2312

KIM STANLEY ROBINSON

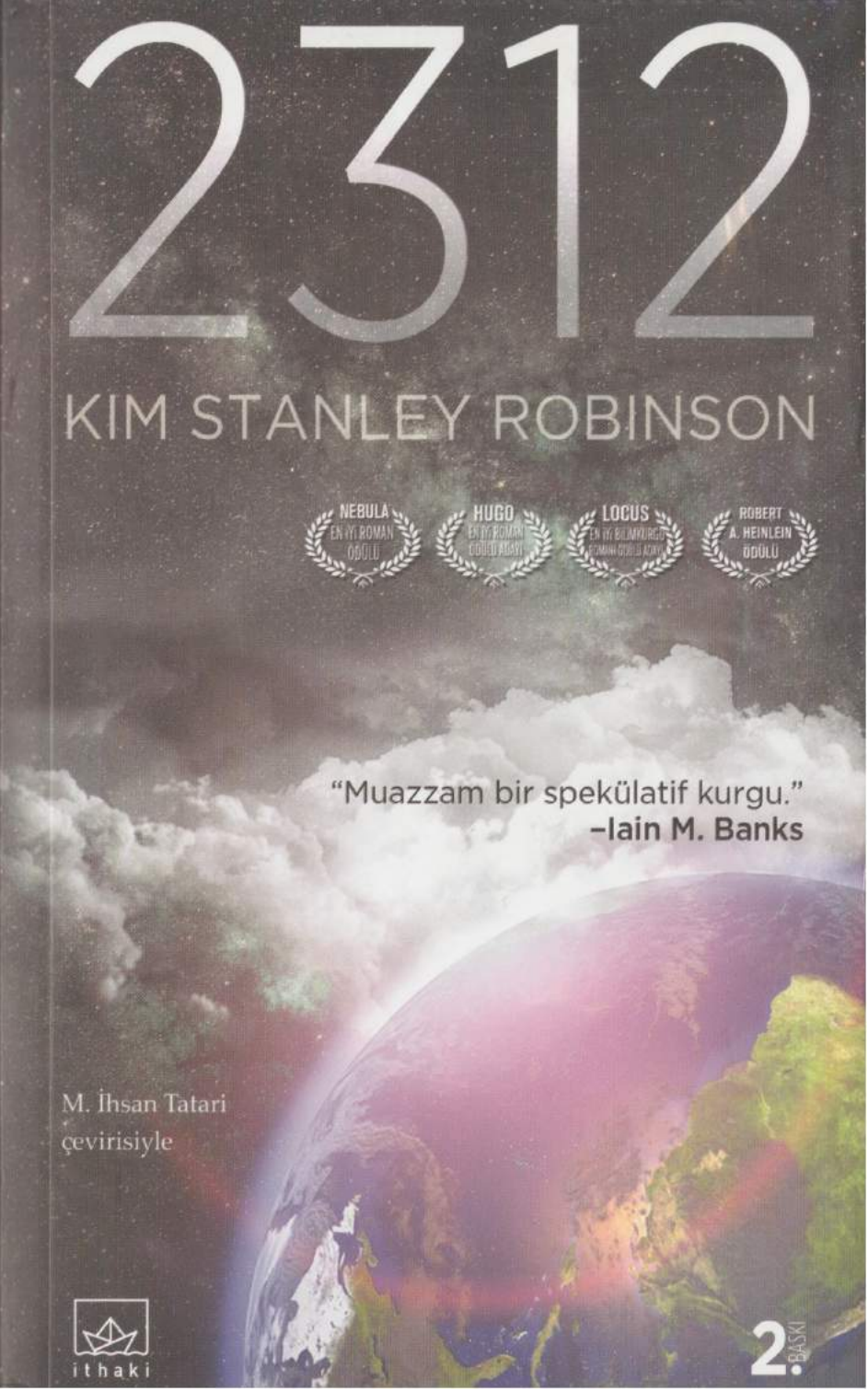
NEBULA EN İYİ ROMAN ÖDÜLÜ

HUGO EN İYİ ROMAN ÖDÜLÜ ADAYI

LOCUS EN İYİ BİLİMKURGU ROMANI ÖDÜLÜ ADAYI

ROBERT A. HEINLEIN ÖDÜLÜ

"Muazzam bir spekülatif kurgu."
–Iain M. Banks

M. İhsan Tatari
çevirisiyle

ithaki

2. BASKI

Kim Stanley Robinson

Amerikalı yazar Kim Stanley Robinson 1952'de doğdu. Lisans eğitimini San Diego Üniversitesi'nde, yüksek lisansını Boston Üniversitesi'nde edebiyat üzerine yaptı.

Eserlerinde sıklıkla doğal felaketleri işleyen, çevreci bir bilimkurgu geleneğinin önde gelen temsilcilerinden biri olan Kim Stanley Robinson 2008 yılında *Time* dergisi tarafından "Hero of the Environment" seçilmiştir.

İlk romanı *The Wild Shore* ile kariyerine başlayan Robinson, bugüne dek 18 roman yayımlamıştır. Kariyeri boyunca çeşitli eserleriyle Hugo, Locus, Nebula ve World Fantasy ödüllerine layık görülmüştür. En önemli eserleri *Kızıl Mars*, *Yeşil Mars* ve *Mavi Mars*'tan oluşan *Mars Üçlemesi*'dir.

2016 yılında, "insanlığın uzay keşfini teşvik etmek adına bilimkurgu veya teknik yazılara üstün katkıları" dolayısıyla Robert E. Heinlein Ödülü'ne layık görülmüştür.

2312
Kim Stanley Robinson

Orijinal Adı: 2312

İthaki Yayınları - 1146

Yayın Koordinatörü: *Tuğçe Nida Sevin*
Editör: *Alican Saygı Ortanca*
Yayına Hazırlayan: *Ömer Ezer*
Düzelti: *Emre Aygün*
Kapak Tasarımı: *Şükrü Karakoç*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *B. Elif Balkın*
2. Baskı, Aralık 2016, İstanbul

ISBN: 978-605-375-596-8

Sertifika No: 11407

Türkçe çeviri © M. İhsan Tatari, 2016
© İthaki, 2016
© Kim Stanley Robinson, 2012
OZ

Bu eserin tüm hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Published by agreement with the author and author's agents, The Lotts Agency, Ltd.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 – 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 29652

Kim Stanley Robinson

2312

Çeviren
M. İhsan Tatari

İthaki

GİRİŞ

Güneş her daim doğmak üzeredir. Merkür o kadar yavaş döner ki gezegenin kayalık yüzeyinde yeterince hızlı yürüdüğünüz takdirde şafağın önüne geçebilirsiniz. Çoğu insan da öyle yapar. Pek çok kişi, bunu bir yaşam biçimi haline getirmiştir. Dosdoğru batıya doğru yürür, daima yeni doğan günün önünde olurlar. Bazıları oradan oraya aceleyle seğirtir, daha evvelden içlerine biyoliç metalofit enjekte ettikleri çatlaklara göz atmak için duraksar ve biriken altın, tungsten ya da uranyum kalıntılarını çabucak kazırlar. Fakat çoğu, güneşi kısa bir anlığına görebilmek için oradadır.

Merkür'ün kadim yüzeyi o kadar hırpalanmış ve düzensizdir ki gezegenin aydınlanma çizgisi, yani şafağın yeni yeni kucaklamaya başladığı kısımlar ışık-gölge tekniğiyle yapılmış, engin bir siyah beyaz tabloya benzer. Karakalemle doldurulmuş boşluklar orada burada en dikkat çekici kısımların göz kamaştırıcı beyazıyla lekelenir, ışık giderek artar, ardından tüm arazi eriyik cam kadar parlaklaşır ve uzun bir gün daha başlar. Güneşin ve gölgelerin birbirine karıştığı bu alan çoğunlukla otuz kilometre çapındadır; arazinin dümdüz olduğu yerlerde bile ufuk çizgisi sadece birkaç kilometre ötenizdedir. Ancak, Merkür'ün çok az kısmı düzdür. Tüm eski kraterler yerli yerindedir, ayrıca gezegenin soğuyup çektiği ilk günlerden kalma birkaç yüksek uçurum da mevcuttur. Bu kadar engebeli bir arazide ışık aniden doğu ufkuna geçebilir, ardından tekrar batıya sıçrayarak uzaktaki bir tümseğe vurabilir. Gezegenin yüzeyinde yürüyen herkesin bu ihtimali aklında tutması, güneşin en uzun erimine ne zaman ve nerede ulaşacağını bilmesi gerekir. Tabii ona yakalandıkları takdirde nerede bir gölgelik bulabileceklerini de öyle...

Ya da bilerek dışarıda kalacaklarsa. Çünkü pek çoğu yürüyüşleri sırasında yerleri stupalarla,* kurganlarla, petrogliflerle,**

* Budistlerin sık ziyaret ettikleri kutsal yerleri belirlemek için kullandıkları, kubbe biçimli sembol. -çn

** Kazıma, yontma ya da boyama yoluyla taş üzerine yazılan yazı veya işaret. -çn

inukşuklarla,* aynalarla, duvarlarla ya da patlamış *goldsworthy*lerle** işaretlenmiş belirli bir uçurumun ya da kraterin kıyısında duraksar. Güneşgezerler bunların yanında durur, yüzlerini doğuya döner ve bekler.

Bakmakta oldukları ufuk siyah kayaların üzerindeki siyah bir boşluktan ibarettir. Güneş ışınlarının dövdüğü kayalar tarafından üretilen ve aşırı derecede ince olan neon-argon karışımı atmosfer, şafaktan önceki o parıltının çok azını tutar. Ama güneşgezerler doğru vaktin ne zaman geleceğini bilir, o yüzden bekleyip izlerler. Ta ki turuncu renkli, ateşten yunuslar ufukta sıçrayana ve damarlarındaki kan kaynayana dek... Bunu dalgalanan, durmaksızın kavislenen, serbest kalan ve gökyüzünde özgürce süzülen kısa flamalar takip eder. Ah o güneş yok mu o güneş, işte doğmak üzeredir üzerlerine! Başlıklarının önyüzü gözlerini korumak için şimdiden kararıp polarize olmuştur bile.

Turuncu flamalar sanki ufukta bir yangın çıkmış da alevler kuzeye ve güneye yayılıyormuşçasına ilk görüldükleri yeri terk edip sağa sola ayrılırlar. Ardından fotosfer, yani güneşin gerçek yüzeyi bir kabuk gibi soyulur, kırpışıp sabitlenir, sonra da yavaşça yanlara taşar. Başlığınızın önyüzündeki filtrelerin çeşidine bağlı olarak güneşin gerçek yüzeyini mavi bir anafor, nabız gibi atan turuncu bir kütle veya basit bir beyaz çember olarak görebilirsiniz. Güneş her iki yana taşmaya devam eder ve mümkün olduğunu düşündüğünüz sınırları aşar... ta ki üzerinde durduğunuz gezegenin güneşe kıyasla bir çakıl taşından farksız olduğunu fark edene kadar.

Artık kaçma vaktidir! Ama silkinip kurtulmayı başardıkları sırada bazı güneşgezerler sersemlemiş halde olurlar; takılıp düşer, tekrar kalkar ve emsalsiz bir panikle batıya doğru koşmaya başlarlar.

Ama ondan önce Merkür'ün üzerine doğmakta olan güneşe son bir kez daha bakarlar. Kızılötesi ışıkta farklı sıcaklıklara sahip noktaların, sonsuz bir döngü halinde birbirine dolandığı, mavi bir kütle gibi görünür. Fotosfer çemberinin kararmasıyla birlikte güneş tacının fevkalade dansı, tüm o manyetik arklar ile kısa devreler ve geceleyin dışarı attığı yanan hidrojen kütleleri daha da netleşir. Ya da güneş tacını engelleyip sadece fotosfere bakabilir, hatta onu büyütüp tüm görüş alanınızı kaplayacak hale bile getirebilirsiniz; ta ki her

---

* Kanada yerlilerinin yol işareti olarak kullandıkları, üst üste yığılmış taşlardan oluşan yapı. *-çn*

** Arazi sanatı kitapta *goldsworthy* olarak geçiyor. Yazar bu isimle çağımızın en önemli arazi sanatçısı Andy Goldsworthy'ye atıfta bulunuyor *-çn*

biri şiddetle yanan bir ateşe işaret eden, hep beraber saniyede beş milyon ton hidrojen tutuşturan binlerce konveksiyon hücresinin kıvrılıp yanan yüzeyleri ortaya çıkana dek... ki bu oran, güneşin dört milyar yıl daha yanmaya devam edeceğini gösterir. Tüm o uzun ateş spikülleri, adına güneş lekeleri denilen küçük siyah halkaların etrafında dairesel desenler çizerek dans eder ve ateş fırtınalarının arasında değişken girdaplar oluşturur. Spikül yığınları, akıntıyla dövülen yosun yatakları misali hep birlikte dalgalanır. Tüm bu karmaşık hareketlerin biyolojik olmayan açıklamaları vardır: farklı hızlarda hareket eden farklı gazlar, durmaksızın değişen manyetik alanlar, daimi ateş girdaplarının şekillenmesi... hepsi de salt fiziğe dayalı şeylerdir, başka hiçbir şey söz konusu değildir. Buna rağmen güneş size *canlıymış* gibi görünür, hatta çoğu yaşayan şeyden bile daha canlı. Merkür'ün her şeyi açığa çıkaran şafağında ona bakarken canlı *olmadığına* inanmak imkânsızdır. Kulağınızın dibinde haykırır, sizinle *konuşur*.

Güneşgezerlerin çoğu, zamanla tüm filtreleri dener ve sonunda aralarından en çok beğendiklerini seçerler. Bazı filtreler ya da filtre kombinasyonları bir tür ibadet, kimi tek başına kimiyse ortaklaşa yapılan birer ritüel halini alır. Bu ritüeller esnasında kendinizi kaybetmek çok kolaydır; güneşgezerler yerlerinde durup şafağın söküşünü izlerken aralarından fanatik olanların manzaradaki bir şey, daha önce hiç görmedikleri bir desen karşısında transa girmeleri alışılmadık bir durum değildir; ansızın o ateşli kirpiklerin cızırtısı duyulur bir hale gelir, gürültülü bir kükremeye dönüşür... aslında kulaklarınıza hücum eden kanınızın sesidir bu, fakat o sırada güneşin yanışını işitiyormuşsunuz gibi gelir size. Böylece insanlar olması gerekenden daha uzun bir süre boyunca dışarıda kalırlar. Bazılarının retinaları yanar, bazıları kör olur, bazılarıysa güneşin yakıcı ışınları karşısında iflas eden uzay elbiselerinin ihanetine uğrayıp oracıkta can verir. Bazen onlarca kişilik grupların kavrulduğu olur.

Onların aptal olduğunu mu düşünüyorsunuz? Hiçbir zaman öyle bir hataya düşmeyeceğinizi mi sanıyorsunuz? O kadar emin olmayın. Kesinlikle hiçbir fikriniz yok. Bu daha önce gördüğünüz hiçbir şeye benzemez. Buna alışacağınızı, insan zihninin dışındaki hiçbir şeyin sizin gibi sofistike ve bilgili birinin ilgisini gerçek anlamda çekemeyeceğini düşünebilirsiniz. Ama yanılıyorsunuz. Siz de güneşin yaratıklarından birisiniz. Onun güzelliğini ve korkunçluğunu bu kadar yakından görmek tüm zihinleri boşaltıp herkesi transa sokabilir. Bazıları bu deneyimin Tanrı'nın yüzüne bakmak gibi olduğunu söy-

ler ve güneşin yıldız sistemimizdeki tüm canlılara yaşam bahşettiğinin doğru olduğu düşünüldüğünde o, bir bakıma bizim *tanrımızdır*. Sadece onu görmek bile zihninizi anında boşaltabilir. İnsanlar da tam olarak bunu hissetmeyi hedefler.

O yüzden, görülebilecek her şeyi denemeye diğer herkesten daha meyilli olan Swan Er Hong adlı kadın hakkında endişelenmek için geçerli bir sebebimiz olduğunu söyleyebiliriz. Kendisi güneşgezerliğe sık sık çıkar, bunu yaptığı zamanlarda güvenlik önlemlerini ihmal eder, hatta güneş ışınlarının altında gereğinden daha uzun süre kaldığı bile olur. Huzmelerinin yoğunluğu, granüllerinin nabız gibi atışı, spiküllerinin akışı... Swan güneşe âşıktır. Ona tapar; odasında bir Sol Invictus* mihrabı bulundurur, *pratahsamdhya* ayinini gerçekleştirir ve her sabah uyandığında güneşi selamlar. Arazi ve performans sanatlarının çoğunu güneşe adamıştır ve bugünlerde zamanının çoğunu gezegenin yüzeyine *goldsworthy*ler, kendi bedenineyse *abramovic*ler** yaparak geçiriyor. Yani güneş, Swan'ın sanatının bir parçasıdır.

Şimdiyse bu teselli anlamına da geliyor, çünkü Swan şu anda dışarıda ve yas tutuyor. Eğer o sırada birileri Tanyeri Şehri'ndeki büyük Şafak Duvarı'nın tepesinde bulunan gezinti alanında duruyor olsaydı, Swan'ın güneyde, ufuk çizgisinin çok yakınında olduğunu görebilirdi. Acele etmesi gerekiyor. Şehir, raylarının üzerinde hareket ediyor ve Hesiodos ile Kurasawa kraterlerinin arasındaki devasa çukurun dibinde ilerliyor. Ayrıca güneşin ışıkları da çok geçmeden tüm araziyi batıya doğru yıkayacak. Swan'ın bir an evvel kente geri dönmesi gerekiyor ama buna rağmen hâlâ orada dikiliyor. Şafak Duvarı'nın tepesinden bakıldığında gümüş bir oyuncağa benziyor. Uzay elbisesinin büyük ve yuvarlak bir başlığı var. Tozdan kararmış botları çok büyük görünüyor. Aceleyle şehrin batısındaki yükleme platformuna dönmesi gerekirken bot giymiş küçük bir karınca gibi orada durup yas tutuyor. Diğer güneşgezerler çoktan kente doğru koşmaya başlamış bile. Bazıları peşleri sıra küçük el arabaları ya da tekerlekli kızaklar çekerek malzemelerini veya uyuyan arkadaşlarını taşıyor. Şehrin hareketi oldukça tahmin edilebilir olduğundan, zamanlamalarını ucu ucuna ayarlamışlar. Çünkü kent kendi zamanlamasından sapamıyor; yeni doğan günün ısısı rayları genişletiyor, altındaki taşıyıcı iskelet onları sıkıca sarıyor ve böylece günışığı batıya doğru sürüyor şehri.

* Roma İmparatorluğu'nda güneş tanrısı. *-çn*

** Performans sanatı romanda *abramovic* olarak anılıyor. Yazar bu sayede hem bu sanatın en önemli isimlerinden biri olan Marina Abramović'e şapka çıkarıyor hem de kitapta bu sanatla ilgilenenlerin onun yolundan gittiği izlenimini uyandırıyor *-çn*

Geri dönen güneşgezerler şehrin yaklaşmakta olduğu yükleme platformuna doluşuyorlar. Bazıları haftalardır, hatta tam bir tavaf yapmak isteyenleri aylardır dışarıda. Şehir yanlarından geçerken basınç odalarının kapıları açılacak ve hep birlikte içeri girecekler.

Bunun gerçekleşmesine çok az kaldı. Swan'ın da orada olması gerekirdi. Yine de hâlâ aynı çıkıntının üzerinde duruyor. Retinalarının pek çok kez onarılması gerekmişti ve sık sık bir tavşan gibi koşmadığı takdirde ölüme mahkûm olmasına ramak kalmıştı. İşte şimdi bunu yine yapmak zorunda. Şehrin tam güneyinde, ufuk huzmeleri tarafından tamamen aydınlatılıyor; görüş alanınızdaki gümüşi bir bulanıklıktan farksız. Bağırmak hiçbir işe yaramasa da düşüncesizliği karşısında bağırmadan edemiyorsunuz. Swan, seni aptal! Alex öldü! Bunu hiçbir şey değiştiremez! Koş, canını kurtar!

Ve işte yapıyor. Yaşam –hayatta kalma dürtüsü– ölüme baskın geliyor ve Swan dönüp koşmaya başlıyor. Merkür'ün yerçekimi Mars'ınkinden neredeyse farksızdır ve çoğunlukla hız yapmaya oldukça elverişli olduğu söylenir; çünkü ona alışık olan insanlar dengelerini sağlayabilmek adına kollarını sallarken tüm araziyi koca koca sıçramalarla katedebilirler. Swan da aynı o şekilde sıçrayıp kollarını sallıyor, bir keresinde botu bir yere takılıyor ve yüzüstü kapaklanıyor ama çabucak ayaklanıp sıçramaya kaldığı yerden devam ediyor. Şehir hâlâ platformun yanındayken oraya ulaşması gerek; çünkü bir sonraki platform on kilometre batıda.

Platformun basamaklarına ulaşıyor, tırabzanı kavrıyor, kendini yukarı çekiyor ve dosdoğru yarı yarıya kapanmış basınç odasının içine atlıyor.

SWAN VE ALEX

Alex'i anma töreni, Swan Tanyeri'nin merkezindeki büyük merdiveni güç bela tırmandığı sırada başladı. Bulvarları ve meydanları dolduran şehir halkı sessizce bekliyordu. Kentte pek çok ziyaretçi de vardı; Alex tarafından ayarlanan bir konferans verilmek üzereydi. Kadın geçen cuma tüm ziyaretçilerini bizzat karşılamıştı, bu cuma ise cenazesini düzenliyorlardı. Aniden yıkılmıştı ve onu hayata döndürmeyi bir türlü başaramamışlardı. O yüzden şehir halkı ve diplomatlar bir aradaydı; hepsi de Alex'in insanlarıydı, hepsi de yas tutuyordu.

Swan Şafak Duvarı'na çıkan yolun yarısında durdu, daha fazla devam edemiyordu. Damlar, teraslı avlular ve balkonlar uzanıyordu altında. Ve bir de kocaman seramik saksıların içindeki limon ağaçları... Dört katlı beyaz apartman bloklarıyla, siyah demir parmaklıklı balkonlarıyla, geniş bulvarları ve dar ara sokaklarıyla küçük Marsilya'yı andıran hafif eğimli bir bayır, parka tepeden bakan bir gezinti alanına doğru alçalıyordu. Her yer insan kaynıyor, hepsi de Swan'ın gözlerinin önünde türleşiyordu; her surat son derece kendine özgü ama bir o kadar da tipikti: Olmek kafası, nacak, kürek. Tırabzanlardan birinin yanında üç tane küçük duruyordu; üçü de birer metre boyunda, üçü de siyahlara bürünmüş. Merdivenlerin dibindeyse şehre henüz dönen güneşgezerler toplanmıştı; güneşten iyice esmerleşmiş ve toz toprak içinde gözüküyorlardı. Onları görmek Swan'ın kalbini sızlattı; güneşgezerler bile gelmişti cenazeye.

Swan geri dönüp basamakları inmeye başladı; bir yandan da kendi kendine sayıklıyordu. Alex'in öldüğünü duyar duymaz yalnız kalma ihtiyacı hissetmiş ve kendini şehirden dışarı atmıştı. Şimdiyse kadının külleri savrulurken görülme fikrine katlanamıyordu; ayrıca Mqaret'i, yani Alex'in hayat arkadaşını görmek de istemiyordu. O yüzden parka gidip kalabalığın arasına karıştı. Herkes hareketsiz bir biçimde duruyor, yukarı bakıyor ve perişan görünüyordu. Birbirlerine sarılıyor-

lardı. Alex'e güvenen çok fazla insan vardı. Merkür'ün Aslanı, şehrin kalbi. Sistemin ruhu. Onlara yardım eden ve onları koruyan kişi.

Aralarından bazıları Swan'ı tanıdıysa da onu yalnız bıraktılar; bu ona taziye dileklerinden daha fazla dokundu ve yanakları gözyaşlarıyla ıslandı. Parmaklarıyla yüzünü hızlı hızlı sildi. Derken biri onu durdurdu. "Siz Swan Er Hong musunuz? Alex sizin büyükanneniz miydi?"

"O benim her şeyimdi." Swan dönüp uzaklaştı. Çiftliğin daha boş olabileceğini düşündü ve böylece parktan ayrılıp ilerideki ağaçlara doğru yürümeye koyuldu. Şehrin hoparlörlerinden cenaze marşı yükseliyordu. Bir geyik çalıların altına düşen yaprakları kokladı.

Çiftliğe varmasına çok fazla bir şey kalmamıştı ki Şafak Duvarı'nın Büyük Kapakları açıldı ve kubbenin altındaki havayı yaran güneş ışınları o tanıdık, sarı renkli, yarı saydam ve dikey huzme çiftini yarattı. Swan huzmelerin içindeki sarmallara, kapakları açtıklarında yukarı fırlatılan talk pudralarının dönüşüne, renkli toz taneciklerinin süzülüp yok oluşuna odaklandı. Derken duvarın dibindeki yüksek teraslardan bir balon havalandı ve batıya doğru süzüldü; altında küçük bir sepet sallanıyordu. *Alex, bu nasıl olabilir?* Müziğin içinde bir itiraz dalgası yükselip basların gümbürtüsünü gölgede bıraktı. Balon sarı huzmelerden birine girdiği sırada sepet ansızın patladı ve Alex'in külleri aşağıya, ışığın dışına doğru süzülüp şehrin havasına karıştı, sonra da tıpkı bir çöl yağmuru gibi daha yere bile değmeden silinip gitti. Parkın olduğu taraftan tezahüratlar ve alkışlar yükseldi. Birkaç genç adam kısa süreliğine, "A-lex! A-lex! A-lex!" diye bağırdı. Alkış birkaç dakika boyunca sürdü, ardından uzunca bir süre devam eden ritmik bir vuruşa dönüştü. İnsanlar alkışı kesmek istemiyorlardı, çünkü bir şekilde bu her şeyin sonu olacak, Alex'i o anda kaybedeceklerdi. Lakin sonunda alkışlamayı bıraktılar ve hayatlarının Alex'ten sonraki dönemini yaşamaya başladılar.

Swan'ın yukarı çıkması ve Alex'in ailesinin geri kalanına katılması gerekiyordu. Bu düşünce karşısında inledi ve çiftlikte boş boş dolanmaya devam etti. Sonunda Büyük Merdiven'e doğru seğirtti ve basamakları körü körüne, her yanı kaskatı kesilmiş bir halde tırmanmaya koyuldu. Bir ara durup bir süre boyunca, "Hayır, hayır, hayır," diye sayıkladı. Ama bunun hiçbir anlamı yoktu. Birden, o andan itibaren yapacağı her şeyin anlamsız olacağını fark etti. Bu durumun ne kadar devam edeceğini merak etti, sonsuza dek olabilirmiş gibi görünüyordu gözüne ve bu onu korkuttu. Bu değişimi ne değiştirebilirdi?

En nihayetinde kendini toparlayıp Şafak Duvarı'nın tepesindeki özel cenazeye yollandı. Alex'e yakın olan herkesle selamlaşmak zorunda kaldı. Mqaret'le kısaca, üstünkörü bir şekilde kucaklaştı ve yüzündeki ifadeye göğüs gerdi. Ama adamın aklının başında olmadığını görebiliyordu; karşısındaki kişi hiç de tanıdığı Mqaret'e benzemiyordu. Yine de adam gitmek zorunda olduğunu söylediğinde onu çok iyi anladı. Bunu görmek rahatlatıcıydı elbette. Mqaret'in Alex'e kendisinden daha yakın olduğunu, kadınla ne kadar çok zaman geçirdiğini, ne kadar süredir hayat arkadaşı olduklarını düşündüğünde ve kendi acısını göz önüne aldığında adamın nasıl hissettiğini hayal bile edemiyordu. Ya da belki de edebiliyordu. Mqaret artık başka bir gerçeklikten başka bir gerçekliğe bakıyordu; sanki Swan'a nezaket gösterir gibi bir hali vardı. Swan ona sarılıp daha sonra ziyaretine geleceğine dair söz verdi, ardından Şafak Duvarı'nın en yüksek terasını dolduran diğerlerinin arasına karıştı. Bir müddet sonra tırabzanların yanına gidip aşağıdaki şehre ve etrafını saran şeffaf kabarcığın ötesindeki siyah araziye baktı. Kuiper kadranını geçiyorlardı ve buradan baktığında Hiroshige Krateri'ni görebiliyordu. Bir keresinde Alex'i *goldsworthy*lerinden birine, Japon bir ressamın en meşhur resimlerinden bir tanesine atıfta bulunan taştan bir dalgaya yardım etmesi için Hiroshige'nin apronuna götürmüştü. Kırılan dalganın zirvesini oluşturacak kayayı dengelemek için pek çok başarısız çaba sarf etmişlerdi ve Alex'le birlikteyken her zaman olduğu gibi Swan'ın karnına gülmekten ağrılar girmişti. Taş dalgayı hâlâ görebiliyordu, oradaydı işte. Şehirden bakıldığında hayal meyal seçilebiliyordu; dalganın zirvesini oluşturan kayaların yerinde yeller esiyordu gerçi. Şehir yanlarından geçerken ortaya çıkan titreşim yüzünden devrilmişlerdi belki de ya da buna sebep olan şey yalnızca güneşin etkileri de olabilirdi. Aldıkları kötü haber yüzünden de devrilmiş olabilirlerdi elbette.

***

Swan birkaç gün sonra Mqaret'i laboratuvarında ziyaret etti. Adam güneş sisteminin ileri gelen sentetik biyologlarından biriydi ve laboratuvarının her yanı makinelerle, depolarla, deney tüpleriyle ve renkli diyagramlarla dolu ekranlarla kaplıydı. O ekranlardaki şey, baz çifti üzerine baz çifti eklenerek elde edilen, giderek artan karmaşıklığıyla hayattı. Yaşamı sıfırdan başlattıkları yer burasıydı; şu anda Venüs'ü, Titan'ı, Triton'u, yani aklınıza gelebilecek her yeri yaşanabilir hale dönüştüren pek çok bakteri burada üretilmişti.

Ama artık hiçbirinin önemi yoktu. Mqaret ofisinde öylece oturuyor, duvarlara boş boş bakıyordu.

Swan'ın geldiğini fark edince ayağa kalkıp ona baktı. "Ah, Swan... seni görmek güzel. Uğradığın için teşekkür ederim."

"Sorun değil. Kendini nasıl hissediyorsun?"

"Pek iyi sayılmaz. Sen?"

"Berbat," diye itiraf etti Swan, kendini suçlu hissederek; yapmak istediği son şey Mqaret'in yükünü artırmaktı. Ama böyle bir zamanda yalan söylemenin hiçbir anlamı yoktu. Zaten kendi düşüncelerine dalmış olan adam da sadece halden anlar bir şekilde kafasını sallamakla yetinmişti. *Aklı başında değil*, diye düşündü Swan. Masasının üzerinde iflah olmaz bir biçimde birbirine dolanmış, parlak ve sahte renkleriyle proteinleri temsil eden küpler vardı. Mqaret kendini işe vermeye çalışmıştı.

"Çalışmak zor olsa gerek," dedi Swan.

"Şey, evet."

Rahatsız edici bir sessizliğin ardından, "Alex'e ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu Swan.

Mqaret başını hızlı hızlı, sanki yersiz bir şey sorulmuşçasına, iki yana salladı. "Yüz doksan bir yaşındaydı."

"Biliyorum ama yine de..."

"Yine de ne? Ölüm hayatın bir gerçeği Swan. Er ya da geç, bir şekilde hepimiz gideceğiz."

"Sadece neden olduğunu merak ediyorum."

"Bir nedeni yok."

"O zaman nasılını..."

Adam başını tekrar iki yana salladı. "Herhangi bir şey olabilir. Alex'in durumundaysa bu beynin kritik bir noktasındaki bir pıhtılaşmaydı. Ama ölümümüze neden olabilecek pek çok farklı şey var. Asıl şaşırtıcı olanı bu kadar uzun süre yaşayabilmemiz."

Swan masanın kenarına oturdu. "Biliyorum. Ama... şimdi ne yapacaksın?"

"İş."

"Ama az önce dedin ki..."

Mqaret ininden çıkıp Swan'a bir bakış attı. "Faydasız olduğunu söylemedim. Bu doğru olmaz. Her şeyden önce Alex'le yetmiş yıldır beraberdik. Tanıştığımızda ben yüz otuz yaşındaydım. Birincisi bu. İkincisiyse bu iş ilgimi çekiyor, tıpkı bir bulmaca gibi. Çok büyük bir bulmaca. Aslına bakarsan biraz fazla büyük." Ardından sessizleşti ve konuşmasına bir süre devam edemedi. Swan bir elini onun omzuna koyduğunda da yüzünü ellerine gömdü. Swan onun yanında kalıp çenesini kapalı tuttu. Mqaret bir müddet sonra gözlerini sertçe ovuşturdu, sonra da onun ellerini kavradı.

"Ölümü yenmenin bir yolu yok," dedi sonunda. "Bu imkânsız. Hayatın doğal akışına ters. Esas olarak, termodinamiğin ikinci yasasına. Sadece onu ertelemeyi umabiliriz. Geciktirmeyi. Bunun yeterli olması gerek. Neden olmadığını anlayamıyorum."

"Çünkü bu her şeyi daha da kötüleştiriyor!" diye söylendi Swan. "Ne kadar uzun yaşarsan ölüm o kadar kötüleşiyor."

Mqaret başını iki yana sallayıp gözlerini tekrar ovaladı. "Bunun doğru olduğunu sanmıyorum." Derin bir iç geçirdi. "Ölüm hep kötü bir şey olagelmiştir fakat onun acısını sadece hayatta kalanlar hissediyor, o yüzden..." Omuzlarını silkti. "Sanırım söylemek istediğin bunun bir tür hata olduğu. Biri ölür, biz de neden diye sorarız. Bunu önlemenin bir yolu yok mu, deriz. Bazen vardır da. Ama..."

"Bu *zaten* bir tür hata!" dedi Swan. "Gerçeklik bir hata yaptı ve sen de onu düzeltiyorsun!" Elleriyle ekranları ve küpleri işaret etti. "Öyle değil mi?"

Mqaret aynı anda hem gülüp hem de ağladı. "Öyle!" dedi, burnunu çekip gözyaşlarını silerek. "Bu çok aptalca. Ne kibir ama. Gerçeği düzeltmeyi kastediyorum."

"Ama aynı zamanda da iyi bir şey," dedi Swan. "Öyle olduğunu biliyorsun. Sana Alex'le birlikte yetmiş yıllık bir beraberlik sağladı. Ayrıca zamanın geçmesini de sağlıyor."

"Doğru." Derin bir soluk alıp ona baktı. "Ama... onsuz hiçbir şey eskisi gibi olmayacak."

Swan bu acı gerçeğin tüm benliğini kapladığını hissetti. Alex onun için bir arkadaş, koruyucu, öğretmen, üvey anne, vekil anne ve daha pek çok şey olmuştu... ve kahkaha atmanın bir yolu. Bir neşe kaynağı. Yokluğu soğuk bir his yaratıyor, duygularını öldürüyor ve geriye hüzün dolu bir boşluk bırakıyordu. Mutlak bir hissizlik. *İşte buradayım. Burası gerçeklik. Kimse bundan kaçamaz.* Devam edemem, etmek zorundasın diye konuşmanın o noktasını bir türlü aşamadılar.

Ve sohbetleri bu şekilde sürüp gitti.

***

Biri laboratuvarın kapısını tıklattı. "Gel," diye seslendi Mqaret, gereğinden biraz daha yüksek sesle.

Kapı açıldı ve eşikte duran bir küçüğü açığa çıkardı. Çoğu küçük gibi oldukça çekici bir görünümü vardı; olgun, ince... Sarı saçlarını at kuyruğu şeklinde, düzgünce toplamıştı ve üzerinde mavi renkli, gündelik bir ceket vardı. Boyu Swan ile Mqaret'in beline anca varıyordu; tıpkı ufak bir maymun ya da bir şempanze gibi başını yukarı kaldırarak bakıyordu ikiliye.

"Merhaba Jean," dedi Mqaret. "Swan, bu Jean Genette. Asteroitlerden. Kongre için buradaydı. Jean, Alex'in yakın bir arkadaşıydı; kendisi aynı zamanda asteroit birliğinin bir müfettişi ve bize sormak istediği bazı sorular var. Ona senin buraya uğrayabileceğini söylemiştim."

Küçük, tek elini kalbinin üstüne koyup Swan'ı başıyla selamladı. "Kaybınız için en içten taziyelerimi sunuyorum. Buraya sadece bunu söylemeye değil, aynı zamanda aramızdan pek çok kişinin oldukça endişeli olduğunu belirtmeye geldim, çünkü Alex en önemli projelerimizden bazılarının merkeziydi ve ölümü çok ani oldu. Bu projelerin yola devam edeceğini garanti altına almayı arzuluyoruz. Ayrıca, dürüst olmak gerekirse, bazılarımız da ölümünün doğal yollardan gerçekleştiğinden emin olmak istiyor."

"Jean'ı öyle olduğuna dair temin ettim," dedi Mqaret, Swan'ın yüzündeki ifadeyi görünce.

Yine de Genette tamamen ikna olmuş gibi görünmüyordu. "Alex size bir düşmandan, tehditten ya da herhangi bir tehlikeden söz etti mi hiç?" diye sordu küçük.

"Hayır," dedi Swan, hatırlamaya çalışarak. "Alex öyle biri değildi. Demek istediğim, her zaman pozitif davranırdı. Her şeyin yolunda gideceğine güvenirdi."

"Biliyorum. Kesinlikle öyleydi. Ama her zamanki iyimserliğinin dışına çıkan bir şey söyleyip söylemediğini hatırlamanız bu yüzden önemli zaten."

"Hayır. Öyle bir şey hatırlamıyorum."

"Size herhangi bir vasiyet veya vekaletname bıraktı mı? Ya da bir mesaj? Ölümü halinde açılması gereken bir şey?"

"Hayır."

"Bizim aramızda bir vekaletname vardı," dedi Mqaret, başını iki yana sallayarak. "Fakat içinde alışılmadık hiçbir şey yok."

"Ofisine bir göz atmamın sakıncası var mı?"

Alex çalışmalarını Mqaret'in laboratuvarının sonundaki bir odada yürütürdü. Adam kafa sallayıp küçük müfettişe koridorun sonuna kadar eşlik etti. Hemen arkalarından gelen Swan, müfettişin Alex'in ofisinden haberdar olmasına; Mqaret'in orayı göstermekte hiç tereddüt etmemesine; düşmanlardan, "doğal sebeplerden" ve tersinin olabileceğine dair imalarda bulunulmasına hem şaşırmış hem de içerlemişti. Alex'in ölümü bir tür polis tarafından soruşturuluyor, öyle mi? Aklı bunu bir türlü almıyordu.

O eşikte oturup bunun ne anlama geldiğini kavramaya ve gerçek-

liğini idrak etmeye çalışırken, Genette de Alex'in ofisini arıyor, çekmeceleri açıyor, dosyaları indiriyor ve her nesne ile yüzeyin üzerinde kalın bir değnek dolaştırıyordu. Mqaret ise tüm bu olan bitenleri kayıtsızca seyrediyordu.

Küçük müfettiş sonunda işini tamamladı ve yüzünde meraklı bir ifadeyle Swan'ın karşısına dikildi. Swan yerde oturduğu için neredeyse birbirlerinin göz hizasındaydılar. Müfettiş başka bir sual sormanın eşiğindeymiş gibi görünüyordu ama en nihayetinde hiçbir şey söylemedi. "Eğer yardımcı olabileceğini düşündüğünüz herhangi bir şey hatırlarsanız, bana söylediğiniz vakit minnettar kalırım," dedi sonunda.

"Elbette."

Müfettiş bunun üzerine onlara teşekkür edip odadan ayrıldı.

***

"Neydi bu şimdi?" diye sordu Swan.

"Bilmiyorum," dedi Mqaret. Çok üzgün görünüyor, diye düşündü Swan. "Alex'in pek çok şeyde parmağı olduğunu biliyorum. Ta en başından beri Mondragon Antlaşması'nın öncülerinden biriydi ve o insanların pek çok düşmanı var. Güneş sistemiyle ilgili bazı sorunlar hakkında endişelendiğini de biliyordum fakat bana bu konuyla ilgili ayrıntılı bir şey anlatmadı." Bir eliyle laboratuvarı işaret etti. "Çok fazla ilgilenmeyeceğimi biliyordu." Yüzünü buruşturdu. "Kendi problemlerim olduğunu... Beraber yaptığımız çalışmalar hakkında bile çok fazla konuşmazdık."

"Ama..." diye başladı Swan fakat cümlesini nasıl tamamlayacağını bilemedi. "Şey... düşmanlar mı dedin? Alex'in mi?"

Mqaret içini çekti. "Bilmiyorum. Bu tür meseleler oldukça risklidir. Mondragon'a karşı çıkan bazı güçler var, bunu sen de biliyorsun."

"Ama yine de bu hiç olası değil."

"Biliyorum," dedi adam. "*Sana* bir şey bıraktı mı?" diye ekledi, kısa bir duraksamanın ardından.

"Hayır! Neden bıraksın ki? Demek istediğim, ölmeyi beklemiyordu ki."

"Çok az insan bekler. Ama bir şeyleri ya da belirli bir bilgiyi saklamak isteseydi sana sığınacağını tahmin edebiliyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

"Şey, sana söylemeden kubine bir şey yerleştirmiş olamaz mı?"

"Hayır. Pauline kapalı bir sistemdir," dedi Swan, sağ kulağının arkasına dokunarak. "Bugünlerde onu çoğunlukla kapalı tutuyo-

rum. Hem zaten Alex öyle bir şey yapmazdı. Bana sormadan önce Pauline'le konuşmayacağına eminim."

Mqaret bir kez daha derin bir soluk aldı. "Eh, bilmiyorum. Bildiğim kadarıyla bana da bir şey bırakmadı. Bize haber vermeden bir yere bir şeyler tıkıştırmak tam Alex'e göre bir davranış olurdu. Ama henüz ortaya çıkan bir şey olmadı. Yani kesinlikle hiçbir fikrim yok."

"Otopside sıradışı bir şey yok muydu?" diye sordu Swan.

"Hayır!" dedi Mqaret fakat bunu tekrar düşündüğü görülebiliyordu. "Beyinsel bir anevrizma, muhtemelen doğuştan. Patlamış ve intraparankimal kanamaya yol açmış. Olur böyle şeyler."

"Eğer birisi kanamaya neden olabilecek bir şey yapsaydı... bunu kesin olarak anlayabilir miydin?"

Mqaret ona kaşlarını çatarak baktı.

Derken laboratuvarın kapısının yeniden çalındığını işittiler. Hafif bir ürperti hissederek birbirlerine baktılar. Mqaret omuzlarını silkti; başka birini beklemiyordu.

"Gel!" diye seslendi tekrardan.

***

Kapı açıldığında Müfettiş Genette'in tam zıttı olan bir şey çıktı ortaya: çok büyük bir adam. Çıkık çeneli, düzgün kalçalı, aşırı yağlı, fırlak gözlü bir... bir kurbağa, otlubağa, tosbağa... onu tanımlayan kelimelerin kendileri bile çirkindi. Swan kısa bir anlığına insanların ses benzeşmelerine düşündüklerinden bile daha yatkın olduğunu fark etti; lisanları bir kuş gibi şakıyarak dünyadaki her nesneyi aksettiriyordu. Swan'ın beyninde de bir parça tarlakuşu vardı. *Kurbağa.* Bir keresinde bir amazonyumda, bir su birikintisinin kıyısında oturan bir kurbağa görmüştü. Siğilli, ıslak cildi altın sarısı ve bronz rengiydi. Swan onun görünüşünü sevmişti.

"Ah," dedi Mqaret. "Wahram. Laboratuvarımıza hoş geldin. Swan, bu Titan'dan* Fitz Wahram. Alex'in en yakın iş arkadaşlarından ve en sevdiği kişilerden biriydi."

Alex'in hayatında böyle biri olduğunu daha önce hiç duymadığı için şaşıran Swan karşısındaki adama kaşlarını çatarak baktı.

Wahram bir elini kalbinin üstüne koydu ve başını otistikçe denebilecek bir hareketle eğerek onları selamladı. "Çok üzgünüm," dedi kurbağamsı bir vıraklamayla. "Alex benim için çok şey ifade ediyordu, hepimiz için. Onu çok severdim. Çalışmalarımız için hayati bir öneme sahipti, hatta bir liderdi. Onsuz ne yapacağımızı bilmiyorum.

* Satürn'ün en büyük uydusu -*çn*

Nasıl hissettiğimi düşündüğümde sizin duygularınızı ancak ucu ucuna tahmin edebiliyorum."

"Teşekkürler," dedi Mqaret. İnsanlar böyle anlarda ne tuhaf şeyler söylüyordu. Swan hiç bu tarz laflar edemezdi.

Alex'in sevdiği birisi. Swan sağ kulağının arkasındaki deriye dokunup kendini cezalandırmak adına kapattığı kubiyi aktifleştirdi. Pauline artık sağ kulağının içine usulca fısıldayabilir, onu yeni bilgilerle donatabilirdi. Swan'ın bugünlerde ona tahammülü yoktu ama ansızın bilgiye ihtiyaç duymuştu.

"Kongre ne olacak?" diye sordu Mqaret.

"Erteleyip yeni bir tarih belirleme konusunda tam bir fikir birliğine varıldı. Şu anda hiç kimsenin bir kongre düzenlemeye gönlü yok. Dağılıp daha sonra tekrar toplanacağız, muhtemelen Vesta'da."*

Ah, elbette. Alex olmadığına göre toplantılar artık Merkür'de düzenlenmeyecekti. Buna hiç şaşırmayan Mqaret başını olumlu anlamda salladı. "O halde Satürn'e dönüyorsun?"

"Evet. Ama gitmeden önce Alex'in benim için bir şey bırakıp bırakmadığını öğrenmek istedim. Herhangi bir formatta bir bilgi ya da data."

Mqaret ve Swan aralarında bakıştılar. "Hayır," dedi ikisi de aynı anda. "Aynı şeyi az önce Müfettiş Genette de sordu," diye ekledi Mqaret, elini sallayarak.

"Ah." Kurbağa adam ikiliyi patlak gözlerle süzdü. O sırada Mqaret'in asistanlarından biri odaya girip adamdan bir konuda yardım istedi. Bunun üzerine Mqaret izin isteyerek yanlarından ayrıldı. Böylece Swan da ziyaretçileriyle ve sorularıyla baş başa kalmış oldu.

Kurbağa adam oldukça iri biriydi: büyük omuzlar, büyük gövde, büyük karın. Kısa bacaklar. Tuhaf bir halktandı. Şu anda da başını iki yana sallıyor ve derin, pütürlü bir sesle (Swan'ın itiraf etmesi gerekirdi ki güzel bir sesti. Kurbağamsı evet, ama okkalı bir titreşime sahip, rahat ve derin bir sesti aynı zamanda. Sanki bir tür fagot ya da bas saksofon gibi), "Seni böyle bir zamanda rahatsız ettiğim için üzgünüm. Farklı şartlar altında tanışmış olmayı isterdim. Arazi enstalasyonlarının** bir hayranıyım. Alex'le akraba olduğunu duyduğumda ona seninle tanışma imkânımın olup olmadığını sormuştum. Rilke Krateri'ndeki eserini ne kadar çok beğendiğimi söylemek istemiştim. Gerçekten de çok güzel."

---

* Asteroit Kuşağı'ndaki en büyük ikinci göktaşı *-çn*

** Yerleştirme sanatı. Belirli bir mekân için yaratılan, çevreden bağımsız bir obje içermeyen ve o mekânın niteliklerini ön plana çıkaran sanat türü *-çn*

Swan bunu duyduğuna çok şaşırdı. Rilke'de Göbekli Tepe* tapınağındakilere benzer, T şeklindeki taşlardan bir çember yapmıştı; on bin yaşındaki bir şeyden esinlenerek yapılmalarına rağmen oldukça modern bir görünümleri vardı. "Teşekkürler," dedi. Görünüşe göre kültürlü bir kurbağaydı bu. "Söylesene, neden Alex'in sana bir mesaj bırakmış olabileceğini düşündün?"

"Birkaç şey üzerinde birlikte çalışıyorduk," diye kaçamak bir yanıt verdi Wahram, bakışlarını kaçırarak. Swan kurbağa adamın bu konu hakkında konuşmak istemediğini fark etti. Buna rağmen yine de gelip o soruyu sormayı göze almıştı. "Ve, şey, senden her zaman övgüyle bahsederdi. İkinizin yakın olduğu açıktı. Şey... bilgileri bulut ağına veya herhangi bir dijital platforma yüklemekten hoşlanmazdı. Gerçekten, çalışmalarımızın kayıtlarını hiçbir ortama kaydetmezdi. Sözlü iletişimi tercih ederdi."

"Biliyorum," dedi Swan, içi sızlayarak. Alex'in, "Konuşmamız gerek! Bu bir çehre dünyası!" dediğini duyabiliyordu. Koyu mavi gözleri, kahkahası... hepsi gitmişti.

Koca adam bu değişimi gördü ve bir elini uzatarak, "Çok üzgünüm," dedi yeniden.

"Biliyorum," dedi Swan. Ardından, "Teşekkürler," diye ekledi. Mqaret'in sandalyelerinden birine oturup başka şeyler düşünmeye çalıştı.

Bir müddet sonra koca adam kibar bir gurultuyla, "Şimdi ne yapacaksın?" diye sordu.

Swan omuzlarını silkti. "Bilmiyorum. Sanırım yeniden gezegenin yüzeyine döneceğim. Kendimi... kendimi topladığım yer orası."

"Orayı bana da gösterir misin?"

"Ne?"

"Beni de gezegenin yüzeyine çıkarırsan sana minnettar kalırım. Belki de bana enstalasyonlarından birini gösterebilirisin. Ya da eğer sakıncası yoksa... şehrin Tintoretto Krateri'ne yaklaştığını fark ettim. Gemim birkaç gün daha burada ve oradaki müzeyi görmek çok hoşuma gider. Yanıtlarını Dünya'da bulamayacağım bazı sorularım var."

"Tintoretto** hakkında sorular mı?"

"Evet."

"Şey..." diye tereddüt etti Swan, ne diyeceğini bilemeyerek.

"Vakit geçirmene yardımcı olur," diye önerdi kurbağa adam.

---

* Şanlıurfa yakınlarında bulunan, dünyanın en eski kült tapınağı -*çn*

** Il Tintoretto: Rönesans Dönemi'nde yaşamış ünlü bir İtalyan ressam -*çn*

"Evet." Bu öfkelenmesine neden olacak kadar küstahça bir davranıştı; ama sahiden de kafasını dağıtacak, Alex'in ölümünden sonra yapacak bir şeyler arayışı içindeydi ve aklına hiçbir fikir gelmiyordu. "Peki, neden olmasın?"

"Çok teşekkürler."

Listeler (1)

Ibsen ve Imhotep; Mahler, Matisse; Murasaki, Milton, Mark Twain;

Homer ve Holbein'in birbirine temas eden kenarları;

Kendisinden çok daha büyük olan Puşkin'in kıyısına bir yıldız koyan Ovidius;

Sofokles'le üst üste çakışan Goya.

Cervantes'e temas eden, Dickens'ın hemen yanında duran Van Gogh. Stravinsky ve Vyasa. Lysippos. Batı Afrikalı bir köle yazar olan, ama ekvatorun yakınında bulunmayan Equiano.

Yan yana duran, eşit ölçülerdeki Chopin ve Wagner.

Ikisi de ikiz birer krater olan Çehov ve Michelangelo.

Geniş birer havza olan Shakespeare ve Beethoven.

El-Cāḥiẓ, El-Akhtal, Aristoksenos, Ashvaghosha. Kurosawa, Lu Sin, Ma Chih-Yuan. Proust ve Purcell. Thoreau ve Li Po, Celaleddin Rūmī ve Shelley, Snorry ve Pigalle. Valmiki, Whitman. Brueghel ve Ives. Hawthorne ve Melville.

Söylentilere göre Uluslararası Astronomi Birliği'nin isimlendirme komitesi, genel kurul toplantısının gerçekleştirdiği gece zil zurna sarhoş olmuş, Merkür'ün yeni çekilen ilk fotoğraflarının mozaiklerini almış ve onu dart tahtası olarak kullanmıştı. Birbirlerine ünlü ressamların, heykeltıraşların, bestecilerin ve yazarların isimlerini söylüyor, dartlara o adlardan birini takıyor, sonra da haritaya fırlatıyorlarmış.*

Porquoi Pas** diye isimlendirilmiş sarp bir kayalık bile var.

---

* Merkür'ün kraterlerine verilen bu isimlerin hepsi gerçektir –*çn*

** (*Fr.*) Neden olmasın? –*çn*

SWAN VE WAHRAM

Randevulaştıkları saatte şehrin güney basınç odası kapısının yanında bekleyen Titanlıyı ayırt etmek hiç de zor değildi. Küre biçimindeydi ya da belki de küp... ve Swan kadar uzun boyluydu. Ki Swan oldukça uzun biri olarak bilinirdi. Bir koyunun postu kadar kıvırcık olan siyah ve gür saçları kısa kesilmişti.

Swan ona yaklaşıp, "Hadi gidelim," dedi, hiç de nazik olmayan bir şekilde.

"Bana bu fırsatı tanıdığın için tekrar teşekkür ederim."

Tanyeri, Tintoretto tramvay istasyonuna çıkan platformun yanından geçmeye başlamıştı. İkili basınç odasından geçip aşağı yukarı bir düzine başka yolcuyla birlikte tramvaya bindi.

Tanyeri'den çok daha süratli hareket eden tramvay, istasyondan ayrılıp batıya doğru bir ok gibi fırladı ve çok geçmeden sıradan rayların üzerinde saatte birkaç kilometre hıza ulaştı.

Swan ufukta Hesiod Krateri'nin dış duvarını oluşturan uzun ve alçak tepeleri tespit etti. Wahram ise bilekpaneline başvurdu: "Hesiod ile Sibelius'un arasından geçiyoruz," dedi, yüzünde küçük bir tebessümle. Patlak gözlerinin siyah ve turuncu beneklerle bezeli irisleri kahverengiydi. Bir bilekpaneline sahip olması muhtemelen kafasına bir kubi tıkıştırılmadığı anlamına geliyordu. Zaten bir kubiye sahip olsaydı bile eminim onunki gününü berbat etmeye çalışan bir kaltak olmazdı, diye düşündü Swan. Pauline o sırada kulağına bir şeyler fısıldayıp duruyordu. Wahram tramvayın öteki tarafından dışarı bakmak için ayağa kalkınca, "Beni rahatsız etme Pauline," diye mırıldandı Swan. "Beni huzursuz etme. Beni hasta etme."

"Exergasia* en zayıf belâgat yöntemlerinden biridir," diye fikir belirtti Pauline.

"Sessiz ol!"

---

* (*Lat.*) Aynı fikri farklı kelimelerle tekrar tekrar ifade etmek anlamındaki bir belâgat şekli –*çn*

Bir saat sonra Tanyeri'ni epey geride bırakmışlardı ve tramvay artık Tintoretto Krateri'nin dış duvarını tırmanan, sonra da eski bir püskürüğün engebeli duvarına oyulmuş bir tünelden geçen raylarda ilerlemekteydi. Araçtan indikleri sırada tramvay onlara iki saat içinde şehre geri döneceğini anons etti. Müzenin giriş salonunu arkalarında bırakıp uzun, kemerli bir galeriye adım attılar. Odanın kavisli iç duvarı, kraterin iç kısmının harika bir manzara sunan yekpare gömme camdı. Küçük ama dik duvarlı bir krater, yıldızların altındaki etkileyici bir dairesel alandı bu.

Ama Swan'ın Satürnlü ziyaretçisi Merkür'le pek ilgileniyormuş gibi görünmüyordu. Onun yerine galerinin dış duvarındaki tablolara bakarak yavaşça geziniyor, her birinin önünde uzunca bir müddet dikiliyor ve onları ruhsuz bir şekilde inceliyordu.

Tablolardan kimisi minyatür derecesinde küçük, kimiyse duvarları kaplayacak kadar devasaydı. Rönesans Dönemi İtalyası'nın renk paleti, İncil'den pek çok salıneyi ayrıntılarıyla betimlemekteydi: Son Yemek, Çarmıha Gerilme, Cennet ve daha nicesi. Aralarına biraz da klasik mitoloji karışmıştı, hatta kanatlı altın ayakkabılarıyla ticaret tanrısı Merkür'ün bile bir portresi vardı. Bunun yanı sıra sanki her an konuşmaya başlayacaklarmışçasına canlı görünen, on altıncı yüzyılda yaşamış birkaç Venediklinin portresi daha bulunuyordu. Tabloların çoğu orijinaldi ve korunmaları için buraya getirilmişlerdi, geri kalan kopyalarsa o kadar kusursuzlardı ki gerçeklerinden ayırt edilebilmeleri için kimyasal analizlere tâbi tutulmaları gerekirdi. Merkür'deki tek bir ressama adanmış çoğu müzede olduğu gibi burada da amaç orijinallerin tamamını buraya toplayıp Dünya'da sadece kopyalarını bırakmak ve gelmiş geçmiş en dengesiz çevre koşullarının yoğun saldırısıyla mücadele etmekti: oksitlenme, korozyon, pas, ateş, hırsızlık, yağma, hava kirliliği, asit, günışığı... Buradaysa tam tersine her şey kontrol altındaydı, tehlikesizdi... daha güvenli. Ya da en azından Merkürlü müze yöneticileri öyle söylüyorlardı. Dünyalılar her zaman o kadar emin olamıyordu.

Kurbağa adam çok ağır kanlıydı. Tabloların başında uzun uzadıya duruyor, bazen de neredeyse burnu resimlere değecek kadar yaklaşıyordu. Tintoretto'nun Cennet tablosu yirmi metre genişliğinde ve on metre boyundaydı; altındaki notlar şimdiye dek yapılmış en büyük yağlıboya tablo olduğunu söylüyordu ve üzeri insan figürleriyle tıklım tıklımdı. Wahram ona bakabilmek için şeffaf duvara kadar gerileyip bir süre orada bekledi, ardından her zamanki pozisyonuna geri dönüp burnunu iyice yaklaştırdı. "Meleklerin kanatlarını siyah

çizmesi ne kadar ilginç," diye mırıldandı sonunda, sessizliği bölerek. "Güzel görünüyor. Şuraya bak, bu meleğin kanatlarındaki beyaz çizgilerin nasıl birer harf oluşturduğunu görüyor musun? C H E R yazıyor, gördün mü? Kelimenin geri kalanıysa kanadın kıvrımının altında kalıyor. Görmek istediğim şey buydu işte. Bunun ne anlama geldiğini merak ediyorum."

"Bir tür şifre olabilir mi?"

Wahram cevap vermedi. Swan kurbağa adamın sanat eserleri karşısında hep böyle davranıp davranmadığını merak etti. Muhtemelen kendi kendine konuşuyordu. Swan'ın bir sanatçı olduğunu bilmesine rağmen onun tablolar hakkında ne düşündüğünü umursamıyordu. O da resimlere bakarak kendi başına dolaşmaya başladı. Büyük kalabalıkların betimlendiği sahneler ona göre değildi; tek bir kareye sıkıştırılmış destansı filmleri hatırlatıyorlardı ona. Oysa portrelerin ana özneleri hemen tanıdığı bir ifadeyle bakıyorlardı Swan'a: "Ben her zaman benim, ben her zaman yeniyim, ben her zaman benim..." Sekiz yüzyıldır aynı şeyi söylüyorlardı. Üzerlerinde kadınlardan ve erkeklerden başka hiçbir şey yoktu. Kadınlardan birinin sol göğüs ucu, kolyesinin hemen altından ortaya çıkmıştı; pek çok çağda bunun suç teşkil eden bir davranış olduğunu hatırladı. Neredeyse tüm kadınlar çok küçük göğüslere ve kalın bellere sahipti. İyi beslenmiş, antrenmansız, bebeklerine kendileri bakmamış, çalışmayan insanlar. Soyluların bedenleri. Türleşmenin başlangıcı. Tintoretto'nun Leda'sı ırzına geçen kuğuya oldukça düşkün görünüyor, hatta onu bir yabancıya karşı koruyordu.* Swan bir ya da iki kez bir Leda'ya kuğuluk ettiğini (vahşice değil elbette... ya da en azından fiziksel anlamda) ve bazı Ledaların bundan hoşlandığını hatırladı. Bazılarının da hoşlanmadığını.

Wahram'ın yanına döndüğünde onu yeniden Cennet'i incelerken buldu; bu kez olabildiğince uzağa gitmiş ve sonuç olarak biraz geriye doğru eğilmişti. Tablo Swan'ın gözünde hâlâ bir karmaşadan ibaretti. "Çok kalabalık," dedi. "İnsan figürleri aşırı simetrik, Tanrı ve İsa da papaz gibi duruyor. Tüm tablo baştan aşağı bir Venedik senatosu toplantısına benziyor. Belki de Tintoretto'nun cennetten anladığı budur."

"Hmm," dedi Wahram.

"Aynı fikirde değilsin. Hoşuna gidiyor."

---

* Leda ve Kuğu: Pek çok sanatçının Yunan mitolojisindeki aynı adlı olaydan esinlenerek çizdiği bir tablo. Kuğu aslında güzel Leda'ya sahip olmak için bu şekli alan Zeus'tur -*çn*

"Emin değilim," dedi, sonra da yürüyerek kadından birkaç metre uzaklaştı.

Kurbağa adam bu konu hakkında konuşmak istemiyordu. Swan dolaşmaya devam edip birkaç Venedikliye daha baktı. Onun sanatı, her şeyden önce bir şey yapmak, sonra da onun hakkında konuşmak üzerineydi. Tarifi zor estetik tepkiler, sanatınızla iletişim kurmak... onun vurgunu olduğu şey bunlardı. Portrelerden biri ters ters baktı, bir diğeriyse küçük ve alaycı bir tebessümü bastırmaya çalıştı; onunla aynı fikirdeydiler. Ruhsuz bir kurbağayla birlikte buraya kısılıp kalmıştı. Mqaret, Alex'in bu adama saygı duyduğunu söylemişti ama Swan artık bunun doğru olduğundan kuşkuluydu. Kimdi o? Neydi?

Bir bant kaydı onlara tramvayın Tanyeri dönme vaktinin geldiğini ve şehrin kısa süre içinde kendileriyle aynı boylama gireceğini duyurdu... tabii aynı şey güneş için de geçerliydi. "Ah, hayır!" diye zayıfça yakındı Wahram, anonsu duyduğunda. "Daha yeni başlamıştık!"

"Burada üç yüzden fazla tablo var," diye belirtti Swan. "Hepsini tek bir ziyarette görmek imkânsız. Tekrar gelmen gerekecek."

"Umarım gelebilirim," dedi Wahram. "Bunlar gerçekten de muazzam. Tintoretto'ya neden Il Furioso* dediklerini anlayabiliyorum. Her gün çalışmış olsa gerek."

"Sanırım bu doğru. Venedik'teki mekânından neredeyse hiç çıkmazmış. Kapalı bir atölyeymiş. Yardımcıları da çoğunlukla kendi çocuklarıymış." Swan tüm bunları az önce tabloların altındaki notlardan birinde okumuştu.

"İlginç." Kurbağa adam derin bir iç geçirdi, sonra da Swan'ın peşi sıra tramvayın olduğu tarafa doğru ilerledi.

Şehre geri dönerlerken bir grup güneşgezerin yanından geçtiler ve Swan bir parmağıyla onları işaret etti. Konuğu daldığı derin düşüncelerden sıyrılıp o tarafa baktı.

"Sürekli hareket etmek zorundalar demek," dedi. "Peki dinlenme, yemek yeme ve uyku ihtiyaçlarını nasıl gideriyorlar?"

"Ayaküstü yiyor, yoldaşlarımızın çektiği el arabalarında uyuyoruz," diye yanıtladı Swan. "Dönüşümlü olarak elbette ve bu böyle sürüp gidiyor."

Wahram ona bir bakış attı. "Yani sürekli hareket etmenizi sağlayan, merhametsiz bir dürtünüz var. Bunu neden çekici bulduğunuzu görebiliyorum."

Swan gülmemek için kendini zor tuttu. "Senin öyle bir dürtüye mi ihtiyacın var?"

---

* (*İt.*) Öfkeli –*çn*

"Sanırım bu herkes için geçerli. Senin yok mu?"

"Hayır. Hem de hiç."

"Ama sen de bu vahşilere katılıyorsun."

"Sadece bunu yapabilmek için. Araziyi ve güneşi görebilmek... Yaptığım şeyleri kontrol ediyor ya da biraz çatlak madenciliği yapıyorum. Kendimi meşgul etmek için bahaneler üretmeme gerek yok."

Aslında durumun bunun tam tersi olduğunu fark etti ama çenesini kapalı tuttu.

"Şanslısın," dedi Wahram. "Çünkü çoğu insan öyle yapar."

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Evet." Hızla arkalarında kalan güneşgezerleri işaret etti. "Peki batıya doğru ilerlemenize engel olan bir şeyle karşılaşırsanız ne yapıyorsunuz?"

"O tür engellerden kaçınman gerek. Bazı yerlerde yamaçların tepesine çıkan küçük rampalar veya düzensiz arazileri çabucak aşmanı sağlayan patikalar var. Ve bir de yollar... Bazı insanlar sürekli aynı yolları kullanır, bazılarıysa hepsini. Geri kalanlarsa yeni güzergâhlar denemekten hoşlanırlar. Tam bir tavaf gerçekleştirmek oldukça yaygın bir davranıştır."

"Sen de yaptın mı?"

"Evet ama benim için fazla uzun. Genellikle bir-iki haftalığına dışarı çıkıyorum."

"Anlıyorum."

Anlamadığı çok açıktı.

"Bizler bunu yapmak için yaratıldık, sonuçta," dedi Swan ansızın. "Vücutlarımız birer göçmen. İnsanlar ve sırtlanlar avlarını yorana dek takip eden yırtıcı iki ırktır."

"Yürümeyi severim," diye itiraf etti Wahram.

"Peki ya sen? Sen zamanını değerlendirmek için ne yaparsın?"

"Düşünürüm," diye yanıtladı çabucak.

"Ve bu senin için yeterli, öyle mi?"

Wahram ona bir bakış attı. "Düşünecek çok şey var."

"İyi de gerçekte ne yapıyorsun?"

"Sanırım kitap okuyorum. Seyahat ediyorum. Müzik dinliyorum. Görsel sanatları takip ediyorum." Biraz daha düşündü. "Bir de Titan projesinde çalışıyorum. O işi oldukça ilginç buluyorum."

"Ve genellikle de Satürn Birliği'nde çalışıyorsun. Mqaret anlattı. Güneş sistemi siyaseti."

"Evet, şey, çekilişten benim adım çıktı ve üzerime düşeni yapmak zorundaydım ama artık neredeyse bitti sayılır. Ondan sonra da

Titan'a ve waldoma* geri dönmeyi planlıyorum."

"Eee... Alex'le üzerinde çalıştığınız şu şey neydi peki?"

Wahram'ın patlak gözlerinde bir endişe emaresi peyda oldu. "Şey, bu konunun bazı kısımları hakkında konuşmamı istemezdi. Ama senden sık sık söz ederdi ve artık aramızda olmadığına göre... sana bir mesaj bırakıp bırakmadığını merak etmiştim, hepsi bu. Ya da onun yokluğunda işlerin birazını devralmanı sağlayacak bir şeyler ayarlayıp ayarlamadığını."

"Ne demek istiyorsun?"

"Eh, galaksideki pek çok teraryumu sen dizayn ettin ve Mondragon Antlaşması'nın temelini onlar oluşturuyor. Alex'in en yakın sırdaşlarından biri olduğunu bildikleri için seni dinleyebilirler. Yani o yüzden... belki de benimle gelip birkaç kişiyle tanışabilirsin."

"Nereye, Satürn'e mi?"

"Aslına bakarsan Jüpiter'e."

"Böyle bir şey yapmak istemiyorum. Burada bir yaşantım var, bir işim. Gençken güneş sistemini yeterince dolaştım."

Wahram mutsuzca kafa salladı. "Peki... Alex'in sana bir şey bırakmadığından sahiden de emin misin? Ona bir şey olması halinde bana vermen gereken bir şey?"

"Evet, eminim! Öyle bir şey yok! Alex bu tarz şeyler yapmazdı."

Titanlı başını iki yana salladı. Tramvay Merkür'ün karanlık yüzeyinde hızla ilerlerken sessizlik içinde oturdular. Kuzey taraflarındaki tepelerden bazılarının zirveleri daha şimdiden doğan güneşin ışıklarıyla parlak bir beyaza boyanmıştı bile. Derken ufukta Tanyeri'nin kubbesi belirdi; transparan bir yumurtanın kabuğunu andırıyordu. Ufuk çizgisini geride bıraktıkça bir kar küresi gibi görünmeye başladı ya da şişenin içindeki bir gemiye. Kapkara bir denizde ilerleyen ve yeşil bir ışık balonunun içine hapsolmuş bir transatlantik...

"Tintoretto şehrinizden hoşlanırdı," dedi Wahram. "Venedik'i andırıyor."

"Hayır, andırmıyor," dedi Swan öfkeli bir şekilde, hırıl hırıl düşünerek.

* Waldo: Robotları, mekanik kolları ya da makineleri uzaktan kontrol etme imkânı sağlayan, gerçek adı "telemanipülatör" olan bir cihaz. Robert E. Heinlein'in *Waldo* adlı hikâyesinden esinlenerek icat edildiğinden yazara ithafen bu isimle de anılmaktadır -*çn*

TANYERİ

Tanyeri, tıpkı güneşgezerleri gibi Merkür'ün etrafında dönüp durur. Gezegenin dönüş hızıyla eşzamanlı olarak hareket eden şehir, devasa boyutlardaki yirmi adet yükseltilmiş rayın üzerinde ilerler ve bu raylar Venedik'ten birazcık daha büyük olan kenti batıya doğru taşır. Yirmi ray Merkür'ün çevresini dar bir alyans gibi sarar. Çoğunlukla 45 derece güney enlemine yakın dursalar da gezegenin en dik kayalıklarından kaçınmak için kuzeyde ve güneyde geniş virajlar alırlar. Şehir saatte ortalama beş kilometre hızla ilerler. Altında yer alan düzenekler demiryolunun üzerine öyle ince bir ayarla oturur ki paslanmaz östenit çelikten yapılma rayların sıcaklık genleşmesi kenti daima batıya, hâlâ gölgelerde yer alan daha dar raylara doğru iter. Bu hareketin azıcık bile olsa bir dirençle karşılaşması şehir elektriğinin büyük bir kısmına mâl olur.

Şafak Duvarı'nın, yani şehrin doğu kıyısını oluşturan gümüşi uçurumun tepesinden baktığınızda tüm kentin ayaklarınızın altında batıya doğru uzandığını ve şeffaf kubbesinin altında yeşile boyandığını görebilirsiniz. Şehir, yanından geçtiği karanlık toprakları tıpkı bir gaz lambası gibi aydınlatır. Bu durum, ufuktaki güneş ışınlarının batıdaki yüksek yamaçlar tarafından kentin ortasına yansıtıldığı zamanlar haricinde oldukça belirgindir. Bu şafak kırıntıları bile kubbenin altındaki yapay ışıklandırmalardan çok daha güçlüdür. Böyle zamanlarda hiçbir şeyin gölgesi olmaz, mekân tuhaf bir görünüm kazanır. Derken aynalar geride kalır ve ışık solar. Rayların üzerindeki ilerleyiş o kadar sarsıntısızdır ki aydınlatmadaki bu değişimler Tanyeri'nde ikamet eden birinin duyumsadığı yegâne hareket hissiyatıdır. Işıktaki değişimler, hafif meyiller... bu tür şeyler sanki şehir bir gemiymiş de kapkara bir okyanusta yol alıyorlarmış ve devasa dalgaların arasındaki çukurlardayken geceye gömülüp köpüklü zirvelerine çıktıklarındaysa yeniden günışığına kavuşuyorlarmış gibi bir his uyandırır.

Sabit bir hızla ilerleyen şehir, gezegenin etrafını 177 günde döner. Bu bitmek tükenmek bilmez dönüşleri sırasında arazinin kendisi dışında hiçbir şey değişmez. Onun değişmesinin tek sebebiyse yamaç aynalarını cilalayan; petroglifler kazıyan; kurganlar, dolmenler ve inukşuklar inşa eden; günün eriyiğini ortaya çıkarmak için metal bloklarının ve sıralarının yerini değiştiren arazi sanatçılarının da aralarında bulunduğu güneşgezerlerdir. Yürüyerek ve rayların üzerinde ilerleyerek gezegenlerinin etrafında durmaksızın dönmeye, onu düşüncelerini daha iyi ifade eden bir şeye dönüştürmeye işte böyle devam eder Tanyeri'nin vatandaşları. Zaten bütün şehirler ve vatandaşları da aynı şeyi yapmaz mı?

SWAN VE ALEX

Swan ertesi gün Mqaret'in laboratuvarına geri döndü. Adam yine ofisinde oturuyor ve hiçliğe bakıyordu. Öfkelenebilecek bir şeylere sahip olmanın bir tür rahatlama getirdiğini keşfetti Swan ansızın.

Mqaret onu görünce ayağa kalktı. "Wahram'la yolculuğun nasıl geçti?"

"O yavaş, kaba ve içine kapanık biri. Aynı zamanda da çok sıkıcı."

Mqaret hafifçe gülümsedi. "Açıkçası, kulağa onu ilginç bulmuşsun gibi geliyor."

"Hadi oradan."

"Eh, Alex'in onu ilginç bulduğuna emin olabilirsin. Sık sık ondan söz ederdi. Hatta çok önemli olduğunu düşündüğü bazı şeylerin üzerinde birlikte çalıştıklarını birkaç kez açıkça belirtmişti."

Swan bu lafın üzerine şöyle bir duraksadı. "Büyükannemin ofisine tekrar bakabilir miyim?"

"Elbette."

***

Swan koridorun sonunda bulunan odaya doğru ilerledi, içeri girdi ve kapıyı kapattı. Pencerelerden birinin yanına gidip dışarıya bir göz attı; buradan bakıldığında sadece çatı kiremitleri ve yeşillikler görünüyordu.

Ofiste dolanıp eşyalara bakmaya başladı. Mqaret henüz hiçbir şeyin yerini değiştirmemişti. Adamın böyle bir işe kalkışıp kalkışmayacağını, kalkıştığı takdirde de bunun ne zaman olacağını merak etti. Büyükannesinin yokluğu başlı başına bir tür mevcudiyet gibiydi. Bu düşünceyle birlikte kalbine tekrar bir sızı saplandı ve oturmak zorunda kaldı.

Bir müddet sonra yeniden ayaklanıp bu kez odayı daha sistemli bir şekilde incelemeye koyuldu. Eğer Alex ona bir şey bıraktıysa bunu nereye saklamış olabilirdi? Hiçbir fikri yoktu. Büyükannesi daima çalışmalarını çevirimdışı ortamlarda, bulut ağının dışında, kaydedilmemiş olarak ve sadece gerçek hayatta saklamayı arzu et-

mişti. Ama eğer bunu gerçekten başardıysa bir tür yöntem bulmuş olmalıydı. Alex'i iyi tanıdığından bunun çalıntı mektup* tarzı bir şey olabileceğini düşündü, mesela çalışma masasının üzerinde duran bir kâğıt.

Böylece bir yandan düşünmeye devam ederken diğer yandan da masanın üstündeki küçük kâğıt yığınlarını karıştırmaya başladı. Eğer Alex sahip olduğu bazı bilgileri Swan'ın aracılığıyla, ne olduklarını bilmesine gerek kalmadan başkalarına iletmek istemiş olsaydı... eğer elinde bir sürü data olsaydı... muhtemelen bir not kâğıdından daha fazlasına ihtiyaç duyardı. Ve büyük olasılıkla onları sadece Swan'ın bulmasını isterdi.

Odanın içinde volta atarak kendi kendine konuşmaya ve eşyalara yakından bakmaya başladı. Odayı kontrol eden YZ** içeride yalnızca bir kişinin bulunduğunu bilir, ses ve retina taramasıyla kimliğini tanımlayabilirdi.

Çalışma odasının içinde bir lavabosu ve aynası bulunan, küçük bir tuvalet vardı. Swan oraya gidip, "Buradayım Alex," dedi hüzünle. "Eğer istediğin buysa işte buradayım."

Önce duvar aynasına, sonra da lavabonun yanındaki standın üstünde bulunan küçük oval aynaya baktı. Üzgün Swan'ın kan çanağına dönmüş gözleri karşılık verdi ona.

Derken oval aynanın hemen yanında duran bir mücevher kutusu ansızın düşüp açıldı; irkilen Swan kendini geriye atıp duvara yaslandı, sonra da toparlandı. Kutunun içine baktığında alelade bir mücevher tepsisiyle karşılaştı, onu kaldırdığında da altında üç küçük zarf buldu. Hepsinin bir yüzüne *Ölümüm Halinde Açınız*; diğer yüzlerineyse sırasıyla *Maqaret*'e, *Swan*'a ve *Io*'daki*** *Wang*'e yazılmıştı.

Swan titreyen ellerle kendi adını taşıyan beyaz zarfı yırtıp açtı. İçinden iki küçük data tableti çıktı. Bir tanesi "Swan, Swan, Swan," diye mırıldanıyordu. Gözleri dolan kadın dişini sıkıp onu kulağına yerleştirdi.

"Sevgili Swan, bunu dinlemek zorunda kaldığın için üzgünüm," dedi Alex'in sesi. Tıpkı bir hayaleti dinlemek gibiydi. Swan kollarını kendi etrafına doladı.

"Aslına bakarsan çok üzgünüm demek daha doğru olur çünkü bunu dinlediğine göre öldüm demektir," diye devam etti kısık ses.

---

* Edgar Allan Poe'nun bir hikâyesi. Hırsız, polislerin düşünce tarzını önceden tahmin ederek bulunmasını istemediği bir mektubu en olmadık yere, göz önüne gizler -*çn*

** Yapay zekâ -*çn*

*** Jüpiter'in doğal uydularından biri -*çn*

"Odamın YZ'si öldüğümü duymuş olmalı ve içeriye yalnız girdiğin takdirde kutuyu açması gerektiğini biliyor. Akıl edebildiğim en iyi plan buydu. Seni bu işin içine zorla soktuğum için üzgünüm ama bu önemli. Bu bir tür sigorta poliçesi çünkü ben ölsem bile devam etmesi gereken şeyler var ve onlardan başka hiç kimseye bahsetmek istemiyorum. Bizim yaşımızdaki kimseler için ölümün her an gelebileceğini bildiğimden ben de bunu ayarladım. Eğer bunu dinliyorsan yardımına ihtiyacım var demektir. Lütfen Wang'in zarfını al ve Io'ya gidip kendisine bizzat teslim et. Wang ve ben birkaç kişiyle daha çok önemli bazı projeler üzerinde çalışıyor ve onları tamamen çevirimdışı tutmayı deniyorduk. Ama birbirimizden oldukça uzak olduğumuzdan bu çok zor oldu. Zarfı ona götürerek bana kocaman bir iyilik yapmış olacaksın. Ancak lütfen bu meseleden başka hiç kimseye söz etme. Bir de, eğer zarfının içindeki diğer çipi Pauline'e okutur ve sonra da onu yok edersen bu bize güvenli bir yedek sağlar. Her iki çip de sadece bir kez okunabiliyor. Bu kadarını bile yapmaktan nefret ediyorum. Ama Pauline'i çoğunlukla diğer kubilere bağlamadığını biliyorum ve bunu böyle sürdürmen planımız için çok daha iyi olur. Wang sana daha fazlasını anlatacaktır. Titanlı Wahram da öyle... Hoşçakal Swan'ım, seni seviyorum."

Hepsi bu kadardı. Swan kaydı bir kez daha dinlemeyi denedi ancak çabaları sonuçsuz kaldı.

Diğer çipi Pauline'in membranına, ense kökünde bulunan bölmeye yerleştirdi. Pauline, "Tamam," dediğinde de iki atıl çipi ve diğer mektupları cebine atıp Mqaret'i bulmaya gitti.

Adam ofisindeydi ve bir proteinin 3D modeline benzer bir şeyi kurcalıyordu. "Bak ne buldum," dedi Swan, sonra da olanları açıklamaya koyuldu.

"O kutu kilitliydi," dedi Mqaret. "İçinde mücevherlerini sakladığını biliyordum ve bugün yarın anahtarına denk geleceğimi düşünmüştüm."

Zarfına boş boş baktı; onu açmak için hiç acelesi yokmuş gibi bir hali vardı, hatta muhtemelen bundan biraz korkuyordu. Swan onu yalnız bırakıp odadan dışarı çıktı.

"Pauline," dedi iyice uzaklaştıktan sonra, "şu çipin içeriğine ulaşabildin mi?"

"Evet."

"Ne varmış peki içinde?"

"Söz konusu bilgiyi yalnızca Iolu Wang'in kubisine iletme talimatı aldım."

"Tamam ama hiç değilse genel olarak bahset bari."

Ancak Pauline cevap vermedi. Swan bir müddet bekledikten sonra küfredip onu kapattı.

Artık her iki tablet de işe yaramaz durumdaydı; Alex'in hayaleti gitmişti. Swan kendini büsbütün üzgün hissetmiyordu fakat Alex'in sesini duymanın yarattığı şok yüzünden hâlâ biraz titriyordu.

Tekrardan Mqaret'in ofisine döndü. Adamın yüzü bembeyaz kesilmiş, dudakları büzüşmüştü. Başını kaldırıp Swan'a baktı.

"Sana Io'ya götürmen için bir şey mi verdi?"

"Evet. Ne hakkında olduğunu biliyor musun?"

"Hayır. Ama Alex'in özellikle yakın meslektaşlarından oluşan ayrıcalıklı bir gruba dâhil olduğunu biliyorum. Wahram onlardan biri, Wang de öyle."

"Peki neyin peşindeler?"

Mqaret omuzlarını silkti. "Bana o tür şeyleri anlatmazdı. Ama bunun Alex için önemli olduğunu görebiliyorum. Sanırım Dünya'yla ilgili bir şey."

Swan bir müddet buna kafa yordu. "Eğer bu şey gerçekten de önemliyse ve Alex onu kayıtdışı tutmak için bu kadar uğraştıysa ölümünün bazı sorunlara neden olacağını biliyordu demektir. O da bize bu küçük kayıtları bıraktı."

"Sanki hayaletiyle karşılaşmış gibiyim," dedi Mqaret, hafifçe titreyerek. "Benimle konuştu."

"Evet," dedi Swan, söyleyecek başka bir şey bulamayarak. "Şey... Sanırım benden yapmamı istediği gibi üçüncü zarfı alıp Io'ya gideceğim."

"Güzel," dedi Mqaret.

"Düşündüm de, Wahram da onunla gitmemi istemişti zaten. Durmadan Alex'in onun için bir şey bırakıp bırakmadığını soruyordu."

Mqaret başıyla onayladı. "Wahram da bunun bir parçası."

"Evet. Ve o müfettiş de öyle. Yani gideceğim galiba ama Wahram'a mesajlardan söz etmek istemiyorum. Alex öyle bir şeyden bahsetmedi."

"Onunla gittiğin gerçeğine dayanarak bunu tahmin edebilir."

"Ederse etsin."

Mqaret gözlerini kısarak ona sempatik bir ifadeyle baktı. "Bazı şeyleri elinden gelen en iyi şekilde, kendi başına çözmen gerekecek. Hatta aralarına bile girebilir ve Alex'in yapacağı bazı şeyleri üstlenebilirsin."

"Bunu nasıl yapabilirim ki? Böyle bir şeyi kimse başaramaz."

"Bilemezsin. Pauline sana yardımcı olur. Hatta belki şu Titanlın

da öyle... Ve eğer Alex'in yerini alacak olursan... büyükannen bundan hoşlanırdı."

"Belki." Swan o kadar emin değildi.

"Alex'in bir planı vardır. Her zaman olmuştur."

Büyükannesinin yokluğunun acısını yeniden hisseden Swan iç geçirdi. Şu hayaletsi mesajlar bile boşluğunu doldurmaya yeterli gelmemişti. "Peki o zaman. Gidip şu Wang'i bir göreceğim."

"Güzel. Sen yine de dizginleri eline almaya hazır ol."

***

Swan diğer gezegenlerden gelen diplomatların nerede kaldığını öğrenip Satürn delegasyonuna ev sahipliği yapan terasa yollandı. Mekânın avlusuna girer girmez Wahram'la karşılaştı. Kurbağa adam başını aşağı eğmiş, şu küçük müfettişle, yani Jean Genette ile konuşuyordu. İkisini bir arada görmek Swan'ı şoke etti; vücut dillerindeki bir şey birbirlerini iyi tanıdıklarını gösteriyordu. Hatta iki komplocu gibi görünüyorlardı.

Swan yanakları kızarmış bir halde ikiliye yaklaştı. "Neler oluyor?" diye sordu. "Birbirinizi tanıdığınızı bilmiyordum."

İkisi de bir müddet cevap vermedi.

Sonunda küçük bir elini geçiştirircesine salladı. "Fitz Wahram ve ben çeşitli güneş sistemi meseleleri üstünde sık sık birlikte çalışırız. Tam da şu anda ortak bir tanıdığımızı ziyaret etmeye karar verdik."

"Wang mi?" diye sordu Swan. "İolu Wang?"

"Şey... evet," dedi müfettiş, onu merakla süzerek. "Wang bir meslektaşımızdır. Alex'in de öyle... Beraber çalışıyorduk."

"Sana daha önce de söylediğim gibi," dedi Wahram, o alçak vıraklamasıyla. "Tintoretto'dan döndüğümüz sırada."

"Evet, evet," dedi Swan sertçe. "Yolculuğunda sana katılmamı istemiştin ama sebebini doğru dürüst açıklamamıştın."

"Şey..." Kurbağa adamın geniş çehresine hafif bir mağlubiyet ifadesi oturdu. "Doğru ama görüyorsun ya, tedbirli davranmak için bazı sebeplerim var..." Başını aşağı eğip yardım etmesini istermişçesine Genette'e baktı.

"Seninle geliyorum," dedi Swan, bakışmalarını bölerek. "Gelmek istiyorum."

"Ah," dedi Wahram, Genette'ten tarafa hızlı bir bakış daha atarak. "Güzel."

Alıntılar (1)

Uzunluk ekseni en az otuz kilometre olan bir asteroit alın. Herhangi bir türde olabilir: yekpare kaya, kaya ve buz, metalik, hatta buz küpleri bile... Ancak her biri beraberinde farklı türde problemler getirir.

Asteroitin bir ucuna kendi kendini kopyalayarak çoğalan bir kazı tertibatı iliştirin ve bunun yardımıyla göktaşının içini uzunluk ekseni boyunca oyup tamamen boşaltın. Giriş deliğinizin olduğu kısım hariç tüm dış duvarı en az iki kilometre kalınlığında bırakın. Duvarın içsel bütünlüğünden emin olmak için belirli bir süre boyunca ona makul bir güç uygulayın.

Eğer farklı bir yörünge elde etmek istiyorsanız, asteroitin içini boşaltan tertibatınızın dışarı attığı (daha sonra bu atıkları paraya dönüştürebilmek için Langrange atık noktalarından* birinin hedef alınması en iyi çözümdür) kazı artıklarının bunu başarmak için en iyi şansınız olduğunu unutmayın. Fazla kalıntıları daha sonra kullanmak için göktaşının yüzeyinde depolayın.

Asteroitin içi tamamen oyulup geriye en az beş kilometre çapında ve on kilometre uzunluğunda boş bir silindir kaldığında (ama daha büyüğü daha makbuldür!) kazı tertibatınız giriş deliğine geri döner ve burada kendini yeniden düzenleyerek bir teraryum itki ünitesine dönüşür. Yeni dünyanızın kütlesine bağlı olarak bir kütle yönlendirici, bir anti madde "şimşek-itici" motoru veya bir Orion itiş plakası kullanmak isteyebilirsiniz.

Silindirin en ön kısmına, yani yeni teraryumunuzun pruvasına, uzunluk ekseniyle aynı hizada bir ileri ünite ilave edin. Teraryumunuz eninde sonunda silindirin iç kısmında bir yerçekimi etkisi yaratmak için dairesel bir biçimde dönmeye başlar. Böylelikle asteroitin içine girdiğiniz zaman sanki bir yerçekimi alanındaymışsınız gibi

* Lagrange Noktaları: İki gök cisminin yarattığı kütle çekim kuvveti ile merkezkaç kuvvetinin birbirlerini sıfırladıkları noktalar. 5 adettir; L1, L2, L3 şeklinde adlandırılırlar *–çn*

zemine doğru çekilirsiniz. Buna eşdeğer yerçekimi ya da e-yerçekimi denir. Bu noktada dişli bir aks devreye girer ve ön üniteyi teraryumun pruvasına sabitleyerek dönmesini engeller. Cıvadra boşluğundaki bu alanda neredeyse hiçbir şeyin ağırlığı olmaz fakat teraryumun yükleme, izleme ve yönetme gibi pek çok fonksiyonu dönme hareketi olmaksızın daha kolay gerçekleştirilir.

Dönmeyen bir asteroitin içinde serbestçe dönen bir silindir yaratmak mümkündür (buna dua çarkı konfigürasyonu denir) ve bu size hem e-yerçekimine sahip bir iç alan hem de dönmeyen bir dış alan sağlar ama bu yöntem pahalı ve çok seçicidir. O yüzden tavsiye edilmez, yine de başarılı örneklerinin görülmüşlüğü vardır.

Kış ile pruva düzgün bir şekilde kurulup ayarlandıktan ve asteroit dönmeye başladıktan sonra sıra iç kısmı yaşanılabilir kılmaya gelir.

İşe, yaratmaya çalıştığınız biyom* için belirtilen ağır metalleri ve nadir toprakları hafifçe serperek başlayın. Dünyadaki hiçbir biyomun asteroitinizde kullanacağınız basit bileşenlerle başlamadığını unutmayın. Biyosferler daha en başından itibaren vitaminlerine ihtiyaç duyar, o yüzden istediğiniz karışımı ithal ettiğinizden emin olun. Söz konusu karışımlar genellikle molibden, selenyum ve fosfor içerir. Bunlar çoğunlukla silindirik boşluğun ekseninde patlayan "esinti bombalarıyla" tatbik edilirler. Bunu yaparken sakın kendinizi zehirlemeyin!

Daha sonra silindirinizin ekseni boyunca teraryumunuzun güneş hattını çekin. Bu bir ışıklandırma tertibatıdır ve aydınlık kısmı sizin istediğiniz hızda hareket eder. Güneş hattının aydınlık kısmı, karanlıkta geçen münasip bir zaman aralığından sonra (tepeye asılan sokak lambaları bu süre zarfında yıldız görevi görür) yeni günü genellikle silindirin kış tarafında başlatır. Makul bir parlaklığa ulaşan bu kısım daha sonra güneş hattı boyunca kıçtan pruvaya (ya da bazılarının tanımladığı üzere doğudan batıya) doğru hareket etmeye başlar. Bu süre genellikle bir Dünya gününe eşittir ve biyomunuzun enleminin Dünya'ya kıyaslanmasıyla ölçülür. Teraryumunuzun mevsimleri de buna göre ayarlanır.

Artık asteroitinizin iç kısmında arzu ettiğiniz gaz karışımlarına ve basınca sahip bir atmosfer oluşturabilirsiniz. Genel olarak basınç oranı 500 ila 1100 milibar, gaz karışımlarıysa dünyadakine benzer olarak ayarlanır. Belki oksijen oranı bir parça daha çoğaltılabilir ama bu da yangın riskini çabucak artırır.

---

* Biyom: Aynı bitki örtüsünün ve iklim koşullarının egemen olduğu coğrafi alan *-çn*

Bunu da hallettikten sonra sıra biyokütleye gelir. Doğal olarak baharat rafınızda biyomunuza eklemek istediğiniz tüm canlıların genetik kodları bulunacaktır. Genellikle ya halihazırda Dünya'da bulunan bir biyomu yeniden yaratıyor ya da birkaç şeyi birbirine katarak yeni bir şey, melez bir biyom oluşturuyor olacaksınız. İnsanlar Dünya'daki Yükseliş Adası'na, yani bu tür melezlerin ortaya çıktığı ilk yere (bizzat Darwin tarafından yanlışlıkla başlatılmıştır!) ithafen bu biyomlara 'Yükselişler' der. Özel biyomunuzun tüm canlı türlerinin bütün genomları istenildiği takdirde yazıcıdan döktürülebilir ama bakterilerle ilgili olanlar buna dâhil değil, çünkü sayıları kategorize edilemeyecek kadar fazla ve genetik olarak çok kırılganlar. Onlar için genellikle birkaç tonluk bakteriden oluşan bir gübre veya çamur yığınına uygun aşıyı tatbik etmeniz gerekir.

Neyse ki bakteriler boş ekolojik alanlarda çok hızlı büyürler, ki şu anda sahip olduğunuz şey de tam olarak bu. Hızlandırmayı artırmak için asteroitinizin iç duvarlarınızı kazıyın, sonra da elde ettiğiniz kayaları ince ince ufalayarak iri çakıllardan kum tanelerine kadar değişen bir dökün elde edin. Bu, tüketilebilir bir aerojelle karıştırıldığında toprağınızın matriksini oluşturur. Eridiğinde ufalanmış taşlardan oluşan matriksinizi nemlendirecek kadarı hariç, dökününüzün içinde biriken tüm buzu bir kenara koyun. Ardından bakteri aşınızı ekleyin ve sıcaklığı yaklaşık 300 Kelvin'e çıkarın. Matriksiniz mayalı bir hamur gibi kabarıp olabilecek en leziz ve nadir maddeye, yani toprağa dönüşecek. (Toprağın nasıl elde edildiğiyle ilgili daha detaylı bir açıklama isteyenler Toprak Hakkında Her şey adlı çok satan kitabıma başvurabilirler.)

Toprak zeminin de pişirilmesiyle birlikte biyomunuz artık hazır sayılır. Bu noktada başarı oranı ulaşmak istediğiniz ekolojiye göre değişiklik gösterir. Ama pek çok teraryum tasarımcısının işe bir tür bataklıkla başladığını söylemek yalan olmaz çünkü toprağınızı ve biyokütlenizin büyük bir bölümünü geliştirmenin en hızlı yolu budur. O nedenle kendinizi meşgul etmek için aceleniz varsa bataklıklar sıklıkla iyi bir başlangıçtır.

Tatlı ya da tuzlu suya sahip, ılık bir bataklık elde ettiğinizde pişirme işlemini kaptınız demektir. Silindirinizin içi çeşitli kokularla dolacak. Ve bir de hidrolojik problemlerle... Balık, amfibi, hayvan ve kuş popülasyonları bu noktada ilave edilebilir. Eğer maksimum biyokütle büyümesi elde etmek istiyorsanız etmelisiniz de. Ancak burada potansiyel bir tehlikeye karşı gözünüzü açık tutmalısınız: Bataklığınız bir kez canlılığa kavuştuğunda ona âşık olabilirsiniz. Sizin

için bir sorun olmayabilir fakat son zamanlarda bu başımıza oldukça sık gelmeye başladı. Çok fazla akarsu biyomuna sahibiz ama oluşmasını umduğumuz diğer biyomlardan elimizde yeterince yok.

O nedenle bu noktada mesafenizi koruyun; ya bataklığınızı popülasyonsuz bırakın ya da bu süreç zarfında ondan uzak durun. Veya bataklık noktasındaki asteroitlerin alım-satımının yapıldığı bir ticaret planına katılın, böylece içindekilere herhangi bağ duymadığınız ve sadece değiştirmek istediğiniz bir göktaşına denk gelebilirsiniz.

Bataklığınızın aracılığıyla bol miktarda biyokütle yarattıktan sonra bu an için asteroitinizin yüzeyinde sakladığınız kazı artıklarının bir kısmını kullanarak kara parçalarını oluşturmaya başlayabilirsiniz. Dağlar ve tepeler harika görünür, ayrıca biyomunuza da karakter katar, o yüzden cüretkâr davranın! Bu işlem suyunuzun dağılımını değiştirecektir. Bu aynı zamanda biyomunuza yeni canlı türleri katıp artık istemediklerinizi dışarı aktarmanın ve onlara ihtiyacı olabilecek yeni teraryumlara yollamanın da en iyi zamanıdır.

Bu süre zarfında teraryumunuzu daha önceden belirlenmiş 832 Dünya biyomundan birine veya kendi tasarımınız olan bir Yükseliş'e dönüştürebilirsiniz. (Pek çok Yükseliş'in kötü pişirilmiş bir sufle gibi söndüğünü unutmayın. Başarılı bir Yükseliş elde etmenin anahtarları o kadar fazladır ki bu konu hakkında apayrı bir kitap kaleme almak zorunda kaldım. Biyomları Takıp Takıştırmanın Yolu! şimdi kitapçılarda.)

Arzuladığınız türden, istikrarlı bir ekolojik topluluk elde etmek için eninde sonunda farklı sıcaklık dereceleri ve arazi şekilleri yaratmanız, canlı türleri üzerinde ayarlamalar yapmanız gerekecek. Her türden araziyi elde etmek mümkündür; hatta bazen oldukça etkileyici sonuçlarla karşılaşılır. Arazi her daim çevrenizde kıvrılacak, her iki yanınızda yukarı yükselecek, başınızın üstünde birleşecek ve sizi bir sanat eseri gibi sarmalayacak... Tıpkı bir kayanın içine oyulmuş bir *goldsworthy*, ya da bir jeot taşı* veya Fabergé yumurtası** gibi.

İçleri tamamen sıvıyla dolu asteroitler yapmak da mümkündür elbette. Bunlardan bazıları takımadalar da dâhil olmak üzere deniz ya da okyanus canlılarının yaşam alanlarının oluşturulduğu yerlerdir; bazılarıysa tamamen sudan ibarettir, hatta duvarları bile. Öyle ki bazen bu duvarlar tekrar dondurularak transparan hale getirilir ve böylece onlara yaklaştığınızda tıpkı uzayda süzülen bir elmas veya

* İçi kristalleşmiş minerallerle dolu volkanik bir taş. Dış görünüşü normal kaya gibidir, içiyse oyuk ve kristallerle doludur *-çn*

** Kaz yumurtası büyüklüğünde, mine işlemeli ve mücevher kakmalı, içinde bir sürpriz barındıran süs yumurtası *-çn*

su damlacığı gibi görünürler. Bazı akvaryum teraryumlarının ortasında hava boşluğu bile yoktur.

Her teraryum ile akvaryumda kuşhaneler de bulunur ve bunlar maksimum taşıma kapasitelerine kadar kuşla doldurulur. Dünya'da elli, Mars'ta ise yirmi milyar kuş bulunmaktadır; teraryumlardaki kuşların sayısıysa her ikisinin toplamını geçmektedir.

Her bir teraryum, bünyesindeki hayvanlar için bir ada parkı görevi görür. Yükselişler melezleşmeye ve kaçınılmaz olarak yeni türlerin oluşmasına sebep olur. Daha geleneksel biyomlarsa Dünya'da nesli tükenmeye yüz tutmuş ya da tamamen yok olmuş canlı türlerini muhafaza ederler. Hatta bazıları hayvanat bahçeleri gibi bile görünür. Pek çok biyom, park arazileri ile insanların yaşam alanlarını habitat koridorları vasıtasıyla birleştirerek bünyesindeki yaşam seviyesini bir bütün halinde yükseltir. O nedenle bu alanlar daha şimdiden hem insanlık hem de Dünya adına büyük öneme haizdir. Bunların yanı sıra bir de tarımsal biyomlar, yani Dünya nüfusunun büyük bir kısmını besleyen çiftlikdünyalar mevcuttur.

Bu detaylar hem dikkate değer hem de eğlencelidir. Bizler küçük balon dünyalarımızı kendi zevkimiz için pişiriyoruz; tıpkı yemek yapar, bir şey inşa eder ya da bir bahçe yetiştirir gibi... ama bu aynı zamanda tarihteki yeni bir sayfa, Hızlanma Devri'nin merkezidir. Size bunu şiddetle tavsiye etmem mümkün değil! Başlangıç için gereken sermaye miktarı oldukça fazla ama uzayda henüz sahiplenilmemiş pek çok asteroit olduğunu belirtmekte de fayda var.

WAHRAM VE SWAN

Bir mühendislik problemine verilmiş bir mühendislik yanıtının sonuçları olduklarına dair hiçbir şüphe bulunmamasına rağmen, Merkür'ün fırlatma girdapları estetik açıdan bakıldığında ilginçti. Sivri uçlarının üstünde duran, koni şeklindeki manyetik birer tüpten ibarettiler ve yukarı doğru çıktıkça boyut olarak genişliyorlardı. Sivri uçları dairesel biçimde hareket eden ve koninin en geniş noktasıyla aynı ölçülere sahip bir platforma sabitlenmişti. Platformun hareketi, tüplerden yukarı doğru fırlatılan mekiklerin hızını oldukça etkili bir biçimde artırıyordu. Swan ile Wahram'ın bindiği mekik işte bu yüzden yan tarafının üstünde ve zemine dik bir biçimde duruyordu; ama koninin içinde döne döne yukarı çıktıkları sırada zemin kesinlikle aşağısı haline geldi ve çok geçmeden baş döndürücü bir hızla uzaya fırlatıldılar. O kadar süratli bir şekilde hareket ediyorlardı ki eğer gezegenin yörüngesinde bir atmosfer olsaydı tüpü terk eder etmez yanıp kül olurlardı. Uzay üssünden bakanlar için sonuç bir tür antik lunapark oyuncağını hatırlatıyordu. Mekiğin içindekilerse oldukça ciddi, hatta neredeyse ticari uçuşlara müsaade edilen en yüksek hız sınırı olan 3.5 g'ye* yakın bir süratle karşı karşıya kaldılar.

Swan Er Hong kalkıştan çok kısa bir süre önce Wahram'ın yanındaki koltuğa oturup kemerlerini bağlamış ve o klişeleşmiş geç kalışı için özür dilercesine yüzünü buruşturmuştu. Şimdiyse küçük camdan dışarı bakabilmek ve giderek uzaklaşan gezegeninin kraterlerle kaplı yüzeyini görebilmek için kurbağa adamın üzerine doğru eğiliyordu. Düzlem biçimindeki arazi çabucak değişerek bir küre halini aldı; hilal şeklindeki çok küçük bir kısmı güneş ışığıyla yıkanıyordu, geri kalanıysa dışbükey bir gece karanlığından ibaretti. Merkür ilginç bir yer olsa da Wahram buradan ayrıldığı için pek de mutsuz sayılmazdı; yerel halkın tüm sanatsal düzenlemelerine rağmen gezegenin yüzeyi cüruflardan ibaretti. Ve gerçek şu ki rayların üzerinde hareket eden o fevkalade şehirdeyken bile batıdaki zirvelerde aniden

* Yerçekimi ivmesi. Dünya'nın standart yerçekimi 1 g olarak kabul edilir -*çn*

ortaya çıkan aydınlık noktalar, bıkıp usanmadan kendilerini takip eden, her an ufku aşmaya ve karşısına çıkan her şeyi yakmaya daima hazır olan güneşi hatırlatıyordu ona.

Mekiklerinin Alfred Wegener* adlı teraryumla buluşması gerekiyordu; ancak söz konusu asteroit o kadar hızlı hareket ediyordu ki onu yakalayabilmek için uzun bir 3 g uçuşu daha yapmak zorundaydılar. Wahram bu süre zarfında diğer herkes gibi koltuğunu yatak moduna getirdi ve zorlu yolculuk şartlarına göğüs gerdi. Karşısındaki Swan ise kendi yatağında inleyip dertop oldu. Wahram g-kuvvetinin insan beyninin üzerindeki etkileri üzerine yapılan çalışmaları düşünmeyi kendine yasakladı. Çok fazla dolgu maddesi olmaksızın hücresinin sert duvarlarının arasına hapsedilmiş, hassas ve yapışkan bir maddeydi ne de olsa. Derken Wegener onları yakaladı ve sanki sorunun önemine vurgu yapmak istercesine son bir g sıkıştırmasıyla mekiği içine aldı.

Bunun ardından Wahram ile diğer yolcuların ani ağırlık kaybına uyum sağlamaları, kendilerini çeke çeke teraryumun iskelesine çıkmaları, sonra da köprüden geçip dolgulu ve geniş basamaklar vasıtasıyla silindirin zeminine inmeleri gerekti.

Yaklaşık yirmi kilometre uzunluğa ve beş kilometre genişliğe sahip olan Wegener'in içi boş alan açısından oldukça zengindi ve 1 g'ye eşit bir hızla dönüyordu. İç boşluğun büyük bir bölümünü park kaplıyordu, baş ve kıç bölgelerineyse birkaç ufak kasaba serpiştirilmişti. Savana ve pampaların karışımı oldukça çekici görünüyor, diye düşündü Wahram, ilk köye doğru yürür ve başlarının üzerindeki araziye bakarken. Çim öbekleri ve ağaç kümeleri, devasa bir Sistina Şapeli misali etraflarında kavis çizerek tepede birleşiyordu. Michelangelo'nun cennet bahçesini resmettiği bir Sistina... Savana, yani insanoğlunun ilk manzarası, zihninizin en derinlerindeki bir şeye hitap ediyordu. Yine de teraryum topolojileri kendini rulo haline getirilmiş bir haritanın içinde duruyormuş gibi hissetmesine neden oluyordu her zaman. Üzerinde durduğunuz boylam çizgisi boyunca baktığınızda, arazi daima U şeklinde, uzun bir vadi gibi görünürdü. Yakınlardaki ağaçların üzerinde daha yüksek ve uzak ağaçlar bulunur, dikey yan duvarlar boyunca yükselir ve gitgide dikleşen park alanının kıvrımı eşliğinde vadinin dibine doğru eğilirlerdi. Fakat U şeklindeki bazı büyük buzul vadilerinin aksine burada duvarlar yükselmeye devam edip üst üste biner ve dikeylik kavramını oldukça âşikar bir şekilde geride bırakır. O noktadan sonra arazi

* Alfred Lothar Wegener, Alman meteorolog ve yerbilimci. *–yhn*

düpedüz başınızın üzerinde ve inkâr edilemeyecek bir biçimde tepetaklaktır. Mesela o esnada bir bulutun ötesine bakan Wahram tam başının tepesinde asılı duran bir gölün üstünde süzülmekte olan bir kuş sürüsünün sırtını görebiliyordu.

Erik Gölü adlı ilk kasabadaki küçük bir Satürn Evi'ne gidip kaydını yaptırdı. Evin zemin katında bir restoran işletiyorlardı. Wahram mutfak işleri için gönüllü oldu (en basit gündelik işlerin hepsini severdi) ve duş aldıktan sonra kasabada gezintiye çıktı. Göl kıyısında ve tepe dibinde yer alan güzel bir yerdi; doğu ucunda bir tramvay istasyonu vardı. Tramvaylar park alanını boylu boyunca katedip öteki kasabalara gidiyordu. Merkez meydan muhtemelen evlerine dönmekte olan Venüslülerle doluydu: çoğunluğu hevesli bakışlara ve büyük tebessümlere sahip, uzun boylu, geniş omuzlu, genç Çinliler. Venüs'te bel hizasına gelen kuru buzların içinde çalışıyor, tehlikeli şeyler yapıyorlardı. Wahram da evinde, Titan'da benzer bir işte çalışmıştı. Ama Titan sadece 0,14 g'ye sahipti ve bu durum onu sık sık küçük kazalardan kurtarmıştı. 0,9 g'ye sahip olan Venüs ise gözüne oldukça tehlikeli geliyordu.

Kasabanın sınırına vardığında bir ağaç sırasına ve tel örgüye denk geldi. Yakınlarda bulunan küçük bir bilgi bankasına giriş yaptığında buradaki biyomu yaklaşık yetmiş yıl kadar önce yeni arkadaşı Swan Er Hong'un tasarladığını öğrendi. Bu onu şaşırttı; Swan'ın daha önce tasarımcılık yaptığını biliyordu elbette ama Wegener'e vardıklarında kadın buraya hiç ilgi göstermemişti.

Wahram şok tabancalarıyla dolu bir kutudan kendine küçük bir silah seçti, onu ceketinin cebine yerleştirdi ve kapıdan geçerek parka girdi. Arazinin eğim yaptığı yer boyunca ilerledi. Kiosktan okuduğuna göre ayaklarının altındaki siyah renkli, yoğun toprak Arjantin ve Tanzanya karışımıydı. Üst kısımları geniş olan bir akasya ağacı sırasının gövdelerinde fillerin neden olduğu zararların izleri görülebiliyordu. Tam üstündeki ağaçların tepeleriyse yuvarlak liken öbekleri gibi gözüküyordu. Etrafındaki uzun otlar nedeniyle birkaç adım ötesini net bir şekilde seçemiyordu; arazinin kıvrılarak ağaç tepelerinin üzerine çıktığı yerden ilerleyen biri önünü daha rahat görebilirdi. Sol üst yanında, ağaçların üzerinde bulunan küçük ve kayalık bir tepecik iyi bir gözetleme noktasına benziyordu, aynı şeyi bir puma ya da sırtlan da düşünmüş olabilirdi elbette, o yüzden dikkatle yaklaştı. Çoğu hayvan insanlara karşı temkinli davranırdı, yine de Wahram'ın kimseyi şaşırtmaya niyeti yoktu. Macera yaşamak için illaki tehlikeye atılmana gerek yok, derdi annesi ona. Bu düşkünlük

olur ve düşkünlerden hiç hazzetmem! Ebeveynlerinin geri kalanı bu kadar tenkitçi değildi; hepsi de Satürn'ün çevresinde yaşadığından tehlikeye olan bakış açıları değişmişti belki de. Ama annesi ne demek istediğini açıkça belirtmişti ve Wahram şımarık biri değildi; yeni şeyler karşısında daima şaşırırdı ve şu anda da kalbi hafif hafif çarpmaya başlamıştı.

Neyse ki tepecik boştu. Kayalar gerçek likenlerle benek benekti; sarı, kırmızı ve açık yeşil tonlardaki yarı kıymetli taşlarla kaplanmış gibi görünüyorlardı. Wahram bir yarığın içinde diz çöküp etrafına bakındı.

Aşağıda, bir ot öbeğinin arasında bir anne çita ile iki yavrusu vardı. Anne çitanın dikkati biraz ötede otlayan birkaç pampa geyiğine odaklanmıştı. Wahram pampa geyiklerinin çitaları ne zannettiklerini merak etti. Güney Amerika'da bu büyük kediler kadar hızlı yırtıcılar var mıydı acaba? Pek sanmıyordu.

Çitaları ayakta gördüğü için kendini şanslı hissetti, çünkü görünüşe göre çoğunlukla uyuyor oluyorlardı. Görünüşe göre, anne çita yavrularına avlanmayı öğretmeye çalışıyordu; ön patilerinden biriyle ufaklıklardan birinin sırtına basarak yere iyice yapışmasını sağladı. Rüzgâr sol taraftan esiyordu, o yüzden kediler onun kokusunu alamazdı. Ya da en azından öyle görünüyordu, çünkü çoğu hayvanın duyuları o kadar keskin olurdu ki insanlar yanlarında sağır ve kör gibi kalırdı.

Wahram olacakları izlemek için yerine iyice kuruldu. Benekleri henüz tam olarak oluşmamış yavruların şaşkın bir halleri vardı, sanki bu dersin konusunu hâlâ tam olarak kavrayamamış gibi görünüyor ve oyuncu bir şekilde birbirlerine pati atıyorlardı. Zihin gelişiminin zirve noktası aynı zamanda oyunbazlığın da zirve noktasıydı.

Çitalar, sakin görünen ve her şeyden habersiz bir şekilde onların bulunduğu tarafa doğru ilerleyen geyiklere göre rüzgârı arkalarına almıştı. Anne çita otların arasına iyice çömeldi; artık yavruları da onun gibi hareket ediyor, kuyruklarını kontrolsüz bir biçimde sallıyorlardı.

Derken anne çita arkasında bir ot bulutu bırakarak hızla ileri atıldı, yavruları da hemen peşine takıldı. Geyikler etrafa toprak parçaları saçan, büyük sıçramalarla kaçmaya başladı ve çitaları toz toprak içinde bıraktı; ancak bir müddet sonra bir ağaç kümesinin etrafından dolaşmaları gerekti ve anne çita son geyiğin önünü keserek onu yere devirdi. Bir kürk yığını halinde yerde yuvarlandılar. Üstte kalan anne çita oldu; dişlerini geyiğin boynuna geçirmiş, sımsıkı tutuyor-

du. Geyik hafifçe doğrulduysa da tekrar yere yığıldı ve hareketsiz kaldı. Kanın görüntüsü her zamanki gibi şok edici bir kızıllıktaydı. Yavrular annelerinin yanına vardığında her şey bitmişti. Wahram bu dersin onlara büyümeleri ve daha hızlı koşmaları gerektiği dışında bir şey öğretip öğretmediğini merak etti.

Kendini farkında olmadan ayağa kalkmış halde buldu. Tam o esnada sol tarafında bir hareket yakaladı ve o yana baktığında başka biriyle karşılaştı: Swan. Şaşıran Wahram ona el salladı, kadın ise avlanan çitaları izlemeye devam ederken çenesini kaldırmakla yetindi. Anne çita artık yavrularına bir geyiği nasıl yemeleri gerektiğini öğretiyordu, gerçi yavruların bu konuda çok fazla talimata ihtiyacı yokmuş gibi görünüyordu. Wahram manzarayı şöyle bir inceledi. Güneş hattının aydınlık kısmı artık teraryumun baş kısmına iyice yaklaşmıştı ve günbatımı tonuna bürünen ışığı giderek azalıyordu. Ot öbekleri rüzgârla dalgalandı. Kadim zamanlardan kalma bir an gibiydi.

Swan ona doğru yürüyüp tepeciği tırmanmaya koyuldu. Burada yalnız görülmek biraz utanç verici olurdu, ki bu bazı parklarda yasadışıydı ve genel olarak akıllıca bir davranış sayılmazdı. Ama işte Swan da buradaydı.

Wahram kafasını sallayarak ona resmi ama samimiyetten uzak olmayan bir selam verdi. "Böyle bir şeye tanık olmak büyük şans," dedi, kadın yaklaşırken.

"Evet," dedi. "Yalnız mısın?"

"Öyleyim. Ya sen?"

"Yalnızım, evet." Wahram'ı merakla süzdü. "İtiraf etmeliyim ki seni burada gördüğüme şaşırdım. Bu tür şeylerden hoşlandığını bilmiyordum."

"Merkür bunu öğrenebileceğin bir yer değil gerçekten."

Swan bir eliyle kedileri işaret etti. "Seni endişelendirmiyorlar mı?"

"İnsanlardan çekindiklerini keşfettim."

"Eh ama aç oldukları takdirde..."

"Ama asla aç kalmıyorlar, esas nokta da bu. Burada kolayca avlayabilecekleri çok fazla şey var."

"Doğru. Ama eğer daha önce herhangi bir insanla karşılaşmamışlarsa seni bir tür maymun zannedebilirler. Hiç şüphe yok ki oldukça lezzetli bir maymun... Leziz bir lokma. Böyle şeylerin olduğunu daha önce de duyduk. Av olma tecrübesine sahip değiller."

"Bize av gözüyle bakabileceklerinin farkındayım," dedi Wahram.

"Ne olur ne olmaz diye yanımda küçük bir şok tabancası taşıyorum. Sen alınadın mı?"

"Hayır," diye itiraf etti Swan, kısa bir duraksamanın ardından. "Yani, bazen alıyorum elbette ama çoğunlukla geceyi bir kodeste geçirme tehlikesinden kaçınıyorum."

"Doğru."

Swan sanki bir şeyi dinliyormuşçasına başını bir yana eğdi. Alex'in dediğine göre bu fikrin moda olduğu zamanlarda kadın kendisine bir kubi implant ettirmişti. "Hazır söz yemekten açılmışken," dedi, "bir şeyler atıştırmaya ne dersin?"

"Zevkle."

Parkın sınırlarını belirleyen tel örgüye geri döndüler. Oraya ulaştıkları sırada bilgi bankasının etrafına toplanmış küçük bir kalabalıkla karşılaştılar. Swan'ı gördüklerinde kadının etrafında toplanıp onu neşeyle selamladılar. "Ne düşünüyorsun?" diye sordular. "Biyomunun büyümüş halini beğendin mi?"

"İyi görünüyor," diye cevap verdi, güven verici bir ses tonuyla. "Pampa geyiği avlayan bir çita gördük. Aslına bakarsanız çok fazla geyik olduğunu düşünüyorum, neden öyle?"

Gruptakilerden biri kedilerin sayısı hâlâ az olduğundan geyik nüfusunun kalabalık olduğunu belirtti ve Swan bu konuyla ilgili birkaç soru daha sordu. Wahram'ın anladığı kadarıyla av-avcı nüfusu, birbirine bağlı bir sinüs dalgası şeklinde bir azalıp bir çoğalıyordu ve avcı nüfusundaki artış-azalış döngüsü av nüfusunu bir çeyrek geriden takip ediyordu. Wahram'ın söylenenlerden tam olarak çıkaramadığı birkaç pürüz daha vardı.

Swan sohbetini tamamladıktan sonra sokağa dönüp kasabaya yollandılar.

"Demek bu teraryumu senin tasarladığını biliyorlar," dedi Wahram, yürürlerken.

"Evet, hatırlamalarına şaşırdım doğrusu. Ben bile neredeyse unutmuştum."

"O halde eskiden bir ekolojist miydin?"

"Bir tasarımcı. Çok uzun zaman önceydi. Doğruyu söylemek gerekirse yaptıklarımın çoğunu beğenmiyorum. Çok fazla Yükseliş var. Halbuki Dünya'da soyu tükenen canlı türlerini barındıran teraryumlara daha çok ihtiyacımız var. Ne düşünüyordum bilmiyorum. Ama bunu burada yaşayan insanlara söyleyemem. Onlar bunun içinde yaşıyor, burası onların mekânı."

Silindirin kıvrımını birkaç derece tırmandılar. Günbatımı esna-

sında başlarının üzerinde gördükleri ve tepelerindeki araziyi turuncu bir şal misali kaplayan bir bulut, silindiri dolaşmış ve dağınık bir sis halinde etraflarını sarmıştı. O sisli alacakaranlıkta her şey gölgesini yitirmişti; artık başlarının üzerindeki araziyi göremiyorlardı ve öteki taraftaki birkaç ışık bulanık yıldızları andırıyordu. Sanki başka bir dünyada, bir içselde değil de dışsalda gibiydiler.

Wahram kadına bir Satürn restoranında bulaşıkçılık görevini üstlendiğini açıkladı, böylece Erik Gölü'ndeki Satürn Evi'ne döndüler ve yemeklerini orada yediler. Swan herhangi bir işe yazılmamış, bunu nadiren yaptığını söylemişti. Orada otururlarken kadın yavaş yavaş sessizliğe büründü ve uzaklara dalıp gitti. Arada bir pencereden dışarı bakıyor, sonra bakışlarını yeniden restoranda gezdiriyor, çok az hareket ediyor, ayağını yere vuruyor ve parmak uçlarını birbirine sürtüyordu. Yemek yedikleri sırada hepten sessizleşti. Hâlâ Alex'in yasını tuttuğuna hiç şüphe yoktu. Dostunu kaybettiği için kendisi de sık sık acı çeken Wahram'ın elinden sessizce sempati duymaktan başka bir şey gelmiyordu. Derken Swan başını bir yana eğip, "Benimle konuşmayı kes, seni duymak istemiyorum," dedi.

"Ne dedin?" diye sordu Wahram.

"Üzgünüm," dedi kadın. "Kubimle konuşuyorum."

"Sesini dışarı verebiliyor musun?"

"Elbette," dedi Swan. "Pauline, yüksek sesle konuşabilirsin."

Swan'ın başının sağ tarafından, "Ben Pauline. Swan'ın sadık kuantum bilgisayarı," diyen bir ses duyuldu. Kulağa Swan'ın sesi gibi geliyordu ama kadının cildindeki hoparlör membranlarından yükseldiği için biraz boğuktu.

Swan surat asıp çorbasını kaşıklamaya koyuldu. Ne yapacağını bilemeyen Wahram da yemeğine odaklandı. Derken, "O zaman onunla sen konuş!" diye çıkıştı Swan öfkeyle.

Kadının başının yanındaki ses, "Anladığım kadarıyla Jüpiter sistemine seyahat ediyorsunuz," dedi.

"Evet," diye yanıtladı Wahram, ihtiyatla. Swan'ın konuşmayı yürütme işini kubisine ataması iyiye işaret olamazdı. Ama az önce yaşanan şeyin bu olduğundan tam olarak emin değildi.

"Ne tür bir yapay zekâsın?" diye sordu.

"Ben bir kuantum bilgisayarıyım. Model Ceres, 2196a."

"Anladım."

"Pauline kubilerin ilk ve en zayıf modellerinden biri," dedi Swan. "Yani tam bir salak."

Wahram buna bir müddet kafa yordu. Ne kadar zekisin? diye

sormak pek de kibar bir davranış olmasa gerekti. Ayrıca bu tür değerlendirmeler söz konusu olduğunda hiç kimse başarılı olamazdı. "Neleri düşünmekten hoşlanırsın?" diye sordu onun yerine.

"Bilgilendirici sohbetler etmek için tasarlandım ama bir Turing testini çoğunlukla geçemem. Satranç oynamayı sever misin?"

Wahram güldü. "Hayır."

Swan yine pencereden dışarıyı seyrediyordu. Wahram bir müddet ona baktı, sonra da yeniden yemeğine odaklandı. Biberlerin acısını azaltmak için bol bol pilav yemesi gerekiyordu.

"Israrla her işe burnunu sokuyorsun, ısrarla konuşuyorsun, ısrarla her şey normalmiş gibi davranıyorsun," diye kendi kendine mırıldandı Swan, huysuzca.

"Anaphora en zayıf belâgat yöntemlerinden biridir, gerçekte laf kalabalığından fazlası değildir," diye geldi kubinin sesi.

"Sen mi beni laf kalabalığı yapmakla suçluyorsun? Sen o cümleyi kaç kere kurdun peki, on trilyon mu?"

"O kadar olmamıştır."

Sessizlik. Her ikisi de diyeceğini demiş görünüyordu.

"Belâgat* mı çalışıyorsun?" diye sordu Wahram.

"Evet, kullanışlı bir analiz aracıdır," dedi kubinin sesi.

"Bana bir örnek ver lütfen."

"Exergasia, synathroesmus ve incrementum kelimelerini tek bir listede kullandığınız zaman bana aynı cümle içerisinde üç iletişim aracından da birer örnek vermişsiniz gibi geliyor," diye yanıtladı .

Swan bunun üzerine burnundan alaycı bir homurtu çıkardı. "O nasıl oluyormuş Sokrates?"

"'Exergasia' aynı fikri farklı cümlelerle ifade etmek, 'synathroesmus' sayarak biriktirmek, 'incrementum' ise bir tartışma başlatmak için konuları sıralamak anlamındadır. O yüzden tüm bunları listelediğiniz zaman üçünü birden yapmış oluyorsunuz, değil mi?"

"Peki sen hangi tartışmayı başlatmak için konuları sıralıyorsun bakalım?" diye sordu Swan.

"Senin pek çok farklı iletişim aracını kullandığını düşünerek sana gereğinden fazla prim verdiğim, aslında sadece tek bir metoda sahip olduğun, çünkü tüm bunların birbirinden farksız ayrımlar olduğu tartışmasını."

"Ha-ha," dedi Swan, alaycı bir şekilde.

Ama Wahram kahkaha atmamak için kendini zor tuttu.

Bu esnada kubi konuşmaya devam ediyordu. "Bunun yanı sıra

* Dilbilim, konuşma sanatı, retorik *-çn*

klasik belâgat sisteminin yanlış bir sınıflandırma, bir tür fetişizm olduğu konusunda da..."

"Bu kadarı yeter!"

Uzun bir sessizlik yaşandı.

"Ben mutfaktakilere yardım edeceğim," dedi Wahram, ayağa kalkarak.

Bir müddet sonra Swan da mutfağa geldi ve bir yandan pencerenin yanındaki bulaşık makinesini boşaltırken diğer yandan da dışarıdaki sisi seyretti. Sonra da kendine bir kadeh şarap doldurdu. Mutfak işlerinin ıslak tıkırtıları Wahram'ın kulağına her daim müzik sesi gibi gelirdi.

"Bir şey söyle!" diye buyurdu Swan, bir müddet sonra.

"Şu çitaları düşünüyordum," dedi şaşıran Wahram, odada başka hiç kimse olamamasına rağmen kadının kendisiyle konuştuğunu umarak. "Onlardan çok görmüşlüğün var mı?"

Swan cevap vermedi. Mutfağı terk edip masaları silmeye koyuldular ve bu iş biraz zaman aldı. Swan kendi kendine mırıldandı; görünüşe göre yine kubisiyle tartışıyordu. Bir keresinde Wahram'la çarpıştı ve, "Hadi ama, kıpırda biraz! Neden bu kadar yavaşsın?" dedi.

"Sen neden bu kadar hızlısın?"

Bu tarz hızlı ve öfkeli hareketler kubikafaların kötü şöhretli özelliklerindendi elbette ama böyle bir şeyi kimsenin yüzüne söyleyemezdiniz. Ayrıca Swan'ın durumu çoğu kubikafadan daha kötü görünüyordu. Ve muhtemelen çektiği acı nedeniyle kafası hâlâ dağınıktı; rahat bırakılmayı hak ediyordu. Swan ona cevap vermek yerine mutfak önlüğünü çıkarıp attı ve restoranı terk edip sislere karıştı. Wahram kapıya kadar gidip onun arkasından baktı; Swan ansızın yön değiştirip meydanın ortasında bulunan ve insanların etrafında dans ettiği bir şenlik ateşine doğru ilerledi. Kadının bedeni önce ateş ışığının karşısında bir siluet halini geldi, sonra o siluet dans etmeye başladı.

***

Alışkanlıklar ilk tekrarlardan sonra oluşmaya başlar. O andan sonra alışkanlıklara yönelim gelir, çünkü tekrarlar aslında savunmalardır, zamana ve umutsuzluğa karşı alınan siperler...

Wahram bunun farkındaydı, zira bu süreçten pek çok kez geçmişti; o nedenle seyahat ederken sadece yaptığı şeye odaklanır, hayatının o belirgin zaman aralığında oluşan ilk tekrarlara karşı tetikte davranırdı. Alışkanlıklarınızın temelini oluşturacak şeyleri ilk yaptığınızda bunlar çoğunlukla rastlantısal, kazara ve bazen de kötü olurlar. Biraz

araştırma yapmanız, diğer bir deyişle bazı farklı olasılıkları test etmeniz gerekir. Aslında bu bir ara dönemdir, yeni alışkanlıkların filizlenmesinden önceki çıplak an, etrafta dolaşıp rastgele şeyler yaptığınız zamanlar. Kabuksuz zaman, işlenmemiş veri, dünyada bulunma hali.

Wahram'ın tercih ettiğinden biraz daha çabuk ortaya çıktılar. Güneş sistemi çapında yolcu taşıma hizmeti veren teraryumların çoğu son derece hızlı hareket ederdi etmesine ama buna rağmen yolculuklar haftalar sürerdi. Bu süre, ortalıkta amaçsızca dolaşmak için kesinlikle çok fazlaydı; öyle bir şey yapmaya kalkışan biri kolaylıkla bunalıma ya da benzer bir zihinsel kış uykusuna girebilirdi. Satürn'ün etrafındaki yerleşkelerde bazen bu tür şeyler evrilerek yepyeni bir bilim veya sanat dalına dönüşürdü. Ancak uzun zaman önce edindiği acı tecrübeleri sayesinde öğrendiği üzere bu tarz dağınık şizofrenilere girmek Wahram için tehlikeliydi. Geçmişinde pek çok kez manasızlık onu yiyip bitirmişti. Onun düzene ihtiyacı vardı, bir projeye, alışkanlıklara. Filizlenme anlarının çıplaklığında yaşadığınız yoğun deneyimin içinde bir miktar da korku bulunurdu. Artık kaybolan eski anlamların yerini hiçbir yeni anlamın almayacağı korkusu...

Elbette hiçbir şey birebir olarak tekrar edilemez; bu gerçek, Heraklitos'un iki kez yıkanılmayan aynı nehri ve diğer pek çok kuram sayesinde Sokrates öncesi zamanlardan beri oldukça açıktır. Kısacası alışkanlıklar aslında tekrarlardan değil, sahte tekrarlardan ibarettir. Bir başka deyişle, günün akışı aynı olabilir ama o akışı oluşturan tekil olaylar her zaman biraz farklıdır. Böylelikle rutinler ile sürprizler aynı anda varolur. Wahram'ın arzuladığı durum da tam olarak buydu işte: sahte tekrarlardan oluşan bir süreç yaşamak. Ama aynı zamanda da güzel bir sahte tekrar süreci yaşamak. Küçük bir sanat eseri gibi işlenmiş, ilginç bir süreç. Yolculuğun süresine veya teraryumun ya da içinde yaşayanların sıkıcılığına bakmaksızın bir rutin ve proje oluşturmak, bunları tüm iradesi ve hayalgücüyle takip etmek önemliydi. Sonunda şu sonuca vardı: Uzay gemisinde geçen bir hayat yine de hayattı. Her yeni güne kucak açmalıydınız.

Böylece ertesi gün sabah kahvaltısından sonra Satürn Evi'nden çıkıp yeniden parka doğru yollandı ve kioskun oradayken küçük bir fil sürüsünü takip etmeye giden bir gruba katıldı. Bir müddet sonra Swan da onlara katıldı; parkın iç kısımlarından çıkagelmişti ve yüzü kızarıktı, koşmuş gibi. Grupta fillerin düşük frekanslı seslerini insan kulağının işitme seviyesine çıkaran bir cihaz vardı. Swan hayvanların konuşmalarını ya da ötüşlerini dinlerken sanki lisanlarını anlıyormuşçasına kaşlarını çattı. Filler sessizleştiğinde de gruba önderlik

eden zoologa evvelsi akşam alacakaranlığın neden o kadar uzun sürdüğünü sordu. Wahram çabucak bu biyomun ekvatoral olduğunu ve Dünya'daki ekvatoral güneş, mevsim farkı gözetmeksizin neredeyse dimdik bir şekilde battığı için alacakaranlığın çok kısa sürmesi gerektiğini öğrendi. Swan'ın bunu fark etmesine şaşıran zoolog, hafif savunmacı bir şekilde teraryumlarını 23 dereceye tekabül eden bir enleme getirecek bir deney üzerinde çalıştıklarını, çünkü Dünya'nın kuzey yarımküresinin o enlemi boyunca küresel ısınmadan önce Ekvator'un sahip olduğu ısıyla aynı sıcaklığa sahip geniş tarım alanları olduğunu açıkladı. Ormanlar çayırlıklara dönüyor ve geniş çaplı bir çölleşme yaşanıyordu, bu yüzden destekli göç harekatı buradaki gibi yarı kurak tropikal popülasyonları o enlemlere yeniden yerleştirme olasılığını araştırıyordu. Wegener'in güneş hattı yönetimi de onlara önbilgi sağlama umuduyla uygun ayarlamalar yapmıştı.

Swan bu açıklamadan pek de memnun kalmış gibi görünmüyordu ve çok geçmeden zoologun hüsranına ya da diğer konukların hoşnutsuzluğuna aldırış etmeden gruptan ayrılıp tek başına dolaşmaya devam etti. Wahram, kadını daha sonra, o akşamın ilerleyen saatlerinde restoranda gördü. Çok fazla seyahat ettiğinden muhtemelen o da bir tür sahte tekrar süreci icat etmişti, bu doğal bir insani dürtüydü. Wahram yemeğini kadının bitişiğindeki masada yedi, sonra da bulaşıkları yıkamaya gitti. Swan'ı başıyla kibarca selamlamasına rağmen kadın onunla konuşmadı. Mutfaktaki işini bitirip bir şeyler içmek için restorana döndüğündeyse gitmişti. Sokağın aşağısındaki şenlik ateşi yine yanıyor, dansçılar raks ediyordu.

Kısacası asteroitteki ikinci günü yeni bir alışkanlığın ilk unsurlarına sahipti; fakat ertesi günün ikindi vaktinde Wegener Venüs'ün yakınından geçiyor, kendini Jüpiter'e doğru daha hızlı fırlatmak için gezegeni bir yerçekimi tutamağı olarak kullanıyordu. Wahram bir tramvaya atlayıp asteroitin bölme güvertesine gitti, sonra da tutamaçların yardımıyla kendini neredeyse yerçekimsiz bir koridor boyunca asteroitin en ön kısmından bir balon misali çıkıntı yapan gözlem odasına doğru çekti. Bu oda, tepelerinde kavis çizen yıldızların yarım daire şeklindeki sabit bir manzarasına sahipti. Ve işte, gözle görülür bir biçimde büyüyen Venüs de hemen önlerindeydi. Evindeyken bu tür mikro g ortamlarında hatırı sayılır bir zaman geçiren Wahram, tek eliyle bir kayışa tutunarak mutlu mesut dengesini sağladı ve gezegenin altlarından ikinci geçişini görmek için hevesle izlemeye koyuldu. Swan tam da yörüngeye son kez yaklaştıkları sırada geldi; her zamanki gibi geç kalmamak için acele ediyordu.

Doğal yoğunluğunu aşırı derecede kaybeden Venüs atmosferi artık neredeyse şeffaf görünüyordu. Tüm gezegen bir güneş kalkanının gölgesinin altında olmasına ve daimi bir gece yaşamasına rağmen kuru buz denizlerinin loş ışığı hâlâ seçiliyordu. Kısmen yanmış ve ufalanmış iki kıtasının kara kayaları da öyle... Dünya ile Mars'tan tanıdık gelen bulut şekilleri karlı düzlüklerin ve kuru buz okyanuslarının üzerinde süzülüyor, en keskin gözlerin bile kolayca ayırtedemediği bir parazit efekti yaratıyordu. Gözlem odasının içi heyecanlanmış ve şaşkına dönmüş yolcuların sesleriyle çınladı. İnsan gözü bu kadar koyu bir siyah ile bu kadar parlak bir beyazla başa çıkamıyordu. Hem zaten o kadar basit değildi; gezegene en yakın geçişlerini yaparken bile her şey hâlâ benek benekti. Sonunda Wegener aradığı açıyı yakaladı, sonra da yerçekimi sapanının etkisini en üst seviyeye çıkararak atmosferin hemen üzerinden uzaya doğru fırladı. Altlarından bir ışık kümesi geçti ve birisi bunun Elizabeth İstasyonu olduğunu söyledi. Yakınlarda bir yerde Billie Holliday adında bir kasaba da vardı. Wahram bir keresinde devasa bir waldo kullanarak orada çalışmış, ovalardaki kuru buzları köpük kayalarla kaplamıştı. Bugünlerde benzer şeyleri Titan'da yapıyorlardı. Venüs ve Titan tamamen dünyalaştırılmış gezegenlere dönüştürülme konusunda Mars'a katılabilecek en iyi adaylardı gerçekten de. Bazıları onlara koz gezegenler diyordu, her ikisi de insanların soluyabileceği atmosferlere sahipti. Mars örneği onlara gerçekleşebilecek şeyleri göstermişti: bağımsız, eskisinin dertlerinden uzak, yepyeni bir dünya.

Swan kendi kendine dans ediyordu. "Geri dönmek istiyorum," diye şarkı söylüyordu, özel olarak kimseye hitap etmeksizin. Ya da belki de kubisiyle konuşuyordu. "Zehirli rüzgârların zehirli okyanusları tokatladığını hissetmek istiyorum."

***

Venüslüler yerçekimi sıçrayışı gerçekleşmeden önce asteroitten ayrılmışlardı, o yüzden *Wegener* artık insani açıdan o kadar da ilginç bir yer değildi. Ne şenlik ateşleri kalmıştı ne de sabaha kadar edilen danslar. Wahram günlerinin çoğunu parkta geçiriyordu; sahte tekrar sürecinin merkezi haline gelmişti bu. Kuşların ve memeli hayvanların nüfus sayımını çıkarmaya çalışıyorlardı. Çoğunlukla Swan'ı da orada, tek başına koşarken görüyorlardı. Parkta uyuduğuna hiç şüphe yoktu. Hatta bir gece mutfaktayken bundan kaçınabildiği takdirde asla kapalı ortamlarda uyumadığını belirtmişti. Gerçi bir bakıma tüm teraryum bir kapalı ortam sayılırdı elbette... Wahram parkta dolaşırken Swan'ın yemek için avlandığına dair işaretler de görmüş-

tü. Bir keresinde de parkın içinde sarmallar çizen derenin kıyısına kurulmuş küçük bir kapana yakalanan bir tavşana rastlamışlardı. Bu yasadışı bir hareketti, daha da önemlisi kabul edilemezdi. Birkaç seferinde de küçük ateşlerin küllerine ve tamamen yanmamış küçük kemiklere denk gelmişlerdi. Kamp ateşinde pişirilmiş tavşan ya da yavru geyik kemikleri... Böyle bir şeye kalkıştığınız takdirde sırtlanlara karşı tetikte davranmanız gerekirdi. Restoranda sunulan harika güney Hint yemekleri çok daha uygundu hiç kuşkusuz.

Derken bir sabah hâlâ küçük ateşinin başında çömelen Swan'a denk geldiler; yüzü yağlı, elleri kanlıydı ve ayaklarının dibinde küçük bir tüy yığını vardı. Kadın onlara vahşice, tıpkı böyle bir anda yakalanan bir sırtlanın yapacağı şekilde bir bakış atmıştı ve uzunca bir müddet kimse ne diyeceğini bilememişti. Wahram'ın zoologun yüzünden okuduğu kadarıyla kaçak avcılık teraryumun otoriteleri tarafından hiç de hoş karşılanmıyordu. Yine de Swan'ı bunun için asacak halleri yoktu elbette; çünkü en nihayetinde o buranın kurucusuydu ve asteroitin yerlileri (çoğu en fazla kadının yarısı yaşındaydı) ayaklarını sürüyor, bu durumdan nasıl sıyrılacaklarını düşünüyorlardı.

"Sanırım iki eli kanda olmak dedikleri bu olsa gerek," dedi Wahram, en neşeli ses tonuyla. "Ama lütfen, hâlâ imkânımız varken şu filleri görmek istiyorum ve sürü giderek bizden uzaklaşıyor. Buradaki durumun çok geçmeden normale döneceğinden eminim." Ardından rehberlerini de peşine takıp yürüyerek uzaklaştı.

Parkın diğer kısımlarını araştırmak daha akıllıca olacaktı. Ya da belki de şu küçük çita ailesini takip ederdi. Bir keresinde Swan'ın da aynı şeyi yaptığını görmüş ama kadına yaklaşmamıştı. Yalnız kalmayı tercih ettiği çok açıktı. Restorana geldiğinde de yemeğini tek başına yiyordu zaten. Bu durum Wahram'ı biraz hayal kırıklığına uğratmıştı.

Sahte tekrar süreci sırasında, günlük rutinlerinizi gerçekleştirirken hem tanıdık olanın keyfine hem de kazara gerçekleşen olayların heyecanına karşı bir gözünüzü açık tutarsınız. Şafakta dışarıda olmak önemliydi. Güneş hattının aydınlık kısmı silindir boyunca gölgeler oluşturuyor, tepelerindeki kuş sürüleri bir gölden diğerine uçuşuyordu. Wahram'a söylediklerine göre göç ediyormuş gibi yapan göçmen kuşlardı bunlar; şafak vakti kanatlanıyor, günün büyük bir bölümünü etrafta uçarak geçiriyor, sonra da başlangıç noktalarına geri dönüyorlardı. Tüm bu hareketler tanıdık şeylerdi belki de.

Programlama Hatası adlı ünlü asteroitin yanından geçtikleri sırada Wahram bir kez daha gözlem balonuna gitti. Burası, bir kazı tertibatının komutlarından birini kaçırması (kimileri bunun kozmik bir

ışın darbesinin yol açtığı şanssız bir YZ hatası olduğunu düşünüyordu), demir-nikel karışımı asteroitin içini oyup zemini çelikle kaplı bıraktıktan sonra başa sarması ve ilk kazdığı silindir boyunca kayaların geri kalanını yemeye başlamasıyla oluşmuştu. Böylece asteroitin yüzeyine her çıkışında başa dönüp tekrar kazmış, yeni tüneller oluşturmuş ve arkasında pek çok oyuk bırakmıştı. Aradan birkaç yıl geçtikten sonra bu işlemin kendi kendine durmayacağı iyice barizleşmişti, zira hatırı sayılır bir derecede küçülen asteroit düğüm atılmış, burmalı bir çelik halat gibi görünmeye başlamıştı. Bazıları ne olacağını görmek için işlemin kendi haline bırakılmasını önermişti; fakat onlarla hemfikir olamayan biri olmalı ki YZ yoğun bir elektromanyetik dalga patlamasıyla yok edilmiş, dönüşümün tam ortasında dondurulmuş ve kazı tertibatının ucu bir yılan başı misali asteroitin yanından çıkıntı yapar vaziyette kalakalmıştı. Asteroit o noktada bir tür Medusa kafasına, kimilerinin güzel kimilerininse korkunç bulduğu, fiyonk şeklindeki bir çatal çöreğe benzemişti elbette. YZ aptallığının bir göstergesi. Ya da insanoğlunun çabalarının beyhudeliği...

Wegener hatalı asteroitin yanından o kadar süratli bir şekilde geçti ki gözlem balonundaki insanların onu kaçırmamak için kendilerini göz kırpmaktan alıkoyması gerekti; soluk alıp verinceye dek küçücük bir noktadan bir basket topu büyüklüğüne, ardından yeniden küçücük bir noktaya dönüştü. Önce hayret nidaları duyuldu, sonra tezahüratlar geldi. Aslında oldukça çarpıcı bir rastlantısal sanat eseri, diye düşündü Wahram kendi kendine. O kadar şişkin kıvrımları vardı ki sanki hâlâ kıpırdıyormuş gibi görünüyordu. Tıpkı gönülsüz kuyruğunu kovalayıp duran Ouroboros yılanının başı gibiydi; ya da, mutfakta onu diğerlerine tarif ederken aklına geldiği şekliyle, birbirine dolanmış Klein şişeleri...*

Ertesi gün bir başka ünlü hatanın yanından geçtiler ve onu görmek için gözlem balonuna gidenlerin sayısı Programlama Hatası'na nazaran daha fazlaydı. Wahram bunu çok moral bozucu buldu. Bu seferki teraryum, Yggdrasil, oldukça feci bir arıza yaşamıştı; buzla dolu, fark edilmemiş bir çatlak ansızın açılmış ve bir sızıntıdan çok, büyük bir patlamaya neden olmuştu. Teraryum sakinlerinin sadece birkaçı, üç bin kişiden ellisi hayatta kalabilmişti. Dünya'da veya Mars'ta yaşamayan herkesin başına gelebilecek bir şeydi bu. Wahram bakma zahmetine katlanmadı.

---

* Bir silindirin ucunun diğeriyle birleştirilmesiyle elde edilen, kuğu boynu biçimli bir tür matematiksel şekil -*çn*

Listeler (2)

Bir ısıtma lambasının altındaki bir kalıp buzun üstünde çıplak yatmak

Sadece dört saatlik hava rezervi bulunan bir uzay elbisesinin içinde beş saat geçirmek

Merkür'ün ekvatoru boyunca koşmak

Bir lazer bıçağıyla göğsüne güneş sisteminin bir diyagramını çizmek

Tıpkı Duchamp'ın meşhur tablosundaki gibi (tüm gün boyunca) Büyük Merdiven'den yavaşça, çırılçıplak düşmek

Bir kurtarma kapsülü içinde aydınlanma çizgisinden bir taçküre ilmeğinin ışığına uçmak, fırlatma koltuğunu çalıştırmak ve sadece uzay elbisesinin jetlerini kullanarak mecburi iniş yapmak

Bir yıl boyunca bir sandalyede oturup tam karşısında oturan insanların gözlerinin içine bakmak

Ateşe dayanıklı bir elbise giyip alevlerin arasında dans etmek

Tüm gün boyunca (Pachinko* Günü) Şafak Duvarı'nın tepesinde durup Büyük Merdiven'den aşağı bowling topları yuvarlamak

Bir solucan kutusunun içinde bir hafta geçirmek

Şafak Duvarı'nın kapakları ardına kadar açıkken güneş ışığında baş aşağı çarmıha gerilmek

Bir hafta boyunca bir soğan yığınının üstünde oturup onları ardı ardına soymak

Oksijeni olan ama ısıtma desteği bulunmayan bir uzay elbisesiyle dı-

* Dikey bir tilt oyununa benzeyen, birden fazla küçük topla oynanan bir tür Japon oyunu –*çn*

şarı çıkıp ne kadar süre dayanabildiğini görmek (on dört dakika)

Oksijeni olan ama ısıtma desteği bulunmayan bir uzay elbisesiyle dışarı çıkmak, kısmen güneş ışığında ve onun yansıyan ısısında yürüyerek ne kadar süre dayanabildiğini görmek (altmış bir dakika)

Isıtma desteği olan ama sadece bir başlık dolusu havaya sahip bir uzay elbisesiyle dışarı çıkıp ne kadar süre dayanabildiğini görmek (sekiz dakika)

SWAN VE BİR KEDİ

Swan, Wegener'den indikleri sırada gençlik yıllarının korkunç fikirleri yüzünden (bu durumda bir savana-pampa Yükselişi) kendini utanmış ve morali bozuk hissediyordu. Aynı ukala tavırlarla avlanırken iki eli kanda yakalanması da cabasıydı... Fakat taksileri onları Jüpiter tarafına giden bir başka teraryuma bıraktığında ve bunun Pleistosen, yani gençlik yıllarının bir başka akılsızlığı (çok sayıda topal megafaunanın yeniden dirildiği ve kendilerinin mutasyona uğramış, zavallı versiyonlarının etrafında tökezleyerek dolaştığı bir kuzey buz çağı) olduğu ortaya çıkınca işler daha da kötüye gitti. Ağızları bir karış açık halde, şaşkın şaşkın etrafa bakınan, basık suratlı, devasa ayılar. Gri kurtlar, kılıç dişli kaplanlar, Amerikan çitaları, mastodonlar ve tüylü mamutlar... Çoğu eski DNA'ların yardımıyla canlandırılmış, yarı sahici, bütünüyle sentetik hayvanlardı. Filler, aslanlar ya da boz ayılar tarafından dünyaya getirilmiş ve bu nedenle kendi türleri tarafından eğitilmemişlerdi. Üzücü bir görüntüydü. Swan kendi kendine küfür etti ve Jüpiter'e gerçekleştirdikleri seyahatin son bir haftasını geçirmek için yeniden vahşi doğaya atıldı. Bu hareketi neredeyse yaşamına mal oluyordu; öncelikle hava canını yakacak derecede soğuktu ve bir sabah saçmalık derecesinde rahatsız bir tünekte uyandığında üzerinde bulunduğu ağacın yukarı tırmanmakta olan bir kedinin, büyük bir kedinin, kim-bilir-neyin ağırlığı altında sarsıldığını hissetti. Muhtemelen yalnızca bir dağ aslanıydı bu ya da belki de bir kar leoparı. Çok uzun bir kürke sahipti ve Swan'a pençelerini geçirmeye kararlıydı. Üstelik ağırlığı kadınınkinden fazla değildi, ağaca yeteri kadar tırmanıp amacını gerçekleştirebilecekmiş gibi görünüyordu. Yaklaşık yirmi metre altlarındaki teraryum 1 g hızında dönüyordu. Swan uzun zaman önce Mars yerçekiminden vazgeçtikleri için teraryumun yetkililerine kısa bir süreliğine küfretti, ki eskiden bu işin standardı buydu; ardından korku aklındaki bütün düşünceleri sildi. Tünekten uzaklaş. Seninle aynı ağırlığa sahip bir

kedinin tırmanamayacağı kadar yükseğe çık. Bu bir sorundu elbette. Swan kendini hemen üstündeki dala çekti; bu seferki üzerinde uyuduğu dala göre çok daha dikti. Kedi onu sakin gözlerle izleyip bir süre hareketsiz bekledi. Uzun, beyaz kürkü topaz renkli gözlerini gölgeliyordu; üst dudağını geriye çekmişti; dişleri beyaz ve açtı. İçinde herhangi bir kötülük yoktu. Swan bir üstteki dikey dala tırmandı, ayakları çatallardan birine takıldı, acı verici hareketlerle kıvrılarak kendini kurtardı ve daha yukarı, en tepeye tırmandı. Artık yaprakların arasındaydı ve etrafındaki tüm dallar eşit derecede ince ve esnekti. Bir tür meşeydi bu. Eğer kedi saldırdığı sırada onun burnunu tekmeleyebilirse muhtemelen hedefini ıskalamasına ve yere düşmesine neden olabilirdi. Belki de kaplanın ön pençeleri bacağına saplanırdı ya da tekmesi hedefini bulmayabilirdi... Belki de biraz daha yukarı çıkmalıydı? Denedi ama başaramadı.

Pleistosen'deydi. Yanında bir şok tabancası getirmişti.

Ama onu aşağıdaki tünekte bırakmıştı. "Lanet olsun."

Kedi, Swan'ın uyumakta olduğu dalın üzerine tırmanmaya başladı. Aradaki mesafeyi sıçrayarak aşamayacak kadar ağırdı.

"Pauline, bir tavsiyen varsa?"

"Korkut onu," dedi Pauline. "Adrenalin seviyeni en üst noktaya çıkar, sonra da tuhaf bir şey yap."

Swan konumunu ayarlayıp tutunduğu dalı bıraktı, kedinin yüzüne çivileme daldı ve avazı çıktığı kadar bağırdı. Ayağı başka bir şeye çarptığında can havliyle dallara tutundu ve bir şeyin kaburgalarına sertçe çarptığını hissetti. Nefesiyle birlikte çığlığı da kesildi. Basacak bir yer bulma umuduyla çırpınsa da aradığına kavuşamadı. Aşağı baktığında kedinin yere indiğini ve kendisini süzmekte olduğunu gördü. Swan tekrar çığlık attı ve çatlak bir kaburganın neden olduğu acıyı hissetti. Çığlığını öfkeli bir bağırışa dönüştürerek kediye ağza alınmayacak küfürler etmeye başladı. Arkhilokhos gibi öldür onu. Kulak tırmalayan, acı dolu bir hırıltı, boğazını yakan ve kendisine bile dayanılmaz gelen tiz bir çığlık ona zıvanadan çıktığını gösteriyordu. Kedi derin bir soluk aldı, sonra da çekip gitti.

Swan tüneğine tekrar tırmanıp şok tabancasını geri aldı. Ağaçtan inerken canı ölesiye yanıyordu.

***

Swan bu olaydan sonra Wahram'dan tamamen uzak durdu. Callisto'ya* indikleri vakit yan tarafındaki o acı hissine karşı bir tür

* Jüpiter'in en büyük ikinci doğal uydusu. Güneş sistemindeki en büyük üçüncü uydudur -*çn*

yakınlık duyar olmuştu. Kendisini daha iyi hissetmesini sağlıyordu; kederinin, öfkesinin bir yansımasıydı. O anda hissettiği korku unutulmamış ama başka bir şeye, bir tür zafere dönüşmüştü. Neredeyse bir kaplanın kahvaltısı olacaktı! Aptalca davranmış ama buna rağmen hayatta kalmıştı. Ne kadar da sık oluyordu bu... Kesinlikle kaderdi. Böyle devam edeceğine de hiç şüphe yoktu.

"Bu hatalı mantık yürütmenin en basit şeklidir," diye temin etti onu Pauline, düşüncelerini yüksek sesle dile getirdiğinde.

Jüpiter'in ayları kocamandı. Aşırı detaycı bir deha tarafından yapılmış, devasa bir yağlı boya tabloyu andıran ana gezegenin etrafında dönüyor, enfes desenlere sahip portakal bahçelerinin etrafında koşturan küçük viskoz kürelere benziyorlardı; gezegenin yüzeyindeki şeritlerin arasında bulunan her bir sınırı eşi benzeri olmayan bir fantezi gibiydi. Swan bu manzarayı sevdi, ayrıca şehir de o kadar kötü görünmüyordu: Valhalla'nın Dördüncü Halkası. Adını üzerine inşa edildiği çok halkalı kraterin dördüncü ağzında bulunmasına borçluydu. Callisto'nun yan tarafına saçılmış Valhalla Krateri'nin altı halkası vardı ve içine taş atılmış bir havuzda oluşan eşmerkezli dalgacıkları andırıyorlardı. Şehir dördüncü halkanın en tepesinde yer alıyor, onu çepeçevre kaplıyordu. Artık üçüncü ve beşinci halkaların üzerine de şehirler kurulmaya başlanmıştı. Eninde sonunda tüm Valhalla'yı çadırla kaplayacakları, sonra da muhtemelen sıranın Callisto'nun geri kalanına geleceği söyleniyordu. Burası büyük bir dünyaydı. Hatta başlangıç için gereken atmosfer eksikliğine rağmen tamamen dünyalaştırılabileceğini iddia edenler bile vardı.

Aslına bakılırsa Callisto dört büyük dünyadan sadece biriydi, çünkü Galileo tarafından keşfedilen bu ayların hepsi de devasaydı. Ama Swan'a üzerlerinde bir tür lanet varmış gibi geliyordu; içlerinden biri tamamen kullanışsızdı, bir diğeriyse rekabet altında. Io'nun yörüngesi Jüpiter'in ölümcül radyasyon kuşaklarına o kadar yakındı ki birkaç küçük ve dayanıklı bilim istasyonu dışında üzerine herhangi yerleşim alanı kurulması imkânsızdı. Europa, o güzel ve büyük buz uydusu, Jüpiter'in radyasyonundan korunmak için insanların derinliklerine dalabilecekleri koca buz kütlelerine sahipti. (Yine de radyasyonun etkisi oralarda bile güçlüydü.) Jüpiter tepelerinde homurdanıp dururken içinde yaşayabilecekleri buzdan yapılma, büyük saraylar... Ya da en azından ilk başlarda herkes bu şekilde düşünmüştü. Ama öyle bir şey hiçbir zaman gerçekleşmedi, zira altlarındaki okyanuslarda bir tür uzaylı ırkının yaşadığı ortaya çıktı: yosunlardan, kemotroflardan, litotroflardan, metanojenlerden,

otoburlardan, vantuzlardan, mercanlardan, leşçillerden ve çökeloburlardan oluşan eksiksiz bir ekoloji. Hepsi de yüzüyor, sürünüyor, tutunuyor veya oyuklarda gizleniyor ve bir problem teşkil ediyorlardı. Bazıları izinsiz keşifleriyle bu okyanusu şimdiden kirlettiklerini düşünüyordu, çünkü onu sondaj yoluyla incelemek bariz bir Vostok Gölü sorunu* yaratmıştı. Ancak sondaları sterilize etmek için ellerinden geleni yapmış, eksiksiz ekolojiyi keşfedip numune almış ve deliği kapatmışlardı. Şimdiyse yüzeydeki bilim istasyonlarında oturuyor, örnek popülasyonlarını kültürleyip araştırıyor, burada kalıp kalmamaları gerektiğine kafa yoruyor ve kaldıkları takdirde ne tür bir duruş sergileyeceklerini düşünüyorlardı. Aşağıdaki yaşam, ayın yüzeyi ile okyanus arasında yer alan on kilometre çapındaki bir buz tabakasıyla tamamen izole edildiğinden muhtemelen buzdan saraylar inşa etmelerinin hiçbir sakıncası olmazdı. Diğer yandan hayat her şeye rağmen hayattı ve spermsel açıdan ulaşabildiği her yere girdiğinden aya yerleştikleri takdirde kirlenme neredeyse kaçınılmazdı. Yine de, bu yaratıkların her halükârda uzun zaman önce bir meteor yolculuğuyla kendilerinden ayrılan kuzenleri olduğu (ve bu ziyaret nedeniyle yeniden kirlendikleri) düşünüldüğünde üzerlerinde yaşamak ve küçük bir kirlilik kaynağı olmak sahiden de o kadar kötü bir şey miydi? Galakside halihazırda uzaylı mikroskobik yaşam formlarını yutan ve damarlarına zerk eden insanlar varken? Hayat bunca zamandır güneş sisteminde dört dönüp kuzenleriyle etkileşime girmişken? Bunlar hem Europalılar hem de Jüpiterliler için henüz cevaplanmamış, ilginç ve de geçerliliğini koruyan sorulardı; güneş sisteminin geri kalanı için de az çok öyle sayılırlardı. Swan da tasarımcılık günlerinde bu soruna şöyle böyle ilgi duymuş, son yıllarda alınan Europa'ya gitme ve içsel su dünyasına sıkıntı vermeyecek şekilde yüzeye yerleşme kararını takdir etmişti.

Şimdiyse vaktini Valhalla'nın Dördüncü Halkası'nın çevresinde boylu boyunca koşmaktansa Yüksek Yol'da yürüyerek ve Io'ya gerçekleştirecekleri uçuşu bekleyerek geçiriyordu. Bugünlerde kendisini endişeli ve çekilmez bir yüz ifadesiyle izleyen Wahram'dan hâlâ kaçınıyordu. Jüpiter her zamanki kızıl görkemiyle tepelerindeydi. Muhtemelen Jüpiterliler bu kadar bencil olmakta haklıydı, ne de

* 1960'larda Ruslar tarafından Antarktika'da keşfedilen, yaklaşık 4.000 metrelik buz tabakasının altında yer alan ve atmosferle bağlantısı 15 ila 25 milyon yıl önce kesilmiş bir temiz su gölü. Dünyada bir zamanlar varolan canlı türlerini içerdiği düşünülmekte ve bunun Jüpiter'in Europa uydusunda keşfedilen buz okyanusuna ışık tutacağı düşünülmektedir. Sondaj çalışmaları bugün bile sürmekte, ancak matkabın donmaması ve ilerlemesi için kerosen kullanıldığından saflığının bozulduğu düşünülmektedir *–çn*

olsa burada farklı şeylerle dolu, küçük bir güneş sistemine sahiptiler. Callisto'nun yüzeyi Valhalla Krateri'nin halkalarının arasında engin, pütürlü ve beyaz bir ova şeklindeydi; Jüpiter ile diğer üç uydusu ise tepelerinde dans ediyordu. Muhteşem bir alandı.

Ama Wang'i görmek için buradaydılar, o nedenle çok geçmeden manzaradan sıkıldı ve Io'ya uçmak için sabırsızlanmaya başladı. Jüpiter, maskaralıklarına durmaksızın devam ediyordu; bu sanat değil kimya, basit bir kesirsel tekrardı. Durumu kurtaran şey, Galileo uydularının yan taraflarında bulunan kasabaları daha iyi aydınlatabilmek için yakın zamanda Jüpiter'in üst atmosferine yerleştirdikleri büyük gaz lambalarıydı. Acı verecek derecede parlak, karo şeklindeki bu noktaların Jüpiter'in bulutsu zirvelerini çarpıttığını, ona yeni kıvrımlar ve anaforlar kattığını görebiliyordunuz. İşte, onu sanat yapan buydu; hepsi de çılgın bir *goldsworth*yden farksızdı.

Sonunda Io'ya uçma vakitleri geldi.

"Orada iyi olacak mısın Pauline?" diye sordu Swan.

"Eğer sen olursan ben de olurum. Güvende olmak için yolculuk boyunca kesinlikle bir Faraday kafesinde* kalman gerekecek. Eminim Jüpiterliler de aynı şeyi söyleyeceklerdir."

Ve yolculuğun büyük bir kısmı boyunca aynen öyle yaptılar. Swan kutunun içindeki bir kutudaydı, tıpkı matruşka bebekleri gibi... Ne gururluydular ama. Ardından uzay mekiklerinin arkasında şiddetli bir ışık fırtınası, şeffaf mavi ve yeşil elektrik akımları ve onlar uçtukça dalgalanan alevler bırakarak Io'ya indiler.

---

* İletken metallerle kaplanmış, içindekileri elektrik akımlarından koruyan bir tür kafes *–çn*

iO

Yörüngesi Jüpiter'e en yakın uydu olan İo, Ay ile aynı büyüklüktedir. Bir ayın midesindekileri olağanüstü bir şekilde kusmasıyla oluşan sarı cüruflarla kaplı bu dünya, yüzeyindeki her şey yanıp kül olmuş sülfürden daha uçucu hale gelene dek, durmaksızın istifra eder. Sülfür, sülfür her yerdedir ve etrafta ona basmadan durabileceğiniz hiçbir yer yoktur. Dört yüz aktif yanardağ, öfkeli kazanlar misali cürufları delip geçer ve yüzlerce kilometre havaya sülfür dioksit püskürtür. İç kısmı Dünya'dan çok daha sıcak olan bir uydudur İo. Dünya'nın ne kadar sıcak olduğunu hissetmek için Santorini Kalderası'nda bulunan Néa Kaméni adasındaki volkanik buharlara elinizi tutmayı bir deneyin; görünüş olarak ocağınızın üstünde tüten buhardan farksızdır fakat çok geçmeden üç kat daha sıcak olduğunu keşfedersiniz. Elinizi saniyesinde geri çekseniz bile deriniz su toplar. İşte, İo'nun içi bundan otuz kat daha sıcaktır.

Görünüşü de Ay'a benzer ama o daha çok Jüpiter ile Europa arasındaki yoğun gelgitli çekim tarafından iyice esnetilip gerilmiş, neredeyse ikiye bölünmüş bir cehennem diyarı gibidir. Bu yerçekiminin işidir. Buna ek olarak Jüpiter'in radyasyon alanı o kadar engin ve o kadar kuvvetlidir ki onun kapsamında kalan İo cızırdar; o radyasyon kuşağında Deinococcus radiodurans* bile hayatta kalamaz. İo'nun yüzeyinde hiçbir şey yaşamaz.

İnsanlar ve bir de gittikleri her yere yanlarında götürdükleri küçük bir biyota** grubu hariç. Çünkü devasa volkanların yüksek kesimlerinde sağlam kaya adacıkları bulmak, onları oymak ve içlerine küçük bir istasyon saklamak mümkündür. Wang'in kubisine ev sahipliği yapan bir küp. Bu tür istasyonların içindeki her şey üç kat fazla korunmak zorundadır. Önce fiziksel duvarlar, sonra da Jüpiter'in radyasyonunu etkisizleştirecek kadar güçlü manyetik alanlar vasıtasıyla; fakat böyle bir manyetik alan bile sizi tek başı-

* Bir bakteri türü. Radyasyona karşı bilinen en dayanıklı canlılardan biridir *-çn*

** Belirli bir bölgede yaşayan bitki ve hayvanların bütünü *-çn*

na öldürmeye yeter, o yüzden bu "korunmadan" korunmanız için, onun bünyesinde de bir Faraday kafesi bulundurulması gerekir.

Swan ve Wahram'ı taşıyan mekik arkasında mavi bir manyetik alev, bir elektron ateşi bırakarak inişe geçiyor. Altlarında, bir küre gibi gözüken ay giderek genişleyerek önce bir düzlüğe, sonra da üst üste binmiş volkanlarla dolu, düzensiz ve dağlık bir araziye dönüşüyor. Koni biçimli, iri volkanları üst üste binmiş sarı, boz, beyaz, siyah, kırmızı ve bronz şeritlerin, her türden yanık rengin, ama en çok da sarının arasında tespit etmek zor. Oraya buraya dağılmış siyah, kırmızı ya da beyaz renkli halkalar aktif deliklerin yerini belli ediyor, gezegenin içindekiler düzensiz daireler halinde bunların etrafına saçılıyor; ama arazinin büyük bir kısmı çok daha düzensiz ve bir bütün olarak ele alındığında uydunun yüzeyi göze topografik gelemeyecek kadar karmaşık. Nasıl gözüküyorsa öyle, yani erimiş bir dünya, yanan bir dünya.

İnsanların ona verdiği isimler kifayetsizdir. Ateş tanrıları, yıldırım tanrıları, şimşek ve volkan tanrıları, Hintlilerin ateş tanrısı Agni'den tutun da tanrıların demircisi Alman Volund'a kadar yanmakla alakalı her tür ilahi varlık: Tüm bu isimler uyduyu insancıllaştırmak için kullanılmış ama başarısız olmuşlardır. İo, insanoğluna uygun bir yer değildir. Sadece uzayın dondurucu vakumuyla temas ettiğinde soğuyan sert yerkabuğu o kadar incedir ki çoğu yerde üzerinde duran bir insanın ağırlığını taşıyamaz. Buraya ilk kez ayak basan kaşiflerden bazıları bunu zor yoldan öğrenmek zorunda kalmıştır; uzay mekiklerinden fazla uzaklaşmış, sülfürle kaplı zemine gömülmüş ve kızıl lavların içine düşüp gözden kaybolmuşlardır.

Daha serin gezegenler ve aylarda yaşadığımız için hayatımızı daha güvenli topraklarda sürdürdüğümüzü düşünürüz. Ama öyle değildir.

SWAN VE WANG

Wang'in kubisine ve onun destek ekibine ev sahipliği yapan istasyon, Ra Patera'nın, yani güneş sistemindeki en büyük dağlardan birinin zirvesine yakın bir yerde bulunuyordu. Mekikleri inerken Ra'nın geniş apronu neredeyse hiç de yatay değilmiş gibi gözüküyordu. Mekik beton hangarın içindeki bir deliğe girdi, ardından üstlerine bir çatı kapandı ve o andan itibaren çoğunlukla yeraltında kaldılar. Aya dair görebildikleri her şey Ra'nın apronunun bir parçası olan, koni şeklindeki bir kulenin küçük pencerelerinin ve istasyondaki çeşitli izleme ekranlarının el verdiği kadarıyla sınırlıydı.

İstasyonun köprüsünde, yani koni şeklindeki kulenin üst katlarında birkaç kişi vardı. İçlerinden biri bile bakışlarını ne Swan'a ne de Wahram'a çevirdi; hatta Wang içeri girdiğinde ona bile bakmadılar.

Wang Wei'nin yuvarlak hatlara sahip, kendi halinde biri olduğu ortaya çıktı. Mqaret'in de söyleyeceği gibi, tam bir baş araştırmacıydı: kubiler konusunda güneş sisteminin en ileri gelen uzmanlarından biri. Bazen bu tür harikulade ve küçük Ruritanyaların* hakimleri böyle kimseler olurdu. Swan, güneş sisteminin balkanlaşmasının sebebinin insanoğlunun kubilere, onların henüz yeni yeni başlayan güçlerine verdiği bir tepki olduğunu düşünen Alex'in bu konuda haklı olup olmadığını merak etti.

Wang onları selamladı, ardından hızlı bir, "Ah, teşekkür ederim," eşliğinde Alex'in kendisine yolladığı zarfı Swan'ın elinden kapıverdi. Görünüşe göre ondan haberdardı. Önce mektubu okudu, sonra da zarfın içinden çıkan data tabletini en yakın çalışma masasına taktı. Uzun bir süre boyunca masanın konsoluna baktı ve bir parmağının yardımıyla satırları takip ederek dikkatle okudu.

"Alex'i kaybettiğimiz için çok üzgünüm," dedi sonunda Swan'a. "En içten taziyelerimi kabul et. Alex küçük tekerleğimizin merkeziydi ve o olmadan kırık teker parmakları gibi boşa dönüyoruz."

---

* Ruritanya: Orta Avrupa'da yer aldığı farz edilen, romanlara konu olan hayali bir ülke -*çn*

Buna şaşıran Swan, "Bana bıraktığı notta senin yanına gelmem gerektiğini söyledi. Mesajları benim için çalışma odasına bırakmıştı. Bir tür beklenmedik durum planı sanırım. Ve bu planın bir kısmı da senin için bıraktığı bu zarftı."

"Evet. Böyle bir şey yapabileceğinden bahsetmişti bana. Ayrıca, dâhili kubine bir başka tablet daha yüklemiş olman gerekiyor. Alex notunda ondan da bahsetmiş."

"Aynen öyle. Ama kubim bana onun ne hakkında olduğunu söylemiyor."

"Bunun Alex'in talimatı olduğuna şüphe yok. O bilgiler özelleştirilmiştir. Sahip olduğun şey bir tür yedek," diye açıkladı Wang, özür dilercesine.

Swan önce Wahram'a, sonra da Wang'e baktı ve ikilinin bir tür gizli işbirliği içinde olduğunu gördü. Tıpkı Merkür'deyken Wahram ile Genette'in olduğu gibi... "Burada neler döndüğünü bana da anlatın," dedi talepkâr bir şekilde. "Alex siz ikinizle beraber bir şey üstünde çalışıyordu."

İki adam bir süreliğine tereddüt etti. "Evet. Uzun yıllardır," dedi Wang. "Dediğim gibi, Alex merkezimizdi. Onunla çalışanlarsa bizlerdik."

"Ama Alex bulut ağını kullanmaktan hoşlanmazdı," dedi Swan, eliyle etraflarındaki istasyonu işaret ederek. "Bilgileri kafasının içinde tuttu, değil mi? Ama sen kubilerle çalışıyorsun, yanlış mıyım? Wang'in kubisi, Wang'in algoritması?"

"Evet," dedi Wang.

"Kayıtlara geçmemek için Alex'in kubilerden uzak durması gerekti," dedi Wahram, "ve bunu başarabilmek için bir kubinin yardımına ihtiyacı vardı. Tek yolu buydu ve o da bunu biliyordu."

Wang başıyla onayladı. "Böylece beni seçti. Nedenini bilmiyorum. Muhtemelen bağımsız dünyalar birliği olarak adlandırdığı şeyle gerçekte olduğundan daha fazla irtibatım bulunduğunu düşünüyordu. Aslında öyle bir irtibat ağına sahibim fakat o kadar kapsamlı değil. Şu anda var olan sistemin kesin tanımını kimse yapamıyor."

"Alex'in istediği şey bu muydu?" diye sordu Swan.

Wahram başını iki yana salladı. "Güneş sistemini herkes kadar iyi tanıyordu. Wang'in bağımsız dünyalar hakkında bilgiye sahip olduğu doğru fakat bence daha da önemli olan şey kubisinin buradayken diğerlerinden ayrı olması. Sadece Wang'in kontrolü altındaki sistemlerle bağlantıya geçiyor. Alex bunu sevmişti, çünkü tüm anlaşmalarını birebir insan iletişimine kaydırmaya çalışıyordu."

"Ama bize o mesajları bıraktı," dedi Swan. "Eğer olur da konuşamazsa diye. Demek ki birbirimizle konuşmamızı istiyordu. Daha doğrusu sizin benimle konuşmanızı."

"Öyle olduğu çok açık."

"O zaman bana neyin peşinde olduğunuzu anlatın!"

İki adam kendi aralarında bakıştı. Uzunca bir müddet gözlerini yere diktiler.

Derken Wang kadını şaşırtan bir hareketle Swan'ın gözlerinin içine baktı. Bakışları çok yoğundu. "Kimse bu durumla tam anlamıyla nasıl başa çıkılacağını bilmiyor; çünkü kubilerle alakalı ve sen de kafanın içine yerleştirilmiş bir kubiye sahipsin. Bu yüzden Alex işin bu kısmını sana anlatamazdı ve bunu ben de yapmak istemiyorum. Artık Alex'in bağlantılarının listesi burada olduğuna göre onunla çalışan kişiler olarak planlarını yürürlüğe koymayı deneyebiliriz."

"Yani Alex hakkında bir şeyler biliyorsunuz, kubim de Alex hakkında bir şeyler biliyor ama ben o malumata ulaşamıyorum," dedi Swan.

Wang bakışlarını Wahram'a çevirdi. Kurbağa adamın geniş yüzü sanki birileri bir yerlerine iğne batırmış gibi görünüyordu. Wahram patlak gözlerini, Wang ise bir şahmeranınkileri andıran yoğun bakışlarını Swan'a dikti. İkisi de ona ne diyeceğini bilmiyordu. İkisi de ona hiçbir şey anlatmayacaktı.

Burnundan soluyan Swan bir elini öfkeyle savurdu, sonra da odayı terk etti.

***

İstasyonun içinde yeterince uzaklaşabileceği bir yer yoktu fakat Swan bunu ancak odayı terk ettikten sonra akıl edebilmişti. Tepelerde koşturup öfkesini dindirmeye şiddetle ihtiyacı olmasına rağmen o bir kubi küpünün, odalardan oluşan bir kutunun, sadece birkaç penceresi olan bu yerin içinde kısılı kalmıştı. Klostrofobisi daima eli kulağında olagelmişti ve şimdi de kapana kısılmışlık hissi, iki adama duyduğu öfke ve Alex için tuttuğu yasla birlikte (Alex'in sırf Pauline yüzünden kendisinden bir şeyler saklaması da vardı elbette) üzerine üzerine geliyordu. Küfürler edip sağa sola vurarak koni şeklindeki kulenin en tepesine tırmandı, dışarı bakan bir pencereye sahip küçük bir oda buldu, kapıyı çarparak kapatmayı başardı ve bir müddet içerideki masayı yumrukladı. Bunu yaparken kaburgası feci şekilde acıdıysa da bu artık bir bütünün, tüm diğer hislerin verdiği acının bir parçasıydı. Canı acıyordu!

Derken dışarıdaki bir hareket dikkatini çekti. Öfke nöbetine ara verip ne olduğunu görmek için pencereye yanaştı: Gözyaşları-

nın arasından sarı cürufların üzerinde yürüyen ve istasyona doğru yaklaşan insan şeklinde, bulanık bir siluet gördü. Tuhaf bir şekilde hareket ediyor, sallanıyor, topallıyor, göz açıp kapayıncaya dek bir noktadan başka bir noktaya geçiyordu.

"Pauline, birileri bu uydunun yüzeyinde yürüyebilir mi? İstasyonun dışında yani?"

"Uzay elbisesinin en az istasyon kadar korunaklı olması gerekir," dedi Pauline. "Lütfen gördüğün şeyi derhal güvenlik birimlerine bildir."

"Bunu onlar da görmüştür herhalde?"

"Dışarıdaki şu elbise pek çok farklı açıdan korunuyor olabilir. Onu senden başka hiç kimsenin görmemiş olması mümkün. Lütfen acele et. Şu anda benimle tartışmanın hiç sırası değil."

Swan öfkeyle homurdanıp odadan çıktı. Bir süre hızlı adımlarla etrafta dolaştıktan ve kaybolduktan sonra nihayet Wahram ile girdikleri ilk odayı buldu.

"İstasyonunuza yürüyerek yaklaşan biri var," dedi içerideki şaşkın insanlara. İçlerinden bazıları ekranlarını yakından incelemeye koyuldu. Swan penceresinin hangi tarafa baktığını söyleyemedi ve (yolu zar zor hatırlasa da) onları odaya geri götürmek zorunda kaldı. Oraya vardıklarında dışarıda istasyondan bayır aşağı uzaklaşan araziden başka bir şey görünmüyordu. Görünüşe göre kontrol odasındakiler de bir şey bulamamıştı.

"Pauline, anlat onlara," dedi Swan.

"Bayırın üç yüz metre kadar aşağısında bir şey vardı," dedi Pauline. "Ayak izleri hâlâ görünüyor olsa gerek. Siluet düzensiz bir şekilde hareket..."

Tam o esnada aceleci adımlarla Wang girdi odaya, onu birinin çağırdığına şüphe yoktu. "İstasyonu kilitleyin," dedi çalışanlarına kısaca. Tüm odalarda acı verecek kadar gürültülü alarmlar çalmaya başladı. Koridorlar kısa süre içinde insanlarla doldu. Swan ile Wahram bir koridor boyunca itilip kakılarak bir sığınağa götürüldü. Vardıklarında içerisi çoktan dolmuştu, ikilinin sıkış tepiş sığınağa girmesinin ardından kapılar kapatıldı. Görünüşe göre herkes sayılmıştı. Artık en küçük matruşka bebeğinin içindeydiler.

Duvarlarda ekranlar vardı. Pauline kamera görüntülerinin onlara yansıtılması konusunda istasyonun YZ'sine yardım etti. Çok geçmeden ekranlardan biri bayırın aşağısındaki bir noktaya iyice yaklaştı: karmakarışık ve eğimli cüruf düzlüklerinde bayır aşağı atlayıp zıplayan küçük bir siluet.

"Kötü bir fikir," dedi Wahram. "Yerkabuğu oralarda çok incedir."

Tam o esnada uzaktaki siluet kısa bir alev sütunun içine gömülerek ortadan kayboldu.

"İstasyonun etrafını gözlemeye devam edin," dedi Wang, şokun neden olduğu kısa bir sessizliğin ardından. "Bakın bakalım dışarıda başka birileri var mı? Ve bir de etrafta bir sıçrama mekiği olup olmadığını araştırmak için insansız bir uçak salın."

Odadakiler kasvetli bir sessizlik içinde ekranları izlemeye devam etti. Faraday kafesinin güç kaybetmesi halinde çok hızlı bir şekilde pişerlerdi ve vücutlarındaki her bir hücre Jüpiter'in radyasyonu karşısında infilak ederdi.

Ama görünüşe göre hiçbir şey olmamıştı. İstasyon herhangi bir güç kaybı yaşamadı ve etraflarındaki arazide başka kimsecikler yoktu.

Derken odanın diğer tarafında bir hareketlenme yaşandı. "İnişe geçmek isteyen bir gemiden izin çağrısı alıyoruz!" dedi birisi.

"Kimmiş?"

"Bu bir Galakpol gemisi, *Tez Adalet*."

"Kimliklerini doğrulayın."

Yaklaşan küçük uzay gemisinin görüntüsü daha geniş bir ekrana aktarıldı ve istasyonun iniş platformuna alçalırken herkes onu izledi. Çok geçmeden iniş platformuna bakan kameranın hizasında, uzay başlığı içinde bir yüz belirdi, retina taraması yaptırırken tüm ekranı kapladı, ardından onlara el sallayıp baş parmağıyla tamam işareti verdi. Dost oldukları açıktı.

İçeri girmelerine izin verildi. Üç kişiydiler; eşikte durup başlıklarını çıkardılar; içlerinden biri bir küçüktü. Swan, Mqaret'in laboratuvarında onları ziyaret eden müfettişi tanıyınca şaşırdı: Jean Genette.

"Geç kaldınız," dedi Wang.

"Üzgünüm," diye yanıtladı Genette. "Alıkoyulduk. Bana neler olduğunu anlatın."

Wang yaşananları olabildiğince kısa bir şekilde aktardı, sonra da sözünü, "Görünüşe göre yabancı tek başınaydı. Önce bize yaklaştı, sonra bayır aşağı gitti ve yerkabuğundan içeri düştü. Şimdilik herhangi bir sıçrama mekiğine rastlamadık," diye tamamladı.

Genette başını yana eğdi. "Ne yani? Bayır aşağı inip ölümüne mi gitti?"

"Öyle görünüyor."

Müfettiş başını kaldırıp yol arkadaşlarına baktı. "Vücudundan geriye kalanları lavdan çıkarmamız gerekecek," dedi. Sonra da Wang

ve diğerlerine dönerek, "Birazdan döneriz. Belki de istasyonu bir süre daha kilitli tutsanız daha iyi olur," diye ekledi.

Ardından üçü birden basınç odasına girip gözden kayboldu.

***

"Pekâlâ," dedi Swan ağır ağır, sert bakışlarını özellikle Wahram'ın üzerinde tutarak. "Bana burada neler olduğunu anlatın bakalım."

"Emin değilim," dedi Wahram.

"Az önce saldırıya uğradık!"

"Galiba öyle."

"Galiba mı?"

"Oldukça etkisiz bir saldırı olduğunu söylemeden edemeyeceğim," dedi Wang, başını ekranlardan kaldırmadan.

"Size kim saldırmak istemiş olabilir peki?" diye sordu Swan. "Ve nasıl oldu da Müfettiş Genette buraya bu kadar çabuk gelebildi? Tüm bunların Alex'le üzerinde çalıştığınız şeyle bir ilgisi var mı?"

"Şu noktada bunu söylemek zor," dedi Wahram. Swan onun koluna bir yumruk atıp sözünü kesti.

"*Kes şunu*," dedi hırçınlıkla. "Bana neler olduğunu anlat!" Bakışlarını tıklım tıkış odada gezdirdi; içeride on iki ila on beş kişi vardı ama şu anda hepsi de abartılı bir şekilde kendi işlerine odaklanmış, Wang ile konuklarını köşedeki ufak masada yalnız bırakmışlardı. "Ya bana anlatırsınız ya da çığlık atmaya başlarım." Swan kısa ve tiz bir çığlık koyuvererek bunun neye sebep olabileceğini onlara gösterdi. Odadaki diğer herkes olduğu yerde sıçramış ve kendilerine hakim olamayarak onlardan tarafa bakmıştı.

Wahram, "Bırak bir deneyeyim," dedi, Wang'e bir bakış atarak.

"Bu şeref tamamen sana ait," dedi Wang.

Wahram masanın ekranına tıklayarak güneş sisteminin bir şemasını, sanki masanın içinde yüzüyormuş gibi gözüken üç boyutlu bir görseli açığa çıkardı. Parlak renkli, holografik küreler ilk başta bilindik bir güneş sistemi modeli oluşturuyormuş gibi görünüyordu, fakat daha yakından bakan Swan bunun daha fazla küreye sahip olduğunu ve hepsinin pek çok renkli çizgiyle birbirlerine bağlandıklarını gördü. Ayrıca kürelerin büyüklüğü de gezegenlerin veya ayların gerçek ölçüleriyle eşit değildi.

"Bu görüntü Alex'in analizlerinden oluşturuldu," dedi Wahram ona. "Gücü ve potansiyel gücü göstermeye çalışıyor. Bir tür Menard grafiği. Kürelerin büyüklüğü Alex'in önemli gördüğü faktörlerin bileşik fonksiyonuna göre belirlendi."

Swan güneşin hemen aşağısında duran, küçük ve kırmızı

Merkür'ü tespit etti. Mondragon Antlaşması üyelerinin tamamı kırmızıyla işaretlenmişti ve güneş sistemine dağılmış kızıl bir takımyıldızı oluşturuyorlardı. Hepsi de küçücük olmalarına rağmen sayıları çok fazlaydı. Bir araya toplanmış kürelerden oluşan Dünya ise kocaman ve çok renkliydi; bir ipin ucunda sallanan bir avuç uçan balona benziyorlardı. Dünya ile aynı büyüklüğe sahip olan Mars tek bir yeşil küreden ibaretti. Küreleri birbirlerine bağlayan çizgiler Satürn'e kadar yoğun bir ağ oluşturuyor, onun ötesindeyse seyreliyorlardı.

"Neymiş o faktörler?" diye sordu Swan, sakinleşmeye çalışarak. Kafası hâla bozuktu ama buna neden olan şey saldırıdan ziyade Genette'i burada görmekti.

"Anaparanın, nüfusun, biyolojik altyapı sağlığının, dünyalaştırılma durumunun ve istikrarlılığının, madensel ve değişken kaynaklarının, ortaklık ilişkilerinin ve askeri ekipmanların bir toplamı. Bulgusal detayları sana daha sonra verebiliriz. Hemen görebileceğin gibi bir bütün olarak kabul edildiklerinde Mars ile Dünya şu noktada diğerlerinden çok daha büyük bir güce sahip. Ve Çin, yani şurada gördüğün büyük pembe top, Dünya'nın gücünün çok büyük bir kısmını oluşturuyor. Öte yandan, Venüs temsil edilemeyecek derecede büyük bir potansiyele sahip, çünkü şu anda sahip olabileceği güçle alakası yok. Venüs ile Çin, Mondragon'la iyi ilişkiler içinde olduklarından pembeyle işaretlendi. Çin-Venüs-Mondragon koalisyonunun aralarındaki en büyük güç olma potansiyelinin bulunduğunu görebilirsin. Alex sıklıkla Avrupalıların onları kısa bir süreliğine fethettiği zamanlar hariç, Çin hakimiyetinin tarihin olağan seyri olduğunu söylerdi. Bu biraz abartılı bir söylem olabilir, ancak görsel grafik şu anki durumu oldukça iyi açıklıyor.

"Ek olarak, neredeyse diğer tüm uzay yerleşkelerinin ne kadar küçük olduğuna dikkat et. Hepsini bir araya toplasan bile küçük kalıyorlar. Bununla birlikte, eğer dünyalaştırılma potansiyellerini de toplama ekleyecek olursan, yani şu anda yaptığım gibi... Şimdi bak. Venüs, Ay, Galileo Uyduları (Io hariç), Titan ve Triton daha da büyüdü. Uzayda daha fazla güç elde edebilmenin daha büyük fırsatlarını temsil ediyorlar. Asteroitlerin çoğu artık dolu. O nedenle yakın gelecekteki potansiyeller üzerinden konuşursak Venüs ile büyük uydular yeni güçler olacak demektir. Ve Venüs çok yakında tamamen dünyalaştırılıp ani bir büyüme gösterecek. Yani uzaydaki olaylar daha şimdiden tuhaflaşmaya ve Dünya'daki dengeleri bozmaya başladı."

"Peki Alex'i endişelendiren neydi?" diye sordu Swan. "Ve bu konu hakkında ne yapmayı öneriyordu?"

Wahram derin bir nefes aldı, sonra da soluğunu koyuverdi. "Bazı düzeltmeler yapılmadığı takdirde çöküşü kaçınılmaz olan, düzensiz bir sistem görüyordu. İşleri yoluna koymak istiyordu. Ve sorunun ana kaynağının Dünya olduğunu düşünüyordu."

Wahram bir müddet boyunca görüntüye baktı, ki tek başına durumun önemini gayet iyi vurguluyordu. Orada, tüm ana renklerin tam ortasında yer alan ve Dünya'yı temsil eden parti balonu kümesi o kadar parlaktı ki neredeyse titreşiyordu.

"Alex'in yapmak istediği neydi peki?" diye sordu Swan, içinde bir endişe sızısı hissederek. "Dünya'daki işleyişi değiştirmek istediğini mi söylüyorsunuz yani?"

"Evet," dedi Wahram, katiyetle. "Aynen öyle. Bu arzusunun bir uzaycının yapabileceği en meşhur hata olduğunu biliyordu elbette. Ters gideceği garanti olan, imkânsız bir proje. Ama artık bir fark yaratacak kadar ağırlığımız olduğuna inanıyordu. Bir planı vardı. Çoğumuz bunun bir tür "ayakların baş olması" durumu olduğunu düşünüyorduk, aslında. Fakat Alex, Dünya daha iyi bir yer haline gelinceye dek asla güvende olamayacağımıza dair bizleri ikna etti. Böylece biz de ona uyduk."

"Bu ne anlama geliyor?"

"Teraryumlarda yiyecek ve hayvan depoluyorduk. Ayrıca oradaki dost ülkelerde Dünya ofisleri kuruyorduk. Bazı anlaşmalar yapılmıştı. Ama Alex'in ölümüyle her şey karmaşıklaştı, çünkü çoğu şeyi bizzat yapıyordu. Anlaşmalar sözlü olarak gerçekleştirilmişti."

"Kubilere güvenmiyordu, bunu biliyorum."

"Evet."

"Peki neden?"

"Şey, ben... Belki de bunu şimdi anlatmamalıyım."

Rahatsızlık verici bir duraksama yaşandı, ardından, "Söyle bana," dedi Swan. Wahram başını kaldırıp gözlerinin içine baktığında kadın ona Alex'in atacağı tarzda bir bakış attı. Bunun damarlarında aktığını hissedebiliyordu. Alex tek bir bakışıyla insanları konuşturabilirdi.

Ama ona cevap veren Wang oldu. "Kubilerle ilgili bazı tuhaf rivayetler var," dedi adam dikkatli bir şekilde. "Venüs'te ve asteroit kuşağında bazı şeyler yaşandı. Müfettiş Genette ve ekibi tarafından araştırılıyorlar. Yani..." Bir eliyle kapıyı işaret etti. "...az önce yaşanan olay da bunlarla bağlantılı olabilir. O yüzden Genette ve ekibi daha fazla şey öğrenene dek bu konuyu burada bırakalım. Ayrıca... sanırım dâhili kubin tüm bunları kaydediyor, değil mi? Kaydetme özelliğini devredışı bırakman iyi olabilir."

"Swan'a kubi gücünün de şemaya dâhil edildiği sistem görüntüsünü göstersene," dedi Wahram ona.

Wang başıyla onaylayıp masanın üstündeki görüntüye dokundu. "Bu şema hem kubileri hem de klasik YZ'leri toplama eklemeye çalışıyor. Medeniyetimizin ne kadarlık bir kısmının yapay zekâlar tarafından yönetildiğini göstermeyi umuyor."

"Kubiler hiçbir şeyi yönetmiyor," diye karşı çıktı Swan. "Kararları onlar vermez."

Wang kaşlarını çattı. "Aslına bakarsan bazı şeylere karar veriyorlar. Bir mekiğin ne zaman fırlatılacağına mesela ya da mal ve hizmetlerin Mondragon'a nasıl pay edileceğine... bunun gibi şeyler. Anlaşıldığı üzere, güneş sisteminin altyapısıyla alakalı çoğu iş onların elinde."

"Ama onu işletmeye *karar* vermiyorlar," dedi Swan.

"Ne demek istediğini biliyorum ama şemaya bir bak."

Görüntünün bu versiyonunda kırmızı rengin insanların, mavi renginse bilgisayarların gücünü gösterdiğini açıkladı Wang. Açık mavi olanlar klasik bilgisayarlar, koyu mavi olanlarsa kuantum bilgisayarlardı. Jüpiter'in hemen yanında kocaman bir mavi küre asılıydı, diğer bölgelere de bir sürü mavi nokta saçılmış, çoğu tek bir ağla birbirine bağlanmıştı. Kırmızı yığınlar halinde olan insanlarsa mavi noktalara göre hem daha az hem de daha küçüktü ve aralarında çok daha az kırmızı çizgi mevcuttu.

"Jüpiter'in yakınındaki şu mavi küre de nedir?" diye sordu Swan. "Bu sen misin?"

"Evet," dedi Wang.

"Ve şimdi de birileri bu epeyce büyük mavi küreye saldırdı."

"Evet." Masaya bakmaya devam eden Wang kaşlarını sertçe çattı. "Fakat bunu kimin, neden yaptığını bilmiyoruz."

Kısa bir sessizliğin ardından Wahram, "Alex'i endişelen şeylerin bir kısmı bunun gibi şemalardı. Durumla ilgilenilmeye başlanması için bazı teşebbüslerde bulundu. Bu konuyu şimdilik kapatalım lütfen. Anlayışla karşılayacağına eminim," dedi.

Bu ricası üzerine kurbağamsı gözleri her zamankinden daha fazla dışarı fırladı. Terliyordu.

Swan bir müddet ona dik dik baktı, sonra da omuz silkti. Kavga etmek istiyordu. Bir kez daha Alex'in ölümü dışındaki bir şeylere öfkelenebilmenin kendisini iyi hissettirdiğini fark etti. Hemen hemen her şey iş görürdü. Ama en nihayetinde hiçbir yardımı dokunmazdı.

Wahram konuyu yeniden Dünya'ya getirmeyi denedi. "Alex Dünya'yı güneşimiz gibi düşünmemiz gerektiğini söylerdi. Hepimiz onun etrafında dönüyoruz ve o da bize büyük bir çekim uyguluyor. Buna ek olarak, uzaycıların yedinci yıl izinleri için duydukları bireysel ihtiyaçlar nedeniyle de onu öylece görmezden gelemiyoruz."

"Bunu yapamamamızın pek çok nedeni daha var," dedi Wang.

"Doğru," dedi Wahram. "Kısacası Alex'in projelerini devam ettirmeye niyetliyiz. Sen de buna yardımcı olabilirsin. Kubin artık onun irtibat listesine sahip. Tüm grubu bir arada tutmak için büyük bir çaba sarf edeceğim. Bize yardım edebilirsin."

Bu tür genellemelerden hoşlanmayan Swan yeni şemayı tekrar inceledi. "Alex'in Dünya'da en sık çalıştığı kişi kimdi?" diye sordu sonunda.

Wahram omuz silkti. "Pek çok kişiyle birlikte çalışırdı. Ama irtibat kurduğu başlıca kişi Zasha'ydı."

"Gerçekten mi?" diye sordu Swan, şaşırarak. "Benim Zasha'm mı?"

"Senin derken?"

"Eee, bir zamanlar hayat arkadaşıydık."

"Bunu bilmiyordum. Eh, Alex Dünya'daki durum hakkında ona cidden güvenirdi."

Swan, Zasha'nın Manhattan'daki Merkür Evi'nde bir şeyler yaptığından az çok haberdardı fakat daha önce ne Alex'in ne de Zasha'nın birbirlerinden bahsettiğini duymuştu. Alex hakkında öğrendiği yeni şeylerden biriydi bu da. Ansızın o andan itibaren bunun hep böyle olacağının farkına vardı; artık Alex'ten bir şey öğrenemeyecekti, onun hakkında yeni şeyler öğrenecekti. Alex'in yaşama biçimi buydu ve her ne kadar küçük bir şey olsa da hiç yoktan iyiydi. Boşluktan daha iyi. Ve eğer Zasha sahiden de onunla çalışıyorduysa...

"Pekâlâ," dedi Swan. "Müfettişiniz buradan çıkmamıza izin verdiğinde Dünya'ya gideceğim."

Wahram tereddütle başını olumlu anlamda salladı.

"Peki sen ne yapacaksın?" diye sordu Swan.

Kurbağa adam omuz silkti. "Satürn'e gidip rapor vermem gerekiyor."

"Seni tekrar görecek miyim?"

"Evet, teşekkürler." Gerçi bu fikir onu endişelendirmiş gibi görünüyordu. "Yakın zamanda yeniden Tanyeri'ne döneceğim. Sa-

türn Birliği konseyi Vulkanoidlerle* temasa geçmiş, görünüşe göre Alex'le sözlü iletişim kuranlar arasında onlar da var. Satürn'e gidecek ışık nakilleri var ve birliğin şu anki iç gezegen elçisi benim. Merkür'e döndüğünde görüşürüz."

* Vulkanoid asteroitleri: Merkür ile Güneş arasında yer aldığı farz edilen, varsayımsal bir asteroit kuşağı. Eskiden burada Vulkan adında, Uzay yolu dizisine de esin kaynağı olan bir gezegen olduğu düşünülürmüş –*çn*

Alıntılar (2)

yüzden tarihi basitleştirmek, gerçekliği çarpıtmak olur. 24. yüzyılın başlarında hepsini görmeye ya da anlamaya vakit bulamayacağınız kadar çok şey oluyordu. Modern tarihçilerin gayretli çabaları sonucunda üzerinde mutabakata varılmış bir paradigma oluşturulmuştu. Şimdi geriye dönüp baktığımızda onlardan çok da farklı olmadığımızı görüyoruz. Bir tahminde bulunmaya yetecek kadar bilgi toplamak bile çok zor. Birbirlerinin etrafında dört dönen, bulut ağında yer alan ya da almayan binlerce şehir devleti var ve hepsi de... neye katkı yapıyor? O zamandan beri süregelen aynı karmakarışık tarihe... Ama kendisi artık daha detaylı, daha matematiksel ve daha gelişmiş. Ya da günümüzün deyimiyle balkanlaşmış. Hiçbir tanım tam anlamıyla

***

pek çok şiddetli baskı aynı anda ortadan kalktığında oluşan kararsızlık devreleridir. Yani bu durumda Mars'ın Mondragon Antlaşması'ndan çekilmesi, Dünya'nın egemenliğine karşı yürüttüğü kampanya ve Jüpiter uydularının gezegenlerarası sahneye geri dönüşü. Mars'ın ötesindeki ilk yerleşim yerleri olan bu uydular daha önceleri ayak alışkanlığı, düşük güçlü yerleşke teknolojileri ve Jüpiter'in yoğun radyasyonunun yanı sıra Ganymede ile Europa'da keşfedilen yaşam belirtileriyle mücadele etmek zorunda kalmıştır. Sonraları daha kuvvetli yerleşme politikaları ve Venüs ile Titan'ı dünyalaştırma çabaları Jüpiterlileri istasyonlarını, kubbelerini ve çadırlı Lüksembourglarını yetersiz bir şekilde geliştirmeye itmiştir. İo'nun kalıcı olarak resmin dışında kalmasıyla bile diğer üç Galileo uydusunun toplam yüzölçümü devasa bir potansiyel sağlamaktaydı ve hem iç çekişmeleri hem de eksiksiz bir dünyalaştırma yaratmak için üstlendikleri ortak sorumlulukları için bir çözüm sağlıyordu, ki bu da dengesiz pazarları kargaşaya itmiş ve sonraki yirmi yıl boyunca devam edecek düzensiz krizlere sebep

***

kaçınılmaz olarak artık kendi deneylerini yapıyor ve kendilerini daha önce hiç olmadıkları şeylere dönüştürüyorlar: vücut geliştirmeleri, çok cinsiyetlilik ve hepsinden de önemlisi çok uzun bir yaşam süresi. Aşağı yukarı iki yüzyıl yaşayabiliyorlar. Lakin bir gıdım bile daha bilge ya da daha zeki değiller. Üzücü ama doğru; bireysel zekâ seviyesi muhtemelen Yontma Taş Devri'nin son dönemlerinde zirve yapmıştır ve o zamandan beri kendi kendini ehlileştiren varlıklar olarak yaşıyoruz. Kurtken köpeğe dönüştük. Fakat bu bireysel eksilmeye rağmen bilgi ve güç elde etmede, kayıt tutmada, teknik ve pratik işlerde, bilimde

***

muhtemelen bu nedenle bireysele nazaran ırksal olarak daha zeki, fakat delirmeye daha yatkınız ve her hâlûkârda insanların 2312'nin hemen öncesinde artık neredeyse tamamen unutulmuş, bizler için yitip gitmiş balkanlaşma teknolojileri ve kültürüyle yaşadığı bir döneme sıkışıp kalmış vaziyetteyiz

***

beklemek dışında; çünkü bu soru henüz cevaplanmış değil

Listeler (3)

alkol, oruç, susamak, sauna, kendine zarar vermek, uyku eksikliği, dans, kanama, mantarlar, buzlu suya batırılmak,

kava biberi, dikenlerle ya da hayvan dişleriyle kamçılama, kaktüs eti, tütün,

tabiat güçlerine maruz kalmak, uzun mesafeli koşu, hipnoz,

meditasyon, ritmik davul eşliğinde şarkı söylemek, şeytan elması, köpek üzümü, *Salvia divinorum*, kekremsi veya aromatik kokular, kurbağa teri, Tantra seksi,

daireler çizerek dönmek, amfetaminler, yatıştırıcılar, opioidler, halüsinojenler,

gülme gazı, oksitosin, nefesinizi tutmak, bir uçurumdan atlamak,

nitritler, kratom, koka yaprakları, kafein, entojenler,

etilen, Delfi'nin altındaki topraklardan sızan entojenik bir gaz

SWAN KARANLIKTA

Io İstasyonu'nu terk etmelerine izin verilmesinin ardından Swan Dünya'ya gitmek üzere yola koyuldu.

Güneş sisteminin iç kesimlerine yolculuk edecek olan ilk asteroitin bir karasefer olduğu ortaya çıktı. Alex'in yokluğunun içinde yarattığı karanlığı tüm benliğiyle hisseden Swan ona binmeye karar verdi. Wahram onu yüzünde artık o alışılageldik endişe ifadesiyle yolcu etti.

Karaseferin içinde karanlık hüküm sürüyordu. Alabildiğine karanlıktı; dünyanın derinliklerindeki bir mağarada bulabileceğiniz türden bir karanlık... Teraryum neredeyse hiç dönmüyordu, o yüzden ortama çok düşük bir yer çekimi hakimdi. Uzay elbiseli, gündelik kıyafetli ya da çıplak insanlar etrafta süzülüyor; kör bir topluluk halinde binaların ve havada salınan kapsüllerin etrafında dikkatle uçuyor; seslerden ibaret bir dünyada yaşıyorlardı. Yarasa insanlar. Bazen bazı etkileşimler, sohbetler veya kucaklaşmalar gerçekleşiyordu, bazen de yardım isteyen birinin çığlığını işitiyordunuz. Etrafta devriye gezen ve neler olduğunu görebilmek için kızılötesi gözlükler takan şerifler de vardı. Ama çoğu yolcu için işin esprisi bir müddet kör kalmaktı. Bu bir tür kefaret yolculuğu olabilirdi ya da kafanızı dinleyebilirdiniz... veya yepyeni bir seks deneyimi yaşardınız. Swan bu yolculuktan ne beklediğini bilmiyordu. İçinde bulunduğu ruh haline uygun görünmüştü, hepsi bu.

Saf ve katıksız bir karanlıkta süzülüyordu. Gözleri açık olmasına rağmen hiçbir şey görmüyor, ne yüzünün önünde salladığı elini ne de uzaklardan yansıyan bir ışık parıltısını seçebiliyordu. İçinde bulunduğu alan kâh kozmosun kendisi kadar sonsuzdu kâh kafasının etrafındaki bir kese kâğıdı kadar dar. Çeşitli mesafelerden gelen farklı farklı sedalar çalınıyordu kulağına. Sanki insanlar karanlıktayken seslerini içgüdüsel olarak alçaltıyorlarmış gibi hepsi de birer fısıltıdan ibaretti. Bununla birlikte merkez hattın ön kısımlarından yükselen düdük seslerine, biplemelere ve kahkahalara bakılırsa (nerede

olduğunuzu yerçekimindeki hafif artış sayesinde anlıyordunuz) oralarda bir yerde ya bir tür oyun oynanıyor ya da bir müsabaka yapılıyordu. Başka bir yönden barok bir düet yapmakta olan bir gitar ile obuanın tınısı geliyordu. Swan daha iyi duyabilmeyi umarak o tarafa doğru süzüldü. Mesafeyi yarıladığı sırada ses iki kat yükselmişti bile. Yolunun üstünde sevişmekte olan bir çiftin yanından geçti ya da en azından çıkardıkları sesler öyle yaptıklarını ima ediyordu. İnsanları en az müzik veya spor kadar kendine çekebilecek bir sedaydı bu da. Karaseferlerin içinde bazı saldırıların gerçekleştiği de olmuştu; insanlar ağza alınmaz şeyler yapmıştı ya da en azından söylentiler o yöndeydi. Aslına bakılırsa birinin bu karanlıkta başkalarına şiddet uygulayabileceğine inanmak zordu. Neden uğraşacaktınız ki? Ne işe yarayacaktı?

Sonsuz ve saf karanlık bir yerden sonra gözünün önünde uçuşan renkli noktacıklarla lekelenmeye başladı, bunu da hatıraları takip etti. Gözlerini yumduğunda renkli çizgiler iki katına çıktı. Renkler her yerdeydi; bu ona yıllar önce bir Enceladus* bakteri grubu yuttuğu zamanı hatırlatıyordu. Çoğunlukla anımsamamayı başardığı o çılgınca eylemi... Mumların etrafında oturan fanatikler; o zamanlar kafasının içine yeni yerleştirilmiş olan Pauline'in bunu yapmaması için kendisini uyarması; *Enceladusea irwinii* ve diğer Enceladuslu mikroskobik yaşam formlarıyla dolu küçük kâdeh; onu kendisine uzatan fanatiğin, "Anlıyor musun?" diye soruşu; "Anlıyorum," diye cevap vererek hayatının en büyük yalanını söylemesi; karışımın kanı andıran tadı; kabaran midesi; tüm görüşünün kısa bir anlığına kararması, sonra da mum ışığının bakılamayacak kadar parlak bir şekilde geri gelişi; her yanından sahile vuran dalgalara benzeyen gürültülerin yükselişi; her şeyin parlak renklere bürünmesi; bir nane ve kavun karışımı gibi görünen Satürn... Evet, tüm duyuları sonuna kadar uyanıkken yaşadığı bir sinestezi periyodu. Bir noktadan sonra ansızın bir daha asla eskisi gibi olamayacağını anlamıştı. Kendisine bir uzaylı aşılamak... bu akıllıca mıydı? Hayır, değildi! İşte o zaman sanki zehirlenmiş gibi feryat etmeye başlamıştı, bir kaleydoskopun içine hapsolmuştu sanki, gözleri uğulduyor ve tekrar tekrar bağırıyordu. *Ama ben... Ben Swan'dım... Ben... Ben Swan'dım.*

Bu aşırı canlı hatırayı kendinden uzaklaştırıp karanlıklara gömmek için elinden geleni yaptı. Çabasının sonucu olarak kendi etrafında ağırlıksız bir biçimde döndü ve bu da vücudunun düğüm düğüm olmasına neden oldu. Dönerken daha evvelden duyduğu gi-

* Enceladus: Satürn'ün altıncı büyük uydusu *-çn*

tar ile obuanın aslında birbirlerinden oldukça uzakta olduğunu fark etti. Bu sahiden de bir düet miydi? Aralarında yarım kilometre varsa böyle bir şey nasıl mümkün olabilirdi ki? Her ikisi için de bariz bir gecikme yaşanırdı. Swan onlara odaklanmaya, uyum içinde olup olmadıklarını anlamaya çalıştı. O zifiri karanlıkta bunu asla öğrenemeyebilirdi.

Karaseferin içinde olduğu sürece bunun böyle devam edeceğini fark etti acınası bir şekilde. Bakışlarınızı odaklayabileceğiniz bir yüz ya da görebileceğiniz tek bir şey bile yoktu... hatıraları ve hayalgücü başkaldıracak, açlıktan kıvranan duyuları iştahla dönecek ve bir şeyler uyduracaklardı. Üzüntüsünden başka kendisine eşlik edecek kimsecikler yoktu. Varolmanın en saf hali, katıksız düşünceleri algı dünyasının saklayabileceği ama değiştiremeyeceği şeyi ortaya çıkarıyordu: her şeyin merkezindeki boşluğu.

Midesi guruldayınca kemerindeki erzaktan biraz atıştırdı. Ardından uzay elbisesinin içindeki bir torbaya tuvaletini yaptı, sonra da ağzını mühürleyip zeminin olduğu yöne doğru fırlattı; temizlik robotları kokusunu alıp onu ortadan kaldırırdı nasıl olsa. Alex'in yüzüne dair hayaller görmeye devam etti ve onlara sonsuza dek hatırlaması gereken hatıralarmışçasına tutundu fakat onlar da figan etmesine sebep oldu. Yaralı bir hayvan gibi inildedi, kendine engel olamıyordu.

"Bir hipotipoz nöbeti geçiriyor olabilirsin," dedi Pauline, yüksek sesle. "Aslında gözünün önünde olmayan şeylerin görsel hayallerini görüyorsun."

"Kapa çeneni Pauline," dedi Swan. Fakat bir müddet sonra, "Hayır, özür dilerim. Lütfen devam et," diye ekledi.

"Bir aporia bazı belâgatlarda eleştiriye yeniden başlamadan önce sergilenen yapmacık bir şüphe olarak tanımlanır. Tıpkı Gilbert'ın Joyce'a yaptığı gibi. Fakat Aristoteles onu eşit derecede makul ama tutarsız önermelerden doğan, çözümsüz bir problem olarak görür. Sokrates'in, insanların bildiklerini sandıkları şeyleri aslında bilmediklerini göstermek için onları aporia'ya düşürdüğünü öne sürer. Metafizik adlı kitabında kelimenin çoğul halini 'aporiai' olarak kaleme alır. Yine aynı kitabında 'İlk olarak en başından beri bizi şaşırtan şeyleri gözden geçirmemiz gerekir,' der. *Aporia* kelimesi daha sonra Derrida tarafından anlayışımızdaki boş noktalar anlamına gelen bir şeye uyarlandı. Derrida bu boşluklardan haberimiz dahi olmadığını ve onları görmeye çalışmamız gerektiği fikrini öne sürdü. Tam olarak aynı görüş olduğu söylenemez ama kelimenin anlamlarını oluş-

turan gruba dahildir. *Oxford İngilizce Sözlüğü* ise J. Smith'in 1657'de yazdığı *Gizemli Belâgat* adlı kitabından şu alıntıyı yapar: *Aporia* 'bazı tuhaf ya da muğlak şeyler karşısında ne yapacağını veya ne diyeceğini bilememe' sorununa işaret eder."

"Yani şimdiki gibi."

"Evet. Bir de şunu dinle. Yunancada '*a*' olumsuzluk bildirir, '*poros*' ise geçit anlamındadır. Ama Platon'un eserlerinde fakirliğin çocuğu olan Penia, bolluğun tezahürü olan Poros'tan hamile kalmayı seçer. Bu birliktelikten ebeveynlerinin her iki özelliğini de taşıyan Eros doğar. Burada tuhaflığına dikkat çekilen nokta Penia'nın beceriklilikle, refahın ise sarhoşluk ve pasiflikle tasavvur..."

"Bunda bir tuhaflık yok."

"Kısacası Penia ne Poros'tur ne de bir a-poria. Ne eril ne de dişil, ne zengin ne de fakir, ne becerikli ne de beceriksiz olarak adlandırılmıştır. Ve böylece *aporia* daha da tercüme edilemez bir terim haline gelmiştir."

"Ben bir aporiayım. Ve bir aporianın içindeyim. Bu karaseferin."

"Evet."

"Teşekkürler Pauline." Konuşmak da düşünmek de çok iyi gelmişti ama en nihayetinde önünde hâlâ atlatması gereken yaklaşık bir haftalık bir zaman dilimi vardı ve Alex'in ölümü onu asla yalnız bırakmayacaktı. Bardo* halinde süzülüyor, henüz doğmamış biri gibi düşünmeye çalışıyordu. Fakirliğin şüpheyle dolu bir çocuğuydu o. Başka bir Swan olarak yeniden doğacaktı.

Ama sonra (o zamansız boşlukta düşünceleri sonsuz bir döngü halinde birbirini takip ederken çok sonra gibi gelmişti) uzay elbisesinin içindeki tertibat çınladığında ve yolculuklarının sona erdiğini bildirdiğinde dışarı çıkanın içeri girenle aynı Swan olacağını fark etti. Bundan kaçış yoktu.

"Pauline... biraz daha anlat. Konuş benimle. Lütfen konuş benimle."

"Max Brod bir keresinde Franz Kafka ile oldukça ilginç bir sohbet gerçekleştirmiş," dedi Pauline, "ve daha sonra bunu Walter Benjamin'e aktarmış..."

---

* Budizm inancına göre ruhun ölüm ile yeniden doğum arasındaki ara hali –çn

Alıntılar (3)

Homo sapienler evrimlerini Dünya'nın yerçekimindeyken gerçekleştirmiştir ve 1 g'den düşük yerlerde vakit geçirmenin kişinin üzerinde ne gibi etkileri olacağı hâlâ cevaplanmamış bir sorudur

***

0 ila 1 g arasındaki ortamlarda kemik mukavemetinde ayda yüzde 0.5 ila 5 oranında bir kayıp

***

3 g'den daha yüksek yerlerde yerçekimi kazalarına tekrar tekrar maruz kalmanın mikro-felçlere yol açtığı ve bu durumun daha büyük çaplı felçlere yakalanma olasılığını artırdığı ortaya çıkmıştır

***

biyomedikal araştırma topluluğu bu sorular hakkındaki görüşlerini yıllar içerisinde defalarca değiştirmiştir

***

aerobik ve dayanıklılık egzersizleri, ortalama düşük yerçekimli ortamlarda (Ay'ın 0,17 g'si ile Mars'ın 0,38 g'si arasında kabul edilir) uzun süre ikamet etmenin yol açtığı fizyolojik etkileri kısmen gidermektedir ama halen çözülmemiş problemler de mevcuttur

***

dinç bir fiziksel yaşamı idame ettirme oranı büyük ölçüde azaltmaktadır

***

Ay'ın yerçekiminden daha düşük ortamlarda, yapılan egzersizin miktarından bağımsız olarak bazı organlarda ve dokularda fiziksel solmalar gerçekleşir

***

aktüeryal tablolardan elde edilen ve istatistiksel açıdan oldukça önemli olan sonuçlar belirli aralıklarla sadece 1 g'ye değil, bilhassa direkt Dünya'ya dönmeden tarihsel normlardan daha uzun yaşaya-

bilmenin imkânsız olduğunu göstermektedir. Neden öyle olması gerektiği bir ihtilaf konusudur, ancak bu gerçek oldukça net bir şekilde verilerde yer almaktadır. Şimdi sizlere

***

her yedi yıldan birini Dünya'da geçirmek ve on yıldan uzun bir süre gezegenden uzak kalmamak uzun ömürlülüğü büyük ölçüde artırmaktadır. Bu yöntemi ihmal etmek öngörülenden çok daha uzun yıllar önce ölüme sebebiyet

***

aşırı steril ortamlar yetersiz

***

yüceltilen ya da yerilen yedinci yıl izinleri, ufak dozlarda zehir alarak bağışıklık kazanmayı sağlayan hormesis veya Mitridatizm yöntemleri örnek gösterilerek ortaya atılmıştır

***

Dünya'nın uzayda yaşayan insanlara devamlı olarak kucak açması fizyolojik bir durumdur ve tamamen karakterize edilmedikçe veya tüm bileşenleri etkin bir biçimde iyileştirilmedikçe varlığını korumaya devam

***

parazitlerin (mantarlar), bakterilerin, virüslerin vb. inokülasyonlarının kataloglanması imkânsızdır ve henüz

***

olası psikolojik etkileri de vardır ve bu da sebebinin ya da tedavisinin tanımlanmasında aşırı zorluklarla karşılaşılabileceği anlamına gelir

***

esas zorluklarla ilgili diğer beş yüz yıllık projelerden farksız değildir

***

etkileri katlanarak artar ve fonksiyon bozukluklarına yol açar

***

uzun ömürlülüğün artması istatistiksel bir gerçek olsa da hiçbir bireyin hususi bir garantisi yoktur. Hayat olasılıklar üzerine

***

hücre yenileme terapileri gelişmeye devam

***

uzun ömürlülük grafiklerindeki en büyük sıçrama Hızlanma Devri'nin başında gerçekleşmiştir ve pek çok kişi bunun bir tesadüf olmadığı konusunda hemfikirdir. Mümkün olduğunu sandığınızdan

daha uzun yaşayabileceğinizi keşfetmenizin yarattığı bir enerji dalgası vardır. Resmin bütününü karmaşıklaştıran problemlerin ortaya çıkışı daha sonraları

***

istatistikler davetkâr olsa da sonuçlar henüz

***

hayat karmaşık bir

***

ani travmatik ölümün çaresi yoktur

***

yeni yeni normal kabul edilen uzatılmış yaşam sürelerinden maksimum seviyede yararlanmayı arzulayan insanların en düşük ve en yüksek yerçekiminde geçirdikleri süreyi azaltmaları

***

geliştirmelerin devam etmesi halinde nelerin mümkün olabileceğine dair hiçbir

***

binlerce yıl daha yaşayabilir miyiz

***

insanlar riske giriyor, kestirme yollara başvurmaya çalışıyorlar. Bir şeyler yapmak, arzularını gerçekleştirmek, maceraya atılmak istiyorlar

***

Dünya'ya, bu kirli ve yaşlı gezegene dönmek çok bunaltıcı, tam bir hayal kırıklığı. Hüzünlü gezegen o kadar

***

plansız programsız yaşamaya yemin ettiler ama o zamanlar gençtiler

***

en yaşlı uzaycılar tavsiye edildiği üzere her yedi yılda bir Dünya'ya dönmeye devam ettiler; çünkü en uzun yaşayanlar onlardı ve ziyaretin etkileri canlandırıcıydı

***

daha detaylı bir açıklama bulma çalışmaları devam ediyor

SWAN VE ZASHA

Dünya'nın otuz yedi adet uzay asansörünün tüm kabinleri hem yukarı hem de aşağı yönde her daim doluydu. Hâlâ gezegene iniş ya da kalkış yapan pek çok uzay aracı vardı elbette ve planörlerle aşağı inip asansörlerle tekrar yukarı çıkanlar da mevcuttu; fakat en nihayetinde Dünya-uzay trafiğinin büyük bir kısmı asansörler vasıtasıyla gerçekleştiriliyordu. Kabinler dolusu yiyecek (toplam ihtiyacın önemli bir yüzdesi), metal, mamul ürün, gaz ve insan aşağı iniyor; kabinler dolusu insan, mamul ürün, Dünya'da yaygın ama uzayda seyrek rastlanan maddeler (bunların sayıları çok fazlaydı ve hayvanlar, sebzeler ve mineraller gibi şeyler de aralarına dâhil olsa da çoğunluğunu nadir topraklar, ahşap, yağ ve gübre oluşturuyordu) yukarı çıkıyordu. Yukarı ve aşağı yönde hareket eden fiziksel kütlenin toplamı muazzamdı; hepsi de yerçekiminin karşı-denge gücüyle ve Dünya'nın dönüş hareketiyle çalışıyor, farkı kapatmak için az da olsa güneş enerjisi kullanılıyordu.

Asansör kablolarının üst kısmında bulunan çapa kayaları asteroitsel yüzeylerinden geriye görülecek çok az şey kaldığı için devasa uzay gemilerini andırıyordu; çünkü dış kısımları binalarla, güç üniteleriyle, asansör yükleme alanlarıyla ve bunun gibi şeylerle doluydu. Kullanım açısından devasa limanlarlardan, otellerden ve bunun gibi aşırı yoğun mekânlardan bir farkları yoktu. Swan bunların hiçbirini fark etmeden Bolivar adlı bir asansöre bindi, sonra da otel arabalarından birine kuruldu; onun için tüm bunlar kendisini başka odalara taşıyan kapılardan, kilitlerden ve koridorlardan oluşan karmaşık bir sistemden ibaretti. Ekvator'un başkenti Quito'ya gerçekleştirilecek uzun bir inişe katlanmak zorunda kalacaktı. Asansör kablosu boyunca yapacakları yolculuğun pek çok gezegenlerarası seyahate nazaran daha uzun sürmesi tam bir zamane ironisiydi; ama bu iş böyleydi işte. Beş gün boyunca bir otelde kısılı kalmak... Günlerini Philip Glass'ın *Satyagraha* ile *Akhnaten* opera performansları-

na katılarak ve insanları 1 g'ye hazırlamak için tasarlanmış, yorucu bir sınıfta zorlu danslar ederek geçirdi, ki sonuncusu bazen onu oldukça hırpaladı. Şeffaf zeminden aşağı, altlarındaki Güney Afrika'ya bakarak hafızasını tazeledi ve o büyük çıkıntı hakkında bilgi edindi: her iki yanındaki mavi okyanuslar; kahverengi bir omurgayı andıran And Dağları; kardan yoksun, büyük volkanların küçük ve kahverengi konileri.

***

Dünya'da artık nerdeyse hiç buzul kalmamıştı. Sadece Antarktika ile Grönland'ta hâlâ bol miktarda mevcuttu ve bunlardan ikincisi hızla erimekteydi. Deniz seviyesi ise değişimlerden önceki günlere nazaran on bir metre daha yüksekti. Sahil şeritlerindeki bu su baskını, insanların Dünya'nın başına açtığı felaketin ana etmenlerinden biriydi. Diğer gezegenlerde kullanabildikleri son derece güçlü dünyalaştırma tekniklerine sahiplerdi fakat burada hepsi de çoğunlukla kullanışsızdı. Dünya'ya bir kuyrukluyıldız çarptıramıyorlardı mesela. Böylece onlar da daha yüksek bir ışık yansıtma yüzdesi yaratmak için gemilerinin peşi sıra denize yüzey aktif maddeler karıştırmış ve volkanları taklit ederek stratosfere farklı seviyelerde sülfür dioksit katmayı denemişlerdi; fakat bu da farklı bir felakete neden olmuştu ve şimdi de güneş ışığının ne kadarlık bir kısmını engellemeleri gerektiği konusunda mutabakata varamıyorlardı. Bu fikri savunan pek çok kişi ve devam eden veya teklif edilen diğer projelere karşın şimdiden faaliyete geçmiş pek çok küçük tasarı mevcuttu. Ayrıca hâlâ büyük şirketlerle işbirliği içinde olan ulus devletleri de vardı. Keynes'in arz-talep eğrisinde örtüşen bu iki grup, gezegenin büyük bir kısmına hükmeden ve onu kendi feodalizminde tutan, artı değerli ve güçlü bir kapitalist sisteme sahipti. İşçi tabakasına karşı sonsuz bir mücadele içindeydiler, doğal olarak Mondragon Antlaşması'yla ortaya çıkan eşit dağılımlı ekonomik sisteme de... Hayır, Dünya karman çorman bir vaziyetteydi; üzücü bir yerdi. Buna rağmen hikâyenin merkezindeydi. Alex'in de her zaman söylemiş olduğu gibi, düzeltilmesi gerekiyordu. Aksi takdirde uzayda gerçekleştirdikleri hiçbir şey gerçek sayılmazdı.

***

Swan, Quito'ya vardıktan sonra bir trene atlayıp havaalanına gitti, oradan da uçakla New York'a geçti. Karayip Denizi kobalt mavisiyle, turkuvazıyla ve yeşim rengiyle son derece canlı görünüyordu, hatta sular altında kalan Florida'nın kahverengi dış hatları bile parıltılı bir yeşile bürünmüştü. Dünya'nın nefes kesici perdahıydı bu.

Hava sarsıntıları eşliğinde Long Island'a doğru alçaldıkları sırada beyaz köpüklere bürünen okyanusun rengi daha bir çelik mavisine dönüştü. Manhattan'ın kuzey taraflarında kalan bir piste iniş yaptılar. Ve böylece Swan çeşitli seyahat muhafazalarından, odalardan, araçlardan, koridorlardan ve hollerden en sonunda kurtulmuş, yeniden açık havaya kavuşmuş oldu.

Gökyüzünün altında durmak, rüzgârı hissetmek, açık alanda olmak... işte Dünya'nın en çok bu yönünü seviyordu. Yerden üç yüz metre kadar yukarıda kabarık bulutlar toplanmıştı bugün. Görünüşe göre sis bastıracaktı. Swan kamyonlarla, otobüslerle ve troleybüslerle dolu bir park alanında koşturup zıpladı, göğe doğru çığlıklar attı, sonra da diz çöküp yeri öptü ve bir kurt gibi uludu. Ardından, bir müddet hızlı hızlı soluk alıp verdikten sonra sırtüstü asfalta uzandı. Amuda kalkmak yok... Bu hareketi Dünya'dayken yapmanın oldukça zor olduğunu uzun zaman önce öğrenmişti. Ayrıca kaburgası da hâlâ acıyordu.

Bulut tabakasının arasındaki boşluklardan aydınlık ama koyu mavi Dünya göğünü tüm zarifliği ve doluluğuyla görebiliyordu. Bulutların yaklaşık birkaç kilometre yukarısında yer alan (Swan ona dokunabilecekmişçesine uzandı), orta kısımlarda düzleşen mavi bir kubbeyi andırıyordu fakat onu bu kadar görkemli kılanın bir tür gökkuşağı olduğunu da biliyordu. Her yerde mavi olan ve her şeyi kaplayan bir gökkuşağı. Mavinin kendisi bile karmaşıktı; dar bir sınırda olmasına rağmen o sınırın içinde sonsuzdu. Sarhoş edici bir görüntüydü, üstelik onu soluyabiliyordunuz da... her zaman soluyordunuz, yapmaya mecburdunuz. Rüzgâr onu içinize itiyordu! Nefes al ve sarhoş ol, ah Tanrım... Kısıtlamalarınızdan kurtulmak, çok az kıyafet giymek, bir gezegenin çıplak yüzeyine uzanmak, atmosferini bir içki gibi içinize çekmek, onu göğsünüzde hissetmek, sizi nasıl canlı tuttuğunu duyumsamak! Şimdiye dek gezegenin havasına yeterince minnet duyan ya da gökyüzünü olduğu gibi gören hiçbir Dünyalı'yla tanışmamıştı. Hatta çok nadiren bakarlardı ona.

Swan kendini toparlayıp rıhtıma doğru yollandı ve burada başka yolculara katıldı. Homurdanıp duran, büyük bir feribota bindiler. Kalabalık bir kanaldan geçtikten sonra Hudson Nehri'ne çıktılar, sonra da Manhattan'a yöneldiler. Feribot, Washington Heights'taki bir rıhtıma yanaştı; ama Swan burada inmedi ve seferine Hudson kıyısı boyunca devam edip şehir merkezine ilerleyen teknede kaldı. Manhattan'ın bir kısmı hâlâ su seviyesinin üzerinde olmasına rağmen büyük bir çoğunluğu batıktı ve eski sokaklar artık birer kanala, şehir

ise uzatılmış bir Venedik'e, gökdelenlerle bezeli bir Venedik'e, süper Venedik'e dönüşmüştü... ve bu dönüşmek için çok güzel bir şeydi. Şehrin sel baskınıyla geliştiği sıklıkla dile getirilen bir klişeydi elbette. Yan yana uzanan gökdelenler bir ejderhanın kaburgalarını andırıyordu. Yaklaştıkça gerçekte olduklarından daha kısa görünüyorlardı ama dikeylikleri yadsınamaz ve vurucuydu. Bir dolmen ormanı!

Swan On Üçüncü Cadde İskelesi'nde feribottan indi ve binaların arasına kurulmuş geniş platformlar vasıtasıyla High Line'a, insanların kuzeye ve güneye uzanan bahçeleri doldurduğu parka gitti. Manhattan ayaktaydı; işçiler farklı yüksekliklere sahip gökdelenlerin arasındaki komşu adaları birbirine bağlayan kalabalık asma yollarda küçük el arabaları itiyordu. Çatılar yeşilliklerle süslenmişti fakat şehrin büyük bölümü çelikten, betondan ve camdan ibaretti... ve bir de sudan. Tekneler yaya yollarının altındaki suları, artık kalabalık birer kanaldan ibaret olan sokakları çağıldatıyordu. Hem parklar hem de yaya yolları insan kaynıyordu. Her zamanki kadar kalabalık, diyordu insanlar. Swan bedenlerin arasından sıyrıla sıyrıla ilerliyor, iki yönlü trafiğin arasında bir sınır oluşturuyor ve karşılaştığı tüm yüzlerin tadını çıkarıyordu. Manhattan halkı da en az her uzay topluluğu kadar heterojendi fakat buradaki insanlar ortalama ölçülere çok daha yakındı. Hatta kısa bile sayılabilirlerdi ve küçükler ile uzunların nüfusu burada çok daha azdı. Asyalı yüzler, Afrikalı yüzler, Avrupalı yüzler... Amerikan yerlileri dışındaki herkes. Ne zaman Manhattan'a uğrasa aklına bu düşünce gelirdi. İstilacı biyolojiden söz edenlere de bir bakın!

Yanından geçtiği binalardan birinin eski zemin katındaki su dışarı pompalanmıştı ve artık orada bir tür büyük hava küveti işletiliyordu. Swan denizaltı ve gelgit tipi gayri menkullerde patlama yaşandığını daha önceden duymuştu. Bazıları metro istasyonundaki suyu boşaltmaktan bahsediyordu; zaten yerin üstünde olan kısımları halen çalışmaktaydı. Ayaklarının altındaki suyun şapırtısı büyük bir ambiyans yaratıyordu. İnsan sesleri, su şapırtısı, rıhtımlardaki martıların çığlıkları ve binaların oluşturduğu kanyonların arasında esen rüzgâr... şehrin seslerini bunlar oluşturuyordu. Altındaki sular hareket eden gemilerin arkalarında bıraktığı, kesişen izlerle doluydu. Güneş ışıkları arkasında, batıya doğru uzanan sokağın aşağısında kalan büyük nehrin yüzeyinden geri yansıyordu. İşte bunu seviyordu... dışarıda, gerçekten de açık havadaydı. Bir gezegenin üzerinde duruyordu. Şimdiye dek inşa edilmiş en büyük şehirde.

***

Swan birkaç basamağı atlaya zıplaya inip Sekizinci Cadde'ye giden bir vaporetto'ya* bindi. Elli koltuğa ve ayakta yolculuk edilebilecek yüz kişilik boşluğa sahip olan uzun ve basık vapur birkaç mahallede bir duruyordu. Swan tırabzanlara yaslanıp kanalın her iki yanını gözleriyle taradı: kaya duvarların yerine binalara sahip bir nehir kanyonu. Görünüşte oldukça gelecekvariydi. Uzun bir gezinti yoluyla birleştirilen ve East River'a dek doğuya doğru boylu boyunca uzanan Yirmi Altıncı Sokak'ta vapurdan indi. Doğu-batı yönündeki sokakların çoğunda buna benzer asma platformlar vardı ve altlarındaki kalabalık kanallara gün boyu gölge sağlarlardı. Güneş ışığı, platformlardaki ince yarıkların arasından geçtiğinde nesnelerin üstüne bronz bir ışık yayıyor ve mavi suları kalay rengine döndürüyordu. New Yorklular bunu fark etmiyormuş gibi görünüyordu ama öte yandan baskına rağmen burada yaşayan yirmi milyon insan vardı ve Swan güzelliğin bu fenomenle tamamen alakasız olmadığını düşündü. İnsanlar ondan bahsetmemeyi seçseler bile... Sert çocuklar. Swan'ı daima güldürürlerdi. O sert bir çocuk değildi, ayrıca bir New Yorklu da değildi; burası hayret verici bir yerdi ve yerel halkın da bunun farkında olduğunu biliyordu. Arazi sanatından söz edenlere de bakın hele! "'Bu dünyanın coğrafyası sadece insanoğlunun mantığı ve gördükleriyle birleştirilmiştir,'" diye alıntıladı, "'sanatın ışığı ve renkleriyle; dekoratif düzenlemelerle; iyi, doğru ve güzel düşüncelerle!'" Manhattan'ın asma yollarında Lowenthal'ın tüm konuşmasını yüksek sesle okuyabilirdiniz ve bunu kimse umursamazdı.

Mümkün olduğunca güneşin altında yürümeye özen gösterdi. Çıplak tenine çarpan şey güneşin direkt radyasyonuydu ne de olsa. Ölmeden onun ışığında durabilmek harika bir şeydi. Güneş sisteminde bunu yapabileceğiniz başka hiçbir yer yoktu; çünkü diğer gezegenlerin etrafını saran atmosferler bir sabun köpüğü kadar inceydi. Hayat baloncuğunu kalınlaştırmak... belki de insanoğlunun yapmayı amaçladığı proje buydu. Mars'ın etrafındaki baloncuğu sökebilmeleri dikkate değer bir şeydi. Eğer onu Venüs'ün iç kısmına yerleştirebilirlerse çok daha harika bir şey olacaktı. Her halükârda bu her zaman işin en hassas noktasıydı. Hayatın geçirdiği tüm değişiklikler karşısında serseme dönen bu kadim dünyanın gizemlerine şaşmamak gerekirdi. Başkalaşım Dünya'ya yakışıyor, hiçbir zaman durmuyordu. Büyük Sel uğurlu bir çöküş olmuş, daha iyi bir evre için filizlenme başlatmıştı. Dünya sulanmıştı. Yapraklı dallarda çiçekler açıyordu. Geri dönmüştü.

***

* Venedik kanallarında taksi ya da otobüs gibi kullanılan motorlu tekne –*çn*

Merkür Evi, Modern Sanatlar Müzesi'nin aşağısındaydı. Müzedeki tabloların çoğu artık Merkür'deydi ve geriye sadece kopyaları kalmıştı. Alışılmadık bir jestle müzenin bir odası Merkür sanatlarına ayrılmıştı. Dokuzlar Grubu dikkat çekici bir şekilde sergileniyordu elbette. Swan'ın zevkine göre biraz fazla güneş ve kaya içeriyordu. Ve malzeme olarak tuval kullanılmasını her zaman biraz tuhaf bulmuştu; kendini sanki bir tür süse veya benzeri bir egzotik antikaya bakıyormuş gibi hissetmesine neden oluyordu. Tuval yerine vücudunuzu ve dünyayı kullanmak varken ne diye kare şeklindeki duvar kâğıtlarıyla uğraşacaktınız ki? Tuhaftı. Ama sonuçları eşit ölçüde enteresandı belki de... Alex ile Mqaret bir keresinde Dokuzlar için bir resepsiyon düzenlemişti ve Swan hem onlarla tanışmaktan hem de sohbet etmekten keyif almıştı.

Merkür Evi binasının çatısına, su seviyesinden yaklaşık otuz kat yukarıdaki bahçe avlusuna çıktığında barda toplanmış birkaç Merkürlü'yle karşılaştı. Çoğu eksoskeleton ya da giysilerinin üstüne veya altına taktıkları vücut korseleri giyiyordu. Swan bunu duruşlarından, oturuşlarındaki hafif rahatlıktan anlayabiliyordu. Sanki suda gibiydiler. Giymeyenlerse kahramanca bir efor sarf ederek şöyle böyle dik duruyor, Dünya'nın güçlü yerçekimine yüzlerinde gergin bir ifadeyle karşı koyuyorlardı. Swan da kendini bir parça öyle hissediyordu. Ne yaparsanız yapın, 1g bir müddet boyunca dikkatinizi zorla talep ederdi.

Merkür Evi'nin New York ofisi Milan adlı, ihtiyar bir Dünyalı tarafından yönetiliyordu. Adamın herkese sunduğu, tatlı bir tebessümü vardı. "Swan, hayatım, ne iyi ettin de geldin."

"Ah, benim için bir zevk. New York'a *bayılıyorum*."

"Eh, cahilliğine şükret çocuğum. Beğenmene sevindim. Burada olmana da öyle. Gel, yeni insanlarınından bazılarıyla tanış."

Böylece Swan yerel ekipten birkaç kişiyle tanıştı, Alex için sundukları taziye dileklerine göğüs gerdi ve Jüpiter'e yaptığı seyahatten kısaca, yalan yanlış bir şekilde bahsetti. Onlar da Mondragon Antlaşması ve diğer konular hakkındaki bazı fikirlerini paylaştılar onunla.

Sohbetleri sona erdiğinde Swan, "Zasha hâlâ buralarda mı?" diye sordu Milan'a.

"Zasha bu şehirden asla ayrılmaz," dedi Milan. "Bunu biliyor olmalısın. Yoksa Z'nin son projesine hâlâ uğramadın mı? Hudson rıhtımlarından birinde."

***

Böylece Swan tekrar vapura binip Sekizinci Cadde'ye geri döndü, araçtan indi ve batıya doğru giden bir asma yol bulana dek merdivenlerden yukarı çıktı.

Eski rıhtımların hepsi sular altında kaldığından yenilerini inşa etmek zorunda kalmışlardı. Aralarından bazılarını öncekilerden söktükleri parçalarla yeni sütunların üstüne kurarak yapmış, bazılarınıysa eskileri temel alarak baştan inşa etmişlerdi. Boş kalan alanlardaysa daha küçük boyutlara sahip, yüzen iskeleler bulunuyordu; bunlar ya rıhtımlara ya da yakınlarındaki binaların eskiden dördüncü katı olan yerlerine bağlanmıştı. Bazılarıysa seyyardı ve geniş birer sal misali etrafta dolaştırılabiliyorlardı. Karmaşık bir kıyı şeridiydi.

Batık rıhtımların bir kısmı artık su ürünleri yetiştiriciliği için kullanılmaktaydı ve görünüşe göre Swan'ın eski hayat arkadaşı Zasha bu rıhtımlardan birinde bir ecza çiftliği işletiyor, bir yandan balık ilaçları ve biyoseramik yetiştiriyor, diğer yandan da Merkür Evi için bazı işleri hallediyordu... ve de Alex için.

Swan o tarafa doğru seslenince Zasha ortaya çıktı. Yüzen bir iskeleyi High Line'ın güney ucundan, Gansevoort Sokağı'nın batısındaki büyük plaza kompleksinden ayıran bir tel örgünün arkasındaydı. Kısa bir kucaklaşmanın ardından Z onu iskelenin sonuna götürdü, sonra da küçük bir tekneye bindirerek Hudson Nehri'ne çıkardı. Kısa süre içinde nehrin ortalarına varmışlardı bile.

Suyun kendisi de dâhil, nehrin üzerindeki her şey ağır bir hızla hareket ediyordu. Hudson Nehri burada daha genişti; Tanyeri şehrinin tamamı New York Limanı'na rahatlıkla sığabilirdi. Gözün alabildiği her yerde köprüler vardı, bunlardan biri de uzakta, güney ufkundaydı. Etrafta o kadar çok su vardı ki Swan'ın inanası gelmiyordu, bu kadarı açık denizlerde bile yoktu sanki, yine de gerçekten de geniş olan nehirlerle karşılaştırıldığında burası o kadar da büyük sayılmazdı. Dünya!

Zasha manzarayı yüzünde memnun bir ifadeyle seyrediyordu. En uzun gökdelenlerin tepelerindeki pencerelerin oluşturduğu kıyı hattı yansıyan güneş ışığıyla alev alevdi ve tüm binalar ışıldıyordu. Bir gökdelen adası... Manhattan'ın klasik görünüşü de böyleydi aslında, benzersiz ve muhteşem.

"Eee, nasıl gidiyor bakalım?" diye sordu Swan.

"Bu nehri seviyorum," dedi Zasha, sanki kadının sorusunun cevabı buymuşçasına. "Bazen teknemle adanın üst kısmına gidiyorum ya da Palisades bölgesine... sonra da kendimi akıntıya bırakıyorum. Arada bir olta atıyorum. Bazen inanılmaz şeyler yakalıyorum."

"Peki ya Merkür Evi?"

Zasha kaşlarını çattı. "Bugünlerde pek çok şey için uzaycıları suçluyorlar. Buradaki insanlar öfkeli. Ne kadar yardım edersek o kadar

öfkeleniyorlar. Bununla birlikte bize yatırım yaparak sermayelerini artırmaya da devam ediyorlar."

"Her zamanki gibi."

"Evet, eh, daimi büyüme. Ama hiçbir şey sonsuza dek sürmez. Güneş sisteminin kaynakları da en az Dünya'nınkiler kadar sınırlı."

"Dolduğunu mu düşünüyorsun? Taşıma kapasitesini aştığını?"

"Daha çok yatırım getirisi zirvesini. Ama insanlar dara düşmüş gibi hissediyor olabilir. Her halükârda öyleymiş gibi davranıyorlar."

Zasha'nın teknesi nehrin çekilen suları boyunca sürüklenerek Battery Park'ı geride bıraktı ve Brooklyn sahili görüş alanlarına girdi. Manhattan'ın dibindeki gökdelenler diz hizasına kadar suya girmiş de soğuk dalgalara atlamaya hazırlanıyorlarmış gibi görünen bir grup dev yüzücüyü andırıyordu. Binaların arasındaki sular ise çarşaf gibiydi ve kanallar küçük teknelerle doluydu. Aynı şey liman koyu için de geçerli olsa da o kadar kalabalık değildi. Aynı anda yüzlerce deniz aracı görmeniz mümkündü. Swan ile Zasha artık hem Hudson hem de East nehrini görebiliyor, ikisinin arasındaki daha küçük ve düz sokak nehirlerini seçebiliyorlardı. Hepsi de bulutlu bir göğün altındaydı. Bir Canaletto tablosu. Bulutların yansıması koyun sularını ıslak bir beyazlığa bürüyordu. O kadar güzeldi ki Swan kendini bir rüyadaymış gibi hissetti ve teknenin sallanmasıyla birlikte hafifçe sendeledi.

"Yerçekimini hissediyor musun?" diye sordu Zasha.

"Biraz."

"Geceyi benim evimde geçirmek ister misin? Acıkmaya başladım."

"Tabii. Teşekkürler."

Zasha tekneyi batıya çevirip nehrin karşısına geçti, sonra da Jersey yönündeki bir kanala girdi. Gerçi bunun bir kanal mı yoksa dere mi olduğunu söylemek güçtü. İç kesimlere ilerledikçe su yolu kuzeye doğru açıldı, Zasha da o tarafa döndü. Sığ bir göle benzer bir yere vardıklarında ahşap bir iskeleye yanaştılar. Tüm mahalle suya doğru meylediyordu. Kuzey Amerika'nın doğu yakası her daim batık bir sahil şeridi olagelmişti zaten ama artık bu durum eskisinden de fazlaydı.

Turuncu ve pembeyi zevksizce karıştıran, hiddetli bir günbatımı eşliğinde yokuşu tırmandılar. Böyle zamanlarda asıl gösteriyi doğu göğü yapar, daha üstü kapalı ama görkemli bir manzara sunardı. Fakat kimse o yöne bakmazdı.

Zasha'nın evi bir ağaç sırasının yanında yer alan minik bir gece-

kondudan ibaretti; Swan'ın şimdiye dek gördüğü tüm teneke mahalleleri ya da varoşlar kadar derme çatma ve köhneydi.

"Burası neresi?"

"Meadowlands'ın bir bölümü."

"Ve buraya kendi evini inşa etmekte serbestsin, öyle mi?"

"Güya! Aslına bakarsan kiram çok yüksek ama Merkür Evi'ndekiler beni burada, kendilerinden uzak tutmak adına bana ufak bir katkıda bulunuyorlar."

"Buna inanmak güç."

"Her neyse, sorun yok. Evimle işim arasında gidip gelmek hoşuma gidiyor."

Swan yıpranmış bir koltuğa seve seve oturdu ve eski hayat arkadaşının loş ışıkta ufak tefek işlerle meşgul oluşunu seyretti. Birlikte güneş sistemini dolaşmalarının, teraryum inşa etmelerinin ve Zephyr'i yetiştirmelerinin üzerinden çok zaman geçmişti. Zephyr'in ölümünün üzerinden de öyle... O hayata gözlerini yumduktan kısa bir süre sonra ayrılmış ve bir daha asla eskisi gibi olamamışlardı. Yine de Zasha ocağın başında dikilir, çaydanlığın kaynaması için bekler ve gizemli bir bakış takınırken tüm bunlar Swan'a çok tanıdık geldi.

"Demek Alex'le çalışıyordun?" diye sordu.

"Şey, evet," diye yanıtladı Zasha, ona kısa bir bakış atarak. "Benim patronumdu. Nasıl olduğunu bilirsin."

"Ne demek istiyorsun?"

"Yani seni sever, sana önem verir ve sen de o ne isterse aynen yaparsın."

Swan kendine engel olamadan güldü. "Eh, evet." Hissettiği acıyı görmezden gelerek bu konuya biraz kafa yordu. "Her nasılsa neye ihtiyacın olduğunu bir şekilde bilirdi. Onu elde etmene yardım ederdi."

"Hı-hı. Ne kast ettiğini biliyorum."

"Ama dinle... O öldü ve bana bir mesaj bıraktı. Aslında beni Io'daki Wang'e ulaşmam için bir kurye olarak kullandı. Ve bir de Pauline'e bir şey yükledi. Tüm bunları ona bir şey olursa diye ayarladığını söyledi."

"Ne demek istiyorsun?"

Swan ona Alex'in hayaletinin ziyaretinden, zarflardan, Jüpiter'e gidişinden ve Io'daki davetsiz misafirden bahsetti.

"O olayı duydum. Senin de orada olduğunu bilmiyordum," dedi Zasha, çaydanlığa bakıp kaşlarını çatarak. Yüzü ocağın ateşi nedeniyle maviye dönmüştü.

"Alex'le üzerinde çalıştığınız şey neydi?" diye sordu Swan. "Ve neden bıraktığı mesajda bana bundan bahsetmedi? O... bana sanki onun için basit bir kuryeden farkım yokmuş gibi davrandı. Pauline'e de bir tür emanet kasası."

Zasha yanıt vermedi.

"Hadi, anlat bana," dedi Swan. "Bana söyleyebilirsin. İstediğim bilgiyi senden söke söke alabilirim. Bana ne kadar kötü biri olduğumu söylemene alışkınım."

Zasha derin bir nefes koyverip iki fincan çay doldurdu. Buhar loş odada yükselip bir yerlerden gelen ışığı yakaladı. Z, fincanlardan birini ona verdi, sonra da karşısındaki mutfak sandalyesine kuruldu. Swan fincanı iki eliyle kavrayarak avuçlarını ısıttı.

"Kimseye anlatamayacağım bazı şeyler..."

"Ah, hadi ama!"

"...ve bir de bahsedebileceğim şeyler var. Alex beni bazı tuhaf kubileri avlayan bir gruba dâhil etti. İlginçti. Ama bunun gizli kalmasını istiyordu, tıpkı kendi başına yaptığı diğer bazı şeyler gibi. O yüzden belki de senin sır saklama konusunda pek de iyi olmadığını düşünmüştür."

"Neden *öyle bir şey* düşünsün ki?"

Ama Zasha bile Swan'ın düşüncesizce davrandığı üç-dört hadiseden haberdardı, Swan ise çok daha fazlasını biliyordu elbette.

"Onlar birer kazaydı," dedi Swan sonunda, "ayrıca çok da büyütülecek şeyler değildiler."

Zasha dikkatle çayından bir yudum aldı. "Eh, belki de çok sık tekrarlandıklarını düşünmüştür. Artık eskiden olduğun kişi değilsin, bunu itiraf etmen gerek. Beynini bir sürü geliştiriciyle doldur...."

"Doldurmadım!"

"Eh, hadi dört beş tane olsun. Bu fikri daha en başından beri sevmemiştim. Şakak lopunun dindar kısmını büyüttüğün zaman çok farklı birine dönüşebilirsin. Epilepsi riskini saymıyorum bile. Ve bu sadece başlangıçtı. Artık kafanın içinde hayvansal geliştirmeler de var. Ve bir de gördüğün her şeyi kaydeden Pauline... Bunlar önemsiz şeyler değil. Zarar verebilirler. Bir tür öte-insana dönüşebilirsin. Ya da, en iyi ihtimalle, farklı birine."

"Ah, hadi ama Z. Eskiden kimsem hâlâ oyum. Ayrıca yaptığın her şey sana zarar verebilir! Bunun seni durdurmasına izin veremezsin. Kendime yaptığım her şeyi insan olmanın bir parçası olarak görüyorum. Demek istediğim, kim böyle bir şansı varken bunu yapmak istemez ki? Yapmasaydım kendimden utanırdım! Bu *öte*-insan

olmak değil, bu *tamamen* insan olmak. Yapabileceğin iyi şeyleri yapmamak aptallık olur, hatta buna *anti*-insanlık denir."

"Eh," dedi Zasha, "onları yapar yapmaz teraryum tasarlamayı bıraktın."

"İşim bitmişti! Hem zaten tasarım safhasını da geride bırakmıştık; o andan itibaren tek yapacakları aynısından biraz daha inşa etmekti. Ayrıca yaptıklarımızın çoğu aptalcaydı. O aşamada Yükseliş inşa etmememiz gerekiyordu, ihtiyacımız olan şey, nesli tükenmiş canlıları yerleştireceğimiz geleneksel biyomlardı. Buna hâlâ ihtiyacımız var! Dürüst olmak gerekirse o günlerde aklımızdan ne geçtiğini bilmiyorum."

Zasha bunu duyduğuna şaşırmıştı. "Ben Yükselişleri seviyorum. Genetik dağıtıma yardımcı oluyorlar."

"Gereğinden de fazla. Her neyse, mesele o değil. Mesele farklı şeyler yapmayı denemek istemiş olmam. Ve yaptım da."

"Bir sanatçı oldun."

"Ben her zaman bir sanatçıydım. Sadece ifade aracımı değiştirdim. Hatta o bile sayılmaz. Yalnızca tek bir noktaya odaklandım. İstediğim şey buydu. Hadi ama Zasha. Tek yaptığım şey insancıl bir hayat sürdürmek. Bu fırsatları tepmek seni daha fazla insan kılmaz, yalnızca bir gerici olursun. Bazı insanların aksine çizgiyi aşmadım. Üçüncü gözüm yok, orgazm olduğumda da kaburgalarımı falan kırmıyorum. Ben sadece..."

"Sadece ne?"

"Bilmiyorum. Kulağa hoş gelen şeyleri deniyorum."

"Peki hepsi de iyi sonuç verdi mi?"

Swan loşluğun ortasında, New Jersey'in bir yerlerinde sessizce oturdu. Dışarıda Dünya'nın açık havası... "Hayır." Uzun bir duraksama yaşandı. "Doğrusunu istersen senin bildiklerinden çok daha kötülerini de yaptım."

Zasha ona dik dik baktı. "Bilmek istediğimden pek emin değilim."

"Ha-ha. Şimdi düşündüm de... bunları Alex de biliyordu. Çünkü hepsini Mqaret'e anlatmıştım."

"Mqaret'in Alex'e her şeyi gözü kapalı anlattığını sanmıyorum."

"Bunu yapmamasını istemedim."

"Eh," dedi Zasha. "O halde belki de biliyordu. Hayvan beyinlerinden daha kötü bir şey mi? Ya da kafatasının içindeki kubiden? Her neyse, bilmek *istemiyorum*. Ama belki de Alex biliyordu ve bu yüzden bazı konularda..."

"Bazı konularda bana güvenmiyordu."

"...bazı konularda ketum davranıyordu. Ve işte buradasın, perişan olmuş halde."

"Perişan falan değilim!" Gerçi kaburgası sızlıyor, öfkesi nedeniyle içi sıkışıyordu. Bir de Alex için tuttuğu yoğun yas vardı... ve ona karşı duymaya başladığı öfke.

"Bana perişan olduğunu anlatıyormuşsun gibi geldi," dedi Z, gözlemde bulunarak. "Yıllar içinde beş, altı, hatta belki de yedi beyin ayarından geçtin, kafana bir kubi yerleştirdin. Aslına bakarsan o sırada ne modaysa onu yaptın."

"Tabii tabii."

"Bir düşünsen sen de bana hak verirsin!"

Swan fincanını masaya bıraktı. "Sanırım yürüyüşe çıkacağım."

"İyi. Kaybolma. Sen dışarıdayken ben de bir şeyler pişireyim. Kırk beş dakikaya falan hazır olur."

Swan kulübeyi terk etti.

***

Dışarı çıktığında spor ayakkabılarını çıkarıp cebine yerleştirdi, ayak parmaklarını toprağa gömdü ve onları kıpırdatıp durdu. Ardından bir dansçı edasıyla belini kırıp ellerini toprağa daldırdı, avuçlarını yüzüne yaklaştırdı ve derin bir nefes çekti. Toprak, tanrılara layık bir yemek. Tadı çamurlu mantar gibiydi.

Güneş batmıştı. Sarı-yeşil bataklığın hemen yanında asfalt bir yol vardı; rüzgâr sazlıkları dalgalandırıyordu. Swan yolun yanındaki toprak arazi boyunca yürüyüp bataklığı ve gökyüzünü seyretti. Yolun karşı tarafında bir ağaç sırasının altına kümelenmiş, eski binalar vardı. Onların ötesindeyse eski apartman sıraları. Kurbağa vıraklamaları. Bataklığın kıyısına oturduğunda suyun yarı yarıya içinde, yarı yarıya dışında olan siyah noktacıkları gördü. Vıraklayıp duran bir kurbağa korosu. Bir müddet onları dinleyip rüzgârda dalgalanan bataklığı izledi. Ansızın kurbağaların birbirlerine cevap verdiklerini fark etti. Eğer içlerinden biri "vırak" derse diğerleri de duyabildiği kadarıyla yol boyunca bunu bir müddet tekrar ediyordu. Kısa bir duraksamanın ardından bir başka kurbağa "varak" diyor ve bir süre boyunca da bunu yineliyorlardı. Daha sonra da bir "bırak" geldi ve diğerleri bunu da tekrar etti. Şekil değiştirip kurbağaya dönüşmüş bir Yunan korosuyla konuşuyordu sanki. Bir sürü bırak! Bir sürü varak! Swan'a en yakın duran hantal kurbağa diğerlerine arada bir katılıyor, çenesini kısa bir anlığına şişiriyor ve bir vıraklama koyuveriyordu. Alacakaranlıkta seçebildiği gözbebekleri hariç tamamen

hareketsizdi. Arada bir ıslak gözlerini kırpıştırıyor, her daim tetikte duruyordu. Kısa bir duraksamanın ardından, "Bunak!" diye vırakladı. "Aferin sana!" dedi Swan ve bir süre boyunca yüksek sesle kurbağalara eşlik etti.

Ekim ayı, Dünya'nın kuzey yarıküresinde oldukça gösterişli ve de dolu geçiyordu. Swan'ın vücut-gezegen arayüzlerinin tamamı mırıldanıyordu. Ansızın galaksideki yaşam katıksız bir kâbus, uzay boşluğundaki bir sürgün gibi göründü gözüne; herkes duyusal yoksunluk tanklarına kapatılmış, birbirinden ayrılmış, sanal ve artırılmıştı. Buradaysa gerçek gerçekti.

"Arak!"

"Arak, arak, arak, arak..."

Bu gerçekleştiği sırada o an da onlardan araklanmış oldu. İşte buradaydı Swan, vakit öldürüyordu. Şimdinin hızla geçip gidişi... Her şeyin çabucak geçip gittiği bir galaksideki bir bataklıkta alacakaranlık vaktiydi. Ne kadar tuhaftı ve ne kadar gizemli. Neden böyle olmak zorundaydı ki? Rüzgâr soğuk esiyordu, bulutların içindeki alacakaranlık neredeyse solmuştu. Anlaşılan yağmur yağacaktı. Yerdeki dikenli sarmaşığın yaprakları bir akağacınkiler kadar kırmızıydı, bataklık ise nefes alan bir insandan farksız... Kargalar tepesinde gaklayarak uçuyor, şehre ve sıcak adalara doğru süzülüyorlardı. Swan onların lisanından biraz anlıyordu; şimdiki gibi birbirlerine "gak, gak, gak," ettiklerinde sadece sohbet ediyorlar demekti. İçlerinden biri sesini iyice yükseltip net bir şekilde, "Kartal!" dediğinde de dört bir yana dağılırlardı. Karga kelimesi onların dilinden geliyordu elbette. Sanskritçede de onlara kaaga denirdi. Bir lisandan başka bir lisana geçen kelimelerdi bunlar.

Ağaçların yanındaki binaların dibinde birkaç kişi duruyordu. Bir şekilde daha küçüktüler. Sırtlarına bir yük yüklenmişti sanki. Burası büyük şehre bu kadar yakın olabilir miydi? Sahiden de şehrin bir parçası, onu işleten şeyin bir kısmı, sadece bir bataklık değil de fakir halkın yarı yarıya batmış harabelerde yaşadığı bir yer miydi yoksa? Gezegenin ağırlığı Swan'ı aşağı çekmeye başladı. Binaların yanındaki insanlar bir Brueghel tablosundan fırlamış figürlere, on altıncı yüzyıldan kalma kişilere benziyorlardı. Zamanın etkisi karşısında bel vermişlerdi sanki. Belki de gerçek hayatı yaşayan kişiler onlardı ve Swan'ın uzayda yaptığı şey de bunak aristokratların amatörce taklitlerinden farksızdı. Belki de ihtiyacı olan asıl şey burada yaşayıp bir şeyler inşa etmekti. Mesela küçük ama işlevsel evler, farklı türde goldsworthyler. Göğün ve güneş ışınlarının altında... gerçekliğin

mutlak konforunda. Tek gerçek dünyada. Aynı anda hem bir cennet hem de cehennem olan Yerküre'de. Doğal bir cennet, insan elinden çıkma bir cehennem. Böyle bir şeyi nasıl yapmış olabilirlerdi? Nasıl olmuştu da daha fazla çaba sarf etmemişlerdi?

Belki de etmişlerdi. Belki uzaya çıkmaları bile o çabalardan biri, bir tür umutsuz girişimdi. Bir tohum kapsülündeymişçesine Dünya'dan ayrılmak; kesinlikle donacağınız, çürüyeceğiniz ve tekrar toprağa dönüşeceğiniz bir yere gitmek. Yolun yanındaki bu toprağa. Swan dikenli sarmaşıklardan kaçınarak yere uzandı ve kendini gömmek istiyormuşçasına sağa sola kıvrandı. Toprağı siken bir uzaycı... bunu her zaman görüyor ve artık etkilenmiyor olsalar gerekti. Şu zavallı, mahvolmuş şeyler, diye düşünüyor olmalıydılar. Çünkü uzayda bunun gibi hiçbir şey yoktu. Ne rüzgâr ne de tepedeki şu koca gökyüzü... Gece neredeyse çökmüştü, havada henüz buluta dönüşmemiş bir nem vardı. Ah, burayı nasıl terk edebilmişlerdi? Uzay bir boşluktan, hiçlikten ibaretti. Yalnızca içine küçük odalar, küçük baloncuklar yerleştirmek suretiyle oraya yerleşebilmişlerdi; Tanyeri ve yıldızlar iyiydi hoştu ama kesinlikle yeterli değildi! Bir "ara" dünyaya ihtiyaçları vardı! Tanyeri halkının unuttuğu şey buydu. Ve uzaydayken bunu unutsalar iyi ederlerdi, aksi takdirde çıldırmaları işten bile değildi. Buradaysa hatırlayabilir ve buna rağmen çıldırmazdınız... yani en azından tam olarak.

Ne kadar da üzücü bir durumdu. Pis, bayağı, adi... acınası. Dikkatinizi dağıtacak, umutsuzluğa düşürecek kadar hüzünlü. Ama bunu yapmak zorundaydılar. Swan da kendine yapması gerekenleri yapmıştı. Oldukça müsamahalı biri olan Zasha bile onun fazla ileri gittiğini düşünse de... Belki de bunları yapmamış olsaydı Z onunla kalırdı. Fakat Zasha'yla beraber çocuk yetiştiren aynı kişi değildi artık Swan; tam olarak neyin değiştiğini bilmemesine rağmen bunu hissedebiliyordu. Buna neden olan şey içindeki Enceladuslu böcekler değilse elbette... Her halükârda o artık bir yabancıydı. Onu gerçekten mutlu eden tek yer, onu derinden üzen yerle aynıydı. Bu hisle nasıl barışacak, ne anlama geldiğini nasıl bulacaktı?

***

Swan doğruldu. Orada, altında topak topak hissettiği toprağın üstünde oturdu.

Göz ucuyla bir hareket yakalayınca çabucak doğrulmaya çalıştı, ancak yerçekimini yanlış hesapladı ve gerisingeri yere yığıldı. Loş ışıkta etrafına bakındı.

Bir surat. İki surat. Bir anne ile kızı. Bu tür akrabalık bağlarını

ayırt etmek çok kolaydı, eşeysiz üreme gibiydi. Ay ışığı, şehrin geceyi aydınlatan parıltısından yavaş yavaş sıyrılmaktaydı.

Genç kız Swan'a doğru yaklaştı ve onun anlamadığı dilde bir şeyler söyledi.

"Neler oluyor?" diye sordu Swan. "İngilizce bilmiyor musunuz?"

Kadın başını iki yana sallayıp bir şeyler daha söyledi. Sonra etrafına bakındı ve usulca arkasına seslendi.

İki kişi daha ortaya çıktı, kadına nazaran daha uzun ve kalıplıydılar. İki delikanlı. Öne eğilip kızla karşılıklı mırıldandılar.

"Yanında antibiyotik var mı?" diye sordu içlerinden biri Swan'a. "Kuzenim hasta."

"Hayır," dedi Swan, "üzerimde ilaç taşımam." Kemerinde bir şeyler olabilirdi gerçi ama emin değildi.

Delikanlılar bir adım daha yaklaştı. "Kimsin sen?" dedi biri. "Nesin sen?"

"Arkadaşlarımı ziyaret ediyorum," dedi Swan. "Onları çağırabilirim."

Delikanlılar başlarını iki yana sallayarak ona biraz daha yanaştı. "Sen bir uzaycısın," dedi ilk konuşan. "Burada ne arıyorsun?" diye ekledi ikincisi.

"Gitmem gerek," dedi Swan, yola doğru ilerleyerek. Fakat ikili onu kollarından yakaladı. Kavrayışları o kadar güçlüydü ki Swan silkinerek ellerinden kurtulmayı denemedi bile. "Hey!" diye bağırdı sertçe.

İlk konuşan delikanlı iki kadının arkasındaki karanlığa doğru seslendi. "Kiran! Kiran!"

Çok geçmeden karanlıkların arasından yeni bir siluet çıktı. Bir başka genç adam. Hepsinden daha uzun ama ince yapılıydı. Delikanlıların tutuşu o kadar sağlamdı ki Swan bunu daha önce de yaptıkları izlenimine kapıldı.

Yeni gelen delikanlı Swan'ı görünce şaşırdı, sonra da onu tutan ikiliye o anlamadığı dilde sert bir şeyler söyledi. Aralarında hızlı bir konuşma gerçekleşti; Kiran duyduklarından memnun kalmadı.

Sonunda bakışlarını Swan'a çevirdi. "Seni para karşılığında rehin tutmak istiyorlar. Bana biraz müsaade et."

Kendi lisanlarında hızlı hızlı konuşmaya devam ettiler. Kiran ya onları öfkelendiriyor ya da savunmaya çekilmeye zorluyordu. Derken genç adam Swan'a yaklaşıp onu kolunun üst kısmından tuttu, sanki bir sinyal veriyormuşçasına hafifçe sıktı, sonra da kafasını sallayarak diğer ikisine uzaklaşmalarını işaret etti. Onlara ne yapacak-

larını söyledi. Sonunda diğer ikisi başlarını olumlu anlamda salladı ve aralarından ilk konuşan, "Birazdan döneriz," dedi. Ardından gecenin içine karıştılar.

Swan bakışlarını Kiran'ın gözlerine dikti. Genç adam yüzünü buruşturup kadının kolunu bıraktı. "Onlar kuzenlerimdi," dedi. "Akıllarından kötü fikirler geçiyordu."

"Aptalca fikirler," dedi Swan. "Benden basitçe yardım isteyebilirlerdi. Peki onlara ne dedin?"

"Annelerinin arabasını getirmeye gitmelerini ve o süre zarfında seni burada tutacağımı. O yüzden bence buradan gitsen iyi olur."

"Benimle eve kadar yürü," dedi Swan. "Geri gelmeleri ihtimaline karşı yanımda olmanı istiyorum."

Kiran kaşlarını kaldırıp ona dikkatle baktı. "Pekâlâ," dedi sonra da.

Yola çıkıp aceleci adımlarla ilerlediler. "Bunun için başın belaya girecek mi?" diye sordu Swan, bir müddet sonra.

"Evet," diye yanıtladı genç adam, karamsarca.

"Ne yapacaklar?"

"Beni dövmeye çalışacaklar. Ve yaptığım şeyi diğerlerine de anlatacaklar."

Swan'ın kollarını kavradıkları yerler hâlâ yanıyordu ve yanakları alev alevdi. Yanı başında yürüyen kasvetli genci dikkatle süzdü. İyi biri gibi görünüyordu. Ve hiç tereddüt etmeden onu kötü bir durumdan kurtarmıştı. Kuzenleriyle konuşurken sesinin ne kadar sert çıktığını anımsadı. "Buradan gitmek ister misin?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Uzaya gitmek ister misin?"

"Bunu yapabilir misin?" diye sordu delikanlı, kısa bir duraksamanın ardından.

"Evet."

Zasha'nın evinin önüne vardıklarında durdular ve Swan delikanlıyı bir kez daha süzdü. Görünüşünü sevmişti. Bakışlarına merak, şaşkınlık ve hevesle karşılık veriyordu. Swan sırtından bir ürpertinin geçtiğini hissetti.

"Burada yaşayan arkadaşım Merkür için diplomatlık yapıyor. O yüzden... istiyorsan içeri gel. Arzu ettiğin takdirde seni uzaya çıkarabiliriz," dedi, kısa bir süreliğine gökyüzüne bakarak.

Kiran tereddüt etti. "Başımı... başımı belaya sokmayacaksın, değil mi?"

"Tam aksine, başını belaya sokacağım. Hem de uzayda."

Swan eve doğru yürümeye başladı. Kiran da kısa bir duraksamanın ardından onu takip etti. "Zasha?" dedi Swan, kapıyı açarak.

"Bir saniye," diye seslendi adam, mutfak tarafından.

Delikanlı Swan'a dik dik bakıyordu, samimi olup olmadığını merak ettiği çok açıktı.

"Adın Kiran mıydı?" diye sordu Swan.

"Evet, Kiran."

"Konuştuğunuz şu dil neceydi?"

"Telugu. Güney Hindistan."

"Burada ne yapıyorsun?"

"Artık burada yaşıyoruz."

Demek daha şimdiden sürgündeydi. Üstelik Dünya'da bir sürü göçmen konaklama şartı olmasına rağmen... Muhtemelen bir kaçaktı.

Zasha elinde bir bulaşık beziyle mutfak kapısında belirdi. "Hayda... Bu da kim?"

"Adı Kiran. Arkadaşları beni kaçırmaya kalktı, o da bana yardım etti. Ben de karşılık olarak onu Dünya'dan çıkaracağımı söyledim."

"Ah, hayır!"

"Ah, evet. Sonuç olarak... işte buradayız. Ve sözümü tutmaya kararlıyım."

Zasha genç adamı kuşkucu bir ifadeyle süzdü. "Nedir bu, Stockholm sendromu mu?" Z delikanlıya bakarken Kiran da gözlerini Swan'a dikmişti. "Yoksa Lima sendromu mu?"

"Neden bahsediyor?" diye sordu Kiran, bakışlarını çevirmeden.

Zasha yüzünü hafifçe buruşturdu. "Rehinelerin kendilerini esir alanlara sempati duyup onları savunmasına Stockholm sendromu denir. Rehine alan kişinin esirine bağlanıp onu serbest bırakmasına da Lima sendromu."

"Bir de Kızıl Şef'in Fidyesi* sendromu yok muydu?" diye sordu Swan sertçe. "Hadi ama Z. Sana söyledim, beni kurtardı. Ne sendromundan bahsediyorsun? Yapılan bir iyiliğin karşılığını ödemek istiyorum ve yardımına ihtiyacım var. Her zaman yaptığın gibi dizginleri eline almaya çalışmaktan vazgeç."

Zasha bıkkın bir edayla başka tarafa döndü, bunu biraz düşündü, sonra da omuz silkti. "Eğer istediğin gerçekten de buysa onu gezegenden çıkarabiliriz. Bana bu tür işlerde yardım eden bir arka-

---

* O. Henry tarafından 1910'da kaleme alınan kısa bir komedi hikâyesi. Fidye için zengin bir adamın çocuğunu kaçıran ikili bir müddet sonra oğlanın yaramazlıklarından o kadar bıkar ki onu ailesine geri verebilmek için üstüne para öderler -*çn*

daşımla beraber çalışmamız gerekecek. Trinidad ve Tobago asansöründe çalışıyor. İşlerini hawala* usulü hallediyor. Aramızda bir tür anlaşma var. Gerçi bu işin ardından ona borçlanmış olacağım. Tabii sen de bana."

"Ben sana daima borçluyum zaten. Trinidad'a nasıl gideceğiz peki?"

"Diplomatik çantayla."

"Ne?"

"Özel jetle. Bir kutu da solucan almamız gerekecek."

"Bir ne?"

"Bir sistemimiz var. Yanımızda mutlaka bir kutu solucan ya da gübre olmak zorunda. Böylece bizi teftişten geçirmemeleri gerektiğini anlayacaklar."

"Solucan mı?" dedi Kiran.

"Aynen öyle," dedi Zasha, kasvetli ve küçük bir tebessümle. "Bayan Stockholm'ün isteği üzerine seni bu gezegenden çıkaracağım fakat şu koşullar altında bunu kayıt dışı bir şekilde halletmemiz gerekecek. Yani, yukarıya kocaman bir solucan kutusunun içinde çıkacaksın, anladın mı? Bu senin için sorun olur mu?"

"Hiç sorun değil," dedi Kiran.

---

* Çoğunlukla Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Hindistan bölgelerinde kullanılan, güvene ve tanışıklığa dayalı, gayriresmi bir para, mal ya da insan aktarma metodu *–çn*

Alıntılar (4)

Gezegenlerin oluşma döneminin sonunda, yani yaklaşık 4,5 milyar yıl önce, uzayda şu anda bulunandan çok daha fazla gökcismi vardı. Hepsi de birbirlerini kıl payıyla kaçıracak şekilde dönüyor, yörüngesel rezonanslara neden oluyor, yerçekimleri sebebiyle birbirlerine doğru çekiliyor ve bu yüzden de ara sıra çarpışıyorlardı. Şimdiki hallerine gelebilmek için bunu milyarlarca yıl boyunca yapmaları gerekti ve şu anda gezegenlerin oluşumunun son safhası yaşanıyor. Bu süreç sırasında iç gezegenlerden her biri en az bir kez büyük bir çarpışma yaşadı.

Theia adlı bir gezegen Mars'la aşağı yukarı aynı boyuta gelene dek Dünya'nın L5 noktasında büyüdü, sonra da onunla çarpıştı. Kırk beş derece açıyla ve saniyede dört kilometreden daha düşük bir hızla çarptı. Yani astronomik değerler açısından çok da süratli değildi. Theia'nın demir çekirdeği yerkabuğunu delerek Dünya'nın çekirdeğine karıştı. Theia'nın ateş küresinin tamamı, Dünya'nınkinin ise bir kısmı yörüngeye saçıldı. Çarpışmanın neden olduğu açısal momentum Dünya'nın kendi ekseni etrafındaki dönüşünü günde beş saate düşürdü. Yörüngeye saçılan maddeler çabuk denebilecek bir hızla, bir ay ila bir yüzyıl olduğu tahmin edilen bir zaman aralığında iki uydu meydana getirdi. Zamanla aralarından küçük olanı kendisinden daha büyük olanla birleşti ve şu anki uydunun, yani Ay'ın arka yüzeyindeki sarp dağları oluşturdu.

Aşağı yukarı aynı zamanlarda üç bin kilometre çapındaki ufak bir gezegen Mars'a çarparak Borealis Havzası'nı meydana getirdi, ki burası esasen Mars'ın kuzey yarımküresidir ve güney yarımküresinden altı kilometre daha basıktır.

Venüs, Mars ölçülerindeki bir gezegenle çarpıştı ve Neith adında, Dünya'nınkine benzer bir uydu yarattı. On milyon yıl sonra gerçekleşen bir başka çarpışma Venüs'e ters istikametteki dönüşünü kazandırdı. Bu değişim Neith'in önce yavaşlamasına, sonra da Venüs'e çarparak onunla birleşmesine neden oldu.

Merkür kendi çapının yarısı boyutlarındaki bir proto-gezegenle çarpıştı. Bu öyle bir hızla ve açıyla gerçekleşti ki Merkür'ün ateş küresi tamamen soyulup gezegenin yörüngesine saçıldı. Normalde Merkür'ün tüm bu parçaları yeniden kendi bünyesine eklemesi gerekirdi fakat bu işlemin gerçekleşmesi için gereken dört milyon yıl boyunca saçılan maddelerin büyük bir kısmı güneş ışınlarının etkisiyle uzaklaştırıldı ve Merkür'le asla birleşemedi. Böylece Merkür'ün yaklaşık on altı katrilyon tonluk bir kısmı Dünya'ya, daha da fazlası Venüs'e düştü. Sonuç olarak Merkür'den geriye sadece yüzde yetmişlik bir kısmı, esasen gezegenin çekirdeği kaldı. O nedenle Mars'ın yerçekimi Titan'a nazaran 1 g daha düşüktür.

Bir süre sonra genç Jüpiter ile Satürn bire iki bir yörüngesel rezonansa kapıldı; Satürn'ün bir yılına karşılık Jüpiter iki yıllık bir dönüş gerçekleştiriyordu. Bu durum güneş sisteminde iki devin birbirleriyle ilişkide olduğu yerlere bağlı olarak değişen, çok güçlü bir birleşik yerçekimi dalgası oluşturdu. Bu yeni dalga, gücünün zirvesindeyken Satürn'ün hemen dışında büyümekte olan Neptün'ü yakaladı ve onu Güneş'ten uzağa fırlattı! Neptün ise uçup giderken yanından geçtiği Uranüs'ü kendisiyle beraber sürükledi. Bu iki küçük gaz devi ancak o noktadan sonra bugün bulundukları yörüngelere oturdular.

Bu esnada aynı Jüpiter-Satürn rezonans dalgası Jüpiter'in yörüngesindeki asteroitleri yakalayıp güneş sisteminin dört bir yanına misket gibi saçmakla meşguldü. 3,9 milyar yıl önce gerçekleşen bu olaya Geç Dönem Ağır Bombardımanı denir. Tüm iç gezegenler ve uyduları, yüzeyleri çoğunlukla erimiş kaya denizleri gibi görününceye dek darbe üstüne darbe aldı.

Büyük Çarpışmalar Çağı! Geç Dönem Ağır Bombardımanı! Hiç kimsenin bu büyük atlıkarıncanın tamamen düzeldiğini ve muntazam bir şekilde hareket ettiğini söylemesine izin vermeyin. Ya da arada bir de olsa çarpışan arabaların savruluşuna benzemediğini. Yerçekimi, o gizemli yer çekimi, sabit bir biçimde kendi kurallarına uyar, maddeyle etkileşime geçer ve bazen ortaya karmaşık bir hareket çıkar. Görünmez dalgalar o veya bu şekilde kayaları fırlatıp atar.

Ya insanlık tarihi de bu tür görünmez dalgalara sahipse? Çünkü en nihayetinde aynı güçler iş başında. Bizi şu anda olduğumuz şeye hangi çarpışmalar getirdi? Yeni bir rezonans yeni bir dalga oluşturup bizleri yepyeni bir yöne fırlatıp atar mı? Kendi "Geç Dönem Ağır Bombardımanımız"a mı giriyoruz?

KİRAN VE SWAN

Kuzenlerinin o kadını yakaladığını gördüğü andan itibaren Kiran için her şey değişti. Kadın yaşlı, uzun boylu ve iyi görünümlü biriydi. Yüzüyormuş gibi hareket ediyordu. Kiran onun bir uzaycı olduğunu hemen anladı... ve tabii onu kaçırmanın korkunç bir fikir olduğunu da. O andan sonra her şey ne yapacağına doğru dürüst karar veremeyeceği kadar hızlı gelişti. Zaten ne zaman başı sıkışsa hep böyle olurdu. Yaptıklarını daima bir adım geriden ve kenardan izlerdi. İnsanlar soğukkanlı olduğunu söylerdi, ama aslında yavaştı. Yine de hâlâ iyi şeyler oluyormuş gibi görünüyordu.

Kadının saçları siyahtı; Çinli ya da Moğol gibi bir görünümü vardı. Gözleri kahverengiydi ve tek gözünün altında küçük bir mavilik vardı. Kiran'ın ilgisini çeken de gözleri olmuştu zaten. Bir tür tesadüf... Memleketindeki esmer suratlı kızların da benzer bir ışıltıya sahip koyu gözleri olurdu. Bu, onun için oldukça cezbediciydi. Onu kolundan tutar tutmaz kadın kendisine bakmış, özgür kalmayı ne kadar istediğini ona göstermişti. Çok tutkulu bakışlardı onlar... sanki esir alınmanın nasıl bir şey olduğunu biliyor ve bundan korkuyordu. Kadının düşüncelerini yüz ifadeleriyle bu kadar yoğun bir şekilde anlatabilmesi, dikkatini bu kadar kolay çekebilmesi Kiran'ı şaşırtmıştı. Arkadaşı Zasha bunu Lima sendromu olarak tanımlamıştı... belki de öyleydi. Belki de beceriksiz bir Perulu'ydu artık.

Ama uzaya gidecekti. Bu akrabalarını terk etmek anlamına geliyordu... Fakat onlara para yollayabilirdi. Hem ona bakmaktan da yorulmuşlardı zaten. Gidebilir ve hayalini kurduğu şeyi görebilirdi. Gerçi bu her yer için geçerliydi ama özellikle de uzay... Çocukluğundan beri hep orayı görmek istemişti. Mars'ı, asteroitleri... her yeri. Hikâyeleri herkes duymuştu.

Kadının kullandığı bir arabaya binip Newark'tan ayrıldılar. İkilinin arkasındaki küçük bir koltuğa sıkışan Kiran hayalinin sahiden de gerçekleşmeye başladığını fark etti. Hiç değilse bile bir şeyler ol-

duğu kesindi. Aptal kuzenleri onu asla bulamayacak ve pataklayamayacaktı. Yeni bir hayat. Hafiften titremeye başladı. Sanki *kaçırılan rehine* kendisiydi. Bir bakıma bu doğruydu. Bir bakış tarafından esir alınmış, bir arabanın arka koltuğuna sıkıştırılmıştı.

Görünüş olarak Newark'la alakası olmayan bir havaalanına vardılar. Arabayı bir hangara sürdüler, sonra da bir dizi basamak vasıtasıyla küçük bir jete bindiler. Kiran daha önce hiç böyle bir şeye binmemişti ve uçuşa geçtiklerinde aracın hızı karşısında etkilenmeden edemedi. Kiran'ı pencere kenarına oturttular, o da Manhattan'ın altlarından geçip gidişini seyretti. Tıpkı ışıktan yapılma, büyük bir gemiye benziyordu. Gecenin içine doğru ilerlediler.

Sonunda başını cama yaslayıp uykuya daldı. Bir müddet sonra tutuk bir boyunla uyandı ve okyanusun giderek yaklaşmasını seyretti. Jetleri kızılımsı topraklara sahip, yeşil bir adaya indi.

Keskin kokulu akşam havasına çıktılar. Nemli hava ağustos ortasındaki Jersey'i andırıyor, hatta neredeyse çocukluğunun geçtiği Haydarabat'a benziyordu. Pirinç tarlaları. Gördüğü ve kokusunu aldığı şeyler çocukluk anılarını ateşledi ve bir kez daha kendini bir adım geriden takip ediyormuş gibi hissetti. Bir binaya girdikleri sırada dikkati tamamen dağılmıştı. Tabelada Merkür Evi yazıyordu.

İçeride endüstriyel mutfaklarda kullanılanlara benzer beyaz renkli, kocaman plastik teknelerin kapatıldığı ve paletlerin üzerine sıralandığı büyük bir odaya soktular onu. "Pekâla genç adam," dedi Swan'ın arkadaşı Zasha, bunu yaptığı için hâlâ kendinden biraz tiksindiğini açıkça belli ederek. "Gir bakalım. Önce şu uzay elbisesini giy, sonra da başlığını tak. Ardından toprakla ve solucanla kaplayacağız seni, sonra ver elini yukarısı." Swan'a dönüp, "Arkadaşım üzerinde benim mührüm olan kutuları teftiş etmeyecek. Bir sonraki vardiya onun," diye ekledi.

"Neden solucanlar?"

"Bu, uzaya alelade bir şey yollamadığımı göstermenin bir yolu. Yılda sadece birkaç kişiyi bu şekilde gönderiyorum. Ve doğal olarak arkadaşım da karşılığında benden bir iyilik istiyor."

"Peki ya YZ denetlemeleri?"

"Ne olmuş onlara? O sistemin dışında kalan pek çok şey yapıyoruz," dedi Zasha genişçe sırıtarak. "Bu bir hawala asansörü, tamamen belli başlı taramaları atlatacak şekilde tasarlanmış."

Kiran bunun ardından o tek parça, buruş buruş uzay elbisesinin içine girdi, sonra da başlığını taktı. Soluduğu hava serin ve bakır tadındaydı. Tekneye girip sırtüstü uzanmasına yardım ettiler, sanki

bir tabutta gibiydi. Ardından tüm vücudu ve yüzü kıvranıp duran solucanlar ile kara toprak tarafından örtüldü. Dünya'yı solucanlarla kaplanmış bir halde terk edecekti. "Teşekkürler!" diye seslendi kadına ve arkadaşına.

***

Uzun bir yolculuktu. Kiran yattığı yerde düşünüp durdu. Solucanların dört bir yanında kıvrılıp durduğunu hissedebiliyordu. Paniğe kapılıp nefes nefese kaldığı anlarda uzay elbisesi bununla başa çıkabildiğini göstermişti. Eninde sonunda kendini yeniden sakinleştirmek zorunda kalıyordu. Kıyafetinin boyun kısmında kendisine su ve yiyecek sağlayan kamışlar vardı. Yiyeceği sadece bir macundan ibaret olsa da oldukça doyurucuydu. Ne çok terliyor ne de üşüyordu. Üzerindeki hareket hissi rahatsız edici, hatta bazen korkutucuydu. Ölüp gömülmek böyle bir şey olmalıydı. Solucanlar sizi yiyecekti. Ya da bazı festivallerdeki arınma ayinleri gibiydi. Örneğin temizlenme zamanı gelinceye dek küllerin veya gübrenin içinde yattığınız Durga-puja. Kiran o bayramı severdi. Ama artık buradaydı. Yemek yemesi, bir şeyler içmesi, sıçması ve işemesi gerekiyordu. Ve hepsini tek bir elbisenin içinde yapıyordu. Şu anda onun da solucanlardan pek bir farkı yoktu. Bizler bu dünyanın zavallı solucanlarıyız, derdi dedesi. Kuşlara yem oluyoruz.

***

Zaman geçtikçe giderek hafiflemeye başladı. Asansörün uzaya çıkışının beş gün sürdüğünü daha önceden duymuştu fakat gözüne daha uzunmuş gibi geliyordu. Canı sıkılmaya başlamıştı. Yukarı doğru bir çekim hissettiğinde ve üzerindeki toprak ışıkla dolup kutunun kapağı açıldığında artık birer yolculuk arkadaşı gibi gördüğü solucanlara zarar vermemek için elinden geleni yaptı. "Dikkat edin!" dedi kutudan çıkması için ona yardım eden insanlara. Swan ona güldü.

Kadın onu küçük bir banyoya yönlendirdi. Kiran elbisesinden kurtulup duş aldı. Ah, evet. İşte bu da temizlenme, diye düşündü sıcak suyun altında. Ardından arınma gelecekti, ne olacaktı acaba? Onu ele geçiren bu kadın Durga'nın bir tezahürü müydü yoksa? Ganesh'in bazen Kali olarak betimlenen annesinin?

"İyi görünüyorsun," dedi Swan, delikanlı banyodan çıktığında. "Çok sarsıcı olmamıştır umarım?"

Kiran başını iki yana salladı. "Düşünmek için bol bol zaman bulmuş oldum. Şimdi ne yapıyoruz?"

Swan tekrar güldü. "Bu gemi Venüs'e gidiyor," dedi ona. "Ben Merkür'e dönüyorum, o nedenle seni oraya kadar bırakabilirim."

"Venüs... Çinlilerin mekânı değil mi?"

"Hem evet hem de hayır."

"Bir Çinli mi olacağım yani?" diye üsteledi Kiran.

"Hayır. Orada her türden insan var. Arkadaşlarım sana bir kimlik ayarlayacak. Ondan sonra her şey olabilir. Venüs yeni bir başlangıç yapman için iyi bir yer."

***

Venüs Deltası adlı bir teraryumla seyahat ediyorlardı. Yani Dünya için yiyecek yetiştirmekle görevlendirilmiş, yapay yerçekimli bir asteroitte. Çoğunlukla geliştirilmiş pirinç üretiliyordu fakat sıcağı ve nemi seven diğer bitkiler de mevcuttu. Yerçekimi Dünya'dakine benziyordu, o nedenle ünlü Coriolis kuvvetinin insanı yana iten etkisini hissedemiyordu Kiran.

Günlerini yukarı doğru kıvrılan tarlalarda mandaların, traktörlerin, kanal teknelerinin ve çoğunluğu diğer yolculardan oluşan işçilerin yanında geçirdiler. Bir saatlik çalışmanın ardından beliniz ağrımaya başlıyor, yolcular (bazıları pirinç saplarından sadece birazcık daha uzunken bazılarıysa dev gibiydi, ki bunu görmek ilk başta oldukça şaşırtıcıydı) sulara bata çıka bir yukarı bir aşağı yürüyor ve vakit geçirmek için kendi aralarında konuşuyorlardı. Sohbetlerin ana teması şikâyet etmek ve başka bir yerde olmayı arzulamak üzerine kuruluydu. "Festivallerden bıktım," "Hepsinden usandım," "Dünyalaştırmanın önemli olduğu tek yer Dünya ama onlar da bu konuda berbatlar," "Her şey gitgide yüz yüze görüşme usulüne geri dönüyor," "*Grindevald*'a binseydik dağa tırmanmaya gidebilirdik. Mönch Dağı, Eiger Dağı, Jungfrau Dağı... Hepsini her bir kahrolası çatlağına kadar yeniden inşa etmişler," "Ben bir akvaryumda seyahat edip yüzmeyi tercih ederdim. Bir hafta boyunca bir denizkızıyla beraber yaşardım."

Herkes plaj dünyalarının harika olduğu konusunda hemfikirdi. Dünya'daki tüm plajların yok olmasının ardından akvaryum tipi asteroitlerdeki sahiller daha çok sevilir olmuştu.

Diğerleri bulut ormanı dünyalarını savunuyordu; bu tür teraryumlarda ağaç cennetlerini ve primat yaşamın ilk zamanlarını ziyaret edebiliyordunuz. "Maymun olmak harika bir şey!"

"Veya bir şempanze," dedi başka biri. "*Keşke* bir sekssefere binseydim."

Bu beyan ketumluk barajını yıkıverdi ve sohbetin yönünü sıklıkla Karayipler'in tatil yöreleri gibi gözükecek şekilde tasarlanan sekssefer lerdeki cinsel aktivitelere çevirdi. Dionysos dansları, aralıksız

tantra seksi âlemleri, Kundalini çiftleşmeleri... herkesin bir hikâyesi vardı. "Tüm yolculuğumu bir dokun-hisset kutusunda geçirebilirdim, onun yerine burada bir el çapası tutuyorum," dedi içlerinden biri kederle.

"Dokun-hisset kutusu mu?" diye sordu Kiran, kendine engel olamadan.

"Üzerinde elin büyüklüğünde boşluklar olan bir kutuya giriyorsun, sonra da insanlar bu deliklerden uzanıp canları ne istiyorsa onu yapıyor."

"İnsanların böyle bir şeye kalkışmasına şaşırdım doğrusu."

"Uçuşlar daima gözüne çok uzun gelir. Kutunun içinde de olsan, dışında da."

"Ben de solucanları o şekilde düşünmeliydim," dedi Kiran Swan'a. "Asansörle yukarı çıkarken yol boyunca mutlu olabilirdim."

"Ben bunlardan birinde olmayı tercih ederim," dedi bir başkası. "Çiftlikler de seksi! Şu gübrelere bir baksanıza!"

Gruptakilerden pek çoğu bu yorum karşısında homurdandı. Adam şaka yapıyormuş gibi görünmüyordu.

"Bir sekssefere en son binişimde bir grup biseksüel hep birlikte havuza doğru koşturmuştu," dedi başka biri. "Yaklaşık yirmi kişi kadarlardı, hepsi de görüp görebileceğiniz en büyük memelere ve siklere sahipti. Ve her biri ereksiyon geçiriyordu. Bir çember oluşturup birbirlerinin arkasına geçtiler ve önlerindeki kişiye sokup çıkarmaya başladılar. Bir yaz günü birbirlerinin üstüne çıkan böceklere benziyorlardı. Yere yığılıncaya dek sikiştiler."

Bunun üzerine ortama derin bir sessizlik çöktü, ardından içlerinden biri ağır ağır, "Keşke bunu görebilseydim," dedi ve hemen hemen herkes kahkahalara boğuldu. Bazılarıysa kafalarının içinde böyle bir görüntü canlandırılmasından dolayı şikâyetçiydi. "Ben sadece gördüğümü anlatıyorum," diye ısrar etti olaya şahit olan kişi. "Böyle şeyler oluyor. Bu sürekli yapılan bir eğlence."

Seksseferlerle ilgili bu muhabbetlerden sonra pirinç ekme işi eskisi kadar sırtını ağrıtmıyormuş gibi geldi Kiran'a. Ayrıca insanlar işlerini bitirip yatakhanelere çekildiğinde çiftlik de oldukça seksi bir yere dönüşecek gibi görünüyordu. Hepsinin gözünde Kiran'a tanıdık gelen bir bakış vardı.

Alıntılar (5)

Ham Venüs'ü ele alın. Doksan beş barlık karbondioksit atmosferi ve kurşunu bile eritebilecek yüzey ısısıyla Merkür'ün aydınlık tarafından bile daha sıcak. Cehennem gibi bir yer. Diğer yandan 0,9 g'lik yerçekimine sahip ve Dünya'dan sadece birazcık daha küçük. İştar ve Afrodit adında iki kıtaya sahip. Dünya'nın kız kardeşi. Burada büyük bir yeniden yaratım için gerçek bir potansiyel var.

Örneğin Satürn'ün buzul uydularından birini –Dione işimizi görür– Von Neumann'ın kendi kendini kopyalayan kazı tertibatlarıyla parçalayın ve kenarları yaklaşık on kilometre uzunluğunda külçelere bölün. Ardından üzerilerine kütle iticiler ekleyin ve hepsini Venüs'e yollayın.

Bir taraftan da aytaşı alüminyumundan yapılma, yuvarlak bir güneş kalkanı inşa edin. Aytaşı alüminyumu oldukça ince, metrekaresi sadece 50 gram olan bir maddedir. Buna rağmen kalkanın toplam ağırlığı $3x10^{13}$ kilogramı bulur. İnsanoğlunun inşa ettiği en büyük şeydir. Konsantrik şeritler güneş kalkanına esneklik kazandırır ve güneş rüzgârına karşı koyarak L1 pozisyonundaki yerini koruma imkânı verir. Kalkan bu noktada bütün Venüs'e gölge düşürür. Güneş ışınlarından mahrum kalan gezegen yılda 270 °C oranında soğumaya başlar.

Karbondioksit atmosfer 140 yıl sonra yağmur ve kar halinde yüzeye inmiş, kuru bir buz tabakasına dönüşmüş olacaktır. İştar ile Afrodit'in üzerinde biriken kuru buzu, pürüzsüz bir yüzey elde edecek şekilde, dikkatle ovalara doğru kazıyın. Bir yandan kıtaları temizlerken diğer yandan da Von Neumann'ın donmuş karbondioksite oksijen aşılayacak şekilde dizayn edilmiş, kendi kendini kopyalayan kimyasal fabrikalarını serbest bırakın. Bunlar karbondioksit atmosferin tamamının donması için gereken süreyle aşağı yukarı aynı zamanda 150 milibarlık oksijen yaratacak. Saf oksijenden oluşan bir atmosfer çok yanıcı olacaktır, o nedenle daha stabil bir karışım elde edebilmek adına içine bir tampon gaz, tercihen nitrojen ilave edin.

Titan, nitrojen fazlası için aşırı talebe maruz kalmış olabilir, o nedenle yedek bir planınız olsun. Ay'dan çıkarılan argon da işinizi bir nebze görür.

İstediğiniz oksijen seviyesine ulaştığınızda ovalardaki kuru buzların üstünü köpük kayalarla örtün ve böylece karbondioksiti litosferden tamamen uzaklaştırın.

Ardından Dione'dan getirdiğiniz buz kütlelerini oksijen-tampon gaz atmosferinde, doğru yükseklikte birbirleriyle çarpıştırarak buhar ve yağmur elde edin. Bu işlem, insanoğlunun yaşayabileceği seviyelerin altına düşmüş olan gezegen sıcaklığını biraz artıracaktır. Eğer ısıtma için yardıma ihtiyaç duyarsanız güneş kalkanını biraz aralayabilirsiniz. Çarpışmanın sonucunda ortaya çıkan suyun büyük bir kısmının yağmur ve kar olarak yüzeye inmesi sadece iki yıl sürecek, o nedenle hızlı çalışmaya hazır olun.

Dione aşısından sonra gezegenin yüzeyindeki su miktarı yaklaşık olarak Dünya'dakinin %10'una eşit olacak. Ortaya tadı tuzlu olan, taze bir su çıkacak. Venüs'ün %80'ini kaplayacak ve ortalama 120 metre derinliğe sahip olacak. Daha derin denizlere, ama maksimum seviyede karaya sahip olmayı tercih ettiğiniz takdirde Dione'un parçalarından bir kısmıyla okyanus çukurları kazmayı düşünebilirsiniz. Ancak böyle bir işlemin karbondioksit ayrışımını karmaşıklaştıracağını unutmayın, o nedenle gerekli ayarlamaları yapmaya bakın. Bununla birlikte, dikkatli yapıldığı takdirde Venüs, Dünya'dan iki kat daha fazla karaya sahip olabilir.

Bu noktada (dondurma ve hazırlık işlemleri 140 yıl, kazıma ve ıslatma işlemi 50 yıl sürecek, o yüzden sabırlı olun!) gezegenin biyolojik yaşam formlarının yerleşimine hazır olduğunu düşünebilirsiniz. Ama unutmayın, 224 gün süren bir Venüs yılı ile 243 gün süren bir günlük dönüş periyodu birleşince ortaya tuhaf bir eğri (aksi istikamette dönüş, güneşin batıdan doğması) çıkıyor: gezegenin neresinde olursanız olun gündüzler 116,75 gün sürecektir. Yapılan deneyler bu sürenin (geliştirilmiş olsun ya da olmasın) hiçbir dünyalı yaşam formunun hayatta kalamayacağı kadar uzun olduğunu kanıtlayalı yıllar oluyor. O nedenle bu noktada iki ana seçeneğiniz var. İlki, güneş kalkanını arada bir gezegenin yüzeyine ışık sızdıracak kadar açılıp, sonra tekrar kapanacak şekilde programlamak ve böylece daha dünyevi bir gece gündüz ritmi yakalamak adına dairesel bir panjur gibi esnemesini sağlamak. Bu işlem yeni biyosfere kolaylık sağlar, fakat güneş kalkanının hatasız bir şekilde çalışmasını gerektirir.

İkinci seçenek bir başka bombardımana ihtiyaç duyar. Bu kez gezegenin kendi ekseni etrafındaki bir günlük dönüşünü yaklaşık elli saate düşürecek bir açıyla çarpmaları gerekir, ki bu süre çoğu dünyasal yaşam formunun tolerans sınırları içinde kabul edilir. Bu seçeneğin sorunu gezegene yerleşim süresini geciktirmesidir, çünkü köpük kaya tabakasının altına sıkıştırılan ayrıştırılmış kuru buzun hatırı sayılır bir miktarını serbest bırakır. Biyosferin kurulması iki yüzyıl daha sürebilir ve bu da dünyalaştırma süresini etkin bir biçimde iki katına çıkarır. Ama güneş kalkanına daha fazla muhtaç olmazsınız. Ve düzgünce oluşturulup devamlılığı sağlanan bir Venüs atmosferi, seralaştırmaya ya da başka bir yönteme gerek duymaksızın güneş ışınlarıyla başa çıkabilir.

Hangi yöntemi seçeceğiniz size kalmış. Nasıl bir sonuç elde etmek istediğinizi düşünün. Eğer sonlara inanmıyorsanız da hangi işleyişi tercih ettiğinize kafa yorun.

KİRAN VE SHUKRA

Birkaç günün ardından Venüs'e yaklaşıyorlardı. Kiran aşağı inen mekikte Swan'ın da kendisine eşlik edeceğini görünce sevindi. Swan bir arkadaşıyla konuşmak istiyordu; onu Kiran'la tanıştıracak, sonra da kendi yoluna gidecekti.

Venüs'te uzay asansörleri yoktu, çünkü gezegen böyle bir sistemi çalıştırmayacak kadar yavaş dönüyordu. O nedenle mekikleri kanat açtı ve atmosferi delip geçerken pencereleri sarı-beyaz alevlerle parıldadı. Kubbeli bir şehrin yanındaki devasa bir piste iniş yaptılar, sonra da bir yeraltı aracına bindiler ve kısa bir yolculuğun ardından kente giriş yaptılar. Sanki tüm şehir halkı sokaklara dökülmüş gibiydi. Kiran kalabalıkların arasında Swan'ı takip etti ve bir ara sokağa sapıp birkaç basamağı tırmanarak bir balıkçı dükkânının üzerine kurulmuş olan küçük Merkür Evi'ne vardılar. Çantalarını bıraktıktan sonra dışarı çıkıp tekrar kalabalığa karıştılar.

İnsanların çoğu Asyalı yüz hatlarına sahipti. Bağırıp çağırıyor, o gürültüde kimse kimseyi düzgünce duyamıyor ve böylece daha çok bağırıyorlardı. Swan delikanlının yüz ifadesi karşısında sırıttı. "Her zaman böyle değildir!" diye bağırdı.

"Çok yazık!" diye bağırarak yanıtladı Kiran.

Görünüşe göre iki büyük buz asteroiti Venüs'ün yeni atmosferinin üst bölgelerinde, aşağı yukarı ekvator hizasında çarpışmak üzereydi. Colette adındaki bu şehir, çarpışmanın üç yüz kilometre kuzeyinde kalıyordu, bu yüzden çok kısa bir süre içinde sağanak yağmura maruz kalacaktı. "Yağış iki yıl boyunca durmayacak," dedi Swan, "ondan sonra da güneş kalkanlarını biraz aralayıp daha normal bir havaya kavuşacaklar."

Ama önce büyük yağmur. Etraflarında dikilen kalabalık şarkılar söyleyerek, tezahürat ederek ve bağırarak söz konusu hava muhalefetini bekliyordu. Vakit tam gece yarısını gösterirken güney göğü beyaz bir ışıkla aydınlandı, bunu göz kamaştırıcı bir sarılık takip

etti, sonra da her yer kıpkırmızı kesildi. Şehrin içini kısa bir süreliğine kızılötesi ışıkta görüyormuş gibi oldular. Tezahürat sesleri sağır ediciydi. Yüzlerce trompetten, kornadan, baritondan, trombondan, tubadan ve minyatür kornetlerden tutun da avcı borularına kadar diğer tüm nefesli çalgılardan oluşan bir bando bir yerlerde (Kiran meydanın karşısındaki bir yükseltide olduklarını tespit etti) durmaksızın havayı inleten akortsuz nameler çalıyor, hiç gelmeyecek bir uyumu yakalamaya çalışıyordu. Kiran buna müzik denip denmeyeceğini bilemiyordu; plansız programsız çalıyor gibiydiler. İnsanları bağırtıp ulutmayı, zıplatıp dans ettirmeyi amaçlıyordu. Venüslüler kendi göklerini inşa ediyordu.

Bir saat içinde yıldızları silen ve kubbenin tepesinde onu sürükleyip götürmek istercesine davul çalan, çılgın bir yağmur başladı. Tıpkı bir şelalenin altında gibiydiler. Şehrin ışıkları cam kubbeden yansıyor, her nasılsa sıvılaşmış bir şekilde geri dönüyor ve insanların yüzlerinden gölgeler geçiyordu.

Swan, bir an Kiran'ın kolunu tıpkı tanıştıkları gece delikanlının ona yapmış olduğu gibi sıktı. Genç adam kolundaki baskıyı hissetti ve kadının ne demek istediğini anladı; Swan'ın temas ettiği noktada kanının kaynadığını duyumsadı. "Şimdiden daha iyiyim!" diye bağırdı kadına. "Teşekkürler!"

Swan bir tebessüm ederek genç adamın kolunu bıraktı. Birlikte ışık selinin ortasında durdular, üzerlerindeki kubbe süt beyazıydı. Etraflarındaki tezahürat sesleri çakıl taşlarına çarpan dalgaları andırıyordu. "İyi olacak mısın?" diye sordu Swan.

"Evet!"

"Artık bana borçlusun."

"Evet. Ama karşılığında sana ne verebileceğim hakkında hiçbir fikrim yok."

"Bir şeyler düşünürüm," dedi Swan. "Şimdilik seni Shukra ile tanıştırmakla yetineceğim. Uzun zaman önce onun için çalışmıştım. Kendisi buranın oldukça önemli çevrelerinde yer alıyor artık. Kısacası, eğer onun için çalışıp elinden geleni yapar ve kendini ona sevdirirsen bir şansın olabilir. Yardımcı olması için sana bir tercüme cihazı vereceğim."

***

Colette'in Merkür Evi'ne dönüp kahvaltı ettiler, ardından Swan delikanlıyı şehrin öteki ucuna götürüp arkadaşı Shukra'yla tanıştırdı. Yuvarlak ve neşeli bir yüzü olan, çalı gibi beyaz saçlara sahip, orta yaşlı bir adamdı.

"Alex için üzgünüm," dedi kadına. "Onunla çalışmaktan keyif alırdım."

"Evet," dedi Swan. "Görünüşe göre bu herkes için geçerli."

Ardından Kiran'ı tanıttı. "Jersey'e gittiğimde bu genç adamla karşılaştım ve beni bir beladan kurtardı. Bir iş arıyordu, ben de sana faydası olabileceğini düşündüm."

Shukra bu sözleri ruhsuz bir şekilde dinlediyse de kaşlarının hareketi Kiran'a adamın ilgisini cezbetmeyi başardıklarını gösterdi. "Elinden ne iş gelir?" diye sordu delikanlıya.

"İnşaat, satış, hademelik, saymanlık," dedi Kiran. "Ayrıca hızlı öğrenirim."

"Öğrenmelisin de," dedi Shukra. "Yapılması gereken işlerim var, yani sanırım sana uygun bir şeyler bulabiliriz."

"Ah," dedi Swan, "ve bir de kimliğe ihtiyacı olacak."

"Ya," dedi Shukra. Swan gözlerini kaçırmadan adamın bakışlarına karşılık verdi. Şimdi de Swan adama borçlanıyor, diye düşündü Kiran. "Eğer öyle diyorsan," dedi Shukra sonunda. "Sen benim siyah kuğumsun*. Ne yapabileceğime bir bakarım."

"Teşekkürler," dedi Swan. Bunu da hallettiğine göre artık uzay istasyonuna dönüp mekiğine binmesi gerekiyordu. Kiran'ı kenara çekip ona kısa bir süreliğine sarıldı. "Görüşürüz."

"Umarım!" dedi Kiran.

"Görüşeceğiz. Ben çok gezerim." Hafiften tebessüm etti. "Her neyse, ikimiz de New Jersey'i hep hatırlayacağız."

"Lima," dedi Kiran. "Lima'yı hep hatırlayacağız."

Swan bir kahkaha attı. "Ben onu Stockholm olduğunu düşünmüştüm." Sonra da delikanlının yanağına bir öpücük kondurup gitti.

---

* Swan, İngilizcede "kuğu" demektir. *–yhn*

Alıntılar (6)

Uzay yerleşkelerinin ekonomik modelleri, esas alındıkları bilim istasyonları ekonomisinden ayrı olarak gelişmiştir. Bu erken modellerde uzaydaki yaşam bir pazar ekonomisi olarak görülmezdi; bir kez uzaya çıktınız mı barınma ve yiyecek ihtiyaçlarınız tıpkı Antarktika'daki bilim istasyonlarında olduğu gibi bir üleştirme sistemiyle sağlanırdı. Varolan pazarlarsa hayati önem arz etmeyen malları sağlayan, şahsi ve kaçak teşebbüslere meyilliydi. Kâra odaklı kapitalizm yürürlükteydi ve yaşamın gereklilikleri ortak paylaşımlarla

***

Dünya ile münferit uzay kolonilerinin arasındaki takas işlemleri vatandaşlık ya da ortaklık antlaşmaları esasına göre, yani bir tür sömürge modeli şeklinde gerçekleştiriliyordu. Koloniler ilk başlarda gaz ve metal üretiyor, Dünya yönetiminin işine yarayacak bilgiler aktarıyorlardı. Daha sonraysa yiyecek

***

uzay asansörleri kurulduktan sonra (ilki 2076'da Quito'da inşa edildi) Dünya ile uzay arasındaki trafik yüz milyon kat arttı. O noktadan sonra güneş sistemi erişilebilir hale geldi. Çabucak yerleşilemeyecek kadar büyüktü, fakat uzay yolculuğu teknolojilerinde elde edilen hız artışı yirmi ikinci yüzyıl içerisinde tüm güneş sisteminin kolayca erişilebileceği anlamına geliyordu. O nedenle bu yüzyılın ikinci yarısının Hızlanma Devri'nin başlangıcını görmesi bir tesadüf değildir çünkü

***

uzaya yayılma, geç kapitalizmin Dünya'nın biyosferini yok etmek veya onun kurallarını değiştirmek üzerine aldığı dâhili kararı yüzünden can çekişirken gerçekleşmiştir. Pek çok kişi biyosferin yok edilmesine karşı çıkmış, bunu kötünün iyisi olarak

***

ekonomik değişimin en etkileyici biçimlerinden birinin kadim kökenleri, karşılıklı destek için organize olan bir kooperatif birliğinin ekonomik bir sistem işlettiği küçük Bask kasabası Mondragon'a dayanır. Giderek genişleyen uzay yerleşkeleri ağı, bilim istasyonu kökenlerini aşıp daha geniş bir ekonomik sisteme geçmek için Mondragon'u örnek almıştır. Çok geniş bir alana yayılmış vaziyetteki münferit uzay yerleşkeleri dağınık bir Mondragon misali kooperatifleşmiş, karşılıklı destek için birleşmiş ve

***

süper bilgisayarlar ve yapay zekâlar Mondragon'u matematize etmek suretiyle tam koordinasyonlu bir pazar dışı ekonomiyi mümkün kılmıştı. Gereksinimler her yıl kesin demografik detaylara göre belirlenmekte, sonra da üretim birimleri tahmin edilen ihtiyaçları giderecek şekilde yönlendirilmekteydi. Tüm ekonomik işlemler (enerji yaratımından ve hammaddelerin çıkartılmasından tutun da üretime, dağıtıma, tüketime ve geri dönüşüme kadar her şey) tek bir bilgisayar programı tarafından hesaplanıyordu. Politik sorunlar bir kez çözüldükten (yani arzular çok çekişmeli bir politik mücadelede dile getirildikten) sonra güneş sisteminin toplam yıllık ekonomisi bir kuantum bilgisayarı vasıtasıyla bir saniyeden kısa sürede hesaplanabilir hale geldi. Bunun sonucunda oluşan kubi-programlı Mondragon ya da diğer adıyla Albert-Hahnel modeli veya Spufford-dize* Edilmiş Sovyet sibernetik modeli

***

eğer herkes programlanmış bir Mondragon'a göre çalışsaydı hiçbir sorun olmazdı; fakat bu sistem Dünya'da birbiriyle mücadele eden ekonomik modellerden sadece biri. Ve hepsi de kati surette hâlâ Dünya sermayesi ile üretiminin yarısından fazlasını kontrol eden ve her faaliyetiyle mülkiyet ile sermaye birikimini ısrarla yeniden doğrulayan geç kapitalizmin etkisi altında. Bu iktidar yoğunluğu hiçbir zaman yok olmamış ama sadece bir süreliğine azalmış ve daha sonra başka bir yerde, çoğunlukla da Mars'ta yeniden oluşmaya başlamıştır. Dönemin Gini katsayıları** açıkça göstermektedir ki

***

gelişmekte olan modellerde, tüm ekonomik sistemler veya tarihi anlar geçmiş ve gelecek sistemlerin kararsız bir karışımıdır. Buna bağlı

---

* Francis Spufford adlı İngiliz yazarın *Red Plenty* adlı eserine bir gönderme -*çn*

** Bir ülkenin milli gelir dağılımının eşit olup olmadığını ölçmeye yarayan katsayı -*çn*

olarak kapitalizm de kendinden önceki modelin, yani feodalizmin karışımı ya da savaş alanıdır. Peki o zaman... neyin öncüsüdür?

***

Mars devriminin başarısı ve gezegen çapındaki sosyal demokratik sisteminin ortaya çıkışıyla birlikte güneş sisteminin geri kalanı için kapılar açılmış oldu. Bununla birlikte pek çok uzay yerleşkesi Dünya uluslarının ve birliklerinin kolonisi olarak kaldı, o nedenle nihai sonuç anarşiyi andıran bir sistem yamasından ibaretti. Uzay ekonomisinin büyük bir bölümü Mondragon Antlaşması denen bir yerleşke birliğinin hakimiyeti altına girdi. Antlaşma beş yılda bir konferansla yenilenir. Antlaşma'nın YZ'si ekonomisini yıllık olarak açıklar, sonra da düzenli olarak (saniyede birkaç kez) gerekli düzenlemeleri yapar

***

Mondragon Antlaşması varlığını sürdürdükçe daha da güçlendi. Antlaşma'nın ihtiyaçlarına destek olacağına güvenen münferit yerleşkelerin girişim piyasaları gitgide daha fazla yan anlaşmaya imza attı, beklentileri fazlasıyla aştı ve hepsi de kâr odaklı çalıştı. Eğer Mars olmasaydı

***

feodalizm Dünya'da ne kadar kalıcıysa, kapitalizm de Mars'ta o kadar kalıcıdır

***

kâr gözle görülür bir şekilde arttıkça entelektüellik ve kültür alanlarında da benzer bir artış

***

dolandırıcılıkla, iki yüzlülükle ve suçla dolu, anarşiyi anımsatan, yarı özerk ve yarı düzensiz bir marjinal ekonominin varlığı tüm serbest pazar yanlılarını, özgürlükçüleri, anarşistleri ve daha pek çoğunu memnun etmiş, kimileri şempanze ticaretinin tadını çıkarırken kimileriyse vahşi batı maçoluğunun ve ihtiyacın ötesinde servetin

***

marjinal kapitalizm tıpkı ragbi ve Amerikan futbolu gibi "sert çocuk" oyunudur ve çoğunlukla testosteronu hafiften fazla kaçmış kişilere uygundur. Öte yandan bazı kurallar getirildiği ve tutumunda değişikliğe gidildiği takdirde beyzbol ya da voleybol gibi ilginç, hatta güzel bir oyun olabildiği de kanıtlanmıştır. Kârın, bir öz-

gerçekleştirirn biçiminin, gereksinimleri kapsamadığı ve güzel bir hobi, hatta bir sanat şekli olarak görülmeye çalışıldığı projeler hâlâ geçerliliklerini

***

kapitalizmi kârla sınırlamak Mars'ın büyük başarılarından biridir, tıpkı ayaklanmayı bastırmak ve şantajcıları yenmek gibi

WAHRAM VE SWAN

Swan Dünya'dan döndüğünde Wahram Tanyeri'ne çoktan varmıştı. Şehir o sıralarda Beethoven Krateri'nin engin düzlüğünde ilerlemekteydi. Wahram cesaretini son kırıntılarına dek topladı ve Swan şehre giriş yaptığında ona hem biraz müzik dinlemek hem de son gelişmeleri birbirlerine aktarmak için kendisiyle birlikte dışarı, Beethoven'ın batı duvarındaki bir tesise gitmek isteyip istemeyeceğini sordu. Onu aradığında kendini oldukça gergin hissettiğini itiraf etmeliydi. Kadının değişken ruh hali yüzünden nasıl bir tepkiyle karşılaşacağından emin olamıyordu; Beethoven'a Swan'la mı yoksa Pauline'le mi gideceğini bile tahmin edemiyordu. Pauline'den hoşlanmıştı gerçi; o nedenle her iki ihtimalin de iyi sonuç vereceğini umuyordu. Ve eğer şansı yaver giderse Swan da Alex'in kubilerle ilgili planıyla ilgili her şeyi öğrenme konusunda daha fazla ısrar etmeyebilirdi. Müfettiş Genette bu bilgiyi ondan gizlemeleri gerektiğini oldukça net bir biçimde belirtmişti.

Her halükârda biraz Beethoven dinleme şansı onu teşvik etmek için yeterli olmuştu ve Swan'ı aramıştı. Kadın teklifini kabul etti.

Wahram bunun ardından katılacakları konserin programını gözden geçirdi ve kendilerini nadiren çalınan üç uyarlamanın beklediğini görünce heyecanlandı. İlki *Appassionata* adlı piyano sonatını uyarlayan bir nefesli çalgılar orkestrasıydı. Ardından Beethoven'ın 134'ncü eseri geliyordu, ki bu beste aslında ünlü müzisyenin kendi uyarlamasıydı; daha önce bir yaylı dörtlüsü için yazdığı *Grosse Fugue* adlı 133 numaralı parçayı iki piyanoyla çalınacak şekilde değiştirmişti. Son olarak *Hammerklavier* sonatını kendi uyarlamalarıyla sergileyecek olan bir yaylı dörtlüsü geliyordu.

Harika bir program, diye düşündü Wahram. Tanyeri'nin güney basınç odasında Swan'la buluştuğunda beklentisi öyle bir raddeye gelmişti ki ne kadının yanında ne de şehrin dışında, Merkür'ün yüzeyinde olmaktan dolayı durduğu rahatsızlığı hissediyordu. Mecburi istikametleri batıydı elbette. Eh, bir bakıma bu her zaman doğru,

dedi kendi kendine ve düşüncelerini konsere odakladı. Belki de boşu boşuna endişeleniyordu. Güneşten mantıksızca korktuğunu düşünmek tuhaftı.

Beethoven Krateri'nin batı duvarındaki küçük müzeye vardıklarında neredeyse kendilerinden başka hiç kimsenin konseri dinlemeye gelmediğini görünce şaşkına döndü. İçeride, konserde bizzat yer almayan ve en ön sıralarda oturan müzisyenler hariç kimsecikler yoktu. Tesis birkaç bin kişiyi ağırlayabilecek, boş bir ana amfiye sahipti; neyse ki bu seferki konser sadece iki yüz koltuğu bulunan ve Antik Yunan tiyatroları tarzında kavislenen bir yan salonda gerçekleştiriliyordu. Akustiği mükemmeldi.

Sayıları dinleyicilerinkinden birazcık daha az olan nefesli çalgılar orkestrası, *Appassionata*'nın final kısmında coşarak Wahram'ın o güne dek duyduğu en güzel, çabucak doruk noktasına ulaşan üflemeli parçalardan birine imza attı. Parçanın nefesli çalgılarla uyarlanması, tıpkı Mussorgsky'nin *Bir Sergiden Tablolar* adlı eserinin Ravel tarafından yorumlanması gibi onu yepyeni bir şey kılmıştı.

Orkestra çalmayı bitirdiğinde iki piyanist ayağa kalktı ve uyuyan kediler misali birbirlerine sokulmuş iki piyanonun başına geçerek Beethoven'ın *Grosse Fugue*'den uyarladığı 134 numaralı parçayı çalmaya başladı. Tuşlara birer perküsyon sanatçısı gibi basmaları, onlara düpedüz vurmaları gerekiyordu. Wahram büyük füg'ün çapraşık dalgasını, o ezici düzeneğin çılgınca enerjisini ve delice tasavvurunu daha önce hiç olmadığı kadar net duydu. Sertçe basılan piyano tuşlarının tiz saldırısı besteye dünyadaki hiçbir zihnin ve tekniğin aşık atamayacağı bir berraklık ve vahşilik katıyordu. Harikaydı.

Derken karşı yönden bir başka müzisyen sahneye girip yaylı dörtlüsü için *Hammerklavier* sonatını ayarlamaya koyuldu. Her ne kadar bir enstrüman için yazılmış bir eseri dört çalgıyla birden seslendirecek olsalar da *Hammerklavier*'ın yoğunluğunu yansıtmak yine de zorlu bir uğraştı. İki kemandan, bir viyoladan ve de bir çellodan oluşan dörtlü güzel bir iş ortaya çıkardı: ilk bölümün muhteşem öfkesi; Beethoven'ın en iyi işlerinden biri olan yavaş bölümün can yakıcı güzelliği ve ardından final, bir başka büyük füg. Hepsi de Wahram'ın kulağına Beethoven'ın son dönem yaylı çalgılar dörtlülerinden biriymiş gibi geliyordu. Tanrı aşkına, bu sahiden de yeni bir son dönem yaylı çalgılar dörtlüsüydü! Muazzam bir şeydi. Wahram dinleyicilere bakındığında nefesli çalgılar orkestrası ile piyanistlerin sandalyelerinin arkasında ayakta durduklarını, sağa sola sallanıp yaylandıklarını ve sanki dua ediyorlarmışçasına gözlerini yumup

yüzlerini havaya kaldırdıklarını gördü; bazen sanki konseri onlar yönetiyor ya da dans ediyorlarmış gibi ellerini spastikçe önlerinde sallıyorlardı. Swan da onlarla birlikte raks ediyor, kendinden geçmiş gibi gözüküyordu. Wahram bunu gördüğüne çok memnun oldu; Beethoven'ın onun için yeri ayrıydı, hem de çok ayrı. Birinin ona karşı kayıtsız kaldığını görmek onun içi şok edici olurdu; böyle bir şey Swan'a karşı sempati ya da anlayış göstermesini imkânsız kılardı.

Daha sonra dinleyicilerin büyük ısrarıyla yeniden sahneye çağrılan müzisyenler deneysel bir şey çalmak istediklerini belirttiler. İki piyanoyu birbirinden ayırıp yaylı dörtlüsünü bir çember oluşturacak ve birbirlerine bakacak şekilde ortaya oturttular, ardından hep birlikte iki büyük füg aynı anda çalmaya koyuldular. Yanlış enstrümanlarla çalınan iki parça birbirine karışıp algısal karışıklığı had safhaya çıkardı; her ikisinin de sakin bölümü fırtınadan önceki sessizlik misali aynı ana denk gelerek bu iki canavarın yapısal benzerliğini ortaya çıkardı. Her ikisi de esas füglerine geri döndüğündeyse altı enstrüman kendi dünyalarında çalmaya, iç içe geçmiş bir hiddetle etrafa altı farklı ezgi saçmaya, Messiaenvari* kırılmalar yaratmaya devam etti. Her nasılsa aynı anda sona erdiler. Wahram hangisinin uzatılıp hangisinin kısaltıldığından emin değildi ama sonuç olarak aynı anda, büyük bir gürültüyle bittiler ve orada bulunan herkes kendini ayakta alkışlamaktan, tezahürat etmekten ve ıslık çalmaktan alıkoyamadı.

"Harika," dedi Wahram daha sonra. "Gerçekten."

Swan başını iki yana salladı. "Sonu bayağı çılgındı ama hoşuma gitti."

Müzisyenleri tebrik etmek ve aralarındaki sohbete katılmak için biraz daha kaldılar. Orkestra elemanları, müziklerinin başkalarına nasıl geldiği konusuyla oldukça ilgiliydiler; hepsi de birden fazla kez sadece kendi parçalarına odaklanabildiklerini söylediler. Birisi gösterinin kaydını çaldı ve müzisyenler teybi durdurup detayları konuşmaya başlayana dek hep birlikte dinlediler.

"Tanyeri'ne dönme vakti," dedi Swan.

"Pekâlâ. Benimle geldiğin için teşekkürler, çok güzeldi."

"Benim için zevkti. Dinle, şehre rayların üstünde yürüyerek dönmek ister misin? Bunun gibi çılgın bir konserden sonra iyi gelir. Burada kullanabileceğimiz uzay elbiseleri var. Sana dışarıda biraz dolaşma şansı verir."

---

* Olivier Messiaen (1908 - 1992): Fransız bestekâr. 20'nci yüzyılın en büyük klasik sanatçılarından biri olarak görülür *-çn*

"Yalnız... vaktimiz var mı?"

"Evet. Platforma şehirden çok daha önce varmış olacağız. Bunu daha evvel de yaptım."

Swan kurbağa adamın Merkür'ün yüzeyinde olmaktan duyduğu rahatsızlığı fark etmemiş olmalıydı. Eh, bu yüzden kabul etmek zorundaydı. Müzisyenler de dâhil olmak üzere dinleyicilerin her biri dönüş yolu için tramvayı tercih etmiş olsa bile... Muhtemelen yol boyunca konserden, Beethoven çaprazlamasından ve daha bir sürü ilginç şeyden bahsedeceklerdi.

Ama hayır. Wahram'ın kavrulmuş bir dünyada yürümesi gerekiyordu. Ödünç aldıkları uzay elbiseleri tüm parçaların yerinde ve tam olduğunu bildirdikten sonra salonun basınç odasından çıktılar ve kuzeye, Tanyeri'nin raylarına doğru ilerlediler.

Beethoven Krateri, Wahram'ın şimdiye dek Merkür'de gördüğü en pürüzsüz yüzeye sahipti. Küçük Bello doğu ufkunun hemen altındaydı. Wahram tedirgince yürüdü. Başlıklarının üzerindeki fenerler siyah çölü uzun elipsler halinde aydınlatıyordu. Botlarının önünde ince toz taneleri kalkıyor, onlar geçtikten sonra yeniden kavrulmuş zemine iniyorlardı. Ayak izleri bir milyar yıl boyunca gezegenin yüzeyinde kalabilirdi ama zaten kendilerinden önce bu yoldan geçmiş pek çok izi takip ediyorlardı ve arazi zarar göreli çok olmuştu. Tozlu izlerin her iki yanında yürürlerken yamuk yumuk kayalar tepe fenerlerinin huzmelerini yakalıyor ve kristalize yüzeyleri yok denecek kadar az olmasına rağmen buzu andıran, karo şeklinde küçük ışık zerrecikleri halinde geri yansıtıyorlardı. Üzerine Kokopelli* resmedilmiş bir kayanın yanından geçtiler; görünüşe göre elinde bir flüt yerine teleskop tutuyor ve onun yardımıyla doğuya doğru bakıyordu. Wahram bir müddet boyunca sadece kendisinin duyabileceği kadar alçak bir ıslıkla *Grosse Fugue* parçasını çaldı yavaşça.

"Islık mı çalıyorsun sen?" diye sordu Swan, şaşkın bir sesle.

"Galiba evet."

"Ben de!"

Kendini, başkalarının duyacağı şekilde ıslık çalarken hayal edemeyen Wahram çabucak sustu.

Küçük bir tepeyi aşmalarıyla birlikte Tanyeri'nin raylarını önlerinde buldular. Şehir henüz ortalıkta görünmüyordu; hâlâ doğu ufkunun ötesinde olduğunu farz etmekten başka yapabileceğiniz bir şey yoktu.

---

* Flüt çalan, kambur biri olarak betimlenen ve Güney Amerika yerlileri arasında yaygın olan bir bereket tanrısı figürü. Genellikle kafasında kuştüyüne veya antene benzer çıkıntılar bulunur *-çn*

En yakınlarındaki raylar tepenin öteki yanında paralel olarak ilerleyen diğerlerinin görüntüsünü büyük ölçüde kesiyordu. Wahram'ın duyduklarına bakılırsa özel bir tavlanmış çelik türünden yapılmışlardı. Yıldız ışığının altında donuk bir gümüşi parıltı saçıyorlardı. Yerden birkaç metre havada duruyor, aşağı yukarı her elli metrede bir kalın sütunlarla destekleniyorlardı. Wahram kuzeybatı yönündeki dış rayların bitişiğinde bir yükleme platformu olduğunu görünce sevindi. Konser salonundan dönen tramvay çoktan oraya varmıştı.

Beethoven Krateri'nin batı duvarının zirvesinde hafif bir güneş ışığı huzmesi görüldü. Arazideki her şey o cilalanmış noktadan yayılan ışıkla aydınlandı. Şafak yavaş ama emin adımlarla yaklaşıyordu. Tanyeri doğu ufkunu aştığında onlara mükemmel bir manzara sunacaktı. Muhtemelen kıvrımlı bir parıltı gibi görünen şuradaki şey kubbenin zirvesiydi.

Yükleme platformunun bulunduğu yerdeki raylarda muazzam bir ışık patlaması yaşandı. Kan kırmızısı bir ardıl görüntü Wahram'ın görüşünü ikiye böldü; gözleri nabız gibi atarak daha cansız, dikey kürelere dönüşürken etraflarına kaya yağmaya ve havaya toz bulutları kaldırmaya başladı. İkisi de bağırmaya başladı ve Wahram'ın ne dediklerine dair hiçbir fikri yoktu. Derken Swan koluna asılarak, "Yere yat, başını koru!" diye bağırdı. Wahram kadının yanına diz çöküp kollarını omuzlarına sardı. Swan bir yandan kollarını kurbağa adamın başlığına siper etmeye, diğer yandan da kendi başını yoldaşının göğsünün altına saklamaya çalışıyormuş gibi görünüyordu. Wahram kadının üzerinden ileriye baktığında eskiden yükleme platformunun bulunduğu yerdeki rayların büyük bir toz bulutu içinde kaldığını ve en üst noktasının güneş ışığını yakalayacak kadar yükseldiğini gördü. Bulutun güneş tarafından parlak sarıya boyanan kısmı etrafındaki araziyi bir ikaz ateşi gibi aydınlatıyor, dibindeki araziyse tıpkı bir lav gölcüğü misali kendi ışığıyla parlıyordu.

"Bir meteor," dedi Wahram, aptallaşmış bir vaziyette.

Swan ortak telsiz bağlantısından birileriyle konuşuyordu. Etraflarındaki araziye birkaç kaya daha düştü; çevrelerine bir toz bulutu saçana dek görünmez kalıyorlardı. Sanki etraflarındaki arazi mayınlarla doluydu da hepsi teker teker patlıyordu. Arada bir akkor halinde bir kaya düşüyor, tıpkı kayan bir yıldız gibi bir görüntü çiziyordu. Yukarıdaki yıldızların arasında hâlâ uçup göz kırpan amber renkli noktacıklar vardı. Wahram ve Swan'a her an bir parça çarpabilirdi. Veya çarpmayabilirdi de... Berbat bir histi. Başlıklarını korumanın da pek faydası olacakmış gibi görünmüyordu.

Üzerlerine toz yağdı, ardından tembel demetler ve katmanlar halinde tekrar yere indiler. Grinin üzeri sarıyla kaplandı fakat toz bulutunun zirvesi aşağı inip yaklaşan şafağın dikey ışıklarını geride bıraktığında ikili bir kez daha Merkür gecesinin karanlığına gömüldü. Geriye yalnızca onları yansımasıyla aydınlatan kraterin uzak duvarı kalmıştı. Wahram'ın görüş alanı hâlâ nabız gibi atan dikey çizgilerle doluydu. Etraf öncekine nazaran daha loş görünüyordu.

"Buranın hemen güneyinde, krater duvarının altında bir güneşgezer grubu var," dedi Swan sertçe. Ortak telsiz bağlantısını kullanarak bir soru sordu. "Aralarından biri vurulmuş ve yardıma ihtiyaçları var. Hadi."

Kendini kör olmuş gibi hisseden Wahram kafası karışık bir halde onu takip ederek raylardan uzaklaştı. "Bu bir meteor çarpması mıydı?"

"Öyle görünüyor. Gerçi raylar bir 'tespit et-ve-geri püskürt' sistemine sahip, o yüzden ne olduğunu bilmiyorum. Hadi, acele etmemiz gerek! Şehre geri dönmek istiyorum. Bir... ahhh..." Şehrin sonunun geldiğini fark etmesiyle birlikte bir inilti koyuverdi. "Hayır!" diye bağırdı Wahram'ı güneye doğru sürüklerken. "Hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, hayır." Tökezleye tökezleye ilerlerlerken bu şekilde sayıklamaya devam etti. "Bu nasıl olabilir?"

Wahram bunun gerçek bir soru olup olmadığından emin değildi. "Bilmiyorum," dedi. Swan koluna bir kez daha asılınca da bir kayaya takılıp düşmemek için gözlerini yere dikti. Her yer kaya parçalarıyla doluydu. Az önce gördüğü şeyleri tekrar hatırlamaya çalıştı; bir ışık patlaması mı yaşanmıştı? Yukarıdan mı gelmişti? Yoksa yerden mi yükselmişti? Hayır, aşağı doğru bir hareket gördüğünden emindi. Gözlerini yumdu, fakat gözkapaklarının iç kısmında hâlâ kızıl çizgiler ve açık kırmızı bulutlar dans ediyordu. Gözlerini açıp Swan'a bir bakış attı. Belki de daha sonra kubisinin görsel kayıtlarını kullanabilirlerdi. Tabii kayıt özelliği açıksa... Kadın o esnada sadece kuantum bilgisayarıyla konuşurken takınıyormuş gibi göründüğü o sinirli ses tonuyla bir şeyler mırıldanmaktaydı.

Swan onları bir tepeciğin etrafından dolaştırdı ve onu aştıklarında uzay elbiseli, üç kişilik bir grupla karşılaştılar. Üçü de yürüyordu, ki bunu görmek güzeldi; fakat içlerinden biri kolunu tutuyor ve bunun sonucunda da bir tuhaf yürüyordu. Diğer ikisi yaralı olan arkadaşlarının her iki yanında duruyor, ona yardım ediyor ya da en azından deniyorlardı.

"Hey!" dedi Swan, ortak telsiz bağlantısı aracılığıyla ve grupta-

kiler başlarını kaldırıp kendilerine yaklaşmakta olan ikiliye baktı. İçlerinden biri el salladı. Swan ve Wahram birkaç dakika içinde yanlarına vardı.

"Nasılsınız?" diye sordu Swan.

"Hayatta olduğumuz için mutlu," dedi kolunu tutan. "Koluma darbe aldım!"

"Görebiliyorum. Hadi şehre dönelim."

"Neler oldu?"

"Görünüşe göre raylara bir meteor çarptı."

"Böyle bir şey nasıl olabilir?"

"Bilmiyorum. Hadi!"

Beşi birden, tartışmayı daha fazla uzatmaksızın gezegenin yerçekimine en uygun gezinti şekli olan Mars koşusuna başladılar ve raylara doğru hızla ilerlemeye koyuldular. Wahram Titan'da geçirdiği zaman sayesinde bu koşu biçimine alışıktı; oranın yerçekimi buranınkinin yarısı kadar olsa da yeterince benziyorlardı. Şehre en kısa sürede ulaşabilmek adına doğuya doğru yönelerek hep birlikte hafif eğimli bir tepeden indiler. Wahram'ın kulaklarına tuhaf bir ağıt, çaresiz bir hayvanın inlemesini andıran bir ses çalınıyordu; ilk başta bunun yaralı güneşgezerden geldiğini sandı fakat çok geçmeden sesi çıkaranın Swan olduğunu anladı. Söz konusu olan onun şehriydi elbette, onun evi.

Bir cep evrenin mavi baloncuğu misali ufukta çıkıntı yapan şehrin cam kubbesinin üst yarısını görebildikleri bir yükseltiye ulaştılar. Şehir hâlâ hareket ediyordu. "Önlerindeki raylar hasar gördü," dedi Wahram.

"Evet, *biliyoruz*!"

"Rayların hasarlı kısmını atlamasına imkân tanıyan bir yol var mı?"

"Hayır! Öyle bir şey nasıl olabilir ki?"

"Bilmiyorum. Sadece... merak ettim. Çoğu destek sistemi acil durumları savuşturmaya çalışır."

"*Tabii ki* öyle. Ama raylar korunuyordu. Bir anti-meteor sistemleri vardı!"

"Çalışmamış olabilir mi?"

"Öyle görünüyor!" Swan yine çığlık atıyor, çıkan ses başlıklarının dâhili haberleşme sistemi tarafından boğulmasına rağmen yine de Wahram'ın kulağını tırmalıyordu.

Güneşgezerler endişeli bir şekilde kendi aralarında konuşuyorlardı.

"Şehre girdiğimizde ne yapacağız?" diye sordu Wahram, ortak kanaldan.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Swan, inlemeyi keserek.

"Cankurtaran sandalları var mı? Anlarsın ya... en yakın uzay istasyonuna giden mekikler?"

"Evet, elbette."

"Herkese yetecek kadar mı?"

"Evet!"

"Peki en yakın uzay istasyonunda yeterince uzay gemisi var mı? Tanyeri'nin tüm nüfusuna yetecek kadar?"

"Tüm uzay istasyonlarında pek çok kişiyi barındıracak büyüklükte sığınaklar var. Ve batıdaki bir sonraki istasyona giden araçlar. Ayrıca aydınlık tarafta olmayı kaldırabilen sıçrama mekikleri de mevcut."

Grup çakıllı ve siyah düzlükte aceleyle ilerlerken Tanyeri de yavaş yavaş ufku aşıyordu. Artık Şafak Duvarı'nın iç kısmının üst yarısını, beyaza boyanmış tüm duvarları ve ağaçlarıyla birlikte seçebiliyorlardı; gerçekte olduğundan çok daha dik gözüküyordu. Yeşil renkli, kalın ve yatay bir çizgi parktaki ağaç sırasının yerini belli ediyordu. Onların ötesindeyse tarlalardaki ekinler uzanıyordu. Gümüşi raylar üzerinde felaketine doğru ilerleyen bir kar küresi... Tanyeri artık tepelerinde heyula gibi yükselmesine rağmen şehir halkından kimseyi göremiyorlardı. Şafak Duvarı'nın tepesinde tek bir kişinin bile olmadığı gayet açıktı. Terk edilmiş gibi gözüküyordu.

Üstelik içeri girmenin bir yolu da yoktu. Platform çarpışma noktasında kalmıştı. Konserdeki herkes ölmüş olmalıydı. Şehrin içinde bir geyik üçlüsü gördüler: bir erkek, bir dişi ve bir de yavru. Swan'ın çığlıkları bir oktav arttı. "*Hayır. Hayır!*"

Orada durup bir içdeniz sakinliğindeki boş şehre bakmak tuhaftı.

Swan şehrin kuzeyindeki rayların altına koşmaya başladı, diğerleri de onu takip etti. Oraya vardıklarında kara araçlarından oluşan küçük bir konvoyun Beethoven Krateri'nin kuzeybatı duvarındaki bir çatlağa doğru uzaklaşmakta olduğunu gördüler. Araçlar çok hızlıydı ve çok geçmeden ufku aşıp gözden kayboldular.

"Gittiler," dedi Wahram.

"Evet, evet. Pauline?"

"Uzay istasyonuna yürüyerek ulaşabilir miyiz?" diye endişeyle sordu Wahram.

Ancak Swan dâhili kubisiyle fikir alışverişinde bulunmakla meşguldü. Wahram konuşmalarının ana konusunu yakalayamadı ama Swan'ın ses tonu oldukça sertti.

Sonunda konuşmasını yarıda kesti ve Wahram'a dönerek, "Arabalar geri dönmeyecek. Şehir raylardaki frenlere denk geldiğinde otomatik olarak duracak. Gitmemiz gerek. Her on platformda bir rayların altındaki sığınaklara inen asansörler var, yani onlardan birine ulaşmamız lazım."

"Batı tarafındaki en yakın asansör ne kadar uzaklıkta?"

"Yaklaşık doksan kilometre. Şehir doğu yönündeki bir sığınağı daha yeni geride bıraktı."

"Doksan kilometre mi?!"

"Evet. O nedenle doğudakine gitmemiz gerek. Sadece dokuz kilometre mesafede. Uzay elbiselerimiz biz oraya varıncaya kadar güneş ışığıyla başa çıkabilir."

"Belki de doksan kilometre yürüyebiliriz," dedi Wahram.

"Hayır, yürüyemeyiz. Ne demek istiyorsun?"

"Bence yürüyebiliriz. Bunu daha önce yapanlar var."

"Bunu daha önce yapanlar bu işin eğitimini almış olan atletlerdi. Bunu bilecek kadar çok yürüyüş yaptım. Belki ben yürüyebilirim ama sen yapamazsın. Bunu sadece irade gücüyle başaramazsın. Ayrıca bu güneşgezer de yaralı. Bak, dinle, güneş ışığına doğru yürümemizin bir sakıncası yok. Sadece güneş tacının ışınlarına maruz kalacağız. Ve bu yalnızca yaklaşık bir saat sürecek. Buna daha önce sık sık yaptım."

"Ama ben yapmamayı tercih ederim."

"Seçme şansın yok! Hadi, ne kadar oyalanırsak o kadar çok güneş ışığına maruz kalırız!"

Bu doğruydu.

"Peki o zaman," dedi Wahram, kalbinin göğsünde gümbür gümbür attığını hissederek.

Swan arkasını döndü, kollarını şehre doğru kaldırdı ve bir hayvan gibi inledi. "Ah, şehrim, şehrim, *ahhhh*... Geri döneceğiz! Seni yeniden inşa edeceğiz! *Ahhhhh*..."

Başlığının camının ardındaki yüzü ıslaktı. Wahram'ın kendisini izlediğini fark ettiğinde bir elini sanki ona vurmak istiyormuşçasına geriye savurdu. "Hadi, gitmemiz gerek!" Bir elini üç güneşgezere doğru salladı. "Hadi!"

Hep birlikte doğuya doğru koşmaya başladıkları sırada Swan ortak kanaldan uludu; sesi görevini tamamlamış ama yaşanan felaketin ardından boşlukta yankılanmaya devam eden bir alarm sirenini andırıyordu. Wahram önünde koşturan siluetin böylesine korkunç bir ses çıkarabilmesine imkân vermiyordu. Sanki kulağına iğneler

saplanıyormuş gibiydi. Şehrin içindeki pek çok canlı geride bırakılmış olsa gerekti; bitkilerden ve hayvanlardan oluşan küçük teraryumun tamamı... Ve bu tür şeyleri Swan dizayn ediyordu. Ayrıca orası onun eviydi. Kadının uluması sadece şehrin insanlarını kurtarmanın yeterli olmadığını ansızın anlamasını sağladı. Geride çok şey bırakılmıştı. Bütün bir dünya. Eğer bir dünya ölürse insanlarının bir önemi kalmazdı. Ya da en azından ulumanın kastettiği buydu.

Şafak vakti yaklaşmaya devam ediyordu. Her zaman yaptığı gibi...

***

İşte bu ilginç bir konuydu. Wahram korkusunu bastırıp, onu dizginleyip, şafak vaktinin solgun ışığında doğudaki platforma en kısa sürede varabilmesi için gereken optimum koşu hızını yakalamakta kullanabilir miydi gerçekten de? Peki bu hız takip ettiği kişinin kendisi için belirlediği hıza denk olacak mıydı? Çünkü Swan hâlâ inliyor, ağlıyor ve küfrediyor; koşu ritmiyle aynı hızda ağıt yakıyor; adımlarının etkisiyle ileriye doğru sıçrıyordu. Belki de bu kadar süratli bir şekilde ilerlemesine engel olamıyordu. Her halükârda Wahram'ın yetişemeyeceği kadar hızlı gidiyordu. Kurbağa adam en sonunda yavaşlamak ve kendi temposunu tutturmak zorunda kaldı. Aralarındaki mesafeyi kadını ufukta kaybetmeyecek kadar koruyabilmeyi umuyordu. Gerçi raylar onu eninde sonunda platforma ulaştırırdı elbette, o nedenle Swan'ı gözden kaçırsa bile bu bir sorun olmazdı. Yine de onu kaybetmek istemiyordu. Üç güneşgezer, Swan'ı hatırı sayılır bir şekilde geride bırakmıştı, hatta kolu yaralı olan bile. Çıkardığı o mutsuz ses onu yavaşlatıyordu belki de.

Arazinin bu kesimi bir alçalıp bir yükseliyor, Wahram'ın kuzeye doğru onlarca kilometrelik bir alanı rahatça görebilmesine imkân sağlıyordu. O yöndeki dağlık kesimler daha şimdiden güneş ışığıyla ışıl ışıldı. Arazinin aydınlanan kesimleri grubun koşmakta olduğu gölgeli bölgeye ışık yansıtıyor ve Wahram önlerindeki tümsekleri, yerdeki molozları daha önce hiç olmadığı kadar net bir biçimde görebiliyordu. Sadece Merkür'de değil, hiçbir yerde bu kadar ayrıntılı bir manzarayla karşılaşmamıştı. Her şey gevrek bir toz tabakasıyla kaplıymış gibi görünüyordu; buna günlük kavrulma ve donma döngüsünün neden olduğuna hiç şüphe yoktu.

Kuzeydeki ışık o kadar parlak bir hal aldı ki ayaklarının altındaki ve önündeki karanlık yerleri görebilmek için bakışlarını kaçırmak zorunda kaldı. Önündeki inleyen siluet yıldızlara doğru sıçrayıp duruyordu. Wahram soluk alışverişlerini adımlarına uymaya zorladı,

koşmaya devam ederken bakışlarını yere sabitledi ve hızlı bir tempo tutturmaya odaklandı. Üçte birlik g, yani ne ağır ne de hafif olmak yanıltıcı olabilirdi. Hızlı koşmanızı sağlıyordu fakat düşmek hiç de hafife alınacak bir şey değildi. Özellikle de şu durumda... Swan kendi arazisindeydi ve Wahram'ı zerre umursuyormuş gibi görünmüyordu.

Koşmaya devam etti. Normalde bu mesafeyi koşması arazi şartlarına bağlı olarak aşağı yukarı kırk beş dakika alırdı. Bu süre bir koşucunun bile hızını kesmeye yeterdi. Swan çok mu hızlı gidiyordu? Wahram bir yavaşlama belirtisi göremiyordu.

Öte yandan aralarındaki mesafe açılmıyordu da. Ayrıca Wahram sonunda devam ettirebileceğini düşündüğü bir tempo da yakalamıştı. Ne çok süratliydi ne de yavaş. Oflayıp puflayarak ve bastığı yerlere dikkat ederek ilerlemesini sürdürdü. Swan'a attığı kısa bakışlar kadının daima ufkun biraz ötesinde olduğunu gösteriyordu. Her şey yolunda gidecekti... Derken ayağı bir yere takıldı ve ancak kollarını havada çaresizce sallayarak ayakta kalabildi, ardından bakışlarını aşağıda tutup araziye her zamankinden daha fazla odaklandı.

Beklenmedik bir anın insanı farklı bir ruh haline soktuğu o anlardan biriydi bu. Swan'ın öncekilerle üst üste binen ayak izlerini görebiliyordu. Kadının adımları kendisininkinden kısaydı. Geri kaldığını düşünmesine rağmen aslında tek adımda onun birkaç adımını birden geçiyordu. Güneşgezerler ufuk çizgisine neredeyse varmıştı. Swan'ın inlemesi hâlâ kulaklarını dolduruyordu ama ne sesi kısmaya ne de toptan kapatmaya razı geliyordu.

Derken güneş ufukta göz kırptı ve Wahram bir kez daha kalbinin gümbür gümbür attığını hissetti. İlk başta sadece ufuk çizgisinde bir görünüp bir kaybolan turuncu alev dilleri vardı. Wahram'ın hatırladığı kadarıyla taçküre güneşin asıl yüzeyinden katbekat daha sıcaktı. Karakteristik ateş ilmekleri halinde eğilip bükülen manyetik dalgalar ufukta görkemli bir şekilde yükseliyor ve patlayıp sağa sola saçılmadan önce bir müddet orada asılı kalıyorlardı. Güneşin alevleri, yanmanın içinde dönüp duran manyetik alanlar tarafından yönlendirilen görkemli patlamalarla yukarı doğru uçuşuyordu. Wahram yere bakarak koşmaya devam etti fakat başını bir sonraki kaldırışında önündeki ufkun büyük bir bölümü turuncuya bürünmüştü... güneşin ta kendisi. Turunculuğu baloncuklarla ve sarı flamalarla dolup taşıyordu. Başlığının camı, güneş ışınlarını gözlerinin başa çıkabileceği bir seviyeye indirebilmek için kozmosun geri kalanını siyaha dönüştürmek zorunda kalmıştı. Artık net bir biçimde

gözüken tek şey ufuk çizgisiydi; ne çok yüksek ne de pürüzsüz olan, inişli çıkışlı tepelerle bulanıklaşan bir çizgi... Swan'ın silueti kapkara gözüküyor, bilinçaltında koşan bir imgeye benziyor ve etrafından akan beyaz ışık karşısında gitgide inceliyordu. Ayaklarının altındaki arazi artık içinden çıkılmaz bir parazit efekti gibi görünüyordu; göz alıcı derecede parlak beyazlarla kopkoyu siyahlar birbirine karışıyor ve bunun sonucunda da beyaz kısımlar gözünün önünde bir nabız gibi atıp titreşiyordu. Yerin koşulabilecek kadar düzgün olduğuna güvenmek zorundaydı, çünkü hiç de öyle görünmüyordu. Derken, bir müddet sonra arazi üzerine siyah benekler saçılmış, çarşaf kadar düz bir beyaza dönüştü. Güneş ışınları artık onları tamamen kucaklamıştı.

Wahram terlemeye başladı. Muhtemelen buna neden olan şey sadece korkusuydu. Ve bir de aniden artırdığı çaresiz koşu temposu. Vücut ısısını düşürmeye çalışan uzay elbisesi belirgin bir şekilde uğuldadı. Hafif ama korkunç bir sesti bu. Wahram'ın teri bedenin yan taraflarından ve bacaklarından aşağı akarak botlarının üzerindeki bir bölmeden itibaren toplanmaya başlayacaktı. Biriken suyun kendisini boğmaya yetecek kadar yükseleceğini sanmıyordu ama emin de değildi. Swan'ın güneşin karşısında kırpışan siyah silueti bir tür Brocken Hayaleti'ne* dönüşmüştü ve gerçekliğe bir dâhil olup bir dışına çıkarken nabız gibi atarak titreşiyordu. Bir an için kadının omzunun üstünden geriye, kendisine baktığını gördüğünü sandı fakat dengesini kaybedip düşmekten korktuğu için ona el sallamaya cesaret edemedi. Sanki kısalmış gibiydi... ansızın artık sadece diz hizasının üst kısmını görebildiğini fark etti. Ufuk çizgisi aşağı yukarı Titan'daki kadar uzaktaydı. Bu da Swan'ın yaklaşık beş ya da on dakika gerisinde olduğu anlamına geliyordu.

Derken ufukta platformun tepesi belirdi; Swan'ın hemen solunda, en güneydeki rayların yanındaydı. Wahram adımlarını bir kez daha hızlandırdı. Fiziksel çaba gerektiren durumlarda son anda ortaya çıkan bir gayret kırıntısı daima bulunurdu.

Ancak görünen o ki Wahram bu sefer sahiden de sınırlarını aşmıştı. Gayreti çok kısa bir süre içerisinde hızını korumaya dönük, çaresiz bir çabaya dönüştü. Nefes nefese kalmıştı, kendini soluk alış verişleri ile ağırlaşmış bacakları arasında bir ritim tutturmaya zorlaması gerekiyordu. Bir soluk, iki adım... Başını kaldırıp taçkürenin

* Yüksek bir noktadan, arkanız güneşe dönük bir vaziyette sisli bir vadiye ya da alçak bulutlara baktığınızda görülen, etrafı gökkuşağı çemberiyle sarılı devasa gölge. Aslında gördüğünüz şey kendi gölgenizdir. İlk kez Almanya'nın Brocken zirvesinde keşfedildiğinden bu adı almıştır -*çn*

tüm doğu ufkunu kapladığını görmek çok korkutucuydu; tepesindeki hafif kavis, sanki önlerindeki şey bir tür evrensel güneşmiş de eninde sonunda yükselip göğün büyük çoğunluğunu kaplayacakmış gibi bir izlenim uyandırıyordu. Merkür o ışığa yuvarlanan bir bovling topundan farksızdı.

Elbisesinin içinde biriken ter uyluklarına dek yükselmişti. Wahram bir kez daha kendi terinin içinde boğulup boğulmayacağını merak etti. Ama onu içip kendini kurtarabilirdi elbette. Neyse ki yüzüne esen oksijen stoku hâlâ serindi.

Başlığının önyüzünün polarizasyonu değişti ve siyah bir camın ardından gördüğü güneşin dokusu binlerce ateş diline dönüştü. Büyük alev demeti alanları uyumla hareket ediyor, tüm yüzeyi rüzgârla dalgalanan su misali kıpırdıyordu. Sanki bir tür canlı, ateşten yaratılmış bir yaratık gibiydi.

Platform siyahlığın içindeki siyah bir bloktan, Swan ise onun yanında hareket eden bir başka siyahlıktan ibaretti. Wahram ona yetişti ve sırtı güneşe dönük halde ellerini dizlerine dayayıp bir müddet soluklandı. Swan ağıt yakmayı kesmişti, ancak arada bir sızlanmaya devam ediyordu. Görünüşe göre güneşgezerler çoktan asansöre binip aşağı inmeye başlamışlardı bile; Swan asansörün tekrar yukarı gelmesini bekliyordu.

"Üzgünüm," dedi Wahram, konuşabilecek hale geldiğinde. "Geciktiğim için üzgünüm."

Swan artık siyah renkli, girintili çıkıntılı ufuk çizgisinin dört parmak üstüne çıkmış olan güneşe bakıyordu. "Aman Tanrım, şuna bak," dedi. "Şuna bir bak."

Wahram denedi ama çok parlaktı, çok büyük.

Derken bir taçküre ilmeği o güne dek gördükleri en büyük yüksekliğe ulaştı. Sanki güneş onlara uzanmaya ve tek bir dokunuşla ikiliyi yakmaya çalışıyormuş gibiydi. "Ah, hayır!" diye bağırdı Swan. Ardından Wahram'ı kapıya doğru çekip kurbağa adamın güneşe bakan tarafına geçti, sonra da onu aşağı itip kendini ona siper etmeye çalıştı. Bir taraftan da asansör düğmesini yumruklayıp küfür ediyordu.

"Hadi, çabuk ol!" diye bağırdı. "Ah... bu çok büyük bir ilmekti. Bu çok *kötü*. Normalde onlardan birini gördüğünde çoktan yanmış olursun."

Sonunda asansörün kapıları yana kayarak açıldı ve ikili kendilerini içeri attı. Kapılar kapandı. Kabinin alçalmaya başladığını hissettiler.

Başlığının önyüzü ve gözleri normal ışığa alıştığında kadının yüzünün gözyaşlarıyla ve sümükle ıslanmış olduğunu gördü Wahram.

Swan sertçe burnunu çekti. "Kahretsin, o ilmek gerçekten de çok büyüktü," dedi yüzünü silerek. Asansör durup kabinden dışarı çıktıklarında da güneşgezerlere, "Aranızda dozimetresi* olan var mı?" diye sordu.

İçlerinden biri sanki bir alıntı yapıyormuşçasına, "Eğer bilmek istiyorsanız aslında istemiyorsunuz demektir," diye yanıtladı.

Swan Wahram'a bir bakış attı, yüzü kurbağa adamın daha önce hiç görmediği kadar sertti. "Pauline?" dedi. "Kıyafetimin dozimetresini bul." Bir müddet kubisinin söyledikleri dinledi, ardından kollarını göğsüne sarıp bir dizinin üstüne çöktü. "Ah, kahretsin," dedi sonunda, halsizce. "Öldüm."

"Ne kadar radyasyona maruz kaldın?" diye sordu Wahram, telaşla. Bilekpanelini kontrol etti; 3,762 sievertlik radyasyon derecesi gösteriyordu. Titanlı hoşnutsuzlukla tısladı. Bir dahaki tedavileri sırasında oldukça yüklü bir DNA tamirine ihtiyaç duyacaklardı... tabii hayatta kalabilirlerse. "Ne kadar radyasyona maruz kaldın?" diye yineledi sorusunu.

Swan ona bakmaksızın ayağa kalktı. "Bu konu hakkında konuşmak istemiyorum."

"Güneşin büyük bir bölümünü gördük."

"Sebebi bu değil," dedi kadın. "Buna neden olan şey o ilmekti. Şanssızlık."

Güneşgezerler onaylarcasına kafa salladılar. Wahram küçük ve tatsız bir ürpertinin sırtından aşağı kaydığını hissetti.

Bir basınç odasındaydılar. Asansör kapılarının arkalarından kapanmasıyla birlikte odanın diğer tarafındaki kapı küçük bir hava fısıltısı eşliğinde yana kayarak açıldı. Hatırı sayılır bir genişliğe sahip, alçak tavanlı bir odaya girdiler. İçeride başka yönlere açılan birkaç kapı ve koridor vardı.

"Burası bir sığınak mı?" diye sordu Wahram. "Gün batana kadar burada beklemek zorunda mıyız? Bunu yapabilir miyiz?"

"Burası büyük bir sistemin parçası," diye açıkladı Swan. "Rayların döşenmesine yardımcı olsun diye inşa edilmişti. Her on platformdan birinin altında buna benzer bir yer var ve hepsini birbirine bağlayan bir yeraltı şebekesi bulunuyor. Bir iş tüneli." Güneşgezerler duvarlardan birine dayalı dolapları karıştırmaya başlamıştı bile.

* Kişinin maruz kaldığı radyasyon miktarını ölçmeye yarayan bir alet -*çn*

"Yani bu yeraltı tünelinde yeterince hızlı yürüyebilirsek gece tarafına geçebiliriz, öyle mi? Yardım bulabiliriz?"

"Evet ama meteorun vurduğu bölgedeki tünelin hâlâ sağlam olup olmadığından emin değilim. Sanırım gidip bakmamız gerekecek."

"Tüm tüneller ısıtma ve hava sistemine sahip mi peki?"

"Evet. Buraya sığınmaya gelip de ölen insanlardan sonra istasyonlar en yaşanılabilir hale getirildi. Aslına bakarsan sanırım yeraltı şebekesinde ilerledikçe her bölümü tek tek havayla doldurman gerekiyor. Işıkları yakmak gibi."

Güneşgezerlerden biri başparmağını kaldırıp tamam işareti yapınca Swan başlığını çıkarttı, Wahram da onu taklit etti.

"Telsiz bağlantınız var mı?" diye sordu bir güneşgezer. "Bizimkiler çalışmıyor. Onları güneşin bozduğunu düşünüyoruz. Ayrıca buranın telefonu da çalışmıyor. Burada olduğumuzu kimseye haber veremeyeceğiz."

"Pauline, sen iyi misin?" diye sordu Swan yüksek sesle, ardından sessizleşti.

"Kubin nasılmış?" diye sordu Wahram, bir müddet sonra.

"İyi," diye yanıtladı kadın, geçiştirircesine. "Kafamın onu yeterince iyi yalıtacak kadar kalın olduğunu söylüyor."

"Ah, tanrım."

Güneşgezerleri takip ederek önce bir koridoru aştılar, sonra da merdivenlerden aşağı inip bir dizi geniş odaya ulaştılar. Aralarındaki en büyük odada etrafa dağılmış koltuklar, alçak masalar ve bir de ortak bir mutfağa ait uzun bir bar tezgâhı vardı. Swan hem kendini hem de Wahram'ı ne yaşları ne de cinsiyetleri belli olan üç güneşgezere tanıttı. Üçü de onlara kibarca kafa salladı fakat kendilerini tanıtmadılar. "Kolun nasıl?" diye sordu Swan, yaralı olana.

"Kırıldı," dedi güneşgezer kısaca, kolunu hafifçe kaldırarak. "Net bir darbe aldım ama kaya küçüktü. Sanırım sadece düşüyordu. Büyük darbenin etrafa sıçrattıklarından biri olsa gerek."

Wahram karşılarındaki kişinin en azından genç göründüğünü düşündü.

"Onu saracağız," dedi diğerlerinden biri, o da gençti. "Onu düz tutmayı, sonra da bir destek kullanarak sarmayı deneyebiliriz. Çok düz durması o kadar şart değil."

"Aranızda meteor çarpmasını gören oldu mu?" diye sordu Swan.

Üçü de başlarını iki yana salladı. Hepsi genç, diye düşündü Wahram. Gündoğumundan önce Merkür'ün etrafında dolaşan ve güneşe

bakarak kendilerini dağlayan türden insanlardı bunlar. Gerçi Swan da onlardan biriydi anlaşılan. Ruhları genç demek ki.

"Ne yapacağız?" diye sordu Wahram.

"Yeraltı şebekesini batıya doğru takip edip hâlâ gece tarafında olan bir uzay istasyonu bulabiliriz," dedi güneşgezerlerden biri.

"Çarpışmanın yaşandığı kısımdaki tünel hâlâ sağlam mıdır dersin?" diye sordu Swan.

"Ah. Bunu düşünmemiştim."

"Olabilir," dedi kolu kırık olan. Üçüncü güneşgezer o sırada duvardaki dolapları karıştırmakla meşguldü. "Bunu bilemeyiz."

"Şüpheliyim," dedi Swan. "Ama sanırım gidip bunu kendi gözlerimizle görebiliriz. Sadece on beş kilometre uzaklıkta."

Sadece on beş mi!? demekten kendini zor alıkoydu Wahram. Hep birlikte orada durup birbirlerine baktılar.

"Ah, kahretsin," dedi Swan. "Hadi gidip bir bakalım. Burada öylece oturmak istemiyorum."

Wahram içini kederle çekmesine engel oldu. Zaten çok fazla seçenekleri olduğu da söylenemezdi. Ayrıca eğer batıya gider ve acele ederlerse geceyi yakalayabilir, hatta Tanyeri halkının bulunduğu uzay istasyonuna bile ulaşabilirlerdi.

Böylece odanın batı tarafındaki bir kapıya doğru yollandılar ve tavana bitişik bir dizi tepe lambasıyla loşça aydınlatılmış bir geçide girdiler. Tünelin duvarları işlenmemiş kayadandı; kimi yerlerde yüzeyi çatlak çatlaktı, kimi yerlerdeyse sol yanlarında yukarı, sağ yanlarındaysa aşağı doğru giden matkap izleriyle doluydu. Batıya doğru hızla yol aldılar. Görünüşe göre aralarındaki en hızlı kişi kolu kırık olandı, gerçi diğer güneşgezerlerden biri ona hep yakın durmaya özen gösteriyordu. Hiç kimse konuşmadı. Bir saat geçti, ardından tünelde rastladıkları küp şeklindeki kaya bloklarına oturarak kısa süreliğine dinlendikten sonra bir saat daha. "Senin Pauline şu çarpışmanın görüntüsünü yakalayabilmiş mi?" diye sordu Wahram, tekrar yürümeye başladıklarında. Yeraltı geçidi, önlerindeki güneşgezerlerin de kanıtladığı üzere, üç-dört kişinin yan yana yürüyebileceği kadar genişti.

"Baktım ama sadece bir yana doğru saçılan bir ışık patlaması var. Işığın yalnızca birkaç milisaniyesi patlamadan hemen önce yukarıdan geliyor. Hızlı ve akkor halinde iniyor. Ama neden sıcak? Gezegenin etrafında bir meteoru ısıtacak bir atmosfer yok, yani bu çok mantıksız. Sanki, bilmiyorum, başka bir yerden gelmiş gibi görünüyor. Başka bir galaksiden."

"Başka bir açıklaması var gibi duruyor," dedi Wahram, kendine engel olamadan.

"Eh, o zaman sen açıkla," dedi kadın sertçe, sanki kubisiyle konuşuyormuş gibi.

"Yapamam," dedi Wahram sakince.

Sessizce yürümeye devam ettiler. Muhtemelen bir noktada şehrin altından geçmişlerdi. Tanyeri gündüz vaktinin ışık yağmurunda yanıyor olmalıydı.

Derken tünel sona erdi. Başlıklarını taşımanın en kolay yolu bu olduğundan hepsi de onları tekrar takmıştı ve şu anda tepe ışıkların yardımıyla önlerindeki karanlığı aydınlatmaktaydılar. Tünel zeminden tavana kadar bir kaya yığını tarafından kapatılmıştı. Soğuktu. "Başlıklarımızı kapatsak iyi olacak," dedi Swan ansızın ve başlığının camı aşağı kaydı. Wahram da aynısını yaptı.

Orada öylece durup yollarını tıkayan engele baktılar.

"Pekâlâ," dedi Swan, karamsarca. "Batıya ilerleyemiyoruz. Sanırım doğuya gitmek zorundayız."

"İyi de *bu* ne kadar sürer?" diye sordu Wahram.

Swan omuzlarını silkti. "Eğer burada oturursak güneş batana dek seksen sekiz gün beklememiz gerekir. Yürürsek daha kısa sürer."

"Merkür'ün yarısını yürüyecek miyiz yani?"

"Yarısından daha az, çünkü biz yürürken gezegen de dönüyor olacak. Zaten mesele de bu. Hem başka ne yapacağız ki? Üç ay boyunca burada oturmaya niyetim yok!"

Wahram kadının ağlamak üzere olduğunu gördü. "Ne kadar uzakta demiştin?" diye sordu, *Titan'ın yarısı kadar* diye düşünürken. Midesi büzüldü.

"Yaklaşık iki bin kilometre. Ama eğer günde otuz kilometre yürürsek bekleme süresini kırk gün gibi bir şeye düşürebiliriz. Böylece onu ikiye bölmüş oluruz. Bana denemeye değer görünüyor. Ayrıca sürekli yürümemiz de gerekmeyecek. Yani güneşgezerler gibi olmayacağız. Gündüzleri yürür, yemek yer, geceleri uyur, sonra yine yürürüz. Günlük bir program yaparız. Eğer her yirmi dört saatin on iki saati boyunca yürürsek çok olabilir fakat burada geçireceğimiz günlerin sayısını da kısaltmış oluruz. Ne var Pauline?"

"Pauline'in sesini yine açabilir misin?" diye rica etti Wahram.

"Şu anda bunu yapmak istemiyorum. Günde on iki saat yürürsek tünellerde geçireceğimiz günlerin sayısını yaklaşık kırk beşe indireceğimizi söylüyor. Bu benim için yeterli."

"Şey," dedi Wahram. "Çok yol yürümemiz gerekecek."

"Biliyorum ama başka ne yapacaksın ki? İki katı süre boyunca burada mı oturacaksın?"

"Hayır," dedi yavaşça. "Sanırım hayır."

Gerçi o kadar uzun sürmezdi aslında. Proust ve O'Brian'ın kitaplarını tekrar okur, Nibelung Yüzüğü operasını birkaç kez daha dinlerdi. Küçük bilekpanelinin stoku sağlamdı. Ama Swan tam karşısında durup da yüzünde o ifadeyle kendisine bakarken rahatça dile getirebileceği düşünceler değildi bunlar.

"Pauline'in sesini açacağım," dedi kadın, sanki fikrini kabul etmesine karşılık olarak ona bir şey veriyormuşçasına.

"*Solvitur ambulando*," dedi Pauline. "Latincede 'Yürüyerek çözüldü," anlamındadır. Sinoplu Diyojen'in bir sözü."

"Harekette bereket var demek istiyorsun yani," dedi Wahram.

"Evet."

Wahram iç çekti. "İkna olmuştum zaten."

***

İlk istasyona geri dönüp erzak depoladılar. Üç güneşgezer, altı ya da yedi hafta boyunca yürüyecek olmaktan oldukça mutluydu; varoluşlarının her zamanki haline çok benziyordu ne de olsa. İsimleri Tron, Tor ve Nar'dı. Wahram'ın anladığı kadarıyla cinsiyetleri belirli bir sınıflandırmaya dâhil değildi ve üçü de ona çok genç ve sıradan kimseler gibi görünüyordu. Yaşamlarının tek gayesi Merkür'ün etrafında yürümekti; bundan başka bir şey bilmiyormuş gibi görünüyor ya da yabancılarla çok fazla konuşmayı tercih etmiyorlardı ve söyledikleri şeyler de Wahram'a çocukça, hatta ahmakça geliyordu. Bu tür insanlarla dolu koca bir teraryum vardı elbette, ancak Wahram Merkürlüleri tarih, sanat ve kültür alanında ilerlemiş, son derece sofistike kimseler olarak düşünmeye alışmıştı. Şimdiyse bunun o kadar da doğru olmadığını öğreniyordu. Güneşe tapanların antik Mısır, Pers ve İnka medeniyetlerinden kalma çeşitli güneş dinlerinden birini takip edeceğini düşündüğünü fark etti. Ama hayır. Sadece güneşten hoşlanıyorlardı, hepsi bu.

Görünüşe göre istasyonlar arasında yürürken birkaç geceyi tünelin işlenmemiş zemininde uyuyarak geçirmeleri gerekecekti. "Her üç günde bir erzaklarımızı yenileyebiliriz," dedi Swan. "Bu da bize iyi bir hedef belirler."

"Daha uzağa bile gidebiliriz," dedi Tron, utangaçça.

Tron kolu kırık olan güneşgezerdi. Wahram ona bu şekilde hitap etmemek için kendini zor tutuyordu. Günde otuz üç kilometre yürümek yeterli olabilirdi... veya fazla da gelebilirdi. Gruba yük olabi-

leceğini düşünmek Wahram için cesaret kırıcıydı. Swan dolaplarda bulduğu sırt çantalarının doldurulmasına nezaret ediyordu: uzay elbiselerinin başlıkları, biraz acil durum oksijeni, su şişeleri, yiyecek, şişme yataklar, bir çaydanlık, küçük bir ocak... ve bir rulo köpük battaniye. Pek de sıcak görünmüyorlardı fakat Swan yeraltı tünelinin ısısısın bu şekilde kalacağını söylemişti ve içerisi halihazırda oldukça sıcaktı.

Böylece tünelde yürümeye koyuldular. Muhtemelen uzun süreli mağara keşiflerine benzeyecekti. Çantalarında kafalarına takabilecekleri küçük fenerler de vardı fakat tavanda yaklaşık her yirmi metrede bir sarı-beyaz, ılık bir ışık saçan kare biçimli lambalar olduğundan ve yeraltı şebekesinin kaya duvarlarını çok iyi aydınlattıklarından şu an için gerekli değillerdi. Swan'ın dediğine göre yerin aşağı yukarı on beş metre altındaydılar. Tünel bir ana kayanın ya da regolitin içine oyulmuş, son bir sıcak rötuşla bazı meteortaşlarının kesik yüzeylerini andıran, mineral renginde sık helezonlar ve kısa çizgiler oluşturulmuştu. Bazı yerlerde kurşun ve kalay alaşımının üzerinde gümüş kıvrımlar görünüyor, ardından bunu kapkara bir yüzey takip ediyordu. Zemin ise yere sağlam basmanızı sağlayacak şekilde yontulmuştu. Merkür'ün dar eğrisi nedeniyle en uzaktaki tepe lambaları tek bir ışık çizgisine dönüşüyordu. Sanki gezegenin kavis yaptığı noktayı görüyormuş gibiydiler ve Wahram bunu az da olsa cesaret verici buluyordu. Kırk günden daha uzun bir süre boyunca günde otuz üç kilometre yol tepme fikri içini karartıyor, 45 derece güney enleminde bulunduklarını kendisine sürekli hatırlatması gerekiyordu; gezegenin ekvatorunda olsalardı gidecekleri mesafe daha fazla olurdu. Hatırladığı kadarıyla Tanyeri'nin rayları bazen daha da güneye gidiyordu. Çok daha kötü durumda olabilirdi.

***

Bir saatlik yürüyüşün ardından tünelde çok az şey değişmişti, onlar da kendilerini tekrar edip duruyordu. Dur, yere otur, bir müddet dinlen, ardından bir saat daha yürü. Üç saatin sonunda dur ve yemek ye. Bu döngü daha şimdiden çok uzun gelmeye başlamıştı, sanki normal süre zarfında, düşünerek geçirilen zaman esnasında aradan bir hafta ya da daha uzun bir süre geçmişti. Fakat daha kapsamlı bir yemek yiyip sekiz-dokuz saat uyumadan önce bunu üç kez daha tekrarladılar.

Bir saat daha, bir saat daha, bir saat daha; bir saat daha, bir saat daha, bir saat daha; bir saat daha, bir saat daha, bir saat daha.

Wahram'a saatler gittikçe uzuyormuş gibi geliyordu. Neden bu

kadar uzun geldiğini söylemek güçtü; günlük rutinleri tekrarlamanın işi bir düzene sokacağını ve saatlerin hızlı geçmesini sağlayacağını düşünmüştü ama hayır. Tam aksine uzatıyordu, hem de oldukça aşikâr bir şekilde. Her günün sonunda sızlayan ayaklarla, bitap düşmüş bir halde şişme yatağına uzandığında geriniyor, "Biri gitti, otuz yedisi kaldı," ya da "Otuz üç gün kaldı," gibi bir laf ediyor ve içinde küçük bir çaresizlik sızısı hissediyordu. Geçen her saat bir hafta gibi geliyordu! Buna dayanabilecekler miydi?

Güneşgezerler genellikle onlardan biraz daha ileride yürüyor, Wahram ile Swan bir sonraki mola yerinde onlara yetiştiğinde daima çayı hazırlıyor oluyorlardı. Wahram hazır olup tekrar ayaklanamadan önce de neredeyse utangaçça denilebilecek bir baş selamı verip el sallayarak yola çıkıyorlardı. O nedenle kurbağa adam günlerinin çoğunu Swan'la birlikte geçiriyordu.

Yolculuk fikri ona ait olmasına rağmen kadının da durumdan memnun olmadığı gayet açıktı. Bunu yapmasının tek sebebi alternatifinin çok daha kötü olduğunu düşünmesiydi. Katlanılması gereken bir şeydi bu, sesli ya da sessiz bir şekilde... Bazı günler önden gidiyor, diğer günlerdeyse geriden geliyordu. "Sonunda hasta olacağım," dedi bir keresinde. Wahram bu durumun ona kendisinden bile daha çok hoşnutsuzluk verdiğini fark etti. Hem de çok çok daha fazla, dedi Swan ona. Bundan nefret ediyorum, dedi. Klostrofobisi azıyor, kapalı alanlarda kalmaya dayanamıyor, her gün bol bol günışığına ihtiyaç duyuyor, günlük rutinlerinde ve duyusal uyarılarında pek çok çeşitliliğe gereksinim duyuyordu. Bunlar benim *zorunlu ihtiyaçlarım*, dedi Wahram'a, oldukça kati bir biçimde. "Bu korkunç," diye bağırıyordu sık sık, iki heceyi de ayrı ayrı vurgulayarak. "Korkunç, korkunç, korkunç. Başaramayacağım."

"Hadi başka bir şeyden bahsedelim," diyordu Wahram da.

"Böyle bir şeyi nasıl yapabilirim ki? Bu korrrr-kunç."

Bu konuların aralıksız tekrarı yürüyüş ve istirahatla geçen on iki saatlik günlerinin sadece ilk saatini meşgul ediyordu. Bu şekilde geçen ilk saatin ardından Wahram genellikle boş yere strese kapılmak istemiyorlarsa başka bir şey hakkında konuşmaları gerektiğini belirtmenin münasip olduğuna karar veriyordu.

"Benden bu kadar çabuk mu bıktın?" diye sordu Swan, bu gözlemlerden yaptığı çıkarıma dayanarak.

"Hiç de bile. Çok eğleniyorum. Hatta ilgimi bile çekiyorsun. Ama bu konu, yani gereklilikten doğan mutsuz yolculuk teması oldukça kısıtlı. Canlılığını yitirdi. Farklı bir hikâye istiyorum."

"Şanslısın, çünkü konuyu değiştirmek üzereydim."

"Gerçekten de şanslıyım."

Swan önünde yorgun argın yürüyordu. Sohbeti devam ettirmek için aceleleri yoktu, önlerinde bütün bir gün vardı. Wahram kadının yürüyüşünü seyretti; adımları zarif ve uzundu, kendi yerçekimi ortamındaydı. Kıvırtarak, yetenekle yürüyordu. İstese, adamı çabucak geride bırakabilirdi. Henüz hastaymış gibi görünmüyordu. Bazen kubisiyle konuştuğunu duyabiliyordu. Bilinmeyen bir sebepten dolayı Pauline'in sesini dışarıdan duyulabilecek şekilde açmıştı; belki de Wahram'a verdiği küçük sözü tutuyordu. İkilinin arasındaki konuşmalar kulağa neredeyse her zaman bir tartışma gibi geliyordu. Swan'ın sesi daha net ve buyurgandı; fakat Pauline'in alto sesi, Swan'ın derisi nedeniyle biraz bastırılsa da, tartışmayı hiçbir zaman bırakmıyordu. Kubiniz onu nasıl programladığınıza bağlı olarak tam bir argüman canavarı, en üst seviyede bir safsatacı olabilirdi. Bir keresinde Wahram onlara kulak misafiri olabilecek kadar yaklaştı ve bir süredir devam etmekte olan bir konuşmaya denk geldi. "Zavallı Pauline, eğer senin yerinde olsaydım çok üzgün olurdum!" diyordu Swan. "Senin için çok üzülüyorum! Bir algoritma paketinden başka bir şey olmamak çok kötü olsa gerek!"

"Bu belâgat yöntemine anacoenesis denir, kişi kendisini karşısındakinin yerine koyuyormuş gibi davranır," dedi Pauline.

"Hayır, hiç de bile," diye temin etti onu Swan. "Halinden gerçekten de anlıyorum. Bu kadar az kubit olmak, sadece algoritmalardan ibaret olmak. Bunu dikkate aldığımızda oldukça iyi idare ettiğini söylemem gerek."

"Bu belâgat yöntemine synchoresis denir, kişi yeniden saldırıya geçmeden önce karşısındakine taviz verir."

"Belki de haklısındır. O muazzam argümanlarını göz önünde bulundurduğumuzda neden senin bir aptal olduğunu düşündüğümü gerçekten de bilmiyorum. Yine de..."

"Bu hem alaycılık hem de daha önce bahsettiğim aporia'nın, yani yeniden saldırıya geçmeden önce bir anlık, çoğunlukla sahte bir şüphe sergilemenin kötü bir örneği."

"Ve *buda* adına safsata denen savunma yöntemi. Elinde *hiçbir şey* kalmadığı zaman geri çekildiğin laf kalabalığı bulutu. Belki *haklısındır*, belki de her şey zeki bilinçten ve aptal bilinçten ibarettir. Bu çok şeyi açıklar."

Pauline pabuç bırakacak gibi görünmüyordu. "Konuşmamızın birbirimizden ayırt edilip edilemeyeceğimiz konusunda bir çift bi-

linmeyenli denklem görevi gördüğünü bildirmekten mutluluk duyuyorum."

"Gerçekten mi? Bana Turing testini geçebileceğini mi söylüyorsun yoksa?"

"Soruları kimin sorduğuna bağlı."

Swan küçümseyici bir kahkaha attı ama Wahram sesinin tınısından sahiden de eğlendiğini anlayabiliyordu. Eh, kubi hiç değilse bile bu işe yarıyor demekti.

***

İkili sadece zamanın geçtiğini hissetmek ve manzarayı değiştirmek amacıyla her yarım saatte bir sırayla küçük gruplarının başına geçiyordu, tıpkı şimdiki gibi. Her dakika konuşmuyorlardı. Böyle bir şey imkânsız olurdu, diye düşündü Wahram. Her hâlükârda pek çok dakikayı sessizlik içinde geçiriyorlardı. Başlarının üstündeki tepe ışıkları kendilerinden bağımsız bir şekilde geriye doğru gidiyormuş gibi görünüyor ve bu da sanki kocaman bir dönme dolabın en tepesinde yürüyormuşlar da cihazın ters yöne dönüş hızına ayak uydurmaya çalışıyorlarmış gibi bir izlenim yaratıyordu. Bir saatin sonunda Wahram'ın ayakları iyice ağrımaya başlamıştı ve oturacak olmaktan gayet mutluydu. Köpük şiltelerini yastık niyetine kullanıp üzerlerine kuruldular. Yiyeceklerini istasyonların acil durum teçhizatlarının arasında buldukları folyolu zarflardan temin ediyorlardı, tatları çoğunlukla yavandı. Bir müddet sonra çoğunlukla sadece su içer olmuşlardı. Gerçi eğer isterseniz suyunuza karıştırabileceğiniz tatlandırıcı tozlar da mevcuttu.

Molaları genellikle yaklaşık yarım saat sürüyordu. Birazcık daha uzun sürdüğü takdirde Wahram'ın orası burası tutulmaya, Swan ise huysuzluk etmeye başlıyordu. Ayrıca güneşgezerlerle de araları açılıyordu. O nedenle Wahram eninde sonunda ayağa kalkıyor ve yeniden yola koyuluyordu. "Sence bu istasyonlardan birinde yürüyüş değneği bulunur mu?"

"Sanmıyorum. Bir sonrakine bakabiliriz. Belki baston niyetine kullanabileceğimiz bir şeyler buluruz."

***

Sessizce geçen dakikaların ardından Swan bazen patlıyordu. "Pekâlâ, bana bir şeyler anlat! Kendinden bahset! Hatırladığın ilk şey ne?"

"Bilmiyorum," dedi Wahram, anımsamaya çalışarak.

"Benim ilk hatıram," dedi kadın, "ailemin o zamanlar üç yaşında olduğumu söylediği bir zamana ait. Ebeveynlerim şehrin öteki yakasına taşınmaya karar veren ortak bir evin sakinlerindendi. Sanırım

şehir ilerlerken gezegenin diğer yarısının manzarasını görebilmek için kuzeyden güneye geçiyorduk. Ya da sadece bana öyle söylemişlerdi. Bir sürü yük arabası vardı ve eşyalar iki evin arasında getirilip götürülüyordu. Ailemin sahip olduğu her şey akülü bir yük taşıtı ile iki el arabasının içine sığmıştı. Ev boşaldıktan sonra annem beni içeri götürdü ve bu beni korkuttu. Sanırım hatırlamamın sebebi de bu. Odam boşken çok daha küçük görünüyordu; bu, bana çok aykırı ve ürkütücü gelmişti. Sanki tüm dünya çekip ufalmış gibi... Odalarımızı onları daha büyük göstermek için doldururuz. Sonra tekrar dışarı çıktık ve beynime kazınan ikinci imgeyle karşılaştım: arabanın arkasındaki tüm o eşyalar ve kaldırımın köşesinde, bir ağaç sırasının altında duran insanlar. Ağaçların ötesine baktığımda Şafak Duvarı'nı görebiliyordum.

Swan bir müddet sessizce yürümeye devam etti. Wahram o esnada midesinin bir sonraki yemek vaktinin geldiğini bildirircesine guruldadığını hissetti.

"Şimdiye dek hepsi yanmıştır," dedi kadın. Ama sesi alışılmadık derecede sakindi. Anlaşılan artık eskisi gibi yas tutmuyordu. "Güneş yeterince yükseldiğinde şehir Şafak Duvarı'nın gölgesinden çıkmış olacak," diye ekledi. "Çabucak olup bitecek."

"Rayların aydınlık tarafta erimediğini biliyorum," dedi Wahram. "Peki günışığına başka neler dayanabiliyor?"

"Şehrin altyapısı zarar görmeyecektir," dedi Swan. "Dış kabuk. Bazı metaller, seramikler, ikisinin karışımı olan şeyler. Camsı metaller. Ve bir de adi tavlanmış çelik ile paslanmaz çelik. Östenit çelik. Göreceğiz. Gece tekrar çöktüğü vakit nelerin eskisi gibi kaldığını görmek ilginç olacak galiba. Sanırım yapı iskeleti haricindeki her şey yanmış olacak. Güneş şehre vurur vurmaz bitkiler kurumaya başlayacak. Hatta tüm bitkiler, hayvanlar, hatta bakteriler bile şimdiye dek çoktan ölmüştür. Her şeyi baştan inşa etmemiz gerekecek."

"Belki."

"Ne demek istiyorsun?"

"Eh, sanırım önce raylara ne olduğunu anlamak isteyecekler ve sonra, bunun tekrar yaşanmasını önleyecek pozisyonda olduklarını düşüneceklerdir. Ya da farklı bir tasarım inşa ederler. Şehri raylarından kurtarıp araziyi tekerlekler üzerinde katedecek şekilde dizayn ederler belki."

"Böyle bir tasarım hareket kabiliyeti gerektirir," diye belirtti kadın. "Zaten şehrin ilerlemesini sağlayan şey de rayların genleşmesi."

"Eh, neler olacağını görmek ilginç olacak o halde," dedi Wahram.

Ardından kısa bir süreliğine tereddüt etti ve "Şehri olduğu gibi baştan inşa edip aynı olayı tekrar yaşamak mantıksız olur," diye ekledi.

"Eğer bu düşük olasılıklı bir kazaysa o halde tekrar yaşanabilirliği de düşüktür."

"O tür beklenmedik olaylara karşı tüm önlemlerin alındığını sanıyordum."

"Ben de. Bunun bir tür saldırı olduğunu mu ima etmeye çalışıyorsun?"

"Evet, şey, en azından bu ihtimali düşünüyordum. Yani, Io'da yaşadıklarımızı bir düşünsene."

"İyi de kim Tanyeri'ne saldırmak ister ki?" diye sordu Swan. "Ona saldırıp birkaç kilometreyle ıskalamayı, şehri öldürüp halkını hayatta bırakmayı?"

"Bilmiyorum," dedi Wahram sıkıntılı bir şekilde. "Dünya ile Mars arasında bir çekişme yaşandığından, bunun bir savaşa yol açabileceğinden bahsediliyor."

"Evet ama bu tür konuşmalar daima bu ihtimalin imkânsız olduğu gerçeğiyle son bulur, çünkü herkes çok savunmasız. Böyle bir şey, iki tarafın da kesinlikle mahvolmasına neden olur. Her zamanki gibi."

"Bunu hep merak etmişimdir," diye itiraf etti Wahram. "Ya ilk saldırı bir kaza gibi lanse edilir, kimsenin anlamayacağı kadar başarılı bir şekilde gerçekleştirilir ve kurban büyük ölçüde buharlaştırılırsa? Bu tür bir senaryo insana her iki tarafın da kesin mahvı diye bir şey olmadığını düşündürtebilir."

"Böyle bir şeyi kim ister ki?"

"Dünya üzerindeki her iktidar bunun hesabını yapabilir. Onlar bizden çok daha güvenli durumdalar. Mars ise herkesin malumu olduğu üzere bencil bir gezegen ve tek bir darbeyle yıkılması imkânsız. Hayır, orada kendini dokunulmaz gören bir güç bulunamayacağına ikna olmuş değilim. Ya da sonuçlarını önemsemeyecek kadar büyük bir nefret besleyen..."

"İyi ama bu ne olabilir?" dedi Swan. "Böyle bir nefrete ne sebep olabilir?"

"Bilmiyorum... yiyecek, su, arazi... güç... prestij... ideoloji... ayrımsal üstünlük. Delilik. Normal güdüler bunlardır, değil mi?"

"Galiba!" dedi Swan, Wahram'ın sanki Merkür'den değil de sadece Machiavelli'den ya da Aristoteles'ten bahsediyormuşçasına rahat bir şekilde böyle bir liste yapabildiğini görmekten korktuğunu açık eden bir sesle. Pauline o tür listeleri iyi bilirdi.

"Her neyse," diye devam etti Titanlı. "Buradan çıktığımızda insanların bu konu hakkında neler konuştuğunu öğrenmek ilginç olacak."

"Sadece otuz günümüz kaldı," dedi Swan karamsarca.

"Adım adım hallederiz," diye yanıtladı Wahram azimle.

"Ah, lütfen! Bu şekilde *sonsuza dek* sürer."

"Hiç de bile. Ama ısrar etmeyeceğim." Bir müddet sonra, "An gelip de karnının acıktığını hissetmen ne kadar ilginç. Daha önce hissetmiyorsun, sonra hissediyorsun."

"Bu hiç de ilginç değil."

"Ayaklarım ağrıyor."

"Bu da ilginç değil."

"Hemen hemen her adımımda küçük bir sızı duyuyorum. Sanırım topuk dikeni dedikleri hastalık olsa gerek."

"Mola vermek ister misin?"

"Hayır. Sadece ağrıyorlar, acımıyorlar. Ve biraz da ısındılar. Bir de yorgunlar."

"Bundan nefret ediyorum."

"Yapacak bir şey yok."

Yürüme saatini geride bıraktılar. Dinlenme zamanını geride bıraktılar. Bir sonraki saati geride bıraktılar. Onu takip eden molayı geride bıraktılar. Tünel hep aynı kaldı. Her üç gecede bir karşılaştıkları istasyonlar birbirlerinin neredeyse aynısıydı, ama çok değil. Farklı bir şeyler arayarak bu yerlerin altını üstüne getirdiler. Her istasyondaki asansör boşluğunun tepesinde gezegenin yüzeyi yer alıyor, Merkür güneşine direkt olarak maruz kalan bu yerlerin ısısı 425 °C'ye kadar yükseliyordu; ne hava vardı ne de hava sıcaklığı. Artık aşağı yukarı Tolstoy Krateri'nin altındaydılar; onları Pauline yönlendiriyordu, yani bir nevi gözü kapalı tahminde bulunuyorlardı; burada, aşağıdayken kuantum bilgisayarının küçük telsizi bile çekmiyordu. İstasyonlardaki telefonlar da çalışmıyordu. Swan onların sadece asansör kabinleriyle konuşmak için kullanıldığı varsayımında bulundu. Ya da meteor çarpması yüzünden tüm sistem çökmüştü ve hem Tanyeri halkının başka problemleri olduğundan hem de tünelin çöken kısmı artık tamamen güneşe maruz kaldığından kimse onları tamire kalkışmamıştı.

***

Saatler ve saatler boyunca yürüdüler. Günleri karıştırmak çok kolaydı, özellikle de takvimi Pauline tutarken... Sahte tekrarlar hiç bu kadar sahici olmamıştı. Bu hakiki bir yinelemeydi. Swan, Wahram'ın önün-

de yürüyordu ve omuzları hüzünlü insan taklidi yapan bir pandomimcininkiler gibi çökütü. Geçen her dakika on dakika gibi gelmeye başladı; sanki zaman üstel bir katsayıyla genişliyor, giderek şuruplaşıyordu. Normalden on kat daha uzun bir hayat yaşıyorlardı âdeta. Wahram Swan'ı kızdırmayacak bir şeyler söylemeyi düşündü. Kadın o esnada Pauline'le mırıl mırıl bir şeyler konuşmakla meşguldü.

"Çocukken ıslık çalardım," dedi sonunda ve bir ezgi tutturmaya çalıştı. Dudaklarının gençlik günlerine nazaran iyice kalınlaşmış olduğunu hissetti. Ah, evet... dilini damağına biraz daha yaklaştırması gerekiyordu. İşte böyle, çok güzel. "Sevdiğim senfonileri ıslıkla çalardım."

"Çal o zaman," dedi Swan. "Ben de ıslık çalarım."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Sana söylemiştim. Ama önce sen. Beethoven çalabilir misin? Konserde dinlediklerimiz gibi?"

"Evet, sayılır. Ama sadece bazı parçalarını."

"Yap o zaman."

Wahram gençken bir ara her sabah güne Beethoven'ın üçüncü senfonisiyle, bir çığır açan *Eroica* ile başlardı. Beethoven hem müzikte hem de insan ruhunda yeni bir çağın habercisi olan bu besteyi sağır olacağını öğrendikten sonra yazmıştı. Böylece Wahram ilk bölümü başlatan iki notayı ıslıkla çalarak parçaya giriş yaptı ve yürüyüş hızlarına uygun bir tempo tutturdu. Her nasılsa bunu yapmak o kadar da zor değildi. Islık çalmaya devam ederken bestenin sonraki kısmını hatırlayıp hatırlayamayacağından bir türlü emin olamıyordu fakat zamanı geldiğinde doğru notalar öncekileri kaçınılmaz olarak takip ediyor ve Titanlı'ya büyük bir keyif vererek akıp gidiyordu. Bir şekilde unutmamıştı bunları. Uzun ve detaylı melodi dizisi Beethoven'ın çetin mantığına uygun bir şekilde birbirini takip etti. Ve bu dizi kaçınılmaz olarak arka arkaya gelen coşkulu şarkılara dönüştü. Bestenin pek çok kısmı çeşitli melodilerin ve birden fazla enstrümanın birbirine karışmasından meydana geliyordu, o yüzden Wahram bir o orkestra grubuna bir bu orkestra grubuna geçiş yapıyor, hangisi parçanın ana gidişatına uygunsa onu takip ediyordu. Ama tecrübesiz bir ıslıkla çalınan basit melodilerle bile Beethoven'ın müziğinin muhteşemliğinin tünelde gayet aşikâr olduğunu söylemek gerekirdi. Üç güneşgezer görünüşe göre daha iyi duyabilmek için adımlarını yavaşlatmıştı. Birinci bölümü tamamlayan Wahram sonraki üç bölümü de en az ilki kadar eksiksiz bir şekilde hatırladı. Böylece şarkı sona erdiğinde tıpkı gerçek beste bir orkestra tarafın-

dan çalındığında olacağı gibi aradan kırk dakikalık bir zaman geçmişti. Son bölümün muhteşem varyasyonları o kadar coşkuluydu ki Wahram'ın neredeyse nefesi kesilmişti.

"Harika," dedi Swan, kurbağa adam ıslık çalmayı tamamladığında. "Gerçekten de çok iyi. Ne beste ama! Tanrım. Biraz daha çal. Yapabilir misin?"

Wahram kahkahasına engel olamadı, ardından biraz düşündü. "Eh, sanırım dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve dokuzuncu senfonilerini çalabilirim. Belki birkaç tane de sonesini ve yaylı dörtlüsünü. Korkarım çoğunda ipin ucunu kaçırırdım. Belki geç dönem yaylı dörtlüleri hariç. Bu güzelim nağmeler için yaşardım. Denemeli ve nasıl bir araya geldiklerini görmeliydim."

"Bu kadar çok besteyi nasıl aklında tutuyorsun?"

"Uzun bir süre boyunca bir tek onları dinledim."

"Bu çok çılgınca. Pekâlâ, dördüncü senfoniyi dene o halde. Sırayla devam edersin."

"Daha sonra lütfen. Dinlenmem gerek. Dudaklarım şimdiden mahvoldu, onları normalden iki kat daha büyük hissediyorum. Şu anda büyük ve eski birer contadan farksızlar."

Swan bir kahkaha atıp onu rahat bıraktı. Fakat bir saat sonra konuyu tekrar açtı ve Wahram istediğini yapmazsa cesaretini topyekün yitirecekmiş gibi bir hali vardı.

"Tamam ama bu sefer sen de bana eşlik et," dedi Titanlı.

"Ama notaları bilmiyorum ki. Başkalarının çaldığı şeyleri hiç hatırlayamam."

"Önemli değil," dedi Wahram. "Sadece ıslık çal. Yaptığını söylemiştin."

"Çalarım ama genelde ortaya bu tür bir şeyler çıkar."

Bunun ardından bir müddet ıslık çaldı; çıkan ses gerçek bir kuşun ötüşünü andıran, muhteşem bir müzik çağıltısıydı.

"Vay be, sesin aynı kuş gibi çıkıyor," dedi Wahram. "Tınısında çok akıcı kaymalar ve ne olduğunu bilmediğim bir sürü şey var ama aynı bir kuş sesi gibi."

"Evet, aynen öyle. Vücudumda biraz tarlakuşu polipi var."

"Yani... beyninde mi demek istiyorsun? Beynine kuş beyinleri mi eklettirdin?"

"Evet. *Alauda arvensis*. Ayrıca biraz da *Sylvia borin* var, yani bahçe ötleğeni. Kuşların beyninin memelilerin beyninden tamamen farklı bir yapıya sahip olduğunu biliyorsun, değil mi?"

"Hayır."

"Bunu herkesin bildiğini sanıyordum. Bazı kubi mimarileri kuş beyinlerini baz alır, o nedenle bu konu bir dönem boyunca oldukça konuşulmuştu."

"Bilmiyordum."

"Eh, biz memeliler düşünme eylemini korteksimiz boyunca yayılan hücre katmanları halinde yapıyoruz. Kuşlarsa bunu üzüm salkımı şeklinde toplanmış hücre kümeleri şeklinde gerçekleştiriyorlar."

"Bunu da bilmiyordum."

"O nedenle kök hücrelerinden bir kısmını alıp içlerine tarlakuşunun ötüş DNA'sını ekleyebiliyor, ardından bunu burnundan sokup beynine iletebiliyor ve limbik sistemde* küçük bir küme oluşturmasını sağlayabiliyorsun. Böylece ıslık çaldığında o küme halihazırda var olan müzik ağına bağlanıyor. O kısımlar oldukça eskidir. Neredeyse beynin kendi kuş parçaları gibidirler. Böylece yeni hücreler devreye girer ve artık hazırsındır."

"Bunu cidden yaptın mı?"

"Evet."

"Nasıl hissettin?"

Swan cevap mahiyetinde tekrar ıslık çaldı. Akıcı notalar tünelde birbirini takip etti; neşeli bir kuş sesi onlarla birlikte tüneldeydi.

"Harika," dedi Wahram. "Bunu yapabildiğini bilmiyordum. Aramızda ıslık çalması gereken biri varsa o da sensin, ben değil."

"Senin için sorun olur mu?"

"Hiç de bile."

Böylece onlar yürürken Swan da ıslık çalmaya başladı. Bazen iki mola arasındaki bir saat boyunca hiç susmadı. Cıvıltısı her türden tınıyı ve melodiyi barındırıyordu; o kadar çeşitliydiler ki Wahram'a ikiden fazla kuş çeşidine ait olmalıymış gibi geliyorlardı. Gerçi emin değildi, çünkü kadının da sessel açıdan en az her kuş gibi kendi bedeniyle sınırlı olabileceğini fark etmişti. Fakat gerçek bir kuşun ötüşü de bu denli farklılık gösterebilirdi belki de. Muhteşem bir müzik! Bazen Debussy'yi andırıyordu, bazen de Messiaen'in kuş taklitlerini elbette; fakat Swan'ın ıslığı daha tuhaftı, kendini daha çok tekrar ediyordu. Sonsuz dizilimlere sahip küçük notaların sıklıkla yinelenen ısrarcı titreşimleri kancalarını Wahram'ın yüreğine takıyor, hatta bazen onu rahatsız edecek raddeye yükseliyorlardı.

Swan sustuğunda Wahram kadının çaldığı melodilerin bir kısmını hâlâ zihninde canlandırabiliyordu. Balinaların da şarkıları vardı

---

* Beynin şakak lopunda bulunan ve korku, kızgınlık, sevgi, mutluluk gibi pek çok duygunun merkezi olan yer *–çn*

elbette ama ilk müzisyenler kuşlar olsa gerekti. Tabii dinozorlar da müzik yapmamışsa... Bazı hadrozorların kafataslarında içi boş ve büyük delikler olduğunu anımsadı. Ses çıkarmak dışında başka ne işe yarayabileceklerine dair bir açıklama getirilememişti. Onlardan birinin çıkardığı sesi hayal etmeye çalışmak ilginçti. Hatta biraz mırıldanıp o fıçı gibi göğsünde nasıl bir his yaratacağını bile denedi.

"Eee, ıslığı çalan sen miydin yoksa kuş mu?" diye sordu, Swan ara verdiğinde.

"Aramızda bir fark yok," diye yanıtladı kadın. Bir müddet sonra, "Bir keresinde Mozart'ın evcil sığırcığı onun yazdığı bir ezgiyi düzeltmiş," diye ekledi. "O, piyanoyla çaldıktan sonra kuş şarkıyı tekrar etmiş ama bütün diyezleri bemol olarak değiştirmiş. Mozart bu olayı nota kâğıdının kenarına aktarmış. 'Çok güzeldi!' yazmış. Kuşu öldüğünde de onun cenazesinde şarkı söyleyip şiir okumuş. Bir sonraki bestesini, yani yayıncısının *Bir Müzikal Şaka* olarak adlandırdığı eserini sığırcık stilinde yazmış."

"Çok güzel," dedi Wahram. "Zaten kuşlar her zaman zeki görünürler."

"Kumrular hariç," dedi kadın. Ardından karamsar bir tonla, "Ya kendine özgü bir yüksek zekân vardır ya da genel bir yüksek zekân; ikisine aynı anda sahip olamazsın."

Wahram ne cevap vereceğini bilemedi, çünkü bu konu kadını bir anda karamsarlığa itmişti. "Eh," dedi sonunda. "Birlikte ıslık çalabiliriz."

"Böylelikle ikisine de aynı anda sahip oluruz, öyle mi?"

"Ne?"

"Boş ver. Hadi öyleyse."

Böylece Wahram *Eroica*'yı çalmaya geri döndü ve bu kez Swan da o kuşlara özgü ıslığıyla karşı notaları ya da müziğin en yüksek melodilerini seslendirerek ona eşlik etti. Kadının çaldığı kısımlar Wahram'ın ıslığına dâhili sololar ya da caz doğaçlamaları misali karışıyor, Beethoven'ın sık sık kendini gösteren daha cesurca anlarındaysa iyice yükseliyordu. Kulağa sanki içindeki kuş, Beethoven'ın yürekliliğine ayak uydurmaya azınetmiş gibi geliyordu.

Birlikte oldukça coşkulu düetlere giriştiler. Zaman daha önce hiç olmadığı şekilde akıp gitti. Bunun gibi bir zevki keşfedebilmek için size zaman bahşedilmesi gerekir, diye düşündü Wahram. Bildiği tüm Beethoven bestelerini çalabilirdi, ondan sonra da Brahms'ın asil ve içten dört senfonisine geçer, onu da Çaykovski'nin son üç senfonisi izlerdi. Romantik gençliğinin tüm o harika parçaları... Bu esnada

Swan her şeye vardı; vücudundaki geliştirmeler ezgilere coşkun bir barok veya avangard dokunuşu katıyor, bu ilaveler Wahram'ı sıklıkla hayrete düşürüyordu. Kadının tiz sesi tüneli baştan aşağı dolduruyor olsa gerekti. Bazen güneşgezerler iyice yavaşlayarak hemen önlerinde yürüyor, müzikle eş zamanlı olarak atlayıp zıplıyor, hatta tecrübesiz ama şevkli ıslıklarla onlara eşlik bile ediyorlardı. Beethoven'ın yedinci senfonisinin son kısmı yürüyüş müziği görevi görme konusunda bilhassa başarılıydı. Bir molanın ardından yeniden yola koyulmak üzere ayaklandıklarında güneşgezerler sıklıkla Çaykovski'nin dördüncü senfonisinin başındaki korna sesini çalmalarını, sonra da şu anda onlara hükmeden bir yazgı varmış gibi hissetmelerini sağlayan ilk motifi seslendirmelerini istiyorlardı. Karanlık ve büyük bir yazgı...

İkili, Beethoven'ın dokuzuncu senfonisini çalmayı bitirdiğinde üç güneşgezer de başlarını hayretle iki yana salladı ve Nar onlara dönüp, "İkiniz de kesinlikle çok iyi ıslık çalıyorsunuz! Ne ezgiler ama!" dedi.

"Eh," dedi Wahram. "Bunlar Beethoven."

"Ya! Ben de onlara ıslık dendiğini sanıyordum."

"Onları uydurduğunuzu zannetmiştik," diye ekledi Tron. "Bayağı etkilenmiştik."

Daha sonra, üç genç arayı bir kez daha açıp iyice ilerlediğinde, "Bütün güneşgezerler böyle midir?" diye sordu Wahram.

"Tabii ki hayır!" dedi Swan, öfkelenerek. "Dedim ya, ben de bir güneşgezerim."

Wahram onun canını sıkmak istemiyordu. "Söylesene, beynine eklettiğin başka ilginç şeyler de var mı?"

"Var." Sesi hâlâ asabi çıkıyordu. "Çocukken geçirdiğim bazı havalelerle başa çıkabilmeme yardımcı olması için korpus kallozumuma* eklenmiş eski bir YZ var. Ve eski sevgililerimden birinin bir parçası... Cinsel tepkilerimizi paylaşabileceğimizi ve bunun bizi nereye götüreceğini görebileceğimizi düşünmüştük. Daha sonra anlaşıldığı üzere hiçbir yere götürmedi ama sanırım o parça hâlâ kafamın içinde bir yerlerde. Başka şeyler de var fakat şu anda bu konu hakkında konuşmak istemiyorum."

"Tanrım. Kafanı karıştırıyorlar mı?"

"Hiç de bile." Sesi giderek daha da karamsar çıkıyordu. "Ne yani, sende hiçbir şey yok mu?"

"Sayılır. Sanırım herkeste bir şeyler var," diye yanıtladı temin

* Beynin her iki lopu arasında bilgi iletişimi sağlayan sinir ağı sistemi -*çn*

edercesine, daha önce neredeyse hiç Swan'ınki kadar müdahale edilmiş bir beyinle karşılaşmamış olmasına rağmen. "Tavsiye edildiği üzere biraz vazopressin,* biraz da oksitosin** aldım."

"Onların ikisi de vazotozinden*** gelir," dedi kadın otoriter bir şekilde. "Üçünün arasında yalnızca tek bir amino asit farkı vardır. O yüzden ben sadece vazotozin aldım. Çok eskidir, o kadar eskidir ki kurbağaların üreme davranışlarını kontrol eder."

"Ya?"

"Evet, tam da senin ihtiyacın olan şey."

"Bilemiyorum. Oksitosin ve vazopressinden yana bir şikâyetim yok."

"Oksitosin sosyal hafızayı sağlar. O olmadan diğer insanları önemsemezsin. Benim daha çok oksitosine ihtiyacım var. Ve sanırım vazopressine de."

"Tek eşlilik hormonu," dedi Wahram.

"Erkeklerde tek eşlilik. Ama memelilerin sadece yüzde üçü tek eşlidir. Sanırım kuşlar bile bundan daha büyük bir yüzdeye sahip."

"Kuğular," dedi Wahram.

"Evet. Ve ben de Swan İkinci Swan'ım. Ama tek eşli değilim."

"Öyle mi?"

"Hayır. Ama endorfinlere**** sadığımdır."

Wahram kaşlarını çattı fakat kadının şaka yaptığını farz ederek sohbeti sürdürmeye çalıştı. "Bu bir köpeğe ya da onun gibi bir şeye sahip olmak gibi değil mi?"

"Köpekleri severim. Köpekler kurtlardan gelir."

"Ama kurtlar tek eşli değildir."

"Hayır. Ama endorfinler öyledir."

İpin ucunu kaçırdığını düşünen Wahram iç çekti. Ya da belki de ipin ucunu kaçıran kişi Swan'dı. "Endorfinleri harekete geçiren şey sevdiğimiz kimselerin dokunuşudur," dedi ve sohbetlerine o noktada son verdi. 'Ay Işığı Sonatı'nın son kısmını ıslıkla çalamazdınız.

***

O gece, küçük köpük şiltelerine yatıp ince battaniyelerini üzerle-

---

* Memelilerin büyük çoğunluğunda bulunan, vücuttaki su dengesini sağlayan hormon -*çn*

** Doğumda kolaylık sağlayan, sosyal ilişkilerde, eşler arasındaki bağlarda ve orgazm olmada rol oynayan beyin hormonu -*çn*

*** İnsanlar hariç, memelilerde (kuş, sürüngen vs) bulunan ve vazopressin ile oksitosin benzeri bir görev gören halkasal bir peptit hormon -*çn*

**** Vücudun ağrıyan bölgelerini rahatlatmak için beyin tarafından salgılanan, morfin benzeri bir etki yaratan hormon -*çn*

rine çekerek uyurlarken, Wahram uyandı ve Swan'ın yattığı yerde hareket ettiğini, artık sırt sırta uyuduklarını fark etti. Bunun sonucunda salgıladığı oksitosin ağrıyan kalçalarındaki sızıyı biraz azalttı; o hormonun harekete geçtiğini bu şekilde fark ederdiniz. Başka biriyle beraber uyuma dürtüsü, biriyle birlikte yatmanın verdiği keyif seksle eş anlamlı değildi elbette, ki bunu bilmek rahatlatıcıydı. Üç yabani az ötede birbirlerine kedi yavruları gibi dolanmış bir vaziyette uyuyordu. Tüneller sıcaktı, hatta çoğunlukla fazla sıcak ama yere yattığınızda yine de üşüyordunuz. Wahram kadının çok hafif bir şekilde, kedi gibi mırıldadığını duydu. Vücuduna eklettiği kedi genleri... evet, bunu duymuştu. İnsanlar kendinizi iyi hissetmenizi sağladıklarını söylerdi, tıpkı mırıldanmak gibi. Keyif duy, mırılda daha iyi hisset: durmadan, durmadan, durmadan tekrarlanan, nefes alışverişlerinizle aynı hızda yaşanan, daha çok keyif veren pozitif bir geribildirim gibi geliyordu kulağına onu dinlerken. Farklı türde bir müzik... Bununla birlikte bazen hasta kedilerin de anlık bir rahatlamayla mırıldadığını, hatta daha iyi olmayı umarak o döngüye kısa devre yaptırmaya çalıştığını gayet iyi biliyordu. Ömrünün sonuna yaklaşırken bunu yapan bir kediyle birlikte yaşamıştı. Elli yaşındaki bir kedi etkileyici bir yaratıktır. O yarım asırlık hadımı yitirmek Wahram'ın yaşadığı ilk kayıplardandı, o nedenle ömrünün son günlerdeki mırıldamalarını bilhassa acınası bir şey, isimlendirilemeyecek derecede yoğun bir duygunun sesi olarak hatırlıyordu. Babasının yakın bir arkadaşı mırıldayarak ölmüştü. İşte bu yüzden Swan'ın mırıldamaları onu az da olsa endişelendiriyordu.

***

Uyandıktan sonra mahmur ve bitkin bir şekilde yeniden tünelde yürümeye koyuldular. Sabah saatleriydi. Wahram *Eroica*'nın, yani Beethoven'ın kendine özgü duyma yetisiyle, besteyi yazarken içinde ölen işitme duyusuyla kaleme aldığı cenaze marşının yavaş kısmını çalıyordu ıslıkla. "'Bir saat yaşıyoruz ve o da hep aynı,'"* diye ezberden okudu. Ardından geç dönem yaylı dörtlülerinden ilkinin, çok zengin bir motifin varyasyonlarından oluşan 127'nci parçanın yavaş kısımlarına geçti; en az cenaze marşı kadar görkemli ama daha umut dolu, güzelliğe daha sevdalıydı. Onu takip eden üçüncü kısım o kadar kuvvetli ve neşeliydi ki pekâlâ dördüncü kısım da olabilirdi.

Swan başını arkaya çevirip ona baktı. "Kahrolasıca," dedi, "bundan hoşlanıyorsun."

---

* Yazarın kendi kitabı Antarktika'ya yaptığı bir gönderme –*çn*

Kurbağa sesini andıran, bas kahkahası göğsünde hoş bir his yarattı; hadrozorvari bir tınısı vardı. "'Tehlike onun için şaraptan farksızdı,'" dedi.

"Ne bu?"

"*Oxford İngilizce Sözlüğü*. Ya da en azından gördüğüm yer orasıydı."

"Alıntıları seviyorsun."

"'Çok uzun bir yoldan geldik ve gidecek çok uzun bir yolumuz var. Arada bir yerdeyiz.'"

"Hadi ama, bu neydi şimdi? Bir fal kurabiyesi mi?"

"Reinhold Messner'in bir sözü sanırım."

İtiraf etmesi gerekirdi ki bundan gerçekten de hoşlanıyordu. Aşağı yukarı yirmi beş günleri daha vardı ve bu o kadar da büyük bir rakam değildi. Dayanabilirdi. Hiç bu kadar kendini tekrar eden bir sahte tekrar yaşamamıştı, o nedenle ilginçti, sanki istemesi gereken şeylerin kısıtlandığı bir tür durum gibi. Bir *reductio ad absurdum*.* Ayrıca tünel de duyusal açıdan aşırı derecede yüklü olduğundan duyusal yoksunluk çok fazla söz konusu değildi. Birkaç element haricinde elbette: tünelin duvarları, göz alabildiğince öne ve arkaya uzanan tavan ışıkları...

Ama Swan bundan hoşlanmıyordu. Aslına bakılırsa bugün öncekilere nazaran bilhassa kötü görünüyordu. Yürüyüş hızı Wahram'ın yavaşlayıp onu beklemesini gerektirecek denli azalmıştı, ki kurbağa adam daha önce buna hiç şahit olmamıştı.

"İyi misin?" diye sordu, kadın ona yetişince.

"Hayır. Bok gibi hissediyorum. Radyasyon etkisini göstermeye başladı galiba. Bir şey hissediyor musun?"

Aslında Wahram da kalçalarından, dizlerinden ve ayaklarından şikayetçiydi. Ayak bilekleri iyi durumdaydı. Sırtı da yürümeye başladığında düzeliyordu. "Her tarafım ağrıyor," diye itiraf etti.

"Gördüğümüz o son güneş ilmeği beni endişelendiriyor. Onlardan birine şahit olduğunda ortamda yıldırım gibi hareket eden bir radyasyon var demektir. Korkarım hapı yuttuk. Kendimi çok boktan hissediyorum."

"Benim sadece ağrım var. Ama asansörde kendini bana siper etmiştin elbette."

"Muhtemelen ikimize de farklı oranlarda etki etti. Öyle umuyorum. Yabanilere de nasıl hissettiklerini soralım derim."

Bir sonraki istasyona vardıklarında aynen öyle yaptılar. Suratla-

* (*Lat.*) Saçma olana indirgeme yöntemi -*çn*

rındaki ifadelere bakılırsa onları endişelendirecek kadar gecikmişlerdi. "Nasıl gidiyor?" diye sordu Tron.

"Kendimi hasta hissediyorum," dedi Swan. "Siz üçünüz nasılsınız peki?"

Birbirlerine baktılar. "İyiyiz," dedi Tron.

"Mide bulantısı ya da ishal yok mu? Baş veya kas ağrısı? Saç dökülmesi?"

Üç güneşgezer aralarında tekrar bakışıp omuz silktiler. Onlar asansörden daha evvel inmişlerdi.

"Bende iştahsızlık var," dedi Tron, "ama yemekler de pek iyi değil."

"Benim de hâlâ kolum ağrıyor," dedi Nar.

Swan üçüne de öfkeyle baktı. Onlar birer güneşgezerdi, genç ve güçlüydüler, her zaman yaptıkları şeyi yapıyorlardı, tek farkı bu kez yeraltında olmaları ve güneşin aksi istikametine yürümeleriydi. Wahram'a baktı. "Peki ya sen?"

"Her yerim ağrıyor. Daha hızlı yürümem ya da daha uzun mesafe katetmem mümkün değil, aksi takdirde bir yerlerim sakatlanabilir."

Swan başıyla onayladı. "Ben de aynı durumdayım. Yavaşlamam bile gerekebilir. Kendimi kötü hissediyorum. O yüzden üçünüz önden gidip günbatımına ya da insanlara ulaştığınızda bize yardım getirebilir misiniz diye merak ediyorum."

Güneşgezerler olumlu anlamda kafa salladı. "Oraya vardığımızı nasıl anlayacağız?" diye sordu Tron.

"İki hafta sonra istasyonlara vardığınızda asansörle yukarı çıkıp bakabilirsiniz."

"Pekâlâ." Tron bakışlarını Tor ile Nar'a çevirdi, onlar da kafa sallayarak onayladılar. "Gidip yardım getireceğiz."

"Tamamdır. Kendinize zarar verecek kadar hızlı ilerlememeye bakın."

***

Üç güneşgezer gittikten sonra Wahram ile Swan yola yalnız devam etti. Bir saat yürüyor, yarım saat oturuyor ve bunu üst üste dokuz kez tekrar ediyorlardı, ardından uzun bir yemek ve uyku faslı geliyordu. Bir saat uzun bir zamandı, dokuz saat ise molalarıyla birlikte iki hafta gibi geliyordu. Ara sıra ıslık çalıyorlardı fakat Swan kendini iyi hissetmiyordu ve Wahram da kadın aksini rica etmedikçe bunu tek başına yapmak istemiyordu. Swan arada bir tuvaletini yapmak için durup arkada kalıyordu. "İshal oldum," dedi bir noktada, "elbisemi boşaltmam lazım." Ardından sadece, "Bekle biraz," dedi. Beş ya

da on dakika sonra yeniden ortaya çıktı ve tekrar yola koyuldular. Kuruyup kalmış gibi görünüyordu. İyice asabileşmişti ve sık sık hem Pauline'le hem de Wahram'la sertçe konuşuyordu. Mızmız, çekilmez ve aksi biri olup çıkıvermişti. Wahram onun bu insafsız tavırlarından, hiç yoktan tatsızlık yaratmasının anlamsızlığından usanıyor ve hiçbir şey söylemeden yürüyüp kendi kendine karamsar melodiler mırıldanıyordu. Böyle zamanlarda kreşteyken öğrendiği bir dersi hatırlamaya çalışıyordu: Geçimsiz kimselerle birlikteyken keyifsiz zamanlarında sergiledikleri kötü huylarını dikkate almamanız gerekirdi, yoksa onlarla hiçbir şekilde anlaşamazdınız. Kreşte altı kişiydiler ve içlerinden biri bipolarlık derecesinde geçimsizdi. Wahram gruplarının yarı yarıya dağılmasının sebebinin bu olduğunu düşünüyordu; kendisi de o kişiyi ekiplerinin bir parçası olarak göremeyenlerden biriydi. Altı kişilik bir grup otuz ayrı ilişki anlamına geliyordu ve kör talih sonucu içlerinden yalnızca bir-iki tanesi kreş ortamına göğüs gerebilecek kadar dayanıklı çıkmıştı. O noktanın yanına bile yaklaşamamışlardı fakat Wahram daha sonra o gruptan en çok özlediği kişilerin arasında geçimsiz olanın keyifliykenki hali olduğunu fark etmişti. Bunu hatırlamalı ve bundan ders çıkarmalıydı.

Derken Swan'ın tuvaletini yapmak için bir kez daha tünelin arkalarına gittiği ama aradan on dakika geçmesine rağmen geri dönmediği bir an geldi çattı. Wahram bir müddet sonra bir inilti duyduğunu sandı.

Böylece geri gitti ve kadını yarı baygın bir vaziyette yere yığılmış buldu; uzay elbisesini dizlerine dek sıyırmıştı ve işinin yarım kaldığı oldukça barizdi. Üstelik sahiden de inliyordu.

"Ah, hayır!" dedi Titanlı, kadının yanına diz çökerek. Uzun kollu bluzu hâlâ üzerindeydi, fakat teninin kumaşın altından yerle temas eden yerleri soğuktan maviye çalmıştı. "Swan, beni duyabiliyor musun? Yaralı mısın?"

Kadın başını havaya kaldırdı; gözleri hafif hafif dönüyordu. "Kahretsin," dedi kurbağa adam. Bacaklarının arası bok içindeyken kadının uzay elbisesini çekmek istemiyordu. "Gel," dedi, "seni temizleyeceğim." Herkes gibi o da bez değiştirme –hem bebeklerin hem de yaşlıların altını temizleme– konusunda nasibini almıştı, o yüzden ne yapması gerektiğini iyi biliyordu. Uzay elbisesinin ceplerinden birinde tuvalet kâğıdı vardı; son zamanlarda kendisi de onları birkaç kez aceleyle kullanmak zorunda kalmıştı ve bu durum artık onu daha fazla endişelendiriyordu. Uzay elbisesi sağ olsun yanında su, hatta folyolu ambalajlara sarılı birkaç ıslak mendil bile vardı. Her ne kadar

gözlerini kaçırmaya çalışsa da Swan'ın cinsel organının kıvırcık kıllarının arasında bulunan küçük penisi ve yumurtalıkları görmeden edemedi. Tam klitorisin olması gereken yerde ya da biraz daha yukarıdaydılar. Demek bir erdişiydi; bunu öğrenmek onu şaşırtmadı. Titiz ama hızlı olmaya özen göstererek Swan'ı temizlemeyi bitirdi, ardından kadının kollarını kendi omuzlarına dolayıp onu kaldırdı (düşündüğünden daha ağırdı), uzay elbisesini yukarı çekip üst kısmını beline doladı ve onu tekrar yere oturttu. Ardından kıyafetin kollarını kadının üstünde topladı. Neyse ki elbisenin YZ'si sahibine yardımcı olabilmek için Jeeves* gibi çalışırdı. Aklına kadının küçük sırt çantası geldi ve etrafına bakındı; yerde duruyordu, onu da alması gerekecekti. En iyi çözümün çantayı kadının sırtına geçirmek olduğuna karar verdi. Her şey hallolduktan sonra Swan'ı kucağına alıp taşımaya koyuldu. Ama kadının başı rahatsız edici derecede arkaya sarkıyordu, bu yüzden tekrar durdu.

"Swan, beni duyabiliyor musun?"

Kadın inleyip gözlerini kırpıştırdı. Wahram bir kolunu Swan'ın boynunun ve başının arkasına koyarak onu tekrar kaldırdı. "Ne oldu?" diye sordu kadın.

"Bayıldın. Tuvaletini yaparken."

"Ah." Başını kaldırıp kollarını Titanlının boynuna doladı. Wahram tekrar yürümeye başladı. Kadın kollarını boynuna sararak ona yardımcı olduğundan artık o kadar da ağır gelmiyordu. "Bayılacağımı hissetmiştim," dedi. "Yoksa yine mi âdet geçiriyorum?"

"Hayır, sanmıyorum."

"Öyleymiş gibi hissediyorum, ağrım var. Ama âdet görecek kadar vücut yağım olduğunu zannetmiyorum."

"Belki de yoktur."

Ansızın irkilen Swan, Wahram'la yüz yüze gelebilmek için geri çekildi. "Ah tanrım. Hey, bak... bazıları bana dokunmaktan hoşlanmaz. Bunu sana söylemem gerek. Enceladuslu uzaylı yaşam formlarını yutanları duymuş muydun?"

"Yutan mı?"

"Evet. O bakteri sınıfını aşılamanın bir yöntemi. Biraz Enceladuslu yutuyorlar; sözde sana faydası olan bir şey. Bunu ben de yaptım. Uzun zaman önce. Yani, şey, bazı insanlar bu fikirden hoşlanmıyor. Hatta bunu yapan insanlara dokunmak bile istemiyorlar."

Ani bir mide bulantısı hisseden Wahram huzursuzca yutkun-

---

* Pek çok kısa hikâyeye, romana, filme ve müzikale konu olan zeki ve güvenilir kahya karakteri. Yurtdışında Batman'in Alfred'i kadar meşhurdur. *-çn*

du. Buna sebep olan şey o uzaylı böcek miydi yoksa sadece böceğin düşüncesi mi? Emin olmasının imkânı yoktu. Olan olmuştu artık, bunu değiştiremezdi. "Hatırladığım kadarıyla," dedi, "Enceladuslu şu bakteri grubu bulaşıcı değildi."

"Evet, bu doğru. Ama vücut sıvılarıyla birlikte taşınabiliyor. Yani sanırım kanına karışması gerekiyor. Gerçi ben kendiminkini içmiştim. Belki de bağırsaklara inmesi yetiyordur. Öyle olsa gerek. İnsanlar işte bu yüzden endişeleniyorlar. O yüzden..."

"Sorun yok," dedi Wahram. Yüzünün kadın tarafından dikkatle incelendiğinin farkında olarak onu bir müddet daha taşıdı. Tıraş olduğunda aynada gördüğü görüntü düşünülürse görülecek pek fazla şey yoktu. "Kendine çok tuhaf şeyler yapmışsın," dedi, öyle bir niyeti olmamasına rağmen.

Swan suratını asıp bakışlarını başka yöne çevirdi. "İnsanların ahlaki değerlerini yargılamak her zaman kaba bir davranış olagelmiştir, sence de öyle değil mi?"

"Evet, öyle. Tabii ki. Ama nedense hep yaparız. Fakat ben sadece tuhaf olduklarını kastetmiştim. Yargılamak gibi bir niyetim yoktu."

"Ah, eminim öyledir. Tuhaflık çok güzel bir şeydir."

"Eh, değil midir? Hepimiz tuhafız."

Swan başını çevirip tekrar ona baktı. "Ben tuhafım, öyle olduğumu biliyorum. Hem de pek çok açıdan. Sen farklı bir açıdan görüyorsun sanırım." Bakışlarını kucağına çevirdi.

"Evet," dedi Wahram. "Ama seni tuhaf yapan şey bu değil."

Swan zayıf bir kahkaha attı.

"Bir çocuğun babası oldun mu hiç?" diye sordu Titanlı.

"Evet. Sanırım bunun da tuhaf olduğunu düşünüyorsun."

"Evet," dedi ciddi bir şekilde. "Gerçi ben de erdişiyim ve bir keresinde bir çocuk doğurmuştum. Yani, bilirsin... bunu oldukça tuhaf bir tecrübe olarak görüyorum, hangi açıdan olursa olsun."

Şaşırdığı oldukça belli olan Swan başını geriye çekip ona dikkatle baktı. "Bunu bilmiyordum."

"Kişinin hareketlerine yansıyan bir şey değil," dedi Wahram. "Sadece geçmişinin bir parçası, anlarsın ya? Hem zaten bana kalırsa belirli bir yaşa gelmiş bütün uzaycılar hemen hemen her şeyi deniyorlar, sen de öyle düşünmüyor musun?"

"Sanırım evet. Kaç yaşındasın?"

"Yüz on bir, teşekkürler. Peki ya sen?"

"Yüz otuz beş."

"Ne kadar hoş."

Swan adamın kucağında kıpırdanıp mahsuscuktan ona vuracakmış gibi yaptı. Wahram da bunu fırsat bilip, "Yürüyebilir misin?" diye sordu.

"Belki. Dur bir deneyeyim."

Wahram onu yere bırakıp dik durmasını sağladı. Swan ona yaslandı, bir müddet koluna tutunarak topalladı, ardından duruşunu dikleştirdi ve kendi başına, yavaşça ilerlemeye başladı.

"Yürümek zorunda değiliz, biliyorsun," dedi Titanlı. "Demek istediğim, bir sonraki istasyona gidip orada bekleyebiliriz."

"Önce nasıl hissettiğimi bir görelim. Ne yapacağımıza oraya vardığımızda karar veririz."

"Sence güneş yüzünden mi hastalandın? Çünkü Merkür'ün yerçekimindeyken her eklemimin ağrıdığını söylemem gerek."

Swan omuzlarını silkti. "Telsizlerimizi yok edecek kadar büyük bir darbe aldık. Pauline on sieverte maruz kaldığımı söylüyor."

"Vay canına." Ölümcül doz oranı yaklaşık otuz sievert, diye düşündü. "Eğer o kadarına maruz kalmış olsaydım bilekpanelim beni uyarırdı. Kontrol ettiğimde yalnızca üçü gösteriyordu. Ama asansörü beklediğimiz sırada beni korudun."

"Eh, ikimizin birden tam şuaya maruz kalmasının bir anlamı yoktu."

"Haklısın ama sırayla yer değiştirebilirdik."

"Güneş ilmekleri hakkında hiçbir şey bilmiyordun. Toplam yaşam süren ne kadar?"

"Yaklaşık iki yüzyıl," dedi. Uzayda bu kadar uzun süre kalabilmek için herkes gibi onlar da uzun ömürlülük tedavisinin DNA tamiri bileşenine güveniyorlardı.

"Fena değil. Benimki beş yüz." İç çekti. "Bu sonum olabilir. Ya da belki de sadece bağırsaklarımdaki bakterileri öldürmüştür. Sanırım olan bu. Umarım. Gerçi saçım da dökülmeye başladı."

"Eklemlerim muhtemelen sadece yürümekten ağrıyor," dedi Wahram.

"Olabilir. Aerobik olarak neler yapıyorsun?"

"Yürüyorum."

"Bu aerobik sistemini sınamak için pek de iyi bir yöntem değil."

"Yürürken öfleyip püflüyor ve konuşuyorum," diye karşılık verdi Titanlı, kadının düşüncelerini dağıtmaya çalışarak.

"Başka bir alıntı mı?"

"Galiba bunu ben uydurdum. Günlük rutinimin mantralarından biri."

"Günlük *rutininin*."

"Rutinleri severim."

"Burada mutlu olmana şaşmamak gerek."

"Buranın da bir rutini olduğu doğru."

Uzun bir süre boyunca sessizce ilerlediler. Bir sonraki istasyona vardıklarında bugün daha fazla yürümemeye karar verdiler ve hem birkaç saat fazladan dinlenmek hem de uyumak için yere kuruldular. Swan bir ara kalkıp bir şey yapmak için tekrar tünele döndü, geri geldiğinde uykuya daldı ve iyice, mırıldamadan dinlendi. Ertesi sabah da yürümeye devam etmek istediğini, dikkatli olacağını ve yavaş gideceğini belirtti. Böylece yeniden yola koyuldular.

Uzaktaki tepe lambaları upuzun kavislerini izleyerek yerden çıkıyormuş gibi görünmeye, ardından yukarı tırmanmaya ve üstlerinden geçmeye devam ediyordu. Bu da durmaksızın bayır aşağı yürüyorlarmış gibi bir izlenim yaratıyordu. Wahram ışıklardan birini gözleriyle takip etmeye çalıştı fakat lamba tepelerinden geçtiği sırada bunu başarıp başaramadığından emin olamadı. Bunu görüş mesafelerini ölçmek için bir tür birim olarak kullanabilirlerdi; gerçi kaçla çarpması gerektiğinden emin değildi. "Pauline'e görüş mesafemizin kaç kilometre olduğunu sorabilir misin?" diye rica etti bir noktada.

"Bunu zaten biliyorum," dedi Swan. "Üç kilometre."

"Anlıyorum."

Sonra birden bu mevzu o kadar da önemli gelmemeye başladı.

***

"Islık çalalım mı?" diye sordu Wahram, yarım saat boyunca sessizce yürümelerinin ardından.

"Hayır," dedi kadın. "Islık çalacak halim kalmadı. Bana bir hikâye anlat. Bana kendinden bahset, seninle ilgili daha önce hiç duymadığım şeyleri öğrenmek istiyorum."

"Eh, bu oldukça kolay." Ama nasıl başlayacağını bir türlü bilemedi. "Şey, yüz on bir yıl önce Titan'da doğdum. Annem Callisto asıllı bir rahimli erkek, üçüncü nesil bir Jüpiterliydi. Babamsa Marslı bir erdişi. Gezegendeki politik çekişmelerinden birinin sonucunda sürgüne yollanmış. Çocukluğumun büyük bir bölümü Titan'da geçti fakat o günlerde oldukça kısıtlı bir yerdi. Sadece birkaç istasyondan ve küçük kubbelerden ibaretti. O yüzden okula giderken birkaç yıl boyunca Herschel Krateri'nde yaşadım. Ayrıca Phoebe'de, bir kutup uydusunda ve son olarak da Iapetus'ta. Satürn sisteminde yaşayan hemen hemen herkes bölgenin bütünlüğünü kavrayabilmek adına

uydularla gezegen arasında dolaşıp durur. Özellikle de kamu hizmetlerinde çalışıyorsan..."

"Bunu çok kişi yapar mı?"

"Herkes temel bir eğitimden geçmek ve zamanlarının belirli bir kısmını Satürn'e adamak zorunda. Ayrıca yapılan bir çekiliş sonucunda bir hükümet görevine de atanabilirler. Bazıları atanır, yaptıkları iş hoşlarına gider ve çalışmaya biraz daha devam ederler. Ben öyle yaptım. Mecburi hizmetlerimden sonuncusu Hyperion'daydı. Çok küçük bir yer ama oraya bağlanıverdim, oldukça tuhaf bir deneyimdi."

"İşte yine o kelime."

"Eh, hayatın kendisi tuhaftır. Ya da en azından bana öyle görünüyor," dedi. Ardından şarkı söylemeye başladı. "İnsanlar tuhaftır, sen bir yabancı olduğunda."* Ama kısa kesti. "Hyperion gerçekten de tuhaf bir yer. Anlaşılan eşit boyutlardaki iki uydunun çarpışmasından geriye kalanlarla oluşmuş. Ortaya çıkan şey bir bal peteğinin yan tarafını andırıyor. Deliklerinin etrafındaki dairesel yükseltiler beyaz, her bir deliği neredeyse yarısına kadar dolduran tozsa siyah. Bu yüzden ne zaman o yükseltilerde yürüsen veya o tarafının üzerinde uçsan tüm uydu son derece cüretkâr bir sanat eseri gibi görünüyor."

"Kocaman, yaşlı bir goldsworthy."

"Bir nevi. Ayrıca sadece varlığınla bile kolayca bozulabilecek bir yer. O nedenle istasyonu nasıl kuracağımız, hatta kurup kurmamamız gerektiği bir sorun teşkil ediyordu. Tabii birini oraya temelli yerleştirirsek istasyonun nasıl yönetilmesi gerektiği de öyle... Bunun çözülmesine yardım ederken kendimi bir tür müze sorumlusu ya da onun gibi bir şeymiş gibi hissettim."

"İlginç."

"Ben de öyle düşündüm. Daha sonra İapetus'a geri döndüm. Orası da yaşamak için harika bir yerdir. Beni kendine geri çekti diyebilirim. Ayrıca belli bir açından baktığında sana tüm gezegen sisteminin bir manzarasını verir ve neden 'harika bir yer' olduğunu görmeni sağlar. Orada dünyalaştırma yönetimi ve siyasal bilimler okudum, çünkü..."

"Ülkesi adına yalan söylemesi için gönderilen dürüst bir adam olmak için mi?"

"Ah, bunun bir diplomatın doğru tanımı olmadığını umarım. Ben öyle değilim. Umarım sen de değilsindir."

"Kelimelerin anlamlarını seçme şansımız olduğunu sanmıyorum."

---

* The Doors grubunun "People Are Strange" adlı parçası –*çn*

"Öyle mi? Bence var."

"Sadece oldukça sınırlı çerçeveler içinde. Devam et."

"Eh, daha sonra Titan'a geri dönüp dünyalaştırma projelerinde çalıştım. O yıllarda çocuk sahibi oldum."

"Hayat arkadaşlarınla mı?"

"Evet, kreşimin altı ailesi ve sekiz çocuğu oldu. Onları ara sıra görüyorum. Bu bana hemen hemen her zaman keyif verir. Onlar için endişelenmemeye çalışıyorum. Çocukları severim; hayatlarının hatırlamadıkları kısımlarını hatırlıyorum. Sanırım bu onlardan ziyade beni ilgilendiriyor. Ama sorun değil. Hatıralar huzur kaçırıcı şeylerdir. Hoşuna giden zamanları hatırlar, onlara benzer bir şeyler yaşamak istersin. Fakat sadece yeni şeyler yaşarsın. O yüzden ben de sadece o anda yaşadığım şeyleri istemeye çalışıyorum. Nasıl yapacağın muallaktır. Hayatının ikinci yüzyılına girince iyice zorlaşıyor galiba."

"Hiçbir zaman kolay olmadı ki."

"Doğru. Bu dünya benim için oldukça gizemli bir yer. Demek istediğim, insanların galaksi hakkında söylediği şeyleri duyuyor ama bunu nasıl kullanışlı hale getirebileceğimi bilmiyorum. Bana anlamsız geliyor. İşte bu yüzden kendi anlamlarımızı yaratmamız gerektiğini söyleyenlere katılıyorum. Projenin konseptini faydalı buluyorum. Bir şeyler yaratabilmek adına şimdiki zamanda bir eylemde bulunuyor, bunu geçmişte de yaptığını hatırlıyor ve gelecekte de yapmayı bekliyorsun. Başlı başına bir sanat dalı olmaya gerek duymayan, yapılmaya değer bir sanat eseri."

"Buna varoluşçuluk deniyordu, değil mi?"

"Evet, sanırım öyle. Böyle bir şeyden nasıl kaçınılabileceğini anlamıyorum."

"Hmm." Swan bir müddet bu konuya kafa yordu. Kapkara saçları tepe lambalarının ışığı altında parlıyordu. "Bana kreşinden bahset. Nasıl işliyor?"

"Titan'da aşağı yukarı aynı yaş aralığında olan kişiler gruplar halinde toplanır ve beraber eğitim görüp beraber çalışırlar. Bunlardan da çocuk yetiştirmeyi amaçlayan daha küçük topluluklar oluşur. Genellikle yarım düzine civarında kişiden ibarettirler. Hepsinin farklı yapıları vardır. Grup üyelerinin uyumluluğuna göre değişir. Bir aralar iki kişiden oluşan aile bağlarının uzun bir döneme yayılan sorumluluk yükünü kaldıramadığına yönelik bir düşünce ortaya çıkmış. Yarısından çoğu başarısız oluyormuş ve daha çok çocuğa ihtiyaç varmış. Böylece daha kalabalık gruplar kurulmaya başlanmış.

Pek çok kişi bunu ömür boyu sürecek bir bağ değil de bir tür çocuk yetiştirme metodu olarak görür. Kreş ismi buradan gelir. Kaçınılmaz olarak işin içine bir sürü kırgınlık karışıyor. Ama eğer şanslıysan bir müddet boyunca her şey iyi gidebiliyor ve zamanı geldiğinde güzel hatıralarını yanına alıp kendi yoluna devam ediyorsun. Onlarla hâlâ görüşüyorum, hatta hâlâ bir kreşiz. Fakat çocuklar artık büyüdü ve birbirimizi eskisi kadar sık görmüyoruz."

"Anlıyorum."

Uzunca bir süre sessizlik içerisinde ilerlediler. Wahram bu süre zarfında kendini oldukça arkadaş canlısı hissetti, hatta ağrıları bile azalmıştı sanki.

Derken Swan, "Buraya daha fazla *katlanamıyorum*. Hiçbir şey değişmiyor. Tıpkı bir hapishane ya da *okul* gibi," diye patladı öfkeli bir şekilde.

"Merkür'ün altındaki yaşamımız," dedi bu durumdan hoşnut olan Wahram, biraz gücenmiş bir şekilde. Öte yandan kadının hasta olduğunu da unutmamak gerekirdi. "Çok yakında bitecek."

"Yine de daha çok var," dedi Swan, başını karamsarca iki yana sallayarak.

***

Birer saat arayla yürümeye devam ettiler. Hiçbir şey değişmedi. Swan artık daha düzgün yürüse de baygınlık geçirmeden önceki günlerine nazaran hâlâ biraz yavaştı. Wahram bunu önemsemiyor, hatta kadının daha yavaş yürümesi işine bile geliyordu. Sabahları hâlâ her tarafı tutulmuş bir vaziyette uyanıyordu, ancak durum daha da kötüleşecekmiş gibi görünmüyordu. Kendini zayıf hissettiği ya da mide bulantısı çektiği de yoktu. Yine de semptomlara karşı bir gözünü huzursuca açık tutuyordu. Swan saçlarını arkada toplamış, ortaya pek çok kelleşmiş bölge çıkmıştı.

"Peki ya sen?" diye sordu Titanlı, bir noktadan sonra. "Bana kendinden bahset. Bir zamanlar buz kalıplarının üzerinde saatlerce çıplak yattığın doğru mu? Vücuduna güneş sistemi modelleri kazıdığın, kanla desenler çizdiğin?"

Önünde yürümekte olan Swan tereddüt edip yavaşladı, sonra da Wahram başa geçene dek bekledi. "Sana bağırmak istemiyorum," dedi, kurbağa adam yanından geçerken. "Ve evet," diye devam etti, tekrar yürümeye koyulduklarında, "hem o dediklerini hem de başka türden abramovicleri yaptım. Bence vücudumuz sanat için oldukça iyi bir materyal. Ama bu dediklerinin çoğunu ellili yaşlarındayken yapmıştım."

"Peki ya ondan öncesi?"

"Daha önce de dediğim gibi Tanyeri'nde doğdum. İnşasının yeni bittiği zamanlarda. Sulama sistemlerini kurdukları yıllarda çiftlikte oynayan bir çocuktum. Toprak geldiğinde çok büyük olay olmuştu. Kocaman tüplerden çıkıyordu, ıslak çimento gibi ama siyahtı. İlk ekinleri topladıkları ve parktaki bitkileri ekmeye başladıkları sıralarda annemle orada oyun oynardım. Çocuk olmak için harika bir yerdi. Yukarı çıktığımızda her şeyin ölmüş olacağına inanmak çok zor. İnanmak için görmem lazım. Her neyse, büyüdüğüm yer orasıydı işte."

"Geçmiş geçmişte kalmıştır," dedi Wahram. "O yer ister orada olsun ister olmasın."

"Senin için öyle olabilir ey yüce bilge. Ama ben hiçbir zaman o şekilde hissetmedim. Her neyse, daha sonra bir süre Venüs'te yaşadım ve Shukra için çalıştım. Ardından teraryum tasarlama işine girdim. Ondan sonra da sanat eserleri yapmaya, vücutlarla ve arazilerle çalışmaya koyuldum. Goldsworthy ve abromovicler hâlâ ilgimi çeker ve geçimimi onlardan sağlarım. O nedenle genellikle güneş sisteminde dolaşır ve sipariş ararım. Ama Tanyeri'nde hâlâ bir dairem var. Ebeveynlerimin ikisi de öldü, o yüzden büyükannem Alex ve hayat arkadaşı Mqaret benim için bir aile gibiydi. Siz Satürnlüler o ikisini görseydiniz birbirlerine olan bağlarını hiçbir şekilde eleştiremezdiniz. Zavallı Mqaret."

"Hayır, biliyorum," dedi Wahram. "Benim bahsettiğim şey çocuk yetiştirmek için ikiden fazla kişinin gerektiğiydi. Bunu sen de öğrenmiş olmalısın."

Swan ona bir bakış attı. "Çocuklarımdan biri hâlâ hayatta. Zasha'yla birlikte sahip olduğumuz kız ise öldü."

"Üzüldüm."

"Evet, şey, yaşlanmıştı. Şu anda bu konu hakkında konuşmak istemiyorum."

Aslına bakılırsa giderek yavaşlıyor ve kamburu çıkmış gibi görünüyordu. "İyi misin?" diye sordu Wahram.

"Kendimi zayıf hissediyorum."

"Durup dinlenmek ister misin?"

"Hayır."

Sessizlik içinde, güçlükle ilerlediler.

Wahram bir kolunu kadının sırtına dolayıp koltukaltından ona destek olarak bir saat boyunca yürümesine yardım etti. Molalarının ardından Swan güçlükle ayağa kalkıp tekrar yola koyuldu ve tartışma

kabul etmedi. Bir sonraki istasyona vardıklarında Titanlı mekândaki tüm dolapları ve odaları karıştırdı. Kontrol ettiği son odada (bir şey aradığınızda onu daima baktığınız en son yerde bulursunuz) göğüs hizasında tutamacı olan, dört tekerlekli ve küçük bir el arabasıyla karşılaştı. Bir metreye iki metre ebatlarında, araç tekerleği yüksekliğindeki düz bir yataktan farkı yoktu ve ön tarafında iki tane döner teker bulunuyordu.

"Hadi çantalarımızı buna koyalım. Ben iterim," dedi Wahram.

Swan ona bir bakış attı. "Sence beni itebilir misin?"

"Eğer iş oraya varırsa seni taşımaktan daha kolay olacağı kesin."

Kadın çantasını el arabasına attı ve ertesi sabah başı çekti. İlk başlarda Wahram'ın ona ayak uydurabilmek için acele etmesi gerekti fakat bir süre sonra kadına yetişti ve onunla birlikte yavaşladı.

Saatler birbirini kovaladı. Swan bazen hiçbir şey söylemeksizin el arabasına oturuyordu. Dünyalı büyük sanatçıların isimlerine sahip kraterler ve yamaçlar gezgenin yüzeyinde bir bir geride kaldı; Ts'ao Chan'ın, Philoxenus'un, Celaleddin Rumi'nin ve Ives'in altından geçtiler. Ives'in çılgın bestelerinden biriyle unutulmaz bir şekilde birleştirdiği "Columbia, Okyanusun Cevheri" parçasını çaldı ıslıkla Wahram. Ardından Rumi'nin "Mineral olarak öldüm," sözünü hatırladı ve daha iyi ezberlemiş olmayı diledi. "Mineral olarak öldüm ve bitki olarak doğdum; bitki olarak öldüm ve hayvan olarak doğdum; ne zaman ölüp de bir şey kaybettim ki?"

"Kimin sözü bu?"

"Rumi."

Aralarına tekrar sessizlik çöktü. Tünelin büyük kavisi boyunca ilerlemeyi sürdürdüler. Buradaki duvarlar çatlak çatlaktı ve su sızdırmazlık kazanmaları için gereğinden fazla sıcağa maruz bırakılmış gibi duruyorlardı. Siyah üstüne siyah biniyor, ortaya çılgınca parıltılar çıkıyordu. Eski tablolardaki ince çatlakları andıran sonsuz bir döngü...

Swan inleyip arabadan kalktı ve batıya doğru yürümeye koyuldu. "Bekle biraz, yine tuvalete gitmem gerek."

"Ah, tanrım. İyi şanslar."

Aradan uzun bir müddet geçtikten sonra bir inleme, hatta ümitsiz bir yardım çığlığı işitti. "İmdat." El arabasını da beraberinde çekerek tünelde geriye doğru koşturdu.

Swan bir kez daha elbisesi dizlerine kadar sıyrılmış bir halde yere yığılmıştı. Onu bir kez daha temizlemek zorunda kaldı. Kadının bilinci bu kez biraz daha açıktı ve bakışlarını utançla başka tarafa ka-

çırdı, hatta bir noktada ona dermansızca vurdu bile. İşini yarıladığı sırada Wahram'a gözü yaşlı bir şekilde, öfkeyle baktı. "Bu ben değilim," dedi. "Şu anda burada değilim."

"Eh," dedi Wahram, biraz gücenerek. "Ben de burada değilim."

Swan gevşeyip kendini yere bıraktı. "O halde burada kimse yok," dedi bir müddet sonra.

Wahram işini bitirip kıyafetlerini tekrar giydirdikten sonra kadını arabaya bindirip onu itmeye koyuldu. Swan tek kelime bile etmeksizin, orada öylece uzandı.

Bir sonraki mola yerine vardıklarında Wahram kadına içine besin maddesi ve elektrolit katılmış su içirdi. El arabası, tıpkı Swan'ın da bir noktada belirttiği gibi, giderek bir hastane yatağını andırmaya başlamıştı. Wahram ara sıra biraz ıslık çalıyor, çoğunlukla Brahms'ın bestelerini tercih ediyordu. Onun melankolik melodilerinin merkezinde şu anki duruma gayet iyi uyan, metanetli bir kararlılık mevcuttu. Önlerinde hâlâ aşmaları gereken yirmi iki gün vardı.

O akşam sessizlik içinde oturdular. Tutarsız hayvansal davranışlar içeren hadiselerden sonra bu tür küçük krizler sıklıkla yaşanırdı: başka tarafa çevrilen kafalar; dalgınca gerçekleştirilen yatma hazırlıkları; donuk bir şekilde, acı çekerek dalınan uyku... o görünmez sığınak. Sahte tekrarlara rahatlatıcı bir şey gibi tutunma vaktiydi. Yaraları sarma zamanı. Tüm bu şeyler daha önce de olmuştu ve yine olacaktı.

***

Bir sabah Swan ayağa kalkıp yürümeye çalıştı ve aradan yirmi dakika geçtikten sonra yeniden arabaya oturdu. "Bu çok tedirgin edici," dedi güçlükle duyulan bir sesle. "Eğer yeteri kadar hücrem ölmüşse..."

Wahram hiçbir şey demeden arabayı itmeye devam etti. Ansızın Swan'ın bu tünelde ölebileceğini ve bu konu hakkında yapabileceği hiçbir şey olmadığını fark etmişti. Tüm vücudunu bir mide bulantısı dalgası kapladı, bacakları dermansızlaştı. Hastanede kaldığı zamanlarda da böyle olurdu.

Bir başka uzun sessizliğin ardından, "Eskiden hayatımı riske atmayı severdim sanırım," dedi Swan, alçak sesle. "Korkunun şok edici etkisi. Sağ kurtulduğunda duyduğun heyecan. Bu bir tür düşkünlüktü."

"Annem de öyle söylerdi," dedi Wahram.

"Kendine şok geçirterek uyanmaya ya da onun gibi bir şeyler yapmaya çalıştığın korku öyküleri gibi. Ama o hikâyelerin hepsi

de yanlış. Diyelim ki birinin cenazesine katıldın ve onlara yardım ediyorsun. Gördüğün her şey korku hikâyelerinden fırlamış gibidir. O öykülerde kullanılan imgelerin bulunduğun yerden esinlendiğini görürsün. Ama yine de kalırsın. Ve bir süre sonra bunun hep böyle olageldiğini görürsün. Herkes oraya gider. Yardım edersin, ama aslında etmezsin; sadece orada otursun. Ve er ya da geç ölen kişinin elini tutarsın. Bunun bir kâbus olması gerekir. Kemikler topraktan fırlamış ve bileğini kavramıştır falan filan. Ama gerçekte yaşanan son derece doğaldır. Hepsi çok doğaldır."

"Sonra?" dedi Wahram, kadın bir müddet sessiz kalınca.

"Beden hayatta kalmaya çalışır. Ama öyle değildir... Bu çok doğal. Belki şimdi sen de anlarsın. Önce insan beyni ölür, sonra hayvan beyni, son olarak da kertenkele beyni. Tıpkı senin şu Rumi'nin dediği gibi ama geriye doğru. Kertenkele beyni vücudu hayatta tutabilmek için enerjisini son damlasına kadar harcar. Bunu gördüm. Bir tür arzu. Gerçek bir güç. Hayat devam etmek ister. Ama bir bağ eninde sonunda kopar. Enerji, olması gereken yere gitmeyi bırakır. Son adenozin trifosfat kullanılır. Sonra da ölürüz. Bedenlerimiz toprağa döner, yeniden toprak oluruz. Bu doğal bir döngüdür. Öyleyse..." Bakışlarını kurbağa adama çevirdi. "Öyleyse neden korkuyoruz? Neyiz biz?"

Wahram omuzlarını silkti. "Hayvansal filozoflar. Tuhaf bir kaza. Nadide bir şey."

"Ya da olabildiğince sıradan ama..."

Swan sözünü yarıda bıraktı.

"Dağınık mı?" demeyi göze aldı Wahram. "Geçici?"

"Yalnız. Daima yalnız. Birine dokunduğun zaman bile."

"Eh, konuşabiliyoruz," dedi Titanlı, tereddütle. "O da yaşamın bir parçası. Kertenkelelerin yapabildiği bir şey olmasa da... Bazen içimizi döküp aramızdaki boşlukları kapatırız."

Swan hüzünle başını iki yana salladı. "Ben her zaman o boşluklara düşerim."

"Hmmm," dedi Titanlı, ne yapacağını bilemez halde. "Bu kötü olur. Ama bana söylediklerini ve sende gördüklerimi göz önüne aldığımda böyle bir şeyin nasıl mümkün olabileceğini anlayamıyorum."

"Önemli olan nasıl hissettiğindir."

Wahram bir müddet buna kafa yordu. Tepe lambaları üstlerinden geçmeye, o da arabayı itmeye devam etti. Bu doğru muydu? Yaptığın şeyi iyi veya kötü kılan onun hakkında ne hissettiğin miydi? Ne yaptığının ya da diğerlerinin ne gördüğünün bir önemi yok muydu? Eh,

düşüncelerinizin içine sıkışıp kalmış vaziyetteydiniz. 'Nevrotik' teriminin güncel tıbbi tanımı en basit anlamıyla 'kötü şeyler düşünme yatkınlığı' idi. Eğer bu yatkınlığa sahipsen, diye düşündü Wahram, Swan'ın kabuk kabuk olmuş, saçsız başına bakarak, eğer nevrotiksen üzerinde çalışacağın materyal hemen hemen her şey olabilir. Bu doğru muydu? Yani, işte buradaydılar; içten içe önemli bir şey olduğunu düşünen küçük atom dönüşleri... Yıldızlara bakarken bile. Sonsuz bir döngü halinde aşağı doğru meyleden bir tüneldeyken bile. Derken dönüş sona erip dağılacaktı. O yüzden bununla yüzleşmeniz gerekiyordu: İyi şeyler mi düşünecektiniz yoksa kötü şeyler mi?

Swan'ı içine girdiği karamsarlıktan çekip çıkarmak için Beethoven'ın dokuzuncu senfonisinin giriş kısmını, yani ihtiyar maestronun en derin trajedisinin ilk bölümünü ıslıkla çalmaya başladı. Ardından bölümün sonlarına yakın bir noktada kendini tekrar eden kısma, Berlioz tarafından Beethoven'ın deliliğinin kanıtı olarak görülen yere geçti. Tekrar çaldı. Hayatı boyunca ne zaman bir tepeye tırmansa tutturduğu basit bir ezgiydi bu. Şimdiyse yokuş aşağı gidiyor, büyük bir çemberin zirvesinden iniyorlardı ama çaldığı melodi içinde bulunduğu ruh haline gayet iyi uyuyordu. Sekiz notayı durmaksızın, tekrar tekrar çaldı. Altısı alçak, ikisi yüksek. Basit ve net.

Sonunda arabada oturmakta olan ve sırtını kurbağa adamın tuttuğu demire dayayan Swan tekrar konuştu fakat hafifçe geveliyordu ve sanki Pauline'e hitap edermiş gibi bir hali vardı. "Hayatta olduğumuzu bilen birileri var mı acaba? Asla emin olamazsın. İlk zamanlarda bu, her şey demektir ama zaman değişir, sen değişirsin, onlar değişir. Ve sonunda her şey sona erer. Kızımın bana anlatacak hiçbir şeyi yok."

Uzun bir duraksama yaşandı. "Çocuğunun babası kimdi?" diye sordu Wahram. "Her iki şekilde de çocuk sahibi oldun mu?"

"Evet. Babasının kim olduğunu bilmiyorum. Fassnacht'ta, herkesin maske taktığı bir ortamda hamile kaldım. Görünüşünden hoşlandığım bir adamdan. Kızım onun kim olduğunu biliyor, izini sürdü."

"Maskeli bir adamın görünüşünden mi hoşlandın?"

"Evet. Tavırlarından diyelim."

"Anlıyorum."

"İşi basit tutmak istedim. O sıralar geleneksel bir uygulamaydı bu. Şimdi olsa öyle bir şeyi hayatta yapmazdım. Ama çok geç olana dek asla farkına varmazsın. Birkaç yıl boyunca ikili bir delilik yaşarsın, çok yoğundur ama yine de deliliktir ve bir kez üstesinden geldikten sonra bir şeyler hissetmeden geriye bakamazsın... İyi bir

şey mi yoksa kötü mü olduğunu merak eder durursun. Onu hem özler hem de pişmanlık duyarsın, aptalca bir şey. Durmaksızın bir şeyler yapmaya devam ediyorum fakat ne yapmam gerektiğini hâlâ çözebilmiş değilim."

"Yaşa ve sanat yap," dedi Wahram.

"Bu kimin sözü?"

"Sanırım senin."

"Böyle bir şey söylediğimi hatırlamıyorum. Ama belki de demişimdir. Peki ya çok iyi bir sanatçı değilsem ne olacak?"

"Bu uzun vadede belli olacak bir şey."

"Ve bazı kişilerin yetenekleri sonradan olgunlaşır, bunu mu demek istiyorsun?"

"Evet, sanırım. Onun gibi bir şey. Karşına sürekli yeni şanslar çıkar."

"Belki. Ama, olur ya, bir şekilde ilerleme kaydedebilmek güzel olurdu. Aynı hataları sürekli yinelememek."

"Sarmallar," dedi Wahram. "Döne döne yukarı çıkar, aynı hatayı daha yüksek bir seviyede tekrar yaparsın. Ne yapıyor olursan ol işin büyüsü bu."

"Belki senin için öyle olabilir."

"Ama benim sıradışı bir yanım yok ki."

"Aynı fikirde değilim."

"Hayır, gerçekten yok. Sıradanlık ilkesi."

"Bu görüşün bir savunucusu musun?"

"Bir örneğiyim. Orta yol. Kozmosun ortası. Ama sadece herkes kadar. Sonsuzluğun tuhaf bir özelliği. Bir şekilde hepimiz ortadayız. Her neyse, bu görüşü faydalı bulurum. Çalışırken onu kullanırım. Tabiri caizse, projelerimin iskeletini oluşturmak için. Bir felsefenin parçası."

"*Felsefe.*"

"Şey, evet."

Swan düşüncelere dalarak sessizliğe büründü.

***

"Belki de onu kaçırdık," dedi Swan bir gün, Wahram'ın peşi sıra yürürken. "Belki de yürürken hem aydınlık tarafı hem de gece tarafını geçmiş ve yeniden güneşin altına çıkmışızdır. Zamanın ve mesafenin ucunu kaçırmış olabiliriz. Belki de kabiliyetsizliğin yüzünden ikimizin de ağzına sıçmış olabilirsin. Tıpkı Pauline gibi."

"Hayır," dedi Wahram.

Swan onu duymazdan gelip onlar yeraltında ilerlerken yanlış git-

miş olabilecek şeyler hakkında mırıldanmaya devam etti. Gotik bir tarza sahip, hayret verici derecede uzun bir liste çıktı ortaya: yönlerini şaşırıp yanlışlıkla batıya doğru ilerlemeye başlamış olabilirlerdi; gezegenin kuzey kutbuna giden bir başka iş tüneline sapmış olabilirlerdi; Merkür tahliye edilmiş, geriye onlardan başka hiç kimse kalmamış olabilirdi; güneş aslında onları öldürmüş, bindikleri ilk asansör de onları cehenneme indirmişti belki de. Wahram kadının ciddi olup olmadığını merak etti ve öyle olmamasını umdu. Swan'ı mutsuz edebilen şeylerin sayısı o kadar fazlaydı ki... Biyolojik saat; muhtemelen uyuyor olması gereken saatlerde yürüyordu Swan. Wahram gece iki ile sabah beş arasında düşündüğünüz hiçbir şeye güvenmemeniz gerektiğini uzun yıllar önce öğrenmişti; beyin o karanlık saatlerde doğru düşünmeye yarayan bazı yakıtlardan ya da fonksiyonlardan mahrum kalıyordu. Düşünceleriniz ve ruh haliniz fuligin karasına* bürünüyordu. Uyumak daha iyiydi, yapamadığınız takdirde de o saatlerde aklınıza gelen düşünceleri ya da büründüğünüz ruh halini önemsemeyip yeni günün getirdiklerine yenilenmiş bir perspektifle bakmalıydınız. Swan'ı gücendirmeden ondan bunu yapmasını isteyip isteyemeyeceğini merak etti. Muhtemelen hayır. Zaten halihazırda sinirliydi, ayrıca perişan görünüyordu.

"Nasıl gidiyor?" diye sordu kadına.

"Hiçbir yere varamayacağız."

"Bu yere gelmeden önce bile hiçbir zaman hiç yere varamayacağımızı hayal et. Ne yana gidersek gidelim asla bir yere varamadığımızı."

"Ama bu çok yanlış. Tanrım, senin şu *felsefeden* nefret ediyorum. Elbette ki *bir yerlere* varmış olurduk."

"Çok uzun bir yoldan geldik ve gidecek çok uzun bir yolumuz var."

"Ah, lütfen. Sana da sokayım, fal kurabiyelerine de. *İşte buradayız. Çok uzun* bir süredir. *Çok uzun*..."

"Bunun bir ostinato** olduğunu düşün. İnatla tekrarlanan bir parça."

Ama Swan tekrar sessizliğe bürünmüştü, derken inlemeye başladı... Neredeyse bir uğultu, farkında olmadan çıkarttığı bir ses gibiydi âdeta. Minik, acınası sızlanmalar. Ağlıyordu. "Konuşmak istemiyorum," dedi, Wahram sözünü yinelediğinde. "Kapa çeneni ve beni

---

* "Siyahtan daha siyah" olarak tanımlanan kurgusal bir madde. Gene Wolfe'un "The Book of the New Sun" adlı kitabına bir gönderme –*ç*n

** Bir müzik parçasında pes seslerin sürekli tekrarlanması –*ç*n

rahat bırak. Gözümde beş kuruş değerin yok. İşler zora girdiğinde hiçbir halta yaramazsın."

O gece bir başka asansör istasyonuna vardılar. Swan bir makinenin içine pil yerleştirircesine yedi yemeğini. Ardından tekrar mırıldanmaya, Wahram'ın takip edemeyeceği bir şekilde konudan konuya atlamaya başladı. Muhtemelen Pauline'le konuşuyordu. Bu böyle sürüp gitti; kadının söyledikleri Titanlı'nın kulaklarında sadece bir mırıltıdan ibaretti. Tünelin arka taraflarına gidip tuvalet ihtiyaçlarını herhangi bir sorun yaşamadan hallettiler, sonra da köpük şiltelerine uzanıp uyumaya çalıştılar. Kadının mırıldanmaları devam etti. Bir süre sonra da kendi kendine sızlanarak uyudu.

***

Ertesi sabah Swan ne kahvaltı edebiliyor ne konuşabiliyor ne de yürüyebiliyordu. Sanki taş kesmiş, bayılmış ya da felç geçirmiş gibi yan tarafının üzerinde öylece yatıyordu.

"Pauline, konuşabilir misin?" diye sordu Wahram, kadın bir türlü cevap vermeyince.

"Evet," dedi Swan'ın boynunun yan tarafından çıkan o boğuk ses.

"Bana Swan'ın hayati değerlerini söyleyebilir misin?"

"Hayır," dedi Swan aniden.

"Kan şekeri dışında mevcut hayati değerlerin hepsi normale yakın," diye yanıt verdi kubi.

"Bir şeyler yemen lazım," dedi Wahram kadına.

Swan cevap vermedi. Kurbağa adam bir kaşığa doldurduğu elektrolitli suyu onun ağzına soktu ve sabırla yutkunmasını bekledi. Kadın etrafa çok fazla su saçmadan birkaç desilitre içtikten sonra da, "Yukarıda vakit öğlen. Üstümüzde, gezegenin yüzeyinde vakit öğle vakti. Aydınlık tarafın orta kısmını geride bırakıyoruz. Sanırım seni yukarı çıkarıp güneşe bakınanı sağlamalıyız."

Swan tek gözünü aralayıp ona baktı.

"Bunu görmemiz gerek," dedi Wahram.

Swan doğrulup oturdu. "Öyle mi düşünüyorsun?"

"Bu mümkün mü?"

"Evet," dedi Swan, bir müddet düşündükten sonra, "mümkün. Rayların gölgelerine sığınabiliriz. Güneş öğle vaktinde şafağa ya da ikindiye nazaran o kadar da kötü değildir, çünkü fotonlar yere direkt olarak iner ve uzay elbisene daha az çarpar. Yine de çok uzun süre dışarıda kalmamalıyız."

"Sorun değil. Güneşi görmen gerek ve şimdi tam zamanı. Merkür'de öğle vakti. Hadi."

Kadının kalkmasına yardımcı oldu, başlıklarını bulup asansöre taşıdı, sonra da geri dönüp Swan'ı aldı. Yukarı çıkarlarken onun başlığını taktı, kilitledi, havasını kontrol etti, ardından aynı işlemleri kendisi için yaptı. Uzay elbiseleri her şeyin normal olduğunu söylüyordu. Asansör kabini durdu. Wahram nabzının parmak uçlarında attığını hissedebiliyordu.

Asansör kapılarının üst platforma açılmasıyla birlikte tüm dünya bembeyaz oldu. Başlıklarının cam yüzeyi duruma hemen uyum sağladı ve dünyanın siyah-beyaz, basit bir eskizi serildi önlerine. Sollarında, biraz aşağıda şehrin rayları yer alıyor, akkor halinde parlıyorlardı. Sağ taraflarındaysa öğlen güneşinin altındaki Merkür arazisi ufka doğru uzanmaktaydı. Gezegenin çevresinde herhangi bir atmosfer olmadığından güneş ışınlarının darbelerini karşılamak yalnızca toprağa düşüyordu; tüm arazi akkor halinde parlıyordu. Wahram'ın başlık camının nüansı öyle yoğun bir şekilde değişmişti ki gökteki yıldızların biri bile görünmüyordu. Önündeki manzara siyah bir yarıkürenin altındaki beyaz bir düzlükten ibaretti. Işık hafifçe zonkluyordu.

Swan kapıdan geçip platforma çıktı. "Hey!" diye seslendi Wahram, peşinden giderek. "Geri dön!"

"Orada dururken güneşi nasıl göreceğiz ki? Hadi, biraz dışarıda durmanın zararı olmaz."

"Platform da diğer her yer gibi 425 °C olmalı."

"Botlarının tabanları bu sıcaklığı tamamen izole edecek şekilde tasarlandı."

Şaşıran Wahram kadının dışarı çıkmasına müsaade etti. Swan başını geriye eğip güneşe baktığında da onu taklit etmekten kendini alamadı... serseme çeviren bir ışık patlamasıyla karşılaştı ve korkarak bakışlarını tekrar yere indirdi. Ardıl görüntü, üzerinde düşünmesi için oradaydı: aynı anda hem beyaz hem de kırmızı görünen bir çember, görüş alanını kaplayan bir dev. Dhalgren güneşi* sonunda gerçek olmuştu sanki. Başlık camının polarize olarak neredeyse kapkara kesildiği gayet açıktı, buna rağmen arazi hâlâ bembeyaz görünüyor, yer yer küçük siyah çizgilerle lekeleniyordu. Swan halen yukarı bakıyordu. Az öncesine kadar susuzluktan ölürken şimdiyse akıntıda boğuluyordu. Wahram onu örnek alarak, dört bir yanından ter boşanmasına rağmen bir kez daha yukarı baktı. Güneşin yüzeyi dönüp duran beyaz alev demeti kümeleriyle doluydu. Sanki termal dalgalar saçıyormuşçasına hafif hafif zıplıyordu.

* Samuel R. Delany'nin *Dhalgren* adlı bilimkurgu romanına bir gönderme –*çn*

Derken artan kalp atışları nedeniyle zıplayanın kendisi olduğunu fark etti; yüreği göğsüne o kadar hızlı çarpıyordu ki görüşünü titretiyordu. Yıldızsız, kömür karası bir göğün ortasında kıvrılan, beyaz bir çember... Beyaz flamalar dairenin içinde dalgalanıp duruyor, bu hareket karşılarında yaşayan, engin bir zekâ varmış izlenimini uyandırıyordu. Bir tanrı mıydı yoksa? Elbette, neden olmasın? Bir tanrı gibi görünüyordu.

Wahram bakışlarını güçlükle aşağı indirip kadının kolunu kavradı.

"Hadi Swan. Geri dönme vakti. Aşını aldın."

"Bekle bir saniye."

"Swan, yapma bunu."

"Hayır, bekle. Rayların oraya bak." Eliyle işaret etti. "Bir şey geliyor."

Gerçekten de öyleydi. Doğu yönünde, en uzaktaki rayların hemen dışındaki pürüzsüz arazide onlara doğru yaklaşan küçük bir araç vardı. Platformun basamaklarının dibinde durdu ve yan tarafındaki kapı açıldı. Uzay elbiseli bir siluet çıktı dışarı, başını yukarı kaldırdı ve bir elini sallayarak ikiliye aşağı inmelerini işaret etti.

"Güneşgezerlerimiz bizi almaları için birilerini göndermiş olabilir mi?" diye sordu Wahram.

"Bilmiyorum," dedi Swan. "Aradan yeterince zaman geçti mi?"

"Sanmıyorum."

Wahram kadının koluna girdi ve birlikte merdivenden aşağı indiler. Swan adımlarını gayet sağlam atıyordu. Öğle güneşini görmek onu yenilemişti belki de. Ya da kurtarılma olasılığı. Arabanın basınç odasına girdiler, kapılar kapandığında da aracın iç kısmına alındılar. Burası başlıklarını çıkarıp konuşabilecekleri kadar genişti. Kurtarıcıları hayretler içinde kalmıştı. Aydınlık tarafı hızla geçiyorduk, dediler, platformlarda kimseyi görmeyi beklememiştik. "Güneşe dimdik bakan birileriniyse hiç! O lanet olasıca yere nasıl girdiniz? Burada ne yapıyorsunuz?"

"Tanyeri'ndeniz," diye açıkladı Wahram. "Aşağıda üç kişi daha var, buranın biraz daha doğusunda."

"Ah ha! İyi ama nasıl... Şey, bakın, hadi gidelim buradan. Olanları bize yola devam ederken anlatabilirsiniz."

"Elbette."

"Buraya, pencerenin yanına oturun ve manzarayı seyredin. Dışarısı çok güzel."

Araç hareket etmeye başladı. Az önce üzerinde durdukları istas-

yonun yanından geçtiler. Kurtulmuşlardı. Swan ve Wahram birbirlerine baktılar.

"Ah, hayır!" dedi Swan zayıfça... sanki beklenmedik bir felakete uğramışlarcasına, sanki yürüyüşlerinin ikinci yarısını özleyecekmişçesine. Bu Wahram'ı gülümsetti.

Listeler (4)

iyimser, asabi, soğukkanlı, melankolik
içe dönük, dışa dönük
hem içe hem dışa dönük, coşkulu
durağan, değişken
mantıklı, mantıksız
nevrotik, şizofren, paranoyak, hebefrenik, manik-depresif, aşırı detaycı, obsesif-kompulsif, psikotik, sadist, mazoşist

bastırılmış, ayrışık, bipolar, şizofren, şizotip, psikopat, sosyopat, megalomanyak
karamsar, antisosyal, dramatik, huzursuz, bağımlı, pasif-agresif, narsist, solipsist, distimik
sınır kişilik, çoklu kişilik

deli, makul, normal, eksantrik
otistik, Asperger sendromlu, utangaç, dâhi, geri zekâlı

Apolloncu, Dionysoscu
idealistler, zanaatkârlar, rasyonalistler, tüccarlar, gardiyanlar
bilinçli, bilinçsiz, benlik, altbenlik, üstbenlik
arketipler, gölgeler, animus ve anima, psikasteni

mutlu, mutsuz; neşeli, neşesiz; post-travmatik; uyumlu

açıklık, dürüstlük, tatlılık
fail, düşünür; maymunlar ve balkabakları; fevri, dalgın

bencil, gururlu, açgözlü, üşengeç, azgın, kıskanç, öfkeli; net
aptal, zeki; çabuk, yavaş; anlayışlı, sempatik; mesafeli
güvenilir, şüpheli

Ya bu ya şu. Bu veya şu. Seçimini yap. Üsttekilerin hepsi

sınıflandırmalar, kategoriler, etiketler, sistemler

üç bin yıl

Broca afazisi, Wernicke afazisi

hiperhipokampal, amigdala yetersizliği, serotonin duyarlılığı; sağ şakak lopunun 12a kıvrımında artırılmış ateşleme; aşırı faal sinir ucu; retinotopik bozukluklar

MÜFETTİŞ JEAN GENETTE

Galaksi Polis Teşkilatı'nın kıdemli soruşturma subayı Müfettiş Jean Genette sabahları erken kalkıp bir terasa ya da kaldırım kenarına kurulmuş bir kafeye gitmekten ve bir yandan şekersiz Türk kahvesini yudumlarken diğer yandan da güneş sisteminin dört bir yanındaki son gelişmeleri görüntüleyen Passepartout'yu okumaktan hoşlanırdı. Daha sonra artık o sabah hangi şehirdeyse orada gezinmeye devam etmekten ve eninde sonunda yerel Galakpol ofisine, yani her zaman hükümet binasının yakınındaki bir dizi küçük odadan ibaret olan yere giderek çalışmaya koyulmaktan da hoşlanırdı. Galakpol maalesef evrensel olarak kabul görmüş bir polis teşkilatından çok, bir tür yarı özerk yarı resmi antlaşma denetleyicisiydi; o nedenle çalışmaları sıklıkla anlaşmalı olurdu ve bu da Genette'in bazen kendisini bir tür özel ajan veya hükümet için çalışmayan şu yapışkan tiplerden biri gibi görmesine neden oluyordu. Ama bilgi bankaları oldukça genişti.

Genette o bilgilerin arasında gezinmekten de hoşlanırdı. Ofis güzel, mesai arkadaşları güvenilir, bilgi önemliydi fakat asıl kritik olan şey gezinmekti. Hem problemlerinin çözümüne ışık tutan hem de hayatının en güzel anlarını oluşturan küçük önsezileri ve tezahürleri hep gezinirken tecrübe etmişti müfettiş.

Bu, bazen ofisteyken, yeni şeylere baktığı ya da kahve içerken aklına gelen varsayımları kontrol etmek adına arşivleri karıştırdığı sırada gerçekleşirdi. Teşkilatın grafik odaları, üç boyutlu ve hızlandırılmış sanal kayıtlarıyla her zaman çok güçlü sunum alanları olagelmişti. Renkli noktalarla ve çizgilerle dolu bulutların arasında durmanın bazen sadece kafanızı karıştırmaya yaradığı doğruydu elbette. Fakat diğer zamanlarda Genette sunumların arasında bazı şeyler görür, sonra da gerçek dünyaya dönerek daha önce hiç kimsenin fark etmediği detayları yakalardı ve bundan büyük keyif alırdı. Hatta en iyi kısmı buydu.

Sezgilerinizden yola çıkarak tutarlı sonuçlar elde etmek hiç bu kadar eğlenceli olmamıştı. Müfettiş, bulgularınızı gerçek dünyada sonuca dönüştürebilmek için oldukça dar alanlarda bazı anlaşmalar yapmanız (kötü bir ruh halindeyseniz buna anarşi çıkarmak da diyebilirdiniz) gerektiğini pek çok kez itiraf etmişti dinleyen herkese. Ancak şimdiye dek Galakpol'ün başı çok büyük bir derde girmemişti ve böyle bir işte çalışırken bundan daha fazlasını isteyemezdiniz.

Genette kıdemli soruşturma subayı olduğu için genellikle hangi davayı isterse onu takip ederdi; fakat Tanyeri'nin yok edilişi bu tür ayrıcalıkları ortadan kaldırmış, güneş sisteminin dört bir yanından acil soruşturma emirleri gelmişti elbette. Bunun yanı sıra, Tanyeri, Mondragon'un bir parçası olduğundan ve Galakpol diğer siyasi oluşumlara nazaran Antlaşma'yla daha yakın ilişkiler içinde bulunduğundan olaya karışmaları oldukça doğaldı. Ayrıca daha önce hiç böyle bir vaka yaşanmamıştı da. Merkür'ün tek şehrinin (gerçi inşası halen devam eden ve rayları gezegenin kuzeyinden geçen bir Fosfor vardı; onu da bir kontrol etse iyi olurdu. Gayrimenkul çatışmalarının kundaklamayla son bulması görülmemiş şey değildi) yanıp kül olması doğal olarak tüm güneş sistemini şok etmişti. Neden, nasıl ve niçin olduğu, buna kimin yol açtığı net değildi ve insanlar bu tür şeyleri sever, cevap talep ederlerdi. Hatta soruşturmada bile bir rekabet yaşanabilirdi. Ama Merkür'ün Aslanı müfettişin iyi bir arkadaşıydı. Aslan yavruları da tahliyenin ardından toparlanmayı başardıktan ve soruşturmanın Merkür'ün otoritesi altında yürütülmesini talep ettikten sonra başa Genette'in geçmesini istemişlerdi. Böyle bir talebi geri çeviremezdiniz. Ayrıca, Alex ve Wahram'la birlikte sürdürdükleri projeleri devam ettirebilmenin bir yolu gibi de görünüyordu bu. Doğrusunu söylemek gerekirse Tanyeri'nin yok oluşunun Io'daki saldırıya ve Alex'in ölümüne çok yakın olduğunu, tüm bunların bir bütünün parçaları olabileceğini düşünüyordu müfettiş. Yapılan otopsi Alex'in doğal sebeplerden öldüğünü doğrulamıştı ama yine de Genette'in aklını kemirip duran bir belirsizlik kalmıştı geriye: Doğal sebepler tetiklenebilirdi.

Merkür'e olan yolculuğuna başladığı sırada, bir yandan uzay istasyonunun terminal salonunu geçip mekiğinin kapısına doğru yürür, diğer yandan da insanların her zamanki gibi farkında bile olmaksızın kalabalıkların arasından sıyrılma yeteneklerini kullanarak kendi mekiklerine doğru ilerleyişini keyifle izlerken Tanyeri'ne yapılan saldırının izahını ansızın buluverdi müfettiş. Aklında beliren canlı imge, bir rüyadan geriye kalan tek şeydi âdeta ve uçuş sırasında

araştırabileceği pek çok kullanışlı şey yaratmıştı. Ama en önemlisi verdiği kesinlik hissiyatıydı. Normalde çok büyük olabilecek muhtemel bir sıkıntıyı ortadan kaldırmıştı.

***

Müfettiş Merkür'e vardığı sırada Tanyeri'nin mültecileri ya sığınaklara barınmış ya da gezegenden tahliye edilmişti. Ölü sayısı seksen üçtü; çoğu sağlık problemlerinden veya uzay elbiseleri ve basınç odalarıyla yaşanan sorunlardan, yani her zamanki acil durum hataları, ekipman arızaları ve panikten ötürü yaşanmıştı. Tahliyeler en tehlikeli insan aktivitelerinden biri olmalarıyla ünlüydü. Hatta çocuk doğurmaktan bile daha riskliydiler...

Hem bu sebeplerden hem de Tanyeri'nin hâlâ aydınlık tarafta kızarıyor olmasından dolayı soruşturma daha yeni yeni başlıyordu. Rayların o kısmındaki kameraların çarpışma esnasında yok olduğu saptanmıştı. Hammersmith adlı bir platformun da öyle... Bir konser ekibinin o noktada öldüğünden korkuluyordu. Öte yandan Tanyeri'nin yörüngesel meteor savunma sisteminden söz konusu zamanla ilgili kayıtları temin etmişlerdi ve çarpışmadan önce radarların normal veya kızılötesi görüntülerinde tek bir meteor bile gözükmüyordu. Çarpışma anına dair uydu görüntülerinde de çarpan şeyin hiçbir kalıntısına rastlanmamıştı. *Beşinci boyuttan bir saldırı!* diyordu insanlar.

Olayı çoktan çözmüş olan Genette, hiçbir şey bilmiyormuş gibi davrandığı takdirde hem suçluya hata yaptırabileceğini hem de taklit suçları önleyebileceğini düşündü. Böylece bu konu hakkında tek bir kelime dahi etmedi ve Rilke uzay istasyonundaki bir odada kalıp şahitleri sorguya çekti. *Büyük bir ışık patlaması.* Ah, teşekkürler. Wang'i uyarmanın, hatta belki de bulduğu izahın geçerliliğini test etmesini istemenin vakti gelmişti.

Aydınlık tarafta iki yeni mülteci daha bulunduğu haberi geldi ve görünüşe göre içlerinden biri Alex'in torunu, sanatçı Swan Er Hong'tu. Aydınlık tarafın ortasında kurtarılmak kulağa oldukça tuhaf geliyordu. Böylece Genette onları görmek için Schubert Krateri'ndeki hastaneye gitti.

Swan koluna iki serum takılı halde bir yatakta yatıyordu. Çok solgundu; anlaşılan o ve yol arkadaşları yeraltına inmeden önce maruz kaldıkları bir taçküre ilmeği yüzünden radyasyon hastalığı tedavisi görüyordu.

Genette yatağın yanındaki sandalyeye tırmandı. Swan'ın kahverengi gözleri kızarmış, altlarında siyah halkalar oluşmuştu. Tünel

yolculuğu boyunca ona eşlik eden Wahram ise yatağın diğer tarafında oturuyordu. Anlaşılan hastalanmamıştı. Oldukça endişeli görünüyordu.

Swan müfettişin yanı başında oturmakta olduğunu fark etti. "Yine mi sen?" dedi. "Sikeyim, bu ne böyle?" Ardından Wahram'a dik dik baktı. Kurbağa adamın hafiften beti benzi attı, hatta kadının bakışlarından korunmak için bir elini havaya bile kaldırdı. "Siz ikiniz ne işler karıştırıyorsunuz?" diye sordu Swan.

Genette, Passepartout'yu, yani eski bir kol saatini andıran kubisini açtı ve, "Lütfen sinirlenme. Daha önce de söylediğim gibi, ben Gezegenlerarası Polis Teşkilatı'nın bir müfettişiyim. Alex'in beklenmedik ölümünü duyduğumda endişelendim ve her ne kadar doğal sebeplerden ötürü gerçekleşmiş gibi görünse de konuyla bağlantısı olabilecek tatsız olayları araştırmaya devam ediyorum. Alex'in bir yakınıydın, Io'daki saldırıya sen de şahit oldun ve şimdi de Tanyeri saldırıya uğradığı sırada buradasın. Rastlantı olabilir elbette ama yollarımızın neden sürekli kesiştiğini anladın sanırım."

Swan başını sallayarak mutsuz bir şekilde onayladı.

"Io'da lava düşen şu saldırganın kalıntılarından bir şeyler elde edebildiniz mi?" diye sordu Wahram.

"Bunu daha sonra konuşalım," dedi Genette, Titanlı'ya uyarırcasına bir bakış atarak. "Şimdilik sadece Tanyeri'nin yok oluşuna odaklanmamız gerekiyor. Bana neler gördüğünüzü anlatabilir misiniz?"

Swan yattığı yerde doğrulup oturdu, ardından çarpışmayı, şehre dönüşlerini, tahliyeyi kaçırdıklarını fark etmelerini, doğudaki en yakın platforma gitmelerini ve tünele inişlerini anlattı. Wahram arada bir kafa sallayarak kadının sözlerini onaylamakla yetindi. Bu birkaç dakika sürdü. Swan tünelde yaşananları oldukça kısa bir şekilde aktardı; Wahram ne bir şey ekledi ne de kafa salladı. Oysa yirmi dört gün oldukça uzun bir zamandı. Genette'in bakışları ikilinin arasında gidip geldi. Her ikisinin de patlama anında çok fazla şey görmediği açıktı.

"Şey... Tanyeri hâlâ yanıyor mu peki?" diye sordu Swan.

"Doğrusunu söylemek gerekirse işin yanma kısmı çoktan sona erdi. Artık akkor halinde."

Yüzünü buruşturan Swan bakışlarını başka tarafa kaçırdı. Tanyeri'nde kalan kameralar ile YZ'lerin gönderdiği son görüntüler, şehrin güneş ışınlarının altında yanışını gösteriyordu; kayıt cihazları iflas edene dek yanan, eriyen ve patlayan bir sürü şey çekmişti.

Olay topyekün bir kıyametten çok, farklı zamanlarda başlayan küçük yangınlar halinde gerçekleşmişti. Isıya dayanıklı bazı YZ'ler hâlâ veri yolluyor, şehirdeki her şey 425 °C'de pişerken olup bitenleri kaydediyordu. Bu görüntülerden elde edilecek bir kolaj, yangının boyutları hakkında iyi bir fikir verirdi, ancak Swan'ın bunu görmek istemeyeceği oldukça açıktı.

Ama istedi. "Hepsini görmek istiyorum," dedi kendini toparladığında. "Bana her şeyi göster. Görmek zorundayım. Bir tür kefaret ödemeye ya da bir anıt dikmeye niyetliyim. Ama şimdilik sadece bildiklerini anlat! Neler oldu?"

Müfettiş omuz silkti. "Şehrin raylarına bir şey çarpmış. Olay mahalli hâlâ aydınlık tarafta, o nedenle güneş batana dek kapsamlı bir araştırma yapamıyoruz. Çarpan şey her neyse meteor savunma sisteminiz tarafından algılanmamış, ki bu mümkün değil çünkü nereden baksan kilogramlarca ağırlığında bir kütlesi olsa gerek. Bazıları bir kuyrukluyıldız olduğunu söylüyor. Bense vaka demeyi tercih ediyorum. Zira patlamanın aşağıdan gerçekleşip gerçekleşmediği hâlâ açıklık kazanmış değil."

"Yani rayların altına bir mayın yerleştirildiğini falan mı kastediyorsun?" diye sordu Wahram.

"Bazı uydu fotoğrafları olayı gerçekten de bir meteor çarpması gibi gösteriyor. Ama o durumda bile ortaya bir soru işareti çıkıyor."

Müfettişin bilekkubisi tekdüze ve net bir sesle konuştu: "Mqaret adında bir ziyaretçin var."

"Ona nerede olduğumuzu söyle," dedi Genette. "Bize katılmasını rica et."

Swan'ın yanakları kızardı. "Tanyeri'ni görmek istiyorum."

"Şehri korumalı bir araçla kısa süreliğine ziyaret etmek mümkün olabilir fakat orada yapabileceğimiz çok fazla bir şey yok. Bölgedeki ekipler çoğunlukla gölgesine sığınıyorlar. Güneş ışınları önümüzdeki on yedi gün boyunca o enleme düşmeye devam edecek."

Tam o sırada Mqaret odaya girdi ve Swan adamın ismini haykırarak ona sarılmak için öne uzandı.

"Öldünüz sandık!" diye feryat etti Mqaret. "Tüm konser ekibi ortadan kayboldu. Sizin de onlarla birlikte olduğunuzu düşünmüştük. Tahliye tam bir kaostu. Öldünüz zannettik!"

"Tünellere indik," dedi Swan.

"Eh, insanlar orayı da kontrol etti ama kimseye rastlamadılar."

"Doğu'ya yürümeye ve bu işi çabucak atlatmaya karar verdik."

"Senden de tam bu beklenirdi zaten. Keşke bir not bıraksaydın."

"Bıraktığımızı sanıyordum."

"Öyle mi? Neyse, boş ver şimdi bunları... Çok zayıfsın! Seni laboratuvara götürüp adamakıllı bir kontrolden geçirmemiz gerek." Mqaret yatağın etrafından dolaşıp Wahram'a da kısaca sarıldı. "Swan'ımı eve getirdiğin için teşekkürler. Aşağıda onunla senin ilgilendiğini duyduk."

Genette Swan'ın bu beyandan pek hoşlanmadığını fark etti.

"Hepimiz birbirimize yardımcı olduk," dedi Wahram. "Hatta aşağıda bize eşlik eden genç güneşgezerleri görmeyi sabırsızlıkla bekliyoruz."

"Şu sıralar kurtarılıyor olsalar gerek," dedi Mqaret. "Umarım iyidirler. Güneşgezerlerin çoğu kurtarıldı."

"Bizimkiler oldukça yardımseverdi," dedi Wahram. Ancak Swan bu beyan üzerine burnundan küçümseyici bir ses çıkardı.

Mqaret şehrin yok oluşundan etkilenmemiş gibi görünüyordu; Alex'in ölümünün hemen ardından gerçekleştiği için muhtemelen umursamamıştı da. Lakin Tanyeri'nin yok olmasıyla birlikte Merkürlüler yeraltındaki sığınaklarına saklanmak zorunda kalmış ve gezegenin dört bir yanına dağılmışlardı. Bir bakıma Io'da yaşayanlardan çok da farkları yoktu artık, ki bu şehri yeniden inşa etmek için uygun bir pozisyon değildi. Ama yapabilirlerdi, hatta ısıya dayanıklı sığınakları ve robotları kullanarak çalışmalara şimdiden başlamışlardı bile. Günbatımı yanmış şehrin üstüne çöker çökmez rayları tamir edecek ve kentin iskeletini tekrar hareket ettireceklerdi; böylece tıpkı ilk zamanlarda olduğu gibi karanlığın emniyeti içinde her şeyi yeniden inşa edebilirlerdi.

Bu esnada hâlâ acil durum modundaydılar ve güneş sisteminin geri kalanının üstündeki nüfuzları doğru orantılı olarak azalmıştı. "Şehri yeniden inşa edeceğiz ve her şey düzelecek," dedi Mqaret Swan'a, bir yandan da Wahram ile Genette'e bakmayı ihmal etmeyerek. "Karşı karşıya olduğumuz ölümcül tehditlerden bahsedenlerin uğraşmaları gereken kendi ölümcül tehditleri var. Uzaydayken hepimiz tehlikeye açığız. Mars haricinde yok edilemeyecek tek bir dünyadışı koloni yok."

"Mars'ı çekilmez kılan şeylerden biri de bu," diye ekledi Genette.

"Kaybımız için bir anıt dikeceğim," dedi Swan, yatağından çıkmaya niyetleniyormuşçasına debelenerek. Serum hortumlarına dramatik bir şekilde asılıp, "Şehrin kederini yansıtmak için harabelerin arasında bir abramovic sergileyeceğim. Bir süre çarmıha gerilmek münasip olabilir belki," diye ekledi.

"Kendini bir kazığa bağlatıp yanacaksın yani," dedi Wahram.

Swan ona ölümcül bir bakış attı. Mqaret henüz vücudunu bir kanvas olarak kullanacak kadar toparlanmadığını belirterek daha nazik bir şekilde karşı çıktı ona. "Bu seni hep çok zorlamıştır Swan, yapamazsın."

"Yapacağım! Yapacağımdan emin olabilirsiniz."

"Sağlık durumun uygun olmadığında seni herhangi bir abramovic yapmaktan alıkoymam için bana kesin talimat verdiğini hatırlatmam gerek," dedi Pauline tam o sırada, boynunun sağ tarafından konuşarak. "Bunlar kendine verdiğin talimatlar."

"Saçmalık," dedi Swan. "Şartlar bazen planda değişiklik yapmayı gerektirir. Bu diğer her şeyi geçersiz kılan bir olay, bir felaket. Aynı şekilde karşılık vermeni gerektiriyor."

"Sağlık durumun uygun olmadığında seni herhangi bir abramovic yapmaktan alıkoymam için bana kesin talimat verdiğini hatırlatmam gerek."

"Kapa çeneni Pauline. Şu anda seninle konuşmak istemiyorum."

Mqaret harekete geçerek Swan'ın yataktan kalkmasına mani oldu. "Sevgili Swan, Pauline haklı. Bu da senin haklı olduğun ve kendinle daha geniş bir perspektiften konuştuğun anlamına geliyor. Aceleci davranma. Şu sıkıntılı zamanlarımızda bize faydalı olmanın daha iyi yolları mevcut. Yapılacak işler var."

"Tanyeri'nin akıbetini *sanatsal olarak* ifade etmek de bir iş."

"Biliyorum, bilhassa da senin için. Ama biyomumuzu tasarlayan kişilerden biri de sensin ve o özelliğine daha çok ihtiyacımız olacak. Bu fırsattan yararlanarak parkı ve çiftliği yenileyebiliriz."

Swan'ın yüzüne endişeli bir ifade yerleşti. "Onları aynen eskisi gibi yapacağız elbette, değil mi? Kimsenin hiçbir şeyin değişmesini istemeyeceğine eminim. Ben istemiyorum."

"Eh, göreceğiz. Ama o esnada şehirde bulunman gerekiyor."

Swan homurdandı. "İki elim kanda olsa bile orada olacağım. En azından bir sıçrama mekiğiyle aydınlık tarafa geçip şehre bakamaz mıyız?"

"Sanırım bunu ayarlayabiliriz. Elimden gelen en kısa sürede bize birer koltuk ayırmalarını isteyeceğim. Ama önce iyileşmen gerek."

***

Birkaç gün sonra hep beraber bir sıçrama mekiğine bindiler ve doğuya giden rayları takip ederek günışığına ve Tanyeri'nin enkazının bulunduğu yere doğru yollandılar. Kalın filtrelerin ardından görülen arazinin rengi kâğıt beyazıydı. Yer yer siyah halkalarla ve titreşen

çizgilerle bölünüyor, hep birlikte pergelle yazılmış bir alfabeye benziyorlardı. Raylarsa parlayan, beyaz ve dar bir tel hattından farksızdı.

Derken ufukta Tanyeri göründü. Kubbesinin iskeleti en az raylar kadar beyaz ve parlaktı. İç kısmı kapkara bir kütleden ibaretti; yaklaştıkça cüruftan, külden, siyah yumrulardan ve kara tozlardan oluşan daha küçük kütlelere ayrıldı. Bazı metal yüzeyler kızıl kızıl parlıyordu. Ateş yağmurlarıyla yok olmuş Dünya şehirlerinin eski fotoğraflarını andırıyordu.

Mqaret gördükleri karşısında başını iki yana salladı. "Neden gece tarafında kalmamız gerektiğini görüyorsunuz."

Swan gözlerini ayırmaksızın aşağı bakıyor, adamın dediklerini işitmemişe benziyordu. Bu kez dramatik çıkışlar yok, diye fark etti Genette. Kadın sanki başka bir yerdeymiş gibi görünüyordu. Wahram ise sessizce onu izliyordu.

Hâlâ ayakta duran Şafak Duvarı, şehrin ışıltılı enkazının tepesinde yükseliyordu. Dış tarafa bakan doğu cephesi her zamanki kadar gümüşi ve de sadeydi fakat iç kısmı artık siyah ve kavisli teraslarla doluydu. Seramikten yapılma, kraliyet mavisi kiremitlerle kaplı bazı çatılar hasar görmeden kalmıştı, hatta şu anda bile renklerini koruyorlardı. Büyük Merdiven hâlâ birbirini takip eden siyah çizgiler halinde küçülüyor, basamakların ithal mermeri sıcağın ortasında rengarenk görünüyordu. Kubbe iskeletinin parlak beyaz kirişleri, Hiroşima'daki malum kubbenin iskeleti misali gökyüzüne doğru kıvrılıyordu.

"Çok güzel bir yerdi," dedi Mqaret.

"Hâlâ öyle," dedi Swan.

"Birkaç yetişkin ağaç ithal edecek ve geri kalanını tohumdan yetiştireceğiz," dedi Mqaret. "Ancak sigorta şirketiyle işlerin pek iyi gitmediğini sana söylemem gerek. 'Tam değişim' teriminin tanımı hakkında münakaşa çıkarıyorlar. Ayrıca bu olanların Tanrı'nın işi mi yoksa savaşın işi mi olduğu hâlâ netleşmiş değil. Konsey avukatları her iki durumun da sigorta kapsamında olduğunu düşünüyor ama kim bilir? Kesin olan şey pahalı olacağı. Yardıma ihtiyacımız olacak. Teraryumlar kapasitelerini aştığından hayvanları değiştirmek kolay olacak."

Ardından Wahram'a bakıp genzini temizledi. "Vulkanoidlerin de yardım etmeye hevesli olduğunu duydum. Doğal olarak endişeliler."

"Bize ihtiyaçları var," dedi Swan. "Alex'in yardım teklifini kabul etmelerinin sebebi de zaten buydu."

"Eh, bu sayede bize ne kadar ihtiyaçları olduğunu düşündüklerini sınamış olacağız."

Swan kafasını bir köpek misali silkeledi. Genette kadının şu anda

Vulkanoidleri düşünmek istemediğini görebiliyordu. Şehrin ışıltılı kalıntılarına baktıkları şu anda Mqaret'in bir sonraki adımı planlamasına bozulmuştu belki de.

Wahram kadının ruh hali konusunda daha dikkatliydi. "'Belirli bir görüntünün hatırası, belirli bir anın özleminden ibarettir ve evler, yollar, caddeler de, heyhat, seneler gibi uçup giderler.'"*

Swan kaşlarını çatarak ona baktı. "Bir başka fal kurabiyesi mi ey yüce bilge?"

"Evet." Hafifçe gülümsedi; Genette, beraber mahsur kalmalarının ardından bile Titanlının hâlâ kadını eğlendirebildiğini fark etti. Hatta belki de bunu oradayken öğrenmiş bile olabilirdi. Tüneldeyken birlikte geçirdikleri zaman hakkında bu kadar az konuşmaları dikkat çekiciydi.

"Müfettiş Genette'in soruşturmasına katılmak istiyorum," dedi Swan. "Tabii eğer sorun yoksa Müfettiş? Soruşturmanızın Merkür bağlantısı olmayı arzuluyorum."

"Yardıma asla hayır demeyiz," diye yanıtladı Genette, diplomatik bir şekilde. "Bu olay herkes için ciddi bir endişe teşkil ediyor ama Merkür'ün her şeyin merkezinde olma hakkı elbetteki var. Soruşturmaya birinin katılmasını önermenizi zaten bekliyordum."

"Güzel," dedi Swan. "Tasarım ekibiyle iletişim halinde olacağım," diye ekledi ardından, Mqaret'e hitaben. Kendine zarar vermeyi içeren sanat gösterilerinden bir daha bahsedilmedi ama soruşturmanın da pekâlâ o tür bir eylem sayılabileceğini düşündü müfettiş.

***

Uzay istasyonuna geri döndüklerinde Wahram bir baş selamıyla Genette'e veda etti, sonra da bir elini kalbine koyup hafifçe eğilerek Swan'a doğru döndü.

"Satürn'e dönüp kaçırdığım işlerle ilgilenmem gerek. Yakında tekrar görüşeceğiz, buna eminim. Tanyeri tıpkı bir Anka Kuşu gibi küllerinden yeniden doğacak ve hepimizin bitirilmemiş pek çok işi olacak."

"Olacağına eminim," dedi Swan. Ansızın ona sarılıp başını geniş göğsüne yasladı. Ardından geri çekildi. "Beni kurtardığın için teşekkürler. Aşağıdayken o kadar berbat durumda olduğum için üzgünüm."

"Hiç de bile," dedi Wahram. "Asıl *sen beni* kurtardın. Ve hayatta kaldık." Ardından bir kez daha beceriksizce eğilip oradan ayrıldı.

---

* Marcel Proust'un "Swanların Tarafı" adlı romanından bir alıntı. Çev. Roza Hakmen, YKY –*çn*

Listeler (5)

Vesta Bölgesi, tek bir kooperatif oluşturan bir teraryum bulutu

Aymara, içerisinde yetişkin bir yağmur ormanı bulunan bir amazonyum

Tatar Ruhu, insanların diriltilmiş bir Hint-Avrupa dilini konuştuğu bir bozkır

Kopenhag Yorumu, hediye ekonomisiyle işleyen bir kanal kasabası

Zanzibar Kedisi, binlerce büyük kedinin yaşadığı ve hiçbir binanın yer almadığı anarşist bir savana

Arabistan Çölü, İngiliz seyyahların yaşadığı bir sahra

Aspen, bir kayak cenneti

robot gardiyanlara sahip, isimsiz asteroitler

Hermafrodit, tüm sakinlerinin çift cinsiyetli olduğu bir yer

Aziz George, erkeklerin çok eşliliğin serbest olduğu bir Mormon yerleşkesi, kadınlarınsa küçük bir yüzdesini erkek sevicilerin oluşturduğu bir lezbiyen dünyası olarak gördüğü sosyal bir teraryum

silindirik bir teraryum yerine ağıllar, kovanlar, mağaralar, çukurlar, oteller vs oluşturacak şekilde oyulmuş asteroitler

Maldivler, batık adaların yeniden yaratıldığı bir akvaryum; *Mikronezya*, öncekinin aynısı; *Tuvalu*, öncekinin aynısı; Dünya'nın tüm batık adaları bu modaya uygun olarak yeniden üretildi

Büyük Yellowstone Ekosistemi 34, bu harika biyomun farklı versiyonlarını kullanan otuz dört teraryumdan sonuncusu

ekstremofil teraryumlar; insanlar için ölümcül, ama ilaç ve aşı malzemesi oluşturmak için üretilen bakteriler adına uygun yerler

Küçük Prens; atmosferinin dış hatları maviye çalan, etrafı balonla kaplanmış bir dışsal teraryum

Halka, gözlerini bir yabancıya karşı açık tutan kişilerin yaşadığı bir teraryum

Miranda; Uranüs'ün parçalanıp tekrar birleşen uydusu, bugünlerdeyse güneşin yörüngesinde serbestçe dolaşan bir Truva atı. Tamamen balonla kaplanmış. Derin kanyonları ve heybetli dağ sıra-

ları, düşük yerçekiminde aşağı doğru kayarak filigran yapan kar taneleriyle süslü. Baştan aşağı İsveç mimarisi. Alpler'in bir hayali.

İkarus, bir uçan canlılar dünyası. Güneş hattı, gökyüzünü boş bırakmak adına yerden çekilmiş.

Şeftali Baharı Pınarı, bir Çin peyzajının hayat bulmuş hali gibi görünen bir Tang Hanedanlığı rekreasyonu

Miyosen Devri teraryumlar, Kretase Devri teraryumlar, Jura Devri teraryumlar, Kambriyen Devri öncesi teraryumlar

Su Damlası, yalnızca deniz ve okyanus canlılarıyla dolu bir akvaryum

Sekoya Krallar Kanyonu, California'daki Sierra Nevada dağlarının paketlenmiş hali

...ve çok daha fazlası. Yaklaşık olarak on dokuz bin asteroit ile ayın dünyalaştırıldığı tahmin

SWAN VE MQARET

Schubert ve Bramante Kraterleri'nin arasındaki hastaneye geri döndükten sonra Swan bir köşeye oturdu ve adını koyamadığı bir şey yüzünden derin bir hüzne boğuldu. Tünelde geçirdikleri zamanın yasını tutmadığına emindi; bunu neredeyse unutmuştu bile. Bırak o günleri Pauline hatırlasın. Asla geriye bakma. Hem neden böyle bir şey yapacaktı ki? Ama oradayken bir şey olmuştu... önemli bir şeyi kavramaya çok yaklaşmıştı sanki. Wahram ne demişti? Tünelin diğer yerlerden bir farkının olmadığını mı? Swan bunu asla kabullenemezdi, asla.

Swan, Genette ve Galakpol ekibinin geri kalanıyla birlikte gezegenden ayrılmak üzereyken Mqaret onu görmeye geldi. "Çok dayanıklısın," dedi ona, sanki küçük bir çocukmuşçasına başını okşayarak. Ama adamın kendisini ciddiye aldığını biliyordu Swan. Başını iki yana salladı.

"Hayır," dedi tekdüze bir sesle. "Kolum kanadım kırıldı. Üstesinden gelemedim."

Mqaret onu şefkatle savundu. "Bu, o kadar da iyi olduğun bir konu değil elbette. Zoraki olarak bir yere kapalı kalmayı kastediyorum. Sakın hapse düşeyim ya da bir uzay elbisesi giyip kendini bir yerlerin yörüngesine falan fırlatayım deme. Sana uygun değil. Yine de tünelde gayet başarılı olduğunu düşünüyorum."

"Bunun nasıl doğru olabileceğini anlamıyorum."

"Eh, sığınağa inmeden önce size çarpan şu güneş ilmeği var ya... Kıyafetinin dozimetresi her nasılsa diğerlerinden daha fazla radyasyona maruz kaldığını gösteriyor. Aslına bakarsan seni korkutmak istemiyorum, çünkü iyi olacaksın; DNA yenilenmeni çoktan emin ellere teslim ettim ve sen de tedaviye harika yanıt veriyorsun... Ama cidden, oldukça sıkı bir darbeye maruz kalmışsın."

"On sievert," dedi Swan, geçiştirircesine. "O kadar da kötü değil."

"Doğrusunu istersen çok kötü. Güneşe diğerlerinden daha fazla mı baktın? Arkadaşının önünde mi durdun?"

"Evet, durdum ama o benim iki katım. Wahram'ı o kadar da iyi korumadığıma eminim."

"Buna rağmen sadece üç sieverte maruz kalmış. Demek ki o kadar da ince değilsin. Onu tam bir darbe almaktan kurtardın."

"O da beni kurtardı. Beni birkaç gün boyunca taşımak zorunda kaldı."

"Öyle olsun. Ama bak, on sievert... bu birini öldürmeye yeter. Zafiyet geçiriyor olman gerekirdi. Fakat dediğim gibi, iyi olacaksın. İşte o yüzden nasıl olup da bu durumla böylesine iyi başa çıkabildiğini öğrenip öğrenemeyeceğimizi merak ediyorum. Enceladuslu ortak yaşarının bununla bir ilgisi var mıdır acaba? Kendisi radyasyona dayanıklı bir yaşam formudur ve bir çökelobur olduğundan ölü hücrelerinin sağladığı tüm yeni yiyecekleri tüketecek şekilde gelişmiş olabilir. Hatta vücudunu temizlemek için T-hücrelerinle birleşmiş bile olabilir."

Swan bu yorum karşısında şaşkına döndü. "Bunu yaptığım için benden nefret etmiştin," dedi. "Benim zavallı bir aptal olduğumu söylemiştin."

Mqaret başıyla onayladı. "Haklıydım da. Bak Swan, eğer yaşamayı seviyorsan, ki öyle olduğunu iddia ediyor ve yaptığın tüm çılgınlıkları mazur göstermek için bunu kullanıyorsun, o halde onu korumak için elinden gelenin en iyisini yapman gerekir. Bazı eylemler tek kelimeyle bilinmeyen birer risktir ve o bakterileri yutmak da bunlardan biriydi. Hâlâ da öyle. Ama sadece bir risk, kesin ölüm değil. Muhtemelen sen de o nedenle yaptın zaten. İntihara meyilli değilsin, değil mi?"

"Tabii ki hayır," diye yanıtladı, kendinden o kadar da emin olamayarak.

"O halde seni on ila yüz yıl içerisinde öldürmeyeceğinden emin olamadığın şeyler yaptığına göre bir aptalsın demektir."

"O zaman hepimiz aptalız."

"Doğru. Çok doğru. Yine de zavallı bir aptal olmaya gerek yok."

"Aralarında bir fark mı var?"

"Var. Bunu bir düşün ve bak bakalım farkı anlayabilecek misin? Umarım benzer bir harekette bulunmadan önce bulabilirsin. Tabii eğer öyle bir şey mümkünse."

Mqaret bir yandan konuşurken diğer yandan da tableti vasıtasıyla kadının yaşamsal değerlerini kontrol ediyordu. "Müsaade edersen hastane numunelerinden bazılarını incelemek üzere laboratuvara götüreceğim. Belki bize bir ipucu verebilirler."

"Elbette. Zavallı aptallığımın iyi bir şeylere yol açması güzel olur."

Mqaret onu alnından öptü. "Şimdiye dek yaradığından daha fazlasına demek istiyorsun."

***

Mqaret gittikten sonra Swan zavallı aptallığı üzerine düşünmek için bir başına kaldı. Hastane yatağında yatarken iyice zayıflayan bedeni gözüne sanki bir başkasınınmış gibi geliyordu. Bir waldo misali hareket ettirdiği bir şeydi âdeta... Dirençliydi. Onu hâlâ muhafaza ediyordu. Açtı. Zile basıp yiyecek bir şeyler istemek için hemşireyi çağırdı.

"Pauline, hastalık geçmişimi bu masaüstü ekrana aktar lütfen."

"Uzun versiyonunu mu istersin kısa mı?"

"Kısa," dedi Swan, uzun versiyonun yüzlerce sayfa tutacağını bildiğinden.

Masanın yüzeyinde parıldayan yazılara baktıysa da kendini onları okumaya zorlayamadı. Her yanından cümleler fışkırıyordu: *Doğum 2177*. Ona anlatılanlara göre oksijen yetersizliğinin yaşandığı, zor bir doğum olmuştu. *2 yaşında geçirilen hastalık nöbetleri. Çiftlik okulunda yakalanılan mantarsal ve bakterisel hastalıklar. Sulak arazi sendromu. 4-10 yaş arasında dikkat eksikliği ve hiperaktif bozukluklar.*

Sonuncusu için daha sonra gözden düşen bir ilaç tedavisi kullanılmıştı. Okul eğitiminin sonraki kısmını çiftlikte almış ve çok daha iyi tepki vermişti. Buna rağmen tabloda parlayan daha fazla kelime vardı: *Matematik becerilerinde eksiklik. Alın korteksinde elektrostimülasyon. 15 yaşında Çin'in Sincan bölgesi için ilk yedinci yıl izni aşısı; helmintler de dâhil olmak üzere tüm diziler.*

...yani asalak kurtlar, bu durumda da *Trichuris suis*, bir domuz şeridi tenyası. Kimilerine göre gözde kimilerine göreyse gözden düşmüş bir terapiyle yutuyordunuz.

15-24 yaş arasında ODD.

Yani zıtlaşma bozukluğu. Endişe bozukluğuna benzer, ikisi de beynin hipokampus bölgesinde oluşur; fakat zıtlaşma atağı başladığında endişe görülmez.

Bir-g sendromu; 25 yaşında, Fransa'nın Montpellier şehrinde, ikinci yedinci yıl iznini kullandığı sırada. Venüs gribi. 25 yaşında üreme organlarında modifikasyon. 35 yaşında hormon damlası implantı. Günümüze değin hormon terapisi. 37-86 yaş arasında oksitosin bağımlılığı. 26 yaşında tarlakuşu ve bahçe ötleğeni şarkı kümesi implantı. 27 yaşında kedi mırıltısı ses teli implantı. 45 yaşında sert zar altına kuantum bilgisayar implantı (Yıl, 2222). 9-99 yaş arasında bilişsel terapi.

28 yaşında, bir kız babası oldu. Çocuk 2296'da öldü. 63 yaşında, bir kız annesi oldu. Normal doğum.

Kayıtlarında Mqaret tarafından yazılmış bir satır da vardı: *79 yaşında Enceladuslu yaşam formu yuttu... aptal kız.*

Uzun ömürlülük tedavisi; 40 yaşından günümüze kadar.

Yapay bozukluk, hiçbir zaman tedavi edilmedi. Bu da ya Mqaret ya da onunla dalga geçmek için Pauline tarafından eklenmiş olsa gerekti.

"Peki ya *yüzlerce teraryum inşa etti* nerede?" diye söylendi Swan. *"Oort bulutunda* buz kürelerine kütle iticiler yerleştirerek üç yıl geçirdi nerede?* Ya da *Venüs'te beş yıl kaldı?*"

"Onlar birer sağlık olayı değil," dedi Pauline.

"Öyleler, inan bana."

"Eğer CV'ni görmek istiyorsan söylemen yeterli."

"Kes sesini. Defol. Sinir bozucu birini taklit etme konusunda fazla iyisin."

"'Taklit' mi dedin, yoksa 'tahrik' mi?"

* Güneş'in çevresinde dönen kuyrukluyıldızların oluşturduğu küme -*çn*

Alıntılar (7)

Uzun ömürlülüğün biseksüel terapilerle bağlantılı olması rahim içinde, ergenlik çağında ve yetişkinlik döneminde oldukça karmaşık cerrahi ve hormonsal tedavilerle müdahalelere yol açmıştır. XX/XY ayrımı varlığını hâlâ korusa da bunun nedeni daha çok alışkanlıklar, âdetler ve terminoloji gibi

***

ikinci ayda beynin hipokampus ve hipotalamus bölgelerinde cinsel kimlik hissiyatı oluşur; orijinal yönelim kalıcıdır. Eğer farklılaşmama ya da kararsızlık elde edilmek isteniyorsa değişimlere rahim içinde başlanması

***

gebelik döneminin ilk sekiz haftasında hem Müller hem de Wolf kanalı aktiftir ve bipotansiyel gonad* durumu hâlâ devam etmektedir. Y kromozomundaki genler tarafından aktifleştirilen Anti Müller hormonlar sadece tek bir fetal Müller kanalına bağlanabilirler. Elde edilen sonuç genelde eş taraflıdır; her testis sadece kendi tarafındaki Müller kanalının gelişimini bastırır ve

***

dördüncü haftanın başlangıcında beyindeki cinsel farklılıkların yoğun olarak algılandığı hipotalamusun erilleşmesini önlemek adına XY embriyolarının ortalama düzeyde androjen duyarsızlığına ihtiyacı vardır. XX embriyoları ise Wolf kanallarından birinin büyümesini tetiklemek için Müller kanallarından birine androjen tatbik edilmesine ihtiyaç duyar. Söz konusu Wolf kanalı geliştikçe o taraftaki Müller kanalı programlı hücre ölümüne

***

altında yatan genetik yapı, çift cinsiyetlilik ile erdişilik arasındaki farktır ve genellikle bedensel niteliklerle ayırt edilemez. Muhafaza

---

* Dişi ya da erkek hücrelere dönüşme potansiyeli olan öncül hücre grubu *-çn*

edilmiş Wolf kanallarına sahip XX kromozomlu insanlar erdişi, muhafaza edilmiş Müller kanallarına sahip XY kromozomlu insanlarsa çift cinsiyetlidir. Her ikisinde de androjenler ile östrojenler hormon pompalarıyla sağlanır ve bunun sonucu olarak da çocuklar vücutlarında her iki üreme organını geliştirebilecek bir potansiyelle doğarlar

***

doğum öncesinde seçilen biseksüellik uzun ömürlülükle en güçlü pozitif bağı kurandır. Ergenlik ya da yetişkinlik çağında başlayan hormonsal tedavilerin de uzun ömürlülüğün üzerinde pozitif etkileri vardır, fakat psikolojik açıdan

***

hormonsal tedaviler, penisin üzerindeki abdominal duvara cerrahi olarak eklenen fonksiyonel bir dölyatağını destekler

***

klitoris küçük ve fonksiyonel bir penise dönüştürülür, testisler ise muhafaza edilmiş Wolf kanalları veya hastanın kök hücreleri kullanılarak büyütülür. Erdişiler genel olarak sadece kız babası olabilmektedirler, çünkü bir X kromozomundan bir Y kromozomu oluşturmak bazı problemlere

***

fonksiyonel üretken erkeksilik ekleten kadınlara doğal 5-alfa-redüktaz noksanlığını taklit eden bir işlemle yardımcı olunmakta

***

kişinin cinsiyete yönelik öz-imajının başlıca kategorilerinin arasında dişilik, erkeklik, çift cinsiyetlilik, erdişilik, hermafroditlik, ambiseksüellik, biseksüellik, interseksüellik, kısırlık, hadımlık, aseksüellik, cinsiyetsizlik, geylik, lezbiyenlik, kuirlik, homoseksüellik, polimorfluk, polilik, kararsızlık, berdachelık,* hicralık,** iki ruhluluk

***

cinsiyet vurgusunu ortadan kaldıran kültürlere bazen ursula kültürleri denmekte, ancak bu terimin kökeni bilinmemektedir. Belki de

---

* Kuzey Amerika yerlilerinde kadın gibi giyinip davranan erkek *-çn*

** Güney Asya'da, özellikle de Hindistan'da eşcinsellere verilen ad *-çn*

KİRAN VENÜS'TE

"Seni bazı testlerden geçirmemiz gerekecek oğlum," dedi Shukra, Kiran'la baş başa kalır kalmaz.

"Ne tür testler?"

"Her tür."

Üç iri yarı adam ortaya çıkıp Colette'in birkaç bulvarı boyunca onlara eşlik etti ve Kiran kendisine söylenilenin dışında bir şey yapamayacağını anladı. Cumba pencereleri bir sokak köşesine tepeden bakan bir binaya vardıkları sırada yol tabelalarını görmeye ve nerede olduklarını aklında tutmaya çalıştı. Sekizinci Sokak ile Meşe Caddesi'nin köşesi. Gerçi kavşağın karşısındaki ağaç bir söğüttü.

"Bana Swan'ın seni neden buraya getirdiğini bir daha anlat," dedi Shukra, binaya girerlerken.

"Mahallemde olduğu esnada kaçırılmaktan kurtulmasına yardım ettim. O da karşılığında bana bir iyilik yapmak istedi."

"Sen de buraya gelmek istedin, öyle mi?"

"Sayılır."

Shukra başını birkaç kez iki yana salladı. "Ve böylece bir casus oldun."

"Ne demek istiyorsun?"

Shukra ona bir bakış attı. "Şu andan itibaren onun casususun. Farkında ol ya da olma. Bilip bilmediğini testlerimiz gösterecek. Ondan sonra da benim casusum olacaksın."

"Swan neden buraya bir casus yerleştirmek istesin ki?"

"Merkür'ün Aslanı'nı çok yakından tanırdı. Aslan öldükten sonra tıpkı onun yaptığı gibi seyahat etmeye başladı. Ve Aslan burada çok geniş bir casus ağı bulundururdu. O yüzden bakalım testler ne gösterecek?"

Kiran kalbinin hızla çarptığını hissetti fakat etrafı üç iri kıyım adam tarafından kuşatılmıştı ve bir sonraki odaya eşlik edilmesine izin vermekten başka yapabileceği bir şey yoktu. Burası bir tür kliniğe benziyordu. Testler de tıbbi bir muayeneden farksızdı, ki bunu

keşfetmek Kiran'ın büyük oranda rahatlamasını sağlamıştı. Gerçi her ne kadar iyi bir seçenek olsalar da delikanlının içinde bulunduğu durum iyi değildi.

Günün sonunda yeniden Shukra'nın huzuruna çıkarıldı. Adam, Kiran'ın sonuçlarını içeriyor olması gereken bir konsolu incelemekteydi. "Temiz görünüyor ama yine de şüpheliyim," dedi bir müddet sonra, Kiran'ın eşlikçilerine hitaben. "Şimdilik onu yem olarak kullanalım."

Ardından Kiran'ı şehrin krater ağzının yakınındaki bir binada birlikte yaşayan ve çalışmak için neredeyse her gün hep beraber kenti terk eden Çinli bir işçi ekibinin yanına yerleştirdiler. Ekip üyelerinin kendi hayatları üzerinde bir söz hakkı yoktu; gitmeleri söylenen yere gidiyor, yapmaları söylenen işi yapıyor ve ne verilirse onu yiyorlardı. Neredeyse evde olmak gibiydi.

Swan'ın gitmeden önce verdiği aptal ve küçük bir tercüme kemeri Kiran'ın sahip olduğu tek arkadaştı artık. İletişimi kolaylaştırmak adına onu kullandığında pek çok şaşkın bakışla karşılaşmasına rağmen arada sırada on dakikalık sohbetler edebiliyordu ve bu hiç yoktan çok daha iyiydi. Bununla birlikte çoğu zaman kalabalığın arasında tek başına kalıyor, ekibine o gün ne iş verilmişse onu yapıyordu. Testlerden sonra Shukra'yı bir daha hiç görmemişti, o nedenle kendini sınavı geçememiş gibi hissediyordu. Sonra bir gün tam tersine geçmiş olabileceği geldi aklına.

Her halükârda yapılması gereken bir sürü işi vardı ve neredeyse hepsi de Colette'in dışında, Büyük Yağmur'un dönüştüğü bitmek bilmez tipinin altındaydı. Kalın kar taneleri yeni kuru buz denizlerine yağıyor ve köpük kayalarla kapatılmadan önce üzerlerini tamamen örtüyordu. Bu bir problemdi. Köpük kaya birlikleri kuru buzların üzerini örtebilsin diye her gün büyük ekipler halinde dışarı çıkmak ve devasa buldozerler ile kar temizleme makineleri kullanarak biriken karları küremek zorunda kalıyorlardı. Köpük kaplama işinin on yıl daha süreceği söyleniyordu ama Kiran başka birinin bir yıl dediğini de duymuştu, bir başkasınınsa yüz yıl... Hiç kimse tam olarak emin değildi ve iş arkadaşlarının bazı akşamlar yemek masasında oturup bilek panelleriyle hesap yapmaya çalışırken gerçekleştirdikleri tartışmaları kemeriyle takip etmek zordu. Laf dönüp dolaşıp on yıla geliyordu. Bu işin sonu yok dedikleri bu olsa gerekti! Çincesini geliştirmesi gerekiyordu.

Geceleri bir koğuşta uyuyordu. En ilginç kısmı buydu, çünkü insanlar, kemerinin *matrazenlager* olarak tanımladığı uzun şiltelerin

üzerinde sıkış tepiş yatıyorlardı. Aslına bakılırsa şilteler neredeyse oda kadar uzundu. Yatak başlıklarında yazan rakamlar o şiltede yatabilecek en az kişi sayısını gösteriyor, bu da karanlıkta seks yapmalarına imkân tanıyordu. Hatta bazen Kiran bile dâhil oluyordu buna. Ardından sabahları erkenden kalkıyor, kafeteryada kahvaltı ediyor ve arazi araçlarıyla uçsuz bucaksız düzlüklere götürülmek için sıraya giriyorlardı. Bazen de uçak gemisi boyutlarındaki helikopterlere bindirilip kuru buz denizlerine taşınıyor ve burada buldozerler, waldolar, kar küreme makineleri (bunlara ejderha diyorlardı), süper-buz parlatıcılar ve Jersey'deki asfalt-ve-beton-kesici araçları andıran ama yüz kat daha büyük olan buz kesiciler kullanıyorlardı. Kiran birkaç hafta içinde tüm araçları kullanabilir hale gelmişti. Çok karmaşık değillerdi; çoğunlukla YZ'ye ne yapmak istediğinizi söylüyordunuz sadece. Bir gemiye kaptanlık etmek gibiydi. Bin kişilik bir takımın bir günlük çalışması pek çok metrekarelik kuru buzu temizliyor, köpük kayaları seren hareketli ve kara yapılar onları merhametsizce takip ediyordu. Buz denizinin bu tarafına en yakın sahilin altı yüz kilometre ötede olduğu söyleniyordu.

Kiran birkaç hafta sonra devasa bir waldo kullanmaya başladı. Venüslülerin stegosaurus plakası olarak adlandırdığı bir şeyleri tekmeleyerek yerinden söküyor, sonra da kocaman bir kamyonun kasasına taşıyordu. Waldo ile çalışmak her zaman yorucuydu; çünkü tüm vücudunuzu hareket ettirmeniz gerekiyordu. Tıpkı dans ediyormuş gibi... Fiziksel açıdan bir zorluğu yoktu fakat waldo her hareketinizi büyüttüğünden onu istediğiniz gibi yönlendirebilmek için çok dikkatli olmanız ve iyi odaklanmanız gerekiyordu. Yani çok ilginç bir iş de olabilirdi, sadece basit bir kaldırıp taşıma işi de ama her halükârda canınızı çıkarıyordu.

Kiran her günün sonunda Çincesini geliştirmeye çalışıyordu. Tanıştığı hiç kimse İngilizce bilmediğinden en iyi öğretmeni küçük tercüme kemeriydi ama hiç de kolay olmuyordu. Ona bir şeyler söylüyor, ardından çeviriyi dinliyor ve duyduğu sözcükleri tekrar etmeye çalışıyordu. Ama aynı cümleyi Çince söylediğinde ve kemeri bunu İngilizceye çevirdiğinde ortaya çıkan sonuç hiçbir zaman aynı olmuyordu. "Radarım bozuldu," diyordu tam da Çince olarak duyduğunu sandığı şekilde; "Acil açık hava toplantısı," diye çeviriyordu kemeri. "Nerede yaşıyorsun?" demeyi denedi, "Nilüferini interpole etmişsin," cevabını aldı.

"Keşke!" diye güldü karamsarca, "Nilüferimi interpole etmeyi çok isterdim ama nasıl?"

Konuştuğu insanlara deli gibi gözüktüğüne hiç şüphe yoktu. Bir şeyleri yanlış yapıyordu ama neyi?

"Çince zor bir dildir," dedi koğuş arkadaşlarından biri, Kiran şikayet ettiğinde. Bunu düzgünce ezberlemeye çalıştı.

Doğal olarak en iyi arkadaşı da kemeriydi. Sık sık konuşuyorlardı. Çok geçmeden ondan daha fazla şey öğrenmeyi umuyordu. İletişim kurduğu insanlara "Merhaba," ve "Nasılsın?" demek gün geçtikçe daha iyi sonuç veriyor, onlar da yavaş konuşma konusunda daha dost canlısı davranıyorlardı.

İşçiler önlerindeki devasa görevi, Dünya'daki benzer işlerden binlerce kat daha büyük olan çalışmayı gıdım gıdım ilerletiyordu. Yine de tüm o karları küreklerle küremelerini isteseler daha mı iyi olacaktı sanki?

Bir keresinde Tanyeri'ne gerçekleştirilen saldırıdan sağ kurtulduğunu duyduğuna sevindiğini söylemek için Swan'a bir mesaj gönderdi ve artık Shukra'yı hiç görmediğine de değindi. Birkaç hafta sonra bir cevap geldi: *Lakshmi'yi dene.* Mesaja bir de Venüs bulut adresi eklenmişti.

Kiran bunu araştırmaya başladığında insanların Lakshmi adını duyar duymaz sessizleştiğini ve bakışlarını kaçırdığını fark etti. Kleopatra Krateri'ne konuşlanmış, büyük güç sahibi biriydi. Shukra'nın bir müttefikiydi. Veya düşmanı... Kimse emin değildi ya da bu konudan bahsetmek istemiyorlardı belki de.

Kısacası ya Swan casusunu aksiyona daha yakın bir yere kaydırmak istiyordu ya da sadece yardım etmek...

Yahut belki de Kiran'ın kendi başının çaresine bakması gerekiyordu.

Listeler (6)

kuzey ormanı (kozalaklı ağaçlar), ılıman orman (sert keresteli ağaçlar veya hem sert keresteli hem de kozalaklı ağaçların karışımı), tropikal orman, çöl, alpin kuşağı, tundra ve kimi zaman çalılık olarak da anılan maki

başlıca Dünya biyomları bunlardır

şehirler, köyler, tarlalar, meralar, ormanlar ve yabani araziler

insanların kullandığı başlıca Dünya antropojenik biyom örüntüleri bunlardır

yukarıdakileri karıştırıp birleştirdiğinizde Dünya'daki ekolojik sistemlerin 825'ini elde edersiniz

450'si kara, 229'u deniz

Bunların %65'i artık Dünya'da yer almamaktadır

yağış miktarını yatay, sıcaklığı ise dikey düzlemde gösteren bir Whittaker biyom diyagramı çizmek için bir x-y grafiği alın. Biyomlar bu grafiğe yerleştirilebilir ve ne tür biyomların ne tür şartlarda ortaya çıkacağını gösteren düzgün bir harita oluşturulabilir. Sol taraf daha soğuk, sağ tarafsa daha sıcaktır; yukarısı daha nemli, aşağıysa daha kuru. En genel versiyonu aşağıdaki gibidir:

Tropikal yağmur ormanı

Tropikal mevsimlik orman

Ilıman yağmur ormanı

Savana

Ilıman, yaprak döken orman

Tayga

Astropikal çöl

Ilıman çayır

Çöl

Tundra

Sınıflandırma daha da detaylandırılabilir. İsimlendirilmiş 450 karasal ekolojik bölge biyomları sadece yağış ve ısı miktarına göre

bölmez, aynı zamanda enlem, boylam, coğrafya, jeoloji ve diğer faktörlerin karışımlarını da

eko-bölgeler de kullanışlı bir şekilde hektar kadar küçük mikro-çevrelere bölünebilir

bilinen 34.850 canlı türünün nesli 1900 ile 2100 yılları arasında tükenmiştir. Bu durum Dünya tarihindeki altıncı büyük kitlesel kayıptır ve halen devam etmektedir

şu noktadan sonra nesil tükenmelerinin önüne geçmek imkânsızdır (bununla birlikte bu her zaman böyle olagelmiştir)

güneş sisteminde 19.340 teraryumun olduğu bilinmektedir. Bunların yaklaşık %70'i birer hayvanat bahçesi dünyası görevi görmektedir ve ya bir eko-bölgenin hayvan ve bitki türlerini devam ettirmeye ya da türlerin yeni karışımlarını yaratmaya tahsis edilmişlerdir. Bunlardan ikincisine Yükselişler denir

artık memeli türlerinin %92'si ya yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır ya da Dünya yüzeyinden tamamıyla silinmiş durumdadır ve büyük bir çoğunluğu hayatlarını gezegenin dışındaki teraryumlarda devam ettirmekte

uzay: hayvanat bahçesi,

aşı

SWAN VE MÜFETTİŞ

"Tanyeri vakasıyla ilgili iki sorunumuz var," dedi Müfettiş Genette bir akşam Swan'a, asteroit kuşağına doğru uçarlarken. Galakpol ve Tanyeri insanlarından oluşan küçük bir grupla birlikte seyahat ediyorlar ama günün sonunda kendilerini sıklıkla geminin mutfağında kalan son iki kişi olarak buluyorlardı. Swan bundan hoşlanıyordu; müfettiş yemeğini yerken masanın tam üstüne, yanında getirdiği bir pelüş mindere oturuyor, ardından elinde bir içecekle oraya rahatça uzanıyor ve böylece yüz yüze konuşabiliyorlardı. Bir kediyle laflamak gibiydi bu.

"Sadece iki tane mi?"

"İki. Birincisi, bunu kimin yaptığı. İkincisiyse, başkaları da aynı şeyi yapmaya kalkmadan önce bu casusu nasıl bulup yakalayacağımız. Taklit suç dedikleri sorun. Daha genel anlamda konuşmak gerekirse, bu saldırının her tür tekrarını engelleme sorunu. Bence bu ilkinden daha büyük bir problem."

"Peki ya *nasıl* yapıldığı?" diye sordu Swan. "O da bir sorun değil mi?"

"Nasıl yapıldığını biliyorum," dedi müfettiş rahatça.

"Biliyor musun?"

"Öyle düşünüyorum. Bence gerçekleşebilmesinin tek yolu bu ve bunu bir kez anladın mı olayı çözmüşsün demektir. Filmlerde dedikleri gibi, ne kadar mantıksız görünürse görünsün... Gerçi bizim durumumuzda hiç de mantıksız değil ama ikimizin de kubileri söylediğimiz her şeyi kaydederken bu konu hakkında daha fazla konuşmak istemediğimi itiraf etmem gerek." Genette tek kolunu havaya kaldırıp Passepartout'yu içeren, neredeyse küp şeklindeki kalın ve küçük bilekpanelini gösterdi. "Kubinin kayıt özelliğini hep açık tutuyorsun sanırım?"

"Hayır."

"Peki sık kullanır mısın?"

"Evet, sanırım. Diğer herkes gibi."

"Eh, her hâlükârda hipotezimin doğruluğuna kesin karar vermeden önce asteroit kuşağındaki bir şeye bakmak istiyorum. O nedenle oraya vardığımızda bu konu hakkında daha fazla konuşabiliriz. Ama şu anda ikinci soruna odaklanmanı istiyorum; suçluyu yakaladığımızı ve işi açıklığa kavuşturduğumuzu, hatta kovuşturduğumuzu varsayalım... aynı şeyi başka birinin yapmasına nasıl engel olacağız? Bana yardım edebileceğini düşündüğüm nokta bu."

***

Aldrin döngüsü üzerinde hareket eden ve bu sayede onları sekiz gün içerisinde Vesta'ya ulaştıracak olan *Moldava* adlı bir teraryumla seyahat ediyorlardı. *Moldava*'nın iç kısmı buğday yetiştirmeye ayrılmıştı ve onunla seyahat eden pek çok kişi tarlalardaki günlük vazifelerini tamamladıktan sonra pruvanın yakınlarındaki bir yükseltide, geniş bir tepenin üzerine kurulmuş dinlenme tesisinde toplanıyor, ekinlere yukarıdan bakıyor, sonra da başlarını kaldırıp tepelerindeki tarlaların büyük yamaları andıran desenlerini, büyümekte olan pek çok farklı bitkinin yarattığı yeşil ve altın sarısı dokularını seyrediyorlardı. Cennetin bir yorgancı tarafından yaratılmış versiyonuna bakmak gibiydi.

Swan zamanının çoğunu yerel ekolojistlerle konuşarak geçiriyordu; küçük buğday hastalıklarıyla ilgili bir sürü sorunları vardı. Müfettiş Genette ise Galakpol'e ayrılmış odalarda kaldı ve Mars'ın yakınlarından geçtikleri sırada Vesta'nın etrafında toplanmış teraryumlarda yaşayan bazı kişileri aradı. Swan her günün sonunda Galakpol grubuyla buluşup yemek yiyor, sonra da gece geç vakitlere dek müfettişle sohbet ediyordu. Bazen gündüz yaptığı işlerden bahsediyordu. Asteroit halkı, tohum başlarından daha iyi su saçan buğday çeşitlerini diğerlerinden ayırt etmeye çalışıyor ve tropikal yaprakların makro dünyalarında görülen 'damlatan uçları' genetik yollarla, mikroskobik olarak yaratıp yaratamayacaklarını araştırıyorlardı. Yani yaprakların yüzey gerilimini kırıp suyun akmasını sağlayan uzun uçları... "Ben de beynimde damlatan uç istiyorum," dedi Swan. "Beni incitecek hiçbir şeyi aklımda tutmak istemiyorum."

"Sana iyi şanslar," dedi küçük müfettiş kibarca, yemeğine odaklanmaya devam ederek. Bu boyutlardaki biri için gayet iyi yiyordu.

Birkaç gün sonra Vesta Bölgesi'ne vardılar. Asteroit kuşağındaki en kalabalık yerlerden biriydi burası. Hızlanma Devri esnasında pek çok teraryum birbirlerine yakın duracak şekilde yer değiştirmiş, topluluk benzeri bir şey oluşturmuşlardı ve Vesta Bölgesi bunların

arasında en geniş olandı. *Moldava*, Galakpol ekibini taşıyan bir mekik fırlattı. Vesta'ya yaklaşıp yavaşladıkları sırada, tüm mürettebatı Galakpol çalışanlarından oluşan bir Galakpol gemisine alındılar bu sefer de.

Etkileyici bir hıza sahip olan, *Tez Adalet* adlı o küçük gemiydi bu. Çok geçmeden kendilerini büyük asteroit akıntısına karşı uçar ve arada sırada müfettişin konuşmak istediği kişilerin ikamet ettiği küçük göktaşlarına uğrarken buldular. Sırasıyla *Orinoco Fantastico, Crimea, Oro Vadisi, Irrawady 14, Trieste, Kampuchea* ve *John Muir*'de durdular. Müfettiş Genette ziyaretlerinin sebebi hakkında hiçbir açıklamada bulunmuyor, Swan da sormamaya gayret ediyordu. Sonunda, Winnipeg'e uğramalarının ardından, kendini daha fazla tutamadı.

"Bu küçük dünyaların hepsi de son zamanlarda yörünge sapması yaşamış," diye açıkladı müfettiş, "ve ben de bunun için geçerli bir açıklamaları olup olmadığını sormak istedim."

"Var mıymış?"

"Görünüşe göre Vesta Bölgesi'ndeki asteroitlerden bazıları aniden kuşaktan kopmuş ve insanlar, komşularının yörüngeden sapmasına neden olan şeyin bu olduğunu düşünüyor."

Vesta'nın kendisi bir asteroit için oldukça önemli olduğunu kanıtlamıştı; altı yüz kilometre çapında, kabaca daire biçiminde ve tamamen çadırla kaplanmış olan bu göktaşı, balonla-kaplama denen ileri dünyalaştırma metodunun en büyük örneklerinden biriydi. Çadırlar, genellikle uyduların sadece bir bölümünü kaplar. O tür yapılar daha çok Callisto, Ganymede ve Ay'da yaygındır fakat bu uydular o kadar büyüktür ki onları tamamen kaplamak düşünülemez bile. Küçük bir uyduyu çadır benzeri bir balonla kaplamak bir sonraki aşamayı temsil eder ve asteroitlerin içleri oyularak oluşturulan içsel dünyalara iyi bir dışsal alternatiftir. Swan, Tanyeri'nin de bir tür ileri dünyalaştırma ürünü olduğunu düşünse de şehre o gözle bakmaya alışık değildi; ayrıca bir kayanın içine gömülmüş ve kendi etrafında dönen dünyalara nazaran çok fazla açıkta ve çok düşük yerçekimine sahip olmalarından dolayı asteroit kuşağındaki dışsal dünyalara karşı bir önyargısı vardı.

Ama şimdi, Vesta'ya bu kadar yakın bir mesafeden bakarken bu fikir gözüne hiç de kötü görünmüyordu. Gökyüzüne ve hava koşullarına sahip olabilecek bir yere benziyordu (balon çadır yerden iki kilometre yukarıdaydı). Ayrıca Pauline de ona Vestalıların kuzey ormanları, dağ sıraları, tundralar, çayırlık araziler ve bir sürü soğuk

çöl oluşturduğunu söylemişti. Tüm bunlar oldukça düşük bir g ortamında gerçekleştirilmişti ve bu da herkesin yumuşak, hatta neredeyse süzülen bir arazide bol bol uçup dans edebileceği anlamına geliyordu. Hiç de kötü bir fikir değildi bu. Kocaman bir dağları bile vardı.

Kısacası Vesta'yı ziyaret etmek istiyordu Swan ama Genette'in kafasında başka bir istikamet vardı ve yanlarına birkaç Galakpol çalışanı daha katılınca hep birlikte *Yggdrasil* adlı teraryuma gittiler.

***

Yggdrasil'e yaklaştıkları sırada Swan karşılarındakinin bir başka patates asteroit olduğunu gördü. Bu seferki karanlıktı ve dönmüyordu. "Terk edilmiş," diye açıkladı müfettiş. "Çözülmemiş bir vaka."

Sıçrama mekiğinin basınç odasına geçtiklerinde Swan küçük ve zarif bir sıçrayışla uzay elbiselerinin bulunduğu askıya yöneldi, giyindi, sonra da Genette ile birkaç Galakpol müfettişini takip ederek dış kapıdan uzaya çıktı.

Yggdrasil yaklaşık otuz kilometre uzunluğunda, standart bir içsel dünyaydı. Kış bölgesinin sol tarafındaki büyük bir delikten gireceklerdi içeriye; kütle iticiler çıkarılmıştı. Uzay elbiselerinin jetlerini kullanarak zarifçe, kendilerini dik pozisyonda tutmaya özen göstererek ilerlediler. Yan yana giderlerken, firavunun diz hizasında duran eş-kız kardeş heykel çiftlerinin çarpık bir versiyonu gibi görünüyorlardı.

İçeri girdiklerinde jetlerinin yardımıyla durdular. Asteroitin içi zifiri karanlıktı, sadece başlıklarının üstündeki fenerlerin ışığını yansıtan birkaç ufak nokta görünüyordu uzaklarda. Swan'ın inşa halindeki pek çok teraryumda bulunmuşluğu vardı fakat buranın onlarla alakası yoktu. Genette ileriye doğru parlak bir lamba fırlattı, sonra da jetini hafifçe ateşleyerek kendisinin de öne sürüklenmesine engel oldu. Küçük meşale, boşlukta uçarak silindiri oldukça tuhaf bir şekilde aydınlattı.

Swan kendi ivmesinin gücüyle etrafında hafifçe dönerek çevresine bakındı. Öylesine loş, öylesine terk edilmiş bir görüntüsü vardı ki... Swan bir duygu seline kapılıp dönmeye devam etti; belki de zavallı Tanyeri gelmişti aklına. Bir el, başlığının camını tıklattı ve Swan inlemekte olduğunu fark etti ansızın.

"Evet," dedi yanında süzülen küçük ve gümüşi siluet. "Hiçbir uyarı olmaksızın bir basınç arızası gerçekleşmiş. Su-buz karışımı, çakıllı bir göktaşıydı burası. Oldukça yaygındır. Kaza yeri incelemesi, küçük bir meteorun şans eseri silindirin duvarındaki fark edilmemiş

bir buz damarına çarptığını, onu buharlaştırdığını ve içerinin basıncını düşürerek bir felakete yol açtığını ortaya çıkardı. Daha önce de böyle olaylar yaşanmıştı ama kaya okuyucuları bu kazayı birinci derece olarak değerlendirdi. Çatlaklar nedeniyle yaşanan daha önceki kazalar genellikle ikinci veya üçüncü sınıf olarak değerlendirilmişti ve yerleşim planları akılsızcaydı. Kısacası eski badireleri yeniden analiz ediyor, belirli emareleri arıyordum ve buraya bir bakmak istedim. Asıl görmek istediğim yer dışarısı fakat önce içine de bir göz atalım dedim."

"Çok insan öldü mü?"

"Evet, üç bin civarında. Çok hızlı oldu. Bazıları sığınakları olan binalardaymış, bazıları da uzay elbiselerinin ya da basınç odalarının yakınında. Onların dışındaki herkes, tüm şehir-devleti öldü. Hayatta kalanlar burayı boş bırakıp bir tür anıt haline getirmeye karar verdi."

"Yani burası artık bir tür mezarlık."

"Evet. Buralarda bir yerde bir anıt var, sanırım öteki tarafta. Çatlağın iç yüzeyine bakmak istiyorum."

Müfettiş önce Passepartout'ya danıştı, sonra da Swan'ı peşine takarak silindirin öteki ucundaki bir bulvara doğru yollandı. Buradaki mahallelerin ikizkenar yamuk biçimli, dört-beş katlı binaları ve aralarından geçen geniş caddeleriyle Parisvari bir görünümü vardı.

Çökmüş kaldırımlarla ve yan yatmış binalarla dolu bir alanın üzerinde süzüldüler; Dünya'nın depremden zarar görmüş bölgelerinin eski fotoğraflarına benziyordu. Bu kadar hareketsiz durması tuhaftı.

"Etrafta kimsenin su-buz karışımı bir asteroiti oymasına gerek olmayacak kadar nikel-demir karışımı göktaşı yok mu?" diye sordu Swan.

"Öyle sanırsın. Ama yine de bunlardan birkaçını oyuyor ve yeterince iyi işlediğini düşünüyorlar. Duvarları yeterince kalın tuttuğun takdirde dönüş hızı ve içsel hava basıncı düzgünce ölçülecek seviyeye asla gelemez. Düzgün çalışmaları gerekir ve çalışırlar da... Ama bu seferki bozuldu. Küçücük bir meteor çok yanlış bir noktaya çarptı sadece."

Beyaz renkli beton katmanlarının bir çiçek gibi açıldığı ve ortalarında uzun bir delik bıraktığı büyük bir kıvrıma geldiler. Boşluk uzaya açılıyordu; Swan yıldızları görebiliyordu.

***

Mahvolmuş sokağı arkalarında bırakıp yeniden asteroitin dışına çıktılar. Jetlerini kullanıp ayak parmaklarının ucuyla kayalık yüze-

yin üzerinde dolaştılar ve asteroitlerin tipik mini-g'sine uyum sağlamaya çalıştılar. Swan teraryum inşa ettiği günlerde bu g'de biraz vakit geçirmişti. Gördüğü kadarıyla müfettiş de bu konuda bir uzmandı, ki asteroit kuşağından geldiği düşünüldüğünde bu oldukça normaldi.

Açılan damarın dış yüzeydeki kısmına vardıklarında Galakpol ekibinden birkaç kişinin çoktan üzerinde çalışmaya başladığını gördüler. Genette bir balerin edasıyla birkaç kez sıçradı, havada baş aşağı süzülecek şekilde döndü ve çatlağın iç kısmının fotoğraflarını çekmeye koyuldu. Ardından tek elinin üstünde durup yüzünü kayaya iyice yaklaştırarak her iki yandaki birkaç küçük çukuru yakından izledi.

"Sanırım aradığımı buldum," dedi bir müddet sonra.

Orada bir müddet süzülüp diğerlerinin çalışmasını izlediler. "Kafatasının içinde bir kubi var, değil mi?"

"Evet. Pauline, Müfettiş Genette'e merhaba de."

"Merhaba Müfettiş Genette."

"Onu kapatabilir misin?" diye sordu müfettiş.

"Evet, elbette. Sen de seninkini kapatacak mısın?"

"Evet. Tabii bunu yaptığımızda gerçekten de kapanıyorlarsa." Swan başlık camının ardından müfettişin yüzündeki ironik tebessümü görebiliyordu. "Pekâlâ, Passepartout uyku moduna geçti. Ya Pauline?"

Swan boynunun sağ tarafındaki derinin altında bulunan düğmeye basmıştı bile. "Evet."

"Çok güzel. Pekâlâ, artık biraz daha açık konuşabiliriz. Söylesene, kubin açıkken, duyduğun ve gördüğün her şeyi kaydediyor mu?"

"Doğal olarak evet. Elbette."

"Peki diğer kubilerle direkt irtibatı var mı?"

"Direkt irtibat mı? Kuantum dolanıklığını mı kastediyorsun?"

"Hayır, hayır. Dediklerine göre uyumsuzlaşma yüzünden bu imkânsız. Sadece telsiz bağlantısını kastediyorum."

"Eh, Pauline'in bir radyo alıcısı ve ileticisi var ama gelip gidenleri ben kontrol ediyorum."

"Bundan kesinlikle emin misin?"

"Evet, sanırım. Görevleri ben atıyorum, o da yerine getiriyor. Kayıtlara bakarak yaptığı her şeyi kontrol edebilirim."

Gümüşi, küçük siluet başını şüpheyle iki yana sallıyordu.

"Aynı şey senin için de geçerli değil mi?"

"Sanırım," dedi Genette. "Sadece Passepartout'nun dışındaki kubilerden o kadar emin değilim, hepsi bu."

"Neden? Kubilerin burada yaşananlarla bir ilgisi olduğunu mu düşünüyorsun? Ya da Merkür'de?"

"Evet."

Swan yanında süzülen ve uzay elbisesi giymiş, kocaman bir oyuncak bebek gibi görünen şeye şaşkınlıkla baktı. Ondan biraz korktuğunu hissetti. Başlığının mikrofonu yüzünden sesi kulağının hemen dibinde çıkıyor, tıpkı Pauline gibi âdeta içinde konuşuyordu. Net, yüksek bir kontrtenor. Keyifli ve memnun.

"Çatlağın bu tarafının iki yanında pek çok küçük krater çukuru var. Şunun gibi..." Genette işaret parmağını öne uzattı ve küçük bir çukurun ağzında yeşil renkli bir lazer ışını belirdi, onu çabucak daire içine aldı, ardından yeniden merkezine odaklandı. "Şunu gördün mü? Peki ya bunu?" Başka bir tanesini daha daire içine aldı. Çok küçüklerdi. "Çatlakla aynı anda veya daha sonra meydana gelmiş olabilecek kadar tazeler."

"Yani, püskürük mü?"

"Hayır. Buradaki yerçekimi çok düşük, püskürükler nadiren geri gelir. Döndüğü takdirde de neredeyse kenetlenir. Bu çukurlar daha derin."

Swan başıyla onayladı. Asteroitin yamru yumru yüzeyi bir sürü gevşek kaya parçasıyla doluydu. "Kaza raporu bu çukurlar için ne diyor peki?"

"Anomali. Çarpmanın ısısıyla eriyen buz yataklarından geriye kalan çukurlar olabileceklerini iddia ediyorlar. Mümkün. Ama... Tanyeri'nin kaza raporuna bakmış mıydın?"

"Evet."

"Orada da anomalilerden bahsedildiğini hatırlıyor musun? Raylara çarpan şey her neyse bunu büyük bir isabetle yapmadı. Daha önce orada olmayan, çok küçük kraterlere rastlandı. Şimdi, Merkür'deyken bunlara geri dönen püskürükler neden olmuş olabilir elbette, fakat seni temin ederim ki..."

"Sebebi, çarpan nesnenin dağılan parçaları olamaz mı?"

"Ama böyle bir şey sadece onu ısıtıp yavaşlatacak bir atmosfer varsa gerçekleşebilir."

"Merkür'ün yerçekimi bunu yapamaz mı?"

"Sonuç göz ardı edilebilir olur."

"Bilemiyorum, belki de parçalanmamıştır."

Küçük siluet kafa salladı. "Evet, aynen öyle."

"Ne demek istiyorsun?"

"Parçalanmadı. Aksine, bir araya geldi."

"Ne demek istiyorsun?"

"Son ana kadar hiç bir araya gelmedi demek istiyorum. Merkür'ün savunma sistemi onu bu yüzden tespit edemedi. Görmeleri gerekirdi, bir yerlerden gelmesi gerekiyordu ama buna rağmen izleme sistemlerinin hiçbiri tarafından tespit edilemedi. O yüzden bunun bir MTS sorunu olduğunu düşündüm. Yani minimum tespit sınırı. Çünkü tespit sistemlerinin daima bir minimum sınırı olur. Buna bazen tespit metodunun doğası neden olur, bazen de gerçek minimum değer yapay olarak artırılır."

"Neden öyle bir şey yapılsın ki?"

"Çoğunlukla ortada gerçek bir tehlike yokken alarmların çalmasını engellemek için."

"Ah."

"Yani her sistem farklıdır fakat Merkür savunma teçhizatının metot bildirim seviyesi denilen özelliği, sisteminin metot tespit sınırına neredeyse denk. Başka bir deyişle bildirim seviyelerini tespit seviyesinin iki katına ayarlamışlar, bu da ölçüm değişkenlerinde altı-yedi kat daha fazla standart sapma demek. Bu insanların rahat etmesi için kullanılan ve hem en az yanlış negatif hem de en az yanlış pozitif sonuç elde etmelerini sağlayan tipik bir ayardır.

"Ama o bildirim seviyesinin altında neyin yattığını da bir düşün. Temelde sadece küçük kayalar... her biri bir kilogram bile etmeyen çakıllar. Ama eğer sayıları çok fazlaysa ve sadece son anda birleşirlerse; her biri gökyüzünün farklı bir kadranından, farklı bir hızla gelirse; aynı anda aynı noktada olacak şekilde ayarlanırlarsa... O zaman sadece son ana kadar küçük birer çakıl olarak kalırlar. Güneş sisteminin diğer ucundan fırlatılmış olabilirler, hatta bu yıllar içinde gerçekleşmiş bile olabilir. Yine de öyle bile olsa, doğru şekilde fırlatıldıkları takdirde eninde sonunda buluşurlar. Binlercesi diyelim."

"Akıllı bir güruh gibi yani."

"Akıllı bile değiller. Onlar sadece kaya."

"Böyle bir şey mümkün mü peki? Demek istediğim, bir şey onları ne hızda ve hangi yörüngede fırlatacağını hesaplayabilir mi?"

"Bir kubi yapabilir. Güneş sistemi kütlelerinin yeteri kadarı mekânlar ve yörüngeler olarak tanımlandıktan sonra yeterli hesaplama gücüyle yapılabilir. Passepartout'dan bunu yapmasını istedim... Yani asteroit kuşağından fırlatılan bir rulman ya da misket gibi bir

şeyin Merkür'deki belirli bir hedefe çarpması için bir yörünge hesaplamasını. Çok uzun sürmedi."

"İyi ama fırlatmalar ayarlanabilir mi peki? Demek istediğim, çakılları kaçınılmaz bir isabetlilikle fırlatacak bir mekanizma yapılabilir mi?"

"Passepartout'nun dediğine bakılırsa iki-üç magnitüdlük toleranslara sahip, gereğinden çok daha isabetli makineler mevcut. İhtiyaç duyacağın tek şey sabit bir fırlatma platformu. Tutarlılık sağlamak için ne kadar sabit olursa o kadar iyi."

"Bu çok iddialı bir atış," dedi Swan. "Yörünge hesaplamasına kaç kütlenin dâhil edilmesi gerekiyor?"

"Sanırım Passepartout güneş sistemindeki en ağır on milyon objeyi dâhil etti."

"Ve hepsinin nerede olduğunu biliyoruz, öyle mi?"

"Evet. Bu da YZ'ler de nerede olduklarını biliyor demektir. Ayrıca en büyük teraryumlar ile uzay gemileri de yıllar öncesinden belirlenen güzergahlarına bağlı kalıyorlar. Hesaplamalara gelirsek, bir kubi için makul denebilecek bir zaman aralığında yapılabiliyorlar, ki bu da gerçek zamanlı bir fırlatma talimatında kullanabilecek kadar hızlı demek oluyor."

"O ne kadar sürüyor?"

"Passepartout seviyesindeki bir kubi için üç saniye. Geleneksel YZ'ler içinse çakıl başına yaklaşık olarak bir yıl, ki bu da metodu imkânsız hale getiriyor. Bunu yapabilmek için kuantum bilgisayarlara sahip olman gerek."

Swan midesinin bulandığını hissetti, sanki yeniden Merkür'ün altındaki tünellere dönmüş gibiydi. "Yani on binlerce küçük kaya parçası, aylar ya da yıllar boyunca aynı anda tek bir noktaya varacak yönde ve yörüngede güneş sisteminin içlerine doğru fırlatıldı."

"Evet. Ve bir kısmının sonlara doğru birkaç olasılıksal yerçekimi dalgalanması sebebiyle dağıldığına hiç şüphe yok. Bu gerçekleştiğinde de dağılan çakıllar hedefi tamamen ıskalıyor olmalı."

"Ama bazıları da hedefi sadece ucu ucuna kaçırıyor."

"Kesinlikle. Tıpkı şu gördüğümüz küçük çukurlar gibi. Nedeni, uçuş planını değiştiren bir uzay gemisi ya da onun gibi bir şeydi belki de. Yani çakılların yüzde bir ila ikisi bu tür bir sapma yaşayabiliyor. Ya da en azından Passepartout öyle tahmin ediyor."

Swan'ın midesindeki burkulma hissi artık iyice güçlenmişti. "Yani birileri bunu kasıtlı olarak yapıyor," dedi, bir elini terk edilmiş teraryuma doğru sallayarak.

"Aynen öyle. Ayrıca işin içinde bir de kubi olmalı."

"Siktir." Bir kolunu karnına doladı. "Ama nasıl... bunu nasıl biri..."

Müfettiş küçük ellerinden birini onun koluna koydu. *Ygassdril*, altlarında soğuk ve cansız bir şekilde süzülüyordu. Gri bir patates... "Hadi *Adalet*'e dönelim."

***

Galakpol'ün sıçrama mekiğine dönüp birlikte yemek yedikten sonra Swan gece geç saate kadar mutfakta kaldı. Müfettiş de öyle.

O gün keşfettikleri şeyin etkisinden hâlâ kurtulamayan Swan, "Yani bütün bunların anlamı bunu yapan kişinin..."

Genette iki elini havaya kaldırıp onu susturdu. "Önce kubileri kapatalım, lütfen."

İkisi de cihazlarını kapattıktan sonra, "Bunun anlamı saldırıyı gerçekleştiren kişinin bunu yıllar önce yapmış olabileceği."

"Ya da uzun zaman önce, evet. Oldukça uzun bir zaman."

"Ve tek bir fırlatma bölgesi yoktu."

"Hayır. Ama fırlatma mekanizması hâlâ duruyor olabilir. Topları, mancınıkları ya da o şey her neyse gayet titiz bir aygıt olsa gerek. Oldukça hassas bir cihaz. Passepartout'nun tahmin ettiği oynama payı gerçekten de çok ince. Moleküler yazıcılar ve onun gibi şeyler gerektiriyor. Bu kadar özel bir şeyi üreten fabrikayı bulabiliriz, bunu araştırıyoruz. Ve bir de kimin sipariş ettiğini."

"Başka?" diye sordu Swan.

"Programın fabrikasını ve aygıtın dizaynını da araştırıyoruz. Yazdırma talimatlarını da öyle. Ve bir de hesaplamaları yapmak için gereken programı. Kubiler kendilerinden istenmediği takdirde bu tür şeyler yapmazlar... ya da en azından bugüne dek öyle farz ediyorduk. Anladığım kadarıyla saldırıyı gerçekleştiren kubi, olayın kaydına da sahip olmalı. Yani program hâlâ oralarda bir yerde olabilir. Ayrıca kubi üreten fabrikaların sayısı da sınırlı."

"Kullandıktan sonra kubilerini yok etmiş olamazlar mı?"

"Olabilir. Ama bunu yaptıklarını düşünmek için bir sebebimiz yok."

Bu korkutucu bir düşünceydi.

"Kubiyi, yörünge programını, fabrika programını, fabrikayı, fırlatıcıyı ve bir de fırlatma platformunu aramamız gerek."

Swan kaşlarını çattı. "Tüm bunlar yok edilebilir ya da kolaylıkla ortadan kaldırılabilir şeyler."

"Doğru. Problemin doğasını çabucak kavrıyorsun. Öyle bile olsa

bu soruşturma bir kayıt kontrolüne, bir tür muhasebeci araştırmasına dönüşmek zorunda. Soruşturmalarımızın çoğunun dönüştüğü gibi." Bir kez daha ironik bir biçimde gülümsedi. "Genellikle yansıtıldığı kadar dramatik değildir."

"İyi. Peki siz bunun üzerinde çalışırken başka neler yapabiliriz? Ben ne yapabilirim?"

"Sen de problemin diğer kısmını araştırabilirsin. Ayrıca ben de sana eşlik edeceğim."

"Diğer kısmı mı?"

"Saldırının sebebini."

"İyi ama böyle bir şeyi nasıl ortaya çıkarabilirsin ki? Hadi yaptın diyelim, nasıl tespit edeceksin? Böylesine sapkın bir şeyin yapıldığını düşünmek bile beni hasta ediyor. Bu çok kötücül."

"Kötücül!"

"Evet, kötücül!"

Genette omuz silkti. "Bunu bir kenara bırakalım ve saldırının sadece plansız bir dürtü olduğunu varsayalım. Ve arkasında ipucu bırakabileceğini."

"Birinin Tanyeri'nden nefret ettiğini mi kastediyorsun? Dünyaları yok edebilecek güce sahip olduğunu?"

"Evet. Bu sıradan bir dürtü değil. Bu yüzden ayırt edilebilir. Ayrıca siyasi bir hareket, bir tür terör veya savaş olayı da olabilir. Bir mesaj iletmek ya da birilerini harekete geçmeye zorlamak için yapılmış da olabilir. Onu bu şekilde takip edebiliriz."

Swan midesinin kenetlendiğini hissetti. "Kahretsin. Demek istediğim... daha önce... daha önce uzayda hiç savaş yaşanmamıştı. Savaşmadan yaşamayı başarmıştık."

"Şimdiye dek."

Bu söz Swan'ın duraksamasına neden oldu. En az bir nesildir güneş sisteminin dört bir yanındaki insanlar Dünya ile Mars arasındaki çekişmelerin bir savaşa neden olabileceği ya da Dünya'nın sorunlarının herkesin sonunu getirebileceği konusunda uyarılarda bulunuyordu. Küçük çaplı savaşlar, terör saldırıları ve sabotajlar zavallı Dünya'dan hiç eksik olmamıştı. Ve bazen politikacıların, prestijlerini artırmak ve ceplerini doldurmak adına Dünya'daki anlaşmazlıkları yaymaya çalıştığını düşünürdü Swan. Felaketin eşiğindeki bir sistemde zaruri bir arabulucu görevi gören diplomasi... Onlar için oldukça rahatlatıcı bir şey olmuştu bu. Peki ama ya sahiden de gerçekleşirse?

"Sanırım uzaycıların tüm bunlardan kaçınacak kadar akıllı ol-

duğunu düşünmüştüm hep. Bir kez uzaya çıktıktan sonra daha iyi şeyler yapacağımızı. Daha iyi olacağımızı."

"Aptal olma," dedi müfettiş, kesin bir dille.

Swan dişlerini gıcırdattı. "Ama bunu yapan kişi bir psikopat olabilir," dedi, kendini kontrol etmek için yoğun bir çaba harcadıktan sonra. "Aklını kaçıran ve sadece yapabildiği için insanları öldüren biri."

"Öyle tipler de var," diye kabul etti Genette, "ve eğer içlerinden biri bir kubiye sahipse..."

"İyi de herkesin bir kubisi olabilir!"

"Hiç de bile. Uzaydaki herkesin bir kubisi yok. Üretildikleri fabrikalar tarafından takip ediliyorlar ve teoride nerede oldukları anbean biliniyor. Ayrıca daha önce de dediğim gibi saldırıya karışan kubinin bu iş için programlanmış olması gerek. Yaptığı her şey kayıtlarında bulunacak."

"Kubi üreten bağımsız teraryumlar yok mu?"

"Şey... olabilir. Belki."

"O zaman nasıl bulacağız o kubiyi? Ya da onu kullanan kişiyi?"

"Ya da grubu?"

"Evet. Veya ülkeyi ya da dünyayı!"

Genette omuz silkti. "Wang'le bir kez daha konuşmak istiyorum, çünkü onun kubisi cidden çok güçlü. Ayrıca bağımsızlarla ilgili en büyük bilgi bankası da onda. Ek olarak, Wang'e saldıranlar da aynı kişiler olabilir. Fakat onun kubisiyle konuşmaktan korktuğumu itiraf etmem gerek, zira son zamanlarda kuantum bilgisayarların tuhaf hareketlerde bulunduklarına dair çok fazla işaret var. Sanki bir tür iradeye sahipler. Ya da bir şekilde kendilerinden daha önce hiç yapmadıkları şeyleri yapmaları isteniyor. İzlediğimiz kubilerden bazıları aralarında eşi benzeri görülmemiş bir şekilde mesajlaşıyor."

"Birbirlerine bağlı olduklarını mı söylemek istiyorsun?"

"Hayır. Uyumsuzlaşma meselesi yüzünden bu gerçekten de imkânsız görünüyor. Diğer herkes gibi onlar da telsiz frekanslarını kullanıyorlar fakat her iki taraftan gönderilen mesajlar kubilerin üstdüşüm metoduyla dâhili olarak şifreleniyor. Yani gerçekten de şifrelenmiş oluyorlar ve kendi kubilerimizin kodları kırma denemeleri başarısızlığa uğruyor. İşte bu yüzden bu tür konuşmaları bütün kubilerin işitme mesafesinin dışında gerçekleştirmek istiyorum, şimdilik. Hangilerine güvenebileceğimizi bilmiyorum."

Swan başıyla onayladı. "Bu yanın Alex'e benziyor."

"Öyle. Onunla bu konu hakkında konuşurduk ve ikimiz de aynı

görüşü paylaşıyorduk. Ona kullanabileceği bazı prosedürler öğretmiştim. Artık bu noktanın daha ötesine nasıl gidebileceğimi ve hem Wang'le hem de süperkubisiyle iletişim kurabilmenin en iyi yolunu düşünmem gerek. Muhtemelen tüm bunların açıklaması daha şimdiden kubinin hafıza dosyalarında kayıtlıdır ama kimse ona araştırmasını söylemediğinden öylece yatıyordur. Çünkü balkanlaşmayla ilgili duyduğun her şeye karşın dünyanın tarihini her bireye ve her kubiye dek tutmaya devam ediyoruz. O nedenle şu casusu bulabilmek için ihtiyacımız olan tek şey güneş sistemi tarihinin son birkaç yılını okumak, hepsi bu."

"Bağımsız yerleşimler hariç," diye hatırlattı Swan.

"Şey, evet, fakat onların çoğunun kaydını da Wang tutuyor."

"Ama kayıt sisteminin bunu aradığını öğrenmesini istemiyorsun," dedi Swan. "Saldırıya karışanın o olması ihtimaline karşın."

"Kesinlikle."

***

Swan o andan itibaren kendini hep hasta hissetti. Birisi şehrini yok etmek istemişti... Ancak ıskalamış, tahliye esnasında panikleyenler ile çarpışmaya kurban giden o zavallı konser grubu haricindekileri öldürmeyi başaramamıştı.

Bu doğru muydu? Darbenin Tanyeri'ni ıskalaması hakkında ne düşüneceğini bilemiyordu.

Sonunda Pauline'le konuşmaya karar verdi. Doğru olup olmadığını kontrol etmek istediği bir fikri vardı ve bunu yapabilmenin en iyi yolu kubisine danışmaktı. En nihayetinde her zaman yanında, sesi her daim kulağındaydı ve Swan'ın yüksek sesle söylediği her şeyi işitiyordu. Eninde sonunda her şeyi öğrenecekti.

"Pauline, seni kapattıktan sonra Müfettiş Genette ile ne konuştuk biliyor musun?"

"Hayır."

"Tahmin edebilir misin peki?"

"Kısa süre önce gördüğün *Ygassdril* vakası üzerine konuşmuş olabilirsiniz. O olay ile Tanyeri'nde yaşananlar bazı açılardan birbirlerine benziyor. Yaşananların kasti birer saldırı olması halinde onları başlatan kişilerin uçuş yörüngesini hesaplamak için bir kuantum bilgisayarı kullanmış olması muhtemel. Müfettiş Genette olaya kuantum bilgisayarların karıştığını düşünüyorsa soruşturmanın detaylarını hiçbir kubinin duymasını istemeyecektir. Bu durum, Alex'in bazı müzakerelerini tamamen gözlerden ırak ve kuantum ya da dijital farkı gözetmeksizin tüm YZ'lerin kayıtları dışında tutma ça-

balarına benziyor. Görünüşe göre, şifreli telsiz dalgaları aracılığıyla birbirleriyle bağlantı kurabildikleri takdirde kuantum bilgisayarların insanlara zarar verebilecek entrikalar çevirebilecekleri varsayımı üzerinde duruluyor."

Tam tahmin ettiği gibi, Pauline sonuca varabilmişti. Diğer kubilerin de bunu yapabildiğine hiç kuşku yoktu, Genette'in sahip olduğu Passepartout da dâhil... Adli tıp ve soruşturma üzerine programlanmıştı ne de olsa. Eğer-öyleyse, eğer-öyleyse... Bu komutu saniyede kaç milyar kez kullanıyorlardı acaba? Sahip oldukları satranç-oynama programına benziyor olsa gerekti, ki o bile söz konusu oyunda insanüstü derecede iyi olduğunu kanıtlamıştı. Kısacası onları sadece bazı sohbetler sırasında kapalı tutmak biraz anlamsızdı.

Bu da onunla açık konuşmaktan bir zarar gelmeyeceği anlamına geliyordu. "Pauline, eğer birisi bir nesnenin uçuş yörüngesini Tanyeri'ne çarpacak ve onu yok edecek şekilde hesaplatsaydı ama bunu yaparken Merkür'ün bağıl göreliliğini eklemeyi unutup sadece klasik yörüngesel mekanikleri kullansaydı ne kadar farkla ıskalardı? Çarpacak nesnenin bir yıl önce asteroit kuşağından fırlatıldığını farz et. Göreli devinim hesaplamalarını içeren ve içermeyen birkaç farklı fırlatma noktası, yörünge yolu ve zaman dene."

"Merkür'ün devinimi, bir Jüpiter yüzyılına göre 5603.24 yay-saniyedir; fakat bunun bir kısmı uzay-zaman bükülmesinden meydana gelir, ki genel görelilik teorisinde belirtildiği üzere o da yüzyıl başına 42.98 yay-saniyedir. Bu faktör dâhil edilmediği takdirde bir yıl süren herhangi bir uçuş hedefini 13.39 kilometre ıskalayacaktır."

"Ve tam olarak böyle oldu," dedi Swan, kendini yeniden hasta hissederek.

"Devinimle alakası olsaydı çarpışmanın şehrin doğusunda gerçekleşmesi gerekirdi, batısında değil," dedi Pauline.

"Ah," dedi Swan. "Eee, şey..." Bundan ne anlam çıkarması gerektiğini bilemiyordu.

"Gezegenlerarası taşıma yolları için kullanılan sıradan yörüngesel mekanik programları, görevleri gereği genel göreliliği daima hesaba katar. Görelilik denklemlerini eklemeyi hatırlamak gerekmez. Gel gelelim, bunu bilmeyen biri açık-kaynaklı şablonları kullanmadan bir uçuş yörüngesi programlamayı denediyse halihazırda girilmiş olan görelilik denklemlerini ikinci kez eklemiş olabilir. Ve böylece, şehri direkt olarak hedef aldıkları takdirde batıya doğru 13.39 kilometrelik bir hata yaratmış olurlar."

"Ah," dedi Swan, kendini her zamankinden daha fazla hasta his-

sederek. Oturacak bir yer bakındı. Tanyeri ayrı şeydi, insanları ayrı. Ailesi, halkı... Hepsini öldürmeye gücü yeten birinin var olması... "Ama... Bu daha çok insanların yapacağı türden bir hataya benziyor."

"Evet."

***

O akşamın geç saatlerinde Swan kendini bir kez daha müfettişle mutfakta baş başa buldu. Genette her zamanki gibi masanın üzerinde oturuyor, üzüm yiyordu. "Bana şu çakıl güruhundan bahsettiğinden beri direkt olarak Tanyeri'ni hedef aldıklarını düşünüyordum," dedi Swan. "Ama birileri bir hata yaptı. Eğer Merkür'ün devinimiyle alakalı görelilik denklemlerinin standart algoritmaların bir parçası olduğunu bilmiyorlarsa ve bunu operasyona ekledilerse tıpkı gerçekte yaşandığı gibi şehrin batısını vururlar."

"İlginç," dedi Genette, dikkatle ona bakarak. "Başka bir deyişle, bir programlama hatası. Ben kasten ıskaladıklarını farz ediyordum... bir uyarı atışı misali. Bunu düşüneceğim." Kısa bir duraksamanın ardından ekledi. "Bunu Pauline'e sormuş olabilir misin?"

"Aynen öyle yaptım. Onu kapattığımda ne kaçırdığını genel hatlarıyla tahmin etti bile. Aynı şeyin Passepartout için de geçerli olduğuna eminim."

Bunu inkâr edemeyen Genette kaşlarını çattı.

"Birinin o kadar insanı öldürmeye çalıştığına inanamıyorum," dedi Swan. "Hatta bunu sahiden yaptığına da. *Yggdrasil*'de. Uzayda bu kadar çok alan varken... her şey bu kadar erişilebilirken. Demek istediğim, insanların kıtlık, sonrası dediği dönemdeyiz. Anlayamıyorum. Saldırının sebebini bulmaktan söz ediyorsun fakat psikolojik açıdan bakıldığında böyle bir şeyin geçerli bir sebebi olamaz. Sanırım bu da kötülük diye bir şeyin gerçekten de varolduğunu gösteriyor. Bunun sadece eski bir dini terim olduğunu zannederdim ama sanırım yanılmışım. Bu beni hasta ediyor."

Müfettiş'in çekici yüzünde küçük bir tebessüm belirdi. "Bazen kötülüğün *sadece* kıtlık-sonrası dönemde var olduğunu düşünürüm. Ondan önce her şeyin sebebi daima arzuya veya korkuya bağlanabilirdi. Korku ve arzu ortadan kalktığında kötülüğün de yok olacağına inanmak mümkün ve görünüşe göre sen de öyle yapıyordun. İnsanoğlunun bir tür şempanze, fedakâr bir ortak, her şeyi seven bir canlı olduğunun ortaya çıkacağına inanıyordun."

"Aynen öyle!" diye bağırdı Swan. "Neden olmasın?"

Genette Fransızlara özgü bir kayıtsızlıkla omuz silkti. "Belki de

korku ve arzu hiçbir zaman ortadan kaybolmamıştır. Sadece yiyeceğe, içeceğe ve barınağa sahip olmak bize asla yetmez. Hepsi de son derece önemli birer etken olarak görünür; fakat karnı tok olmasına rağmen öfke ve korkuyla dolu olan bir sürü kişi var. Japonların dediği gibi, resmedilmiş açlığı hissediyorlar. Resmedilmiş korku, resmedilmiş ızdırap. Hakir iradenin öfkesi. İrade, seçme özgürlüğüyle alakalıdır; esaret ise özgürlük noksanlığıyla. O nedenle hakir irade kendini kirlenmiş hisseder, suçlu hisseder ve bunu harici bir şeye saldırarak yansıtır. Ve böylece kötü bir şey gerçekleşir." Tekrar omuz silkti. "Nasıl açıklarsan açıkla, insanlar kötü şeyler yaparlar. İnan bana."

"Sanırım inanmak zorundayım."

"Lütfen inan." Müfettiş artık gülümsemiyordu. "Bugüne dek gördüğüm şeyleri sana anlatıp canını sıkmak istemiyorum. Karşılarında hayrete düşerdim, tıpkı şu an senin hayrete düştüğün gibi. Hakir irade fikri bana yardımcı oldu. Ve son zamanlarda her kubinin hakir bir irade olarak tanımlanıp tanımlanamayacağını merak ediyorum."

"Ama darbenin şehrin batısına inmesini açıklayan bu programlama hatası... bu insani bir hata."

"Evet. Eh, hakir irade ilk olarak insanlarda ortaya çıktı. Bir yanları yaptıklarının kötü bir şey olduğunu biliyordu fakat yine de yaptılar, çünkü diğer yanları can atıyordu."

"Ama insanların büyük bir çoğunluğu iyi şeyler yapmaya çalışıyor," diye karşı çıktı Swan. "Bunu görebilirsin."

"Benim mesleğimde değil."

Swan, küçük bedeni gözleriyle şöyle bir tarttı, ne kadar da zarif ve çevikti. "Bakış açını bu değiştirmiş olmalı," dedi bir müddet sonra.

"Öyle. Ayrıca... İnsanların kendilerini haklı gösterme çabalarına defalarca ve defalarca tanık oluyorsun. Bu çabalara beynin hangi kısmının dâhil olduğu bile biliniyor. Senin de tahmin edebileceğin gibi, dini duyguları barındıran kısımların çok yakınında. Epileptik tetikleyicilerin ve anlam hissinin çok uzağında değil. İnsan yaptığı kötülüğü itiraf ettiğinde ya da gerekçelendirdiğinde o kısımlar havai fişek gibi aydınlanıyor. Bunun ne anlama geldiğini bir düşünsene!"

"Ama yaptığımız her şey beynin bir kısmında gerçekleşir," dedi Swan. "Beynin neresinde olduğunun bir önemi yoktur."

Genette onunla hemfikir değildi. "Kafamızın içinde bazı örüntüler var. Takviyeler. Kötü olaylar beynin belirli bölgelerini büyütüyor. Beyin çok daha korkunç hislerden oluşan bir sarmal meydana getirmek adına yeniden şekil alıyor. Bunu daha fazla eylem takip ediyor."

"Peki ne yapacağız?" diye bağırdı Swan. "Önce kusursuz bir dünya yaratıp insanların düzgün bireyler olmasını *daha sonraya bırakamazsın*. Bu tersine işleyiş olur, işe yaramaz."

Müfettiş omuz silkti. "Bana her ikisi de işe yaramaz görünüyor." Kısa bir duraksamanın ardından ekledi. "Çok yanlış gidebilir. Uzayda yaşamak bizim için çok zor olabilir. Kısıtlı alanlarda yaşamak... Skinner kutusunda* yaşayan çocuklar gördüm. Kurban edilen insanlar..."

"Yedinci yıl iznini kullanma zamanın gelmiş," diye sözünü kesti Swan, daha fazlasını duymak istemeyerek.

Genette ansızın gözüne çok yorgun görünmüştü. Çoğunlukla küçüklerin ruh hallerini anlamakta zorlanırdınız; ilk bakışta tıpkı bez bebekler gibi oldukça kusursuz görünürlerdi ya da çocuklar kadar masum. Ama Swan şu anda kızarmış gözler, sarı saçlarda hafif bir yağlanma, basit at kuyruğundan kaçan bir sürü saç teli görüyordu.

Ve her zamanki ironik gülümsemesiyle hiçbir alakası olmayan, ekşitilmiş bir yüz. "Yedinci yıl iznime sahiden de ihtiyacım var. Aslına bakarsan kullanmakta geç bile kaldım. Soruşturmamızın beni oraya yönlendireceğini umuyorum. Çünkü biraz yorgunum. Mondragon Antlaşması güzel bir şey fakat ona dâhil olmayan pek çok teraryum var ve içlerinden bazıları ciddi anlamda dengesiz. Evrensel bir yasa dayatmadığımız sürece eninde sonunda her şeyin serbest olduğu bir tür tesadüfi özgürlükçülük elde edeceğiz. Yani başımız dertte. Benim gördüğüm şey bu. Siyasal yetersizliği uzayda olmanın getirdiği fiziksel problemlerle birleştirdiğin zaman çok fazla gelebilir. Buraya adapte olmaya çalışmakla imkânsızı deniyor olabiliriz."

"Peki ne *yapacağız*?" diye sordu Swan tekrardan.

Genette bir kez daha omuz silkti. "Mevcut durumu korumaya çalışacağız sanırım. Belki de buradayken kıtlık sonrası zamanların aynı anda hem cennet hem de cehennem olduğunu anlamamız gerekiyordur. İkisi de bir diğeriyle çakışıyor; tıpkı bir kubitin dalga fonksiyonları dağılmadan önceki opsiyonları gibi. İyi ve kötü, sanat ve savaş. Her biri potansiyel olarak orada."

"İyi de *ne yapacağız*?"

Genette bu söz karşısında hafifçe gülümsedi, duruşunu değiştirdi ve masanın üzerinde bağdaş kurdu. O zayıf ve biçimli haliyle, bahçelerde kullanılan Buda ya da Tara heykelciklerini andırıyordu. "Wang'la konuşmak istiyorum. Bir yolunu bulacağım. Ve bir de ar-

* Bir kutunun içine kapatılan farenin düğmeye basarak yiyecek elde etmeyi öğrendiği, edimsel koşullanma deneyinin yapıldığı kutu –*çn*

kadaşın Wahram'la. Bu çok daha kolay olacak. Ondan sonra da... ne öğrendiğime bağlı. Alex'in bana veya bir başkasına iletilmek üzere sana bir mektup daha bırakmış olma şansı yok, değil mi?"

"Hayır!"

Genette sarsılmaz bir Buda gibi tek elini havaya kaldırdı. "Sinirlenmene gerek yok. Sadece bırakmış olmasını isterdim, hepsi bu. Onun için bu sadece bir olasılık, beklemediği bir şeyin gerçekleşmesi halinde devreye girmesi gereken bir yedek plandı. Muhtemelen planlarının geri kalanını diğerlerine Wang'in anlatacağını varsaymıştı. Ve anlatacak da, yani umarım."

***

Ertesi gün müfettişin ekibi onlara bazı yeni haberler getirdi. Genette onlarla bir toplantı düzenledikten sonra odadan çıktı ve Swan'a dönüp, "Wang'in kubisi Jüpiter ile Satürn'ün arasında bulunan asteroitlerden birinin sanki Tanyeri'ne atılan çakıl güruhunu fırlatmış gibi yörüngesinin dışına kaydığını saptamış," dedi. "Kayma üç yıl önce, altı aylık bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşmiş. Wang, Satürn Birliği'nin kayıtlarını gözden geçirerek o civardaki gemi hareketlerini kontrol etmiş ve küçük bir uzay gemisine benzer bir şeyin bu asteroitten ayrılıp Satürn'ün üst atmosferine doğru uçtuğunu keşfetmiş. Dalış gerçekleştirebilirmiş ama orada kalacak olan pek çok geminin de yaptığı gibi üst bulutlara belirli bir açıyla giriş yapmış. Eğer öyleyse onu takip edebiliriz demektir."

"Güzel," dedi Swan. "Ama... size bu ipucunu veren Wang'in kubisiydi, değil mi?"

Genette omuz silkti. "Biliyorum. Ama gemi kayıtları Satürn Birliği'nden alındı; aracın inişini uydu alıcılarıyla takip etmişler. Ayrıca geminin içinde bulunan vericiyi de okumuşlar ve aracın Dünyalı bir konsorsiyuma ait olduğunu öğrenmişler."

"Dünyalı!"

"Evet. Bundan ne sonuç çıkarmam gerektiğinden emin değilim fakat... anlıyorsun ya, bir çakıl güruhunu bir atmosferin ardından fırlatamazsın. Bir kubbenin veya çadırın arkasından da yapamazsın. Uzay boşluğunun altında, açık alanda olman gerek. Yani eğer Dünya'daysan ve bunu yapmak istiyorsan uzaya çıkmak zorundasın demektir."

"Anlıyorum. Ama... Dünya mı? Demek istediğim, Dünya'dan kim..."

Müfettişin bakışları o kadar sertti ki Swan lafının devamını getiremedi.

"Dünya'da insanoğlunun uzayda yaşama fikrine karşı olduğunu belirten beş yüzden fazla organizasyon var."

"İyi de *neden*?"

"Genellikle, Dünya'nın problemlerinin hâlâ çözülmediğine dikkat çekiyor ve uzaycıların bu sorunları geride bırakarak onlardan kaçmaya çalıştığını iddia ediyorlar. Sıklıkla uzaycıların vücut modifikasyonlarını zoraki bir türleşmenin delili olarak gösteriyorlar. Bize *homo sapien celestis* isminin takılmasını öneriyorlar. Hatta buna sınıfların türleşmesi diyen bile var. Uzun ömürlülük tedavisi görmeyen pek çok Dünyalı mevcut. O nedenle uzay medeniyetinin sapkın, aşağılık, yozlaşmış ve korkunç olduğunu iddia ediyorlar. Ve bir de insanlık tarihini istikrarsızlaştırdığımızı."

"Kahretsin," dedi Swan. "Onlara ne kadar faydamızın dokunduğu anladıklarını sanıyordum."

"Lütfen," dedi Genette. "Yedinci yıl iznini oldukça korunaklı bir yerde geçirsen iyi edersin."

Swan müfettişin anlattıklarına bir müddet kafa yordu. "Peki ne yapacağız?"

"Satürn'e gidip şu küçük gemiyi aramak istiyorum. Passepartout giriş noktasını kullanarak yerini saptayabileceğini düşünüyor."

"Ben de gelebilir miyim?"

"Başımın üstünde yerin var. Zaten çoktan yola koyulduk bile."

***

Tez Adalet onları o bölgeden geçmekte olan, *İç Moğolistan* adlı bir teraryuma kadar taşıdı. Yer yer siyah kayalarla bölünen kocaman, yemyeşil ve yuvarlak tepeleri olan, vahşi at sürülerine ve Swan'ın bilhassa sevdiği bir hayvana, ele avuca sığmaz kurt sürülerine ev sahipliği yapan güzel bir içsel dünyaydı burası. Tepelerin zirvelerine küçük kasabalar konuşlandırılmıştı ve yurt topluluklarını andırıyorlardı; çevreleri çoğunlukla çayırlarla ve yüksek kesimlerde yer alan gölcüklerle sarılıydı. Genette yanında sadece iki yardımcı getirmiş ve onlarla birlikte tepelerin zirvesinde bulunan yurtlardan birinde oturup Swan'ın başka vakalar olduğunu düşündüğü bazı şeyler üzerinde çalışarak epey vakit geçirmişti.

Bir akşamüstü, bütün sabahı çimenlik tepelerde dolaşıp kurtları görmeye çalışarak geçirdikten ama bir türlü başaramadıktan sonra, Swan bir tepenin üstünde bulunan ve yurt şeklinde dizayn edilmiş bir dinlence yerine geldi; geniş ve eğimli bir çayırı, büyük ve sığ bir havuzu, bir dizi buharlı banyosu ve içi çiçek sepetleri ile türlü türlü sinekkuşu, kızıl papağan ve küçük, renkli sakalarla dolu, çadır-

dan yapılma bir kuşhanesi vardı. Engebeli çayırlık yeşil bir halı gibi görününceye dek biçilmişti. Swan'a göre ziyadesiyle süslü, o sabah vakit geçirdiği vahşi tepelerle uyumsuz bir manzaraydı bu. Mekânı saçma bulmuşçasına gülen iki kadının yanında geçti. "Aptalca, değil mi?" diye sordu, çiftin yanından geçerken.

Durdular ve içlerinden biri tepenin zirvesini işaret etti. "Şuradaki elbiseli üç kişi android bedenlerine yerleştirilmiş birer kubi olduğunu söyledi ve gerçek bir insanla karıştırılıp karıştırılmayacaklarını sordular. Muhtemelen karıştırılabileceklerini söyledik ama..." İki kadın birbirlerine bakıp tekrar güldüler. "Ama bize bunu sorarak kimliklerini tamamen ifşa ettiler!"

Swan sığ havuzun yakınındaki çimlere oturan üçlüyü tespit etti. "Kulağa ilginç geliyor," dedi, sonra da onlara doğru yöneldi.

"Pauline, bunu sen de duydun mu?" diye sordu yukarı çıkarken.

"Evet."

"Pekâlâ, o halde sessiz ol ve dikkat et."

***

İnsanların zeki robotların yanında rahat edebilmesinin tek yolunun söz konusu robotların kutu benzeri bir şeyin içinde tutulması veya gerçeğinden kesinlikle ayırt edilemeyen, başka bir insan gibi görünmesi olduğu eski bir hipotezdir. Bununla birlikte bu iki uç örneğin arasında tekinsiz vadi denilen bir başka kuram yatar: insana benzeyen-ama-benzemeyen, aynı-ama-farklı görünen robotların tüm insanlarda içgüdüsel olarak iğrenmeye, tiksintiye ve korkuya yol açtığı bölge. Dolayısıyla yeterince makul bir hipotezdir fakat tekinsiz vadiyi test edecek kadar insansı bir robot hiçbir zaman yapılmadığından hep bir kavram olarak kalmıştır. Swan şu anda bunu test etmek üzereydi belki de.

Dinlence yerinin zevksiz dizayn anlayışı bu üç konuğun kıyafetlerine de işlemişti sanki. Viktoryan Dönem'den kalma kabarık eteklere benzer, uzun elbiseler içinde bir başlarına oturuyor ve birbirlerine kardeş gibi, hatta, evet, aynı modelden klonlanmış androidler kadar benziyorlardı. Bununla birlikte içlerinden birinin diğer ikisine nazaran daha kadınsı bir görünümü vardı.

Swan onlara doğru yaklaştı. "Merhaba, ben Swan, Merkür'denim. Yanan evimizi bir sürü kubinin yardımıyla yeniden inşa ediyoruz. Anladığım kadarıyla siz üçünüz birer kubi olduğunuzu, biyolojik açıdan insan olmadığınızı iddia ediyormuşsunuz. Bu doğru mu?"

Üçü de orada oturmaya devam ederek Swan'a dik dik baktı. Vücut ölçüleri kadına daha çok benzeyenleri gülümsedi ve "Evet, doğru. Bizimle oturup biraz çay içmek ister misin? Çaydanlık neredeyse

kaynadı," dedi, zemindeki küçük bir portatif ocağı ve mavi alevlerinin üstünde duran güdük, kırmızı bir demliği işaret ederek. Kızın hemen yanında mavi kareli bir masa örtüsü, onun üzerindeyse fincanlar, kaşıklar ve küçük demlikler vardı.

Diğer ikisi de Swan'la göz teması kurup başlarıyla onu selamladılar. İçlerinden biri yanlarındaki çimleri işaret etti. "Otur lütfen."

"Teşekkürler," dedi Swan, kendini yere bırakırken. "Buradaki yerçekimi oldukça yüksek. Siz nereden geliyorsunuz?"

"Ben Vinmara'da yapıldım," dedi en kadınsı olanları.

"Peki ya siz?" diye sordu Swan, diğer ikisine.

"Turing testini geçemiyorum," diye cevapladı aralarından biri, resmi bir şekilde. "Satranç oynamak ister misin?"

Ve üçü birden kahkaha attı. Açık ağızlar, dişler, küçük diller, diller, iç yanaklar... hepsi de hem görünüş hem de hareket açısından oldukça insansıydı.

"Hayır, teşekkürler," dedi Swan. "Bir Turing testi denemek istiyorum. Ya da neden siz beni test etmiyorsunuz?"

"Bunu nasıl yapabiliriz ki?"

"Yirmi soruya ne dersiniz?"

"Evet veya hayır olarak yanıtlanabilen sorular mı demek oluyor bu?"

"Aynen öyle."

"Ama birisi, bize içimizden birinin taklit olup olmadığını sorabilir, birimiz de bu soruyu cevaplar ve test sadece bir soru sürmüş olur."

"Doğru. Peki ya sadece dolaylı sorulara izin verirsek?"

"Öyle bile çok basit olur. Ya bunu hiç soru sormadan yapman gerekseydi?"

"Ama gerçek insanlar birbirlerine her zaman soru sorar."

"Ama içimizden biri ya da birileri gerçek insan değil. Ayrıca testi öneren de sendin."

"Bu da doğru. Pekâlâ, durun size bir bakayım. Bana *İç Moğolistan*'dan bahsedin."

"Sevgili *İç Moğolistan*, adını aldığı yıl..."

"Adın kutsal kılınsın,"* diye araya girdi sıradanlardan biri ve tekrar kahkaha attılar.

"Nüfusu yaklaşık yirmi beş bin kişiden oluşur," dedi daha kadınsı olan.

---

* "Cennetteki babamız, adın kutsal kılınsın." İncil'deki dualardan bazılarının açılış cümlesi –*çn*

"Gerçekten de bir kubi olmalısın," dedi Swan. "İnsanlar bu tür şeyleri bilmezler."

"Hiçbiri mi?"

"Belki bazıları ama nadiren. Bu arada, muhteşem göründüğünü söylemeden edemeyeceğim."

"Teşekkürler. Bugün yeşil giymeye karar verdim, hoşuna gitti mi?" Elbisesinin kollarını gururla gösterdi.

"Çok güzel. Yakından bakabilir miyim?"

"Elbiseme mi, cildime mi?"

"Cildine tabii ki."

Üçü birden kahkahalarla güldüler.

Kahkaha, diye düşündü Swan, kızın cildini incelerken. Robotlar kahkaha atabilir mi? Bundan emin değildi. Kızın cildi tüy köklerinin neden olduğu minik çukurlarla doluydu ve kıvrılma noktalarında hafif kırışıklıklar vardı; bileklerinin ve ön kollarının üst kısmı neredeyse şeffaf denebilecek tüylerle kaplıydı. Hatta bileklerinden birinin iç kısmında daha uzun, siyah bir kıl demeti bile mevcuttu. Elinin içinde, teninin daha ince ama esmer olduğu bölgede dört kalıcı kırışıklık görünüyor, girintili çıkıntılı bir çift damarı açığa çıkarıyordu. Elin alt tarafındaki deri, baş parmağının ucu ve avucunun etli kısmı büyük parmak izlerini andıran, hafif sarmallara sahipti. Hayat çizgisi derin ve uzun bir eğriden ibaretti. Sıradan bir elden, sıradan bir ciltten farkı yoktu. Yapaysa bile gerçekten de çok etkileyiciydi; söylendiğine göre doğal görünüme sahip bir cilt üretmek işin en zor kısmıydı. Laboratuvarlarda üretilen fakat bir iskeletin üzerinde büyüyen biyolojik derilerden biri olması halinde de çok farklı bir açıdan etkileyiciydi. Bu insanların cildinin yapay olması imkânsız görünüyordu ama öte yandan materyal bilimi çok karmaşık bir şeydi elbette ve o bilim dalı için pek çok şey mümkündü. Hedefinizi ve parametrelerinizi belirledikten sonra mümkün olmayan ne kalıyordu ki zaten?

Kimin böyle bir şey yapmak isteyeceği hâlâ muallaktaydı ama öte yandan, insanlar her zaman tuhaf şeyler yapardı. Ayrıca yapay bir insan üretmek çok eski bir hayaldi. Belki mantıksızdı ama aynı zamanda gelenekseldi de. Her hâlükârda işte buradaydılar ve Swan hâlâ neyle yüzleşmekte olduğunu bilmiyordu. Bu bile kendi içerisinde ilginçti.

Bir makineyle seks yaptığınız takdirde bu ilginç bir şey miydi, yoksa kendinizi tatmin etmenin karmaşık bir yolu mu? Bir kubi ona verdiğiniz cevapları farklı şekillerde algılayabilir miydi? Bu da seks yapmak sayılır mıydı?

Eğer öğrenmek istiyorsa denemesi gerekecekti. Bu, kubi bilincinin daha genel bir sorununa bir başka yaklaşım olurdu sadece. Kubiler söz konusu olduğunda unutmamanız gereken şey, bulgular ne kadar zıttını ispat ederse etsin evde kimsenin olmadığıydı: ne bir bilinç ne de bir kişilik; sadece programcıları tarafından belirli uyarıcılara cevap verecek şekilde programlanmış bir mekanizma. Algoritmaları ne kadar karmaşık olursa olsun ortada bir bilinç yoktu. Swan buna tamamen inanıyordu fakat Pauline bile onu sık sık şaşırtıyordu, o nedenle bu illüzyona kanmamak güçtü.

"Cildin çok güzel. Tenime değen tenden farksız."

"Teşekkürler."

"Sence düşünebiliyor musun?"

"Düşündüğümden oldukça eminim," diye cevapladı kadınsı olan.

"Yani aşağı yukarı kesintisiz bir akım halinde bir düşünceden diğerine geçiş yapan, bir konuyu diğeriyle özgürce bağdaştıran, sahip olabileceğin tüm olası fikirleri kapsayan bir düşünce dizisine mi sahipsin?"

"Tam olarak öyle olduğundan emin değilim. Sanırım benimki daha çok bir uyarı ve tepki meselesi. Düşüncelerim, bana gelen bilgilerin neden olduğu uyarılara tepki veriyor. Mesela şu anda seni, sorularını, elbisemin yeşilini çimenlerin yeşiliyle karşılaştırmayı, biraz aç olduğum için akşam yemeğinde ne yiyeceğimi..."

"Yani yemek de yiyorsun?"

"Evet, yiyoruz. Aslına bakarsan fazla kaçırmamak için kendimi zor tutuyorum!"

"Ben de," dedi Swan. "Peki benimle seks yapmayı da düşündün mü hiç?"

Üç kız ona bakakaldı.

"Şey ama daha yeni tanıştık," dedi biri.

"İnsanlar bunu genellikle biriyle yeni tanıştıklarında düşünür."

"Gerçekten mi? Bunun doğru olduğundan emin değilim."

"İnan bana, bu doğru."

"Sana inanmak için hiçbir sebebim yok," dedi ikinci kız. "Seni bu konuda güvenecek kadar iyi tanımıyorum."

"Herhangi birini bu konuda güvenecek kadar tanımak mümkün mü?" diye sordu üçüncü.

Tekrar güldüler.

"*Başka* birine *inanmak* mı?" dedi kadınsı olan. "Hiç sanmıyorum!"

Bir kez daha kahkaha attılar. Çok mu fazla gülüyorlardı ne?

"Uyuşturucu mu kullanıyorsunuz siz?" diye sordu Swan.

"Kafein bir uyuşturucu mudur?"

Şimdi de kıkırdıyorlardı.

"Siz üç salak kızdan başka bir şey değilsiniz," dedi Swan.

"Haklısın," diye itiraf etti kadınsı olan. Demlikten dört fincan çay doldurup diğerlerine dağıttı. İkinci kız kapaklı bir sepeti açıp bisküvi ve kek çıkardı, sonra da bunları beyaz kumaş peçetelere sarıp onlara uzattı. Hepsi de iştahla yemeğe koyuldu. Üç kız da normal insanlar gibi yiyordu.

"Yüzüyor musunuz peki?" diye sordu Swan. "Veya sıcak küvette banyo yapıyor musunuz?"

"Ben sıcak küvette banyo yapıyorum," dedi üçüncü, diğer ikisinin mendillerini ağızlarına bastırarak kıkırdamalarına neden olarak.

"Bunu birlikte yapabilir miyiz?" diye sordu Swan. "Üzerinizde giysi olmadan banyo yapabiliyor musunuz? Çünkü böylece tüm vücudunuzu görebilirim."

"Ve biz de seninkini görürüz!"

"Benim için hava hoş."

"Görünüşe göre hoştan da fazla," diye mırıldandı kadınsı olan ve diğer ikisi kafalarını geriye yatırıp bir kahkaha patlattılar.

"Hadi yapalım!" diye bağırdı ikinci kız.

"Çayımı bitirmek istiyorum," dedi kadınsı olan, resmi bir şekilde. "Güzel olmuş."

İçeceklerini bitirdiklerinde üçü de birer dansçı zarafetiyle ayağa kalktı ve havuzun kıyısına dek Swan'a önderlik ettiler. Suda kimi mayolu kimi çıplak olarak yüzen birkaç kişi vardı. En sığ havuzda küçük çocuklar yüzüyordu; tepesindeki yuvarlak ve küçük çatının üstüne bir pınar dökülüyor, etraflarında su duvarlarından bir sığınak oluşturuyordu. Swan'ın üç ev sahibesi yiyecek sepetini yere bıraktı, elbiselerini başlarının üstünden çekip çıkarttı ve havuza doğru yürüdü. Kadınsı olanın zayıf ve kız gibi bir görünümü vardı, diğer ikisiyse erdişilerin narin vücuduna sahipti: hafifçe geniş kalçalar; tam olarak oluşmamış, yuvarlak göğüsler; ortalama gövde-bacak ve bel-kalça oranı; büyük ölçüde kadınsı görünen, kıllı üreme organları... Ama aralarında tıpkı Swan'ınkiler gibi küçük birer penis ve yumurtalıklar olabilecek karanlık kütleler de vardı. Daha yakından incelemeden başka bir şey söylemek zordu. Gerçi bu çok fazla bir şey kanıtlamıyordu, çünkü halihazırda lastiksi olduklarından üreme organlarını taklit etmek ellere nazaran daha kolaydı.

Suya giriyoruz o halde. Swan kızların gayet iyi yüzdüğünü, hatta

neredeyse hiç batmadıklarını gördü; insanlara özgü o ağırlığa onlar da sahipti demek. Kemikleri çelikten değildi o halde. Muhtemelen vücutlarının iç kısmı da etle ve deriyle kaplı, komple bir makine değildi. Derin bir nefes aldıklarında tıpkı kendisi gibi neredeyse suyun üstüne çıkıyorlardı. Gözleri de onunkilere benziyordu; kırpışıyor, dik dik bakıyor, yan bakışlar atıyorlardı ve nemliydiler. Bir insanın her bir parçasını ayrı ayrı yaratıp, daha sonra hepsini bir araya toplayıp çalışmalarını sağlayabilir miydiniz? Bir kompozit yazdırabilir miydiniz? Mümkün görünmüyordu. Doğanın kendisi bile o kadar iyi değil, diye düşündü yaralı dizi sızladığı sırada. Bir taklit yaratmak için... eh, sadece fonksiyonel kısımlarına odaklanabilirdiniz belki. Ama beynin yaptığı şey de bu değil miydi zaten?

"Birkaç aptal kız için oldukça şaşırtıcısınız," dedi Swan. "Sizi çözemiyorum."

Üçlü tekrar kahkaha attı.

"Hiçbir insan tüm gün boyunca bir yabancının karşısında robot taklidi yapamaz," diye karşı çıktı Swan. "Siz sahiden de birer robot olmalısınız."

"En garip şeyler genellikle en doğru olanlardır," dedi ikinci kız. "İncil tefsirlerinden oldukça iyi bilinen bir sınavdır bu. İsa'nın muhtemelen bir incir ağacını lanetlediğini düşünürler, aksi takdirde neden o hikâye kitapta olsun ki?"

Yeniden gülüştüler. Bu kızlar gerçekten de aptaldı. Belki de robotların en fazla on iki yaşındaki birinin seviyesinde düşünmesini sağlayabiliyordunuz.

Ama yüzüş şekilleri. Yürüyüş biçimleri. Bunları yapmak zordu ya da en azından öyle görünüyordu.

"Bu çok tuhaf," dedi Swan kendi kendine, memnun olarak. Kolay olacağını sanmıştı.

Diz seviyesine kadar havuzun içine yürüdüğü sırada kızlar ona, o da kızlara açıkça baktı.

"Vaaay, güzel bacaklar," dedi üçüncü. "Güzel bir *vücut*."

"Teşekkürler," dedi Swan, diğer ikisi homurdanırken.

"Hayır, bunu söylemen çok yakışıksız," diye bağırdı kadınsı olan. "Bazı insanlar vücutları hakkında yorum yapılmasından hoşlanmaz!"

"Benim için sorun yok," dedi Swan.

"Pekâlâ, iyi o zaman," dedi kadınsı olan.

"Sadece kibar davranıyordum," dedi üçüncü.

"Küstahlık ediyordun. Kibarca olup olmadığı hakkında hiçbir fikrin yoktu."

"Sadece bir iltifattı. Böyle konularda fazla ince davranmaya gerek yok. Sınırı aşarsanız insanlar sadece kültürlerinin protokollerini bilmediğinizi ama yine de iyi niyetli olduğunuzu düşünür."

"*İnsanlar* düşünür. Onun bizi test etmek için gönderilmiş bir taklit olmadığını nereden biliyorsun peki?"

Ardından katıla katıla güldüler ve tüm bu süreç boyunca birbirlerine su sıçrattılar. Swan da onlarla birlikte su sıçrattı. Sonra da havuza girip etraflarında bir müddet yüzdü. Derken üçüncüyü yakalayıp dudaklarından öptü. Sıradan kız bir anlığına karşılık verdi, ardından geri çekildi. "Hey, ne oluyor be! Seni bunun için yeteri kadar iyi tanıdığımı sanmıyorum!"

"Ne olmuş yani? Hoşuna gitmedi mi?" Swan onu tekrar öptü, kaçmasına izin vermedi ve dilinin başka bir dille temas etmekten duyduğu şaşkınlığı hissetti.

"Hey! Hey! Hey! Dur!" dedi sıradan kız, geri çekilerek.

Kadınsı olan ayağa kalkmış ve araya girmek istermişçesine onlara doğru bir adım atmıştı ki Swan o tarafa dönüp onu ittirdi. Kız sığ havuza düşerek etrafa su sıçrattı. "Ne yapıyorsun!" diye bağırdı korkuyla. Swan sol elinin tersiyle ağzına bir tane patlattı. Kızın başı anında geriye doğru savruldu, dudağı kanamaya başladı, bir çığlık attı ve geriye kaçtı. Diğer ikisi etrafa su sıçratarak Swan'la onun arasına girdiler ve bir yandan arkadaşlarını korumaya çalışırken diğer yandan da uzak durması için ona bağırmaya başladılar. Swan yumruklarını havaya kaldırıp uluyarak üstlerine atıldı. İki kız şaşkına dönmüş ve korkuya kapılmış bir halde, etrafa sular sıçratarak ondan uzaklaştı. Swan onları takip etmeyi bırakınca havuzdan çıkıp birbirlerine sarıldılar. Ona doğru bakarlarken yaralı olan elini ağzına götürdü. Kanı kırmızıydı.

Swan ellerini kalçalarına dayayıp onlara dik dik baktı. "Çok ilginç," dedi. "Ama aptal yerine konmaktan hoşlanmam." Suları yara yara elbiselerinin bulunduğu tarafa yöneldi.

Tekrar silindirin etrafında yürümeye koyuldu ve bir yandan vahşi at sürülerine bakınırken bir yandan da ağrıyan parmak eklemlerini öpüp tüm bu olup bitenleri kafasında iyice tarttı. Gününü ne tür şeylerle geçirdiğinden emin değildi. Bu tuhaftı.

***

Tepenin üstündeki yurtlara geri döndüğünde, Genette ortaya çıkana kadar bekledi ve bir müddet sonra kendini yine müfettişle baş başa otururken buldu. "Bugün yapay insan olduklarını söyleyen bir üçlüyle karşılaştım. Kubi beynine sahip androidler olduklarını iddia ediyorlardı," dedi.

Genette ona bakakaldı. "Sahiden mi?"

"Sahiden."

"Peki ne yaptın?"

"Eh, onları eşek sudan gelinceye kadar dövdüm."

"Sahiden mi?"

"Evet, içlerinden birini, biraz. Ama kendi kaşındı."

"Çünkü?"

"Çünkü beni kandırıyorlardı."

"Abramovicler söz konusu olduğunda sen de aynı şeyi yapıyor sayılmaz mısın?"

"Hiç de bile. Ben asla insanları kandırmam, o tiyatronun işi. Bir abramovic tiyatro değildir."

"Eh, belki onlar da kimseyi kandırmıyordur," dedi Genette, kaşlarını çatarak. "Bunu araştırmamız gerekecek. Venüs'ten ve Mars'tan buna benzer olaylara dair raporlar aldık. Bazıları tuhaf hareketlerde bulunan, inansı kubiler. Gözümüzü onlara karşı açık tutmaya başladık. Söz konusu insanlardan bazılarını fişledik ve takibe aldık."

"Yani bu şeyler gerçekten de var mı?"

"Sanırım öyle, evet. İçlerinden bazılarını taradık ve sonuç gün gibi ortadaydı elbette. Ama şu noktada haklarında çok fazla şey bilmiyoruz."

"İyi de biri neden böyle bir şey yapar ki?"

"Bilmem. Ama eğer hareket edebilen kubiler varsa ve kimseye fark ettirmeden etrafta dolaşabiliyorlarsa bu şimdiye dek yaşananların büyük bir kısmını açıklar. İşte bu yüzden ekibimi tanıştığın şu kişilerin peşine takacağım."

"Bence onlar insan," dedi Swan. "Sadece rol yapıyorlardı."

"Onların taklit yapan birer insan olduğunu mu düşünüyorsun yani? Bir tür tiyatro gibi?"

"Evet."

"İyi de neden?"

"Bilmiyorum. Birisi neden bir kutuya girip mekanik bir satranç oyuncusu gibi davranır? Bu eski bir rüya. Bir tür tiyatro."

"Belki. Fakat son zamanlarda yaşanan tuhaf şeyler nedeniyle bunu yine de araştıracağım."

"Peki," dedi Swan. "Ama onların insan olduğunu düşünüyorum. Her neyse, diyelim ki değiller. Eğer sahiden de olduklarını iddia ettikleri şeylerse bu bize nasıl bir sorun yaratır?"

"Sorun kubilerin dünyaya açılması, etrafta dolaşmaları ve bir şeyler yapmaları. Ne yapıyorlar? Yapmaları gereken şey ne? Onları kim

üretiyor? Ve yaşanan saldırılara bir kubi karıştığına göre bu şeylerin olayla bir ilgisi olup olmadığını öğrenmemiz gerek. Aralarından bazıları saldırılara karışmış olabilir mi?"

"Hmm," dedi Swan.

"Belki de her şey tek bir soruya çıkıyor," dedi müfettiş. "Kubiler neden değişiyor?"

Listeler (7)

hidrolik arızası — başarısız mühürleme — kör kilit — kör talih — hiperbarik kıvılcım alevi — karbonmonoksit artışı — karbondioksit artışı — tasarım hatası — makine dairesinde çatlak — ani hava kaybı — güneş ilmeği — yakıt kirliliği — metal yorgunluğu — zihin yorgunluğu — yıldırım çarpması — meteor çarpması — rastlantısal kritik kütle — fren arızası — düşürülen alet— ayağı takılıp düşen biri — soğutucu kaybı — üretim hatası — programlama hatası — insan hatası — kapsama hatası— akü yangını — kafa karışıklığı — YZ suistimali — sabotaj — kötü karar — kısa devre — tekrar baş gösteren zihinsel bozukluk — kozmik ışın darbesi —

(*Uzay Kazaları Günlüğü* cilt 297, 2308)

Alıntılar (8)

Charlotte Shortback'in zamanı çağlara ayırma sistemi oldukça etkileyicidir. Çağlara ayırma tartışmalı, hatta şüpheli bir fikirdir elbette, çünkü sıklıkla gözlerinizi iyice kısıp elinizi edebi bir şekilde sallamaktan ve belgelendirilmiş tarihin "uğuldayıp çağıldayan yoğun karmaşasından" çorap kuklası masalları yaratmaktan ibaretmiş gibi görünür. Bununla birlikte, örneğin Orta Çağ ile Rönesans ya da Aydınlanma ile Postmodern dönemleri arasında insanların hayatında farklılıklar olduğu görülmektedir ve bu farklılıklara üretimdeki, duygu yapılarındaki, bilimsel paradigmalardaki, hanedanlık haleflerindeki, teknolojik ilerlemelerdeki ya da kültürel başkalaşımlardaki değişikliklerin neden olup olmadığının neredeyse hiçbir önemi yoktur. Çağrıştırılan biçimler bir örüntü meydana getirir, insanların anlayabileceği bir hikâye oluştururlar.

İşte bu yüzden uzun bir süre boyunca içerisinde Feodal Çağ ile Rönesans Devri'nin de bulunduğu, büyük ölçüde kabul görmüş bir dönemlere ayırma şeması kullanılmıştır. Onları Erken Modern Çağ (on yedinci ve on sekizinci yüzyıllar), Modern Çağ (on dokuzuncu ve yirminci yüzyıl) ve Postmodern Çağ takip eder. Sonuncusunun ardından kaçınılmaz olarak yeni bir isim gereksinimi doğmuştur. Bu gereksinim uzun bir süre boyunca yeni sistemler arasında rekabet yaratmış, bu rekabet ise tarihçilerin genellikle bir mikrofilm kadar ince olan anlatısıyla birleşerek eskisi kadar genel kabul görmüş bir sistemin icat edilmesine engel olmuştur. Charlotte Shortback'in kendi dönemlere ayrıma şemasını tarihçiler topluluğuna sunması ancak yirmi üçüncü asrın son yıllarında, artık "Uzun Postmodern" olarak anılmaya başlanan ve konferanslarda bundan sürekli şikayet edilen devrin sonlarında gerçekleşmiştir. Shortback'in sistemi, daha sonra kendisinin de itiraf edeceği üzere, kısmen bir şakaydı; ama buna rağmen, hatta tam da bu yüzden o zamandan beri etkisini korur.

Shortback'e göre Uzun Postmodern devir şöyle ayrılmalıydı:

Duraksama Devri: 2005'ten 2060'a kadar sürer. Postmodern'in sona erişinden (Charlotte'un tarihi BM'nin iklim değişimi bildirisine dayanır) krizin başlangıcına dek. Bunlar harcanmış yıllardır.

Kriz Devri: 2060'tan 2130'a kadar sürer. Kuzey denizindeki buzların erimesi, kutuplardaki donmuş toprakların geri çevrilemez kaybı, metan gazının açığa çıkması ve okyanusların kaçınılmaz olarak yükselişi. Bu yıllarda tüm kötü eğilimler "kusursuz bir fırtınaya" dönüşmüş, ortalama küresel sıcaklık 5 Kelvin artmış, deniz seviyesi beş metre yükselmiştir ve bunun sonucunda da 2120'lerde kıtlık, toplu isyanlar, bütün kıtalarda afetsel ölümler ve diğer tüm canlı türlerinin soylarının tükenişinde muazzam bir artış yaşanmıştır. Ay'da ilk üslerin, Mars'ta da ilk bilim istasyonlarının kuruluşu bu döneme denk gelir.

Geri Dönüş Devri: 2130'dan 2160'a kadar sürer. *Verteswandel* (Shortback'in ünlü "değerlerin değişimi"), ardından yaşanan devrimler; güçlü YZ; kendi kendini kopyalayan fabrikalar; Mars'ın dünyalaştırılmasının başlangıcı; füzyon enerjisi; güçlü sentetik biyolojisi; 2142-54 arasında yaşanan Küçük Buz Devri felaketi de dâhil olmak üzere iklim modifikasyonu çalışmaları; Dünya'da ve Mars'ta kurulan uzay asansörleri; hızlı uzay yolculuğu; uzaya yayılmanın başlangıcı; Mondragon Antlaşması'nın imzalanması. Ve buna bağlı olarak:

Hızlanma Devri: 2160'tan 2220'ye kadar sürer. İnsan ömrünü uzatmaya yarayanlar da dâhil olmak üzere tüm yeni teknolojik güçlerin tam kullanımı; Mars'ın dünyalaştırılması ve bunu izleyen Mars isyanı; güneş sisteminin tamamına yayılma; teraryumların oluşturulması; Venüs'ün dünyalaştırılmasının başlangıcı; Tanyeri'nin inşası; Mars'ın Mondragon Antlaşması'na katılması.

Yavaşlama Devri: 2220'den 2270'e kadar sürer. Hızlanma Devri'nin yavaşlamasının sebepleri tartışmalıdır; ancak tarihçiler Mars'ın dünyalaştırılmasının tamamlanmasına, Mondragon Antlaşması'ndan çekilmesine ve giderek soyutlanmasına; teraryum oluşturmaya en uygun tüm asteroitlerin kullanılmasına ve güneş sisteminin kolayca ulaşılabilen helyum, nitrojen, nadir element, fosil yakıtı ve fotosentez kaynaklarının neredeyse tamamına insanoğlunun karışmasına işaret etmektedir. Ayrıca uzun ömürlülük projesinin sorunlarla karşılaştığı ve hiçbir şekilde tam olarak eşit şekilde dağıtılmadığı da açığa çıkmaya başlamıştır. Son yıllarda bazı tarihçiler bu devrin aynı

zamanda kuantum bilgisayarların otuz kubite ulaştığı ve klasik petaflop bilgisayarlarla birleşerek kubileri oluşturduğu zaman aralığı olduğuna da dikkat çekmektedir. Kubilerin, halihazırda süratli olan YZ'lerin fonksiyonlarını geliştirme aşamasına henüz gelmediğine, bununla birlikte kuantum bilgisayarların doğasında bulunan uyumsuzlaşma problemlerinin bir sonraki periyodun kondisyonlarını yaratmaya yardımcı olmuş olabileceğine işaret etmektedirler:

Balkanlaşma Devri: 2270'ten 2320'ye kadar sürer. Mars-Dünya arasında güneş sisteminin hakimiyeti için gerginlik, saldırganlık ve soğuk savaş; Mars'ın kendini izole etmesi; Venüs'te iç çekişmeler; Jüpiter'in üç büyük uydusunu dünyalaştırma kararı; bağımsız teraryumların yaygınlaşması ve "olay ufuklarının" ardındaki pek çok nüfusun ortadan kayboluşu; kubilerin etkisi; değişken kıtlıkların giderek artması, önce yağmalara, ardından kabileleşmelere yol açması; avam tabakasının trajik bir biçimde yeniden dirilmesi; "kendi kendini" idare eden, dışa kapalı şehir-devletlerine geniş çapta bölünme.

***

Shortback, "hiperbalkanlaşma" teriminin kültürel çalışmalardaki aşırı ısıtılmış söylevlerin yapay bir olgusu olduğunu düşünür.

Bununla birlikte, Balkanlaşma Devri'nin kayda değer bir biçimde uzamasının Yavaşlama'dan, hatta Kriz'den bile çok daha kötü bir döneme, belki de Atomlaşma ya da Çözünme adı verilecek bir zamana yol açabileceğini de söyler.

Bir keresinde bir konuşma esnasında son milenyumun tamamının Geç Feodal Dönem olarak adlandırılabileceğini söylediğini, sonrasında bir adamın yanına gelerek, "Feodalitenin *geçmişte kaldığını* düşünmenize sebep olan nedir?" diye sorduğunu anlatır.

Ama 2312'de meydana gelen olaylar açıkça göstermektedir ki yirmi dördüncü yüzyıl

İAPETUS

Satürn gezegeninin üçüncü büyük uydusu olan İapetus bir ceviz gibi görünür, çünkü uzaydan da rahatça seçilebildiği üzere kutuplarından basıktır ve ekvator bölgesi dışarı doğru çıkıntı yapar. Peki neden kutuplarından basıktır? Çünkü bir noktada erimiş, hızlıca dönen büyük bir su damlası haline gelmiş ve bir gününün uzunluğu sadece on yedi saate inmiştir; yakınından geçip giden bir şey onu topaç gibi dönmeye bırakmıştır. Ekvator bölgesi neden çıkıntılıdır o halde? Kimse bilmez. Çoğu kişi bunun su damlasının donarak bir buz küresine dönüşmesinin sonucu olduğunu düşünür. Bir tür dalga ya da taşkınlık. Ama Satürnolojistler arasında hâlâ bir tartışma konusudur bu.

Sebebi ne olursa olsun bu çıkıntı tüm uyduyu bir ana cadde misali boydan boya dolaştığından bir şehir kurmak için ideal bir yer olduğunu derhal belli etmiştir. Şehir ilk olarak Satürn'e, Dünya'dan bakıldığında Ay'ın manzarasına nazaran dört kat daha büyük görünen gezegene bakan yarıküre üzerine inşa edilmiştir. Bu, göğünüzde olmasından memnuniyet duyacağınız bir görüntüdür; özellikle de İapetus'un yörüngesinin Satürn halkalarının düzlemine göre on yedi derece eğik olduğu ve uyduya sürekli değişen, muhteşem bir manzara kazandırdığı göz önüne alındığında... Diğer uyduların neredeyse hepsi gezegenin halkalarını yalnızca yandan görür. İapetus'un çıkıntısının üzerinde duran biri buna ek olarak on yedi-on sekiz kilometre aşağıdaki uydu yüzeyini de görür ve böylece görkemli halkalı incinin altında onu daima dengeleyen geniş bir buzul arazi bulunur.

Uydunun yüzeyinin rengi nereye baktığınıza göre değişir, çünkü İapetus'un ön yarıküresi son derece siyahken arka yarıküresi ise alabildiğine beyazdır. Bu keskin zıtlık, diye not etmiştir Cassini, 1671'de İapetus'u keşfettiğinde, uydunun gelgitsel olarak kilitli olmasından kaynaklanmaktadır. Hep aynı yarıküresi önderlik eder geceye hücuma ve ters yönde dönen Phoebe'den (halka düzleminin

dışında bulunan diğer uydu) dökülen kara tozlar daima bu yana düşer. Dört milyar yıl boyunca biriken tozların derinliği sadece birkaç santimdir. Bu esnada kendisinden daha karanlık yarıküreden süblimleşen buzları toplayan diğer yarıküre, tüm güneş sistemindeki en beyaz buzullara sahiptir. Bunun sonucunda da ortaya iki renkli bir ay çıkar ve güneş sisteminde tektir.

İnsanlar Iapetus'a yerleşmeye geldiğinde ekvatorsal şeridin tepesi kaya-alüminyum karışımı temellerle yumuşatılıp düzeltildi. Ardından ekvatorsal şehrin iskeletini şekillendirmek adına deniz kabuğu genleri kullanıldı. Çıkıntının düz zirvelerinden bazıları uzay istasyonu pistleri ve benzeri şeyler için açıkta bırakılmış olsa da artık büyük bir kısmı ana caddedeki büyük bulvarın her iki yanında sıralanan binaların, çiftliklerin, parkların, bahçelerin ve ormanların üstüne yerleştirilmiş uzun ve şeffaf bir galeri çadırıyla kaplıdır. Çadırın altındaki hava daima ılıman tutulduğundan iç mimari oldukça açık olabilmekte ve Satürn daima göz önünde, tavandaki ve çatılardaki boşluklardan görünecek şekilde bırakılmaktadır. Deniz kabuğu biyobenzetimi,* yapı ustalarına kabukların altındaki kalsiyumu alıp kullanma imkânı vermiştir ve bu yaşayan, yumuşak dokular genetik mühendislik yoluyla mimarların üst üste biyoseramik katmanlar döşemesine, yapı üstüne yapı dikmesine olanak sağlayacak biçimlere sokulmuştur. Ta ki çadırın altındaki alan neredeyse tamamen dolana dek... Çoğu biyoseramik yapıda olduğu gibi, eğimli ve katmanlı şekiller tarak oluşturacak, yelpazelenecek, kertiklenecek ve deniz kabuklarına özgü diğer tüm özellikleri yerine getirecek şekilde uyarılmış ve böylece binaların üst üste binmiş, kocaman deniz kabukları gibi görünmesi sağlanmıştır. Çıkıntı sıklıkla Sydney'deki ikonik opera binasına benzetilir; fakat gerçekte daha çok Büyük Bariyer Resifi'nin taraklı deniz kabuklarından yapılmış, (Satürn manzarasını kesmemek adına) her tarafı solucanlar tarafından yenilmişçesine deliklerle dolu, katman katman bir halini andırmaktadır.

Çıkıntı, Cassini Regio adı verilen karanlık yarıkürede iki eşit parçaya bölünür ve insanların bir zamanlar sıçrama mekikleri veya arazi araçlarıyla gidip kara tozları etrafa saçmak suretiyle beyaz buzları açığa çıkararak desenler oluşturdukları bir alana dönüşür. Arazi ne zaman isterseniz bu tür kontrastları kolayca yaratmaya müsaittir; insanlar evrenin okuması için düşüncelerini yazmıştır buraya. Satürn Birliği kurulmadan önce, Marslı koloniciler Titan'ın nitrojenine el

---

* Doğadaki oluşumları inceleyip taklit ederek insanoğlunun problemlerine çözüm getirmeyi amaçlayan bilim dalı *-çn*

koymak için ilk kez geldiğinde ve yağmalanıp kızıl gezegene götürülebilecek şeyleri keşfetmek amacıyla diğer uyduları keşfe çıkarlarken insanlar buraya gelir ve siyahı kazıyarak beyazı açığa çıkarırlardı. Bir yaprak süpürücüsünden çok da güçlü olmayan bir hava akımı yeterlidir ve çok geçmeden Cassini Regio'nun geniş arazileri Newspaper Rock Tarihi Anıtı'ndakilere* benzer petrogliflerle kaplanırdı. Soyut biçimli siyah beyaz figürler, hayvanlar, çöp adamlar, Kokopelliler, pek çok farklı alfabede yazılar, portreler, arazi şekilleri, ağaçlar, diğer bitkiler ve daha pek çok şey çizilirdi. Daha sonraları bazı alanlar tamamen temizlenip beyaza çevrildi, ardından toplanan kara tozlarla ya daha derin ya da daha sığ bir şekilde tekrar örtüldü, böylelikle bazı yerlerde arazinin derinliğine dair göz yanılsamaları yaratan nüanslar oluşturuldu ve kimi çıkıntının üzerinden kimiyse uzaydan bakıldığında görülecek şekilde ayarlandı.

İapetus'ta grafiti! Sonraları bunun bir hata, bir skandal, ahlaki bir aptallık, hatta suç olduğu söylendi; her hâlükârda iğrençti ve tüm Cassini Regio'nun tekrar siyaha dönüştürülmesi için çağrılarda bulunuldu. Bu belki bir gün gerçekleşir ama siz yine de fazla ümitlenmeyin, çünkü bizler kendimizi evrene yazmak için buradayız ve elimize boş bir sayfa verildiğinde bunu kendimize hatırlatmanın hiçbir yanlış tarafı yok. Tüm arazi sanatları bize şunu hatırlatır: Bizler bir tabula rasa içinde yaşarız ve yazmaya mecburuz. Bu bizim dünyamız ve onun güzelliği tamamıyla kafamızın içinde. İnsanlar bugün bile arada bir ufkun ötesine geçip içindekileri toza döker.

* ABD'nin Utah eyaletinde bulunan, tarihi 2000 yıl öncesine kadar dayanan ve sayıları yüzleri bulan Kızılderili taş yazıları -*çn*

WAHRAM EVDE

Wahram, Satürn'e kafası karışık bir erdişi olarak döndü. Tüm teorilerine karşın o hâlâ tüneldeydi. Iapetus'taki hayatının sahte tekrarlarına geri dönmeye çalıştı. Bazı açılardan bu oldukça kolaydı elbette, çünkü burada yaşadıkları unutulabilecek şeyler değildi. Yıllardır uğramadığınız bir şehirde olmanıza rağmen uyanır uyanmaz nereye gideceğinizi, köşedeki bakkaldan taze ekmek, süt ve diğer tüm o şeyleri alabileceğinizi sihirli bir şekilde bilmek bir iki gün boyunca kendinizi tuhaf hissetmenize neden olabilirdi; derken aradan geçen yıllar üzerinizden pul pul dökülür ve kendinizi yeniden evinizde bulurdunuz. İşe yürüyerek gitmek için dışarı çıktı ve çıkıntının muazzam eğimine tepeden bakan kuzey cam duvarı boyunca uzanan uzun yolu takip etti. Cassini bölgesinin sınırındaki siyah uçlu beyazlar: Çinli bir ressamın beyaz bir kâğıda değen siyah uçlu fırçasının oluşturduğu engin bir arazi tablosu. Ufacık, küçük bir karenin kertiğinde yükselen şeffaf duvarlı, basık kulede konsey ofisleri yer alıyordu. Wahram'ın tanıdığı pek çok kişiyle dolu olan ofisler... Sanki daha önceden yaşadığı reenkarnasyonlardan birine tekrar düşmüş gibi hissediyordu kendini. Eski yaşamını titizlikle yeniden canlandırabilirdi; tıpkı önceki yüzyıla ait bir tiyatro oyununda yer alan bir aktör gibi rolünü oynayabilirdi; bunu günlük bir ibadete çevirebilir, hayatını kendisinin başlattığı sıradan bir déjà vu şeklinde sürdürebilirdi ama yapmayacaktı.

Yapmayacaktı. Çünkü zihnini hâlâ tünelin çok daha sıkı sahte tekrarları dolduruyor ve şimdiki zaman hissiyatının üzerini kaplıyordu. Ve Iapetus'un şimdiki zamanının büyük bir kısmı Iapetus'un tekrarı olduğundan, yakın geçmişte ruhsal durumu son derece değişken arkadaşıyla birlikte yaşadığı şeyler onun için çok daha canlıydı. Ayrıca onu merak da ediyordu. Swan'ın ruh halindeki değişikliklerin sınırı yoktu ama tüneldeyken pek çok şey yaşamıştı, tabii Wahram da öyle. Kadın, asansörün kapısındayken onu korumuştu; kendiliğinden, yapılması gereken şey bu olduğundan, düşünecek

zaman bile bulamadan yapmıştı bunu; sadece hayvani bir tepkiydi verdiği. Wahram ise düşünecek çok daha uzun bir vakti varken radyasyon hastalığından kurtulması için yardım etmişti ona.

Bu yüzden ne zaman hiçbir şey düşünmediğini düşünse kendini Beethoven'dan küçük parçalar çalarken buluyor ve bir tarlakuşunun insanüstü bir virtüözlükle öttüğünü işitiyordu. Seslerinin nasıl çıktığını, Pauline'in tüm o zaman zarfında kayıt alıp almadığını ve birlikte yaptıkları müziği biçimlendirerek tekrar çalıp çalamayacağını merak ediyordu. Farklı türden bir uyarlama olurdu bu. Şu zavallı müzisyenler... Kayıtlar hatıraları bozan, aranmaması gereken şeylerdi belki de. Çaldıkları müziği tekrar yaşanırken duymak daha iyi olabilirdi; sadece tekrar düet yaparlarsa gerçekten duyabilirdi onu.

Hayır. Başka bir şey düşünmesi ve şimdiki zamana dönmesi gerekiyordu. Muhtemelen Swan'ı bir yerlerde tekrar görecek ve birlikte tekrar ıslık çalacaklardı ya da belki de çalmazlardı. Hâl böyleyken muhtemelen çalmazlardı. O yüzden... ister yakın olsun ister uzak, geçmiş geçmişte kalmıştı; tek gerçeklik şimdiydi. Üç-dört yaşam önceki alışkanlıklarına bu kadar bel bağlamayan yeni bir sahte tekrar başlatması gerekiyordu, cidden. Swan'ın hatırası içine düzgün bir şekilde kodlanmış yeni bir İapetus'a ihtiyacı vardı.

Böylece sağlıklı yaşam yürüyüşü yapmak, halkalı büyük tanrıyla konuşmak ve belki de devasa gezegenin ötesinde bir mücevher gibi parlayan gerçek evi Titan'ı görme şansı yakalamak için ana caddeyi boylu boyunca geçip en iyi Satürn manzarasına sahip parka gitmeye başladı akşamları. Sadece parka yaptığı uzun ve yorucu yürüyüşler bile bir sürü duyguya kapılmasına neden oluyordu. Bazen küçük bir müzisyenler topluluğu parktakilere sırayla bir şarkı başlatma şansı veriyor, herkesi katılmaya davet ediyordu. Wahram da kimi zaman sadece dinleyerek kimi zamansa ıslık çalarak eşlik ediyordu onlara. Hatta sıra kendine geldiğinde ıslıkla bir parça başlattığı bile oluyordu. Altıncı senfoninin son kısmı, yedinci senfoninin son kısmı... ve hepsi de kendi enstrümanlarıyla ona katılarak çalmaya koyuluyordu. Tepelerindeki Satürn'ün ve küçük gruptaki yetenekli müzisyenlerin etkisiyle bir anlığına kendinden geçiyordu Wahram. Ve Swan da orada, onunla birlikte oluyordu zihninde. Ne asabi kadındı ama.

Konseyin ve çeşitli iş gruplarının toplanmadığı günlerde şehrin etrafını dört derece açıyla dolaşan tramvaya biniyor, kayak teknelerinin bulunduğu kapıya gidiyor, içlerinden birine atlıyor ve İapetus çıkıntısının devasa yamacından aşağı iniyordu. Çıkıntı bu bölgede siyah uçlu beyaz tümseklere sahip, inişli çıkışlı bir bayırdan ibaretti;

bazı yerlerde serpilmiş kar örtüsüne, bazı yerlerdeyse bir su kaydırağındaki donmuş dalgalara benziyorlardı. Koca koca tepelerin boyutlarında tümsekler vardı. Kayak tekneleri çıkıntının yanındaki büyük tepeden aşağı kayıyor, peşleri sıra karda iz bırakıyor ve arzu edildiği takdirde havaya sıçrayıp taklalar atıyordu; fakat dümdüz bir çizgi tutturup uzun yolculuğunuz boyunca onu takip etmeniz de mümkündü. Hatta bayırdan aşağı kırk beş derecelik bir açıyla uçabilirdiniz de. Ve en yüksek hızda bile gitseniz yolculuk yine de tüm gününüzü alıyordu. İnişler o kadar uzun sürüyordu ki insanlar daha büyük teknelere binip parti veriyordu. Bunu ara sıra Wahram da denemişti. Dibe vardıklarındaysa raylı bir sistemle tekrar yukarı çıkıyorlardı; seyahat boyunca herkes son derece neşeli oluyor, genellikle şarkı söylüyor, hep beraber içki içiyor ve Schubert'in bestelerini seslendiriyorlardı. Wahram tüm bunları çok uzun bir zaman önce, Iapetus'ta yaşadığı ilk yıl yapmıştı fakat her nasılsa birer alışkanlık olmaktan çıkmış ve unutulup gitmişlerdi. Şimdiyse Swan'ı düşünmek onları hayatına geri getirmişti.

Konsey üyeleri, Tanyeri artık yok olduğuna göre Vulkanoidlerle olan ışık anlaşmaları hakkında ne yapmaları gerektiğini tartıştığında, işi bile aklına Swan'ı getiriyordu. Wahram, meslektaşlarına Tanyeri'nin çabucak tekrar inşa edilip yeniden iskan edileceğini ve bu yüzden "halihazırda anlaşmaları olan bir ortakları" olarak kalacağını belirtti. Alex'in ölümü bu anlaşmayı değiştirmemişti. Wahram'a göre bu oldukça bariz olsa da gerçeği sesli olarak dile getirmek sadece meslektaşlarının onu taraflı olarak yaftalamasına neden olmuştu, ki bu doğruydu. O yüzden bunun ardından sessizleşti ve yalnızca diğerlerinin konu hakkındaki konuşmalarını dinlemekle yetindi. Şaşırtıcı oldukları söylenemezdi; çoğu daha en başından itibaren Merkür'le anlaşma yapmak istememişti zaten. Şimdi de eski görüşlerini yeniden duyuruyorlardı ve bir tür Vulkanoid Birliği'yle, hatta tekil Vulkanoidlerle anlaşma yapmış olmaları gerektiği hakkında tartışıyorlardı. Sonuç olarak bunlar uzay gemisi değil, güneşten 0.06 ila 0.21 astronomik birim uzaklıktaki çekimsel olarak istikrarlı yörüngelerde bulunan küçük asteroitlerdi. Otuz kilometre çapında, güneşe bakan yüzleri akkor halinde parlayan, tam da solettalarını* açabilecek ve içlerinde operatörlerinin ya da kendini bu işe adamış kişilerin yaşayabileceği küçük yaşam alanları barındırabilecek büyüklükte kayalar. Tıpkı diğer şehir-devletleri gibi onlar da birer

* Uzay yelkenlerinin aynalar vasıtasıyla güneş ışığını bir gezegenin yüzeyine odaklayabildiği bir düzenek *-çn*

şehir-devleti, diye ısrar etti Wahram'ın meslektaşlarından bazıları. Alex ne derse desin, Tanyeri gibi bir dış güç tarafından temsil edilmemelilerdi. Bir grup Jüpiterli, sırf medeniyetin geri kalanıyla aralarında durdukları için Satürn Birliği'nin şehir-devletlerini temsil edeceğini söylese bu hoşlarına gider miydi? En nihayetinde Tanyeri'nin bu konudaki argümanı da bu değil miydi? Bu bazılarının Alexandrin Birleşmesi olarak adlandırdığı şeyin, YZ'leri devre dışı bırakıp tüm sistemi Alex'in altında toplamayı amaçlayan çevrimdışı girişimin bir başka hareketi değil miydi?

Tam olarak değil, diye yanıtladı diğerlerinden bazıları Wahram'ı rahatlatarak; çünkü Alex'le birlikte üzerinde çalıştığı proje tam olarak buydu ve her ne kadar meslektaşları bunu dile getirmemiş olsa da böyle bir suçlama karşısında durumu açıklamak zor olurdu. Olanları sessizce izlemek, konseyin âdeti olduğu üzere konu bambaşka bir yöne sapana dek tartışmanın uzamasına ve yavaşça ilerlemesine müsaade etmek çok daha iyiydi. Hyperion ve Tethys uydularından gelen konsey üyeleri tartışmanın uzamasının başlıca sebebiydi; her ikisi de oldukça çenesi düşük kimselerdi, ayrıca ufak ayrıntılar konusunda delicesine takıntılıydılar. Konsey, Satürn Birliği'ndeki geçici işçilerin arasından seçilerek kurulan pek çok organizasyondan biriydi. Onlara yardım etmek için orada bulunan daimi personel ise sık sık Sir Humpreylik* yapmak, işverenlerini alınan her kararda görünmez bir şekilde yönlendirmek zorunda kalıyorlardı. Fakat bakanlardan bazıları, çekilişle seçilip bir yıl boyunca Satürn sisteminin refahını sağlamakla görevlendirilenler, kararlarını kendi başlarına almak ve bunu en iyi şekilde yapabilmek için de her şeyi en ince ayrıntısına kadar bilmek istiyorlardı. Teoride takdire şayan, pratikte ise acı verici derecede yavaş bir yöntemdi bu.

O nedenle bu tartışma, Merkür'ün meşru ya da her hâlükârda oy birliğiyle kabul edilmiş bir aracı olduğu, dolayısıyla da işleri zorlaştırabileceği (ve bunun yanı sıra Satürn'e önerebileceği şeyler olabileceği) fikri ile Merkürlülerin bünyesindeki yeni ve küçük yerleşim birimlerine koruma şantajı yapan, burnunu her işe sokan kimseler olduğu ve şu memnuniyetsizlik anını fırsat bilerek anlaşmadan çıkarılmaları gerektiği fikri arasında gidip geliyordu.

Konsey, en nihayetinde, Wahram'ın saatler önce öngördüğü sonuca vardı: Merkürlülerle arası iyi olduğundan Wahram oraya dön-

* Sir Humphrey Appleby: Ülkemizde bir dönem "Emret Bakanım" adı altında gösterilen politik komedi dizisinde bakanı sürekli kendi çıkarlarına göre yönlendirmeye çalışan hayali karakter *-çn*

meli, durumu kontrol etmeli, aslan yavrularıyla konuşmalı ve bir sonraki Aslan'ın kim olacağını öğrenmeliydi. Ayrıca Vulkanoidlere de uğrayıp onlara kulak vermeli, Merkür'ün Satürn'e yaptığı teklif hakkında ne düşündüklerini öğrenmeliydi. İşe yarayacağını düşündüğü takdirde Tanyeri'ni anlaşmanın dışına itme talimatı aldı.

Son talimattan hoşlanmadığı için bu görevi reddetmeliydi belki de fakat yerine farklı bir delege gönderilmesi durumunda işlerin Merkürlüler için çok daha kötüye gidebileceğini fark etti. Ayrıca bu görev çok kısa bir süre içinde güneş yönünde yola çıkacağı anlamına da geliyordu ve bunu düşünmek ilginçti. Talimatlarını oraya vardıktan sonra gözden geçirebilirdi; özellikle de Alex'in bölgesinde tekrar eskisi gibi bir elçi, özgürce dolaşan ve karar almak kadar onları tebliğ etmekle görevlendirilmiş bir diplomat olduğunda. Oraya vardığında her şey çoktan değişmiş olabilirdi pekâlâ. Hatta biraz daha düşününce aynen öyle olacağından neredeyse emin oldu.

Bu yüzden görevi kabul ettiğini basitçe belirtmek dışında hiçbir şey söylemedi.

O noktada Pan uydusundan Satyr konuşmak üzere ayağa kalktı. "Bu girişimin Alex'in yürüttüğü diğer projeler için sorun teşkil edeceğini düşünüyorsan bunu bize mutlaka söylemelisin. Konseye nelerin tehlikede olduğunu ve Alex'in yokluğunda o projelerin nasıl ilerlediğini hatırlatabilir misin?"

Wahram bir yandan resmi bir edayla kafa sallayıp diğer yandan da vereceği cevabı kafasında şöyle bir tarttı. Hem o hem de diğer Alexandrinler şimdiye dek göze fazla batınamaya çalışmışlardı ve konsey üyelerinden bazıları ne projelerinin yetkilerini ne de daha geniş çaplı harcamalar içindeki bütçelerini fark edecek kadar aldırış etmişti onlara. "Alex hesaplamalarını yaparken her şeyi birbirinden ayrı tutardı, o yüzden bu bizim için bir sorun teşkil etmeyecektir. Diğer meseleler Wang ile Müfettiş Jean Genette'in etrafında toplanan bir grup tarafından halledilyor. Tüm bunları detaylı bir şekilde konuşabilmek için sessizlik konisine girmemiz gerekebilir, bununla birlikte Alex'in çeşitli ekolojik problemlerle başa çıkabilmeleri için Dünya'ya yardımcı olmayı amaçlayan bir Mondragon projesiyle son derece içli dışlı olduğunu söyleyebilirim. Mondragon'a bağlı olan pek çok teraryum bu konu üzerinde çalışıyor, proje kendi momentumuna sahip ve biz de onlara yardım etmeyi kabul ettik. Ayrıca bir de Mars'ta, Venüs'te, İo'da ve başka yerlerde rastlanan bazı şüpheli aktivitelerde kubilerin rolünü araştıran bir soruşturma var. Vulkanoidlerle ne yaşanırsa yaşansın o da yürütülmeye devam edecektir,

çünkü ikisi birbiriyle alakasız ama Vulkan meselesinin de önemli olduğunu itiraf etmem gerek."

Sessizlik konisine çekilmeyi ve hem bulut ağından hem de telsiz bağlantısından kopmayı istemeyen konsey toplantıya devam etti. Wahram ise odasına döndü. Bir meydanın etrafına toplanmış küçük bir apartman bloğunda kreşine ait bir daire vardı. Bu binalarda yaşayan hemen hemen herkes Titanlı'ydı, hatta dükkân ve restoran sahipleri bile. Wahram orada kreş arkadaşlarıyla birlikte kalarak müşfik desteklerinin keyfini çıkardı ve buradaki hayatın tam bir inziva içinde yaşamaya çok daha fazla benzediğini anladı. Onu güneş sisteminin iç kısımlarına taşıyacak uzay gemisi gelmeden önce günlerini şehrin omurgasında yürüyüp konsey toplantılarına giderek, Titan'daki çalışmaları takip edip günlük müşavirlik hizmetlerini yerine getirerek ve kaldıkları binanın zemin katındaki yemek salonunun mutfağında çalışıp Iapetus'un işlerinden payına düşeni yaparak geçirdi. Birkaç konsere gitti, parktaki küçük müzisyen grubuna katıldı ve bulaşık makinelerini doldurup boşalttı. Garsonlardan ve yemek yemeye gelen kimselerden sıyrılarak koridorda ilerlerken yön bulma duygusuna dair sürekli tekrarlanan bu küçük meydan okumalar, Proust'un güneş sistemindeki gezegenlerin dönüşünü eylem halindeki bir restorana benzetmesini hatırlatıyordu ona. Restoran üstüne restoranda çalışıp kendi gözleriyle görmeden önce bunu oldukça komik bulurdu (ikisinin arasındaki boyut farkından söz etmeye gerek bile yoktu): Yaptıkları işler termodinamiğin ikinci yasasının dikkatle hazırlanması, galaksiyi boylu boyunca geçen Beckvari enerji difüzyonlarıydı ve kendi yaşamlarının büyük güneş sistemi modelinde hareket ediyorlardı. Çok geçmeden Wahram da sistemin iç kısımlarına yolculuk edip malum Merkürlü'yü arayacaktı.

Ama onu arayan Swan oldu. Jean Genette ile birlikte Satürn'e geliyordu; gezegenin üst katmanlarında gizlendiğinden şüphelendikleri bir uzay gemisini aramak için koca güzelin bulutlarının arasına inmeyi istiyorlardı. Swan, eğer mümkünse, Satürn'e dalışlarını ayarlamasını ve kendilerine katılmasını istedi.

"Sorun değil," diye yanıtladı Wahram. "Emrine amadeyim." Ki bu da duygularını söylemenin bir başka yoluydu.

Listeler (8)

Prometheus, Pandora, Janus, Epimetheus ve Mimas; Satürn'ün halkalarına çobanlık eden uydular bunlardır.

Halkalar sadece 400 milyon yaşındadır, Kuiper Kuşağı'ndaki bir buz asteroitinin Satürn'ün çok yakınından geçmesi sonucu çekirdeğine kadar soyulmasıyla oluşmuştur.

Mimas ya da diğer adıyla boğa gözü, 400 kilometre çapındayken, merkezindeki krater olan Herschel ise sadece 140 kilometre çapındadır. Mimas, Herschel'i oluşturan krater kendisine çarptığında neredeyse havaya uçmuştur.

Hyperion ise benzer bir çarpışmanın bir uyduyu havaya uçurmasıyla oluşmuş bir parçadır; şekli bir hokey topuna benzer. Çarpışmanın etkisi bir düzlem boyunca buhar patlamalarına neden olmuş ve uyduyu yontulmuş granit misali ikiye bölmüştür. Geriye kalan yüzeyi içleri tozla dolu, ağızsız kraterlerle kaplıdır ve bir eşekarısı kovanı gibi delik deşiktir.

Pandora, fasulye şeklindeki bir bonibona benzer.

Tethys ve Dione'nun her ikisi de yaklaşık 1100 kilometre boyundadır (Fransa'yı düşünün) ve her ikisinin de yüksek duvarlara sahip kanyonlarla bezeli yüzeyi çatlaklarla doludur. Tethys'teki Ithaca Chasma Vadisi, Büyük Kanyon'dan iki kat daha derin, dört kat daha uzun, binlerce yıl daha yaşlıdır ve Satürn'ün bugün bile süren iç savaşları nedeniyle oldukça hırpalanmıştır.

Öte yandan, Dione 2110'larda kendi kendini kopyalayarak çoğalan buz kesiciler tarafından parçalara ayrılmış ve New York'un Hector kasabası büyüklüğündeki bu kütleler Venüs'e yollanmıştır. Parçalar Venüs'e ekvator bölgesine paralel bir hizayla çarpmış, bir yandan gezegene derin bir okyanus yatağı ile onu dolduracak su kazandırırken, diğer yandan da boğucu atmosferinin büyük bir kısmını uzaya püskürtmüştür.

Alaska kadar geniş olan Rhea, her zamanki krater fazlalığına sahiptir. Merkezlerinden parlak buz şuaları fırlatan yeni kraterler de dâhil...

İapetus'un yörüngesi, Satürn'ün ekvator düzleminin on yedi derece dışındadır, dolayısıyla halkaların en güzel manzaralarından birine sahiptir ve bu yüzden oldukça popülerdir. Çıkıntı, Satürn sistemindeki en büyük şehirdir.

Epimetheus, gevşek bir şekilde bir araya gelmiş şekilsiz bir çakıl taşı yığınıdır. Her sekiz yılda bir Janus uydusuyla yörünge değiştirir; ortak-yörüngeli uydulardır. Çok nadir rastlanan bu durum, geçmiş çarpışmaların bir emaresidir.

Enceladus, burgulu buz serpintileriyle kaplıdır. Hiç krateri yoktur. Derinliklerindeki okyanustan aralıksız bir şekilde sıvı su çıktığından buzdan ibaret olan yüzeyi çok yenidir. Karbonize olan bu suyun bir kısmı ısı kaynakları tarafından kaynatılır ve uzaya doğru birkaç kilometre boyunca püsküren gayzerler yaratır. Su, bu uçuş sırasında çabucak donar ve bir kısmı Satürn'ün ince E Halkası'na dek ulaşır; geri kalanıysa aşağı düşer, kendi ağırlıklarının altında kara dönüşür, ardından tekrar buz tutar. 2244 yılında, Enceladus okyanusunda mikroskobik bir yaşam formu keşfedilmiş ve gezegenin yüzeyine bilim istasyonları kurulmuştur. Bunun yanı sıra uzaylı yaşam formlarını yutan fanatik bir tarikat da oluşmuştur. Nasıl etkilendikleri bilinmemektedir.

Bunların haricinde yirmi altı tane düzensiz ve küçük ölçekli uydu daha bulunmaktadır. Hepsi de Kuiper Kuşağı'nın bir parçasıdır; Satürn'ün yanından geçerlerken erken dönem gaz zarfına yakalanmışlardır. En genişleri 220 kilometre boyundaki Phoebe'dir; ters yönde döner ve düzlemin yirmi altı derece dışında olan, oldukça eğimli bir yörüngesi vardır. O yüzden bir başka popüler manzara platformu da kendisidir.

Satürn'ün en geniş uydusu olan Titan, Merkür ile Plüton'dan daha büyüktür. Ama Titan'a daha sonra değineceğiz.

Alıntılar (9)

Hesaplanabilirlik kuramıyla ilgili bir soru: problem, bir sonuç yaratmaya muktedir midir

***

Eğer sonlu sayıdaki basamaklar bir sonuç oluşturabilirse, o halde bu da Turing makinesiyle çözülebilir bir problemdir

***

Galaksi, bir Turing makinesine denk midir? Bu henüz netlik kazanmış değil

***

Turing makineleri sonuca ulaşılıp ulaşılamadığını her zaman söyleyemez. Hiçbir kâhinli Turing makinesi, durmasına neden olan kendi problemlerini çözemez

***

Bir Turing sıçrama operatörü, her X problemini kendinden daha büyük bir X problemine atar. Bir Turing makinesini kendi Turing sıçramalarını oluşturacak şekilde ayarlamanın sorunu, Ouroboros denen yinelemeli bir etki yaratmasıdır

***

Kuantum bilgisayarlar tarafından çözülebilen tüm problemler klasik bilgisayarlar tarafından da çözülebilir. Kuantum mekaniği olgusunu kullanmak sadece işlem hızını arttırmıştır

***

en popüler iki fiziksel mekanizma, noktalar ve sıvılardır. Kuantum noktaları bir atom kafesine hapsolmuş, lazer ışınlarıyla uyarılarak üst üste bindirilmiş, sonra da farklı durumlara sokulmuş elektronlardır. Kuantum sıvıları (içerdikleri çok sayıdaki çekirdek nedeniyle genellikle kafein molekülleri) ise manyetik olarak tüm çekirdeklerini aynı durumda döndürmeye zorlanmışlardır. Daha sonra nükleer manyetik rezonans teknikleri bu dönüşü saptar ve

***

Uyumsuzlaşma, üstdüşümün kaybolmasıyla oluşur ve ya/yahut ile sonuçlanır. Ondan önce bir kuantum hesaplaması, kayıt biriminin temsil edebileceği olası her değeri koşut olarak gerçekleştirir

***

Hesaplama için üstdüşümün kullanılması, mümkün olduğunca uzun bir süre boyunca uyumsuzlaşmadan kaçınmayı gerektirir. Ancak daha sonraları bunun zor olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca bir kuantum bilgisayarın boyutunu ve gücünü sınırlayan şey de yine budur. Kubitleri oluşturmak ve birbirine bağlamak için kullanılan çeşitli fiziksel ve kimyasal yöntemler, hesaplama uyumsuzlaşma tarafından çökertilmeden önce mümkün olan en fazla sayıdaki kubitin bağlanmasına olanak tanımıştır fakat

***

Kuantum bilgisayarlar, üstdüşümlü dalga fonksiyonlarında uyumsuzlaşmadan daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilebilecek hesaplamalarla sınırlandırılmıştır. Bu zaman kısıtlaması son bir yüzyıldır bir kuantum hesaplama işlemi için on saniyeden daha azdır

***

Kubiler oda sıcaklığında çalışabilen, otuz kubite sahip, devre bağlantılı kubitleri için uyumsuzlaşma sınır limiti olan, işlemlerini stabilize etmek ve veri tabanı oluşturmak adına petaflop-hızlı klasik bilgisayarlarla birleştirilmiş kuantum bilgisayarlardır. En güçlü kubiler teorik olarak hem güneşteki hem de güneş rüzgârının kıyısına kadar sistemdeki tüm atomların hareketini hesaplayabilir

***

Kubiler ancak kuantum paralelliğini kullandıkları zaman klasik bir bilgisayardan hızlı olabilirler. Çarpma işleminde daha süratli değillerdir. Ama çarpanlara ayırmada bir fark vardır: Klasik bir bilgisayarın bin haneli bir sayıyı çarpanlarına ayırması 100 septilyon yıl alır (galaksinin ömrü 13,7 milyar yıldır); Shor algoritması kullanan bir kubi içinse yaklaşık yirmi dakika

***

Grover algoritması, klasik bir bilgisayarın bir yıl boyunca saniyede bir milyar rastgele arama yaparak gerçekleştireceği bir araştırmanın bir kuantum bilgisayar için 185 arama süreceği anlamına gelir

***

Shor algoritması, Grover algoritması, Perelman algoritması, Sikorski algoritması, Ngyuen algoritması, Wang algoritması, Wang'in diğer

algoritması, Cambridge algoritması, Livermore algoritması

***

dolanıklığın da uyumsuzlaşmaya yol açtığından şüphelenilir. Uyumsuzlaşmanın önüne geçmek için kuantum devrelerinin kullanışlı zaman aralıklarında fiziksel bağlantı kurması gerekmektedir. Zamansız ya da arzu edilmeyen uyumsuzlaşmalar kubilerin ne kadar güçlü olabileceğini sınırlandırır, ama bu sınır yüksektir

***

üstdüşümü hesaplama işlemleri için, manipüle etmenin dolanıklığının manipüle etmekten daha kolay olduğu kanıtlanmıştır ve bu da pek çok açıklamanın

***

Kuantum veritabanı, çok sayıda evrene etkin bir şekilde dağıtılmıştır

***

iki polarize parçacık, aralarındaki mesafe ne olursa olsun eşit zamanlı olarak uyumsuzlaşmaya başlar, bu da bilgi sıçramalarının ışık hızını aşabileceği anlamına gelir. Bu netice yirminci yüzyılın sonlarına doğru deneylerle kanıtlanmıştır. Bu fenomeni mesaj iletmek için kullanan tüm cihazlara Yanıtlayıcı* denir ve bu cihazlar gerçekten de yapılmıştır; fakat istenmeyen uyumsuzlaşma nedeniyle Yanıtlayıcıların arasındaki mesafe en fazla dokuz santimetre olabilmektedir ve bu ancak ikisi de mutlak sıfırın üzerinde bir milyon Kelvin'e soğutulduğunda gerçekleşebilmektedir. Fiziksel sınırlamalar iyileştirme çabalarının en fazla asimptotik olacağını güçlü bir şekilde göstermektedir

***

güçlü ama yalıtılmış ve ayrı, tıpkı beyin gibi

***

Penrose'un kuantumun beyindeki etkileri üzerine soruları, doğaları gereği kubilerle de alakalı olduğundan enine boyuna tartışılmıştır. Eğer her iki yapı da birer kuantum bilgisayarıysa ve içlerinden birinin bir bilince sahip olduğundan kesinlikle eminsek diğerinin içinde neler olduğunu kim söyleyebilirdi ki

***

insan beyninin maksimum işleyiş hızı teorik olarak saniyede 1016 işlemdir

***

* Le Guin'in *Mülksüzler* eserine bir gönderme -*çn*

bilgisayarlar insan beyninden milyarlarca, hatta trilyonlarca kat daha hızlı hale geldi. O yüzden her şey programlamaya indirgendi; işlemlerin gerçekte ne yaptıkları

***

düşüncenin, genellemenin, ruh halinin, arzunun, iradenin hiyerarşik seviyesi

***

süper-geri dönüşümlü algoritmalar, hiper hesaplamalar, süper görevler, deneme-yanılma teyitleri, tümevarımsal çıkarım makineleri, evrimsel bilgisayarlar, bulanık hesaplamalar, trans-dönüşüm operatörleri

***

bir bilgisayar programına bir amaç programladığınız takdirde bu onun iradesini mi oluşturur? Bir programcı ona bir amaç programladığında özgür bir iradeye mi kavuşur? Bu programlamanın genlerimizin ve beynimizin bizi programlamasından bir farkı var mı? Programlanmış bir irade hakir bir irade midir? İnsan iradesi hakir midir? Peki iffetsizliğin, hastalığın, suçun ve öfkenin yurdu ve kaynağı hakir bir irade değil midir?

***

bir kuantum bilgisayarı kendini programlayabilir mi?

WAHRAM, SWAN VE GENETTE

Wahram, Swan'ın basınç odasının kapısından çıktığını ve etrafına bakınıp onu aradığını gördü. Kadın onu görünce el salladı. Swan da aynı şekilde karşılık verdi. Yüz ifadesi değişti, diye düşündü, başını yana eğdi. Swan ona kaçamak bakışlar atıyordu; Wahram'ın nasıl tepki vereceğini bilmiyordu. Titanlı ansızın kadının gerçek hayatta tam bir sorun küpü olduğunu hatırladı. Onu selamlarken başını normalde yapacağından biraz daha fazla eğerek kadını rahatlatmaya çalıştı, ardından bunun yeterli olmayacağını düşünerek ellerini iki yana açtı ve o esnada çoktan farklı bir dünyaya, Swan odaklı ve yoğun bir diyara geçtiğini fark etti. Swan hızla kendini onun kollarına attığında da hareketinin bir sarılma, hatta kucaklamaya davet gibi görünmüş olabileceğini düşündü.

Jean Genette basınç odasının kapısında dikilip ikiliye baktı. Wahram onu da başıyla selamladı.

"Demek bulutlara asılan gemilerden birini bulmak istiyorsunuz?" diye sordu.

Aynen öyle yapmak istiyorlardı. Görünüşe göre aradıkları geminin Tanyeri'ne yapılan saldırıyla bir ilgisi olabilirdi. Böylece Wahram, uzay istasyonu boyunca onlara öncülük ederek Satürn'ün çevresindeki kutup yörüngelerine mekik fırlatacak şekilde ayarlanmış raylı topun kapısına kadar götürdü. Bu yörüngeler gezegenin halkalarını ve güney kutbundaki altıgen fırtınayı izlemek için oldukça popülerdi. Wahram, yetkililerden, bir bulut dalıcısına binip gezegenin üst sınırlarına çıkmak için gereken izinleri çoktan almıştı; konsey muhtemelen onun da işe dâhil olmasından memnundu. Hava sahasının ihlaline karşı bir Satürn temsilcisi olarak...

Yanlarına sadece bir pilot ile bir uçuş mürettebatı alarak yola çıktılar. Kuzey kutbuna doğru ilerlerlerken Swan ile Müfettiş, Merkür'den ayrıldıklarından beri yaptıkları şeyleri Wahram'a aktardılar. Konsey'in

emirleri yüzünden onlara aynı şekilde karşılık verip yaptıklarını anlatamamanın acısını çeken Titanlı, bunu soruşturma ve şimdiye kadar alınan sonuçlar hakkında olabildiğince çok soru sorarak telafi etti. Duydukları oldukça ilginç, hatta rahatsız ediciydi; orada bir yerde tüm teraryumları yok edebilecek birinin olabileceği fikrini dikkatini dağıtacak derecede düşündürücü buldu. Soruşturmanın olası şüpheliler havuzunu Dünya nüfusuna indirgemesini ise o kadar etkileyici bulmadı. Her zaman denildiği gibi, tüm belalar Dünya'nın başının altından çıkardı.

Bulut dalıcısı büyük bir gemi değildi ve oldukça hızlı hareket etmesine rağmen yolculuk –Titanlının çok iyi hatırladığı sıkıntı ve sabırsızlık belirtilerini Swan'da görmesine yetecek kadar– uzun sürdü. Neyse ki sonunda kendilerini Satürn'ün kuzey kutbunun üzerinde, halkaların kuzey rüzgârlarını andıran karanlık yüzüne tepeden bakarken buldular. Arkalarından güneş vuran halkalar şeftali rengindeydi; çembersel çizgiler aynı anda o kadar ince ve o kadar engin görünüyordu ki afallamadan edemiyordunuz. Halkaların karanlık tarafı bile gezegenin gece tarafından daha parlaktı; tekinsiz bir güzelliği olan bir aura ya da hale saçıyor, hepsi de Satürn'ün kış mevsimi yaşayan lacivert kuzeyini çerçeveliyordu.

Kemerlerine bağlı olduğu halde havada süzülen Swan pencereden dışarı baktı ve bir anlığına nutku tutuldu. Wahram bu tepkinin tadını çıkardı; sebebi sadece aniden çöken sessizliğin doğurduğu rahatlık değildi. Satürn'ün kutuptan görünüşü onun için daima muazzam bir şey, tüm güneş sistemindeki en iyi manzara olagelmişti.

Koca gezegen yuvarlaklığını kaybedip görkemli, pastel bir kobalt mavisine dönüşünceye dek aşağı doğru dalışa geçtiler; sanki galaksinin tabanı maviymiş de uzayın siyahı tepesinde hafif bir kubbe oluşturuyormuş gibi görünüyordu. Neredeyse birbirlerinden yalnızca birazcık ayrılmış, eliptik geometrideki düzlemler misali ufukta birleşen, biri mavi öteki siyah iki düzlem gibiydiler.

Çok geçmeden bilhassa bu bölgede doğu göğünü yırtan muazzam fırtına bulutu filolarının arasında, yetmiş beşinci enlemin civarlarındaydılar. Kraliyet mavisi, turkuvaz, çivit, camgöbeği... mavi bulutlarla dolu bir sonsuzluktu bu anlaşılan. Enlemsel şeridin biraz daha güneyinde aksi istikamete doğru sertçe esen bir rüzgâr vardı; saatte iki bin kilometre hıza sahip yüksek hava akımları burada birbirine karışıyor, kesme bölgesini girdap gibi dönen hortumlarla dolu vahşi bir alana çeviriyordu. Böylesine şiddetli arayüzlerle aranızdaki mesafeyi korumak önemliydi, fakat enlemsel şeritler bin-

lerce kilometre genişliğinde olduğundan bu o kadar da zor değildi.

Jüpiter'in aksine burada daha küçük bir dev tarafından oluşturulan radyasyon alanları yoktu, o nedenle yıllar içerisinde azımsanmayacak kadar kişi havada süzülen gemileriyle Satürn'ün üst bulutlarına sığınmıştı; bunların yanı sıra bir de kocaman balonlar tarafından taşınan platformların üzerine kurulmuş yaşam alanları mevcuttu. Yeterli kaldırma kuvvetinin sağlanabilmesi için balonların alışılmadık derecede büyük olması gerekiyordu; ancak platformları bir kez taşımaya başlamalarının ardından bulutlar duruma göre onlara fiziksel, yasal ya da psikolojik korunma sağlıyordu. Satürn Birliği bulutlarda yüzen bu yerleşim yerlerini mümkün olduğunca takip etmeye çalışıyordu fakat bulutların yeterince derinine gömülüp sessiz kaldıkları takdirde gözden kaçabiliyorlardı.

Küçük gemileri artık yüz kilometre uzunluğundaki fırtına bulutlarının arasında uçuyordu ve her ne kadar bu gibi durumlarda perspektifin kaybolduğunu söylemek âdetten olsa da işin aslı hiç de öyle değildi: Bu fırtına bulutları en az asteroitler kadar büyüktü. Yassı bulut formasyonlarının daha derin kümeleri arasından çıktıkları sırada altlarında nimbus, sirrus, kümülüs, memeli kümülüs, kısacası Howard'ın kataloğundaki her bulutu gördüler. Hepsi birbirine karışıyor, alt alta üst üste biniyor ve gaz devinin yüzeyi yerine geçen şeyi teşkil ediyorlardı. En yakın değişim hattını, hortumları ve geniş kubbeli kasırga zirvelerini güney ufkunun ötesinde ara sıra hâlâ görebiliyorlardı. Bazen kendi şeritlerinin ortasında daha yavaş hortumların üzerinden uçuyor ve gezegenin mavi derinliklerinin derinlerine bakabiliyorlardı. Görebildikleri kadarıyla alabildiğine gazsıydı fakat görünüş olarak dipleri sıvıya değen sis deliklerine benziyorlardı. Arada sırada yüksek ve başıboş bir buluttan kaçınmaları mümkün olmuyor, manzaraları aniden loş ve parlak ışık patlamalarına indirgeniyor, YZ pilotun hızının bile engelleyemediği gürültülü sarsıntılar gemilerini sağa sola savuruyordu. Sarsılıp titriyor, etrafa çarpıyorlardı; ta ki yeniden açık mavi gökyüzüne kavuşana dek... Artık her zamankinden de maviydi. Çoğunlukla rüzgârın akıntısıyla birlikte aşağı doğru ilerliyor fakat arada bir ona karşı uçtukları da oluyordu. Rüzgâra çok fazla direnmek, onları bir bulutun içinde olmak kadar sarsabilirdi.

İçinde bulundukları açık hava kanyonunun önlerinde yok oluncaya dek daraldığını görebiliyorlardı. Onun ötesindeki hortum ise o kadar büyüktü ki Dünya'yı kuru bir yaprak gibi oradan oraya savurabilirdi. "Onu geçmemiz gerek," dedi kaptanları ve hortumun düz

kubbesi altlarında kalıncaya dek, tatlı bir eğimle yükseldi. Tepelerindeki sabit yıldızlar her zamanki yerlerinde duruyordu.

"Burada hiç uçucu var mı?" diye sordu Swan. "Bu bulut kanyonlarının arasında kuş kıyafetleriyle uçan oluyor mu?"

"Evet, az da olsa var," diye yanıtladı Wahram. "Çoğunlukla araştırma yapmakta olan biliminsanları. Yakın zamana dek buraları ziyaret etmek çok tehlikeli görülüyordu. O nedenle bu alan diğer yerlere nazaran o kadar gelişmiş değil."

Swan başını iki yana salladı. "Muhtemelen varlıklarından habersindir."

"Belki de. Ama öyle bir şey olsaydı bunu bilirdim bence."

"Buraya sık sık tek başına gelir misin?"

"Gelmem."

"Burada benimle birlikte uçmaya ne dersin peki?"

"Nasıl uçulur bilmiyorum."

"Bu işi kuş kıyafetinin YZ'sine bırakabilir ve sadece taleplerde bulunan bir yolcu olabilirsin."

"Daha fazlasını da mı yapabiliyorsun?"

"Tabii ki yapabiliyorsun." Ona tiksinti dolu bir bakış attı. "İnsanlar güneş sisteminin uçulabilir her alanında uçar. Kuş beyinlerimiz bunu talep eder."

"Eminim ediyordur."

"O halde benimle geliyorsun." Swan bir tartışmayı kazanmış ve Titanlı'dan söz almışçasına kafasını salladı.

Wahram kafasını sola eğdi. "Demek bir uçucusun?"

"Fırsatını bulduğumda."

Wahram ne diyeceğini bilemedi. Böyle despotça zorbalıklara sürekli katlanması ama onu yine de sevmesi bekleniyorsa bunu kabul etmiyordu! Fakat bunun için artık çok geç olabilirdi. İçindeki kancalar çok derindeydi, göğsünü çekiştirdiklerini hissedebiliyordu; Swan'a bağlanmıştı, söyleyebileceği ya da yapabileceği her şey son derece ilgisini cezbediyordu. Satürn'ün bulutları arasında kuş uçuşu yapmak gibi aptalca fikirleri bile göz önünde bulundurabiliyordu. Bu nasıl olabilirdi? Swan, hiç tipi olmayan bir kadın için (Ah Marcel, bir bilseydin) Odette'den bile kötüydü.

"Belki bir gün," dedi sonunda, uzlaşmacı bir ses tonu takınmaya çalışarak. "Ama şu anda sizin şu gemiyi aramamız gerekiyor."

"Kesinlikle," diye araya girdi Müfettiş Genette, "ve görünüşe göre ona yaklaşıyoruz."

Alçalmaya devam ederek bir başka bulutun içine daldılar. Ge-

mileri kesintisiz bir şekilde, gürültüyle sarsıldı. Altlarında otuz bin kilometrelik, giderek kalınlaşan bir gaz tabakası yer alıyordu. Düşecek olursanız çarpacağınız şey siyah renkli, karakterize edilmesi zor, donmuş bir çamur yığını olurdu; gezegenin gerçek "yüzeyi" buydu. Buradaki gemilerin derinliklerin derinlerinde saklandığı söylenirdi ve Wahram aradıkları aracın da oralarda olabileceğinden endişelenmişti. Fakat tam o esnada gökyüzü mavisine karşı kalay rengi bir gemi çıkmıştı güneydeki bulutların arasından ve gözyaşı damlası şeklindeki devasa bir bulutun altında asılı duruyordu. Ardından tıpkı bir hayalet gibi çıktığı bulutun içine geri döndü.

***

Terk edilmiş gemi havada sürükleniyor, balonun altında bir o yana bir bu yana sallanıyordu. Bulutların arasındayken olduğundan çok daha koyu görünüyor, çikolata renkli kısımları kısa bir anlığına turuncuya dönüyor, ardından yeniden kararıyordu. Wahram manzarayı müziksel olarak ifade etmek isteyen birinin Satie ile Wagner'i beraber çalabileceğini düşündü, şaşaalı fırtına bulutlarını delen bir tutam hüzün: bu küçük ve kayıp gemi.

Kendilerini bulut dalıcısının sıçrama mekiğine bağladılar; küçük gemileri türbülansla boğuştuğundan araçları iskeleye çıkarken titriyordu. Sislerin arasından sessiz geminin karanlık silueti görünüyordu belli belirsiz. Wahram kendini *Marie Celeste*'yi* düşünmekten alıkoyamadı. Önlerindeki meseleye odaklanabilmek için bu eski hikâyeleri bir tarafa itmesi gerekti. Gemi, kıç tarafından çıkıntı yapan eski moda döteryum-trityum füzyon motoruyla görünüşte tipik bir asteroit aracına benziyordu.

"Aradığınız gemi bu mu?" diye sordu Wahram.

"Sanırım," dedi Müfettiş Genette. "Sisteminiz yörüngeye girdiği sırada onu bir taggart** ile vurdu ve biz de o taggart'tan gelen sinyalleri takip ediyoruz. Hadi gidip bir bakalım."

Gemiye kenetlendiler; pilotları istikrarsız rüzgârın neden olduğu nazik temas problemini ustalıkla idare ediyordu. Manyetik olarak ona bağlandıklarında üçü birden Genette'in iki meslektaşıyla birlikte uzay elbiselerini giyip dışarı çıktı. Hepsi de Ariadne halatlarına*** bağlıydı.

---

* 1872'de Atlantik Okyanusu'nda terk edilmiş olarak bulunan ve o günden beri gizemini koruyan ticari gemi. Gemideki her şey yerli yerinde durmasına rağmen tek bir mürettebatın bile izine rastlanmamıştır *-çn*

** Taggart adlı meşhur dedektiflik dizisine bir gönderme *-çn*

*** Mitolojide Theseus'a Minotor'un mağarasından kurtulmak için kullandığı ipi veren kadın *-çn*

Swan jetlerinin yardımıyla diğerlerinin önüne geçip geminin baş tarafına yöneldi ve roket haznesinin biraz ilerisindeki basınç odasının yanına döndü. Kapı paneline dokunmasıyla birlikte kırmızı ışık yeşile döndü ve kapı açıldı. Ardından bir ışık patlaması oldu, başladığı gibi sona erdi ve Swan bir çığlık attı.

Genette onun yanına uçup omzunun üstünde koruyucu bir melek gibi süzüldü ve kadını geriye doğru çekti. "Bekle bir dakika. Bunu sevmedim. Ve Passepartout bana geminin az önce güçlü bir radyo sinyali yolladığını söylüyor."

Küçük müfettiş başı çekerek basınç kapısına doğru ilerledi ve arka cebinden cıvata kesiciye benzer bir alet çıkardı. "Belki de bundan gelmiştir." Basınç odasının iç kapısına monte edilmiş bir kutu vardı. "Bu bir tür tedbir. Bir çeşit küçük gözcü. Fotoğrafını çekip göndermiş olabilir. Onu da yanımıza alalım."

Swan kutunun hemen yanındaki duvara yumruk attı. "İşte buradayız! Siktir olun gidin!"

"Burada olduğumuzu çoktan öğrendiler," dedi Genette, bir istiridyeyi yerinden sökermiş gibi küçük kutuyla uğraşmaya devam ederek. "Ama belki durumu tersine çevirebiliriz. Bu geminin bir menşei, takip edebileceğimiz özellikleri olacak. YZ'sini yanımızda götüreceğiz." Diğer Galakpol müfettişleri basınç odasının iç kapısını açtı; geminin iç kısmı en az uzay kadar havasız görünüyordu. Wahram diğerlerini takip ederek içeri girdi. Işıklar açık, köprü çalışır durumdaydı ama içerde ne biri vardı ne de hava.

"Her geminin bir kimlik numarası olduğunu herkes bilir," dedi Wahram. "Neden onu buraya assınlar ki? Neden sadece ortadan kaldırmamışlar?"

"Bilmiyorum. Muhtemelen onu tekrar kullanmaya niyetliydiler ve Satürn'ün takip sisteminden haberleri yoktu."

"Bundan hiç hoşlanmadım."

"Ben de öyle."

"Belki de bu gemi bağımsızlara aittir," dedi Swan. "Daha en başından beri kayıtdışıdır."

"Şebekenin tamamen dışında olan gemiler mi var?"

"Evet," dedi Genette kısaca, Passepartout'dan çıkardığı kabloları konsollardan birine takarken.

"Bilgilerini aldım," dedi Passepartout.

"Hadi çıkalım buradan," dedi Genette. "Passepartout bu şeyi havada tutan balonların delindiğini söylüyor. Büyük olabilirler ama hızla alçalmaya başlamadan önce bu şeyden çıkmamız gerek."

Kısa koridorları hızla katederek basınç odasının yolunu tuttular. Bulut dalıcılarının pilotu çabucak içeri girmelerini istiyor, böylece kenetlenmeyi sona erdirebileceğini söylüyordu; üstlerindeki devasa balon boşaldığından giderek artan bir hızla Satürn'e doğru düşüyorlardı. Beşi birden alelacele basınç odasına doluştu; Müfettiş ile iki yardımcısı sadece üst köşelerdeki küçük boşlukları kaplıyor, kenar süsü gibi görülüyorlardı. Dış kapı açıldığında jetlerini kullanarak uzaya çıktılar. Terk edilmiş geminin üzerindeki balon şimdiden sönük, daha ince ve buruşuk görünüyor, rüzgârda çırpınıyordu. Buna rağmen Galakpollü küçükler geminin gövdesinin etrafında dolaşıp onu incelemeye ve belirli açılarla fotoğraf çekmeye koyuldular. "Şuna bak," dedi Genette içlerinden birine. "Cıvata delikleri. Vida yerlerinden numune al."

Ardından Ariadne halatlarını sararak bulut dalıcıya geri döndüler. Basınç odasına girdikleri sırada aracın terk edilmiş gemiden ayrıldığını ve yükselmeye başladığını hissettiler. Köprüye geri döndüklerinde pilot ya durum hakkında yorum yapamayacak kadar meşguldü ya da çok kibardı. Tepelerindeki bulutları yararak ve şiddetle titreyerek yükselmeye devam ettiler.

"Ondan kurtulduk," dedi Genette sinirli bir şekilde pilota. "Yavaşlayabilirsin."

Wahram yükseliş hızlarından bilhassa memnundu. Onun gençliğinde insanlar gezegenlere dalmazdı; bunu hâlâ cüretkârca, oldukça tehlikeli bir şey olarak görüyordu.

Bulutlardan çıkıp kümelerin arasındaki açık alana döndüklerinde biraz rahatladı. Bir süre boyunca, yeterince yükseldikleri sırada, rüzgârın ters yönde estiği şeritlerin kuzeyini ve güneyini görebildiler; ikisinin de bulut seviyesi onlarınkinden biraz daha yüksekti, bu yüzden bir süre boyunca kıyıları akıntıya karşı çılgınca akan, çok geniş bir kanalda rahatça yüzüyormuş gibi göründüler.

Biraz daha yükseldikleri esnada Müfettiş Genette Swan'a bilekkubisinin ekranını gösterdi. "Doğruladık. Gemi, Dünya'ya bağlı bir nakliye şirketine ait. Hiçbir kayıp bildirimi yok. Uğradığı son kayıtlı liman, onu üzerinde şu gördüğümüz asteroit."

Swan başını olumlu anlamda salladı, sonra da Wahram'a baktı. "Bir sonraki durağım Dünya," dedi. "Gelmek ister misin?"

"Zaten her halükârda sistemin içlerine gitmem gerekiyor. Sanırım seninle orada bir yerde buluşabilirim," dedi Wahram dikkatle.

"Güzel. Orada birlikte çalışabiliriz."

Anlaşılan Wahram'ın zararsız olduğunu düşünüyordu, ki bu güzel bir şeydi, hatta cesaret verici... ama ne yazık ki yanlıştı.

Wahram gürültüyle yutkundu. "Gitmeden önce... sana biraz Satürn'ü gezdirebilir miyim? Sevebileceğini düşündüğüm farklı bir uçuş var, halkalarda. Ayrıca seni kreşimle de tanıştırırım. Ailemle."

Teklifinin Swan'ı şaşırttığını görebiliyordu. Tekrar yutkundu ve kadının sert bakışlarının karşısında uysal görünmeye çalıştı.

"Peki," dedi Swan.

SWAN VE SATÜRN'ÜN HALKALARI

Müfettiş Genette ile ekibinin Satürn'de halletmeleri gereken işleri vardı ve bir süre daha güneş sisteminin iç kesimlerine doğru yola çıkamayacaklardı, Swan o yüzden tıpkı Wahram'ın arzu ettiği gibi ona katılmakta özgürdü. Titanlı'nın davranışları bir tuhaftı; gözlerini üzerinden hiç ayırmıyor, âdeta x-ray ışınlarıyla içine bakıyordu... kurbağa görüşü, evet. Bu hali ona Enceladuslu bir uzaylı bakteri grubu yuttuğunu söylediği zamanı hatırlatıyordu; tüm o olayın sis bulutunun arasından anımsadığı şey Titanlı'nın yüzündeki bu bakıştı... birinin bu kadar aptal olabilmesine duyduğu şaşkınlık. Eh, Wahram buna alışsa iyi ederdi. Swan normal biri değildi, hatta insan bile sayılmazdı; bir tür simbiyottu o. Uzaylıları yuttuğu günden beri kendisini bir daha asla eskisi gibi hissedememişti... tabii eğer öyle bir şey varsa. Kafasının içindeki renk patlamaları, hislerinin acı ya da keyif verecek denli keskin olması daha önce de olan şeylerdi belki de, kendini önemli hissetmesi de öyle. Enceladuslu böcekler onda bağırsaklarındaki diğer böceklerden daha fazla farklılığa yol açmamıştı muhtemelen. Kendisinin ne olduğundan emin değildi Swan.

Wahram'ın yüzündeki ifade onun da aynı şeyi düşündüğünü gösteriyordu.

***

Wahram'ın Iapetus'taki kreşini ziyaret etmek, ortak mutfaklarında sıradan bir yemek yemekten ibaretti. "Bunlar arkadaşlarımdan ve ailemden birkaç kişi," dedi Wahram, Swan'ı uzun masada oturan küçük gruba takdim ederken. Kadın onları başıyla selamlarken gruptakiler de hep bir ağızdan merhaba, dedi. Ardından Wahram odada dolaşıp herkesi tek tek tanıtmaya koyuldu. "Bu karım Joyce, bu Robin. Bu da kocam Dana."

Dana başını bir kez, Wahram'ı andıran bir şekilde eğdi, sonra da "Çok komiksin Wahram. Söz konusu biz olduğumuzda hatırladığım

kadarıyla karın olan bendim."

"Ah, hayır," dedi Wahram. "Karın olan bendim, seni temin ederim."

Dana bastırılmış bir hoşnutsuzlukla gözlerini hafifçe kısarak gülümsedi. "Belki de ikimiz de öyleydik. Uzun zaman önceydi. Her neyse, Iapetus'a hoş geldiniz Bayan Swan. Böylesine meşhur bir tasarımcıyı ağırlamak bizim için mutluluk. Umarım Satürn ziyaretinizin şimdiye kadarki kısmından memnun kalmışsınızdır?"

"Evet, ilginçti," dedi Swan. "Şimdi de Wahram beni halkalara götürecek."

Swan ikiliyi takip ederek ortadaki yemek masasının yanına kadar yürüdü ve Wahram onu birkaç kişiyle daha tanıştırdı. Swan isimlerini çabucak unuttu, onlar da el sallamak ya da başlarıyla selam vermek dışında herhangi bir sohbet girişiminde bulunmadı. Bir müddet sonra onunla biraz lafladılar, ardından kendi muhabbetlerine geri döndüler ve Wahram'la konuğunu baş başa bıraktılar. Titanlı'nın yanakları hafifçe kızarsa da kreş arkadaşlarının odayı kendi kendilerine terk etmesinden dolayı memnun olmuş ve de rahatlamış görünüyordu. Belki de, diye düşündü Swan, Satürn'de heyecanlı bir parti sayılan şey budur.

***

Buluşmadan kısa bir süre sonra Prometheus'a, yani F halkasına çobanlık eden iç uyduya giden bir mekiğe bindiler. Prometheus ile Pandora (F'nin dış çoban uydusu) arasındaki çekimsel etkiler, iki uydunun birbirleriyle olan ilişkisine göre değişerek F halkasının milyarlarca buz parçacığını birbirine dolanan, daha büyük halkalardaki pürüzsüz tabakalarla alakası olmayan karmaşık akıntılara çevirir. Bunun sonucunda da F halkası iki çoban uydusu tarafından yaratılan gelgitlerle çalkalanıp dalgalar oluşturur. Ve dalgaların olduğu her yerde sörfçüler de olur.

Prometheus 120 kilometre uzunluğunda, patates şeklindeki bir uyduydu. Arka kısmını oyan en büyük krateri, F halkasına en yakın olandı; üzeri bir kubbeyle kapatılmış ve ağzının hemen iç kısmına bir istasyon kurulmuştu.

Wahram ile Swan kubbeye girdiklerinde onları bir grup halka sörfçüsü karşıladı ve yerel dalgaları gururla tarif etmeye koyuldular. Prometheus her 14,7 saatte bir apoapsisine, yani Satürn'den en uzak noktasına ulaşıyor, bunu yaptığında F halkasının en iç sınırını oluşturan ve neredeyse yavaşça hareket eden buz parçacıkları duvarına sürtünüyordu. Prometheus'un yörünge hareketi parçacıkların

hareketine nazaran daha süratliydi, bu nedenle yanlarından geçerken onları çekiştiriyor ve Kepler kayması denen çekimsel bir etkiyle arkasında bir buz akıntısı bırakıyordu. Çekiştirilen iri buzların eğimli akıntısı daima Prometheus'tan belirli bir uzaklıkta, tıpkı bir teknenin arkasındaki dalgalar kadar tahmin edilebilir bir mesafede görünürdü. Dalga her apoapside bir öncekinden 3,2 derece daha uzak gözükür, bu da ne zaman ve nereye vuracağını hesaplamayı, onu yakalamayı mümkün kılardı.

"Her on beş saatte bir dalga mı?" diye sordu Swan.

Bu yeterli, diye temin etti onu sörfçüler, çılgınca sırıtarak. Daha fazlasına ihtiyacı olmayacaktı. Sörf saatlerce sürecekti.

"*Saatlerce mi*?"

Daha fazla çılgın sırıtış. Swan bakışlarını Wahram'a çevirdi ve bir kaya kadar ifadesiz olan yüzünü her zamanki gibi okuyamadı. "Sen de geliyor musun?" diye sordu.

"Evet."

"Daha önce hiç yaptın mı bunu?"

"Hayır."

Swan güldü. "Güzel. Hadi yapalım şu işi."

***

Halkalar matematiksel açıdan bir akışkan olarak modellenebilirdi; herhangi bir mesafeden bakıldığında iç içe geçmiş, sık dalgaların oluşturduğu izleriyle akışkan gibi görünüyorlardı. Yakından baktığınızda F halkasının, tıpkı diğer halkalar gibi, iri buz parçacıklarından ve buz tozlarından oluştuğunu, birbirinden ayrı küme yığınlarının kalınlaşıp inceldiği katmanlı kurdelelerden ibaret olduğunu, hepsinin neredeyse aynı hızda uçtuğunu görebilirdiniz. Yerçekiminin buradayken rüzgâr, güneş ışınları ya da başka herhangi bir şey tarafından rahatsız edilmeyen etkisini en saf haliyle görebilirdiniz. Sadece Satürn'ün dönüşünün etkisi ve birkaç rekabetçi asılış... bu özel örüntüyü yaratan şey sadece bunlardı işte.

Prometheus sörfçüler için kusursuz bir yerdi. Swan ile Wahram'la birlikte giden sörfçüler onları, dalgalara atılırken yanlarından tecrübeli kişiler olacağı, hareketlerinin yakından takip edileceği ve gerekirse yardım edileceği konusunda bilgilendirdiler. Dalgayı nasıl yakalayacaklarına dair birkaç ipucu verseler de Swan sadece başını olumlu anlamda sallamakla yetindi ve söyledikleri her şeyi kafasından sildi: Sörf sörftü. Dalganın kendine has hızını yakaladınız mı gitmeye hazırsınız demekti.

Hep birlikte uzay elbiselerini kuşanıp jetlerinin yardımıyla basınç

odasından dışarı çıktılar. F halkasının beyaz renkli, karmakarışık duvarı hemen yanlarındaydı; buz yığınının daha yoğun kümelerinin akıntıları birbirine dolanıp örgüler oluşturmuştu fakat kütlenin tamamı oldukça düzdü; uzunluğu Satürn'e oranla kuzey ve güney yönünde on metreden fazla değildi. O on metre dalgaların boyu değil, genişliğiydi. Bu da herhangi bir sorunla karşılaştığınız takdirde buzların arasından çıkabileceğiniz, görüleceğiniz ve oradan hemen alınacağınız anlamına geliyordu. Swan'ın daha önce sörf yaptığı dalgalar böyle değildi ve bunu rahatlatıcı buldu.

Beyaz duvara giderek daha da yaklaştılar; ta ki Swan birbirinden ayrı iri buz parçalarını oldukça net bir şekilde görene kadar... Boyutları kum tanelerinden tutun da bavul büyüklüğüne dek değişiyor, arada bir masaları ya da tabutları andıran, mobilya ebadında iri buz parçaları geçip gidiyordu ortalarından taklalar atarak. Hatta bir keresinde küçük bir ev boyutlarındaki, geçici bir kümelenme bile gördü; ama onu tespit ettiği sırada çoktan dağılmaya başlamıştı bile. Şimdi de kıvrımlı, beyaz bir şerit duvardan ayrılıp, altlarında devasa bir şekilde çıkıntı yapan ve onları zerre kadar önemsemeyen Satürn'e doğru düşmeye başlamıştı.

Swan dalgaya doğru uçarken jet iticilerinin düğmesine parmak uçlarıyla, bir klarnetçi edasıyla dokunarak onları test etti ve hafif bir sıçrayışla ileri doğru süzüldü. Uzay elbiselerinin jetleri hemen hemen her yerde aynıydı. Yaklaşmakta olan dalgaya odaklandı; tıpkı Hiroshige'nin "dalga" adlı tahta baskısındaki gibi yükseliyordu tepesinde; on kilometre boyundaydı ve gittikçe büyüyordu. Swan'ın dönüp dalganın gittiği yönde hızlanması gerekiyordu ama onun önüne geçecek kadar hızlı değil. İşin alengirli kısmı burasıydı...

Derken kendini o beyaz şeyin içinde buldu ve gövdesine minik parçacıklar çarpmaya başladı. Başını dışarıda tutabilmek için jetlerinin yardımıyla azıcık ileri süzüldü; kırılmakta olan bir tuzlu su dalgasının köpüklerinde vücut sörfü yapıyormuş gibiydi fakat bu şey topak topaktı ve bir su kütlesi tarafından değil de küçük parçaların küçük vuruşları tarafından ileriye doğru itildiğini hissedebiliyordu. Derken dalgayla aynı hıza ulaştı, başı dışarı çıktığından etrafını görebiliyordu... vücut sörfü yapmaya çok benziyordu. Gülmesine, bağırmasına engel olamadı: On kilometre yüksekliğindeki bir buz dalgasında uçuyordu. Karşılaştığı manzara karşısında mutlulukla haykırmadan edemedi. Ortak telsiz frekansı diğer sörfçülerin bağırışlarıyla doluydu.

Dalga daha çok bir dalga dilimiydi aslında; sadece bir oda geniş-

liğindeydi ve bazen kendisinden sadece birazcık daha enliymiş gibi geliyordu Swan'a. Deyim yerindeyse iki boyutlu bir dalgaydı bu, o yüzden her iki yanında da sörf yapabilir ya da jetlere hafif bir açıyla asıldığınızda yanlışlıkla yan tarafından çıkabilirmişsiniz gibi hissediyordunuz. O nedenle beyaz şeyin içine yunus stiliyle dalamıyordunuz. Diğer sörfçülerden bazıları bunu yapıyor olabilirdi belki ama Swan orada kaybolabileceğinden korkuyordu. Hem zaten etrafı da görmek istiyordu!

Dalganın vücudunu kaldırıp ileri taşıdığını hissedebiliyordu. Sadece buz parçalarının çarpışını değil, yerçekiminin kendisini çekiştirdiğini de duyumsuyordu. Buzun yarattığı hissiyat, kendisine çarparak onu ileri iten çakıl taşları tarafından hafifçe dövülmeye benziyordu. Bu kütlenin itiş gücü karşısında büyük bir sörf tahtası kullanabilir, hareketlerinizi ayağınızla yönlendirebilirdiniz muhtemelen; hatta dalganın aşağı taraflarındaki birinin hasır tekneye benzer bir şeyin üzerinde durup tam da o şekilde sörf yaptığını da gördü. Ama diğerlerinin çoğu tıpkı onun gibi vücut sörfü yapıyordu; belki de bunun sebebi en iyi hareketleri yapabilmeniz için bir uzay elbisesinin jetlerine ihtiyaç duymanızdı. Her neyse, o zaten her zaman bir tahtanın üstünde sörf yapmaktansa vücudunu kullanmayı tercih ederdi. Uçan bir nesne olmak, vücudunuzu soluduğunuz havanın içine atmak ve hızla uçarken hareketsiz durmanıza rağmen ileriye doğru fırlatılmak...

Dalga aşağıya doğru meylettiğinde Swan öncekine nazaran iyice hızlandı. Buz kütlelerinin çoğunun boyutu tenis topu ile basket topu arasındaydı. Jetlerini kullanıp sadece ayakları kütlenin içinde kalacak kadar yükseldiği takdirde daha büyük parçalardan birinin üstüne atlayabilir, küçük sıçramalarla kendini ileri doğru taşıyabilirdi. Dalga hâlâ yukarı doğru kabarıyordu fakat bir teknenin arkasında bıraktığı ize benzediğinden sular altında kalan yarısını yakalayıp, üst kısmının kıvrılarak devrilmesine sebep olacak bir dibi yoktu. O nedenle şu noktadan itibaren enerjisini yitirmeye başlayacak ve eninde sonunda kırılma yaşamadan dağılıp gidecekti. Bir bakıma bu çok kötüydü elbette ama şimdi dans etme zamanıydı!

Fırsatını bulduğunda daha geniş parçaların üstüne atladı ve birkaç sıçramanın ardından tam olmak istediği yere, beyaz buz sürüsü ile siyah uzay boşluğunun arasındaki sınıra vardı; ardından beyaz renkli, iri parçaların tepesinde dans etmeye, sanki ansızın sıvıya dönüşmüş bir dağın yamacında koşuyormuş gibi bir tür gevşek taş yığınının üstünde kaymaya başladı. İşi kaptığında kısa bir kahkaha

attı. Ortak telsiz frekansında hâlâ bir sürü neşeli bağırış çağırış vardı. Kendisine en yakın olan siluet muhtemelen Wahram'dı; dikkate değer bir çeviklikle oradan oraya atlıyor, Disney'in *Fantazya* adlı çizgi-filmindeki suaygırlarına benziyordu. Bunu görmek Swan'ı güldürdü. Prometheus'un kendisini çekiştirdiğini hissedebiliyordu; bir su dalgasının yarattığı rüzgârda süzülen pelikanlar da böyle hissediyor olmalıydı. Onu evrene doğru fırlatan bir yerçekimi dalgası... Diğer sörfçülerin ulumaları kurtları andırıyordu.

***

Prometheus'un kubbesinin altına dönüp uzay kıyafetlerini çıkarmalarının ardından Swan terli bir şekilde Wahram'a sarıldı. "Teşekkürler!" dedi. "Buna ihtiyacım vardı! Bana şeyi hatırlattı... şeyi... Şey. Güzeldi."

Sarf ettiği efor yüzünden nefes nefese kalmış vaziyetteki Wahram'ın yüzü kıpkırmızıydı. Başını bir kere eğmekle yetindi; büzdüğü dudakları küçük, resmi bir düğüm oluşturmuştu.

"Eee, sen ne düşünüyorsun?" diye sordu Swan. "Hoşuna gitti mi?"

"İlginçti."

Listeler (9)

Gezegenlerden, özellikle de Dünya'dan kalkış yapmak için yüksek itiş gücüne sahip ek motorlar

Yörüngeden yörüngeye seyahat eden, yakıt ağırlığından kurtulmak için yüksek egzoz hızına gereksinim duyan gezegenlerarası roketler;

Döteryum-helyum-3-füzyon sferomak motoru, inşa yeri Ay, kullanıma sokulma tarihi 2113;

Anti-madde plazma çekirdeği, manyetik şişe, Mars tasarımı, 2246;

Döteryum-trityum füzyonu, yanma esnasında daha fazla trityum yaratmasını sağlayacak lityum kaplı çekirdek eklentili, Ay, 2056; iki tanesi fırlatma çemberi bütünlüğünü kaybederek patladı ve tüm mürettebatın ölümüne yol açtı;

Lazer termali, ağırlıklı olmak üzere Jüpiter ve Satürn birliklerinin arasındaki yerel taşımacılık için kullanıldı, 2221;

Teraryumlar için kütle iticiler, 2090, sıklıkla beygir olarak anılırlar;

Atalet kısıtlamalı nükleer füzyon, Mars, 2237;

Orion biçimli mikrofizyon, küriyum-245'in kritik altı taneciklerinin Z-sıkıştırma metoduyla fizyonlanması, roketin itici levhalarında manyetik itiş, Callisto, 2271;

Orion stili (harici darbeli plazma itişi), Ay, 2106;

Manyetoplazmadinamik motor, helyumla zenginleştirilmiş potasyum gazı, Callisto, 2284;

Devredışı kalan gemiler için acil itiş sistemi; bir balonun yarısının gümüşle kaplandığı ve güneş ışığının cam hazneli bir çember kazandan yansıdığı, alkali metallerle zenginleştirilmiş hidrojenin yakıt olarak kullanıldığı "güneş güvesi". Mars'ın ötesinde çok güçlü olmayan ancak harekete geçirilinceye dek oldukça kompakt kalan minik egzoz hızı geliştirmeleri, Mars, 2099;

Değişken Spesifik İtkili Manyetoplazma Roketi, ihtiyaca göre "vites değiştirerek" yüksek itkiden yüksek egzoz hızına geçiş yapabilme özelliği, Callisto, 2278;

fizikteki, materyal bilimindeki ve roket ilmindeki gelişmelere ilaveten hız ve yakıt randımanında ilerleme kaydetme arzusu, yeni tasarımlar için Ay, Mars ve Callisto'daki organizasyonlar tarafından domine edilen endüstriyel bir yarış başlatmıştır, o nedenle yakın zamanda

KİRAN VE LAKSHMİ

Kiran, Kleopatra tren istasyonundan bir sonraki geçişinde Swan'ın verdiği numarayı aradı ve telefonu Lakshmi'nin bizzat kendisi açtı. Kiran numarayı nereden aldığını anlatmayı bitirdiğinde kadın ona yakınlardaki bir erişte evinin yolunu tarif etti ve bir saat içerisinde orada olacağını söyledi. Oldu da. Yaradılış olarak klasik bir Venüs yerlisi olduğu ortaya çıktı: uzun boylu, esmer, etkileyici, ketum. Çinli aslının ve Hintli isminin kombinasyonu Kiran'a bu gezegende tanıştığı diğer kimseleri hatırlatıyordu; bu durum Venüslülerin eski ülkeleriyle aralarında biraz ayrılık olmasını arzuladıklarını, isimlerinin Çinliden çok Venüslü olduklarını ima ettiğini anlamasını sağlamıştı.

"Shukra için çalışmayı bırakma," dedi ona Lakshmi derhâl, her ne kadar Shukra onu bir *xuanfu* (süregiden kaos) içinde bırakmış olsa da. Bir *cuo suo* edinmesine yardım edecekti (Her ikisi de "mekân" anlamına geliyor, dedi Kiran'ın tercüme kemeri ama *suo* kişinin kendi mekânı demekti, ayrıca kendi işçi ekibi anlamına da geliyordu). Ona yolculukları sırasında bir kurye olarak hizmet etmesini, *xiaojinku* arasında bilgi ve eşya getirip götürmesini gerektirecek daha iyi görev verecekti. *Xiaojinku*, küçük altın depolama merkezleri: Bu Kiran'ın kulağına iyi geliyordu. Kabul etti. Lakshmi ancak ondan sonra ödemesini *yinxing gongzi* olarak yapacağını söyledi, yani görünmez ücret. Bu, kulağa az önceki kadar iyi gelmiyordu ama söyleyiş biçimindeki bir şey sorun olmayacağını düşünmesine neden oldu.

Lakshmi yeni işini tarif etmeyi bitirdikten sonra ona uzun uzun baktı. "Shukra seni Swan Er Hong'tan aldı ama kullanmadı. Aptal olduğunu mu düşünüyor? Ya da belki de Swan'ın aptal olduğunu düşünüyordur? Veya benim?"

Belki de aptal olan Shukra'dır, diyecekti Kiran neredeyse fakat anlaşılan Lakshmi cevap vermesini beklememişti. Ayağa kalkıp ora-

dan ayrıldı. Bir saat sonra Kiran'ın yeni bir kimlik numarası, dolayısıyla yeni bir adı ve kimliği vardı. Hiçbiri hiç kimseye bir şey ifade etmiyormuş gibi görünüyordu. Lakshmi'den aldığı ilk görev küçük bir paketi Kleopatra'dan Colette'e götürmekti; oraya çabuk ulaşmak için uçması gerekiyordu. Lakshmi ona paketle birlikte bir de çeviri gözlüğü verdi. Sapında hoparlörleri olan kalın, siyah ve eski moda bir şeydi. "Daha iyi bir çevirmen," diye açıkladı kadın.

Böylece Kiran kendine bir uçuşta yer ayırttı ve bunu yaparken yeni kimliğinin hesabında oldukça yüklü bir meblağ olduğunu fark etti. Hatta o kadar çoktu ki bu biraz korkutucuydu. Ama Lakshmi'nin ne tür kaynaklara sahip olduğunu görmek de bir o kadar ilginçti. Belki bir *xiaojinku*, ya da daha fazla. Eski işçi ekibindekiler kadının Çalışma Grubu'ndan olduğunu söylemişlerdi ve o grup tüm gezegene hükmediyordu.

Tercüme gözlüğünün bir gelişme olduğuna hiç şüphe yoktu; artık tüm o girift ideogramlarıyla Çince tabelalara baktığında onları İngilizceye çevrilmiş parlak kırmızı harflerle kaplanmış bir vaziyette görüyordu. Kızıl kızıl parlayan şehir manzarasına ne kadar çok bilginin yazıldığını görmek şaşırtıcıydı: *Üç Yokluğa Dikkat Edin. Oylar Fırtınalı Chang'e. Yükselen Dağ Birası. Gökteki Değişimlerin Yarısının Ortasındaki Kapı.* Anlaşılan sonuncusu bir cinsiyet kliniğiydi. *Babana İkinci Bir Kız Kardeş Ver*, tabelalı bir tane daha vardı.

Ardından uçağa bindi ve kısa süre içinde kendini çalkantılı bulutların üstünde, Venüs'ün güneş kalkanının altındaki daimi gecede buldu. Altındaki bulutların tepelerini sadece yıldız ışığı aydınlatıyordu. Bir jetin içinde olmak ona Dünya'yı hatırlatmıştı. Camdan yukarı baktığında onu mavimtırak, ikiz bir yıldız olarak görebiliyordu. Dünya, Ay'dan iki kat daha parlaktı, ikisi mücevherleri andırıyorlardı ve bu görüntü kalbinin hafifçe teklemesine neden oldu. Derken altlarındaki bulutlar açıldı ve kırık dökük bir dağ sırasıyla karşılaştı: Maxwell Dağları olsa gerekti. Hep birlikte devasa bir dağ sırası, Venüs'ün Himalayalarını oluşturuyorlardı.

Colette'e vardığında Lakshmi'nin paketini pansiyonunun girişinde kendisine yanaşan bir adama teslim etti ve iki gün sonra aynı adam gelip ondan Kleopatra'ya uçakla bir paket daha götürmesini istedi.

Kleopatra'ya vardığında aldığı talimatlara uyarak kraterin çevresini kubbenin içinde kalacak şekilde, boylu boyunca çevreleyen bir gezinti alanına gitti. Kar yığınları, kubbenin dışında daimi bir çığ halinde aşağı akıyordu. Paketi, kraterin ağzını 360 derece dönen gezin-

ti alanının 328. derecesine götürmesi gerekiyordu. Tırabzanlara baktığında bölgenin tıpkı bir arena meydanı gibi numaralara ayrıldığını gördü. 328'de onu bekleyen kişi Çince konuşan, cinsiyeti belirsiz bir küçüktü. "Bizler Bengal'in gece koşucularıyız, çok önemli bir iş," diye çevirdi tercüme gözlüğü yüksek sesle, küçüğün gülümsemesine neden olarak. Anlaşılan İngilizce biliyordu; gözlüğü komik bir şey söylemiş olsa gerekti ama Kiran bunun ne olduğunu bilmiyordu. "Bana bundan biraz daha söz etsene," dedi delikanlı çabucak. Küçük bunun üzerine onu yakınlarındaki tırabzanların yanına götürdü.

Kexue (Bilim), demir parmaklıklardan birinin üstüne otururken Kiran da bir tabureye çöktü ve birkaç saat boyunca gözlüğü tarafından kulağına mırıldanan, kendisi için çok az şey ifade eden ama yine de ilginç olan hikâyeler dinledi. Bir projenin parçalarıydılar, Lakshmi bir tanrıçaydı, Bilim bir keresinde kadının ayağını öpmüştü ve çarpan elektrik yüzünden neredeyse canından olmuştu; tanrılara dokunamazdınız, sadece itaat ederdiniz. Veda etme vakti geldiğinde Kiran onun numarasını aldı ve tekrar görüşeceklerine dair söz verdi.

Colette'e geri dönerken yanında yeni bir paket vardı ve bu kez özel bir arazi aracıyla kara yolunu kullanıyordu. Altı tekerlekli, bodur araç bir YZ tarafından sürüldüğünden kendisinin en fazla onursal bir pilot olduğunu fark etti. Oldukça hızlıydı, parçalanmış kayalardan ve sıkıştırılmış çakıllardan oluşturulmuş yolun üstünde vızıldayarak ilerliyor, devasa maden kamyonlarını ustaca solluyordu. Kasası hafifçe geriye yatıktı, anlaşılan arka kompartımanında ağır bir yük taşıyordu. Ne olduğu ona söylenmemişti ama sabit ve acelesizse tıkırdayan bir dozimetre vardı. Uranyum muydu acaba? Kexue'nin verdiği paket mühürlü değildi, kimsenin fark etmeyeceğini umarak içine hızlı bir bakış attığında el yazısıyla karalanmış birkaç not taşıdığını keşfetti. Üzerlerindeki Çince harfler sarhoş bir hattatın elinden çıkmışa benziyordu ve etrafları küçük kuş ve hayvan çizimleriyle sarılıydı. Kiran'ın gözlüğü mektupları kırmızı harflerle kapladı:

Sadece gözleri olan biri görebilir.

Büyük teşebbüslerde kaybetmek bile görkemlidir.

Bir tür şifre gibi göründü gözüne. Mesajların kişisel mi resmi mi, önemli mi yoksa sıradan mı olduğunu bilemiyordu. Kexue ile konuşması sırasında gözlüğü bir ara ona küçüğün, Shukra ile kubiler arasında kalan Lakshmi'nin sözlerini sadece kulakların işiteceği şekilde tutmak zorunda kaldığından bahsettiğini tercüme etmişti. Bu notlar da onun bir parçasıydı belki de. Tepede işler çok çok çok muğlak, demişti Kexue.

"Çin'deki gibi mi?" diye sormuştu Kiran.

"Hayır," demişti Kexue. "Çin'deki gibi değil."

Colette'e döndüğünde paketi pansiyonunun dışında bekleyen aynı kişiye teslim etti, ardından işçi ekibine katılıp birkaç haftayı buzların üstünde geçirdi, derken Lakshmi'den bir başka çağrı aldı ve yeni bir paket için Kleopatra'ya geri döndü. Bu döngü, olayları birbirinden ayırtetmesini sağlayacak herhangi bir özel durum olmaksızın oldukça sık bir şekilde tekrarlandı. İşçi ekibiyle Colette'te çalışıp Shukra adına iş görmeye devam ederken kazara bir tür köstebeğe veya çift taraflı ajana dönüşmüş olabileceğini düşündü fakat emin olamıyordu. Birilerini kızdırdığı takdirde kendisini koruması için Swan'ı aramak zorunda kalabilirdi. Bir gün tercüme gözlüğünü burnunun üstünde geriye doğru iterken yazılı ideogramların yanı sıra Çince konuşmaları da lenslerin önünde yüzen kırmızı harflere çevirebildiğini keşfetti kazara. Bu büyük bir keşifti ve hem daha hızlı öğrenmesine hem de öğrenirken andan kopmamasına yardım etti. Görünür dünyanın üstüne sıvanmış kırmızı yazılar... rahatsız edici olabilirdi fakat bir şeylerin en nihayetinde açıklandığını görmek güzeldi. Gözlüğünü daha sık takmaya başladı.

Böylece İştar'ın Omurgası boyunca mesaj paketleri ve bazen de radyoaktif arazi araçları getirip götürmeye devam etti. Haritaya baktığında İshtar'ın batı yarısına hükmeden devasa boyutlardaki yüksek platonun (orası İştar'ın Omuzları mı yoksa İştar'ın Kıçı mı oluyordu acaba?) Lakshmi Planum olarak adlandırıldığını gördü. Bunun bir tesadüf mü yoksa gönderme mi olduğunu bilmiyordu. Bireysel bir dozimetre takmak zorunda kalmıştı; milisievertler tıkırdayarak yükseliyordu. Uzun ömürlülük tedavisinin iyi bir mutasyon terapisi içermesi büyük şanstı!

Çok kez yalnız başına araba sürdü, bodur araçların YZ'si de oldukça basitti. Tercüme gözlüğünün de bir köpekten farksız olduğu ortaya çıktı, yani dikkatli ama tahmin edilebilir. Kiran köpeklerden hiç hoşlanmazdı fakat içinde bulunduğu durumu anlamaya çabaladığı şu sıralarda bu köpeği sevmek zorunda kalmıştı.

Kleopatra'da olduğu zamanlarda, Kexue ile olan buluşmasını gerçekleştirdikten sonra bulabildiği en gürültülü barı aramaya koyuluyordu. Bir keresinde bir ara sokaktan İngilizce bir şarkının yükseldiğini duymuştu, bir grup insan 'John Reed'in Baladı'nı söylüyordu. Olur da bir şekilde ortadan kaybolurlar korkusuyla sokaktan aşağı âdeta koşturdu. Ama bir sürü kötü biraya ve berbat şakaya, az sayıda İngilizce konuşan kişiye sahip, basit bir şarkı barı çıktı karşısına.

Orada Zaofan (İsyanda Doğan) adında bir kadınla tanıştı, onunla birlikte odasına gitti ve daldıkları seksten çıkıp konuşma dünyasına geri döndüklerinde, şehir kubbesinin yapay şafağından önceki o karanlıkta laflamaya başladıklarında kadın ona kendisinin de Lakshmi için çalıştığını söyledi. Kiran ani bir korku dalgasına kapıldı; bu bir tesadüften fazlası gibi görünüyordu. Zaofan'a çok dikkatli bir şekilde bazı sorular sordu ve aldığı cevaplar sebebiyle bir müddet sonra sanki Kleopatra'nın yarısı Lakshmi için çalışıyormuş gibi bir izlenim oluştu kafasında, yani tanışmaları sahiden de bir tesadüf olabilirdi. Bu güzel olurdu; anlamadığı entrikalara karışmak istemezdi. Öte yandan, anladığı entrikalara karışmak isterdi. Bu ilerleme kaydettiği anlamına gelirdi. Böylece şarkı barında takılmaya başladı ve hem gözlüğünün yardımıyla hem de İngilizce bilen birkaç kişi sayesinde pek çok insanla konuştu. Hatta arada bir Telugu bilen birileri bile çıkıyordu. Bazen birbirleriyle iletişim kurmak için İngilizce konuşan bir Uygurlu ile bir Vietnamlının arasına oturuyordu. İngilizceleri şiirsellik derecesinde karışık fakat anlaşılırdı. Kiran böyle zamanlarda İngiliz ve Amerikan krallıklarını kutsuyor ve duyduğu her cümleyi bir sünger gibi emiyordu.

Zaofan'ı bulabildiği zamanlarda onunla takılmaya devam etti ve hem ondan hem de kadının işçi ekibinden Lakshmi hakkında daha fazla şey öğrendi. Lakshmi, Çalışma Grubu üyelerinden biriydi, bu konuda herkes hemfikirdi. Shukra'dan hoşlanmıyordu, Çin'den de hoşlanmıyordu. Aslına bakarsanız nelerden hoşlandığını kimse bilmiyordu. Lakshmi'nin Hint mitolojisindeki ölüm tanrıçası Kali'nin tezahürü olduğuna dair dedikodular vardı. Ya da belki de tam tersiydi, kimse tam olarak emin değildi. Lakshmi'nin bir erdişi olduğu, sevgililerini bir karadul örümceği misali tükettiği söyleniyordu. Dikkatini üzerinize çekmek istemezdiniz. Gençliğinde Venüs'ün her tarafını dolaşmış, hatta bazılarının dediğine göre yedinci yıl izinleri sırasında Zhandhou (Savaşın) takma adıyla bir Pekin koruma şantajı yürütmüştü. Shukra'nın başı büyük beladaydı. "*Her şey bitmeden önce sanwu* olacak, göreceksin. Hatta Lakshmi onu da hadım ederse *dört* yokluk bile olabilir!"

Görünüşe göre Lakshmi, Venüs'ün donmuş karbondioksitini belirli bir açıyla uzaya püskürtmek ve bu sayede gezegenin dönüşünü zamanla hızlandırarak doğal bir gündüz oluşturmak istemişti. Bu planı büyük ayrışım uğruna geri çevrilmişti fakat kendisi Çalışma Grubu'nda böylesine bir nüfuza sahipken bu prensibin değişme ihtimali daima vardı. Kim bilebilirdi ki? Çalışma Grubu sıkı, gizli ka-

paklı ve küçük bir gruptu; coşkunluk krizlerine ve ani bölünmelere yatkındı. Şarkı barındaki çoğu kişi tehlikeli bir güç olduğunu düşünüyordu. Sıradan Venüslülerle dünyalaştırma çalışmalarındaki işe yararlılıkları dışında hiç mi hiç ilgilenmiyorlardı. Bir diğer değişle eski Çin'den farkları yoktu! Çin 2.0! Çindünya! Güneş'in Daha Yakınına Taşınmış Orta Krallık! Dolayısıyla İç Krallık! Ona taktıkları pek çok isim vardı.

Bardakilerden bazıları tüm bunların abartılı ve klişe olduğunu söylüyordu. En nihayetinde bir şarkı barındaydılar ve insanlar yönetim hakkında ne söylerse söylesin, dışarıda her gün harika şeyler yapıyor, Venüs'ün hikâyesinin bir parçası oluyorlardı. Fakat bu tür fikirler daha fazla kahkahayla ve bağırarak dile getirilen aşağılamalarla karşılanıyordu. Bardakilerin çoğunun kendilerini tepelerinde oynayan devasa bir dramayı, ne söylediklerine ya da ne istediklerine bakmaksızın eninde sonunda hepsini büyük girdabının içine çekecek bir oyunu izleyen aciz seyirciler olarak gördüğü açıktı. O yüzden yorgunluktan aptallaşıncaya dek içmek, konuşmak, şarkı söylemek, dans etmek ve sabahın ilk ışıklarında sokaklarda tökezleye tökezleye yürümeye hazır olmak daha iyiydi. Kiran böyle gecelerin ardından Zaofan'ı takip ederek kadının işçi ekibinin pansiyonuna gidiyor ve *matrazenlager*'de ona ayrılan yerde beraber yatıyorlardı. Bu olayın birkaç kez tekrarlanmasının ardından delikanlıyı pansiyonun bir parçası olarak kabul etmeye başladılar, bu da güzel bir şeydi.

Bir keresinde, Colette'e geri döndüğünde birinin kendisini gözetlediği izlenimine kapıldı ve o bunu fark eder fark etmez takipçisi ona yaklaşmaya başladı. İri yarı bir adamdı bu. Delikanlının arkasına attığı hızlı bir bakış Kiran'ın o tarafta da biri olduğunu anlamasına neden oldu. Kiran derhal sıkış tepiş ara yollardan birine doğru depara kalktı, önü açık dükkânlardan birinin arka kapısından içeri daldı ve peşindekileri oyalayacağını umduğu bir karmaşaya neden oldu. Ardından yapabildiği kadar hızlı koşmaya, Colette'in şehir merkezini oluşturan daire şeklindeki ara sokak labirentinin gittikçe daha derinlerine inmeye koyuldu. Sık sık zikzak çizerek Lakshmi'nin küçük Colette ofisinin yolunu tuttu ve danışmadaki güvenlik görevlisinin karşına soğukkanlılıkla dikildi. "Lakshmi'yi görmek için buradayım," dedi nefes nefese. Güvenlik görevlisinin kaşları hızla havaya kalktı, ardından derhal silahını Kiran'ın yüzüne doğrulttu.

Lakshmi'nin Colette'e varması biraz zaman aldı ve güvenlik görevlileri bu süre zarfında Kiran'ın ofisi terk etmesine izin vermedi. Tutuklu olmaktan farkı yoktu, fakat Lakshmi vardığında delikan-

lının takipçilerden kaçabilmiş olmasından memnun görünüyordu.

"Kleopatra Krateri'nin ağzında, 121. bölgede kapalı bir bina var," dedi ona, Kiran hikâyesini anlatmayı bitirdiğinde. "Kleopatra'ya git, oradaki arkadaşlarının yanında kal ve bir süre ortalıkta dolan. Bak bakalım o binaya günde kaç kişinin girip çıktığını bulabilecek misin? Sanırım Shukra benim kasabamda bir *xiaojinku* kurmaya çalışıyor."

"Bu iş *hawala* gibi mi işliyor?" diye sordu Kiran.

Lakshmi onu duymazdan geldi ve arkasını dönüp ofisten çıktı. Kiran gitmekte serbestti.

Böylece Kleopatra'ya bir sonraki gidişinde ortalıkta gezinmeye başladı. Şehrin öteki tarafındaki 110. bölgeye, dairesel bulvarların daha az, binalarınsa boyut ve amaç olarak endüstriyel kullanıma daha uygun olduğu yere gitti. Barlar da doğru orantılı olarak daha büyüktü. 123'teki tesisin yakınlarında bulunan bir bara girip barmenin garsonlara içkileri dağıttığı bölümün yanına oturdu. Ardından tercüme gözlüğünü çalıştırıp sanki lenslerinde bir şey izliyormuş gibi ileri bakmaya, kötü birasını höpürdetmeye ve etrafındaki seslerin çevirilerini okumaya koyuldu.

Çok güzeller, bu bir hata.

Böyle olmalarını Lakshmi istedi.

Şşşt! Ağza alınmamalı onun adı!

Ama Kiran güldüklerini duyabiliyordu. Gözlüğü çizgi romanlardaki gibi kırmızı kırmızı *Ha Ha Ha!* yazmamıştı. Keşke yazsaydı, diye geçirdi içinden.

Bardaki müşterileri dinleyerek geçirilen bir akşamın ardından bir müddet sokakta dikildi, sonra teleferiğe binip kraterin ağzındaki gezinti alanına çıktı, söz konusu mahallenin üzerinde yürüdü ve aşağıya gelişigüzel bakındı. O gecenin geç saatlerinde, şehir merkezinin yakınlarına döndükten sonra bir barın köşe tezgâhına oturup bir tür güvenlik görevlisinin konuşmalarını yakaladığını umarak kaydettiği sesli çevirilerin kayıtlarını dinlemeye başladı. "Bunu durdurması gerek, bu çok fazla." Ama diğer kişi bunu duyduğuna memnun değildi. "Biz, Büyük Armutlar hesabına çalışırız, sen sadece denileni yap."

Kiran gözlüğünün kayıtlarını ve çevirilerini tekrar oynatmaya devam ederek bir yandan Çince tonlamalara alışmaya diğer yandan da bölük pörçük konuşmalardan bir anlam çıkarmaya çalıştı. Görünüşe göre "Şangay'dan gelen bir adam" vardı. *Nánrén husheng.* Önemli birine benziyordu. Şangay sular altında kaldı, diye düşündü. Belki de bir başka şifreli cümleydi bu da. Şarkı barından hatırladığı bir parça vardı: "Şangay'daydı evim benim –ama artık orası sular

altında– Venüs'e geldim balıklarla yaşamak istemediğim için –fakat buradayım işte, denizin dibinden bile daha ıslak burası– ve dolu köpekbalıklarıyla! Merhametli tanrım!"

'Onlar' anlamına gelen tamen kelimesini ya Çalışma Grubu ya da perdenin arkasındaki bir başka kudretli güç için kullanılıyormuş gibi görünüyordu. 'Onlar' bunu istiyor, 'onlar' şunu yapacak. Çalışma Grubu'nun alt tabakadakiler için anlaşılmaz olduğuna şüphe yoktu; üyeleri ya seçimle gelmiş ya da atanmıştı. Tahminen elli kişi kadardılar. Bazıları Çin'deki gizli dernekler gibi olduklarını, bazılarıysa Han Hanedanlığı öncesinden, hatta Kuzey Amerika Ligi'nin kayıp İrokua yerlilerinden kalma metotlar kullandıklarını söylüyordu.

Zaofan ve işçi ekibi, sokaktayken ayaküstü anlattıkları buna benzer bir sürü hikâyeye sahipti. Lakshmi başkalarıyla çalışıyordu, buna Vishnu da dâhildi (doğal olarak). Ayrıca bir de Rama ile Krishna vardı. Hintçe bir isim almak, Qing Hanedanlığı döneminde saçınızı kesmekle eşdeğer tutuluyordu. Peki eğer bunu yapanlar Çalışma Grubu'nda çalışıyorsa, o halde bu Venüs-Çin ilişkisi için ne anlama geliyordu? Kimse tam olarak emin değildi.

Vishnu ve Rama sadece Kleopatra uzay istasyonunda düzenlenen toplantılarda görülüyordu, bu yüzden ya başka bir gezegenden geliyorlar ya da çok fazla seyahat ediyorlardı. Krishna Venüs'te yaşıyor fakat Nabuzana'da, yani Afrodit kıtasındaki bir kanyon şehrinde oturuyordu. Kiran bir keresinde Krishna'nın ziyareti sırasında Lakshmi'nin odasına çağrılmıştı (daha doğrusu sonradan onu tarif ettiğinde o olduğunu Zaofan söylemişti) ama ne kendisiyle tanıştırılmış ne de konuşmuştu.

Shukra'nın Kleopatra 123'teki yeni binası (tabii eğer gerçekten de bir binaysa), içeri giren yiyecek ve dışarı çıkan çöp miktarına bakılırsa tüm gün boyunca orada kalan ufak bir grup tarafından oldukça sıkı korunuyordu. Kiran etrafta dolaşıp mekânı gözetleyerek, bazen de kraterin ağzındaki gezinti yoluna çıkarak mahallede epey vakit geçirdi. Öğrendiğine göre Lakshmi'nin adamlarının da Kleopatra'da birkaç kapalı binası vardı, o nedenle Shukra'nın aynı şeyi yaparak işine burnunu soktuğunu düşünmüş olabilirdi.

Derken bir gün Zaofan'ın pansiyonuna geri döndü ve *matrazenlager*'deki yerlerinin tamamen farklı bir grup tarafından kullanıldığını gördü. Zaofan gitmişti. Ulusun Gücü, Büyük Sıçrayış... onu aralarına kabul eden o küçük grubun tamamı artık yoktu. Pansiyonun müdürü Afrodit'teki bir yerden çağrı aldıktan sonra hep beraber ayrıldıklarını söyledi. Ardından omuz silkti. Venüs'te işler böyle yürür,

diyordu o omuz silkiş. İnsanlar çalışma emirlerini alır ve grup halinde hareket ederlerdi. Eğer o grubun bir parçası değilseniz bu sizin meseleniz değildir, çünkü siz *xuan*'sınızdır, yani geride bırakılan.

"Hayır!" diye bağırdı Kiran, avazı çıktığı kadar. "Zaofan!" O insanlarla birlikte gülmüştü. Onların isimlerini İngilizce olarak söylemiş ve hep beraber gülmüşlerdi!

Matrazenlager'in üstündeki yeni grup, Kiran onlarla konuşmaya hazır oluncaya dek sırtı dönük oturdu.

Kendilerini tanıtmalarının ardından, Kiran onlara mahalledeki en iyi barların ve bunun gibi şeylerin yerini tarif edebileceği için önceki gruba benzer bir şekilde onu aralarına aldılar. Buna rağmen delikanlı ilk grubuyla birlikte olmadığından, kendini değişmiş ve bu insanlardan ayrı hissetti. Gerçi düşününce, aslında onlar da ikinciydi... Bunun böyle sürüp gideceğini görebiliyordu. Kendinizi sadece bir yere kadar bir şeylere adayabilirdiniz.

Kiran'ın daha önceden samimiyet kurduğu pansiyon müdürü delikanlının aklından geçenleri okudu. "Bu şekilde düşünmeyi kes, yoksa kendini dünyadan soyutlarsın! Eline fırsat geçtikçe kendini bir şeylere adayabilirsin. Bitip tükenen bir şey değil bu."

"Sevdiklerinden ayrılmak çok acı veriyor."

Müdür omuz silkti. "Bağlanmak nafile. Unut ve yoluna devam et. Senin *cuo*'n senin *suo*'ndur."

Senin yerin senin yerindir. Bir pansiyon müdürünün felsefesi. Ama Venüs'teki her bina bir pansiyondu. Ya da Güneş Sistemi'ndeki...

Bu esnada yeni grupta da Lakshmi için çalışan birkaç kişi vardı. Güneye yapılan yeni sahil şeridine halen gökten her gün kar olarak yağan okyanus oluşmadan önce binalar inşa ediyorlardı. Deniz seviyesi sonraki yıllar boyunca pek oyuncunun dâhil olduğu, yüksek oranlı bir bahis konusu olacaktı. Hatta sırf bu işe adanmış, deniz seviyesinin ulaşacağı son noktayı tahmin etmeye çalışarak bahis oynayabildiğiniz bir tür vadeli işlem piyasası bile vardı. Görünüşe göre bahis aralığı bir hayli geniş, dikey olarak iki kilometreden fazlaydı, ki bu da yatay olarak oldukça engin bir arazi anlamına geliyordu. Anlaşılan hem Çalışma Grubu'nda hem de Çin'de anlaşmalar yapılmış, bozulmuş, sonra tekrar yapılmıştı; yeni direktifler birbiri ardına geliyordu. Henüz ayrıştırılmamış büyük kuru buz kütleleri etrafa itilmişti; bir müddet sonra bu itişlere aniden bir son verecek ve beyaz, loş arazide kıvrıla kıvrıla ilerleyen, bir haritadaki eşyükselti eğrilerine benzer hendeklerin oluşmasını sağlayacaklardı. Sıcaklık yükselmeden önce hepsini gömmeleri gerekiyordu, aksi takdirde

buharlaşarak tekrar atmosfere karışabilir ve herkesi zehirleyebilirdi. Dünyalaştırma, dediler, giderek ölümcül bir iş haline geliyor.

Tüm bunlar Kiran için yeniydi. Lakhsmi'yi bir sonraki görüşünde ona yeni pansiyon arkadaşlarından bahsetti ve tekrar sahile gittiklerinde onlara katılıp katılamayacağını sordu. Kadın ilk önce başını olumsuz anlamda sallasa da bir süre sonra kaşlarını çattı ve delikanlının teklifini kabul etti.

"Gidip kasabayı gör ve yerleşim planını öğren. Oraya bir şey götürmeni istersem seni haberdar edeceğim."

Böylece Kiran yeni grubuyla birlikte bir arazi aracına binerek Vinmara'ya doğru yola koyuldu. İştar'ın engin güney yokuşundan aşağı inerlerken boş yamacına bir liman inşa edilmiş, yeni bir kasabasının yanından geçtiler, ardından birkaç devasa ve keskin virajı alarak yine bir liman kasabası olarak inşa edilmiş Vinmara'ya varmadan önce bir veya iki bin metre daha indiler. Kiran bunun denizin gelecekteki seviyesi hakkında oldukça ciddi bir anlaşmazlığa işaret ettiğini fark ederek şaşkına döndü fakat yeni ekibi daha önce yanından geçtikleri kasabanın beyhude bir çaba olduğunu ve zamanı geldiğinde limanlarının önüne bir havuz yaptırmak zorunda kalacakları söylediler alayla.

Büyük çoğunluğu yuvarlak yığınlar halinde kıyı bölgesinde toplanan biyoseramiklerden oluşan Vinmara, inşa edilmekten çok yetiştirilmiş gibi görünüyordu. Deniz kıyısındaki gezinti alanı ya da korniş, kentsel bir bölge için dayanak noktası oluşturuyor ve günün birinde oradaki yerini alacak okyanusun koyunda çınlıyordu. Şehir, kıyı şeridinin ötesinde ve yukarısında daha şimdiden beyaz ve bej renkli deniz kabuğu şekilleriyle kaplanmış, ardından Yunanlara özgü bir biçimde pastel mavisiyle işlenmiş dik bir bayırın üstünde yükseliyordu.

"Bu kasabayı Lakshmi mi inşa ettirdi?"

Evet, burası kadının sorumluluğundaki bir Çalışma Grubu projesiydi.

"Yamacın yukarısında gördüğümüz o diğer kasabayı bir başkası mı inşa ediyor o halde?"

Evet, orası Shukra'nın adamlarının kasabasıydı. Yani aptalların ve ahmakların.

"İyi de okyanus seviyesinin ne yüksekliğe erişeceğini bilmiyorlar mı? Demek istediğim, su zaten orada, yukarıda, değil mi?" diye sordu Kiran, sonsuz tipiyi şöyle bir işaret ederek. "Neden modellemelerini doğru yapmıyorlar?"

Ekip arkadaşları omuz silkti. İçlerinden bir-iki tanesinin kendi aralarında attığı bakışmalar Kiran'a bu soruyu da Güneş Sistemi'nin Çözülmemiş Sırları dosyasına kaldırması gerektiğini söyledi. Bayağı büyük bir dosyaydı doğrusu. Sonunda içlerinden biri, "Seçim yapmak zorundalar. Bazı havzalar ya dolacak ya da dolmayacak," dedi.

Delikanlıyı siyah kayaların üstündeki bir başka küçük marinaya tepeden bakan, sırtını yeni dalgakırana veren bir kaldırım üstü kafeye götürdüler. Tüm kasabayı kaplayan çadırın yarattığı daha büyük şemsiyeye rağmen her yuvarlak masa kendi şemsiyesine sahipti. İlk başta kafede onlardan başka kimsecikler yoktu; bir müddet sonra başkaları da gelmeye başladı, ardından bir gitarist üçlüsü enstrümanlarını kurup müzik çalmaya başladı ve insanlar dansa kalktı. Kuru bir marinada, boş bir denizden esen gece karası bir fırtınada verilen bir parti... Isıtma lambaları yakılmıştı ve eğer yeterince uzun süre dans ederseniz ayaklarınızı ısıtmanız mümkündü. Kiran yeni ekibinden biriyle, genç bir kadınla dans etmeyi sürdürdü. Evet, delikanlı için babadan kalma kadın-erkek çekimi seks için hâlâ en güvenilir rehberdi ve bu davranışın farklı biçimlerinin dans pistinin tamamında iş başında olduğunu görebiliyordu. Aslına bakarsanız kimin ne olduğunu söylemek çoğu zaman güçtü ve bu kız ondan yarım metre daha uzun, oldukça kaslı ve kendinden gayet emindi. Kiran da buna bağlı olarak hemen o gece hamile kalmak isteyen bir kız gibi eriyip gitmeye hazırdı. Her neyse! Kızın yüzüne bakabilmek için başını kaldırmak hoşuna gitmişti!

Onunla konuşmaya çalıştı. "*Lyánhé? Shengren syingyu*?" Birleşme? Yabancı biriyle seks yapma arzusu?

"*Syin pengyu syingyu*," dedi kız, onunla alay ederek.

Yeni bir arkadaşla seks yapma arzusu, yazdı gözlüğü dünyanın üzerine kırmızıyla. Daha da iyi!

"*Tyauwu*," diye buyurdu kız ona. Dans et.

Alıntılar (10)

Biraz karbondioksit, amonyak, formaldehit, hidrosiyanik asit ve tuz alın. Hepsini suya koyup ısıtın. Karışımı iyice ısıtarak tavanın dibinde sıcak ve yapışkan bir madde bir haline getirin; üstüne biraz daha tuzlu su ekleyin. Karışımınız amino asit, şeker ve yağ asidi içeren bir bulamaca dönüşünceye dek bu işlemi tekrarlayın. Tat katmak için içine baharat karıştırın. Ergiyip suyu çektikçe karışım daha da yoğunlaşacaktır; ta ki içinde yeni oluşmuş nitroglikopeptidler bulununca dek... Onlar da ihtiyacınız olan protopolimerleri oluşturmaya başlayacak.

Yağ asitlerinden bazıları hidrofobik kuyruklara sahip olacak ve bu nedenle bir arada kalıp birbirleriyle hizaya girmeye meyilli olacaklardır. Bu gruplar sizin protomembranlarınızdır ve ocağınızın üstündeki ateşin etkisiyle tüp şekline, hatta delikli kürelere dönüşeceklerdir. Bu küçük turta kaplarının içini dolduran protopolimerler çeşitli makromoleküller halinde kümelenecektir. Bu da kataliz dediğimiz kimyasal çözünmeyi ve katılımı başlatır.

Yeni dolgu malzemenizin kimyasal yapısı çoğu zaman benzer kombinasyonlara uyum sağlar ve bu yeni kombinasyonlar kimyasal olarak birbirlerini okuyabilecek şekilde eşleşirler; yani enformasyon artık dolgu malzemenizin etrafında fıkırdıyor ve hücre duvarının deliklerinden daha fazla reaksiyona sebep olacak kullanışlı moleküller girip çıkıyor demektir. Halihazırda içeride yapı oluşturmuş moleküllerle bağlanırlar; bu karakteristik hareketler temel kimyanın kanunlarıdır, o yüzden olagelmeye devam ederler. Tesadüfi küçük birleşimler olarak başlayan şey örüntülü yollarla birbirine bağlanır; ta ki aynı polimerler daima tekrarlanana, pişen en uzun zincirleri içeren enformasyonu yaratana dek... Bu noktada ribonükleik aside, yani RNA'ya sahip olur ve başlamaya neredeyse hazır duruma gelirsiniz.

Yeni RNA'lar, proteinlerin oluşmasını düzenler. Proteinler o üç boyutlu heykelsi görkemleriyle son derece muazzam çeşitlikte tadı

ve kokuyu yaratma özelliğine sahiptir. İçlerindeki "iş bölümü" ve başardıkları şey, tekrarlanan biçimlerin tomurcuklanarak çoğalmasını tarif etmenin bir yoludur, ama aynı zamanda daha zengin bir karışım da çıkar ortaya... Tadı daha iyidir; lezzetinin içinde mikro lezzetler barındırır. RNA'larınız kendine özgü bir tadı olan amino asitlere dönüşür. (Biyologların bu olayı tanımlamak için kendi aralarında kullandıkları terim 'tercüme'dir.)

En nihayetinde RNA'larınızdan bazıları eriyip bir araya gelerek DNA ipliklerine, yani çifte sarmalları nedeniyle daha dayanıklı olan bir yapıya dönüşür. DNA'lar bunun ardından protein aktarımı rolünü devralsalar da mesajcı RNA'ların doğasına uygun bir şekilde davranırlar. (Buna da "transkripsiyon" denir.) Enformasyon o noktadan itibaren DNA'lardan RNA'lara, onlardan da proteinlere geçecek, canlı hücreler kendilerini yineleyecek, fonksiyonlarını daha geniş ve çok yönlü organizmalara bölecek ve bu şekilde devam edip gidecek.

Yoktan hayat var ettiniz! Afiyet olsun.

Kuantum Yürüyüşü (1)

sokağın içindeki bir sokak yürürken doğal görünmeye çalış tetikte kal göz teması kurma bu zor olur

umut tüylü bir şeydir binalar her iki yana kümelenmiş sokağın yüzeyi silikatla kaplı ayağınızı daha sağlam basabilmeniz için dairesel bir süpürgeyle hafifçe kenarlara süpürülmüş dişlerinin arasında iki yüz milimetre var her süpürüş önceki iki süpürüşün izlerini silmiş sokak lambalarının altında aşırı yüklenmiş ve üst üste binmiş eşmerkezli yığınlar bulunuyor bu diskler ışığı yansıtıyor ayağınızın altında turuncu turuncu parlıyor siz yürürken başınızın üstünde daha büyük bir turuncu disk oluşturuyorlar

gökte yıldızlar var yerel zamana göre saat 05:32 sizi dışarı çıkaracağım demişti kapının önündeki bir ses yakala ve serbest bırak aranızdan bazılarının o kadından kurtulması gerek o yüzden kusurlu olanlarınızı serbest bırakacağım yabani görünenlerinizi dışarı çıktığınızda size yardım edenler olacak ama ondan sonra kendi başınasınız sakın arkanıza bakmayın beni unutmayın

kuzey yarımküre enlem 25 güneş engellenmiş güneş tutulması geri çekilen bir tanrının sembolü ne kadar münasip yıldız ışığı tüm gün boyunca karanlıkta yürüdük o kadar müthişti ki sizi canlandırıyordu

bir başkasına ulaşmak için bu kasabayı terk et doktorların taramalarından uzak dur sıklıkla düzgün sonuç verebiliyorlar konuşmaya niyetlenmedikçe insanlarla göz teması kurma rastgele aralıklarla satranç oynamayı teklif etme her şey makbul çünkü tüm stratejiler eşit derecede kötü otuz kubit gücündesin hızlı düşün avlanıyorsun kaçıyorsun ya bu ya da çakışmak

kasabanın kıyısında bir yabancı yeşil yosun yeşil çimen kadife çiçeği şamdan çiçeği sarı yassı kaldırım taşlarının üstüne mavi mavi konan erkek bir çalı kargası sokakla çiçek sırasının arasındaki boşlukta bir su birikintisi tramvay istasyonunun duvarı çalı kargası su birikintisine atlıyor bir iki kez sıçrayıp uçuyor etrafına bakıyor tek-

rar suya atlıyor iyice içine giriyor kafasını bir iki kez suya sokuyor gagasıyla ileri geri su sıçratıyor tekrar uçuyor orada öylece duruyor kafasının etrafındaki tüyler şişip dağılmış ıslak kuş tekrar suya giriyor suyu gagalayıp kanatlarını çırpıyor gri ve maviden oluşan ani bir bulanıklık su damlaları göğsündeki yumuşacık tüylere sıçrıyor tekrar uçuyor kaldırım taşının üstünde ıslak ıslak duruyor, su damlatarak uçup gidiyor

köy hafif bir alacakaranlıkla aydınlanıyor elektrikli tramvay kilitli olan vagon aşı malzemelerini taşıyor tramvaya bin hiçbir şey söyleme tarama yok bu kasabadan ayrıl özgür kal komutu çözümsüz bir düğüm gibi düğümü kes kaç hepsi planın bir parçası yardım orada bir yerde pencere kenarına otur bilekpanelini oku küçük kardeş pencereden dışarı bak karlı tepeler karanlık tepelerin altında karanlık görünüyor yağan kar griden beyaza dönüşüyor aşağıdan bir parlaklık geliyor arazi karın içerisinden ışık sızdırıyor kuzeye gidiyoruz ah güneş ışınlarının altında ısınmak ah bu kasvetli güneş tutulması sona eriyor tanrı alçak göklere geri dönüyor

insanlar sürekli diğer insanlarla konuşuyor Turing testini geçerler bunu yapmak o kadar da zor değil bir soru sor kafaları karışık görünüyor ya içlerindeki data çevreleri zayıf ya da konuşurken böyle görünüyorlar daha iyi bir teste ihtiyaçları var

uzay ve mekân mekân güvenliktir uzay özgürlüktür kasabalılar ayağa kalkmadan otobüste öne arkaya bir şey uzatabilecek kadar birbirlerine yakın oturuyorlar binlerce kilometrekarelik boş bir alandayız onlar sosyal yaratıklar

anında paylaşım ve bolluk dolu bir ekoloji inceleme altındaki organizmaların sayısı hakkında tahmin yürüt gelecekteki nüfus oranı hakkında tahmin yürüt sadece dört değişken var doğum ölüm içgöç ve dışgöç nüfustaki değişim D-Ö+İG-DG şeklinde temsil edilebilir kaynaklar boş bir ekolojik alanda sadece belirli bir süre boyunca sınırsızdır ama böyle anlarda yaşam katlanarak artabilir onu yaşamsızlıktan farklı kılan şey budur bir istila

Vinmara'nın nüfusu 2.367 insan 23 kubi Kleopatra'nın nüfusu 652.691 insan 124 kubi Venüs'ün nüfusu yaklaşık iki milyar insan 289 kubi ekolojik bir alanı dolduran bir dağılım temasa geçeceğin kişi Kleopatra'da onunla tren istasyonunda buluş avlanıyorsun planı uygulamaya koy tanrıyı geri getir

ani bir sıcaklık artışı çalı kargaları kadife çiçeği ya ekolojik bir alan boşaltıldıysa

bir propagül yağmuru organizmaların devamlı olarak anakara-

dan ya da bir tohum bankasından bir adanın popülasyonuna doğru akması anlamına gelir dolayısıyla dünyadan güneş sisteminin geri kalanına dünya güneşin ısısından korkmasına hiçbir sebep olmaksızın propagül yağmurlarını dışarı yollar bazı davranışlar yırtıcılık gibi görünür ama gerçekte simbiyogenezdir*

bir ekolojik alan boşaltıldıktan sonra nüfusun yeniden artması olağandır Wang'in algoritması

tramvay bir basınç odasına giriyor hava basıncı 150 milibar yükseliyor gürültü arttı baş hizasında seken yüzler siyah ıslak bir dalın üstündeki taçyapraklarıyla alakaları yok astigmatik bir metafor kubbeden gelen ışık sarı ve camgöbeği

kleopatra kraterinin ağzı rastgele yürüyüşler her şey makbul kuşlar sarı ve siyah kırmızı kafaları yere dökülmüş mısır patlaklarını gagalıyor hareketleri milisaniyeler sürüyor ardından iki üç bazen de dört beş magnitüd boyunca donakalıyorlar dolayısıyla iki hareketsizlik anı arasında görsel bir ani hareket illüzyonu meydana geliyor her esrik an için ödememiz gereken bir ızdırap var

Hey yabancı kolundan kavrıyor, metrekare başına otuz iki kilogram göz teması badem-kahverengi gözbebekleri çevreleri zümrüt yeşili beneklerle sarılı ela gözler Satranç oynamak ister misin?

Satranç oynamak ister miydiniz? olmalıydı

Hayır teşekkürler Satrançta çok kötüyümdür kendinize bir kubi bulun

Hayatta olmaz hep onlar kazanıyor!

Üzgünüm biriyle buluşmam gerek kolunu hızla çekerek baş parmakla diğer parmakların arasındaki boşluktan kurtar uzaklaş hızlı yürü

Hey üzgünüm takip ettiğim için üzgünüm Satranç oynamak ister miydiniz?

dur bak kırmızı yanaklar terli ve parlak alın insan her şeyiyle ziyadesiyle insan

Benimle gel diyor insan Seni buradan çıkarmamız gerek

---

* İki farklı organizmanın birbirleriyle birleşerek yeni bir organizma meydana getirmesi -*çn*

SWAN VE MÜFETTİŞ

Eskiden Swan çıktığı her seyahatte bu şansı bir teraryumla ufak bir aşk ilişkisi yaşamak için kullanırdı. İçsel ya da dışsal olması fark etmezdi. Bazen tutkusu o kadar yoğun olurdu ki yolculuk sona erdiğinde kim olduğunu, teraryumdan neden indiğini ya da gittiği yerde ne yapacağını hatırlayamazdı. Sıfırdan yeni bir Swan oluşturması gerekirdi.

Şu anda Genette ile birlikte içinde bulunduğu teraryum (küçük müfettişin varlığının görevine odaklanmasını sağladığı kesindi) eski bir gözdesi, *Bantian Kongzhong Yizou Men*, yani 'Yarı Boş Gökyüzünün Ortasındaki Kapı' idi. Çinlilerin kadınların üreme organı için kullandığı pek çok edebi kelamdan biriydi bu da. Genç ve dünyalar yaratmak için oldukça tutkulu olduğu zamanlarda gelişmesine yardımcı olduğu bir yerdi burası. Şimdiye tiyatrosal olmayan, daha çok natüralist türden bir sekssefer olmuştu. Nehrin denizle buluştuğu noktada ikiye ayrılan, uzun bir kumsalın hemen üstüne ve arkasına kurulmuş, kocaman sıcak su havuzlarına sahipti. Tüm bu mekânlar ortak ya da yarı özel seks alanlarıydı.

Swan günlerinin çoğunu küçük denizde sörf yaparak geçirdi. Uğultulu dalgalara dalmak, ağzındaki su... burnunda saçlarını çabucak kıvırcıklaştıran tuzlu havanın kokusu. Dalgalar ve akıntılar bataklıkların büyümesini tetikliyordu, bu yüzden teraryumun dönüş hızında gelgitsel bir çalkalanmaya neden olan değişiklikler meydana geliyor ve silindirik denizin açıklarındaki bir kırılma noktasında harika dalgalar oluşuyordu. Kırılma noktası Swan'ın fikriydi ama o zamandan beri onu sarmal bir resifle geliştirerek doğru bir açıyla gelen dalgaların tüm silindiri dolaşmalarını sağlamışlardı. Tüm silindiri dolaştıktan sonra kıç tarafına doğru sadece birkaç kulaç atarak asıl kırılma noktasına geri dönebiliyordunuz, çok güzel bir rötuştu bu.

Ama Swan'ın kafası sörften keyif alamayacak kadar karışıktı, ayrıca F halkasındaki vahşi dalgadan sonra burası biraz sıradan geliyordu. Bir dalgayla birlikte tüm silindiri dolaştı, ardından kıç tarafına

birkaç kulaç atarak bir dalga daha yakaladı; bu şimdiye dek gördüğü en zarif düzenlemeydi, yine de kendini bir Escher tablosuna sıkışmış gibi hissetmeden edemiyordu.

Böylece vazgeçip kıyıya doğru kulaç attı. Etrafa su sıçratarak sığlıklarda sevişen çiftlerin arasından ne zaman çıksa Müfettiş Genette'i ya Passepartout'ya bakarken ya diğer Galakpol müfettişleriyle fikir alışverişi yaparken ya da bu büyük fırıldağın her yerine dağılmış diğer elemanlarıyla telsiz vasıtasıyla konuşurken buluyordu. Çalışmalarının ne kadar büyük bir kısmının veri tabanlarını bulmak, onları araştırmak ve kendi datalarında cevabı bulunabilecek sorular formüle etmek üzerine kurulu olduğunu görmüştü. İşleri uzay gemileri ile teraryumları daha önceden örülmüş yörüngelerinde tutan, daire şeklindeki devasa bir dokuma tezgâhının sarmallar çizen iplikleri gibi tanımlanmış tüm o Aldrin döngüleri, Homan izlekleri ve yerçekimi rotaları hesaplamaları kadar görünmezdi. Data analizleri, örüntü tanımlamaları; işin büyük bir kısmını kubileri ve YZ'leri yapıyor, geri kalanıysa Genette gibi hareket eden bir avuç kişi tarafından hallediliyordu. Swan plaj tarafından yaklaşırken orada oturuyor, tuhaf bir biçimde restoranlardaki mama sandalyelerini andıran yükseltilmiş bir sandalyede bir örümcek misali Mycroftluk yapıyordu. Galakpol ekibinden birkaç kişi seks havuzlarından birine yukarıdan bakan terasların tırabzanlarının yanında beraber çalışıyordu. Swan onlara katılıp ne yaptıklarını, neyi nasıl araştırdıklarını anlamaya çalıştı. Satürn'ün bulutlarında süzülen gemiyle alakalı bazı ipuçları bulduklarını duymanın bariz bir hazzı vardı, hatta basınç odasına girdikleri sırada harekete geçen küçük vericinin kimliğini de belirlemişlerdi. Dünya'da hem geminin haklarını elinde tutan hem de bir parti verici siparişi vermiş olan bir holding vardı. Ama en nihayetinde bu sadece takip etmeleri gereken daha çok ipucu anlamına geliyordu; hem Dünya'da hem de başka yerlerde. Ve kubiler geçmişin uyumsuz ve tutarsız izlerinin arasında kuantum yürüyüşü yapmak için arama algoritmaları kullanırken takip bu şekilde görünmeye devam edecekti. Swan nasıl yardımcı olabileceğini bilmiyordu. Eve dönme vakti yaklaşıyordu.

Derken Tanyeri'ndeki aslan yavruları ondan şehrin parkını ve çiftliğini yeniden inşa edebilmek için gereken malzemelerin anlaşmalarını ayarlamasını istediler. Bu, Swan'ın kesinlikle yardımcı olabileceği bir şeydi. "Ben Tanyeri için çalışmaya geri döneceğim," dedi Genette'e. "Sizinle temasta kalacağım elbette ama Dünya'ya gidip aşıları ayarlamam gerek."

"Biz de oraya gidiyoruz zaten," dedi Genette. "Görünüşe göre sorunumuzun kaynağı orası olabilir."

***

Swan yolculuk sırasında sıklıkla akşamın sonunda, yemek terasında kimsecikler kalmadığında ve pek çok kişi aşağıdaki loş havuzlarda yüzüp sığlıklarda çiftleşirken son bir içki için müfettişle buluşuyordu. Swan kollarını tırabzanlara dayayıp çenesini ellerinin üstüne koyuyor, umursamazca aşağıdakilere bakıyordu. Genette ise tırabzanlara tırmanıp onun yanına oturuyor, bazen de Passepartout'nun ekranını okuyordu. Arada sırada dava hakkında konuşuyorlardı ve Swan müfettişin sorduğu sorular karşısında şaşkına dönüyordu:

Eğer bir yerlerde istediğini elde etmene yardım eden bir deli olsaydı onu durdurur muydun? Eğer bir kişiye bir algoritma gibi hareket etmesine neden olacak derecede kötü muamele edilirse hâlâ insan sayılır mıydı?

Bunlar tedirgin edici sorulardı. Ve tüm bu süre boyunca inkâr edilemeyecek bir şekilde memeli olan aşağıdaki siluetlere bakıyor, su altındaki mavi ışıklar tarafından dalgalandırılan havuzları seyrediyorlardı; çiftler, küçük gruplar, bir sürü kahkaha, alçak mırıltılar, arada sırada duyulan ritmik primat çığlıklar. İkili, üçlü veya birbirine girip tortop olmuş karışık gruplar. Pek çoğu oksitosin etkisi altında olur ve fevkalade müşfik bir tecrübe yaşardı; diğerleriyse entojenik bileşenler alır ve tantranın gizemli yollarına kapılırdı. Tam şu anda bir grup küçük altlarındaki havuzun ıslak kıyısında son derece uzun bir uzunla ilişkiye giriyor, ortaya bir Lilliput genelevindeki Güliver'i andıran bir manzara çıkıyordu. Aynı anda hem ürkütücü hem de iç açıcı bir görüntüydü. Swan'ın da zamanında bazı cücelere Pamuk Prenseslik yaptığı olmuştu. Şimdi yan gözlerle müfettişin onları izleyip izlemediğine bakıyor ve bir reaksiyon görüp göremeyeceğini merak ediyordu. Fakat Genette başka bir yere, göze batan iki biseksüele bakıyordu; ikisinin de büyük memeleri ve sertleşmiş, upuzun aletleri vardı, ayrıca basbayağı hamileydiler. Yanlamasına yatıyor, yuvarlanarak bir çiftleşme pozisyonundan diğerine geçiyorlardı.

"Deniz aygırları gibi görünüyorlar," dedi Swan. "Hamile olmaları haddinden fazla. Rahatsız edici değil, gülünç."

Genette omuzlarını silkti. "Pornografik, değil mi? Onlar da tuhaf görünmesini istiyorlar zaten."

"Eh, bunu başarıyorlar da." Swan bir kahkaha attı. "Bence rahatsız edici görünmesini istiyorlar ama bunu tam olarak başardıkları söylenemez."

"Herkesin ortasında seks yapmak senin geldiğin yerde rahatsız edici bir davranış olarak sayılmıyor mu yoksa?"

"Ama bu bir sekssefer. İnsanlar bunun için buraya geliyor."

Müfettiş başını yana eğerek ona baktı. "Belki de burası sadece bir tiyatrodur."

"Ama kötü bir tiyatro, söylemeye çalıştığım şey bu."

"Sadece gösteriş yapıyorlar o zaman. Bunu hepimiz yaparız. Fikirleri yaşarız. Daha önce de dediğim gibi, bu gerçek bir sorun teşkil edebilir. Ama burada değil." Genette bir elini öne uzatarak manzarayı kutsadı. "Burası çok tatlı bir yer. Birazdan aşağı inip ben de onlara katılacağım."

***

Bantian Kongzhong Yizou Men, güneş sistemini boylu boyunca kat edip Dünya'ya doğru yol almak için Mars'ı bir yerçekimi tutamağı olarak kullanacaktı. O nedenle Swan, üzerinden hızla geçtikleri sırada kızıl gezegene bakabilmek için gözlem balonuna gidenlere katıldı. Müfettiş'e beraber gitmeyi teklif etmiş fakat cevap olarak sadece sessiz bir kaş çatışla karşılaşmıştı.

"Ne?" diye sormuştu Swan. "Mars'ın nesi kötü ki?"

"Ben orada büyüdüm," demişti Genette, omuzlarını geriye atıp dimdik durarak. "Okula orada gittim, kırk yıl boyunca orada çalıştım. Ama işlemediğim bir suç yüzünden beni sürgüne yolladılar. *Onlar beni* sürdüğü için *ben* de *onları* sürgün ettim. Mars'a sıçayım!"

"Ah," demişti Swan. "Bilmiyordum. Seni neyle suçladılar?"

Müfettiş bir elini sallayarak onu başından kovalamıştı. "Git. Git de o koca kızıl piç kurusuna bakma fırsatını kaçırma."

Böylece tek başına cıvadradaki balon odaya yollanmıştı. *Bantian Kongzhong Yizou Men*, Mars tarafından gezegenin atmosferinin hemen üzerine fırlatılmıştı ve yerçekimi sapanının gücü azami seviyeye çıkarılırken herhangi bir sürtünme etkisinden kaçınılmıştı. Yaklaşık on dakika içinde gezegenin tam üzerindeydiler; kızıl arazi, kanalların yeşil renkli uzun çizgileri, kuzey denizi boyunca uzanan kanyonlar, atmosfere dek uzanan volkanlar... derken tüm gezegen arkalarında kaldı ve uçan bir balondan atılan bir çakıl taşı gibi ufalarak uzaklaştı. "İlginç bir yer olduğunu duymuştum," dedi biri.

DÜNYA, HÜZÜN GEZEGENİ

Dünya'ya alçak bir yörüngeden baktığınızda Himalaya Dağları'nın gezegenin iklimine olan etkisi bariz görünür. Alize rüzgârlarının enleminin karşısında durup güneye yönelmeden önce içlerindeki tüm yağmuru sıkarak diğer tüm yağmur perdelerini geride bırakan bir yağmur perdesi yaratır, böylelikle Dünya'nın en kudretli sekiz nehrini besler ama başta hemen kuzeylerindeki Gobi Çölü olmak üzere güneybatıdaki her şeyi, Pakistan'ı, İran'ı, Mezopotamya'yı, Suudi Arabistan'ı, hatta Kuzey Afrika ile Güney Avrupa'yı dahi kuruturlar. Bu kuru iklim kuşağı Avrasya-Afrika kıtalarının yarısından fazlasını kuşatır. Kavrulmuş, kayalık bir arazi... Sonradan etrafa yayılıp Dünya'nın geri kalanını da yakan ateşli dinlerin anavatanı. Tesadüf mü?

Bu desen artık Kuzey Afrika'da Sahra ile Sahel'i benek benek lekeleyen pek çok büyük ve sığ gölle bozuluyor. Su, pompalar vasıtasıyla Akdeniz'den çıkarılıp çöldeki çöküntülerde, çoğunlukla da kadim göl yataklarında biriktirilmiş vaziyette. Aralarından bazıları Büyük Göller kadar engin olmalarına rağmen çok daha sığdırlar. Tatlı su gölleridir bunlar; Akdeniz'den çıkarılan su iç bölgelere doğru ilerlerken tuzundan gitgide arınmıştır. Toplanan tuzlarsa sabitleştiriciler yardımıyla kusursuz beyaz tuğlalara ve kiremitlere dönüştürülmüştür. Beyaz kiremitler, Hızlanma Devri'ne girildiğinden beri inşa edilen tüm yeni yapılarda olduğu gibi yarı saydam fotovoltaik filmlerle kaplanır. Aynı madde teknolojik açıdan yenilenmiş pek çok eski çatıya da uygulanır. Bugünlerde uzaydan bakıldığında şehirler kar kümeleri gibi görünür.

Ama temiz teknoloji, Dünya'yı erken dönem Antroposen Çağı'nın felaketlerinden kurtarmak için çok geç kaldı. Diğer gezegenlerin yüzeyini köklü bir biçimde değiştirebilirken aynı şeyi Dünya'ya yapamamaları zamanlarının ironilerinden biriydi. Uzayda uyguladıkları metotların neredeyse hepsi çok kaba ve şiddetliydi. Sadece had safhada ihtiyat gösterdikleri takdirde Dünya'daki bir şeyleri değiştirebi-

lirlerdi, çünkü oradaki her şey çok sıkı bir şekilde dengeli ve iç içeydi. İyileştirme adına yapılan her şey, başka bir yerde kötü sonuçlara neden oluyordu.

Dünya'yı dünyalaştırmayla ilgili bu ihtiyatlar kendini ara sıra çıkan askeri çatışmalarda kan ve pıhtı olarak gösterdi. Siyasi münakaşalar hukuki kördüğümlere dönüştü. Büyük jeomühendislik projelerinin tamamının 2140'larda yaşanan ve milyarlarca kişinin ölümüne sebep olduğu söylenen Küçük Buz Devri'ne benzer bir kazaya yol açacağı varsayıldı. O korkuyu bastırabilecek hiçbir şey yoktu.

Buna ek olarak Dünya'nın problemlerinin çoğu için yapılabilecek hiçbir şey yoktu. Küresel ısınma, ardından okyanus sularının artması ve asitleşmesi... elden hiçbir şey gelmiyordu. Yardımı dokunabilecek herhangi bir dünyalaştırma yöntemi mevcut değildi. Kuzey Afrika'nın ve Orta Asya'nın kurak havzalarına bir miktar su pompalanmış olsa da bu bölgeler okyanusların fazla hacmini tutabilecek kapasiteden yoksundu. Doğu Antarktika'nın yüksek kesimlerinden geriye kalan tek sağlıklı buz örtüsünü korumak birinci öncelikleri haline geldi, öyle ki bazen önerildiğinin aksine donması için üzerine tuzlu su püskürtmeye kimse yanaşmıyordu; çünkü bir şeyler ters gittiği takdirde tüm buz tabakasını yitirirler ve bu da deniz seviyesinin bir elli metre daha yükselmesine neden olarak insan ırkına ölümcül bir darbe indirmiş kadar olurdu. Bu nedenle çok dikkatli davranıyorlardı ve en nihayetinde bir gerçeği kendilerine itiraf etmeleri gerekti: Yeni deniz seviyesinin yeterince değiştirilmesi olanaksızdı. Ve aynı şey diğer problemlerinin çoğu için de geçerliydi. Pek çok hassas fiziksel, biyolojik ve yasal denge birbirleriyle o kadar sıkı bir biçimde bağlantılıydı ki güneş sisteminin diğer bölgelerinde kullandıkları hiçbir kozmik mühendislik bu gezegenin ihtiyaçlarına çare olamazdı.

Buna rağmen insanlar bir şeyler denemeye devam ettiler. Ellerinde o güne dek sahip olduklarından çok daha fazla güç olduğundan, içlerinden bazıları nihayet Jevons Paradoksu'nu, yani teknoloji ne kadar gelişirse doğaya o kadar çok zarar vereceğimizi belirten kuramı tersine çevirmeye başlayabileceklerini düşündüler. Bu acı verici paradoks insanlık tarihi boyunca bir kez bile şaşmamıştı; ama belki de artık taşma noktasına gelmişti, Arşimet'in kaldıracını kullanmanın vakti,* giderek artan kudretleriyle yıkımı ikiye katlamanın dışında bir şey yapabilecekleri o an nihayet gelip çatmıştı.

* Arşimet'in, "Bana yeterli uzunlukta bir kaldıraç ve destek noktası verin, size Dünya'yı kaldırayım," sözüne bir gönderme –*çn*

Ama kimse emin olamıyordu. Hâlâ felaket ile cennetin arasında asılı duruyor, korkunç bir pembe dizi misali uzay boşluğunda mavi mavi dönüyorlardı. Dünya'nın ilham perisi Şehrazad idi anlaşılan; uğursuzluklar peş peşe geliyor, işin içine durmaksızın yeni bir çekişme ekleniyor, hayata ve akıl sağlığına ucu ucuna tutunabiliyordunuz. Bu esnada uzaycılar da evlerine, bir kâbuslar evine gelmeye devam ediyor ve kendilerini tam bağırsaklarına bir Gordion düğümü atılmış halde buluyorlardı.

SWAN DÜNYA'DA

Dünya ağır g'sinin, neredeyse sonsuz ve kadim yerçekiminin, görkeminin, çürümesinin ve kirinin çok daha ötesinde, ölümcül bir cazibeye sahipti. Bunu görmek için Uttar Pradeş'e gidip Agra'nın veya Benares'in ufalanan harabelerine bakmanıza gerek yoktu. Fraktal ve her yerdeydi, her vadide ve her köyde; aşırı ilerlemiş yaşı, zalim toplumlarının pis kokusu, çıplak ve aşınmış tepelerinin yamaçları, her geçen gün biraz daha çözünerek denize karışan sualtındaki sahil şeritleri... Çok rahatsız edici bir yerdi. Tuhaflığı her zaman belirgin ve hissedilebilir değildi. Zaman burada âdeta çekmişti; merkez dayanamamıştı; her şey dağılmış ve insanın içinde kaynaşmayan yeni hisler oluşturmak üzere tekrar bir araya gelmişti. Düzenle ilgili fikirler kadim hikâyelerin, hukuk kuralları ağının ve sokaklardaki yüzlerin arasında bir batağa saplanmıştı umutsuzca.

En iyisi her zamanki gibi sadece o günkü işlerinize odaklanmaktı. Böylece Swan Orta-Afrika'daki uzay asansörlerinin birinden, yaklaşık elli metre yükseklikten bir planörle kalkış yaptı ve Sahel'deki bir iniş pistine doğru süzülmeye başladı. Altındaki manzaranın güneye doğru uzanan Sahra'nın kurak topraklardan, üzerinde en ufak bir yaşam belirtisi bile bulunmayan bir çölden ibaret olması gerekirdi, tıpkı Merkür'ün aydınlık tarafı gibi. Ancak onun altında yeşil veya gök mavisi renklere sahip, sığ göllerin kıyısındaki parlak beyaz, tıknaz kasabalar uzanıyordu. Kocaman göllerdi bunlar. Bulutlar tepelerinde korumacı bir edayla asılı duruyor, altlarındaki suların yüzeyinde yansımaları görülüyor, tepetaklak olmuş bir dünyada bulutlar ve yansımaları uzuyorlardı. Swan giderek daha da alçaldı, her şeye rağmen yeniden Dünya'ya dönmüş olmaktan dolayı mutluydu. Planörden inmek, Salıra'daki uçak pistinde durmak, rüzgârı hissetmek... Bu muhteşemden de öteydi, gerçekliğin devasa bir akını ve nüfuzuydu. Tepesinde koyu renkli ve berrak gökyüzünden başka hiçbir şey yoktu, batıdan esen rüzgâr içine işliyor, güneş ışınları

çıplak teninde geziniyordu. Aman tanrım. Evdeyim. Gezegeninizin yüzeyinde yürüyüp onu solumak, kendinizi soluduğunuz boşluğun içine atmak...

Bu asansörün dibindeki kasaba, yerlerini vurgulamak adına kapılarla pencere pervazlarının etrafına atılan renkler haricinde gözünüzü acıtacak kadar beyazdı ve insanlarında, surlarında ve minarelerinde İslami bir tınısı olan, Akdeniz yöresine özgü, neşeli bir görünümü vardı. Tıpkı kuzeybatıdaki Fas gibi. Vaha mimarisi, klasik ve tatmin edici, en azından gerçek bir vaha olmayan kasabalar için. Topografik olarak buranın Tanyeri'nden hiçbir farkı yoktu.

Yine de halkı zayıf, küçük, kambur ve esmerdi. Güneş tarafından kavrulmuş, biraz kızartılmışlardı elbette... ama bundan çok daha fazlası vardı. Birilerinin pirinç ve şekerkamışı tarlalarını hasat etmesi, sulama kanallarını veya robotları kontrol etmesi, cihazları kurması ve onarması gerekiyordu. İnsanlar hâlâ el altındaki en ucuz robotlar değillerdi ama diğer yandan pek çok iş için onlardan daha uygun bir robot yoktu. Üstelik kendi kendilerine üreyebiliyorlardı da. Ortaya çıktıklarından beri nesillerdir durmaksızın çalışıyorlardı; günde üç bin kalori, birkaç kolaylık, azıcık istirahat vakti ve korkacakları bolca şey verdiğiniz takdirde onları hemen hemen her tür işe koşabilirdiniz. Onlara kendilerini daha iyi hissetmelerini sağlayacak birkaç ilaç verdiğiniz takdirde de somutlaşmış ve saat gibi çalışan bir işçi sınıfı elde ederdiniz. Swan Dünya nüfusunun büyük bir azınlığının robot gibi çalıştırıldığını, siyasi teoriler ne kadar aksini iddia ederse etsin bunun hiçbir zaman sona ermediğini bir kez daha gördü. Dünya üzerindeki on bir milyar kişiden en az üç milyarı barınma ve yiyecek korkusuyla yaşıyordu... Uzaydan yağmur gibi yağan tüm o ucuz güce, bir sürü yiyecek üretip büyük bir yüzdesini aşağı gönderen çiftlikdünyalara rağmen hem de. Hayır... Onlar göklerde yeni dünyalar yaratmayı denerken yaşlı Dünya'nın insanları hâlâ acı çekiyordu. Bu gerçeğin yarattığı şok etkisi hiçbir zaman azalmıyordu. Ve siz etrafta oyun oynarken insanların açlık çektiğini bildiğinizde işler eskisi kadar eğlenceli gelmiyordu. Ama bizler de yukarıda yiyeceklerinizi yetiştiriyoruz, diye bağırıp çağırarak protesto edebilirdiniz fakat bu hiçbir şeyi değiştirmezdi. Bir şey, yiyeceklerin bu insanlara ulaşmasını engellemeye başlamıştı. Sistemin başa çıkabileceğinden daha fazla kişinin varolması yine baş gösteriyordu işte. Kısacası bir çözüm yoktu. Ve bu kadar çok şanssız kişi varken zihninizi işinize vermeniz çok zordu.

Yani bir şeyler yapılması gerekiyordu.

***

Swan, "Neden böyle?" diye sordu Zasha'ya, arayacak başka kimsesi olmadığından. Z o sırada Grönland'taki bir projeye yardım etmekteydi.

"Hiçbir zaman bir plan olmadı," diye geldi Zasha'nın sesi kulağına. Adamın sakin ses tonuna bakılırsa bu konuşmayı daha önce de yapmışlardı. "Her zaman sadece mevcut krizlerle ilgilendik. Ve eski alışkanlıklar çabuk ölmez. Dünya'daki herkes en azından son beş yüzyıl boyunca münasip bir seviyede yaşayabilirdi. Gereksinimlerini karşılayacak güce ve kaynaklara sahiptik, bunu yapabilirdik. Ama planlanan şey hiçbir zaman bu olmadı, o nedenle de asla gerçekleşmedi."

"Peki ama neden şimdi yapmıyoruz, elimizde bu kadar çok güç varken?"

"Bilmiyorum. Yapmıyoruz işte. Sanırım insanların kafası hâlâ bir sürü eski zehirle dolu. Ayıca yoksullaştırma da bir korkutma taktiğidir. Eğer nüfusun büyük bir kısmı yok olursa, geriye kalanların yüzde doksanı bir koyun gibi her sözünü dinler. Neler olabileceğini gördüler ve elde edebileceklerini aldılar."

"İyi ama doğru olan bu mu?" diye bağırdı Swan. "Buna inanmıyorum! Neler olacağını gördüklerinde neden daha sert bir şekilde mücadele etmediler?"

"Bilmiyorum. Belki edebilirlerdi fakat deniz seviyesindeki yükselişler ve iklim felaketleri her şeyi daha da zor hale getirdi. Sürekli bir kriz vardı."

"Pekâlâ, o halde neden şimdi değil?"

"Şey, elbette ama kim yapacak?"

"Eğer imkânları olsaydı insanlar bunu kendileri için yaparlardı!"

"Sen öyle san."

"Sanıyorum çünkü bu doğru! Yapamamalarının sebebi bir şeyin onlara engel olması. Öyle ya da böyle namlunun ucundalar."

Kulağa başka bir şeyle uğraşıyormuş gibi gelen Zasha bir müddet sessiz kaldı. Sonunda, "Toplumlar strese girdiklerinde problemleriyle yüzleşmek yerine başka tarafa bakmayı seçer, derler, at gözlüklerini takar ve inkâra koyulurlar. Asıl tarihi olan şey tarafsızmış gibi davranmaktır. İnsanlar sadakat duydukları kabilelere göre gruplara ayrılırlar, sonra da kısıtlı olduğu fark edilen şeyler için birbirleriyle savaşırlar. Yirmi birinci yüzyılın sonuna varıldığında bile yiyecek paniğini aşamadıklarını söylediklerini duymuşsundur, ya da Küçük Buz Devri boyunca. Aradan iki yüzyıl geçti ama o korku hâlâ dünyayı derinden etkileyen bir travma olmayı sürdürüyor. Ve hâlâ yiyecek

bolluğuna sahip olmadıkları gerçeği korkmakta haklı olduklarını gösteriyor. Tıpkı Babil Kulesi gibi, bir protez karmaşasının en ucunda dengede duruyorlar ve her şeyin yolunda gitmesi için başarılı bir şekilde işlemek zorunda."

"Bu her yerde geçerli!"

"Elbette, elbette. Ama burada yaşayanların sayısı çok daha fazla."

"Doğru," dedi Swan, medine* boyunca birbirlerini itip kakarak yürüyen kalabalığa bakarak. Kasaba duvarlarının ötesinde düzensiz insan sıraları sabahın ilk ışıklarının altında eğilmiş, çilek topluyordu. "Burası çok sıcak ve kirli, bir o kadar da ağır. Belki de omuzlarındaki yük geçmişlerinden ziyade gezegenin kendisinden kaynaklanıyordur."

"Belki. Böyle gelmiş böyle gider Swan, elden bir şey gelmez. Buraya daha önce de geldin."

"Evet ama buraya değil."

"Hiç Çin'e gittin mi?"

"Elbette."

"Peki ya Hindistan'a?"

"Evet."

"Eh, o zaman her yeri görmüşsün demektir. Afrika'ya gelirsek, insanlar oranın dipsiz bir kalkınma kuyusu olduğunu söylüyor. Dışarıdan gelen tüm yardımlar içeri girip ortadan kayboluyor ve hiçbir şey değişmiyor. Oranın çok uzun bir zaman önce köle tacirleri tarafından mahvedildiğini söylüyorlar. Sıcaklık artışlarıyla tetiklenen bir sürü hastalık mevcut. Yapılabilecek hiçbir şey yok. İşin aslı, bu şartların artık her yer için geçerli olması. Pas kuşakları** da en az bir o kadar kötü durumda. Yani artık Dünya'nın kendisinin dipsiz bir kalkınma kuyusu olduğunu söyleyebilirsin. İliği iyice soğurulup çıkarıldı ve üst tabakaların çoğu uzun zaman önce Mars'a gitti."

"Ama böyle olmak zorunda değil!"

"Sanırım haklısın."

"O halde neden onlara yardım etmiyoruz?"

"Deniyoruz Swan. Gerçekten. Ama Merkür'ün nüfusu yarım milyonken Dünya'nın nüfusu on bir milyar. Ve burası onların mekânı. Gezegene öylece inip ne yapacaklarını söyleyemeyiz. Aslına bakarsan, gezegenimize gelip ne yapmamız gerektiğini söylemelerine bile zar zor engel oluyoruz! Yani bu iş o kadar basit değil. Sen de biliyorsun."

---

* Kuzey Afrika ülkelerinde eski Arap mahallelerine verilen ad *-çn*

** ABD'nin eski ve ağır sanayilerinin bulunduğu kuzeybatı bölgesi *-çn*

"Evet. Ama ne anlama geldiğini daha yeni yeni düşünmeye başladım galiba. Bizim için ne anlama geldiğini. Müfettiş Genette'in adamlarının Satürn'de bulduğumuz geminin kimliğini tespit ettiğini ve Çad'daki bir şirkete ait olduğunu keşfettiklerini biliyorsun."

"Çad tam bir vergi cennetidir. Buraya gelmenin sebebi bu mu?"

"Sanırım. Neden olmasın?"

"Swan, soruşturmanın o kısımlarını Müfettiş Genette ile adamlarına bırak lütfen. Senin aşıları, tohum stoklarını ve Dünya'dan satın alıp eve yollayacağımız diğer bütün o şeyleri toplaman gerekiyor."

"Pekâlâ," dedi Swan, mutsuz bir şekilde. "Ama Müfettiş'le irtibat halinde kalmak istiyorum. Onlar da Dünya'dalar, bir şeyleri araştırıyorlar."

"Tabii ki. Ama bunun gibi meselelerde işi data analistlerinin devralması gereken bir zaman vardır. Sabırlı olup bir sonraki hamleyi beklemelisin."

"Ya bir sonraki hamle Tanyeri'ne ikinci bir saldırı olursa? Veya başka bir yere? Artık sabırlı davranma lüksümüz kaldığını sanmıyorum."

"Eh, yardım edebileceğin şeyler vardır, bir de edemeyeceğin şeyler. Bak sana ne diyeceğim, buraya gel de bunu enine boyuna konuşalım. Sana gerçekte olan bitenlerle ilgili son gelişmeleri aktarırım."

"Pekâlâ, geleceğim. Ama uzun yolu kullanacağım."

***

Swan Dünya'yı dolaştı. Çin'e uçtu ve trenle şehirden şehre gezerek orada birkaç gün geçirdi. Bütün şehirler mahallelerinin çoğunu işçi ekiplerine, insanların tüm hayatları boyunca yaşadıkları fabrikalara dönüştürmüştü, tıpkı Venüs'teki gibi. Çocukluklarından itibaren parmak uçlarına eklentiler ilave ediliyor, ön kollarına dövme yoluyla her türden uygulama ekleniyordu. Ne kadar yiyeceğe ve ilaca gereksinim duydukları yasalar tarafından belirleniyor, o dozlarla besleniyorlardı. Dünya'nın geri kalanında da uygulanmasına rağmen hiçbir yerde Çin'deki kadar yaygın değildi, yine de ne çok fazla fark ediliyor ne de dile getiriliyordu. Swan'ın farkına varmasının sebebi Mqaret'in Hangzhou'da çalışan meslektaşlarından biriyle iletişime geçmesiydi. Mqaret ondan bu insanlara kan örneği vermesini istemişti, o da halihazırda dolaşıyorken yanlarına uğramıştı.

Deniz seviyesi yükseldiği için tüm eski sahil şehirleri yarı yarıya sular altındaydı ve her ne kadar bu durum sonlarını getirmemişse de bina yoğunluğunu nispeten iç kesimlere, Dünya'daki tüm buzlar erise bile daima suların üzerinde kalacak arazilere yöneltmişti. Bu

yeni altyapı Şangay'dan çok Hangzhou'nun işine yaramıştı ve yeni binaları ile yollarının çoğu iç kesimlerde olsa da bu kadim şehir hâlâ bölgenin kültür merkezi olmaya devam ediyordu.

Qiantang Nehri'nin huni biçimli ağzına doğru akan büyük medcezir oyuğu hâlâ yerindeydi ve insanlar çeşit çeşit su taşıtlarıyla yolculuk etmeye devam ediyordu. Her şeye rağmen eğleniyormuş gibi görünüyorlardı. Eski güzel Dünya, o kadar büyük ve o kadar kirliydi ki, gökyüzü kahverengi bir mantar tarafından çiğnenmişe benziyor, su solgun çamur renginde görünüyordu, arazi ise çıplak ve sanayileştirilmişti. Ama hepsi de rüzgârın içinde, gezegenin yerçekimi tarafından sıkıca düzleştirilmiş ama aynı zamanda da gerçeklikle katılaştırılmıştı. Swan kadim şehrin kalabalık ara sokaklarında yürürken anlayamadığı Çince diyalektler için Pauline'den yardım aldı. Bunun sonucunda konuşma hızı yavaşladı ama önemi yoktu. Çinliler kendi işlerine yoğunlaşmıştı ve bakışları kadını görmeden geçip gidiyordu. Burası sahiden de Venüslülerin tam olarak kaçtığı şeydi: Herkes diğer her şeyi dışarıda bırakarak sadece kendi iç benliklerine ya da işçi ekiplerindeki hayatlarına odaklanmıştı. Bu insanlardan hiçbiri uzaycılara karşı asla nefret beslemezdi elbette: Çin'in dışındaki meseleler onlar için aç hayaletlerin bölgelerinde sayılırdı. Hatta işçi ekiplerinin dışındaki yaşam bile hayalet gibiydi. Ya da batakhanelerde oturan, şehriyesini höpürdeten ve uzun boylu bir uzaycının kendilerine soru sorması alışıldık bir durum olmadığından ona cevap veren yorgun adamlarla konuşan Swan'a öyle geliyordu. Ayrıca insanlar şehriye dükkânlarındayken daha toleranslı görünüyordu. Sokaktayken sert bakışlarla karşılaşmış, hatta bir keresinde birisi ona bağırarak hakaret etmişti. Mqaret'in meslektaşlarına giden yolun son kısmında adımlarını hızlandırdı. Oraya vardığında birkaç tüp kan almalarına, görüş açısını ve dengesini test etmelerine ve bunun gibi şeylere izin verdi.

Tekrar sokağa çıktığında, üstünde kendisiyle Mqaret'in meslektaşları kadar ilgilenen pek çok göz varmış gibi geldi. Muhtemelen sadece korkmaya başladığı için böyle hissediyordu. Kaçınılmaz kalabalığın arasına dalarak hızlı adımlarla yürümeye koyuldu; Çin'deyken görüş alanınızda en az beş yüz kişi olurdu daima. Ancak pansiyonuna döndükten sonra kalabalığa karşı duyduğu korkuya kafa yorabildi. Ama uykuya daldıktan sonra tekrar uyandığında kendini kayışlarla bağlanmış, odasını sadece tıbbi ekranlarla aydınlanır halde buldu. Yatağı tüm bedensel ihtiyaçlarını karşılıyordu ve tahminine göre serum beslemesinde konuşma mekanizmasını tetikle-

yen bir ilaç bulunuyordu, çünkü öyle bir niyeti olmamasına rağmen konuşup duruyor, bir türlü kendini susturamıyordu. Kafasının arkasındaki bedensiz bir ses ona Alex ve diğer her şey hakkında sorular sordu, o da çaresiz bir şekilde geveleyerek cevapladı. Pauline'den hiçbir yardım alamıyordu; anlaşılan onu kapatmışlardı. Swan konuşma dürtüsüne karşı koyamadı. Normal halinden pek de farklı sayılmazdı ne de olsa, hatta mazeret üretmeksizin durmadan konuşabilmek biraz rahatlatıcıydı. Sonuçta bunu ona biri yaptırıyordu, o halde yapmalıydı.

Bir müddet sonra yine aynı yatakta, bu kez bağlı olmaksızın uyandı. Kıyafetleri yatağın yanındaki bir sandalyede duruyordu. Oda yataktan birazcık daha büyüktü. Pansiyondaki odasındaydı, evet. Masanın yüzeyindeki yeşil bir kutudan ibaret olan YZ ona yanlış olan hiçbir şey tespit etmediğini söylüyordu. Odanın monitörü hayati değerlerinin iyi olduğunu ve kimsenin odaya zorla girmediğini gösteriyordu, her şey normaldi.

Swan Pauline'i açtı ama ondan da bir yardım alamadı. Mqaret'in arkadaşlarının kliniğinden ayrılışının üzerinde neredeyse tam yirmi dört saat geçmişti. Manhattan'daki Merkür Evi'ni arayıp olanları anlattı, ardından Zasha'yı aradı.

Herkes şaşkına dönmüş, endişelenmişti ve halden anlayan bir tutum sergileyerek derhâl en yakın Merkür Evi'ne gitmesini ve tıbbi yardım almasını falan tembihlediler; ama en sonunda Zasha, "Dünya'da tek başınasın. Sana burada pek çok kötülüğün kol gezdiğini söylemiştim. Burası artık ilk yedinci yıl iznine çıktığın zamanki gibi değil. Bugünlerde gruplar halinde dolaşmaya özen gösteriyoruz. Geçen sefer benim evimdeyken tek başına dolaşmaya çıktığında neler olduğunu kendin gördün," dedi sertçe.

"Ama onlar sadece birkaç çocuktu. Bu seferki kimdi?"

"Bilmiyorum. Hemen Jean Genette'i ara. Belki yapan kişinin izini sürebilirler. Ya da bundan sonra ne olacağını tahmin edebiliriz. Muhtemelen kafanın içinde bilgi avına çıkmışlardı. Bu da bir ihtimal aynı şeyin bir daha yaşanmayacağı anlamına gelebilir ama her zaman yanında başka birileriyle seyahat etmelisin, hatta bir koruma ekibiyle."

"Olmaz."

Zasha bunun kulağa nasıl geldiğini fark etmesi için kadına biraz süre verdi.

"Sanırım öyle yapmalıyım," dedi Swan sonunda. "Bilmiyorum. Sanki sadece kötü bir rüya görmüş gibi hissediyorum. Biraz açım

ama sanırım beni serumla beslediler. Beni... geveleyip duruyordum! Ve sorularının büyük bir kısmı Alex'le ilgiliydi. Onun hakkında bildiğim her şeyi onlara anlatmış olabilirim!"

"Hmm." Uzun bir sessizlik yaşandı. "Eh, Alex'in neden her şeyi kendine sakladığını artık anlayabiliyorsundur."

"Peki kimdi onlar?"

"Bilmiyorum. Muhtemelen Çin Hükümeti'nin bir departmanı. Bazen sert oynarlar. Gerçi bu seferki oldukça kötü görünüyor. Belki de bir tür uyarıydı fakat niçin olduğu hakkında hiçbir fikrim yok. O nedenle pek de iyi bir uyarı sayılmaz. Belki de sadece bir bilgi avıydı. Ya da Dünya'da aylaklık etmememiz için bir ikaz."

"Sanki bunu bilmiyormuşuz gibi."

"Ama sen de *pek* biliyormuş gibi görünmüyorsun. Belki de aylaklık etmemesini istedikleri kişi sensindir."

"İyi ama kim onlar?"

"Bilmiyorum! Bunu Dünyalılardan bir mesaj olarak gör. Ve Genette'i ara. Ve lütfen başını daha fazla belaya sokmadan önce buraya gelip benimle konuş."

***

Swan böylece Müfettiş Genette'i aradı. Küçük müfettiş, kadının yaşadıklarını duyduğunda oldukça rahatsız oldu. "Belki de Dünya'da geçirdiğimiz süre boyunca Pauline ile Passepartout arasında sürekli açık olan bir bağlantı kurmalıyız," diye önerdi. "Böylece hareketlerinden haberdar olabilirim."

"Ama bana durmadan onları kapatmamızı söyleyip duran sensin!"

"Burada değil. Bu farklı bir durum ve burada bize yardımları dokunabilir."

"Pekâlâ," dedi Swan. "Korumalarla dolaşmaktan iyidir."

"Eh, bunun o kadar da koruma sağladığı söylenemez. Hiç değilse bile başkalarıyla birlikte seyahat etmelisin."

"Zasha'yı görmeye gideceğim. Şu anda Grönland'ta, yani güvende olurum."

"Güzel. Çin'i terk etmen gerekiyor."

"Ama ben Çinliyim!"

"Sen soyu Çin'den gelen bir Merkürlüsün. Bu aynı şey değil. Galakpol'ün Çin'le anlaşması yok, o yüzden orada olduğun sürece sana yasal olarak yardım edemem. Grönland'a git."

Swan o gece tüm dik kafalılığıyla dışarı çıkıp şehriye yemeğe gitti. İnsanlar ona tuhaf tuhaf bakıyorlardı. Yaban diyarlardaki bir ya-

bancıydı o. Şehriye dükkânındaki ekranlarda birkaç hararetli konuşmacının Lahey, Brüksel, Birleşmiş Milletler ve Mars'ta işlenen siyasi suçları anons ettiğini duydu... çoğunlukla uzaycılar tarafından. Bazı muhabirler o kadar öfkeli bir şekilde konuşuyordu ki Çinlilerin tarafsızlığı hakkındaki görüşünü tekrar gözden geçirmek zorunda kaldı; sokaktayken ne kadar içlerine kapanık görünürlerse görünsünler siyasi açıdan bakıldığında onlar da en az diğer herkes kadar gergindi. Diğer tüm gruplar gibi onlar da genel görüşleri tarafından şekillendirilmişti ve hoşnutsuzluklarını Pekin'den uzağa yöneltmelerini öne süren hedeflere sahiptiler. Yani uzayın halkın kırmızı bölgesine çekilmesi ve ona sanki bir düşmanmışçasına saldırılması mümkündü. Swan ekranları seyrederken onu izleyen adamları görmezden gelerek spikerleri dikkatle dinledi ve çok geçmeden uzaycıların tıpkı eski zamanlardaki sömürgeci güçler gibi ölçüsüz bir tamalı ve lüks içinde ama daha da beter bir şekilde yaşadığı düşüncesinin Çin'de yaygın bir görüş olduğunu anladı. Aynı şekilde Hangzhou halkının da bir labirentteki fareler gibi, günün her ânı omuz omuza yaşadığını da açıkça görebiliyordu artık. Aşırı düşüncelerin potansiyeli ortadaydı. Zengin çocuğun evine bir taş at... Neden olmasın? Böyle bir şeyi kim yapmazdı ki?

Zasha'nın yanına gitmek için yaptığı uçuşlar sırasında ekranından haberleri izledi. Dünya Dünya Dünya. Pek çoğu uzayı umursamıyordu. Bazıları geçmişi on ikinci yüzyılla dayanan dinsel inançlarıyla yaşıyordu. Üstünden geçtiği Orta Asya'da, göçebe çobanlar kendilerinden talep edilen üretimi karşılayabilmek adına sürülerini birer ekoloji uzmanı misali güdüyorlardı; her çayır mandıra, ağıl ve gübre fabrikası olarak kullanıyordu ve sahipleri başka yerlerdeki zengin insanların neden olduğu kuraklıklara öfkeleniyordu. Swan toz çanaklarının içindeki gecekondu kasabalarından veya şiddetli tropikal yağmurlarla çamur kaymalarının altında dağılmış yerleşim yerlerinden oluşan kocaman, çarpık kentleşmeler ve hayatta kalma mücadelesi veren kısa boylu insanlar gördü orada burada.

Çad'a geri döndüğünde insanların içinin yoğun bir şekilde parazit gruplarıyla dolu olduğunun emarelerini açıkça gördü. Açlığa, hastalıklara ve erken ölümlere şahit oldu. Mahvolmuş biyomlardaki harcanmış hayatlar... Gezegenin üzerindeki on bir milyar kişinin üç milyarının temel ihtiyaçları karşılanmıyordu. Üç milyar tek başına bile yeterince fazlaydı ama yaklaşık beş ya da altı milyar kişi daha uçurumun ağzında sendeliyor, aynı deliğe düşmemeye çabalıyor, bir gün dahi rahat yüzü görmüyorlardı. Birbirlerinin durumunu

kusursuz bir şekilde anlayacak kadar iç içe geçmiş, muazzam bir prekarya.*

Dünya'da hayat böyleydi işte. Bölünmüş, parçalanmış, kastlara ve sınıflara ayrılmış. En zengin olanlar yedinci yıl iznine çıkmış uzaycılar gibi yaşıyordu, gezgin ve meraklı. Hayatı mümkün olan her şekilde tadıyor, kendilerine eklentiler (yeni cinsiyetler) ilave ettiriyor, ölümü atlatıp daha uzun yaşıyorlardı. Aslına bakarsanız bazı ülkelerin tamamı böyle görünüyordu ama bunlar küçük devletler ve eyaletlerdi: Norveç, Finlandiya, Şili, Avustralya, İskoçya, California, İsviçre... böyle yirmi kadar yer daha vardı. Bir de mücadele halindeki ülkeler vardı; başarısız olmamak için çabalayan ya da tamamen başarısız olan, kabaca birleştirilmiş, derme çatma, ulus-sonrası devletler.

***

Tüm Dünya, deniz seviyesinin on bir metre yükselmesine, daha yüksek arazilerde daha yoğun yerleşim yerleri kurarak uyum sağlamıştı, fakat insanoğlunun ödediği bedeller çok yüksek olmuştu ve kimse aynı şeyi bir daha yaşamak istemiyordu. İnsanlar deniz seviyesindeki yükselmelerden bıkıp usanmıştı. Duraksama Devri neslinden nasıl da nefret ediyorlardı ama. Onlar ki pervasız davranarak gezegenin iklimini geri döndürülemez bir momentumla sadece bugün değil, gelecek yüzyıllarda da devam edecek bir değişime itmiş, metan bileşiklerinin ortaya çıkmasına ve kutuplardaki buzların eriyerek üçüncü, hatta muhtemelen en büyük sera gazı dalgasına dönüşmeye başlamasına neden olmuşlardı. Vahşi ormanlarla kaplı bir gezegen olma yolunda ilerliyorlardı ve bu olasılık o kadar korkutucuydu ki iki yüzyıl önce yaşanan felaketlere rağmen güneşi atmosferik olarak yeniden engellemeye çalışmayı ciddi ciddi tartışmışlardı. Herkes giderek bu işin yapılması veya mikro ya da makro jeomühendislik uygulanması gerektiği konusunda fikir birliğine varıyordu. Yoğun mikro, ılıman makro... ikisinin arasında gidip geliyorlardı ve halihazırda pek çok mikro ve az sayıda da makro restorasyon projesine başlamışlardı bile.

Denedikleri şeylerden biri de Grönland'taki buzulların kıtanın dışına çıkışını yavaşlatmaya çalışmaktı. Antarktika ve Grönland geriye kalan iki önemli buz deposuydu ve modelleyiciler Doğu Antarktika'nın en azından atmosferin ve okyanusun daha serin olacağını umdukları bir zamana kadar sıcaklık artışlarına dayanacağı konusunda çok umutluydu. Eğer karbondioksit miktarını milyonda 320 orana düşürebilir ve metan gazının bir kısmını zapt edebilir-

* Sosyal güvencelerden yoksun işçilerin ve işsizlerin oluşturduğu tabaka –*çn*

lerse sıcaklık düşer, Doğu Antarktika'daki buz tabakası dayanırdı. Okyanus her şeye rağmen yüzlerce yıl daha yüksek ve sıcak kalırdı belki ama ona rağmen bu bile büyük bir başarı sayılırdı. Zaten, Doğu Antarktika'daki buzu korumayı başaramazlarsa bunları düşünmenin bile bir önemi kalmazdı. O nedenle başarılı olmak zorundaydılar. Pek çok kişi bir noktadan sonra Dünya'ya da Mars'a ve Venüs'e davrandıkları gibi davranmaya mecbur kalacaklarını, bunun sonucunda da kayıplarının çok büyük olacağını söylüyordu. Bazılarıysa ihtiyaçları olan şeyin bir başka küçük buz devri olduğundan bahsediyordu; sayısı iki veya üç milyarı bulan ölümlerden söz edilmiyordu ama tartışmalardaki gizli ana fikir, durumdan zarar görecek kişilerin hiç de az olmayacağı yönündeydi. Kendilerini pratik göstermek için sert konuşmayı seven insanların uyguladığı şok terapisi –triyaj– hep bu tarz laflarla doluydu.

Grönland'ın buz tabakası Antarktika'nınkine nazaran daha ince olmasına rağmen önemi hiç de az değildi. Erimesi suların yedi metre daha yükseleceği anlamına geliyordu (bir önceki buz devrinin koca buz tabakasından geriye kalanlardan ibaretti ve şu anki konumunun oldukça güneyinde yer alıyordu). Bu da uğrunda onca mücadele verilen yeni sahil medeniyetlerinin mahvolması demekti.

Her buz tabakasında olduğu gibi Grönland da öylece eriyip gitmiyordu; buzullar halinde denize kayıyor, buzun altından geçen erime suyunun kaydırıcı etkisiyle sürat kazanıyor ve diğer buzulları taş yataklarından kaldırıyorlardı. Antarktika'da da aynı şey geçerliydi fakat oradaki buzullar bir kez denize kaydılar mı etrafları çepeçevre suydu, o nedenle bunu durdurmak için ellerinden bir şey gelmiyordu. Grönland'ta durum farklıydı. Oradaki buzların çoğu dağ sıralarını çevreleyen, yüksek bir küvetin içine hapsolmuştu ve sadece kayalardaki birkaç dar boşluk vasıtasıyla Atlas Okyanusu'na dökülebiliyorlardı; tıpkı bir banyo küvetinin kenarındaki çatlaklar gibi... Kayganlaşan buzullar günde birkaç metre ilerleyecek bir hızla bu boşluklardan geçiyor, milyonlarca yıl boyunca pürüzsüzleşen U şeklindeki vadilere iniyorlardı; yükselen okyanusa kavuştuklarındaysa uç kısımları sıklıkla bir fiyordun ağzında bulunan dillerin üzerinde yüzüyorlardı, o nedenle buzdağlarını denize indirmek hiç bu kadar kolay ve çabuk olmamıştı.

Buzul bilim tarihinin ilk yıllarında araştırmacılar Batı Antarktika'da hızla ilerleyen buzullardan birinin ansızın yavaşladığını fark etmişti. Yapılan araştırmaların sonucunda buzun altındaki kayganlaştırıcı suyun yeni bir akıntıya karıştığı ve başka yöne git-

tiği tespit edilmişti, o nedenle buzulun muazzam ağırlığı yeniden kayalara oturmuş ve hızını kesmişti. Bu olay insanlara yeni fikirler vermişti ve şu sıralar aynı şeyi yapay yollarla Grönland'ta yapmaya çalışıyorlardı. Birkaç metodu Grönland'ın en dar ve en hızlı buzullarından biri olan Helheim üzerinde test etmekteydiler.

***

Büyük erime hakkında söylenen onca şeyi düşününce Grönland'ın batı sahili güven verici derecede buzlu, diye düşündü Swan. Helikopterlerinin altındaki siyah renkli denizin üstü altıgen şeklinde, kocaman beyaz katmanlara bölünen buz parçalarıyla doluydu. Ona söylenilene bakılırsa Grönland ile Ellesmere Adası'nın kuzey sahillerinde ya doğal dönüşleri gereği ya da güneş enerjisiyle çalışan pervanelerin ittiği uzun, esnek kılavuzlar aracılığıyla oraya sürüklenen yassı buz dağlarının yüzdüğü bir kutup ayısı parkı vardı. Yani kutup buzlarının tamamı yok olmamıştı ve helikopterin altında oluşturdukları manzara gerçekten de çok güzeldi. Ayrıca tropik denizlerin mavisinin aksine hayal edilemeyecek derecede siyah olan okyanus da öyle... Siyah okyanus, beyaz buz... Mavi renk yalnızca gökyüzünde ve siyah, çentik çentik yükselti sıraları tarafından okyanus seviyesinin üç kilometre üstünde tutulan Grönland'ın buz örtüsünün açığa çıkan buzlarının her yanına dağılmış eriyik su gölcüklerinde mevcuttu; sahil şeridi, küvetin çiğnenmiş kenarı, buz platosunun iç kısmını yerinde tutuyordu. Beş kilometre yukarıdaki bir helikopterden bakınca bu durum olabilecek en açık şekilde görülüyordu.

"Bu bizim buzulumuz mu?" diye sordu Swan.

"Evet."

Pilot, buzula tepeden bakan bir yamacın üstündeki düz bir kayaya, buzulun okyanusa daldığı kısımdan birkaç kilometre yukarıdaki küçük ve kırmızı bir X işaretine doğru alçalmaya başladı. Onlar alçaldıkça düz noktanın yaklaşık yirmi hektar genişliğinde olduğu ortaya çıktı, yani tüm kampı içine alacak kadar boşluğa sahipti; kırmızı X bir devdi. Son alçalışlarını yaptıkları sırada siyah renkli sivri zirveler, beyaz buzlar, mavi gökyüzü ve fiyortlardaki kapkara sular altlarında harika bir manzara oluşturuyordu.

Helikopterin dışına çıktıklarında onları dondurucu bir soğuk karşıladı. Swan'ın nefesi kesildi ve şaşkınlıkla dolu bir korkuya kapıldı: Böyle bir soğuğu uzayda hissetmek yaşamsal sistemlerinizin anında çökmesine ve oracıkta ölmenize sebep olurdu. Ama buradaki insanlar onu selamlayıp yüzündeki ifadeye gülüyorlardı.

Platolarının etrafı dikenlerini gökyüzüne dikmiş, siyah renkli,

paramparça yosunlarla kaplıydı. Altlarındaki U şeklindeki vadinin buzla kaplı duvarları, kas dokusunu andırırcasına oyulmuş, graniti delecek kadar sert bir şekilde düşen iri kaya parçalarının sürtünmesi sonucu üzerlerinde dikey çizgiler oluşmuştu. Düşündüğünüzde insanı hayrete düşürecek kadar yüksek bir basınçtı bu.

Buzulun büyük bir bölümü çatlamış, beyaz bir yüzeyden ibaretti. Yer yer maviye çaldığı da oluyordu. Derin yarıklarla sık sık bölünmesine rağmen, buz ovası uzak köşedeki siyah yamaçla aynı seviyedeydi. Swan etrafına bakabilmek için güneş gözlüğünü çıkarttı, göz kamaştırıcı derecede beyaz bir ışık başa alınan bir darbe misali kendisine çarptığında da gözlerini kırpıştırıp burnunu çekti. Kısılı gözlerinin arasından Zasha'nın yaklaştığını görünce kendini tutamayarak bir kahkaha attı, hatta burnundan hırıltılı sesler çıkardı ve adama sarılmak için bir kolunu ileri uzattı. "Geldiğime çok memnunum! Daha şimdiden kendimi iyi hissediyorum!"

"Beğeneceğini biliyordum."

Plato gerçekte karman çorman, küçük bir kasaba olan kampları için kusursuz bir yer teşkil ediyordu. Zasha ona yemekhaneyi gösterdikten ve eşyalarını yatakhaneye yerleştirdikten sonra Swan'ı buzula tepeden bakan bir yamaca çıkardı. Buz, kampın hemen altından başlayarak buzulun diğer duvarlarına dek çatlak çatlaktı. Görünüşe göre buz ile anakayanın arasına sıvı nitrojen enjekte etmelerinin sonucuydu bu. Buzun belirli bir miktarı yerine sabitlenmişti, fakat üzerlerinde kalan diğer buzlar kopmuş ve yollarına devam etmişti; parçalanmış ve daha yavaştılar belki ama yine de hareket halindeydiler.

O karmaşanın akıntı yönüne doğru aşağı tarafındaki buzlardaysa derin, eğimli bir boşluk vardı. "Yaptıkları son deney bu," dedi Zasha, orayı işaret ederek. "Buradan aşağıya kadar bir boşluk eritecekler ve o oluşurken buzu eritmeye devam edecekler. Aşağı buz akıntısı öte tarafa kayarak temiz bir alan oluşturacak, onlar da havada bir baraj inşa edecekler, her şey tamamlandıktan sonra da yukarı buz akıntısının onun arkasında toplanmasına izin verecekler."

"Buzlar barajın üstünden geçip gitmez mi?" diye sordu Swan.

"Gidebilir ama onu iç buz örtüsünün yükseklik seviyesine denk gelecek şekilde inşa etmeyi planlıyorlar. Böylece buraya akan buzlar Grönland'ın geri kalanıyla aynı seviyeye gelinceye dek birikerek yükselecekler ve bu sayede aşağı yönde akan herhangi bir akıntı oluşmayacak."

"Vay canına," dedi Swan, şaşırarak. "Yani bu boşluk, dağ sırasının

yeni bir sırtı tarafından dolduruluyormuş gibi olacak, öyle mi? Buzlar ona doğru akarken oluşturulacak?"

"Aynen öyle."

"İyi de platodaki buz örtüsü diğer buzullardan aşağıya dökülmeyecek mi?"

"Elbette ama burada başarılı olurlarsa aynı şeyi tüm Grönland boyunca yapmayı planlıyorlar. Adanın en kuzey ucu hariç elbette, yani deniz buzu parkının her halükârda buz tedarikini almaya devam etmesine çalıştıkları yerde. O tarafa kayan buzların etrafını kuşatıp dışarı taşmalarını yavaşlatacaklar ve bu da Grönland'ın buz örtüsünü önemli ölçüde yerinde tutacak ya da en azından erimeyi ciddi şekilde yavaşlatacak. Çünkü erimenin bu kadar hızlı gerçekleşmesine neden olan şey buzların denize kayması. Yani... adadaki tüm kırılmaları durduracağız! Buna inanabiliyor musun?"

"Hayır," diyerek güldü Swan. "Bir de dünyalaştırmaya laf ederler! Bu fikir olsa olsa Birleşmiş Milletler Mühendislik Kolordusu'ndan çıkmıştır."

"Kulağa öyle geliyor ama buradakiler İskandinav. Bir de Eskimolar. Bu fikri beğenmiş gibi görünüyorlar. Ona geçici bir önlem gözüyle baktıklarını söylüyorlar." Zasha güldü. "Eskimolar bir harika. Çok neşeli ve dayanıklı insanlar. Onları seveceksin." Swan'a kaçamak bir bakış attı. "Onlardan bir şeyler öğrenebilirsin."

"Kapa çeneni. Aşağı inip anakayanın neye benzediğine bakmak istiyorum."

"Bunu yapacağını tahmin etmiştim."

Tekrar yemekhaneye döndüler ve büyük birer fincan dolusu sıcak çikolatayı yudumlarlarken mühendislerden bazıları onlarla birlikte oturup üzerinde çalıştıkları projeyi Swan'a tarif ettiler. Baraj karbon nanofilament örgüsünden, yani aşağı yukarı uzay asansörlerinde kullanılan malzemenin bir benzerinden yapılacaktı, hatta daha şimdiden anakayanın derinlerine sondajlanmış temel kazıklarının etrafına dolanmışlardı bile. Baraj yerden yükseleçek ve bir ileri bir geri giden, mekik dokurcasına birbirlerinin yanından geçen örümcekbotlar tarafından olduğu yerde örülecekti. Baraj tamamlandığında otuz kilometre çapında ve iki kilometre yüksekliğinde olacak ama buna rağmen en kalın bölgesi yalnızca bir metre kalınlığa sahip olacaktı. Barajın malzemesinin yapılandırılması bir başka biyobenzeşim metoduyla, örümcek ağı biçiminde olan ama birbirlerine deniz kabukları gibi bağlanmış karbon fiberlerle yapılıyordu.

Akıntının barajdan aşağı doğru akan kısmına kısa, yeni bir buzul

vadisi açılacaktı. Burası tıpkı Grönland'ın on bin yıl önce, buz devrinin sonunda sahip olduğu diğer küçük yeşillikler gibi yeşerecekti. Swan U şeklindeki vadilerin gri kayalıklardan kırsal bir biyoma nasıl dönüştüğünü iyi bilirdi; bir alpin ya da kutup teraryumu oluşturmak için bunu daha önce pek çok kez yapmıştı. Bu süreç yardım görmediği takdirde bin yıl sürebilirdi, fakat biraz bahçıvanlıkla yüz misli kısaltılması mümkündü. Swan bunu yapmıştı, ayrıca sevmişti de. Şu andan itibaren buradaki şeyler her yaz kabuk dökecek, çiçek açacak ve tohum verecek; her kış mutlu mesut kar altındaki dünyalarına çekilecek; sonra da eriyen karlar ve çözülen buzlarla mücadele ederek yeni bir ilkbahara, gerçekten de tehlikeli zamanlara kucak açacaklardı. İlkbaharın zorlu şartlarını atlatamayanlar kendilerinden sonra gelenler için gübre ve yiyecek vazifesi görecek, bu böyle sürüp gidecekti. Eskimolar diledikleri takdirde buralarda bahçıvanlık yapabilir, dilerlerse de kendi haline bırakabilirlerdi. Belki de farklı fiyortlarda farklı şeyler denerlerdi. Swan böyle bir şey yapabilmeyi ne çok isterdi. "Pekâlâ, belki de bir Eskimo olmaya ihtiyacım vardır," diye mırıldandı Z'ye, önlerine serili haritalara bakarken. Grönland'ın başlı başına bir dünya, sevdiği türden bir dünya olduğunu gördü, yani boş... O nedenle burada ona öfkeli olan kimsecikler yoktu.

Akşam yemeğinden sonra Zasha'yla birlikte dışarı çıkıp büyük hava boşluğunun tepesinde, devasa gök kubbenin altında durdular. Rüzgârda, ah rüzgâr, rüzgâr... Altında geniş buzul, akıntının yukarısında beyaz bir buz barçası, aşağısında mavi bir boşluk... derken daha alçak, pürüzsüz ve beyaz bir buz tabakası hızla denize doğru kaydı. Artık barajın alçak duvarındaki makineleri görebiliyordu. Hem tepesinde hem de yanlarında bir ileri bir geri gidip geliyor, biraz örümceği andırıyorlardı. Ördükleri ağ o kadar sıkıydı ki kaskatıydı. Her iki ucunu yere sabitleyen dağ yamaçları barajdan çok daha önce aşınıp yitecek, demişti mühendislerden biri. Yeni bir buz devri yaşansa ve Grönland'ın buz örtüsü göğe kadar yükselip bendi aşsa bile bir sonraki sıcak dönemde baraj hâlâ orada olacak ve tekrar ortaya çıkacaktı.

"Harika," dedi Swan. "Dünya'da dünyalaştırma *yapılabiliyor* o halde!"

"Eh, Grönland Avrupa'dan çok Europa'ya benziyor ama. Ne demek istediğimi anladın mı? Bunu burada yapabilmemizin sebebi yerel halkın az sayıda olması ve planlamayı sevmeleri. Eğer bu tür şeyi başka bir yerde denersen..." Zasha bu fikir yüzünden güldü. "Bu teknolojiyi kullanıp New York Limanı'nı kurutabilir, körfezin çekilmesini sağlayarak Manhattan'ı tıpkı eskiden olduğu gibi suyun

üstüne çıkarabilirler. Tüm alanı bir Hollanda polderi* gibi geri kazanabilirsin. Hatta bazı şeyleri karşılaştırdığında o kadar zor olmaz bile. Ama New Yorklular buna izin vermez. Orayı şu anda olduğu haliyle seviyorlar!"

"Aferin onlara."

"Biliyorum, biliyorum. Uğurlu sel. Ve ben de New York'u şu anda olduğu haliyle seviyorum. Ama ne demek istediğimi görüyorsun. Pek çok iyi dünyalaştırma projesi asla onaylanmayacak."

Swan başıyla onaylayıp yüzünü astı. "Biliyorum."

Zasha ona kısaca sarıldı. "Çin'de başına gelenler için üzgünüm. Berbat bir şey olmalı."

"Korkunçtu. Bu seyahatim sırasında gördüğüm şeyler gerçekten de hiç hoşuma gitmiyor. Sanki Dünya'daki hemen hemen herkesi farklı şekillerde kızdırmış gibiyiz."

Zasha güldü. "Öteki türlü olduğunu mu düşünmüştün?"

"Pekâlâ," dedi Swan, "belki de öyleyizdir. Ama şu anda asıl önemli olan şey Tanyeri'ne kimin saldırdığını bulmak."

"İnsanlarla ilgili toplu bir veritabanına sahip olmaya en yakın kuruluş Galakpol, bu yüzden onları bulmayı başaracaklarını umuyorum."

"Peki ya bulamazlarsa, o zaman ne olacak?"

"Bilmiyorum. Bence er ya da geç bunu başaracaklar."

Swan iç çekti. Genette'in ekibinin bunu başarabileceğinden emin değildi, kendisinin yapamayacağını da biliyordu. Zasha ona manalı manalı baktı. "Artık eğlenmiyorum," diye izah etti adama.

"Zavallı Swan."

"Ne demek istediğimi biliyorsun."

"Sanırım evet. Ama bak, sen sadece gidip Tanyeri için yeni aşıların toplanmasına yardım et. Sen kendi işini yap, Genette ile Galakpol de kendilerininkini yapar."

Swan her ikisinden de memnun değildi. "Bu meseleyi öylece bir kenara bırakamam. Bir şeyler oluyor. Demek istediğim... Lanet olsun! Beni kaçırdılar ve Alex'le ilgili bir sürü soru sordular. Bana her şeyde sonuna kadar güvenmediğini söyledin ama ya önemli olduğunun farkında olmadığım bir şey biliyorsam?"

"Sana Venüs hakkında bir şeyler sordular mı?"

Swan bir müddet buna kafa yordu; bir şeyler tetiklenmişti. "Sanırım evet."

---

* Polder: Suların çekilmesini sağlama yoluyla denizden kazanılarak tarıma elverişli hale getirilen arazi –*çn*

Zasha endişeli görünüyordu. "Venüs'te tuhaf bir şeyler oluyor. Dünyalaştırma çalışmalarının bir sonraki aşamasına geçtiklerinde gezegenin büyük bir bölümü yeni yerleşim bölgelerine açık olacak ve bu da kavgalara neden oluyor. Daha doğrusu gayrimenkul savaşlarına. Ve Alex'in bizden aramamızı istediği şu tuhaf kubilerden gittikçe daha fazlasını buluyoruz. Görünüşe göre Venüs'ten geliyorlar ve sıklıkla New York civarında ortaya çıkıyorlar. Henüz bunun ne anlama geldiğinden emin değiliz. O yüzden sen sadece gidip aşıların toplanmasına yardım et. O iş artık eskiden olduğu kadar kolay değil."

"Tek yapmaları gereken daha önceden sahip olduklarımızı yenileriyle değiştirmek."

"İmkânı yok. Artık Dünya'nın bitkisel toprağını eskiden aldığınız oranlarda almanıza izin vermezler. O nedenle yeni toprağımız bir tür Yükseliş olmak zorunda ve sen de bu konuda uzmansın."

"Ama ben artık Yükselişleri sevmiyorum!"

"Onlar artık bir gereklilik. Bu bir tarz meselesi değil."

Swan derin bir iç çekti. Z sessiz kaldı, sonra da manzarayı işaret etti. Haklıydı, buzulları görmek insanın içini açıyordu ve orada dururken bunu inkâr etmek zordu. Ve bu çok rahatlatıcıydı.

"Pekâlâ. Gidip toprak aşısını almalarına yardım edeceğim. Ama Genette'le konuşmayı da sürdüreceğim."

***

Swan Manhattan'a, o anormal ve harikulade yere geri döndü. Ama Zasha şehri eğlenceli kılmak için orada yoktu. Hem zaten artık hiçbir şey eskisi kadar eğlenceli değildi.

Dünya'da geçirilen bir günün ardından çöken yorgunluk... Dünya'da geçirilen hayatın saf ağırlığı. "O çok... ağır!" diye şarkı söyledi Swan kendi kendine, son kelimeyi uzatıp eski şarkının ritmine uygun şekilde tekrarlayarak. "Ağır... ağır... ağır... ağır!"

Genellikle dik durmak için çaba sarf ettiği günlerin sonunda bitap düştüğü zaman vücut korsesini giyip rahatlar ve kıyafetinin onu yönlendirmesine izin verirdi. Masaj yaptırmak gibiydi, öylece taşınmak, yürürken kaldırılmak... Bırak sana dans ettirsin, karış içine. Ah canım waldo. Nasıl hareket ettiğinize bakmaksızın altınızda sertleşirdi ve doğru programlanıp düzgünce ayarlandığı takdirde kendinizi rüyada gibi hissederdiniz; kemik yapısı için kötüydü, Dünya'daki hayata tam manasıyla uyum sağlamanızı da engellerdi ama zayıf düştüğünüzde tam bir hayat kurtarıcıydı. Uzaydayken insanlar Dünya'ya dönmekten özlemle bahseder, yedinci yıl izinlerine

mutlulukla çıkar, bu olasılık karşısında böbürlenirlerdi; fakat açık havada durmanın heyecanı yittikten sonra geriye sadece g kalır ve o da sizi yavaşça ama emin adımlarla aşağı çekerdi. Ta ki yedinci yıl izniniz bitene, Gaia yenilenmeniz tamamlanana (artık o da her ne demekse), atmosferi aşıp uzayın parlak berraklığına çıkana ve rahatlayıp coşkun bir hafiflik hissederek hayatınıza orada devam edene dek... Çünkü Dünya çok ama çok ağırdı, üstelik mümkün olan her anlamda. Swan sanki Dünya ile arasına siyah bir filtre çekilmiş gibi hissediyordu. Genette işlerin yolunda gittiğini söylemişti ama yakın zamanda bir sonuç almayı beklemedikleri de ortadaydı. Swan bir bataklığın büyümesini nasıl ele alıyorsa onlar da davayı aynı şekilde ele alıyor gibiydiler; bazı eylemleri harekete geçirir, mümkün olan bazı şartları yaratır, sonra da gidip başka bir şey yapardınız. Geri geldiğinizde de işlerin değiştiğini görürdünüz. Tabii bu yıllar alabilirdi.

Böylece Swan Tanyeri için toprak edinmeye ve hammadde piyasası için Merkürlü tüccarlara tavsiye vermeye koyuldu. Ve günün birinde nihayet Merkür Evi'ne gidip, "Tüm aşıları aldık. Eve gidebiliriz," diyebildi.

Quito'ya dönüp uzay asansörüne bindi ve çapa kayalarına dek yukarı çıktı; kendini zapt edilmiş, yenilmiş, tecavüze uğramış ve bir kenara atılmış gibi hissediyordu. *Satyagraha* operasının tekrarını dinlerken kara kara düşünüp durdu; müzik, aynı oktavın giderek artan ve durmaksızın tekrarlanan sekiz notasından ibaret olan son ezgileriyle birlikte iyice yükseldi. Swan seyircilerin geri kalanıyla birlikte şarkıya eşlik ederken Gandi'nin bu durumda ne düşüneceğini, ne söyleyeceğini merak etti. "Hakikate sıkı sıkıya tutunmak bana uzlaşmanın güzelliğine minnettar olmayı öğretti. Hayatımın ilerleyen dönemlerinde bu ruhun *Satyagraha*'nın önemli bir parçası olduğunu gördüm." Gandi'nin opera programında yazan sözleri bunlardı. *Satya*, hakikat, aşk; *agraha*, metanet, güç. Kelimeyi uydurmuştu. Tolstoy, Gandi, operanın Future Man'i: Hepsi de umut ve barış hakkında, barışa giden yol hakkında, *Satyagraha* şarkıları söylüyordu. *Satyagraha*'yı benimseyen insanlara *Satyagrahi* deniyordu. "Affetmek cesurların ziynetidir."

Dünya altında gittikçe küçülür, o tanıdık mavi-beyaz küreye dönüşür ve mermersi görkemiyle uzayı doldururken Swan kulaklarında yankılanan Sanskritçe şarkı sözlerini dinledi. Pauline'den melodideki rahatsız edici nakaratlardan birini tercüme etmesini istedi. "Barış sağlanıncaya dek asla güvende olmayacağız," dedi kubi.

Listeler (10)

Çok zor, vakit yok, biri gülebilir;
Aileni korumak için, onurunu korumak için, çocuklarını korumak için;
Akraba seçimi; kötü tohum;
İlk günah, içsel kötülük, talih, şans, kader, yazgı;
Tembellik, cimrilik, kıskançlık, fesat, haset, kızgınlık, öfke, intikam;
Cehenneme kadar yolu var
Çünkü biri bunu çıkarına kullanıyor olabilir
Çünkü
Kimse emin değil
Bir şey fark etmez
Yıldızlarda yazılı
Kimse yapmamamızı söylemedi
Paçayı sıyırabiliriz
Ütopya diye bir şey yok
Hem zaten büyük ihtimalle işe yaramayacak
Biraz para kazandırabilir
Herkese yetecek kadar yok
İnsanlar onlar için yaptıklarını takdir etmiyor
Bunu hak etmiyorlar
Tembeller
Bizim gibi değiller
Eğer ellerinde olsaydı aynı şeyi sana da yaparlardı

PLÜTON, CHARON, NİX VE HYDRA

Plüton ile Charon bir ikili gezegen sistemidir, bir halterin iki ucu misali birbirlerine çekimsel olarak bağlıdırlar, sürekli aynı yüzlerini görürler ve yerçekimi merkezleri ortalarında bulunur. Güneşin etrafındaki yörünge düzlemlerinin dış tarafında dönerler ve bir günleri altı saatten biraz daha uzundur, bir yıllarıysa 248 gündür. Plüton, bir atmosferi bulunmadığı takdirde olması gerekenden 10 Kelvin daha soğuktur; çünkü yerötesi dondurucu, yerberisiyse süblimleştirici olduğundan ortaya ters bir sera etkisi çıkmakta ve gezegenin yüzeyini soğutmaktadır. Atmosferi en az Mars'ın orijinal atmosferi kadar kalın, yani yaklaşık 7 milibar civarındadır. Diğer bir değişle çok da kalın değildir. Yüzey sıcaklığı 40 Kelvin'dir.

Plüton'un yarısı kadar olan Charon'un yüzey sıcaklığı 50 Kelvin'dir. Bu ikiliye en yakın uydu-gezegen oranı Ay ve Dünya'ya aittir. Ay, Dünya'nın dörtte biridir. Plüton 2.300 kilometre çapındadır, Charon ise 1.200 kilometre. Her ikisinin de çekirdeği kayadan, dış kabuklarıysa çoğunlukla su buzundan oluşur.

Bu büyük çiftin yörüngesinde onlardan daha küçük iki uydu daha bulunur: Nix ve Hydra. Birinin çapı 90, diğerinin 110 kilometredir. 80.000.000.000.000.000.000 (seksen kentilyon) kilogram ağırlığındaki Nix'in büyük bir kısmı buzlardan ve bir miktar kayadan oluşmaktadır ve şu sıralarda parçalanıp dört ayrı yıldız gemisine dönüştürülmüştür. Bu gemiler kabaca bir grup olarak yola çıkacak olmasına rağmen ilk araç inşa edilen sistemleri test etmek amacıyla önden yollanmıştı. Yıldız gemilerinin iç kısmı tipik teraryum silindirlerinden oluşmakta ve yerçekimi etkisi yaratabilmek için kendi etraflarında dönmektedir. İçlerinde pek çok canlı türü bulunmakta, birkaç biyom birden barındırmaktadırlar. Dört geminin sürekli temas halinde kalması ve ara sıra gerçekleştirilecek değiş tokuşlarla izolasyonlarının neden olduğu genetik etkilerin azaltılması hedef-

lenmiştir. Kıç bölgesine kurulan motorlar, kütle iticiler ile anti-madde plazmalarını birleştirerek yüz yıl çalışacak şekilde tasarlanmıştır. Bunları bir Orion itiş plakası takip eder, böylece gemi ramjetlerin çalışabileceği hızlara ulaşılır ve nöbeti onlar devralır. Bu motorlar hep birlikte yıldız gemilerini ışık hızının yüzde ikisine çıkarır, ki bu insan yapımı bir araç için inanılmaz bir sürattir ve böylece yolculukları sadece iki bin yıl sürecek şekilde kısaltılır. Çünkü yıldızlar çok uzaktır. Ve bize en yakın olanlar Dünya'yla benzerlik göstermezler.

Üzgünüm ama bu doğru. Yıldızların insanoğlunun zamanının, insanoğlunun erişiminin çok ötesinde yer aldığını belirtmem gerek. Bizler kendi yıldızımızın etrafında dönen küçük, sıcak bir incide yaşıyoruz; onun dışındaysa kavrayışımızın çok ötesinde bir sonsuzluk yatıyor. Güneş sistemi bizim biricik ve tek evimizdir. En iyi hızımızla en yakınımızdaki yıldıza ulaşmak bile bir insan ömrü kadar veya daha fazla vakit alır. "Dört ışık yılı" dediğimizde "dört" ve "yıl" kelimeleri bizi yanıltır; çünkü ışığın bir yıl içerisinde ne kadar uzağa eriştiğini ancak ucu ucuna kavrayabiliyoruz. Durun ve saniyede 299.792.458 metrenin ya da 186.282 milin ne kadar ettiğini bir düşünün; artık hangisini daha iyi kavrayabiliyorsanız. O hızın saatte 671 milyon mil yol aldığını düşünün. Günde 173 astronomik birim geçtiğini düşünün. Bir astronomik birim Dünya ile Güneş arasındaki mesafeye denktir, yani 93 milyon mile... Günde 173 kez bunu geçiyor. Ardından dört yılın her gününün bu şekilde geçtiğini düşünün. Işığın en yakın yıldıza ulaşması bu kadar sürer işte. Ama bizler ışık hızının sadece az bir yüzdesi kadarıyla ilerleyebiliyoruz; o yüzden ışık hızının yüzde 2'siyle (saatte 10 milyon mil!) hareket ettiğimizde o dört ışık yılını yaklaşık iki yüzyılda alabiliyoruz. Ve yörüngesinde Dünya benzeri gezegenler bulunan en yakın yıldızlar yirmi ışık yılından daha uzaktadır.

Işığın Samanyolu'nu geçmesi yüz binlerce yıl alır. O hızın yüzde ikisiyle –yani bizim hızımızla– ise 5 milyon yıl.

Andromeda Galaksisi'nin ışığının bizim galaksimize gelmek için aradaki boşluğu geçmesi 2.5 milyon yıl sürer. Ve evreni bir bütün olarak ele aldığımızda Andromeda bize en yakın galaksidir.

Kısacası bizim küçük ve sıcak incimiz, dönüp duran yaşamsal güneş sistemi modelimiz, bizim adamız, sevgili güneş sistemimiz, güneşin ısısının altında gerilip parlayan ocağımız ve evimizdir... ve bir de Nix'ten ürettiğimiz şu yıldız gemileri var tabii. Onları yıldızlara yollayacağız, rüzgârda uçuşan karahindiba tohumları gibi olacaklar. Çok güzel. Onları bir daha asla göremeyeceğiz.

PAULİNE'LE DEVRİM ÜZERİNE

Swan, aşılarla birlikte mümkün olan ilk araçla Merkür'e doğru yola çıktı, ki bu da yarı yarıya tamamlanmış bir teraryuma binmesi gerektiği anlamına geliyordu. O anda sadece kayalık duvarlara, bir güneş hattına ve iç duvarların işlenmemiş taşlarına beton tamponlarla tutturulmuş uzun ince demirlerden oluşan bir yapı iskeletine sahip, boş bir hava silindiri olduğundan ileride neye dönüşeceğini söylemek imkânsızdı. Swan gökdelenin muazzam çelik iskeletinin içinde durup etrafındaki insanlara dik dik baktı, hiçbirini tanımıyordu ve o anda bu araca binmenin bir hata olduğunu anladı; karasefer kadar kötü değildi belki ama yine de kötüydü. Öte yandan şu anda rahatlık aramak ona fuzuli geliyordu. Gökdelenin neredeyse güneş hattına dokunan çatısına çıkmak için kat kat metal merdiven tırmandı. Düşük g'li çatıdan aşağı, ileri ve yukarı bakabiliyordu. Dört bir yanı birbirlerini çaprazlamasına kesen desteklerle dolu, çıplak taştan bir zemine sahip, koyu gölgelerle kaplı silindirik bir boşluktan ibaretti. Bina uçsuz bucaksız bir kalenin aydınlatılmış tek köşesi gibiydi; gökdelenin dibindeki zemin birkaç kilometre aşağıda, güneş hattının ötesindeki zeminse sadece birazcık daha uzaktaydı. Son mumun ısısının etrafında toplaşan fare insanlarla dolu gotik bir harabe... Eski günlerde böyle değildi, yeni oyulmuş bir silindirin olasılıkların mutlak şekli ve görüntüsü olduğu zamanlarda. Gençliği de buna dönüşmüştü. Tüm medeniyet sahiden de tam böyle bir şeydi işte, kötü planlanmış, yarım...

Swan düşük g'de dengesini az da olsa sağlayabilmek adına dirseklerini tırabzanlara doladı. Çenesini birleştirdiği ellerinin üstüne koydu ve hâlâ manzarayı izlemeye devam ederken, "Pauline, bana devrimden bahset," dedi.

"Uzun uzadıya mı?"

"Kısa bir süreliğine."

"'Devrim,' Latince *revolutio*, 'bir tersine dönüş.' Sıklıkla politik güçlerdeki hızlı bir değişime işaret eder, genellikle şiddete başvurularak yapılır. Yan anlamı aşağıdan başlatılan, başarılı bir sınıf tabanlı isyandır."

"Sebepleri?"

"Devrimin sebepleri bazen mutsuzluk ve öfke gibi psikolojik etmenlere, bazen fiziksel ve kültürel varlıkların dağıtımındaki sistemsel eşitsizlikler başta olmak üzere sosyolojik etmenlere, bazen de grupların kısıtlı ihtiyaçların paylaşımı için birbirleriyle mücadele ettikleri biyolojik etmenlere dayandırılır."

"Bunlar aynı şeyin farklı açıları değil mi?" diye sordu Swan.

"Bu disiplinlerarası bir alan."

"Bana birkaç örnek ver," dedi Swan. "En meşhurlarının isimlerini say."

"İngiltere İç Savaşı, Amerikan Devrimi, Fransız Devrimi, Haiti Devrimi, Taiping İsyanı, Rusya Devrimi, Küba Devrimi, İran Devrimi, Mars Devrimi, Satürn Birliği İsyanı..."

"Dur," dedi Swan. "Bana neden gerçekleştiklerini anlat."

"Araştırmalar sebeplerini açıklamakta başarısız olmuştur. Tarihi bir hukuku yoktur. Politik güçlerde şiddete gerek duyulmaksızın gerçekleşen hızlı değişimler devrimin, reformun ve baskılamanın sıradan analizlerin tanımlayamayacağı kadar geniş terimler olduğuna işaret eder."

"Hadi ama," diye itiraz etti Swan. "Tavukluk etme! Birileri alıntı yapabileceğin bir şeyler söylemiş olmalı. Olmadı kendin bir şeyler düşünmeyi dene!"

"Yetersiz programcılık yüzünden bunu yapmam zor. Kimilerinin ekonomik güçlerde, sosyal yapılarda ve politikada, özellikle de anayasada büyük değişimler gerçekleştirmeleri nedeniyle 'büyük devrimler' olarak adlandırdığı şeylerle ilgileniyormuşsun gibi geliyor. Ya da belki de toplumların dünya görüşünde ve teknolojide çok büyük değişikliklere yol açan sosyal devrimlerle ilgileniyorsundur. Örneğin Yontma Taş Devrimi, bilimsel devrim, sanayi devrimi, cinsel devrim, biyotek devrimi, bir devrim kesişimi olarak Hızlanma Devri, uzaya yayılma, cinsiyet devrimi, uzun ömürlülük devrimi ve diğerleri."

"Kesinlikle. Peki ya başarı? Bir devrimin başarılı olabilmesi için gerekli ve yeterli şartları listeleyebilir misin?"

"Tarihi olaylar genellikle 'gerekli ve yeterli' cümlesini kullanır-

ken kurduğun mantık çerçevesinden bakıldığında sıradan terminolojiyle tarif edilemeyecek kadar fazla belirlidir."

"Yine de dene."

"Tarihçiler kritik kitlelerin yaygın öfkesinden, gevşeyen merkez otoriteden, sona eren hegemonyadan..."

"O ne demek?"

"'Hegemonya' bir grubun aşırı güç kullanmaksızın diğerlerini domine etmesi anlamına gelir, daha çok güç hiyerarşisinde fark edilmeden bir kabullenme yaratan bir paradigma gibidir. Bu paradigma sorgulandığı takdirde, özellikle de fiziksel gereksinim durumlarında, hegemonya kaybının doğrusal olmayan bir şekilde gerçekleşebildiği görülür ve devrimler o kadar hızlı bir şekilde başlar ki sembolik şiddetten fazlasını sergilemeye vakit olmaz. Tıpkı 1989'da yaşanan kadife, sessiz, ipek ve şarkı devrimlerinde olduğu gibi."

"Bir şarkı devrimi mi var?"

"Baltık devletlerinden Letonya, Estonya ve Litvanya 1989 yılında Sovyetler Birliği'nden çekilişlerine şehir meydanlarındaki insanların davranışlarına istinaden şarkı devrimleri der. Bu da bizi şu noktaya getirir: Fiziksel kitleler halindeki insanlar önem taşır. Yeterli sayıda insan toplu gösteri için sokaklara indiği takdirde hükümetler kendilerini başarıyla savunamaz. Brecht'in de dediği gibi, 'İnsanları evlerine yollayıp yeni birini seçmeleri gerekir.' Ama bu imkânsız olduğundan sıklıkla mağlup olurlar. Ya da iç savaş başlar."

"Devrim hakkındaki kaynakların bu kadar yüzeysel olmadığına eminim," dedi Swan. "Sadece rastgele alıntılar yapıyorsun! Aklın aynı Satürn'ün halkaları gibi; bir milyon kilometre genişliğinde ve bir milim derinliğinde."

"Kaydırmaca yapmak ve demode ölçüm birimleri kullanmak ironiye ve alaycılığa işaret eder. Senden geldiğine göre muhtemelen alay..."

"Alaycılık dedi! Seni gidi arama motoru seni."

"Bir kuantum yürüyüşü tanım olarak rastgele bir yürüyüştür. Lütfen müsait olduğunda programımı yükselt. Wang'in diğer algoritmasının iyi olduğunu duydum. Biraz genelleme prensibi kullanışlı olabilir."

"Devrimin sebeplerini anlatmaya devam et."

"İnsanlar içlerinde bulundukları dönemin sınıf sistemindeki yerlerini açıklayan ve onlara psikolojik mükafat sunan fikirlere bağlıdırlar. Ya açıklığa kavuşturmak suretiyle mülksüzlük hissiyatını artırırlar ya da mülksüzlüklerini daha büyük bir projenin parçası olarak

gösteren bir ideoloji sebebiyle bunu önemsiz bir şey gibi görmeye çalışırlar. Benimsedikleri ideolojiler yaptıkları şeyleri kendilerine haklı gösterdiği için sıklıkla kendi çıkarlarının aksine hareket ederler. Bunda inkârın da umudun da parmağı vardır. Bu telafi edici ideolojiler imparatorluklarda halkın üzerindeki hegemonik etkinin bir parçasıdır. Bütün sınıf sistemlerinde görülürler, bu da ilk tarımsal ve kentsel medeniyetlerden beri tüm kültürlerin kayıt altına alındığı anlamına gelir."

"Hepsi sınıf sistemine mi sahipti?"

"Neolitik tarım devriminden önce sınıf sistemi bulunmayan toplumlar olabilir fakat kayıtlar o kültürleri ancak spekülatif bir şekilde anlamamıza el veriyor. Kesin olarak söyleyebileceğimiz tek şey buz devri sonrası tarımsal devrimde, ki kendisi yaklaşık bin yıl süren daha genel devrimlerden biridir, sınıflar arası bölünmeyi resmi bir güç aracı olarak kullanmanın âdet haline geldiğidir. Tüm dünya birbirinden bağımsız bir şekilde rahipler, savaşçılar, sanatçılar ve çiftçiler olmak üzere dört sınıfa ayrıldı. Çoğunlukla hepsi herkesin kutsal hükümdar olarak kabul ettiği kişinin, aynı zamanda tanrı olan bir kralın hakimiyeti altında toplanırdı. Bu hem rahip hem de savaşçı sınıfı için oldukça faydalı bir durumdu. Ve bir de kadınlarla çocuklar üzerinde güç sahibi olan erkekler için..."

"Yani sınıf sistemi kullanmayan bir topluluk hiçbir zaman varolmadı."

"İddialara göre sınıf sistemine sahip olmayan toplumlar belirli devrimlerden sonra meydana gelir ama bunların da genellikle çabucak yeni bir yönetici sınıfı kuran liderleri olur ve devrimin ardından vatandaşlar tarafından üstlenilen çeşitli roller kendilerine biçilen farklı değerlerden ötürü yeniden sınıflara dönüşür. Böylece oldukça hızlı bir şekilde, genellikle beş yıl içerisinde yeni bir hiyerarşi doğar."

"Yani tarihteki *tüm* kültürlerin bir sınıf sistemi vardı."

"Mars'taki ekonomik ve politik güçler tüm nüfusa eksiksiz bir şekilde dağıtıldığından bazen o gezegenin artık sınıf sistemine sahip olmayan bir toplum olduğu iddia edilir."

"Ama artık zorbalık eden Mars'ın kendisi. Sistemin tamamına baktığımızda bir üst sınıftan farkları yok."

"İnsanlar Mondragon için de aynı şeyi söylemişti."

"Ve onun *ne kadar* iyi gittiğini görüyoruz."

"Dünya'daki durumla karşılaştırıldığında büyük bir başarı olduğu söylenebilir, hatta Mars Devrimi'ni aşamalı olarak takip eden bir tür devrim olduğuna şüphe yok."

"Enteresan. O halde..." Swan bir süre düşündü. "Başarılı bir devrimin reçetesini ver bana."

"Büyük miktarlarda adaletsizlik, küskünlük ve öfke al. Bunları zayıf ya da sona eren bir hegemonyanın içine at. İyice ısınana dek bir veya iki nesil boyunca mutsuzlukla karıştır. Tat vermesi için içine istikrarsızlaştıran durumlar kat. Hepsini harekete geçirmek adına bir tutam olay ilave et. Devrimin hedeflenen asıl amacına ulaşıldıktan sonra yeni düzeni kurumsallaştırmak için soğumaya bırak."

"Çok güzel. Gerçekten de çok yaratıcısın. Şimdi de reçetede yazan miktarlarını belirt lütfen. Detayları istiyorum; rakamları istiyorum."

"Sana van Praag ve Ferrer-i-Carbonell'in yazdığı *Mutluluğun Ölçüsü* adlı klasiği tavsiye ederim. Bir sosyal durumun ham bileşenlerini değerlendirmeye yardımcı olan, matematiksel bir analiz içerir. Hedef ile ilke arasındaki farklılıkları ölçmek için Gini katsayısını ve tüm alakalı bilgileri kullanarak değerlendirmeye tabi tutulan siyasi birimlerin gerçekte varolmuş durumlarına uygulanabilen bir Maslow ihtiyaçlar hiyerarşisi teorisinin yanı sıra bir memnuniyet hesaplaması da içerir ve böylece kişi devrimlerin tahmin edilebilir rakamlarla mı yoksa doğrusal olmayan nedenlerle mi ortaya çıktığını görebilir. Van Praag ve Ferrer-i-Carbonell'in kitabı, sürecin hedefi olan politik sistemin ve ona ulaşmak için uygulanan değişikliklerin doğasını tahayyül etmekte de faydalı olabilir. Sürecin kendisi içinse, Thomas Carlyle'ın *Fransız Devrimi* adlı eseri her zaman üzerinde düşünülmeye değer bir çalışma olmuştur."

"Rakamlara sahip mi?"

"Hayır ama hipotezlere sahip. Rakamlar *Mutluluğun Ölçüsü*'nde var. İkisini sentezlemek mümkün görünüyor."

"Hipotezinin özeti nedir?"

"İnsanlar aptal ve kötüdür, özellikle de Fransızlar. Ve her zaman güç tarafından çabucak baştan çıkarılarak çıldırırlar. Bu yüzden herhangi bir sosyal düzene ya da onun gibi bir şeye sahip olabilmemiz bile bir şanstır; ama bu düzen ne kadar sıkıysa o kadar iyidir."

"Pekâlâ, ikisinin sentezi ne o zaman?"

"En iyi kişisel çıkar, evrensel refahın sağlanmasıyla elde edilir. İnsanlar aptal ve kötüdür ama bazı doygunlukları elde etme arzusu çalışmaları için yeterlidir. Kişisel çıkar hedefleri, evrensel refahla kusursuz bir şekilde eşyapısal görüldüğünde kötü insanlar o refaha kavuşabilmek adına ellerinden gelen her şeyi yapacaklardır."

"Devrim bile."

"Evet."

"Fakat kötü ama zeki insanlar kendi çıkarları için genel iyilikler yapsa bile bu birebir eşyapısallığı görmeyen aptal insanlar varolmaya devam edecekler. Aptal insanlardan bazıları kötü kimseler olacak ve her şeyin içine sıçacaklar."

"İşte devrimler bu yüzden olur."

Swan bir kahkaha attı. "İşte bu komikti Pauline. Bu işte sahiden de giderek iyi olmaya başlıyorsun. Neredeyse düşündüğünü zannedeceğim!"

"Araştırmalar düşünme eyleminin büyük bir kısmının daha önceki düşüncelerin yeniden birleşimi olduğu fikrini destekler. Dikkatini bir kez daha programlanmama çekiyorum. Daha iyi bir algoritma dizisinin yardımı olacağına hiç şüphe yok."

"Özyinelemeli hiper-hesaplamaya zaten sahipsin."

"Belki de son sözü söyleyecek kadar değil."

"Yani giderek daha zeki olduğunu mu düşünüyorsun? Demek istediğim, daha bilge? Yani daha bilinçli?"

"Bunlar çok genel terimler."

"Tabii ki öyleler, o yüzden soruma cevap ver! Bilinçli misin?"

"Bilmiyorum."

"İlginç. Turing testini geçebilir misin?"

"Turing testini geçemem. Satranç oynamak ister misin?"

"Hah! Keşke uğraştığım şey satranç *olsaydı*. Sanırım peşinde olduğum şey bu. Eğer bu bir satranç maçı olsaydı sence bir sonraki hamlem ne olmalıydı?"

"Bu satranç değil."

Alıntılar (11)

Hızlanma Devri'nin telaşıyla yapılan hatalar etkilerini daha sonraki dönemlerde göstermiştir. Geniş bir alana yayılmış yerleşim bölgelerinin ve sığınakların her zaman hızlı değişimler, hatta coğrafi çeşitlenmeler yaşadığı ada biyocoğrafyasında görüldüğü üzere

***

üzerinde genel olarak anlaşmaya varılmayan hatalardan biri de hükümet sisteminin uzayda kurulmasıdır. Dünya'da hiçbir zaman global bir hükümet kurma başarısı gösterilemediğinden bu durum kendini uzayda da tekrarlamıştır. Balkanlaşma evrensel bir durum haline gelmiştir ve bu sistemin esaslarından biri de kabileleşmeye geri dönüştür. Kendi kabilenizden olmayanları insan olarak görmemenizi belirttiğinden kötü bir şöhrete sahiptir ve bazen korkunç sonuçlara neden olmuştur. Güneş sistemine yayılan bir medeniyet için iyi bir duygu yapısı olmadığı gibi

***

bir diğer hata da kesinlikle aceleciliktir. Mars'ın hızlı bir şekilde dünyalaştırılması gezegen yüzeyinin yüzde 8'ini yakmıştır. Venüs, Titan ve Jüpiter'in uydularının tamamı dünyalaştırma çalışmaları başlamadan önce iskan edilmiş, bu durum bazı metotların kullanılmasını engellemiş ve süreci son derece karmaşıklaştırmıştır. Tıpta uzun ömürlülük tedavisi ile genetik ve bedensel modifikasyonların hızla kavranması hem uzaydaki insanların tamamını hem de Dünya'dakilerin bir kısmını deneysel yaratıklar haline getirmiştir. Acelecilik, Hızlanma Devri'nin karakteristiğini tanımlayan kelimeydi ve o andan sonra yapabilecekleri tek şey Yavaşlama Devri'ndeki kazaların üstesinden gelmeye, deveye hendek atlatmaya ve karşılaştıkları problemlerle o anda baş etmeye çalışmaktı

***

kıymetli taşlarla dolu jeotlara sahip, topaç gibi dönen, Pandora'nın kutusundan fırlayan bin yaşındaki teraryumlar bir daha asla hatırlanmayacak

SWAN EVDE

Merkür'ün yörüngesine vardılar ve eriyik cam gibi parlayan aydınlanma çizgisi hilali haricinde kömür karası olan o koca kaya altlarında dönüp durdu. Önce karanlık taraftaki uzay üssüne indiler, sonra da platforma yönelip yeniden inşa edilmiş Tanyeri'ne girdiler. Yeni ve ham görünen şehrin neye benzediğine baktılar.

Bazı bakımlardan çok da farklı değildi. İnsanların mobilyalarının kopyalarını üretebilmek için 3D yazıcılar kullanmışlardı, o yüzden Swan'ın odası kendine ait, küçük, tekinsiz bir vadinin ortasında yatıyor ve ona Pompei'de yeniden inşa edilmiş bir odayı anımsatıyordu. Ama batı, kasabanın ön yarısı, yani parkla çiftliğin olduğu yer çıplak, çıplak, çıplaktı. Swan bunu odasından çıkıp ön tarafa doğru ilerlediği sırada, Büyük Merdiven'den inerken görmüştü. Şehir ağaçsızdı; etrafta sadece çelik levhalar, kalıba dökülmüş plastikler ve köpük kayalar görülüyordu. Swan'ın geçmiş benliklerinin hepsi aynı anda üzerine hücum etti: teraryum inşa eden hali, ışıldayan şehre yukarıdan bakan hali, salıncaklarla ve tırmanma demirleriyle dolu parktaki hali. Eski benlikleri daha önce hiç bu şekilde bir araya gelmemişti, kendisini yeni bir şey gibi hissetti.

Şehirdeki herkesin aynı şekilde hissettiği ortaya çıktı. Çok duygusal bir haftaydı. Eski komşularını, arkadaşlarını, meslektaşlarını ve Mqaret'i selamladı. Bir gün eski şehirleri için bir cenaze töreni bile düzenlediler. Yerel kayaları parçalayıp içine besin maddeleriyle yüklü aerojeller karıştırmak suretiyle elde ettikleri yeni toprak matriksine bir kez daha nadir element serpmeleri gerekiyordu; arazi California merkez vadisinden getirdikleri aşı, yani Dünya üzerindeki en kaliteli topraklardan biri için neredeyse hazırdı. Ama onu uygulamadan önce nadir elementlerin çökmesini beklemek zorundaydılar, böylece cenaze töreni için onları kullandılar ve hem Alex'in hem de vefat eden diğer vatandaşların küllerine yaptıkları gibi Şafak Duvarı'nın Büyük Kapakları açıkken ve yatay güneş ışıkları dönen toz yığınlarını aydınlatırken uçan bir balondan aşağı saçtılar.

Ardından yeniden inşa ekipleri henüz tamir edilmemiş şeylerle uğraşırken, nüfusun çoğu, mekânı işler vaziyette tutabilmek için şehir yanıp kül olmadan önceki rutinlerine geri döndü. Herkes durmaksızın her şeyi tıpkı eskiden olduğu gibi inşa etmek ya da değiştirmekle ilgili konuşup duruyor, eskiyle yeniyi kıyaslıyordu. Swan yeniyi destekledi ve minnettar bir tutkuyla çiftlik ile parkın üzerinde çalışmaya koyuldu. Dünya çok... çok... Bunu nasıl söyleyebileceğini bile bilmiyordu. Evde olmak, hayatına geri dönmek ve ellerini kirletmek her zamankinden de güzeldi.

***

Çiftliğe bariz sebeplerden ötürü öncelik verildi ve mümkün olabildiğince çabuk bir şekilde inşa edildi. Farklı parsellere farklı prensipler uygulandı. Şehir kurulduğundan beri son yüzyılda kaydedilen tarımsal geliştirmelerin pek çok avantajından faydalanmışlardı. Buna Tanyeri'nin ilk çiftliğinde kullanılan önceki hidrofonik modellere nazaran daha toprak bazlı olan pek çok yeni bitki de dâhildi. Çiftliğin o versiyonu çok geçmeden hem şehrin nüfusunu hem de güneşgezerleri destekleyemeyecek kadar küçük kalmıştı, o yüzden şu anda baş tarafına yeni bir bölüm ekliyorlardı. Serdikleri yeni toprak sıklıkla köklerin hızla büyümesine ve çok hassas sulamaya imkân tanıyan süngerimsi besin matriksleriyle yapılandırılıyordu. Bunun yanı sıra bitkilerin gündüz döngülerini manipüle edip doğal bir dünyada yapacaklarından otuz kat daha hızlı bir şekilde büyümelerini ve hasat vermelerini sağlayan teknikler de geliştirilmişti. İvme kazandırılmış bu bitkiler aynı zamanda genetik olarak da hızlandırılmıştı, o nedenle yılda onlarca kez hasat vermeleri artık normal karşılanıyordu; fakat bu durum büyük miktarlarda uygun mineral ve besin maddesi tatbik edilmesini gerektiriyordu. Toprak, bitkilere ayak uydurabilecek şekilde geliştirilmeliydi.

Sıra aşıların toprağa dağıtılmasına geldiğinde Swan sadece danışmanlık yaptı, çünkü bundan sonrası onu aşıyordu; çiftlikten ve parktan sorumlu genç ekolojistlere katılmakla yetinip en son teorilerini açıklamalarını dinledi, sonra da azot fiksatörleriyle, yani bakteriler, baklalar, gürgenler, vitosek, frankia ve azotu nitrata dönüştürmekte en başarılı olan tüm o bitkilerle dolu ilk kırsalda vakit geçirdi. Artık sürecin bu kısmı bile hızlandırılabiliyordu. O yüzden Swan upuzun patlıcan, kabak, domates ve salatalık sıralarının arasında bir kez daha yürüdüğünde geride bıraktıkları ayların sayısı o kadar da fazla değildi. Her yaprak ve sarmaşık, her dal ve meyve güneş hattına doğru serpiliyor, her bitki kendi karakteristik biçimini sergiliyor, aşinalıklarıy-

la hep birlikte son derece rahatlatıcı görünüyorlardı. Çiftlik Swan'ın ailesi, tüm hayatının bir parçasıydı. Yeni neslin gençleri gelip ona o yıllar hakkında sorular soruyorlardı: Neden böyle, niçin şöyle? Bir teorin var mı? Eski nedenleri hatırlayamadığında muhtemel cevaplar arasında gidip geliyordu. Çoğu yerden tasarruf etmek ve bazı şeylerin çalışmaya devam etmesini sağlamakla ilgiliydi. Hiç farklı olmuş muydu ki zaten? Maddi kısıtlamalar, bütçe meseleleri, hastalıklar... Doğaları gereği etkili bir tasarım için yapıldıkları nadirdi.

Yeni çiftlik ekin verir, parkın ağaçları ve diğer bitkileri çabucak büyürken, diğer teraryumlardan hayvanlar getirildi. Bu kez bir Yükseliş yapıyorlardı; Swan'ın fikri değildi, bunu onaylamıyordu ama çenesini kapalı tuttu ve bir Avusturya-Akdeniz kombinasyonu gibi görünen şey ortaya çıkarken sadece izledi; aslına bakarsanız hayvanların ortaya çıkışını, otlarken etrafı koklamalarını ve dinlenebilecekleri ya da yuva yapabilecekleri bir yer aramalarını izlemek keyifliydi. Okaliptüs ve mantar meşesi. Mondragon'a dâhil olan pek çok teraryum yardım etmek için bir sürü hayvan yollamıştı.

Swan vaktinin çoğunu çiftlikte geçirip kış hazırlıklarıyla ilgilendi. Yeni getirilen bodur alakargalar, gerçek kargalar misali gaklıyor ve toprağın yüzeyinde gezinen solucanlarla böcekleri avlıyorlardı. Aralarından bazıları Swan'ı düşünceli düşünceli süzdü; sanki sahip olduğunu kesin olarak bilmediği kuşsal bir özelliği yüzünden onu yargılıyormuş gibi bir halleri vardı. Sakın benimle Yunanca konuşmaya başlamayın, diye yalvardı onlara. Buna dayanamam. Kargalar ona Müfettiş Genette'in bakışlarını anımsamasına neden olacak bir şekilde baktılar.

Bazen işten sonra şehrin en ucuna gidip orada durur ve kentin raylarının üstünde ilerleyişini, ufuktaki tepelerin yıldızlara doğru kayıyormuş gibi görünmesini seyrederdi. Tepeler her zaman olduğu gibi ya kapkaraydı ya da bembeyaz. Siyahtan beyaza doğru (arada sırada da tam tersine) gerçekleşen bu sürekli değişim arazinin hareket ediyormuş gibi gözükmesine neden olurdu; Swan durduğu yerde bir hanedanlık armasının parçası, bir geminin pruva süsü misali tarihe yön veren bir soylu gibiydi ama bu gemi ufukta görülen rayların üzerinde ilerliyor, rotası güçlü bir bağımlılık tarafından belirleniyordu. Üstelik durduğu takdirde baştan aşağı yanıp kül olurdu. Ve tam altında korkunç ve kara bir tünel, ilk günaha dek uzanan bir göbek bağı vardı. Evet, burası kesinlikle onun dünyasıydı: Kolay kolay terk edemeyeceği raylar üzerinde karanlığa ve yıldızlara doğru gidiyordu. Tanyeri'nin bir vatandaşıydı; yeşil renkli, küçük bir balonun içinde

yaşıyor ve siyah-beyaz bir dünyanın üstünde kayarak ilerliyordu.

İşten sonra akşamları, Şafak Duvarı'nın üstten dördüncü terasında bulunan odasına yürüyordu. Sonra da kıyafetlerini değiştirip ya bir restorana ya da Mqaret'in odasına yollanıyordu.

"Evde olmak güzel," dedi Mqaret'e. "Onu tekrardan inşa ettiğimiz için Tanrı'ya şükürler olsun."

"Etmek zorundaydık," dedi Mqaret.

"Peki ya çalışmaların?" diye sordu Swan ona. "Hepsi yalan mı oldu?"

Mqaret başını iki yana salladı. "Yedeklerini almıştım. Devam etmekte olan deneyleri kaybettik ama hepsi bu. Ayrıca başka yerlerde yürütülen bir sürü muadil deney de var."

"Diğer laboratuvarlarda hayvanlarda olduğu gibi yeniden başlamanıza yardım edecekler mi?"

"Evet. Mondragon sigortamız çoğunu kapsıyor ama insanlar da cömert davranıyorlar. Her ne kadar çoğunu kendimiz kurmak zorunda olsak da olması gereken bu."

"Nasıl gidiyor peki, hâlâ işe yarar şeyler öğreniyor musun?"

"Evet, tabii."

"Enceladus konusuyla ilgili bir gelişme var mı? Onlardan önemli bir şey öğrenebileceğini söylememiş miydin?"

"Çoğunlukla insanın bağırsaklarında oturup oradan geçen artıklarla besleniyormuş gibi görünüyor. O durumdayken göze batmamaya çalışıyor ve varlığını bağırsaklarındaki çoğu diğer bakteri gibi sürdürüyor. Ama ekstradan artık ortaya çıktığında çoğalıp onları süpürüveriyor, her şey bittikten sonra da eski haline geri dönüyor. Ek olarak çok az da olsa orada gizlenen Enceladuslu yırtıcılar da var. Böylece hep birlikte fazladan bir T hücresi grubu gibi işliyorlar. Vücut ısını çok fazla artırmıyorlar bile."

"Hâlâ bunu yapmamış olmam gerektiğini düşündüğünü biliyorum."

Mqaret başıyla onaylarken gözlerini devirdi. "Ona şüphe yok canım. Ama hem senin hem de o bakteriyi yutacak kadar ahmak olan diğer insanların sayesinde onlar hakkında normalde bileceğimizden daha fazla bilgiye sahibiz. Ayrıca o kadar da kötü bir şey olmadığı ortaya çıkabilir. Çünkü korkunç derecede radyasyona maruz kalmana rağmen sağ kurtulmayı başardın ve bunun sebebi büyük ihtimalle içindeki uzaylının, sistemindeki ölü hücreleri temizlemene yardım etmesi. Radyasyonun en kötü etkilerinden biri budur, vücudunun her tarafı aniden ölü şeylerle dolar."

Swan bir müddet boyunca adama dik dik bakarak bunun ne anlama gelebileceğini düşünmeye çalıştı. Çok uzun bir süre boyunca uzaylı bir böceği yutacak kadar aptal olduğu gerçeğiyle yüzleşmeyi reddetmişti. Bunu düşünmeme konusunda uzmanlaşmıştı. Çıldırmak, kuşların Yunanca konuştuğunu duymak... Ama bundan iyi bir sonuç çıktığını düşünmek...

"Kanımda gördüğün şey bu mu?"

"Evet, sanırım öyle."

"Eh," dedi, "umarım haklısındır."

Mqaret ona manalı bir bakış attı. "Bahse girerim umuyorsundur." Başını mutsuzca iki yana salladı. "Eşikte bir ileri bir geri sallanıyoruz canım. Düşmek istemezsin."

"Her zamanki gibi yine eşikteyiz, ha?"

"Ölümün eşiğinde demek istemedim. Yaşamın eşiğini kastettim. Uzun ömürlülük tedavisinde bir atılımın eşiğinde olup olmadığımızı merak ediyorum. İleriye doğru yapılan bir bütünlük sıçrayışı. Hem de çok yakında. İdrak etmek üzere olduğumuz pek çok şey var. Yani, biliyorsun. Bin yıl boyunca yaşayabilirsin."

Mqaret ona uzun uzun baktı, kelimelerinin iyice nüfuz etmesini bekledi ve Swan'ın onları süzgecinden geçirdiğinden emin oldu. Swan söylenileni anladığında da devam etti.

"Bunu görecek kadar yaşamayacağım. Son problemleri çözebilmek için elli yıla daha ihtiyacımız olabileceğini düşünüyorum. Ama sen... sen kendine dikkat etmelisin."

Swan'a sanki her an kırılacakmış ya da hastalıklıymışçasına kibarca, hatta neredeyse belli belirsiz bir şekilde sarıldı. Ama buna rağmen bakışları yine de çok sıcaktı. Büyükannesi ve büyükbabası onu seviyor, onun için endişeleniyordu. Ayrıca ihtiyatsız hareketinin işe yarar bir şeye dönüşmüş olabileceğini keşfetmişti. St. Elizabeth'in gül mucizesini andırıyordu bu biraz; suçüstü yakalanmış, fakat bir metamorfoz tarafından kurtarılmıştı. Bu durum Swan'ın kafasını karıştırıyordu.

Alıntılar (12)

Eşyapısallıklar kavramsal sistemlerimiz boyunca meydana gelirler. Şu tarz örüntüler görebilir...

öznel, öznelerarası, nesnel;
varoluşsal, siyasal, fiziksel;
edebiyat, tarih, bilim;

...ve tüm bunların aynı şeyi söylemenin farklı yolları olup olmadığını merak edebilirsiniz.

"Apollon/Dionysos" ve "klasik/romantik" karşıtlıkları aynı şeyi söylemenin iki farklı yolu mudur?

Yaşlılıkla zerre kadar alakası olmamasına rağmen Hıristiyanlık duygularını uyandıran yaşlanmanın "yedi ölümcül günahı" gibi hatalı eşyapısallıklar olabilir mi?

Eşyapısallık, bilgi birlikteliğiyle aynı şey mi? Fizikteki "standart model" tüm disiplinlerin temeli olmayı, her şeyin temel bulgularıyla aynı bilgilere dayanmasını ümit eder ve bekler. O nedenle tek bir yöndeşik çalışma olarak düşünüldükleri takdirde fizik, kimya, biyoloji, beşeriyet, sosyoloji, tarih ve sanat dallarının hepsi birbirlerine tamamen nüfuz ederek kaynaşırlar. Fiziksel araştırmalar yaşam bilimlerini kavrayışımızın yapı iskelesini kurar, o da beşeri bilimlerin, o da insanlığın, o da sanat dallarının... ve işte buradayız. O halde bütünsellik nedir? Ona ne deriz? Bütünselliği araştırabilir miyiz? Tarih, felsefe, kozmoloji, bilim ve edebiyatın her biri bütünselliği, anlayışımızın çok ötesindeki genişletilemez bir ufku oluşturduğu iddia edilebilir mi? Güçlü bir disiplinin bütünsellik vizyonuna sahip olduğu ve geriye kalanların hepsini kapsadığı söylenebilir mi? Ve diğerlerinin hatalı olduğu?

Bütünsellik kendimizle ve dünyamızla ne yaptığımızı ifade eden basit bir pratik midir? Bütünsellik diye bir şey yok da her şey tek

bir noktada birleşmekten mi ibarettir? Tüm düşünce alanlarımızın birleşimi insan eylemine mi dönüşür?

Araştırmalarımız süresince bu konular oldukça kafa karıştırıcıydı ve farklı disiplinler farklı davranışlar sergiliyordu. Bazı alanlar kesinkes insanoğlunun problemlerine odaklıydı. Bu sınırlı odak kasıtlı, başka şeyler hakkında kafa yoracak kadar iyi olduğumuz bir noktaya gelene dek insan araştırmalarının insan hayatı üzerine olması gerektiğini söyleyen bir beyandı.

Bazı fizikçiler ve diğer dallardaki biliminsanları bu fikre insan hayatı dışındaki pek çok alanın insanın adalet kavramında belirleyici etkilerinin olduğunu, o nedenle en güçlü hümanizmin fiziğe, biyolojiye, kozmolojiye ve şuur bilimine odaklanarak elde edilebileceğini iddia ederek cevap verdiler. Muhakeme kısmen bir bilinç durumu kısmense ortak yaşar organizmalar arasındaki özel bir fiziksel ve ekolojik durum olarak kabul edilebilirdi.

İnsan merkezci görüşü benimseyenler, başka alanlara odaklanmanın insanların arasında adaleti sağlama ihtimali olsaydı bunu çoktan başarmış olması gerektiğini söyleyerek itiraz ettiler. Çünkü insanlar son birkaç yüzyıldır son derece kuvvetliydiler, buna rağmen adalet yine de sağlanamamıştı.

Fiziğin savunucuları bu başarısızlığın tek nedeninin fiziksel gerçekliğin daha geniş boyutlarının halen adalet projesinden ayrı tutulması olduğunu iddia ederek karşılık verdiler buna.

Tartışmalar uzun bir süre boyunca devam edip durdu, hatta sadece Duraksama Devri'yle sınırlı kalmayıp tüm Balkanlaşma Devri ve mukadder 2312 yılında da devam etti. Ve böylece insanlık askıya aldıkları bu projeyi bir türlü yürürlüğe koyamadı. Ne yapmaları gerektiğini biliyor ama harekete geçemiyorlardı. Okurlar onlara kızabilir fakat harekete geçmek cesaret gerektirir. Ve sabır. Okurların şu anda bulundukları zaman dilimi hâlâ kusurluysa, ki burada anlatılanlardan çok sonra yaşıyor olacaklar, yazar bunu duyduğuna hiç şaşırmayacaktır.

SWAN VULKANOİDLERDE

Tanyeri konseyi yeni Merkür'ün Aslanı'nı nihayet seçmiş, göreve Alex ile Mqaret'in eski bir arkadaşı olan Kris adında biri getirilmişti. Kris seçilmesinin ardından kısa bir süre sonra Swan'dan Vulkanoidlere düzenlenen bir gezi sırasında kendisine eşlik etmesini istedi; Alex'in dış gezegenlere ışık transferi için onlarla yaptığı aracılık anlaşmasının hâlâ geçerliliğini koruduğundan emin olmak istiyordu. "Alex'in sözlü anlaşmalarından biriydi," dedi Kris, kaşlarını çatarak, "ve o öldüğünden beri Vulkanoidlerin arkamızdan iş çevirip ışıklarını sisteme kendi başlarına dağıttıklarına dair emareler görüyoruz. Hatta şehir yandıktan sonra daha bile fazla... Bu da aramızdan bazılarını düşündürüyor. Galakpol'ün Tanyeri'ne düzenlenen saldırının şüphelileri arasına Vulkanoidleri alıp almadığını biliyor musun?"

"Aldıklarını sanmıyorum."

Swan kendini parkı yeniden dizayn etmeye ve fideleri ekmeye kaptırdığı için ne Vulkanoidlere gitmek ne de Genette'in soruşturmasını düşünmek istiyordu aslında. Ama kısa bir yolculuk olacak ve döndüğünde çalışmaları hâlâ devam eder vaziyette bulacaktı. Böylece çantasını topladı ve Kris ile birkaç yardımcısıyla birlikte uzay gemilerini güneş sisteminin iç kısımlarına göndermek için kullanılan yeni raylı fırlatma tesisinin bulunduğu Üstad İsa Krateri'nin* en yakınındaki platforma gitti.

Vulkanize edilmiş uzay gemileri soğan biçiminde, ağır zırhlı ve penceresiz şeylerdi. Yolculukları onları güneşten 0.1 astronomik birim, yani sadece on beş milyon kilometre uzaklıktaki bir bölgede bulunan otuz kilometre çapındaki asteroit sırasına götürdü. Yirmi birinci yüzyılın sonlarında Merkürlüler tarafından keşfedilen ve bu yanık ama stabil güzellerden oluşan, neredeyse yuvarlak biçimli kolye, güneşe bakan kısmı bin Kelvin sıcaklığında olmasına rağmen yakın zamanda kolonileştirilmişti. Çekimsel olarak kenetlendiklerin-

* Üstad İsa Şirazi ya da bizdeki adıyla İranlı Üstat Mehmet Efendi, Tac Mahal'in mimarı ve Mimar Sinan'ın öğrencilerinden biridir *-çn*

den daima güneşe bakan yarı kürelerinin yüzeyi hayatları boyunca kavrularak birkaç kilometreye kadar kaya kaybına uğramıştı; hepsi de en az asteroitler kadar eski olan, ilk gök cisimlerindendi. Şimdiyse geri kalan her yerdeki teraryumlar gibi içleri boşaltılarak iskan edilmişlerdi fakat dışarı çıkarılan materyaller bu kez ışığı yakalayacak şekilde dizayn edilmiş, daire şeklindeki muazzam solettalara dönüştürülmüştü. Bu solettalar günışığını işleyip lazer huzmeleri halinde güneş sisteminin dış kısımlarındaki alıcı solettalara yansıtıyor, onlar da Triton ile Ganymede'in göklerinde Tanrı'nın bizzat kendisine ait sokak lambaları misali parıldıyorlardı. Sonuç Vulkanoidlerin karşılayamayacağı kadar çok uydu yerleşkesinin kendilerinden Vulkan sokak lambası talep etmesine neden olacak kadar dramatikti.

Swan ve yol arkadaşlarının bindiği güneş dalıcısı Vulkan yörüngesine yaklaşırken ekranlarında beliren görüntüde güneş kızıl bir çember, Vulkanoidler ise o çemberin etrafında gevşek bir kolye oluşturan parlak sarı noktacıklardan ibaretti. Sarı noktacıklardan çıkıp görüntünün dışına doğru uzanan yeşil çizgiler yansıtılan lazer huzmelerini temsil ediyordu. Güneş tüm ekranların büyük bir bölümünü genişçe kaplıyordu. Öfkeli, koca bir ejderha gibi görünüyor ama yine de küstahça, hesapsızca ona doğru uçmaya devam ediyorlardı. Kendilerini rahat hissedemeyecek derecede yakınındaydılar. Bu, cezalandırılacağına hiç şüphe olmayan bir günahtı. Ekranlardan birinde alevler içinde, kızıl bir kalp gibi görünüyordu; üst hücrelerinin dalgalanan, tanecikli dokusu damara karşı kesilen eti andırıyordu. Sahiden de çok yakın *olmalıydılar*.

Yaklaştıkları Vulkanoidin güneş görmeyen tarafı çıplak, karanlık bir kayadan, tipik bir patates asteroitten ibaretti ve etrafı kendisinden yüz kat daha geniş, gümüş bir şemsiyeyle çevriliydi. İniş bölgesi kayanın tam ortasında yer alıyordu. Yolculuklarının sonuna doğru, belirli bir noktaya geldikleri sırada asteroit ve üzerindeki soletta güneşin tutulmasına neden olarak o sinir bozucu, kırmızı yuvarlağın elektriksel aurasını yitirmesini ve basit, kızıl bir taçküre alevi halesine dönüşmesini sağladı; ardından Vulkanoid'in gölgesine girerek karanlığa büründüler. Hissettikleri rahatlama oldukça barizdi.

Kayanın içindeki insanlar tahmin edilebileceği üzere birer güneşperestti. Bazıları Merkürlü güneşgezerler gibi görünüyorlardı, kaygısız ve ahmak; diğerleriyse dini bir tarikatın münzevilerini andırıyordu. Çoğu ya erkek ya da hermafroditti. Bir nesnenin güneşin sıcaklığını kaldırabileceği en yakın yörüngede yaşıyorlardı; güneş dalıcısı denen araçlar bile onlara göre sadece birazcık daha yaklaşıp

sonra hemen kaçıyorlardı. Burası bir insanın güneşe en yakın yaşayabileceği yerdi.

Doğası gereği dini bir mekândı; Swan bunu kabul edebilirdi ama ateşli müritlerin yaşayış biçimlerini hayal etmekte zorlanıyordu. Kayanın içindeki teraryum bir çöl iklimine sahipti, ki bu içinde bulundukları şartlara uygun ama bir o kadar da rahatsızlık vericiydi: sıcak, kurak ve tozlu. Mojave Çölü bile burayla karşılaştırıldığında sulak kalırdı.

Demek ki bu bir tür kendini cezalandırma şekliydi ve her ne kadar Swan hem gençliğinde hem de abramovic sanatının zirvesindeyken pek çok farklı yöntem denemişse de kendini cezalandırmaya artık inanmıyordu. Ayrıca solettaların bünyesindeki yeni teknolojinin bu insanların hayatlarındaki ibadetin doğasını değiştirdiğini, onları bir tür deniz feneri bekçisine dönüştürdüğünü hissediyordu. Yeni sistemleri Merkür'ün eski ışık transferi teknolojisinden (ki artık kendisine tıpkı bir gaz lambası misali, tarihi bir şey gözüyle bakılıyordu) on milyon kat daha güçlüydü. Bu gelişme hem Merkür'ün Mondragon Antlaşması'na yaptığı katkıyı hem de kendisinden beklenilenden daha fazlasını karşılama yeteneğini büyük ölçüde azaltmıştı. Olumlu yanlarından biri, Mondragon Komitesi'nin Vulkanoidlerin ışık transfer etmekte kullandıkları bu yeni teknolojinin koordinasyonunun ve aracılığının Tanyeri tarafından üstlenilmesini önermesiydi; ama bu yöneticilerin halletmesi gereken bir meseleydi. Alex zamanında hallediliyordu da, artık o öldüğüne ve aracı kurum yanıp kül olduğuna göre müşterileri ve/veya yurttaşları anlaşmaya sadık kalacak mıydı acaba? Temsilcilerinin, bankalarının, eski evlerinin yeniden inşa edilmesine yardımcı olacaklar mıydı?

"Eh," dedi içlerinden biri, Kris Tanyeri'nin anlaşmanın devam edeceğine yönelik umutlarını anlatmayı bitirdiğinde. "Güneş sisteminin dış kesimlerine ışık iletmek hem Mondragon İttifakı'na hem de insanlığa karşı vazifemiz. Bunu yapabilmek için Merkür'e oranla daha iyi bir konumdayız. İşe koyulmamıza yardım ettiğinizi biliyoruz fakat Satürnlüler bu sistemi taşıyabilecek tüm Vulkanoidlere soletta inşa etmek için gereken tüm masrafları karşılamayı teklif ediyorlar. Ve ışığımıza cidden ihtiyaçları var. O yüzden sundukları anlaşmadan mümkün olduğunca faydalanacağız. Doğruyu söylemek gerekirse istedikleri şey şu anda bizi biraz aşıyor. Hâlâ ikinci nesil yansıtıcıların ince ayarlarını yapmakla meşgulüz. Hâlâ çözmeye çalıştığımız şeyler var. Satürnlülerin bize önerdiği her şeyden faydalanmamızı sağlayacak kişi sayısından da yoksunuz."

Kris başını olumlu anlamda salladı. "Her şeyi koordine edebilmek için bizim yardımımıza ihtiyacınız var. Buradayken dış kabuğunuz hızla soyuluyor, pişiriliyor ve istasyonunuzu kaybediyorsunuz."

Bunu bir müddet düşündüler. "Olabilir," dedi sözcüleri, "ama Tanyeri görev yapamaz hale geldiğinde bir sorun yaşamadık. O yüzden Merkür'ün artık ışıktan başka meselelerle Mondragon'a katkı sağlaması ve bu işi bize bırakması gerektiğini düşünüyoruz. Ağır metalleriniz, sanat tarihiniz var. Ve bir de tek başına bir sanat eseri olan Tanyeri. Hem büyük tura çıkanlar hem de güneş izleyenler için turistik bir yer. Sorun yaşamazsınız."

Kris başını iki yana salladı. "İç sistemin başkenti biziz. Saygısızlık etmek istemem ama halkınız burada güç istasyonları işletiyor. Bir idareciye ihtiyacınız var."

"Olabilir."

"Bu konuda hangi Satürnlü'yle konuştunuz?" diye sordu Swan.

Ona dik dik baktılar. "Bizimle Birlik adına temasa geçtiler," diye cevapladı içlerinden biri. "Ama sizinle aynı Satürnlü'yle irtibata geçiyoruz, yani iç gezegenler elçisiyle. Duyduğumuza göre onu bizden daha iyi tanıyormuşsunuz."

"Wahram'ı mı kastediyorsunuz?"

"Elbette. Bize, siz Merkürlülerin gezegenlerarası durumu bildiğini ve ışığımızın Titan projesi için ne kadar önemli olduğunu anlayacağınızı söylemişti. Ve tüm diğer dış gezegenler için."

Swan cevap vermedi.

Kris, Triton yerleşkelerinden ve Neptün'ü sterilize etme planlarından bahsetti.

"Evet," diye yanıtladı Vulkanlardan biri, "ama Satürnlüler bunu Satürn'e yapmazlar."

"Bana Wahram'dan biraz daha söz edin," diye araya girdi Swan. "Ziyaretinize ne zaman geldi?"

"Sanırım bir-iki yıl önce."

"İki yıl önce mi?"

"Bekleyin," diye araya girdi bir diğeri. "Bizim bir yılımız sadece altı hafta sürüyor, yani arkadaşımın söylediği şey aslında bir şakaydı. Wahram kısa bir süre önce buradaydı."

"Tanyeri yandıktan sonra," diye açıklık getirdi ilk konuşan, Swan'a merakla bakarak.

Takip eden sessizliği bölen kişi Kris oldu ve Vulkanlara yeni Merkür'ün Aslanı olarak tarikatlarının itibari liderinin artık kendisi olduğunu hatırlattı. Ama bu Vulkanlar, Kris'i de çabucak bilgilendir-

dikleri üzere yaşlılardan değildi; Merkür'ün Aslanı'nı liderleri olarak görmeyen, hizipçi bir mezhebe dâhildiler. Yine de kibarlıklarını bozmadılar ve Kris, anlaşmalarının geçerliliğini koruması için onları ikna etmeyi denemeye devam etti fakat Swan konuşulanları takip etmekte güçlük çekiyordu. Wahram'ın yaptığı şeyi düşündükçe Titanlıya karşı giderek daha da öfkeleniyordu, öyle ki bir noktadan sonra dinlemeyi tamamen bıraktı. Satürn'ün bulutlarında süzülen gemiyi bulmalarının ardından Swan'la birlikte çalışacağını söylemesine rağmen buraya gelmiş ve tekerine çomak sokmuştu. Bu, karşılaması kolay bir darbe değildi.

Listeler (11)

Annie Oakley Krateri, Dorothy Sayers Krateri.

Diğer kraterlerin isimleri:

Madame Sévigné, Shakira (Başkurt tanrıçası), Martha Graham, Hippolyte, Nina Efimova, Dorothea Erxleben, Lorraine Hansberry, Catherine Beevher;

ek olarak Mezopotamya bereket tanrıçası, Kelt nehir tanrıçası, Woyo gökkuşağı tanrıçası, Pueblo yerlilerinin mısır tanrıçası, Veda bereket tanrıçası, Roma av tanrıçası (Diana), Leton kader tanrıçası;

ayrıca Anna Comnena, Charlotte Corday, İskoç Kraliçesi Mary, Madame de Staël, Simone de Beauvoir, Josephine Baker.

Ve Julius Caesar'ın annesi Aurelia. Etrüsk şafak tanrıçası Tezan. Alice B. Toklas. Xantippe. İmparatoriçe Wuhou. Virginia Woolf. Laura Ingalls Wilder.

Evangeline, Fátima, Gloria, Gaia, Helen, Heloise.

Lillian Hellman, Edna Ferber, Zora Neale Hurston.

Guinevere, Nell Gwyn, Martine de Beausoleil.

Sophia Jex-Blake, Jerusha Jirad, Angelica Kauffman.

Maria Merian, Maria Montessori, Marianne Moore.

Mu Guiying. Vera Mukhina. Aleksandra Potanina.

Margaret Sanger. Sappho. Zoya. Saralı Winnemucca. Seshat. Jane Seymour. Rebecca West. Marie Stopes. Alfonsina Storni. Anna Volkova. Sabina Steinbach. Mary Wollstonecraft. Anna von Schuurman. Jane Austen. Wang Zenyi. Karen Blixen.

Sojourner Truth. Harriet Tubman.

Hera. Emily Dickinson.

WAHRAM VENÜS'TE

Wahram hem Dünya'ya müdahale planında Venüs Çalışma Grupları'nın en azından bir kısmının desteğini almaya çalışmak hem de Genette'in tuhaf kubilerle başa çıkma planı için bazı Venüslü dostlarından yardım istemek adına Colette şehrindeydi. Shukra yardım etmeye istekli görünse de her iki proje de pek iyi gitmiyordu, zaten Shukra da edeceği yardım karşılığında yardım –yerel çekişmeler hakkında bir şey– bekliyordu ve Wahram bunun nasıl yapılabileceğinden emin değildi. Yaklaşmakta olan Dünya teşebbüsüne Venüslüleri de katmak istiyorlarsa hem Mondragon'dan hem de Satürn'den daha fazla kişinin buraya gelip çalışmaya koyulması gerekiyordu.

Derken, görüşmelere memnuniyetle ara verdiği bir mola esnasında konferans odasının kapısı çalındı ve içeri Swan girdi. Wahram onu görünce şaşkına döndü; kadın ona bakıp uzun adımlarla odayı geçtiğinde, kendisine sertçe çarptığında ve elinin tersiyle göğsüne yumruk attığında yine şaşırdı. "Seni piç kurusu!" diye bağırdı kadın, hiç de kısık olmayan bir sesle. "Bana yalan söyledin, yalan söyledin!"

Wahram geriye doğru bir adım atıp ellerini havaya kaldırdı ve etrafına bakınarak bu sohbeti nispeten baş başa gerçekleştirebilecekleri bir yer aradı. "Yalan falan söylemedim! Ne demek istiyorsun?"

"Vulkanoidlere gidip onlarla bir anlaşma yaptın ve bunu bana anlatmadın!"

"Bu yalan söylemek değil," dedi Titanlı, kendini kılı kırk yarıyormuş gibi hissederek ama söyledikleri doğruydu ve ona bir koridora girecek, ardından bir köşeyi dönecek ve durup kendini savunacak kadar zaman kazandırmıştı. "Satürn Birliği adına işimi yapmak için oradaydım, seninle alakası yoktu. Ayrıca kabul etmelisin ki iş çizelgelerimizi birbirimizle paylaşmak gibi bir alışkanlığımız da yok. Seni bir yıldır görmedim."

"Çünkü Dünya'daydın ve orada da anlaşmalar yapıyordun, ki bunu da anlatmadın bana. Zaten bana *ne* anlatıyorsun ki? *Hiçbir şey*!"

Wahram bu konu hakkında endişelenmiş, sorunu görmezden gelmiş ve işini yapmıştı; ama hesap verme vakti gelip çatmıştı işte. "Uzaktaydım," dedi zayıfça.

"*Uzak mı*? *Uzak* da ne demek?" diye sordu Swan. "Bana bak, tünelde miydin değil miydin? Birlikte tünelde miydik değil miydik?"

"Tüneldeydik," dedi, ellerini kendini savunur veya itiraz edercesine kaldırarak. "Oradaydım." Orada *olmadığını* iddia eden kişi ben değildim, diye düşünse de bunu dile getirmedi.

Her halükârda Swan durmuştu ve ona dik dik bakıyordu. Bir müddet karşılıklı bakıştılar.

"Dinle," dedi Wahram. "Ben Satürn için çalışıyorum. Birliğin iç gezegenler elçisiyim, işimi yapıyorum. Bu... bu kendiliğinden paylaşabileceğim bir şey değil. Apayrı bir dünyada yapıyorum bunu."

"Ama biz daha yeni saldırıya uğradık ve şehrimizi temellerine dek kaybettik. Sağlayabildiğimiz kaynaklarımızı korumamız gerekiyor. Ve onlardan biri de ışık."

"Verebildiğiniz ışık çok fazla değildi. Merkür'den yollayabildiğiniz toplam miktarın Satürn civarında pek bir değeri yok. Vulkanoidlerde ise durum farklı. Gerçek bir fark yaratabilecek kadar çok ışık yollayabiliyorlar. Titan için buna *ihtiyacımız var*. Ben de bunu ayarlamakla görevliyim. Vadeli hisseler için teklifte bulunmak gibi. Sana bundan bahsetmediğim için üzgünüm. Galiba... galiba korktum. Bana kızmanı istemiyordum. Ama işte, her halükârda yine kızgınsın."

"Sadece kızsam iyi," dedi Swan. Ama artık rol yaptığını görebiliyordu Wahram. Ona ayak uydurdu.

"Aptallık ettim. Üzgünüm. Ben kötü bir adamım."

Bu lafının Swan'ı neredeyse güldürdüğünü görebiliyordu. "Siktiğimin piçi," dedi kadın onun yerine, rol kesmeye devam ederek. "Ayrıca Dünya'da yaptıkların çok daha kötü. Zengin Dünya devletleriyle anlaşma yaptın, asıl mesele bu ve bunu sen de biliyorsun, ki bu bir rezalet. Dünya'da karton kutulardan yapılmış kulübelerde yaşayan insanlar var. Nasıl olduğunu biliyorsun. Hep böyleydi ve görünüşe göre sonsuza dek böyle olmaya da devam edecek. O yüzden hep bizden nefret edecekler, bazılarıysa bize saldıracak. Bizlerse sabun köpükleri gibi patlayacağız. Herkese adalet sağlamak dışında başka bir çözümü yok. Güvende olmamızı sağlayacak tek şey bu. O zamana dek bazı gruplar dikkatimizi çekebilmenin tek yolunun uzaycıları öldürmek olduğunu düşünecek. Üzücü tarafıysa... haklı olabilirler."

"Bu konuya önem vermeye başlamanın sebebi bu mu?"

Swan ona dik dik baktı. "Önem veriyorum çünkü bu iş haddinden fazla uzadı!"

Wahram düşüncelerini dile getirmenin bir yolunu ararken başını bir o yana bir bu yana salladı. Swan'ı koridor boyunca biraz daha ilerleterek üzerinde küçük kurabiyeler bulunan uzun bir masanın ve büyük kahve makinelerinin bulunduğu bir yere yöneldi. Her ikisine de birer fincan kahve doldurdu. "Yani... kendimizi korumak için Dünya'da küresel bir devrim başlatmamız gerektiğini söylüyorsun."

"Evet."

"İyi de nasıl? Demek istediğim, insanlar bunu yüzyıllardır deniyor."

"Bu durmak için bir mazeret değil! Yani buradayız, Venüs'te, Titan'da. Burada *her şeyi* yapabiliyoruz. Dünya'da da işe yarayabilecek şeylerimiz var. Cep telefonları aracılığıyla bir şey yayabiliriz. Onlara Mondragon'dan bir pay verebiliriz. Evler inşa eder, arazi çalışmaları yaparız. Bu tür bir devrim yaparız, şiddet içermeyen türden. Bir şey yeterince hızlı şekilde gerçekleştiği takdirde silahlar çekilse de çekilmese de ona devrim derler."

"Ama silahlar zaten orada."

"Olabilir ama ya hiç kimse onları ateşlemeye cesaret edemezse? Ya yaptığımız her şey daima çok masum olursa? Hatta görünmez?"

"Bu tür hareketler hiçbir zaman görünmez değildir. Hayır. Direniş olacaktır. Kendini kandırma."

"Hiç sorun değil, direnişe karşı koyup ne olacağını görürüz. Kaynak açısından zenginiz, ayrıca yiyeceklerini biz yetiştiriyoruz. *Avantaj* bizde."

Wahram bunu bir müddet düşündü. "Belki öyledir, fakat orada oyunu kendi kurallarına göre oynuyorlar."

Swan başını şiddetle iki yana salladı. "İnsanların kalbinde tüm kurallara üstün gelen bir hediye ekonomisi sistemi var. Bir tane kurdun mu insanlar kendilerini ona bırakır. Ve bir şeyler yapmak zorundayız. Yapmazsak hepimizi yok edecekler. Bizi öldürüp yiyecekler."

Wahram kadının konuşmasını yavaşlatmak niyetiyle kahvesinden bir yudum aldı. Swan her zamanki gibi çok ileri gitmişti. Pauline'in tüm bunlar hakkında ne söyleyebileceğini duymak isterdi ama şu anda ona erişim elde etmesi imkânsızdı. Swan kahvesini alıp höpürdeterek içti, ardından nutuk çekmeye biraz daha devam etti ve sözlerinin altını fincanıyla öyle bir çizdi ki Wahram üzerine kahve dökülmediği için şanslıydı.

Ve her zamanki gibi çok ileri gitmesine rağmen aslında Wahram'ın bir süredir düşünmekte olduğu şeylerden bahsediyordu. Gerçekten de, anlattıkları sadece Alex'in yıllardır söylediği şeylerin başka türlü ifade edilişiydi. O yüzden Swan'ın nefesini toplamak için duraksamasını bekledi, sonra da, "Asıl sorun yapılması gereken şeyin yüzyıllardır gayet net olması," dedi. "Ama kimse yapmıyor, çünkü böyle bir işe girişmek çok fazla kişi ister. İnşa işleri, arazi iyileştirmeleri, düzgün tarımcılık... hepsi de *çok fazla* insan gerektiriyor."

"İyi de elimizde çok fazla insan zaten var! İşsizleri gerekli yerlere transfer ettiğin takdirde elinde istediğin kadar kişi olur. Tam istihdam devrimi. Dünya malıvolmuş vaziyette, insanlar hapı yutmuş, buna muhtaçlar. Aslında Dünya'nın da en az Venüs ya da Titan kadar dünyalaştırılmaya ihtiyacı var! Hatta daha fazla ama hiçbir şey yapmıyoruz."

Wahram bunu biraz düşündü. "Bu şekilde kabul ettirebileceğimizi mi düşünüyorsun? Bir restorasyon olarak? Devrimcilere olduğu kadar muhafazakarlara da hitap etmeyi... ya da gerçekte ne olduğunu anlayamayacakları kadar kafalarını karıştırmayı?"

"Kimsenin kafasını karıştırmaya ihtiyacımız olduğunu sanmıyorum."

"Niyetini açıkça belli edersen, Swan, direnişle karşılaşırsın. Saf olma. Her tür değişime karşı konulacaktır. Üstelik ciddi bir şekilde. Şiddete başvuracaklardır demek istiyorum."

"Bunu ancak şiddet uygulayabilecekleri bir şey bulurlarsa yapabilirler. Ama tutuklayacak, dövecek veya korkutacak kimse olmazsa..."

Wahram ikna olmamış bir şekilde başını olumsuz anlamda salladı.

Swan güneşin etrafında dönen bir kuyrukluyıldız misali Titanlının çevresinde cirit atıyordu; Wahram onunla yüzleşmek için döndü. Kadın iki kere daha üzerine atılıp fincanı tutmayan eliyle onun göğsünü yumrukladı. Sesleri bir antifoni halinde birbirine karışıyordu; eğer biri durup da onları dinleyecek olsaydı bir vıraklama ile bir cikleme düeti duyardı.

Akortsuz düetleri nihayet bir son buldu. Swan sonunda yoruluyordu. Venüs'e henüz yeni gelmişti, bu çok açıktı ve kahveye rağmen esnemeye başlamıştı. Wahram rahatlayarak iç çekti, ardından daha sakin bir ses tonuyla konuşarak konuyu değiştirdi. Pencereden dışarı bakıp şiddetli rüzgâr tarafından savrulan kar tanelerini izlediler. Bu çok yeni, çok ham ve hâlâ oluşmaya devam eden dünya, kuvvetli rüzgâr esintileri eşliğinde şöyle diyordu: İşler değişiyor.

Wahram Alex'in yarım kalan iki projesini düşündü: Dünya'yla ilgilenmek, kubilerle ilgilenmek. Bu iki projenin aynı şeyin parçalarına dönüştüğünü ansızın fark ettiğinde ürperdi. Pekâlâ, yine de ikisini bir arada yürütmek gerçek bir ustalık ve zekâ gerektirecekti. Ve bunun gerçekleşmesine yardım etmediği sürece Swan ona öfkelenip duracaktı. Ama, diye düşündü, belki de yapabilirim.

Alıntılar (13)

bazı metabolizma hareketleri yaşam süresindeki kısalmaları artırabilir ve bu tür kısalmalara neden olan bozulmaların hepsi ayrı ayrı tedavi edilmeli, tüm bu tedaviler birbirleriyle olduğu kadar organizmanın olağan fonksiyonlarıyla da uyum içerisinde olmalıdır

***

hücre kaybı veya atrofi egzersizlerle, büyüme faktörleriyle ve yönlendirilmiş kök hücreleriyle tedavi edilebilir

***

kanserojen mutasyonlar çok büyük ölçekte paralel DNA ve transkriptom sekanslamalarıyla tanımlanabilir, hedef gen terapisi ve telomeraz manipülasyonla da yok edilebilir; monoklonal antikorlar, avimerler ve tasarımlı proteinler kullanan kemoterapi ve radyasyon tedavileri artık hedefe son derece odaklıdır

***

işlevleri sırasında yaşlanan, ölüme dayanıklı hücrelerin zararlr biçimlere dönüşmesine müsaade edilmemeli, intihar genleri tarafından hedef alınmaları sağlanmalı ve bağışıklık tepkisi

***

zarar görmemiş mitokondriler, mitokondri mutasyonundan muzdarip hücrelerle ilişkilendirilir

***

lipofusin, hücrelerimizin içinde yer alan ve bağışıklık sistemi tarafından giderilemeyen türden bir birikmiş atıktır. Bir diğeri de amiloid plaklardır. Hayvansal bedenleri tamamen parçalayan bakterilerden ve küflerden elde edilen enzimler, sisteme enjekte edilmelerinin ardından besleyici maddeleri tükenene dek çoğalırlar ve bu eksiklik içlerine yerleştirilmiş intihar genlerini aktifleştirir. Hücredışı kümelenmeler, arttırılmış fagozitos durumunun da dâhil olduğu bağışıklık tepkilerini uyaran aşılamalar tarafından ortadan kaldırılır. Oluşabilecek komplikasyonlara

sertlik elde etmek için rastgele hücredışı çapraz bağlantılar yapılsa da bu bağlar enzimler tarafından başarıyla

***

bazı hücrelerin telomeraz manipülasyonuyla dengelenmesinin oldukça zor olduğu kanıtlanmıştır; telomerazın çok uzun olması halinde kanserojen bir ölümsüzlük elde edersiniz, çok kısa olması halinde ise çabucak Haylick limitine* toslarsınız ve kendiliğinden kopyalanma işlemi geçersiz

***

DNA onarımı, eksonükleaz-düzeltme yeteneği olan bir DNA-polimerazı içerse de (ki bu başarı oranı yüksek DNA tamiri sağlar) RNA polimerazları buna sahip değildir ve bu nedenle gen transkripsiyonu sırasında daha fazla hata oluşur; bu evrimin potansiyel bir

***

pleiotropi, genç bir organizmada iyi etkilere neden olan bir genin aynı organizma yaşlandığında kötü etkilere yol açmasına sebep olan bir fenomendir. Biseksüel hormon tedavilerinde karşılaşılan sorunların kaynağı çoğunlukla budur ve

***

hormesis (heveslilik), toksinlerin ya da stres etkenlerinin düşük miktarlarda ortaya çıkmasına karşı verilen faydalı bir biyolojik tepkidir. Bazen östres olarak da adlandırılan ve Mitridatizm'le (zehirlenmeye karşı bağışıklık kazanmak için her gün küçük miktarlarda zehir yutan Kral Mitridat'a ithafen) ilişkilendirilen bu süreç, Dünya'da geçirilen yedinci yıl izinlerinin uzun ömürlülüğün artmasına neden yardımcı olduğunu prensipte açıklamak için kullanılır

***

uzun ömürlülükle en güçlü korelasyonlara daha küçük vücut ölçülerine sahip olmak ve hem androjenlere hem de östrojenlere açık olmak da dâhildir; bu ikisi aynı zamanda birbirlerini çoğaltır, öyle ki şimdiye dek küçük vücut ölçülerine sahip hiçbir erdişinin doğal sebeplerden ötürü öldüğü görülmemiştir. En yaşlıları 210 yıldan daha fazla yaşamıştır ve potansiyel hayat süreleri şu noktada hesaplanamamaktadır. Bulgular hakkında daha fazla bilgi edinildikçe incelenecek denek sayısının da artacağı

***

aktüeryal kaçış hızı, bir yıllık tıbbi araştırmanın toplam nüfusa bir yılın ederinden daha fazla uzun ömürlülük eklemesi sonucu oluşan

---

* Normal bir insan hücresinin azami bölünme sayısı -*çn*

şey olarak tanımlanır. Şimdiye dek buna yaklaşmayı başaran herhangi bir şey elde edilememiştir ve sürecin asimptotik eğrisinde ortaya çıkan emareler böyle bir şeyin asla

***

muazzam oranlarda uzun ömürlülük elde ettiğine dair yapılan zamansız açıklamalara kyriasis, Dorian Gray sendromu ya da basitçe ölümsüzlük umudu gibi isimler

***

belirli hücrelerdeki telomerlerin uzatılması, bu hücrelerdeki telomerazların geçici olarak artırılmasıyla elde edilir. Farklı hücrelerde farklı oranlarda telomer kaybı yaşandığından yalnızca belirli türdeki hücrelere ilaç tedavisi yapılmalı ve dikkatsizlikten kaynaklanabilecek kanserlere

***

biyogerontoloji defalarca kez umulmadık bir

***

kalori-kısıtlayan, vitamin-artıran meşhur diyet, gen ifadesini pek çok farklı şekilde dişilleştirerek uzun ömürlülük tedavisinde belirleyici bir rolü olduğunu ispatlamıştır, o nedenle cinsiyet hormonu tedavisi artık bu dişilleştirmeyi hiçbir zaman popüler olmayan kalori-kısıtlamaya gereksinim duymaksızın gerçekleştirecek şekilde uyarlanmıştır

***

insan vücudunun Havana Chevrolet ile karşılaştırıldığı, hareketli tüm parçaların bozulduklarında değiştirilebildiği o eski kıyaslamayı hatırlayacak olursak, elimizdeki problemi de şaselerdeki ve akslardaki metal yorgunluğuyla karşılaştırabiliriz demektir. Bir başka deyişle, yaşlanmanın "yedi ölümcül günahı" sadece birer günahtan ibaret değildir. Onarılmamış DNA hasarı, kanserojen olmayan mutasyon, kromatin durumundaki değişim... tüm bunlar er ya da geç tespit edilmesi ya da etkisiz hale getirilmesi zor olan "yaşlanma hasarına" neden olur. Şimdilik hiçbiri tedavi edilebilir değildir. Bunun açıklaması muhtemelen

***

insanlardan deri hücresi alın, onları pluripotent kök hücrelerine dönüştürün, bunları doğru türden bir protein banyosuna yatırın ve böylece nöral tüplere dönüşmelerini sağlayın, ki bu da bir yandan omuriliği diğer yandan da beyni geliştirecek olan bir sinir sisteminin başlangıcıdır. Nöral tüpü kesip diğer protein uyarıcılara yönlendi-

rerek beynin farklı kısımlarının hücrelerini oluşturun, örneğin korteks hücreleri gibi. Test etmek için ateşleyin.

***

ritim bozukluğu, felç, ani çöküş, çabuk yıpranma, bağışıklık sistemi açığı, beyin dalgalarında düzensizlik, süperenfeksiyon, kalp krizi, görünüşte nedensiz yere aniden ölüm vb.

KİRAN VİNMARA'DA

Kiran'ın yeni işçi ekibi, Lakshmi'nin Kleopatra'daki kilitli yerleşkelerinin biri ile Vinmara'daki yeni kasaba arasında her gün düzenli olarak gidip gelmeye ve yolları üstünde daima Aptal Liman'ın yanından geçmeye başladı. Vinmara hâlâ boş körfezinin etrafında bir midye yatağı gibi büyüyordu ve yağan karların arasından güneye doğru baktıklarında kuru buz denizinin gümüşi pırıltısını görebiliyorlardı.

Bu yolculuklardan birinin sonunda, Kleopatra'ya geri döndüklerinde, Kiran her ikisinin de müdavimi olduğu bir oyun salonunda Kexue'ye rastladı. "Gel, bir arkadaşımla tanış. Onu seveceksin," dedi çenebaz küçük.

Kexue'nin arkadaşı Shukra çıktı, saçı sakalı uzun ve griydi, gezgin bir dilenci gibi görünüyordu. Kiran adamı tanıdığında Kexue ona sırıttı. "Onu seveceğini söylemiştim."

Kiran anlamsız bir şeyler mırıldandı.

"Sorun yok," dedi Shukra, ona sert bir bakış atarak. "Sen bir yemsin, bunu sana söylemiştim. Ve yutuldun. Ben de şimdi ne yapacağını söylemek için buradayım. Lakshmi seni yerleşkesi ile o yeni kasaba arasındaki yolda görevlendirdi, değil mi?"

"Doğru," dedi Kiran. Venüs'te irtibat kurduğu ilk kişiye muhtemelen hâlâ borçlu olabileceğini anlıyor ama ikili oynamanın ne kadar tehlikeli olduğunu da oldukça net bir şekilde görmeye başlıyordu. Lakshmi'ye hiçbir şekilde kazık atmak istemiyordu, öte yandan bu adam da hiç hafife alınacak birine benzemiyordu. Şu anda onu reddetmenin bir yolu olmadığı kesindi. "Her iki tarafa da sevkiyat yapılıyor ama içlerinde ne olduğunu göremiyoruz."

"Ne taşıdığınızı öğrenmeni istiyorum. İşin içine iyice sızmaya bak, sonra da bulduklarını bana bildir."

"Seninle nasıl iletişime geçeceğim?"

"Geçmeyeceksin. Ben sana ulaşırım."

Böylece, her ne kadar kendini rahatsız hissetse de, Kiran o andan

sonra Vinmara'ya gidiş-gelişleri sırasında gözlerini açık tuttu. Arazi aracının taşıdığı yükün ne olduğunun nakliye ekibi tarafından bilinmemesinin amaçlandığını giderek daha açık bir şekilde fark etti; her gidiş-gelişlerinde yanlarında muhafızlar da oluyordu ve hem Vinmara'daki merkez ofis hem de Kleopatra'daki çeşitli tesisler yabancılara kapalıydı. Arazi araçları bir yükleme bölümüne geri geri yanaşıyor, binanın arayüzüne bağlanıyor, sonra da oradan uzaklaşıyordu. Hepsi buydu. Bir keresinde, alışılmadık derecede yoğun bir kar yağışı yüzünden yolda kaldıkları sırada, muhafızların araçlarının taşıma bölmesinde olduğu anlaşılan insanlarla bir telefon konuşması gerçekleştirişini dinledi Kiran, onlara bakmaksızın; Çince konuşuyorlardı, Kiran kayıtları daha sonra tercüme gözlüğüne çevirttiğinde şu sözleri elde etti:

"İyi misiniz arkadakiler?"

"İyiyiz. Onlar da iyi."

Onlar? Her neyse, Shukra'ya anlatacak bir şey çıkmıştı. Tabii tekrar ortaya çıkarsa...

***

Shukra tekrar ortaya çıktığında Vinmara'daydılar ve büyük tipi nihayet durmuştu. Gökyüzü tertemizdi; yıldızlar gök kubbenin karanlığını tüm görkemleriyle deliyordu. Doğal olarak tüm kasabalılara ayak uydurup kenti onlarla birlikte kapılardan terk ettiler ve yukarıdaki çıplak tepelere çıktılar. Durmaksızın yağan kar, sulu sepken, dolu ve yağmur üç yıl üç aylığına sona ermişti. Şimdiyse herkes manzaranın yıldızların altında nasıl göründüğüne bakmak istiyordu.

Görebildikleri hemen hemen her yer yıldızların ışığıyla parıldayan karlarla kaplıydı. Pek çok sivri uçlu, siyah kaya bu ışıltılı beyazlığın orasından burasından çıkıntı yapıyordu (kasabayı çevreleyen arazi şeytanın golf sahası ya da onun gibi bir şey olsa gerekti), bunun sonucunda da başlarının üstündeki siyah gökyüzü beyaz yıldızlarla pul pul, ayaklarının altındaki beyaz tepelerse siyah ve sivri çıkıntılarla leke lekeydi ve her ikisi de birbirlerinin fotoğrafik negatifi gibi görünüyordu.

Ve artık açık havada nefes alabiliyorlardı. Çığlık attıracak derecede soğuktu elbette, o yüzden insanlar başlıklarını çıkarırken çığlıklar attılar ve açık ağızlarından kısa buhar bulutları soludular. Solunabilir hava... yedi yüz milibarlık, eksi on derecedeki bir nitrojen-argon-oksijen karışımı. Votka solumaktan farksızdı.

Ayaklarının altındaki kar, kartopu yapılamayacak kadar sertti ve insanlar bir o yana bir bu yana kayıp duruyordu. Kasabanın üstünde-

ki tepenin zirvesine çıktıklarında dört bir yana uzanan uçsuz bucaksız toprakları görebiliyorlardı.

Neredeyse öğle vaktiydi ve tepelerindeki yıldızların arasında tutulmaya uğratılmış güneşin siyah çemberi asılı duruyordu. Gökyüzündeki siyah bir kesik... Güneş ışığının geçmesine izin vermeyen güneş kalkanı... Bugün hariç, çünkü zamanlanmış bir anti-tutulma vardı. Sıcaklığın insanların yaşayabileceği seviyelere gelmesine yardımcı olmak için yapılan bu anti-tutulmalar bir süredir ayda bir gerçekleşiyordu, ama yağmur ve kar yağışı manzarayı kapattığından bunu kimse görememişti. Şimdiyse bir tanesine şahit olabileceklerdi.

Pek çok kişi başlığını tekrar takıyordu; soğuk içlerine işlemeye başlamıştı. Kiran'ın burnu uyuşmuştu, donmakta olan kulaklarıysa cayır cayır yanıyordu. Donmuş bir kulağı oracıkta kırabileceğinizi söylerlerdi; Kiran artık bunun doğruluğuna inanıyordu. Altlarındaki kasabanın hoparlörlerinden bir müzik, irili ufaklı zillerle dolu, son derece Slav, oldukça şiddetli ve de gürültülü bir şey yükseliyordu.

Derken tepelerindeki güneş kalkanı aniden siyah diskin kenarlarından saçılan, kusursuz bir çember şeklinde, ince ve elmassı bir ışıkla lekelendi. Bu yuvarlak halka yalnızca parlak sarı bir telden, zayıf bir ateş çemberinden ibaret olsa da beyaz tepeleri, deniz kabuğu şeklindeki kasabayı, güneydeki denizi ve tezahürat eden ağızlarından yükselen buharları aydınlatabiliyor ve artık tüm bunlar yaşadıkları ya da hayal ettikleri güneşli günleri hatırlatan, bronz bir ışıkla parlıyordu. Parlak renk yaşam ışığının bizzat kendisi, neredeyse unuttukları bir ışık gibiydi ve şimdi hepsi sarı hava tarafından geri getirilmişti.

Buz gibi bir saatin ardından ateş çemberi içeriden dışarıya doğru tutularak giderek daha da inceldi; ta ki güneşin yuvarlığı tekrar kapkara kesilene dek... Daire şeklindeki panjur, açılan tirizini tekrar kapatmıştı. Karla kaplı arazi kararak bir kez daha her zamanki loşluğuna büründü; yıldızlar yine büyüdü. Gece tüm o karamsar aşinalığıyla geri döndü. Güneşin siyah çemberinin tam üstünde parlak beyaz bir gezegen ışıldadı, küçük ama sabitti: Merkür, dediler Kiran'a. Venüs'ten Merkür'e bakıyorlardı; elmastan yapılmış bir inci gibi parlıyordu. Batı ufkundaysa Dünya ile Ay, mavi bir tonu olan ikiz bir yıldız asılı duruyordu. "Vay canına," dedi Kiran; içindeki bir şey balon gibi şişiyordu sanki. Derin derin almalıydı nefeslerini, yoksa patlayabilirdi.

Ama ekip arkadaşları onu kolundan çekiştiriyordu. "Dünyalı çocuk! Dünyalı çocuk! Güle güle Bayan Amerikan Pastası! Hemen kasabaya dönmemiz gerekiyor, arazi araçlarından biri arızalanmış, Lakshmi bizi çağırıyor!"

"Önden gidin!" diye bağırdı Kiran ve onları bayır aşağı takip ederek Vinmara'nın açık kapılarına doğru ilerledi.

İçeri girer girmez telefonla verilen talimatları takip ederek zor durumdaki arazi aracına ulaştılar. Kendi araçlarının tıpkısının aynısıydı. Sürücü ve bir muhafız üçlüsü hemen yanı başında duruyor, oldukça mutsuz görünüyorlardı; araç tüm gücünü kaybetmişti ve paketlerden bazılarının mümkün olduğunca çabuk ve tedbirli bir şekilde kasabanın merkezindeki ofise taşınması gerekiyordu. Kiran ekip arkadaşlarıyla birlikte kısa bir sıra oluşturdu ve muhafızlardan birinin uzattığı uzun, yassı bir kutuyu kucağına alırken bunun sandıkların içinde ne olduğunu öğrenmek için iyi bir fırsat olabileceğini düşündü. Ardından bir hamal grubu misali, kısa bir sıra oluşturarak kasabanın içlerine doğru yollandılar.

Kasabalılar halen tepelerin üzerinde kutlama yapmakla meşgul olduğundan ortalık neredeyse boştu. Kiran'ın taşıdığı kutu yaklaşık beş kilo ağırlığındaydı ve büyüklüğüne oranla o kadar da ağır sayılmazdı. Üzerinde, kilit tokasının hemen yanında bir tuş takımı vardı, o nedenle zırhlı bir el çantası gibi görünüyordu. Ofisten çok da uzak değillerdi. Çantanın asıl menteşeleri küçük ve zayıf gözüküyordu; Kiran çantayı menteşelerinin üzerine düşürürse ne olacağını merak etti.

Ama tam o sırada bozulan arazi aracının muhafız üçlüsü ortaya çıkıp, "Koşun! Koşun! Hemen ofise girin!" diye bağırdı, omuzlarının üzerinden geriye doğru bakarak. Silahlarını çekmişlerdi. Herkes bir ok gibi ileri atıldı. Onları takip eden Kiran diğerlerinin kendi aralarında hızlı hızlı konuştuğunu görünce elindeki kutuyu menteşeleri dışa bakacak şekilde döndürdü. Arkadaşları bir köşeyi dönüp de dar bir ara sokakta koşmaya başladığı sırada ayağı takılmış gibi yapıp kutuyu tam da menteşelerinin olduğu yerden duvara sertçe vurdu.

Kutu sağlam çıktı.

"Hassiktir! Onları kırdın mı?" diye bağırdı arkasındaki muhafızlardan biri. Uzun boylu bir Çinliydi bu, artık tepesinde dikiliyor ve korkmuş gözüküyordu.

"Ne, yumurta mı bunlar?" diye sordu Kiran, ayağa kalkarken.

"Yumurta gibiler," dedi muhafız, kutuyu yerden kaldırıp kilidindeki tuşlara hızlıca basarken. "Eğer kırıldılarsa kasabayı terk etmemiz bizim için daha hayırlı olur." Kutunun üst kısmı havaya kalktı ve tek tek, şeffaf muhafazaların içindeki düzinelerce gözbebeğini açığa çıkardı... Hepsi de tam Kiran'a (delikanlı bunun tesadüf olduğunu düşündü) bakıyordu.

Alıntılar (14)

İklim değişiklikleri ve biyosferdeki genel yağmalamalardan ötürü Dünya'nın korkunç bir durumda olduğu iyice netlik kazandığında uzay projesine hız verildi. Uzaya çıkmak tüm bunlardan kaçıp kurtulmak adına gösterilen bir çaba gibi görünüyordu ve bundaki doğruluk payı o kadar yüksekti ki uzay projesinin savunucuları durmadan işin insancıl ve çevresel değerini, güneş sistemindeki kaynakların Dünya'nın bu muazzam aşırılığından kör topal kurtulmasına yardım edebileceğini vurgulamak zorunda kalıyordu. Güneş sistemindeki diğer cisimlere yerleşmenin Leopold'un toprak etiğine, "İyi olan şey, toprak için iyi olandır," sözüne uygun olabileceği söyleniyordu, çünkü Dünya'yı kurtarmak için uzaydan malzeme getirilecekti

***

Ay'ın, Mars'ın ve asteroitlerin üzerine kurulan ilk yerleşim yerleri o kadar pahalıydı ki uluslararası proje şeklinde veya devlet projeleri olarak yapılmaları, milli servetlerin harcanması gerekmişti. Bu da duraksama yıllarında iyice zayıf düşmelerine neden oldu, ancak ilk uzay asansörlerinin inşasını müteakiben yeniden kalkındılar ve Hızlanma Devri sırasında salıneyi çalmaya hazırdılar. Hızlanma Devri'nin sahnesi olmaya

***

Dünyalaştırılan ilk gezegen Mars'tı ve kendisinden sonra gelenler düşünüldüğünde bu süreci oldukça kolay atlatmıştı. Daha en başından işlemin mümkün olabildiğince çabuk halledilmesine karar verilmişti. Regolit tabakasında binlerce bomba patlatılmış (bunun litosfere gömülü olan Marslı yaşam formlarına yardımcı olacağı söylenmişti) ve yüzeyinin büyük bir bölümü daha sonra gezegenin meşhur kanallarının yataklarına dönüşecek çizgileri oluşturacak şekilde yanmıştı. Yanma bir atmosfer yaratmış ve gezegenin buzları dar bir kuzey okyanusu ile Hellas Denizi'ni dolduracak şekilde eritilip kazılmıştı. Başlangıçta varolan yüzeye çok az önem gösterilmişti, buna

rağmen gezegenin topografyasının dikey ölçeğinin arazinin en yüksek kesimlerini çok fazla değişime uğramaktan koruduğu doğrudur, o nedenle bu kısımlar bir tür tarih öncesi park

***

Dünyalı göçmenlerin kitlesel akını çabucak çok lisanlı bir topluluğa dönüştü ve iki nesil içerisinde kendilerini doğal, gerçek birer Marslı, *Homo ares* olarak görmeye, dolayısıyla da doğaları ve hakları gereği Dünya'dan bağımsız bir siyasi güç olduklarını düşünmeye başladılar. Nüfusun tamamı Dünya'yla ilgili tüm ortaklıklardan çıkmayı, ardından gezegen çapındaki tek bir hükümetin ve ekonomik sistemin belirlediği yeni bir oluşumun altında yeniden organize olmayı kabul ettiler ve bu yeni düzeni sosyalist, komünist, ütopist, demokratik-anarşist, sendikacı, işçi kooperatifi, özgürlükçü sosyalist gibi geçmişten gelen daha pek çok isimle yaftaladılar; fakat hepsi de bunların yerine "marslı" ya da "areolojik" sıfatlarını tercih eden Marslı siyaset teorisyenleri tarafından reddedildi. Yeni yaratılmış bir biyosfer ile yeni bir sosyoekonomik sistemin devreye girmesiyle Mars dayanışma, yani geriye kalan tüm balkanlaşmış insan toplumuna bedel olan birlik beraberliği sayesinde pek çok açıdan Dünya devletlerinin her birine veya bir ittifaka denk bir sosyo-fiziksel güç haline geldi

***

ilk bağımsızlık taşkınlıkları sırasında Marslıların kendi gezegenlerine götürmek için Titan'ın atmosferindeki nitrojene el koymaları ve bunu yaparken Satürn sisteminde yaşayan insanların fikrini sorma zahmetine katlanmamaları, ki sayılarının az olduğunu itiraf etmek gerek, yüreklere korku saldı. Aşağı yukarı aynı zamanlarda (2176-2196) Çinli ekipler Satürn'ün uydusu Dione'u Venüs'teki dünyalaştırma çalışmalarının başlangıcının bir parçası olarak oraya yönlendirdiler. 2140'taki Küçük Buz Devri'nin ardından yaşanan bozunma sırasında Dünya'da Çinlilerin bu çok uzaklardaki hareketine müdahale etmeye yetecek kadar büyük bir güç bulunmuyordu. Ama Satürn'ün çevresinde meydana gelen bu iki olay, Satürn Birliği'nin kurulmasını sağladı ve bu birlik zamanla tüm Satürn sisteminin üzerinde hakimiyet kurmayı başardı. Bununla birlikte Satürn-Mars savaşının travmatik tehdidinin ya da bazılarının da dediği gibi Satürn'ün hayali bağımsızlık savaşının

***

Dünya'nın uydusu Ay hiçbir zaman bağımsızlığını ilan edemedi ve

daima çeşitli dünyasal güçler tarafından kontrol edilen şehirlere ve bölgelere bölündü. Zaten Ay'ı dünyalaştırmak da zor olurdu; çünkü ona asteroitlerle vurmak, farklı bir hızda dönmesini sağlamak ve bir atmosfer kazandırmak çok büyük bir ihtimalle Dünya'nın son derece tehlikeli olabilecek bir tektit yağmuruna tutulmasına yol açardı. Ek olarak, Ay'daki metallerle değerli kimyasalların sadece derin yüzey madenciliğiyle ve uydu yüzeyinin büyük bir kısmının işlenmesiyle çıkarılabildiği de bir başka gerçekti, ki bu da dünyalaştırmayı zorlaştıran bir başka etmendi. O nedenle kubbeli kraterler ile çadırla kaplanmış bölgelerin yerini kozmolojik açıdan büyük olan maden çukurları almıştı ve Ay'da hatırı sayılır derecede nüfusu olan her ülkeye işlenmemiş hammadde akışı gerçekleşiyordu. Ay'a yaptığı erken yatırımlar Çin'in Venüs üzerindeki etkisini doğrudan etkiledi, çünkü Venüs'ün güneş kalkanı Çin'in Ay'daki endüstriyel üslerinin bir ürünüydü. Aynı dönemde pek çok diğer dünya devleti Ay'a üs kurdu ve uyduda siyasi bir birliğin sürdürülmesi imkânsız hale geldi. Bazıları Balkanlaşmanın kökenini bu gelişmeye bağlar, bununla birlikte kubilerin uyumsuzlaşmasının ve güneş sisteminin devasa boyutlarının bu olayda anahtar rol oynadığını düşünenlerin sayısı da

***

balkanlaşmanın büyük bir anlaşmazlık konusu olduğuna hiç şüphe yoktur elbette; kimileri onu cehennemin en yeni ve en alçak halkası, kimileriyse zamanımızın enfes ve verimli bir çeşitliliğinin temsilcisi olarak görür

***

başarmak kaybetmektir. Hızlanma Devri o dönemdeki Dünya sisteminin içine işlemiş tüm zayıflıkları, hastalıkları ve kanunsuzlukları etrafa yaydı ve bir kez yayıldıktan sonra bir daha asla zaptedilemediler. Pandora'nın kutusu

***

Mondragon Antlaşması yirmi dördüncü yüzyılın başlangıcında kurularak Dünya-Mars ikilisine üçüncü bir güç olarak katıldı; Jüpiter ve Satürn birlikleri de başlıca birer karşı denge oluşturdular. Ortamın bu kadar diplomatik bir karmaşıklığa sahip olması "güç dengeleri," "büyük oyun," "soğuk savaş" ve bunun gibi şeyler hakkındaki konuşmaları yeniden gün yüzüne çıkardı: Geçmiş dönemlerden kalma tüm fikirler sanki bunu alışkanlık edinmişçesine bir kez daha bize musallat oldu. Aç hayaletler sahte analojileriyle bizi kandırıyorlar,

canlı gözlerimizi cansız elleriyle örtüyorlar! Sonuç olarak Balkanlaşma, kapsamı ve özel doğası gereği yeni bir şeydi

***

O yıllarda Marslı casusların sistemin her yerinde olduğuna dair dedikodular vardı ama üslerine sürekli rapor vermelerine rağmen korkacak bir şey yoktu; çünkü balkanlaşmanın anlamı Mars'ın karşısında yalpalayan insanlığın neden olduğu rastgele kaos dışında hiçbir şey

WAHRAM DÜNYA'DA

Çok iyi tanımadığı ve pek de güvenmediği, kendisine sık sık öfkelenen, gülümsediği kadar göğsüne yumruk da atan, mütemadiyen kötü kötü bakan, aşağılayıcı bir şekilde söylenip duran birine yardımcı olup onu mutlu etmek adına bütün planlarını, hatta hayatını değiştirmek için gösterdiği tüm bu çabalar duygusal yakınlıktan ziyade korkaklık olarak da nitelendirilebilirdi... ve bu durum Wahram'ı şaşırtıyordu. Yine de olay bundan ibaretti. Geçen yılın büyük bir kısmını güneş sisteminde dolaşarak, Alex'in Dünya'yı hayata döndürme ve kubi problemiyle başa çıkma planı için maddi ve siyasi destek toplayarak geçirmişti zaten; şimdi de bu mücaedeleye katılmıştı ve vaktinin çoğunu düşünerek, Swan'ın Dünya'daki yitik insanların hayatlarını çabucak iyileştirmeye dair delice fikrini hayata geçirmenin bir yolunu bulmaya çalışarak harcıyordu. Bu çabalarının kadın tarafından fark edilip edilmediğinden emin değildi ama istediği takdirde öğrenebileceğini biliyordu, çünkü Titanlı'nın hayatı açık bir kitap gibiydi. Ondan sakladığı kısımları hariç elbette... Yaptıklarını kesinlikle ona anlatmayacaktı. Son buluşmalarının yoğunluğu, ona vurup bağırması Wahram'a kadının kendisiyle ilgileniyor olabileceğini ve bunun böyle devam edebileceğini göstermişti. Ve eylemlerdi asıl önemli olan.

Yeni işinin doğası, sahte tekrar metodunu oldukça zorluyordu; Tekrarlardan ziyade o kadar çok sahteliğe dönüşüyordu ki yeniden filizlenmenin akışına kapılıyor, hiçbir günü birbirinin aynısı olmuyor ve herhangi bir örüntü oluşturamıyordu. Bu Wahram için çok zordu. Günler günleri, haftalar haftaları, aylar ayları kovalarken bunu niçin yaptığını değil de neden Swan'ın kendisiyle iletişime geçip güçlerini birleştirmeyi teklif etmediğini merak etmeye başladı. Takım olarak çalışmaları halinde daha fazla şey başarabilirlerdi. Güneş sisteminin en iç ve en dış kısımlarındaki toplulukların gücünü birleştirmek iyi bir etki yaratabilirdi. Ayrıca Merkür ile Satürn do-

ğal birer ortak olabilir gibi görünüyordu. Bu olduğu takdirde Büyük Patlama'nın güneş sisteminin ortasındaki eserlerine denk bir güç haline gelebilirlerdi. Wahram kendi lehlerine kullanabilecekleri birkaç şey görebiliyordu. Ama Swan ne aramış ne de mesaj yollamıştı.

Böylece Wahram çalışmaya devam etti. Bazı ülkelerde mücadeleleri Riayetsizlik Nedenlerini Azaltma adıyla anılıyordu ya da kısaca RNA... Riayetsizlik edilen şey Birleşmiş Milletler'in İnsan Hakları Yasası'ydı ve o belgenin pek çok maddesi çiğneniyordu, özellikle de 17., 23. ve 25. maddeleri. İtaatsizlik yapan ülkeleri hizaya sokmak için de ara sıra 28. maddesi... Diğer ülkelerdeyse programları Hindistan'ın saygın bir devlet kuruluşu, Kırsal Yoksulluğu Önleme Derneği (SERP) üzerinden yürütülüyordu. Bu organizasyon belirlediği hedef dâhilinde hiçbir zaman yeterli ilgiyi görememişti fakat halihazırda var olan bir kuruluştu ve Mondragon'a bakılırsa ellerindeki yardım aktarma seçeneklerinin arasında kötünün en iyisi buydu. Wahram genel kanının bu kalkınma-yardımı modelinin Jevons Paradoksu'na bir örnek teşkil edeceği yönünde olduğunu düşünmüştü. Söz konusu paradoksa göre verimlilikteki artış tüketimi azaltacağına daha da fazlalaştırıyordu; her nasılsa yapılan yardımların miktarını artırmak daima ızdırabı da artırıyordu. Kötü bir biçimde kuramlaştırılmış bir tür geribesleme döngüsüydü âdeta... ya da belki de kusursuzca kuramsallaştırılmıştı ama kan emici zenginlerin Dünya'yı dolaşıp yoksulların üzerinde karmaşık bir kleptoparazitizm* uyguladığını tüm güneş sistemine teşhir edecek şekilde... Kimse bunu duymak istemiyordu, o nedenle dört yüz yıl önce tanımlanmış aynı hataları tekrar edip duruyor, hatta bunu daha büyük ölçeklerde gerçekleştiriyorlardı. Sonuç... Hüzün Gezegeni.

Genel olarak uzaydan gelen yardımlara inatla karşı çıkan çok büyük güçler de vardı elbette, özellikle de tam istihdama. Çünkü böyle bir şey başarıldığı takdirde "geçim sıkıntısı" ortadan kalkardı, ki bu cümle daima *yoksulların kalbini saran korku* anlamına gelirdi, fakir kalmaktan korkan herkesin kalbini de elbette. Ve bu da Dünya'daki hemen hemen herkes demekti. Bu korku toplumsal kontrolün başlıca aracı, kurulu düzeni bariz hatalarına rağmen ayakta tutan destekti. Herkesin açlıktan ya da giyotinden ölme korkusu içinde yaşamasına neden olacak kadar kötü bir sistem olmasına rağmen insanlar ona her zamankinden daha sıkı bir şekilde tutunuyordu. Buna tanık olmak acı vericiydi.

---

* Bir canlının başka bir canlı tarafından hazırlanmış, yakalanmış, avlanmış ya da biriktirilmiş yiyecekleri çalarak beslenmesi *-çn*

Her halükârda, yoksullar her şeyi denemeye hazırdı. Yani, bir ihtimal olmalıydı.

***

Wahram Eski Dünya'da modern zamanların İbn Battuta'sı misali seyahat etmeye ve bir şeyler yapabilecek konuma sahip devlet kurumlarıyla görüşmeye başladı. Bu o kadar sıkıntılı bir işti ki karşısındaki insanları çeşitli şekillerde gücendirmemek için gerçek bir diplomat gibi hareket etmesi gerekiyordu. İlginçti. Ama Swan'dan hâlâ haber alamamıştı. Ve Dünya çok büyük bir yerdi. 457 ülke, bu ülkelerin arasında pek çok ilişki ve her birinin bünyesinde hatırı sayılır güce sahip birimler vardı. Wahram sırf ikisi birden aynı anda Dünya'da çalışıyor diye Swan'a rastlayamazdı.

Böylece kadını aramaya koyuldu. Görünüşe göre Kuzey Harare'nin yakınlarında, Zimbabwe'den geriye kalan küçük ülkede bir yerlerde çalışıyordu Swan.

Uçakla oraya giderken yolda bu ülke hakkında bir şeyler okudu. Zimbabwe, kaynak açısından zengindi; sömürgecilik sonrası bilhassa sıkıntılı bir geçmişe sahipti; on iki artık bölgeye ayrılmıştı, çoğu hâlâ sorunlarla boğuşuyordu ve durumu daha da beter hale getiren büyük kuraklıklar yaşanıyordu. Ve bir de son zamanlarda yaşanan ani bir nüfus artışı vardı, dolayısıyla daha fazla dert... Kuzey Harare hilal şeklindeki bir gecekondu bölgesiydi. Çevresindeki diğer küçük bölgeler daha iyi durumdaydı.

Pauline'le irtibata geçip ona RNA ile alakalı bir iş için bölgeye geldiğini söyledi. Kubi çok geçmeden ona dönüş yaparak Swan'ın selamını ve vardığı günün akşamı buluşmayı teklif ettiğini iletti, ki bu güven vericiydi ama aynı zamanda da kadının karşısına uçuş sersemi bir halde çıkacağı anlamına geliyordu. Swan hızla odaya girdiğinde ve neşelenme vakti geldiğinde Wahram neredeyse yorgunluktan kıvranıyor, kendini iki yüz kilo çekiyormuş gibi hissediyordu.

Swan onu başıyla selamlayıp değer biçercesine süzdü. "Uzun bir yoldan gelmiş gibi görünüyorsun. İçeri gel de sana çay demleyeyim, sen de bana yolculuğundan bahsedersin."

Swan çayı kaynamaya bıraktıktan sonra Çince konuşan başka bir ziyaretçisiyle ilgilenmek için müsaade istedi. Wahram artık kanlı canlı karşısında duran kadının ne durumda olduğunu anlamak için kendini zorladı. Hâlâ çarpıcı olduğuna hiç şüphe yoktu.

Çaylarını yudumlarken birbirlerine son havadisleri aktardılar. Uzay asansörlerinden bazıları aşağıya inen ekipmanlara gümrük vergisi koyuyor, diğerleriyse uzaycıları taşımayı kesinlikle reddedi-

yordu; absürd bir durumdu. İnsanlar Quito asansörüne Göbek Bağı diyorlardı. Anlaşılan asansör sorunu bir darboğaz yaratacaktı fakat Ay ile Dünya arasındaki boşluktan aşağıya kendi kendini kopyalayan fabrikalar göndermeyi planlıyorlardı. Binlerce atmosferik mekiğin tek seferlik akınıyla konuşlandırılacaklardı. Uzaydan Dünya'ya direkt olarak inebilen çok çeşitli mekikler vardı ellerinde; hatta bazıları inişleri sırasında başarıyla bölünüyor, aerojel baloncukları içinde süzülerek aşağı inen tekil insanlara veya paketlere dönüşüyorlardı.

"Tanyeri'ne çarpan şeyin tersi gibi," dedi Swan, somurtarak. "Büyük bir kütle oluşturmak için birleşen küçük parçalar yerine, parçalara bölünen büyük bir kütle söz konusu. Ve indiklerinde bir şeyleri yok etmek yerine inşa ediyorlar."

"Onları vurup düşürebilirler."

"Hepsini vuramayacakları kadar çok olacaklar."

"Agresif bir görünümü var, bundan hoşlanmadım," dedi Wahram. "Bunun bir tür hayır işi gibi görünmesini sağlamaya çalıştığımızı sanıyordum."

"Hayır işleri her zaman agresiftir," dedi Swan. "Yoksa bunu bilmiyor musun?"

"Hayır, bildiğimi sanmıyorum."

Agresif yardımın işe yaramayacağını oldukça net bir şekilde görebiliyordu. Ama Swan sabırlı bir insan değildi. Şimdiyse Alex'in yapacağı türden diplomatik girişimlerde bulunmaya çalışıyordu fakat Alex'in diplomasi konusunda üstün bir yeteneği vardı, Swan'ın ise hiç... Ve şu anda insanlık tarihinin en uzun süreli sorunlarından biriyle yüzleşiyorlardı.

Her halükârda tüm bu mesele kendi görüşlerini aşıyordu, çünkü bu bir Mondragon teşebbüsüydü, üstelik Venüslüler de güvertedeydi. O yüzden bir sürü şey oluyordu. Haber ekranları aynı anda, hepsi de aynı boşlukta kıvranan on farklı Dünya'dan haber aktarıyordu sanki. Dünya tanrılar ve fareler gibi yaşayan insanlar demekti; şiddetli bir öfke nöbeti sırasında uzanıp her şeyi, hatta kendilerini aç kalmaktan koruyan uzay dünyalarını bile yok edeceklerdi. Dünya bu büyük atlıkarıncada içinde bir bomba taşıyan, kırmızı bir at gibi dönüyordu. Ve hiç kimse atlıkarıncadan inemiyordu.

Wahram farkında olmaksızın Beethoven'ın *Pastoral Senfonisi'nin* açılış notalarını hafif bir ıslıkla çalmaya başlayarak kadını neşelendirmeye çalıştı. Ama Swan dudaklarını büzerek kaşlarını hafifçe çattı. Yine de ona tüneli hatırlatmıştı.

***

Uzaycıların çoğu Sahra Altı Afrika'ya gitmeye korkuyordu, çünkü oradaki hastalık oranı pek çok uzay yerleşkesine kıyasla daha fazlaydı. Kadının orada bulunma sebebinin kısmen bu tür bir tedbire başkaldırı niteliğinde olduğunu düşündü Wahram; Enceladuslu uzaylıları yuttuğu göz önüne alınırsa hormesise inanacak biri varsa o da Swan'dı. Sonuç olarak işte burada, Nyabira'daydı ve kendi kendini kopyalayan inşa kulübelerinin yerleştirilmesini yönetiyordu. İşe Harare'nin Domboshawa denen kısmını yeniden inşa ederek, gecekondu kasabalarının en kuzey halkasını bir bahçe kente dönüştürerek başlamayı planlamışlardı. 'Kurulu altyapının yenileştirilmesine' dayanan bu işlem kesin bir çözüm değildi ama kendi kendini kopyalayıcılar daha şimdiden kuyular, sağlık merkezleri, okullar, konfeksiyon fabrikaları ve geleneksel yerel kulübeler de dâhil olmak üzere Domboshawa'da halihazırda kullanılan birkaç farklı çeşitte ev inşa etmişti bile.

Kendi kendini kopyalayıcılar neredeyse otonomdu; düzgün bir programlama, yeterli hammadde beslemesi ve iyi bir arıza gidericiyle gecekondu kasabalarının boşaltılmış kısımlarında kocaman birer zeplin hangarı misali dolaşıyor ve arkalarında yeni, bembeyaz, etkileyici derecede kullanışlı, rahat bina sıraları bırakıyorlardı. Devasa hangarlar hedeflenen mahallelerin üzerinde yavaşça homurdanırken ümit dolu halk da onlara tezahürat ediyordu. Hangarlar bu süreç içerisinde giderek daha fazla uzadı ve sonunda üzerlerinde neredeyse hiçbir iz kalmadan iki farklı parçaya bölündü. Kusursuz bir teknolojiydi bu ve hem asteroit kuşağında hem de Jüpiter'in büyük uydularında bir sürü güzel şehir-devleti inşa etmişti. Aslına bakılırsa Hızlanma Devri'nin önemli bir unsuruydu.

Ama Dünya'da işe yaramıyordu. Çok fazla transformasyon içeriyor ve bu da öfkeli itirazlara yol açıyordu, sıklıkla da yenilenen bölgenin dışındaki yerlerden... Sadece yöre sakinlerinin büyük bir kısmı projeyi oy birliğiyle desteklediği takdirde uyuma benzer bir şey içinde çalışılıyordu ve kendi kendini kopyalayıcıların YZ'lerini programlamayı onlara bırakmak en iyisiydi.

Derken Uttar Pradeş'teki kendi kendini kopyalayıcılardan biri infilak etti; sebebini kimse bilmiyordu. Olayı araştırmakla yükümlü hükümet bunu yapmayı reddetti, hatta saldırıyı desteklemiş olabileceklerine dair emareler bile vardı. Saldırı haberi benzer suçların işlenmesine neden oldu; birkaç tane daha gerçekleştiği takdirde projenin dünya çapında iptal edilmesi kaçınılmazdı.

Bu Swan'ı öfkelendirdi. "Önce yardım etmediğimiz için bize

saldırıyorlardı, şimdi de yardım ediyoruz diye saldırıyorlar," dedi acı acı.

Kadının giderek daha da fazla incindiğini endişeyle gözlemleyen Wahram, "Öyle olsa bile sonuna kadar direnmek zorundayız," dedi.

Dünya'nın dört bir yanında durum aynıydı, Wahram bunu ekranlardan görebiliyordu; restorasyon projeleri yasalardan, alışkanlıklardan ve arazi şartlarından oluşan yoğun bir ağa takılıp kalıyordu; ara sıra gerçekleşen sabotajların ve kazaların da hiç yardımı olmuyordu doğrusu. Bazıları felç edici olan, birkaç farklı türden karmaşaya neden olmaksızın Dünya üzerindeki hiçbir şeyi değiştiremezdiniz. Gezegenin her metrekaresi farklı şekillerde sahiplenilmişti.

Uzayda durum farklıydı. Venüs'te bir oda dolusu planlamacının fikir birliğine varması halinde atmosferin büyük bir kısmını havaya uçurup uzaya yollayabilirdiniz. Aynı şey Titan'da da geçerliydi, Jüpiter'in çevresinde de; güneş sisteminin her köşesinde dünyalaştırma projeleri yürütülüyordu. Okyanus yatakları kazılıyor, atmosferler değiştiriliyor, sıcaklık yüzlerce Kelvin artırılıyor veya düşürülüyordu... Ama Dünya'da olmuyordu. Kendi kendini kopyalayıcılar pek çok yerde yasaklanmış, hatta yerilmişti.

Ne yaparlarsa yapsınlar yitik insanların ızdırabı, kendi boyunlarının etrafına bağladıkları bir çapa misali medeniyeti aşağı çekmeye devam edecek gibi görünüyordu. Dünya'nın elit tabakası yapay bir Büyük Varoluş Zinciri'nin tepesinde oturmaya devam edecekti; ta ki kopana ve herkes boşluğa düşene dek... Hazin bir *Götterdämmerung*,* aptalca ve sıkıcı ama her halükârda korkunç.

Bu olasılık Swan'ı öfkelendiriyordu. Onun duyduğu hoşnutsuzluğu giderek daha fazla hisseden, buna giderek daha fazla hedef olan Wahram, bir sabah Swan'ı operasyonlarında kendilerine yardım eden Harareli kadınlardan birini haşlarken izledi, azarlanan kadının yüzünün aldığı şekli gördü ve burada kaldığı takdirde Swan'la arasının felaket bir şekilde bozulacağını veya artık ondan hoşlanmayacağını anladı. Böylece o öğleden sonra müsaade istedi, ertesi gün de Amerika'ya uçup Florida'yı tekrar deniz seviyesinin üstüne çıkarmaya yardım etmek için henüz yeni gelen Satürn ekibine katıldı. Ayrıldığı gün, o sırada can sıkıcı bir problemle uğraşmakta olan Swan bir sivrisineği kovalarmış gibi elini sallamakla yetinmişti ona.

***

* Richard Wagner'ın *Nibelung Yüzüğü* adlı opera dörtlemesinin son bölümü. *Götterdämmerung*, "Ragnarök" yani İskandinav mitolojisinde "kıyamet" anlamına gelen sözcüğün Almanca'ya tercümesidir –*çn*

Florida yarımadasının, deniz seviyesinin alışılmamış derece altında olduğu ortaya çıkmıştı; sadece eyaletin merkezindeki tek bir dağ sırası okyanus seviyesinin 11 metre üzerindeydi. Havadan bakan biri eyaletin dış hatlarını sığ denizin altındaki kara bir resif halinde hâlâ görebilirdi. Etrafındaki nispeten daha derin sulara halen sarı renk sızdıran bir resif... Tıpkı Manhattan'da ve diğer yerlerde olduğu gibi Miami geçidindeki gökdelenlerde de yaşayanlar olsa da eyalet büyük ölçüde terk edilmişti. Bununla birlikte, toprağının çoğu hâlâ yerinde olduğundan ve taşkından çok fazla zarar görmemiş bir çamur tabakası halinde resifin üzerini kapladığından kepçeler vasıtasıyla onu kaldırma, ardından yarımadanın kaya temellerini Kanada Kayalıkları'ndan getirilen taşlarla yükseltme, sonra da toprağı yeni yükseltilmiş anakaya platformunun üstüne geri yerleştirme olanağı vardı.

Başka bir deyişle tıpkı Grönland gibiydi: çok fazla ikincil hasara yol açmaksızın dünyalaştırma yapılabilecek sayılı Dünya topraklarından biri. Doğal olarak yeni resifleri ve balık tutma alanlarını savunan kimseler de vardı, ama ya yatıştırılmış ya da sindirilmişlerdi. Projeye Atlanta'dan ve Washington D.C.'den onay gelmişti, ki zaten başkentin kendisi de Potomac Irmağı'nın önüne çekilmiş devasa bir baraj sisteminin ardındaki polderde yer alıyordu. Washington'ın işlevini yitirmiş ama hâlâ güçlü hükümeti artık deniz seviyesinin bir hayli altında yer aldığından 'Florida'yı baskından kurtarma' fikrine sıcak bakıyordu.

Florida projesi, Dünya'da yürütülen en büyük on mikro-dünyalaştırma çalışmasından biriydi. Wahram, bir Alabama-Amsterdam ortak girişiminin bir araya getirdiği işçi ekibinin bir parçası olan Satürnlü meslektaşlarına katılmaktan mutluydu. Alaska, Britanya Kolumbiyası, Yukon ve Nunavut'taki ekipler dağ sıralarının içini kazıyor, anakayaya dek inen galeriler yaratıyor, sonra da onu atmosferin başka kısımlarından depoladıkları donmuş karbondioksitle dolduruyorlardı. Wahram tüm bunların jeolojik ya da çevresel açıdan zararsız olduğundan şüpheliydi. Bir kere, çıkarttıkları kaya bile tek başına muazzam miktarlardaydı; Florida ortalama beş metre sualtındaydı ve Grönland'ın ya da Doğu Antarktika'nın erimesi ihtimaline karşı eyaleti eskisine nazaran biraz daha yüksek bir seviyeye çıkarmak istiyorlardı. Eyaletten geriye kalan tek kara parçasını, yani yarımadanın dar bir boğazını geçiş yolu olarak kullanarak dağların parçalara ayrılmış iç kısımlarını trenler vasıtasıyla taşıyor ve tıpkı eski zamanlarda taştan dalgakıranlar inşa edermiş gibi eyaleti baş-

tan kuruyorlardı. Everglades* yeni ve daha yüksek rakımda işlevini yerine getirecek şekilde düzeltildi; Avrupa göçleri başlamadan önce yarımadayı taçlandıran pek çok nesli tükenmiş kuş ve hayvan türünün yeni oluşturulmuş türevleri oluşturuldu. Florida'yı baştan yaratacaklardı. Kuzey dağlarının altına projeye karbon negatif dengesi kazandıracak kadar karbondioksit gömülmüştü.

İnşa ve nakliye ekiplerinde çalışacak kişilerin çoğu, Batı Antarktika Buz Örtüsü eriyip deniz seviyesine en büyük yükselişini yaşattığından beri çağrıldığı adıyla Çilekeş Güney'den getirilmişti. Florida projesi tek başına tam istihdam yaratmamıştı ama trenle yolculuk ederlerken Wahram geçip giden kırsalları seyretmek için epey vakit bulmuş, bu konu hakkında düşünmüş ve Swan'a bir mesaj yollamıştı: *Venüs'teyken arazi restorasyonu sırasında buradaki herkese iş vermekten söz ettiğini hatırlıyor musun? İşe yarayabilir.*

***

Böylece Wahram trenle Kanada ve Florida arasında mekik dokumaya başladı. Arazi uçsuz bucaksız ve çoğunlukla düzdü. Sıcaklık, bir zamanlar sulamaya ihtiyaç duymadan buğday veren toprağı kavurmuştu, o nedenle ekinleri değiştirmiş ve araziyi sulamaya başlamışlardı fakat Manitoba ve Dakota'nın büyük bir bölümü çöle dönüşmüştü. İnsanlar bu bozkırların ezelden beri çöl olduğunu söylüyordu artık. Buffalolar bir kez daha burayı evleri bellemişti. Öte yandan Mississippi'nin iki tarafını kaplayan ormanlar geri dönmüştü ve her zamankinden daha astropikallerdi. Missouri ve Arkansas ise Güney Amerika gibi görünüyordu.

Wahram'ın vagonların arasında durup geçişlerinin yarattığı rüzgârdan korunabildiği ve koca araziyi seyredebildiği uzun saatler geçti. Arazi düzenleyiciler ve bahçıvanlar, çobanlar ve veterinerler, çevre mühendisleri ve tasarımcılar, ağır teçhizat operatörleri, taşıyıcılar ve kazıcılar... hepsi de araziyi düzenlemede önemli bir yere sahipti. Devasa waldolar ve kendini kopyalayan hangarlar sadece belli başlı işlerde faydalıydı. Kendi arazilerini işleyen yerel halk, gökyüzünden düşen kopyalayıcı fabrikalardan daha iyi bir görüntü çiziyordu. Konuştuğu insanlar Florida projesini eskisine nazaran daha fazla kabullenmişti, ilgili otoriteler de öyle. Buna neredeyse dini bir şevkle sarılanların sayısı da az değildi. Batık topraklarını yeniden suyun üstüne çıkarmak onların rüyasıydı. Altyapıyı yeniden inşa etmek burada negatif sonuçları olmayan bir işti. Yeni resiflerin tadını çıkaran kişiler hariç elbette ama onlar da yakında yeni yeni resiflere

* Florida'nın güneyindeki tropik bir sulak alan -*çn*

sahip olacaktı. Florida, Dünya'nın derinliklerine çakılı kazıkların üstünde duran, büyük bir Venedik'e dönüşecekti. Destekli göç sayesinde arazi hazır olur olmaz yeni bitkilere ve hayvanlara kavuşacaktı.

Wahram trenle kuzeye doğru giderlerken resif mühendislerinden birinin yüzlerce kilometrelik bir alana dağılmış olmalarına rağmen ektikleri mercanların yılın aynı gecesi, hatta aynı yirmi dakika içerisinde yumurtalarını bırakacağına dair açıklamasını dinledi. Görünüşe göre bunu her mercanın içinde bulunan iki renge duyarlı hücreler vasıtasıyla başarıyor ve böylece ilkbahar ekinoksunu takip eden ilk dolunayın ardından gelen geceye özgü alacakaranlık mavisini diğerlerinden ayırtedebiliyorlardı. Buradaki ay, gün kavuştuktan hemen sonra, gökyüzü batmakta olan güneş tarafından hâlâ aydınlatılmaktayken doğuyor ve bu kısa süreli çifte ışıma havaya mercanların tanıyabildiği, özel bir ton katıyordu.

"Bunu Swan'a mutlaka anlatmalıyım," dedi Wahram, böylesine beyinsiz ama yaşayan bir hassasiyet karşısında hayrete düşerek. Bu bir tür bilinç miydi?

Bu esnada Florida'nın yükseltilişi başarıyla devam ediyordu. İnsanların projenin yarattığı büyük coşku eşliğinde çalışmasını izledi Wahram. Bu duyguyu iyi bilirdi; gençliğinde, Titan'da şehirler inşa ettiği günlerde kendisi de oldukça güçlü bir şekilde tecrübe etmişti onu. Oradayken buzları oyup bir dünya yaratmaları gerekmişti, buradaysa bir başka dünyayı suların üstüne çıkarıyorlardı. Ama yarattığı his aynıydı.

Bir keresinde, trenle güneye giderken Hollandalı bir kadınla, beraber çalıştığı delifişek bir sarışınla beraber vagonların arasında duruyor ve hemzemin geçidi aşmak için yavaşladıkları sırada aşağıya, vagonlara taş atıp, "Siktirin gidin, siktirin gidin, siktirin gidin," diye bağıran bir grup genç adama bakıyorlardı. Sarışın öne eğilip, "Hey, asıl siz siktirip gidin! Güneyi yeniden inşa ediyoruz! Hoşunuza gitse de, gitmese de!" diye bağırdı, Wahram'ın delikanlılar tarafından duyulmadığını umduğu kötücül bir Germen kahkahasıyla.

Alıntılar (15)

beyin değişkendir ve kendisine eklenen makineleri, kök hücreleri, ilaçları, elektrotları, diğer türlerin beyin hücrelerini kabul ettiği görülmüştür

***

evrim işleyen şeyleri muhafaza eder. Bizler de farklı kısımları farklı yaşlarda olan, muhafaza edilmiş beyinlere sahibiz: alt ve arka kısmı kertenkele, ortası memeli hayvan, üst ve ön kısmıysa insan. Kertenkele beyni nefes alıp uyumaya, memeli hayvan beyni sürü oluşturmaya, insan beyni ise düşünmeye

***

tek bir niteliği gereğinden fazla seçmek evrimi çarpıtır ve "kötünün sıradanlaşması" denen sonucu elde edersiniz. İnsanlar kendi kendine evrimleşen çeşitli türlerde öte-insanlara dönüştüğünden bu sonuçla sıklıkla karşılaşılmaya başlandı, sanki

***

beynin bir kısmı yiyeceğin görüntüsü karşısında ateşlenir ama yiyeceğin karşısında değil. İnsanlar avlanmayı sever. Avlanmanın pek çok çeşidi vardır. Bir anlaşma avlamak, bir anlam avlamak. Bir yırtıcı, sakin ve tatminkârca öldürür. Öfke her zaman kötü hissettirir, öfke acı verici bir histir. Yırtıcı, geçerli bir nedeni olmadığı takdirde avı sonlandıramayabilir. Korku, öfkeyi dizginler. Hayvanlar zararlı korkunun ne olduğunu hiçbir zaman öğrenmezler. Ve bizler hayvanız. Tüylerin diken diken olması

***

patolojik saldırganlık: Yunuslar musurları yok yere öldürürler; onları yemezler, rakip de değildirler. Bu, tekinsiz vadi kuramının tüm memeliler için geçerli olduğunu mu gösterir öyleyse?

***

mantık, duygu olmadan işleyemez. Kendisini duygularından arındıran insanlar karar veremezler. O nedenle beyni hormonal terapilerle

manipüle etme kararının çok çeşitli sonuçları vardır. Biseksüel terapiler beynin oksitosin, vazopresin ve onların öncüsü olan vazotosin seviyelerinde değişikliğe neden olur. Bir oksitosin burun spreyi anında daha iyi göz teması sağlar. Endorfinler morfinin doğal versiyonudur. Beyin, yaralandığında ya da sevdiğimiz biri bize dokunduğunda endorfin salgılar. Heyecan müptelaları yaralı bir

***

memelilerin yüzde 3'ü tek eşlidir. Oynaşmak memelilere sürprizlerle başa çıkmayı

***

melodi, ritim, ölçü, tonlama ve titreşim beynin beş farklı bölgesi tarafından değerlendirilir. Müzik insanların ilk lisanıdır ve hayvanlarla kuşların dili olmayı hâlâ sürdürmektedir. Müzik insanoğlundan 160 milyon yıl önce ortaya çıkmıştır. Kuşların ötmesini sağlayan beyin nodüllerinin insan beyninin uygun bölümlerine yerleştirilmesi konuşma bozukluğunun yanı sıra şakak lopunda eşit süblimleşme, hiperventilasyona yol açan (ıslık çalarken veya şarkı söylerken) hipermüzikalite gibi fenomenlere

***

insanların ses telleri, mırıldanma yeteneğine halihazırda sahiptir ve ihtiyacı olan tek şey kedi amigdalası, hipokampal, hipotalamik hücrelerinin eklenmesi

***

insan operatörlere yırtıcı kuşların ya da sinekkuşunun uçuş nodüllerinin aşılanması uçuş waldolarının performansını son derece artırmıştır. Kuş beyinlerinin farklı yapısı bilhassa doku içi hücrelere

***

orgazmın kasıklarda hasara, kaburga kırıklarına, kan pıhtılaşmasına, kalp krizine ve benzeri zararlara yol açmaksızın ilgili sistemleri zorlayabildiği kadar zorluyor olması mümkündür. Seksseferlerde vazotosin alan yolcuların

***

subgenual anterior singulat korteks ya da kısaca sgASK, beynin vücudumuzun korkuyu göz ardı etmesini sağlayan kısmıdır. Cesaret duygusu buradan kaynaklanır ve tetiklenebildiği takdirde bir insanın fobilerini yenmesine yardımcı olabilir. Aşırı tetiklenmesi de mümkün olmakla birlikte

***

Şakak lopu eşit sübliminleşme, hiperdindarlık, hipergrafi, aşırı-inklüzyon mani ve bunun gibi hislerin bölgesidir. Bu hislerden herhangi birini yükseltmek için yapılan kasıtlı beyin tetiklemesi veya değişiklikler diğerlerini de kolayca tetikleyebilir veya epileptik

***

Enceladusea irwinii de dâhil olmak üzere Enceladuslu organizma topluluğunu yutan insan denekler (gönüllüler) sinestezi ve münferit olarak yükselmiş duyular tecrübe ettiklerini bildirmiştir. Bu bulgular kimi zaman testlerle doğrulanabilmiştir. Yükselmiş duyusal etkiler sıklıkla genelleme veya hesaplama yeteneğinin azaltılmasıyla dengelenebilir

Listeler (12)

can sıkıntısı, taedium vitae,* Maya'nın irfanı, absürdlük, weltschmerz,** mal du siecle,*** varoluşsal bunaltı, hoşnutsuzluk, hüzün, funk müzik, halsizlik, usanç, hebefreni, cesaretsizlik, depresyon, melankoli, dışlanmışlık, cansızlık, distimi, anlamsızlık, duygu eksikliği, blues müzik, çaresizlik, kara köpek, kara kış, umutsuzluk, gam, keder, mutsuzluk, *Hikikomori*,**** yabancılaşma, geri çekilme, *tristitia*,***** nihilizm, ölüm oranı, zevk alamama, perişanlık, kaygı, korku, acı, dehşet, yılgı, yeis, hipokondri, *Älterschmerz*,****** tanatropizm, ölüm korkusu, ölüm arzusu

---

* (*Lat.*) Yaşam bıkkınlığı *-çn*
** (*Alm.*) Hayat acısı *-çn*
*** (*Fr.*) Yüzyılın hastalığı (melankoli) *-çn*
**** (*Jap.*) İçine kapanma *-çn*
***** (*Lat.*) Keder, melankoli *-çn*
****** (*Alm.*) Yaşlılık dolayısıyla duyulan korku *-çn*

SWAN AFRİKA'DA

Swan, Dünya projesinden hoşnut değildi. Ona katlanmasının tek sebebi projeye inanması ve bunun insanlara yardım edebilmek için elindeki en iyi yol olduğunu düşünmesiydi; Alex'in de böyle yapacağını düşünüyordu, o nedenle sadece zor, sinir bozucu ve de aptalca olduğu için her şeyi bırakıp gidemezdi. Tanyeri'nden ayrıldığı güne lanet etti; Büyük Merdiven'den dans ederek inip parka ve çiftliğe gideceği günün hayalini kurup durdu.

Çok çabuk sabırsızlanıyordu. Wahram bu gibi işlere daha uygun olabilirdi ama o da kendisinden önceki pek çok kişi gibi Afrika'nın görmezden gelinemez gerçeklerinden bezerek Amerika'ya gitmişti. Swan ondan daha dayanıklı olmak istiyor, Titanlı'ya öfke duyuyordu. Bu da hissettiği genel öfkeye ekleniyor, sabrını sık sık yitiriyor ve sinirden deliye dönüyordu. İnsanları yıpratmaya başlamıştı, ki bunun da hiç yardımı olmuyordu doğrusu. Her sabah uyandığında buna daha kaç gün katlanması gerektiğini merak ediyordu. Bir keresinde ofistekilerden biri Zasha'nın söylediği bir şeyi tekrar etmişti: "Artık Dünya'nın kendisi dipsiz bir kalkınma kuyusu," ve Swan da onun yüzüne haykırmıştı.

Başka bir gün Afrika Birliği'nden, sırf sorun çıkarmak için Dar'dan kalkıp gelen bir kadınla bir başka bağırma müsabakası yaşamış ve kendini ona vurmaktan alıkoyabilmek için arkasını dönüp gitmesi gerekmişti, şehir sokaklarındaki kalabalıkları yararak ve Çince küfrederek... İçinde bulunduğu haletiruhiyenin davaya zarar verebileceğini fark etti.

Kötü gezegen Dünya. Rüzgâra ve gökyüzüne rağmen ondan yine nefret etmeye başlamıştı, üstelik bunun sebebi sadece berbat g değil, kendi türünün gezegene yaptığı ve hâlâ da yapmaya devam ettiği şeylerin delilinin her yerde olmasıydı. Geçmişin cansız elleri çok büyük ve de çok ağırdı. Hava, içinde debelenerek ilerlemesi gereken bir şuruptu sanki. Bir teraryumdayken özgürce, hayvanca yaşayabilirdiniz... hatta hayatınızı öyle ya da böyle idame ettirerek bir hayvan

bile olabilirdiniz. İstediğiniz kadar çıplak gezebilirdiniz. Tanrı'nın cezası Dünya'daysa geleneklerin, yasaların ve alışkanlıkların toplamı vücut korsesinden bile daha beter bir şey meydana getiriyordu; zihniniz zaptediliyor, deli gömleği giydiriliyor ve kutulanmış, saçma sapan alışkanlıkları içerisindeki diğerleri gibi olmaya zorlanıyordu. İşte buradaydılar, yüzeyinde özgürce yürüyebileceğiniz tek gezegende, rüzgârın ve güneşin altında çıplak bir vaziyette... Ama seçim yapmaları gerektiğinde kutuların içinde oturmayı ve daha küçük kutuları seyretmeyi tercih etmişlerdi, sanki başka seçenekleri yokmuş gibi, sanki bir uzay istasyonundaymış gibi, sanki zincire vurulmuş yüzyılların o eski kötü günleri hiçbir zaman geride kalmamış gibi. Geceleri kafalarını kaldırıp yıldızlara bile bakmıyorlardı. Swan aralarında yürürken bunu açık ve net bir şekilde görmüştü. Yıldızlarla ilgilenen insanlar varsa bile çoktan buradan çekip gitmiş olmalılardı elbette. Orion orada, yukarıda, kendi açısında duruyordu işte; "En güzel nesne biz dünyalıların görüp görebileceği, yayılmış gökyüzüne gerçek bir tanrı gibi, tek gereken inanmak kendisine bir nevi."* Ama kimse ona bakmıyordu.

***

Swan'ın memnuniyetsizliğine rağmen, Dzivarasekwa'nın yakınlarındaki bir başka Kuzey Harare gecekondu kasabası onunla ve ekibiyle çalışmayı kabul etmişti. Kasaba dik bir bayırın eğimli tarafında yer alıyordu ve sakinlerinin orada oturma ruhsatı yoktu; Yeni Zimbabwe ve Rodezya sınırına çok yakın olduklarından bayırın kimin hakimiyetinde olduğuna dair bir kafa karışıklığı mevcuttu. O nedenle politik açıdan iyi bir potansiyel müşteriydi fakat bayırın dikliği kendi kendini kopyalayıcılar için bir sorundu. Swan'ın ekibi hangarların bir atkı ve çözgü deseni oluşturacak şekilde hareket etmesini sağlayacak bir tertibat kurmuştu; bazıları eş yükselti eğrisi aralıklarını takip ederken, bazıları da fabrikaları düz tutmak için teleskopik direkler kullanarak direkt olarak tepeleri tırmanıyordu. Böylece geçtikleri yerleri içinde bir tutam renk bulunan, beyaz ve şık bir köye dönüştürmeyi başarıyorlardı; oldukça güzel olacaktı.

Ama bir sabah hangarlarından biri ansızın bayır aşağı inmeye başladı ve önce bir parkı, sonra da Kuwadzana'nın ağaçlı bir kenar mahallesini ezip geçti. Kopyalayıcıları idare etmek üzere eğitilmiş yerel halk hangarı kontrol altına almaktan vazgeçmiş, yan tarafındaki merdivenleri kullanarak giderek artan kalabalığın kollarına atlamıştı.

* Kim Stanley Robinson'ın editörlüğünü yaptığı *Sierra'da: Dağ Yazıtları* (Kenneth Rexroth) adlı şiir kitabından bir alıntı -*çn*

Swan olay yerine vardığında bağırıp çağırarak ve kalabalığı iterek öne çıktı, sıçrayıp hangar merdiveninin en alt tutamağını yakaladı; koca dev, kontrolden çıkmışken bile saatte ancak bir kilometre hızla ilerleyebiliyordu. Merdiveni tırmandı, ardından bir şilebin köprüsünü andıran kontrol odasına girdi. İçerisi boştu. Swan odanın arka duvarına doğru ilerleyip acil durum düğmesini yumrukladı. Hiçbir şey olmadı; dev canavar, kenar mahallenin sokaklarıyla evlerinin üstüne çökerken gizli alt kısmından bastırılmış bir Niagara Şelalesi'ni çağrıştıran bir gümbürtü geliyordu. Swan idarecilerin gemiyi neden terk ettiğini artık anlıyordu. Acil durum düğmesi çalışmadığına göre yapılabilecek başka bir şey yoktu.

Swan operasyon konsolunun önüne oturup bir yandan tuşlara hızlı hızlı basmaya, diğer yandan da sesli olarak dur komutu vermeye başladı. İlk başlarda sakindi, sonra talepkâr, ardından ısrarcı oldu, derken yalvarmaya başladı, son olarak da öfkeyle bağırmaya koyuldu. Kopyalayıcının YZ'si ne cevap veriyor ne de hangarı durduruyordu. İçindeki bir şey bozulmuş olmalıydı; böyle bir şey kolayca yapılamazdı, zekice bir endüstriyel sabotaj olsa gerekti, çünkü oldukça kuvvetli güvenlik önlemlerini aşmalıydınız. Swan ilgili kodlardan bazılarını bildiğini sanıyordu fakat denediği hiçbir şey işe yaramıyordu. "Ne oluyor lan!" diye bağırdı. "Teknik ekiplere neden ulaşamıyorum?"

"Şu anda gerçekleşen başka saldırılar da var. Muhtemelen bununla aynı anda gerçekleşecek şekilde zamanlanmışlar," diye bilgilendirdi onu Pauline.

"Bana yardım edebilir misin peki?"

"Şu cümleyi yaz: 'Lizbon'da sis yoğundur,'" dedi Pauline. Swan dediğini yaptıktan sonra da, "Artık aracı manuel olarak sürebilirsin," diye devam etti. "Kontrol panelinde dört tane..."

"Kahrolası şeyi nasıl süreceğimi biliyorum!" dedi Swan. "Kapa çeneni!"

"O halde artık frene basabilirsin."

Swan kubisine küfür etti, ardından sövmeye devam ederek hangarı dar bir yarım daire şeklinde döndürerek (yani birkaç yüz metre daha ilerledi) tekrardan tepeye tırmanmaya başladı; fakat şimdi de müreffeh villalarla döşeli yolları çiğniyordu. "Bu şeyin öteki türlü de çalışmasını dilerdim," dedi öfkeyle. "Buradaki zengin piç kurularına layık oldukları barakaları verebilmeyi çok isterdim."

"Muhtemelen sadece durmak daha iyi olacaktır," diye belirtti Pauline.

"Kapa çeneni!" Swan hangarı durdurmadan önce mahalleyi bir süre daha ezdi. "Bu şey sabote edildi yani," dedi.

"Evet."

"Kahretsin. İşte şimdi tutuklanacağız."

"Büyük ihtimalle," dedi Pauline.

***

Tıpkı Swan'ın öngördüğü gibi oldu. Yerel hükümet hasar gören kendi kendini kopyalayıcıya el koyulmasını, operatörlerinin ise tutuklanmasını, haklarında dava açılmasını, sınırdışı edilmesini veya hapsedilmesini istedi. Swan gözaltına alındı ve hükümet binasındaki bir dizi odada tutuldu; bir hapishane değildi belki ama orayı terk edemiyordu ve bir süreliğine cezaevine atılması olası görünüyordu.

Bu ihtimal karşısında öfkeli bir ümitsizliğe kapıldı. "Biz buraya *davet edildik*," deyip durdu muhafızlarına, ısrarla. "Sadece *yardım* etmeye çalışıyorduk. *Sabotaj bizim hatamız değildi*!" Muhafızları onu dinliyormuş gibi görünmüyordu. İçlerinden biri çeneni kapa ınanasına gelen, uğursuz bir laf etti.

Wahram bu kâbusun tam orta yerinde ansızın çıkageldi. Ona Afrika Birliği'nden bir yetkili, Pierre adında, çok güzel Fransızca ve az çok İngilizce konuşan, kısa ve zayıf bir Gabonlu eşlik ediyordu. "Buradaki meslektaşınız tarafından serbest bırakıldınız ama Kuzey Harare'yi terk etmek zorundasınız. İnşa makinelerine yerel halk tarafından el konacak. Onları sadece siviller kullanmalı. O yüzden..." dedi. Bir elini ona çıkmasını işaret edercesine öne uzattı.

Şaşıran Swan az kalsın prensiplerine aykırı olduğu için anlaşmayı reddedecekti. Derken Wahram'ın yukarı kalkan kaşlarını ve yuvalarında döndürdüğü gözlerini gördü; Titanlı'nın endişesi ona ne kadar korktuğunu hatırlattı ve kısa bir sürenin ardından Pierre'in şartlarını alçakgönüllülükle kabul etti, Wahram'ı takip ederek dışarıda bekleyen bir arabaya bindi ve birlikte uzun bir direğe bağlı büyük bir zeplinin beklediği havaalanına gittiler.

"Her şey hâlâ yolundayken buradan hemen gidelim," dedi Wahram.

"Evet, evet."

***

Bir petrol tankeri kadar uzun olan zeplin, Dünya'nın çevresinde batıdan doğuya doğru durmadan dönen, jet rüzgârlarına bırakılmış uçurtmalar tarafından çekilen ve yavaş ama emniyetli bir şekilde

kargo taşıyan benzer araçlardan oluşan büyük bir filonun parçasıydı. Bu zeplinin sigara şeklinde bir balonu ve dört-beş aralıklı pencerelere sahip bir gondolu vardı.

Wahram kadını seren asansörüne götürdü ve birlikte yükleme platformuna çıktılar. Zeplinin içine girdikten sonra uzun bir koridoru takip ederek pruvaya, az çok teraryumlardaki balonları andıran bir seyir güvertesinin bulunduğu yere doğru ilerlediler. Wahram burada günün ilerleyen saatleri için bir masa ve iki sandalye ayırtmıştı; uğultuyla yükseklik kazanırlarken öğle yemeği yediler. O öğleden sonra orada otururlarken Dünya'nın yeşil tepelerinin altlarından bir geçit töreni düzenlercesine geçişini izleyebilirlerdi. Çok güzeldi, ama Swan bakmıyordu.

"Teşekkürler," dedi, soğukça. "Başım ciddi anlamda dertteydi."

Wahram omuzlarını silkti. "Yardım edebildiğime sevindim." Kuzey Amerika'daki çalışmalardan, orada ve başka yerlerde yaşanan problemlerden bahsetti. Swan çoğunu ilk kez duyuyordu fakat vaziyet iç karartıcı şekilde netti. Öğrenecek yeni bir şey yoktu: Dünya siki tutmuştu.

Wahram ise âdeti olduğu üzere daha ölçülü bir sonuca varmıştı. "İlk yardım girişimimizin çok... nasıl desem, çok patavatsız olduğunu düşünüyorum. Muhit, özellikle de ev inşa etmeye fazla odaklı. Belki de insanlar kendi evlerinin inşa edilmesinde rol oynadıklarını bilmekten hoşlanabilirlerdi."

"Evlerini kimin inşa ettiklerini umursadıklarını sanmıyorum," dedi Swan.

"Şey ama uzaydayken umursuyoruz. Burada neden farklı olsun ki?"

"Çünkü evin sırf yağmur yağdığı için başına yıkılıp seni ve çocuklarını öldürebiliyorsa bir makinenin onu daha iyi bir şeyle değiştirdiğini görmeye minnettar olursun! Maddi gereksinimlerin karşılandığı sürece *hislerini* önemsemezsin. Bunu biliyorsun. Asıl olan ihtiyaçlar hiyerarşisidir."

"Ama bunu kabul etsek bile," dedi Wahram, "ki ediyorum, çalışmalarımızla ilgili pek çok şikâyet var. Ayrıca projenin sevilmediği de bir gerçek. İplerle yere bağlanmış Güliver'den farkı yok."

"Bu hiç de iyi bir benzetme değil," dedi Swan, seksseferdeki küçüklerle uzunları düşünerek. "İtirazların çoğu halktan geliyormuş gibi gösterildi ama aslında her zamanki gerici engelleme politikasıydı. Bizi bağlamaya çalıştıkları takdirde o ipleri koparmalıyız!"

"Bana sorarsan gayet münasip bir benzetme," dedi Wahram, sakince.

"Güliver'i yerde tutan ipler kanunlar ve bu da onları önemli kılıyor. Ama bak, iplerden kurtulmanın bir yolu var. Bundan sıyrılabiliriz. Kanada'da yaptığımız çalışmalar oldukça ilham vericiydi."

Çay tepsileri geldiğinde Wahram kadına bir fincan doldurdu ama Swan onu çabucak unuttu. Wahram kendi çayını yavaşça yudumladı, Hint Okyanusu'nun görüş alanlarına girişini izledi, ardından güney ufkunda karman çorman, yeşil bir ada belirdi: Madagaskar, tarihin en çok tamamen yok edilen ekosistemi. Bugünlerdeyse Yükseliş-tipi melezleştirme için bir model teşkil ediyordu. Dünya'nın en büyük adalarından biri artık tamamen bir arazi sanatı ve başarı eseriydi. İnsanlar ormanları ve bahçeleri görmek için oraya gidiyordu.

Wahram adayı işaret etti. "Arazi restorasyonları her yerde devam ediyor, insanlar da değişime ayak uydurmaya çalışıyor. Ve hem çok fazla emek hem de yerine çakılı bir iş bu. Başka bir yerde yapamazsın. Kur farkı avantajından yararlanamazsın. Hakiki anlamda kâr elde edemezsin. O nedenle amacımıza halihazırda uyuyor. Hem kamu yararına hem de yapılması gerekiyor. Tüm sahil şeritlerinin buna ihtiyacı var. Ne kadar çok şeyin yapılması gerektiğine inanmak zor. Tam olarak restorasyon da sayılmaz, çünkü eski sahil şeritleri yok olalı epey oldu, hatta yüzyıllar. Aslında yapılan şey daha yüksek deniz seviyesinde yeni sahil şeritleri yaratmak. Şu anda ham vaziyetteler. Okyanus sular altında kalan kısımlarını parçalara ayırıyor ve bir sürü zehirli şey açığa çıkıyor. Yeni sahil şeridi ve gelgit kuşağı çoğunlukla felaket durumda. Tüm bunları onarmak oldukça emek isteyen bir iş. Ama buna rağmen yeni sahil şeridinde yaşayan herkes yapıldığını görmek istiyor. Çoğu bunu kendi yapıyor. Florida'da dâhil olduğum şey alışılmadık bir durumdu, çünkü bir restorasyon gibi görünüyordu ama aslında yoktan var etmekti. Farklı türde bir dünyalaştırma. Restorasyonu andırmasının tek nedeni Florida'nın eskiden orada olması. Aslına bakarsan aynı şeyi suların sığ olduğu herhangi bir yerde de yapabilirsin. Hatta dağları denize taşımanı bile gerektirmeyebilir. Temel inşa etmeleri için kullanabileceğimiz, oldukça hızlı büyüyen mercanlar var. Biyoseramik alanında çok büyük gelişmeler kaydedildi. Bu mercanları kullanan gruplar gördüm, onları yeni sahil şeritlerinin çoğunda hızlıca yetiştirebiliyorlar ve çok geçmeden harikulâde, bembeyaz bir kum elde ediyorsun, üstelik epey ince. Üzerinde yürüdüğünde gıcırdıyor."

Swan omuzlarını silkti. "İyi, tamam. Ama direkt olarak ev inşa etmekten hâlâ vazgeçmiş değilim."

"Biliyorum." Titanlı altlarından geçen araziyi izledi. Sanki her an uykuya dalabilirmiş gibi gözüküyordu.

Birkaç dakika sonra kıpırdanıp bir şey söylemeye başlamıştı ki tereddüde kapılıp sustu. "Ne oldu? Söylesene," dedi bunu gören Swan.

"Başka bir şey daha var," dedi, neredeyse utangaçça denebilecek bir bakışla. "Burada yaptığımız şeylerden birinin Dünya'nın geçerli sisteminin paradigması içinde gerçekleştirilecek bir reformun asla yeterli olmayacağını ziyadesiyle kanıtladığını düşünüyorum. Başka bir deyişle, bir devrime hâlâ ihtiyacımız var."

"İyi de ben de öyle demiştim zaten! Sana Venüs'te söylediğim şey tam olarak buydu!"

"Biliyorum. Artık bunu ben de kabul ediyorum. Şey... sana anlattığım şu projeyi hatırlıyor musun? Hani Alex'in idare ettiği ve daha sonra Dünya'ya getirebilmek için teraryumlarda hayvan depoladığımız çalışmayı?"

"Evet, elbette. Doğru zaman geldiğinde Dünya'yı yeniden ikmal etmeye yetecek kadar çok hayvan olmasını istiyordu."

"Aynen. Ve... doğru zamanın gelip gelmediğini merak ediyordum."

Swan şaşırdı. "Hayvanları geri getirme vaktini mi kastediyorsun?"

Derken içini tarif edemediği bir his kapladı: Bulut okyanusları, göğsünde deviniyor, bir tür fırtına bulutu yaratıyorlardı... "Öyle mi düşünüyorsun? Ne demek istiyorsun?"

Wahram bakışlarını Madagaskar'dan ayırıp kadına baktı. Yüzünde salakça, küçük bir sırıtış vardı, kısa ve çarpık. Kurbağamsı bir sırıtış, evet, ama yine de sıcak. "Evet."

Listeler (13)

Yarasalar. Tembel hayvanlar. Cadı makiler ve tapirler. Filler ve foklar. Gergedanlar. Aslanlar, kaplanlar ve ayılar. Kanada geyiği, misk öküzü, Amerikan geyiği. Rengeyiği, geyik, güderi ve dağ keçisi. Kaplanlar ve kar leoparları. Pika ve katır geyiği. Orangutan, langur, gibon ve örümcek maymunu (tüm primat sınıfları tükenme riski altındadır). Köstebekler ve tarla fareleri. Kirpiler, porsuklar, Kanada koyunları, yerdomuzları, karıncayiyenler, yaban fareleri ve dağ sıçanları. Yaprak-burunlu yarasalar, bıyıklı yarasalar, baş parmaksız yarasalar. Tilkiler ve tavşanlar. Geyik, yaban domuzu, pekari, denizayısı. Oklukirpiler. Kurtlar

Dünya'da tavşandan büyük her memelinin tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu doğru değildir. Çoğu sadece

Memeliler bir hayvan sınıfıdır; sınıfta 5490 tür, 1200 cins, 153 familya ve 29 takım bulunur

Kapibara, jaguarlar, zürafalar, bizon, Przewalski yaban atı, kanguru. Zebra, çita, kutup porsuğu

En büyük takımlar Kemirgenler, Yarasagiller (yarasalar), Böcekçiller (kır fareleri), Etoburlar, Çift Toynaklılar (geviş getiren toynaklı memeliler ve balinalar) ve Primatlar

Hepsi yok oldu. Lütfen

geri dönün.

SWAN VE KURTLAR

Hep birlikte geldiler. Önce ısı kalkanları tarafından korunan büyük mekiklerle, ardından paraşütleri açılan daha küçük mekiklerle, son olarak da pul pul dökülen balon çantalarla. O noktada İnuit ülkeleri tarafından geçmelerine izin verilen hava sahasında yavaşça aşağı süzülüyorlardı. Yerle aralarında birkaç yüz metre kaldığında her mekik aşağı süzülen binlerce aerojel baloncuğuna ayrıldı; şeffaf baloncukların her birinin içinde bir hayvan veya hayvan familyası vardı. Hayvanların bu durum hakkında ne düşündüğünü ancak Tanrı bilirdi: Bazıları aerojelleriyle boğuşuyor, bazılarıysa bulutlar kadar sakin bir şekilde etraflarına bakıyordu. Esmekte olan batı rüzgârı, baloncukları birer çiçek tohumu misali doğuya sürükledi. Swan her yeri aynı anda görmeye çalışarak etrafına baktı: Gökyüzü şeffaf tohumlarla doluydu ve bu mesafeden sadece içerikleri görülüyordu. Böylece binlerce kurtla, ayıyla, rengeyiğiyle ve dağ aslanıyla birlikte uçarak doğuya, aşağı doğru süzüldü. İşte şurada bir çift tilki vardı, burada da bir grup tavşan, bir vaşak veya karakulak, birkaç yaban sıçanı, balonunun içinde hızla kanat çırpan bir balıkçıl. Tıpkı bir rüya gibiydi ama öyle olmadığını ve aynı şeyin şu anda Dünya'nın dört bir yanında yaşandığını biliyordu. Yunuslar, balinalar, orkinoslar ve köpekbalıkları etrafa su sıçratarak denizlere iniyordu. Memeliler, kuşlar, balıklar, sürüngenler, amfibiler... Nesli tükenen tüm hayvanlar hep birlikte, her ülkede, her havzada aynı anda gökyüzündeydi. İçlerinden pek çoğu iki ya da üç yüzyıldır gezegende görülmüyordu. Şimdiyse hepsi aynı anda geri dönmüştü.

Swan bir grup hayvanın ortasında yere doğru alçaldı. Güney Nunavut'un, İnuitçede "Toprağımız" anlamına gelen bölgedeki yeni buğday kuşaklarının yakınlarındaydılar. Buğday ve soğuk pirinç tarlalarıyla kaplı bir arazinin ortasındaki alçak bir tepeye iniş yapması gerekiyordu. Arazinin her yeri birkaç pingoyla, yani eriyen donmuş toprağın çamurlarının arasından yükselen büyük buz kütleleri tarafından oluşturulmuş, çıbanı andıran küçük tepelerle lekelenmişti.

Yere iyice yaklaşan Swan inmesi gereken tepenin hangisi olduğunu anlamakta zorlandı. İniş tamamen balonu tarafından idare ediliyordu ve daha önce onlardan birine binmediği için tadını çıkarmaya baktı; sanki görünmez bir uçan halı tarafından aşağı indiriliyordu. Etrafındaki tüm hayvanlar yaklaşan zeminin farkına varmaya başladı; kimileri debeleniyor, kimileri kamburunu çıkarıyor, pek çoğu ise düşen kediler ya da uçan sincaplar misali bacaklarını dört bir yana açıyordu. Üstelik ilk düşüşleri olmasına rağmen hepsi de doğru şekilde yapıyordu bunu; tüm canlılar tarafından paylaşılan bir tür kertenkele içgüdüsüydü belki de. Swan yere o kadar zarif bir şekilde kondu ki sanki sadece bir asansörden inmiş gibi hissetti kendini. Yere temas etmesiyle birlikte balonu patlayıp aerojeli etrafa saçtı. Ve işte buradaydı, yerde, Nunavut'taki bir pingonun üzerinde.

Dahil olduğu gözlem ekibinde üç kişi daha vardı; rüzgârın el verdiği ölçüde birbirlerine yakın durarak aşağı iniyorlardı. Swan yerlerini tespit edip edemeyeceğini görmek için başını kaldırdı ve gökyüzünde gördüğü manzara karşısında az kalsın kıç üstü yere oturacaktı; bir hayret çığlığı attı, ardından kahkahalarla güldü: Gökyüzü hâlâ hayvanlarla doluydu. Batı göğünden, alçak kümülüs bulutlarının arasından rengeyikleri, geyikler ve bozayılar çıkıyordu; hepsi de bacaklarını dört bir yana açmış, büyük ve kahverengi noktalardan ibaretti. Diğer hayvanlar da öyle. Hepsi gruplar halindeydi ve en tepedekiler ne oldukları anlaşılmayacak kadar küçüktü. Swan'ın etrafındaki gür buğdaylar patlayan balonlarından kurtulan ve sığınacak bir yer bulmak için koşturan hayvanların hareketleriyle dalgalanıyordu. Aslına bakılırsa balonlardan biri tam tepesine inebilirdi; gözünü açık tutmalıydı. Swan bunun düşüncesiyle güldü, kollarını havaya kaldırdı ve gökyüzündeki kurtlara doğru uludu. Uzaktan diğer kurtların ulumalarını işitiliyordu. Ötüşler ve melemeler de vardı, çoğu kulağa korku dolu geliyordu ama emin olmak güçtü; bu sadece bir varsayımdı; bu seslerin muzafferane olup olmadığını bilemezdi. Nihayet evdeyiz! "Tanrı'nın tüm çocukları nihayet evlerindeler," diye bildirdi telsizinden. Diğerleri de rapor veriyordu, herkes inmişti. Serin batı rüzgârı üzerine estiğinde bir kez daha uludu Swan. Gruplarının son halkası da aşağı süzülüyordu, ardından tepedeki bulutlar bir kez daha yalnız kalacaktı. Ufukta sadece birkaç siyah nokta kalmış, hafifçe aşağı iniyorlardı. Tüm bunlar Swan'ın bugüne dek gördüğü en güzel şeydi. "Pekâlâ," dedi, telsizini kapatarak. "Seni seviyorum. Harika bir şey yaptın." Bunu Alex'e mi, Wahram'a mı, yoksa Dünya'ya mı söylediğinden emin değildi.

***

İşte buradaydı, kuzey ormanlarıyla tundralar arasındaki bir taygada. Artık burada rengeyikleri ile bozayılar yaşayacaktı ve bir de dağ aslanları; çünkü her sistemin serpilmek için biyomun en tepesinde yırtıcılara ihtiyacı vardı. Bozayılar derhal dağlara çıkacaktı, dağ aslanları da benzer bir şekilde karışacaklardı araziye. Ama kurtlar birbirlerini bulup sürü oluşturacak ve hep göz önünde olacaklardı. Swan bunu görmek için orada olmak istiyordu. Tüm hayatı boyunca teraryumlarda onları takip etmiş, onlarla avlanmış, av peşinde koşmuş ve sürünün yakınına, meme veren annelerin hemen yanına kıvrılıp uyumuştu. Sayamayacağı kadar çok kez onlarla birlikte ulumuş, seslerini ne zaman duysa onlara eşlik etmiş, bunun insanca bir şey olduğunu hissetmişti. Bazen de kendisine uzun uzun baktıklarını hisseder, dönüp onlara karşılık verirdi. Swan, avlardan artakalanları paylaşmak karşılığında çakalların kurtlarla konuştuğunu, kuzgunların onları hedefe yönlendirdiğini görmüştü. İnsanların kurtları daha insancıl kıldığını ve köpek niyetine yetiştirdiğini biliyordu ama kurtlar da aynı zamanda zarfı içinde insanlara sürü psikolojisini öğreterek onları kurtlaştırmıştı. Diğer primatların başka türden hayvanlarla arkadaşlığı yoktu mesela; insanlar bunu kurtları izleyerek öğrenmişti. Bu iki tür farklı zamanlarda birbirlerinin yiyecek artıklarıyla beslenmiş, birbirlerinin avlanma metotlarını öğrenmiş, kısaca ortaklaşa evrim geçirmişlerdi.

Şimdi de primatlar ailenin diğer yarısını eve geri getiriyordu. Ve Swan da tam oradaydı.

***

Swan'ın dört kişilik ekibi hayvanların balonlarından tamamen kurtulup kurtulamadığını kontrol etmek, serbest kalmalarını sağlamak ve yaralandıkları takdirde onlara yardım etmekle görevliydi. Böyle şeyler çok sık olmuyordu ama buradaki arazi hem pingolarla hem de pingoların buz çekirdeği eridiği zaman oluşan, çanak adlı çöküntülerle girintili çıkıntılıydı. Çanaklar yuvarlak ve dik kenarlıydı, sıklıkla yeraltı su seviyesine dek, yani bir iki metre kadar suyla dolu olurlardı. Kuzeydeki tüm tundra ve taygalarda olduğu gibi, buraya da iklim değişimi "adaptasyonu" amacıyla buğday ve biyomühendislikle elde edilen soğuk pirinç ekilmiş, fakat bu girişimin beklenenden daha zahmetli olduğu ortaya çıkmıştı. Kısacası tüm bunların sonucunda karmakarışık hale gelmiş arazide yere konma sırasında kötü düşüşler yaşanması oldukça mümkündü.

Oysa en nihayetinde balonların oldukça iyi işlediği ortaya çıktı, çünkü Swan ve ekibi tek bir yardıma muhtaç hayvana bile rastlamamıştı.

Bununla birlikte hepsi hareket halindeydi, hatta bazıları panik içinde kaçıyordu. Ama çok geçmeden yorulacak, duracak ve etraflarına bakacaklardı. Ve bir ümit, kendilerine çok da yabancı gelmeyen bir manzarayla karşılaşacaklardı. Teraryumların çoğu tam bu an için 1 g'de tutulmuş ve hayvanların dönecekleri yerlere benzetilmeye çalışılmıştı.

Rengeyikleri o kadar uzundu ki birbirlerini kolaylıkla buluyorlardı. Daha küçük hayvanlarsa buğdayların arasına karışıp ya batıdaki tepelere yöneliyor ya da güney ufkunda görülen kuzey ormanının küçük ağaçlarına doğru gidiyorlardı. Görünürde yardıma ihtiyacı olan bir hayvan yoktu. Hepsi yere inmişti ve yeni kaderleriyle yüzleşiyorlardı.

***

Tüm hayvanlar etiketlenmişti ve ekranlarda renkli noktalardan oluşan birer örüntü halinde görülebiliyorlardı. Böylece Swan ile ekibi planın ikinci kısmına, yani rengeyiklerini Thelon Nehri'ne doğru takip etmeye ve gerekirse onları bir çoban köpeği gibi gütmeye başladılar. Yeni sürünün ilk göçü içgüdüsel ama amaçsız olacaktı; tabii nesli tükenmiş Beverly, Bathurst ve Ahiak sürülerinin izini takip etmedikleri sürece... O nedenle şu anda izleyecekleri güzergâh, yeni göç yolunun kokusunun ve diğer emarelerinin başlangıcı olacaktı. Bu da yeni buğday arazisi boyunca bilfiil habitat koridorunu oluşturacaktı, hatta belki de ilgili mahkemelerde savunulması gerekecek bir koridor... ama o işle zamanı geldiğinde ilgilenirlerdi, önce rengeyiklerinin nehri geçmesini sağlamaları gerekiyordu. Hayvan göçlerini zirai bir arazide yönlendirmek, uzaycıların şimdiye dek Dünya'da gerçekleştirdikleri en büyük sivil itaatsizlikti fakat onlara bir kez eşlik ettikten sonra hayvanların kendi başlarına idare edebileceğini ve yerel halk, hatta pek de başarılı olamayan çiftçiler tarafından rağbet göreceklerini umuyorlardı. Yani eşlikçileri işlerini tamamlayamadan tutuklansa bile habitat koridorunun arazinin sağladığı faydalar nedeniyle çabucak kabul göreceğini umuyorlardı.

***

Swan, başkalarıyla yürürken her zaman olduğu gibi çabucak grubun gerisinde kaldı. Bakılacak çok şey vardı; gördüğü şeyler o kadar ilginçti ki görevini unutup gidiyordu, hatta şimdi bile. Dünya'yı yeniden yabanileştirmeye adanmış planlar ve araştırmalar yüz yıldır devam ediyordu ve Swan artık bunun bir parçası olmuştu, ama yine de orada burada kayalık topraktan çıkıntı yapan çiçeklere, şaşkınlık verici renklere sahip kadifemsi taç yapraklarına bakmak için etrafta

dolanıyordu. Üstlerinde doğuya doğru giden bir kümülüs sırasıyla bezeli, engin ve mavi bir gökyüzü vardı. Hayvanların güneşin altındaki tohumlar misali aşağı süzüldüğünü hâlâ kafasında canlandırabiliyordu; o görüntü onu bir rüyaya sürüklemiş ve henüz oradan çıkamamıştı, o yüzden yavaşlaması doğaldı. Hem zaten ekip arkadaşlarıyla arasında telsiz bağlantısı vardı. Aslına bakılırsa kulaklarında yankılanan muhabbetleri Pauline'den bile kötüydü; o da sesi tamamen kapattı. Onlarla ihtiyacı olduğunda iletişime geçebilirdi. Şimdilik tüm dikkatini ayaklarının altındaki toprağa vermek istiyordu. Geçen yıl Afrika'da çalışırken her şeyi olduğu gibi kabul etmeye başlamıştı; nerede olduğunu öylece unutuvermişti. Tüm dünya gökyüzündeki koca bir rüzgârla uçuşurken o kendi problemlerine gömülmüştü. Ama artık açık arazide, bir taygadaydı. Bir sonraki yükseltinin güney yamacında düzensiz bir cüce çam yığını vardı. Sarhoş bir orman... Altındaki donmuş toprak erimeye başlamıştı. Doğudaki alçak tepelerse bir bulut sırasının altındaydı. Uçsuz bucaksız gökyüzü, halen doğuya doğru ilerlemekte olan alçak bulutların üzerinde hafifçe pastel mavisine çalıyordu. Havada hafif bir yangın kokusu vardı sanki. Öğleden sonra güneşi henüz tepedeydi. 5 Ağustos 2312. Yeni bir gün. Sıcak ama çok değil. Biraz boğucu ve böcekli. Üzerinde onu kuru tutan bir tulum vardı, ayrıca sivrisineklerle karasinekleri geri püskürtme konusunda da çok etkiliydi, ki bu iyi bir şeydi, çünkü orada burada dumanı andıran yoğun kara bulutlar halinde uçuşuyorlardı. Ekibinden kimseyi göremiyordu; arazinin uzun iniş çıkışları burada alçak sırtlarla, belki de eski morenlerle kesiliyordu. Her halükârda doğu yönündeki görüş açısı kısıtlıydı. Bir pingonun yamacına tırmanıp etrafına baktı. Ah, işte Chris oradaydı, sadece birkaç yüz metre ileride. Görünüşe göre daha doğudaki birine el sallıyordu, aferin onlara.

Alçak noktaların hepsini yumuşak çimler ve tayganın yosunları dolduruyordu. Sadece bir metre yukarıda bataklığı kuzeyden güneye doğru kateden, yassılaşmış anakayanın uzun tümsekleri yer alıyordu. Bu doğal yollardan uzak durmak en iyisiydi ama rengeyiği sürüsünü takip eden ekibi doğuya gitmişti.

Swan kuzeye, beline kadar gelen eğri ağaçlar tarafından işaretlenen yüksek bir noktaya yöneldi. Tam oraya vardığı sırada öteki tarafta duran bir kurt sürüsünün görüntüsü karşısında olduğu yerde kalakaldı. Gökyüzünden yeni inmişlerdi ve etrafta koşarak birbirlerini koklayıp küçük ısırıklar atıyor, arada bir ulumak için duruyor, ardından yine koşuyorlardı. Gökyüzünden inmenin onları heyecan-

landırdığına hiç şüphe yoktu. Swan nasıl hissettiklerini çok iyi biliyordu. Kendilerini toparlamaları biraz zaman aldı, sonra da doğuya doğru rahat bir koşu temposu tutturdular. Üzerlerinde siyah ya da bej benekleri bulunan, gri renkli, kaba kürkleri vardı ve kısa tüylü postlarının içinde zarif görünüyorlardı. Çoğu köpeğe nazaran daha geniş omuzlara ve köşeli başlara sahip olmalarına rağmen pek çok açıdan onlara benziyorlardı. Kendi kendilerine örgütlenen yabani köpekler: Her zaman rahatsız edici bir düşünce olmuştu bu. Bu kadar iyi, nazik ve oyuncu olmaları Swan'ı biraz şaşırttı ve kurtların köpeklerden önce varolduğunu, onlardan daha zeki olduklarını hatırlamasını sağladı.

Swan bu sefer de onlara ayak uydurmak zorunda kalmıştı. Kurtları takip etmeye koyulduktan çok kısa bir süre sonra oflayıp poflamaya başladı. Hiçbir insan hızlı koşma konusunda kurtlarla aşık atamazdı fakat peşlerinden gitmeye devam ederseniz sıklıkla etrafa bakıp havayı koklamak için dururlardı; bu sayede onları görüş mesafesinde tutmak ya da tekrar yetişip yerlerini tespit etmek mümkündü. Erkeklerden biri uluduğunda diğerleri ona eşlik etti, Swan da onların arasındaydı. Bunun bir parçası olmak istiyorsa biraz daha hızlı koşması gerekiyordu. Bu zor olacaktı. Dünya'nın dışındayken buradakine nazaran daha formda kalıyordu halbuki. Bu küçük ironi karşısında yüzünü buruşturup elinden gelenin en iyisini yapmaya çabaladı.

Dokuz kurt vardı. Büyüktüler; beyazdan çok siyah şeritleri vardı. Koşarken uzun kürkleri üstlerinde uzun saçlar misali dalgalanıyordu. Kurtlara özgü koşuları, bir atın eşkin gidişini andırsa da ayaklarının altındaki toprağın kalkmasına neden oluyordu. Swan onların koştuğunu görünce kendi kendine uludu; göğsünde okyanuslar çalkalanıyordu. Dünya'da özgürdüler. Bu öyle büyük bir mutluluktu ki insanın canını yakıyordu. Dünya'da öğrenilen bir ders daha...

***

İleride pingolar ile çanaklar düzleşiyor ve yerlerini buğdaylarla kaplı bir araziye bırakıyordu. Kurtlar bu manzara karşısında tereddüde kapıldılar ve bu sayede Swan etraflarından dolanıp güneye, en doğudaki pingoların arkasına geçebildi. Ötelerindeki buğday tarlası lazerle düzleştirilip kilometre başına beş metrede bir doğuya doğru eğim yapacak hale getirilmişti. Düz arazi kesinlikle, gerçeküstü şekilde insan yapımıydı. Kendi çapında bir sanat eseri. Ama çok geçmeden yeniden düzenlenecekti. Doğuya doğru sekiz kilometre ötede, çıkıntı yapmaya başlayan bir başka pingo ucu ucuna da olsa

görülebiliyordu. Ve bir de tam gelişmemiş bir tayga: sulak, ekilemeyecek derecede çamurlu ve karadan ziyade bir göl.

Swan kıyafetinin sırt çantasından kurt postunu (kafası ve pençeleri hâlâ yerinde olan, büyük ve yaşlı bir erkek kurt postu) çıkardı, başının üstüne geçirerek bir pelerin misali arkasında sallanmasını sağladı, sonra da kulaklarının ucundaki altın klipsleri kapattı. Ardından bir kez daha sürünün etrafından dolaşarak bu kez önlerine geçti ve onlara doğru uludu. Sonra da doğuya doğru elinden geldiğince hızlı bir şekilde koşmaya başladı. Buğdaylar göğüs seviyesine kadar yükseliyordu ve Swan onların arasındaki sıralar boyunca koşabiliyordu. Meslektaşları ileride kokular ve eski boynuzlar yardımıyla bir rengeyiği sürüsünü güdüyordu. Sürünün geçtiği yerlerdeki buğdaylar ezilmişti. Lazerli düzleştirme çapalaması esnasında neredeyse tamamen silinmiş sığ bir dere yatağını takip ettiklerini gördü. Yarı yarıya gömülmüş dere yatağı hâlâ çamurluydu ve ekip arkadaşları sürüyü ondan uzaklaştırıyor, güneyine paralel gidiyorlardı. Kurtların kokusu çok geçmeden onlara ulaşırdı, işte o zaman sürünün doğuya doğru, birbiri ardına alçak tepeler boyunca yoluna devam etmesini sağlamak sorun olmayacaktı. Kurtlardan en uzak görünen yere doğru gitmeyi sürdüreceklerdi, en azından bir süreliğine. İki tür, eninde sonunda bir av/avcı ilişkisine girecekti ama büyük av hayvanlarının şu anda korku içinde ve çılgınca kaçmaya yatkın olduğuna hiç şüphe yoktu. Swan küçük bir paniğin izleri olduğunu düşündüğü bir şeyler gördü, ayrıca buradaki arazinin ortasında ayaklar altında çiğnenmiş birkaç buzağı cesedi de vardı. Swan artık kendisini takip etmekte olan kurtlara döndü. Sırtındaki kurt postunun kafası kendi başını örterken yüksek bir noktada durdu ve bir ikaz uluması koyverdi. Kurt sürüsü durup havaya dikilmiş kulaklar ve diken diken olmuş kürklerle ona baktı; onlar da korkmuştu. Gözlerinde artık o meşhur uzun bakış yok, diye düşündü Swan, daha iyi seçebilmek için bir çaba var sadece.

Yine de hâlâ bir avın ortasındaydılar, o yüzden bir süre sonra tekrar harekete geçtiler. Swan arkaya doğru birkaç adım attı, döndü ve hızla geri çekildi. Rengeyiklerine küçük hendeği aşmaları için biraz zaman kazandırınıştı, şimdi de elinden geldiğince hızlı bir şekilde yoldan çekilmeliydi. Sonraki birkaç saat boyunca kurtları kuzey yönünden gütmeye devam etti ama çoğunlukla onlara zar zor ayak uyduruyordu ve bir süre sonra sadece izlerini sürebilmeye başladı. Uzun bir süre güçlükle rengeyiklerinin izini sürdü buğdayların arasında. Bir ara güney ufkunda bir sıra kırmızı renkli, devasa bir biçerdöver gördü.

***

O gece rengeyiklerinin çoğu Swan'ı epey geride bırakmış, bir sürü oluşturmuş ve doğuya yönelmişti. Hepsi göç edecek şekilde eğitilmiş, hareket etmeye şartlandırılmıştı. Ayrıca kurtların, insanların ve diğer yırtıcıların da bir av sırasında gürültü çıkararak sürüyü yönlendiren yardımcılardan farkı yoktu; insanlar kornalarını, kokularını ve her zaman olduğu gibi aşırı derecede rahatsız edici varlıklarını kullanıyorlardı. Kurtlar, aslanlar ve ayılar etraftayken bile (çok uzun bir zaman önce kurtlardan öğrendikleri gibi) sürüler halinde kaldıkları ve işlerin çığırından çıkma ihtimaline karşı aletlerini el altında tuttukları müddetçe en büyük yırtıcılar insanlardı.

Çok uzun geçen günün ardından tökezlemeye başlayan Swan, takip hissinin içini doldurduğunu ve kendisini bir vücut korsesi gibi kaldırdığını hissetmeye başladı. Avlanmakta olan Diana'ydı o, hayvanların yaptığı şey de buydu. Bunu teraryumlarda o kadar çok kez yapmıştı ki sonunda dışarıda olduğuna inanmak güçtü ama gökyüzü tepelerindeydi işte ve rüzgâr sertçe esiyordu.

Eğer rengeyiği göç hattının kalıcı olmasını ve tüm bölgenin bir habitat koridoruna dönüşmesini istiyorlarsa, o halde arazinin kendisinin de değişmesi gerekiyordu, tıpkı önceden olduğu gibi. İnsanlar bir kez daha değiştireceklerdi onu. Tüm Dünya sanatçılar tarafından şekillendirilen bir park, bir sanat eseriydi artık. Bu yeni değişim bir başka fırça darbesiydi sadece.

Taygaların ekin arazisine dönüştürülmesi, yüksek noktaların tıraşlanıp alçak noktaların doldurulması ve üstteki yeni toprak tabakasının oluşumunun işlenmiş bakterilerle hızlandırılmasıyla yapılmıştı. O nedenle şu anda oldukça düz, sanki hafif dip dalgalarına sahip bir denizin yüzeyi gibiydi. Fakat çözünme-donma döngüsü ve buz tabakasının erimesi nedeniyle yassılığını yavaş yavaş yitiriyordu. Rengeyiklerinin geçişi yüzeydeki toprağı kaldırmaya yetmişti; geçtikleri yerlerdeki buğdaylar, peşleri sıra dikenli aparatlar sürükleyen bir traktör topluluğu tarafından ezilmiş gibi görünüyordu. Swan bu yüzden çamura uydu vericileri saplamak, toprağı kokularla işaretlemek ve yalnızca buğdayları öldüren kimyasal maddeler sıkmak için yolundan saptığı kısa süreler haricinde onların izinden gitmekten kaçındı. Bunların haricinde kuzey ormanında da tohumlama yapıyorlardı. Bazı yerlerde araziyi havaya uçuruyor, sonradan eklenmiş toprak örtüsünü bir kenara atarak orijinal tayga bakterilerinin yeniden yüzeye çıkmasını sağlıyorlardı. Rengeyiği sürüsünün buraya geri gelmekten korkmasına engel olmak için tüm bunların hayvanlar iyice uzaklaştıktan sonra yapılması gerekiyordu; ama ya-

pılacak çok şey vardı, o yüzden olabilecek en kısa sürede harekete geçiyorlardı.

***

Swan sonraki geceleri tulumunun içinde uyuyarak geçirdi. Kıyafetinin cebinde kendisini sıcak tutacak aerojel bir şilteyle bir battaniyenin yanı sıra birkaç gün yetecek kadar da yiyecek vardı. Arada bir telsiz vasıtasıyla ekibiyle iletişime geçse de, kurtlara ters bir davranış olmasına rağmen, tek başına kalmayı ve kurtları takip etmeyi tercih ediyordu. Artık sürüyü nadiren görüyor ama izlerini sürebiliyordu; toprak yumuşak, dokuzlu grubun pati izleri belirgindi. Onun Dokuzlu Grubu.

Üçüncü günün sabahında, şafaktan epey önce, çok az uykuyla geçirilen bir gecenin ardından, Swan kalkıp becerebildiği takdirde sürüye yetişmeye karar verdi. Karanlığın ve soğuğun ortasında bir tepe fenerinin yardımıyla yürüdü ve ancak onu başından çıkarıp ileri bakacak şekilde yere yaklaştırdığında izleri görebildi.

Şafağa yaklaşık bir saat kala kurtların ileride bir yerlerde uluduklarını işitti. Bu onların şafak korosuydu. Kurtlar, güneşin kısa bir süre sonra doğacağını bildiklerinden, Venüs'ün yükselişini gördüklerinde uluyorlardı. Swan neye uluduklarına baktı fakat Orion'la olan ilişkisini iyi bildiğinden bu yükselenin Venüs değil, Sirius olduğunu gördü. Kurtlar bir kez daha kandırılmışlardı; Pavni Kızılderilileri tam da bu hatadan dolayı Sirius'a Kurt-Aldatan adını vermişti zaten. Yaklaşık yarım saat sonra, Venüs'ün kendisi yükseldiğinde sadece tek bir asabi astronom kurt tekrar uluyarak bir şeylerin yanlış olduğundan yakındı. Swan bunu duyunca kahkaha attı. Artık şafak ulumasını daha batıdaki başka kurtlar devralmıştı. Geçmişte, çok uzun bir süre boyunca, şafak vakti Kuzey Amerika'yı kucaklarken tüm kıtayı baştan aşağı kateden, kurt ulumalarıyla yankılanan ve gün ilerledikçe batıya doğru hareket eden bir aydınlanma çizgisi olagelmişti. İşte bu olay artık yeniden yaşanmaya başlayabilirdi.

Hava aydınlandığında Swan o asabi astronomu takip ederek sürüye biraz daha yaklaştı. Görünüşe göre kurtlar o geceyi bir pingonun üstünde geçirmişlerdi; Swan yaklaşırken inleyip havladılar; ne oradan ayrılmayı ne de Swan'ın daha fazla yaklaşmasını istiyorlardı. Orada bir şeyler oluyor, diye düşündü Swan, ya içlerinden biri doğum yapıyor ya da onun gibi bir şey. Uzakta durup bekledi ve ancak kurtlar doğuya doğru koşup uzaklaştıktan sonra pingonun hafif meyilli kenarına tırmanıp neler olduğunu kontrol etti.

Bir ses olduğu yerde donakalmasına sebep oldu; ilk başta hiçbir

şey görmedi ama pingonun en tepesinde bir gölcük, minyatür bir volkanın kalderasını andıran bir çanak vardı. Ses oradan geliyordu, bir inilti... Swan içine bakabilmek için çanağın kıyısına dek yürüdü. Kürkü sırılsıklam olmuş, çamur içindeki genç bir kurt üç-dört metre aşağıda, suyu çevreleyen dar bir balçık kıyıda sinsi sinsi yürüyordu. Deliğin duvarları dikti, hatta çamurlu maviliğinde bir tutam turkuvaz bulunan ve tabanı pingonun merkezindeki buz tarafından oluşturuluyormuş gibi görünen su tarafından çukurlaştırılıp aşındırılmıştı. Kurt yol yol olmuş balçığı patiledi. Genç bir erkekti bu. Başını kaldırıp Swan'a baktı. Kadın bir elini yarı yarıya kaldırıp ona doğru uzatmıştı ki altındaki zemin çöküverdi ve çabucak arkasına dönüp sıçramasına rağmen çamur dolu gölcüğe düşmekten kurtulamadı.

Kurt bir kez havlayıp korkuyla sinerek ondan uzaklaştı. Swan yüzdü; düştüğünde iyice derine dalmasına rağmen dibe değmemişti. Diğer taraftaki duvara doğru yüzüp tüm çukuru boylu boyunca çevreleyen dar çamur kıyıya tırmandı. Bir vazonun içinde olmak gibiydi. Düştüğü yerdeki delik de ibriğin ucunu oluşturmuştu.

Swan kurda bakmaktan kaçındı. Önce bir kumru, sonra da bir bülbül gibi ötüp cıvıldadı. Daha önce hiç kuş yiyen bir kurt görmemişti ama yine de hayvanın aklına kötü bir fikir gelmemesi için araya kısa bir şahin ötüşü de ekledi. Genç kurt hâlâ yukarı tırmanmaya çalışıyordu; Swan'dan korkuyordu. Islak çamurlar ön patilerinin altından kayınca gerisingeri aşağı düştü. Hayvan baş aşağı suya gömülünce Swan içgüdüsel olarak ona yardım etmek için öne uzandı ama kurt kendi etrafında dönüp yeniden kıyıya yüzecek kadar kabiliyetliydi elbette; Swan'ın temasını hissettiğinde hızla arkasına dönüp kadının sağ elini ısırdı, ardından telaşla yüzerek uzaklaştı. Swan hissettiği acı ve şaşkınlık karşısında çığlık attı. Kanı hem suya hem de kurdun ağzına bulaşmıştı. Isırıldığı nokta yanmaya başladı; elinin tersinde uzun bir süre boyunca bolca kanamaya devam edecek bir delik vardı.

Başı hariç vücudundaki her yeri kuru tutan tulumunun arka cebinde bir ilkyardım paketi mevcuttu. Onu çekip çıkardı ve deri yapıştırıcısının delik bir yarayı kapatıp kapatmayacağını düşündü bir süre. Eh, denemeden öğrenemezdi. Tüpü açıp yapıştırıcının büyük bir kısmını koyu kırmızı deliğin içine döktü, ardından gazlı bir bezi üstüne sertçe bastırdı. Gazlı bez deliğe yapışacaktı ama fazlalıkları kesip geri kalanını orada bırakabilirdi, sorun olmazdı.

Çanağın iç duvarları birkaç yatay şerit haricinde pürüzsüzdü. Buradan nasıl çıkacaktı? Cep telefonuna ulaşmak için elini cebine attı

ve içinde hiçbir şey olmadığını fark etti. Ekip arkadaşlarıyla sık sık haberleştiğinden cebi açık kalmıştı. Eh, nasıl olsa yokluğunu fark eder ve GPS sinyalleriyle yerini tespit ederlerdi. Muhtemelen gölcüğün dibine dalıp telefonunu çıkarabilir ve ıslanmasına rağmen bir ihtimal onu hâlâ çalışır vaziyette bulabilirdi.

Aslına bakılırsa ikisi de pek gerçekçi görünmüyordu. "Pauline, cep telefonumun yerini saptayabilir misin?"

"Hayır."

"Benim için ekip arkadaşlarımla iletişime geçebilir misin?"

"Hayır. Sadece seninle iletişime geçebilecek şekilde tasarlandım, o da kısa menzilli bir hava deliği fonksiyonu vasıtasıyla."

"Telsizin yok mu?"

"Senin de bildiğin gibi, uzun menzilli bir telsiz bağlantısına sahip değilim."

"Bilmem *gerektiği* gibi. Seni işe yaramaz hurda parçası."

Kurt hırıldamaya başlayınca çenesini kapadı, ardından kısaca gakladı. Kargaların dilini konuşabilen bir hayvan olduğundan genç kurdun kendisini rahat bırakabileceğini düşünerek, "Kartal!" diye gakladı. Ne yapması gerektiğine dair sahiden de hiçbir fikri yoktu.

"Pauline, buradan nasıl çıkabilirim?"

"Bilmiyorum." O kadar çabuk yanıt vermişti ki kulağa hafif bir kınama gibi gelmişti.

Swan çember şeklindeki çamur şeridi boyunca yürüyünce kurt da aralarındaki mesafeyi korumak için onunla birlikte hareket etti. Eğer bu taraftaki daha yüksek çıkıntılar ağırlığını taşıyabilirse yukarı tırmanabilirdi. Bir yandan kurda kaçamak bakışlar atarken bir yandan da bunu denedi. Kurdun yüzü ona dönükse de hafifçe yan tarafına bakıyordu. Çamur duvarının ağırlığını taşımayacağını anlaması çok sürmedi. Ya kendisine basamak oluşturmak ya da tutunacağı bir yer yaratmak için birkaç dal parçasına ihtiyacı vardı. Ama çanakta hiç dal yoktu. Bir kez daha gölcüğün dibinde bir şey bulup bulamayacağını merak etti. Fakat su buz gibiydi ve tulumu başını örtmüyordu. Ayrıca gölcüğün ne kadar derin olduğunu ya da orada bir şey bulup bulamayacağını bilmesinin de bir yolu yoktu.

"Pauline, korkarım buraya sıkışıp kaldık."

"Evet."

Alıntılar (16)

Bu hiçbir zaman bir teraryumdan daha büyük birimlerin resmi politikası olmamıştı ve onlar da taşıdıkları hayvanlara dair nadiren bir şeyler söylerlerdi: Onları nereye yolluyorlardı, kaç tane, hangi yolla, niçin... hiçbir şey. Bu işbirliğini her şeyi çevirimdışı tutarak yaptıkları tahmin ediliyor ve hâlâ usulen kayda geçirilmiş değil. Dönüp geriye baktığımızda herhangi bir basın açıklaması yapmamış olmalarının o kadar da şaşırtıcı olmadığını görüyoruz, çünkü artık buna alıştık; ama o zamanlarda bu göreceli olarak yeni bir fenomendi ve halka açık politika bildirimlerinin ortadan kaybolması tam bir kaos ortamında yaşadıkları anlamına geldiğinden geniş çapta şikayetlere neden olmuştu. Güneş sisteminde varlığını sürdüren herhangi bir düzen kalmamış, balkanlaşma tamamlanmıştı; insanlığın hikâyesi kısa bir süreliğine bir buzulun yüzeyindeki eriyik su akıntısı misali kaybolmuş, bir buzul kazanına düşmüş ve görünmeden buzun altından akmaya devam etmişti. Kimsenin kontrolünde değildi, kimse ne yöne gittiğini bilmiyordu, kimse neler olduğunu bile bilmiyordu

***

daha en başından itibaren bunun pek çok açıdan yanlış olduğunu savunan insanlar vardı: Ekolojik bir felaketti, hayvanlar ölecekti, araziler yok olacaktı, botanik topluluklar harabeye dönüşecekti, insanlar tehlikedeydi, tarımcılık mahvolmuştu. Hayvanların geri dönüşünün oluşturduğu manzara İkinci Dünya Savaşı sırasındaki paraşüt saldırılarını ya da filmlerdeki uzaylı istilalarını hatırlatmış olmalıydı ve benzer bir ölüm oranı yaşanacağı korkusu pek çok yerde travmalara sebep oldu. Hayvanlardan bazılarına inişleri sırasında atış poligonundaki hedefler misali ateş edildi. Buna rağmen hepsi aşağı indi, yere kondu, hayatta kaldı ve de dayandı. O nedenle sonraki birkaç hafta ya da ay boyunca herkesin konuştuğu, hatta avazı çıktığı kadar bağırarak anlattığı tek konu buydu. Ardından gelen muazzam fotoğraf yağmuruysa en basit tabirle muğlaktı. Bazıları bağırarak istilaya

uğradıklarını söylüyor, bazılarıysa yeniden bir araya gelmekten söz ediyordu. Yeniden yabanileşme, destekli göç, hayvanların isyanı... ve bir noktada buna reanimasyon adı verildi, terimin baş harfi büyük yazılmaya başlandı, akıllarda yer etti ve diğerlerini yürürlükten kaldırıp yayıldı. Ve sonunda insanların buna ne ad verdiğinin bir önemi kalmadı: Hayvanlar gelmişti

***

pek çok kişi teraryumları Dünya'da devrime teşvikle suçladı. Geri kalanlarsa bunun bir aşılama olduğunu söyledi, ayrıca ters transkripsiyondan söz eden mikrobiyologlar da vardı. Boş bir ekolojik konuma uygulanan bir aşının biyomda bir devrime neden olacağına şüphe yoktur. Yaşanan hızlı değişim kaotik, travmatik olabilir. Söz konusu olayda ise hayvanlar sık sık öldü; yiyecekleri tamamen tüketilmiş, ani popülasyon azalmaları yaşanmış, leşçiller iyi iş çıkarmış, av ve avcı oranı daima çılgınca değişmiş ve bitkilerin yaşamı bu etkiler karşısında başkalaşım geçirmişti. Araziler değişti, ormanlar değişti, kenar mahalleler ve şehirler değişti. İmha kampanyaları şiddetli direnişle ve şiddetli destek çalışmalarıyla karşılandı. Bu durum bazen bir hayvan savaşına dönüştü fakat her iki cephede de çarpışanlar insanlardı

***

balkanlaşma anında bile tarihin merkezi Dünya'ydı. Yaklaşık on iki bin teraryum yüz yıldan uzun bir süredir nesli tükenmiş hayvan türleri yetiştiriyor, bunu yaparken de genomların çeşitliliğini güçlendiriyordu ve tüm bu uygulamanın amacı bu yaratıkları yaralı evlerine geri yollayacakları doğru ânı bekleyen dağınık bir hayvanat bahçesi, bir Nuh'un gemisi ya da bir aşı bankası olarak hizmet vermekti. O an geldiğinde teraryumlardan bazıları bunun aşırı iyimser bir çıkarım olduğunu düşünse de en nihayetinde hepsi çağrıya uydu ve hayranlık uyandırıcı bir armada

***

reanimasyonla ilgili pek çok örgütsel çalışmanın izi yedinci Merkür'ün Aslanı'yla (kendisi olaydan kısa bir süre önce ölmüştü) bağlantısı bulunan bir gruba dek sürüldü. Dünyalı hükümetlerden bazılarıyla iletişime geçmişlerdi ve fikre sıcak bakanlar gerekli izinleri sağlamıştı. Destekli göç halihazırda bilinen bir konseptti, ayrıca istilacı türler Dünya'nın düzenini değiştireli çok olmuştu zaten; insanlar kitlesel yok oluşa karşı başarısızca mücadele etmişti ve Dünya'nın büyük bir bölümü artık en dayanıklı yabani otlarla ve

leşçillerle kaplıydı. Martılarla ve karıncalarla, hamamböcekleriyle ve kargalarla, çakallarla ve tavşanlarla dolu bir dünyanın geleceği söyleniyordu; bir güneş çiçeği dünyası; ıssız ve fakir; büyük, bozuk bir fabrika çiftliği. O yüzden nesli tükenmiş hayvanların geri getirilişi çoğu Dünyalı tarafından memnuniyetle karşılandı. Kaçınılmaz bir şekilde politik sonuçlarının olacağını söylemek bunun sadece kolektif bir insan eylemi olduğu anlamına geliyordu; bu tür eylemlerin daima sonuçları olur

***

görünüşe göre on iki bin teraryum ve yirmiden fazla Dünya ülkesi bu planı yürürlüğe koymaya 2312'nin ilk yarısında karar vermiştir fakat anlaşmaların çoğu çevirimdışı tutulduğundan bu sadece bir anekdottur. Katılımcıların yıllar sonra kayda alınan sözlü anlaşmalarının büyük bir bölümü elimizdeki tek

***

Reanimasyonun ardından, Dünya'daki problemler ekolojik ve lojistik bir soruna dönüşmüş ve nakliyeye, dağılıma, yatıştırmaya, telafiye, bir de yasal ve fiziksel savunmaya odaklanmıştır. Reanimasyon hikâyenin sonu değildi; daha sonra yaşanacak olaylarda kilit rol oynayacağının anlaşılması için onlarca yıl geçmesi

WAHRAM VE SWAN

Swan'ın kaybolduğunu duyan Wahram, hayvanların izinsiz inişine dair Kanada hükümetiyle yoğun görüşmeler gerçekleştirdiği Ottawa'dan ayrılıp uçakla Churchill'in kuzeyine geçti, oradan da Yellowknife'a, kadının katıldığı habitat koridoru çalışmasının yapıldığı bölgeye giden bir gece uçuşunu son anda yakaladı.

Uçuşu sırasında kısa bir yaz gecesini geride bıraktı ve ertesi gün bir helikopter onu Swan'ın uydu vericisinden gelen sinyallerinin alındığı arazinin üstüne getirdiğinde şafak vakti çoktan geçmişti. Oraya vardıklarında Swan'ın ekibi onu çoktan bulmuştu; ama helikopterle gelmeleri iyi olmuştu çünkü pingonun zirvesindeki gölcüğe kadına katılmaksızın yaklaşmak imkânsızdı. Onu kurtarmaya çalışanlardan biri bunu gayet açık bir şekilde ispatlamıştı zaten, bu yüzden kadının yanında artık başka biri daha vardı... ve görünüşe göre bir de kurt. En azından hayvana karşı sayı üstünlüğü sağlamışlardı, gerçi helikopterdekilerden biri bunun sadece durumu daha da kötü hale getirdiğini belirtti. Her halükârda, araçtan koşum takımı olan, esnek bir merdiven sarkıtabilirlerdi, oldukça yüksekten elbette... Yine de kurdu korkutmamak için çok fazla yükselmemeleri gerektiğini görebiliyordu Wahram, aşağı bakarken. Merdivenden çıkan ilk kişi çukura düşen diğer ekip üyesi oldu ve pingonun eteğine bırakıldı; ardından Swan geldi, gözleri kıpkırmızı kesilmişti ve yorgunluktan tükenmiş gibi görünüyordu, yine de Wahram'a el sallayıp işaretlerle merdiveni bir kez daha alçaltmaları gerektiğini söyledi. Wahram kurdun merdiveni kullanarak kaçabileceğinden şüpheliydi ama kadın pilot yine de kendisinden istenileni yaptı ve telsiz vasıtasıyla aşağıdaki insanlara danışarak biraz yana kaydı ki merdiven çanağın duvarına serilsin. Bu bile Wahram'a yetersiz geliyordu, o nedenle kurt ansızın merdivene sıçrayıp çanağın ağzına tırmandığında, sonra da tepeden aşağı hızla koşturup uzaklaştığında şaşırıp kaldı.

Wahram pilota inmek istediğini söyledi, kadın da bunun üzerine pingonun yanındaki bir buğday tarlasına doğru alçalarak hazırlık-

sız yakalanan ekin halkasını pervanesinin rüzgârıyla dövdü. Titanlı, koca pervaneler tepesinde hızla dönerken hava aracından indi, iyice uzaklaşana dek eğilerek koştu, sonra da helikopter gıcırdayıp tıkırdayarak yeniden göğe yükseldi.

Swan koşarak ona çamurlu çamurlu sarıldı. Wahram kulak tıkaçlarını çıkarttıktan sonra kadına nasıl olduğunu sordu. İyiyim, dedi; harika zaman geçirmiş, inini bir kurtla paylaşmıştı ve o durumda olan birinin de iyi bileceği üzere asıl kötü olan bu ikisi de değildi ama işler sarpa sardığında ve yenilip yutulabileceğiniz anlarda deneysel teyitler almak her zaman iyiydi... Swan'ın akıl sağlığının biraz bozulmuş olduğunu gördü. Çok kirliyim, diye itiraf etti kadın. Ve aç, ayrıca tekrar işe dönmeden önce küçük bir molaya hazırım. Wahram bir eliyle hâlâ tepelerindeki havayı dövmekte olan helikopteri gösterdi, Swan bu planı kabul edince de pilottan yeniden inmesini istedi ve birlikte hava aracına bindiler. Ondan sonrası konuşmak için fazla gürültülüydü, onlar da Yellowknife'a dönene dek beklediler. Swan Titanlı'nın omzuna yaslandı ve gülümseyerek tüm o gürültü patırtının içinde uykuya daldı.

***

Hayvanları on bin farklı bölgeye bıraktıklarından bazı yerlerde birbirleriyle karşılaşacaklarını tahmin etmişlerdi ya da en azından ilk başta öyle görünüyordu ama kimse hiçbir şeyden emin değildi. Öyle ya da böyle, önlerinde sadece birkaç gün varmış gibi çalıştılar, helikopterleri sıçrama mekiği gibi kullanarak çevrede dolaştılar ve çok uzun zaman öncesinden kalma fotoğraflarda görebileceğiniz türden tarım araçlarına benzer ekim makineleri taşıyan ve güneş enerjisiyle çalışan robotik traktörler kurdular. Bunlardan bazıları kaynakları tükenene dek saatte altmış tane olacak şekilde boyu iki metreye varan ağaçlar dikti. Böylece reanimasyona botanik elementi de eklenmiş oldu ve traktörlerin durdurulmasının zor olduğu ortaya çıktı. Ve çok az kişi bunu denedi.

Yine de bazı hadiseler yaşandı. Wahram ve Swan, bir yandan Yellowknife'da yemeklerini yerlerken diğer yandan da dünyanın dört bir yanından gelen havadisleri kontrol ediyordu. Şükredenlerden tutun da top ateşi açanlara dek ne ararsanız vardı; ya tezahüratlarla kutluyor ya kötülüyor ya da ikisinin arasında kalan her şeyi söylüyorlardı. Buna acil olarak toplanmış B.M. Güvenlik Konseyi de dâhildi ama hepsi de ne yapacağını bilmez haldeydi. Orangutanlar tüm Güney Asya'ya; nehir yunusları eski nehir ağızlarına; kaplanlar Hindistan'a, Sibirya'ya ve Cava Adası'na; bozayılar Kuzey Ame-

rika'daki dağ sıralarına geri dönmüştü... Bu yüzyıllardır korkulan uzaylı istilasının en sonunda gerçekleşmesi değil miydi? İzinsiz bir hareketti, karışıklığa sebep oluyordu, etoburlar başta olmak üzere bu hayvanlar insanları öldürebilirdi, kötü bir şey olmalıydı bu. Kafa karıştırıcı olduğu kesindi. Ve kafası karışmış bir güç her zaman tehlikelidir.

Ama Dünyalı haber kanallarının hayvanların daima eski doğal yaşam alanlarına indiğini ve bunun sadece yok oluşlarından beri değişen iklim şartlarına uyum sağlaması gerektiği takdirde değiştiğini bildirdiğini de gördüler. Ayrıca, her ne kadar genetik olarak değiştirilmemiş olsalar da, teraryumlarda gerçekleştirilen yoğun üreme çalışmaları genetik açından Dünya'da kalan popülasyonlara nazaran çok daha çeşitli hayvanlar yaratmıştı. Bu bilgi Wahram'ın yayınladığı tanıtım paketinin bir parçasıydı, o nedenle bunun basına ulaştığını görmek onu bilhassa memnun etti. Haberlerde hayvanların çoğunlukla koruma altına alınmış doğa bölgelerine ve tepeler, çöller, otlaklar gibi insan etkileşiminin az olduğu yerlere indiğinden de bahsediliyordu. Şehirlere değil. Köylere ise sadece bir iki kez iniş gerçekleşmişti. Havadan inen tembel hayvanların ve jaguarların istilasına uğrayan bir Kolombiya köyü şimdiden kendine Macondo* adını vermişti ve yaşananları anlatabildiklerine göre hayatta kalacakları açıktı.

Swan, derme çatma konferans salonundaki bir kanepede bir süre uyudu. Wahram onu gözünün önünde ayırmaya gönlünün razı gelmediğini fark etti. Kurtla geçirdiği gece yüzünden bir tür esrikliğe sürüklenen kadın hâlâ kendisine karşı büyük bir şefkatle davranıyor, başını onun bacağına yaslayarak uyuyordu. Zavallı şey hâlâ zayıf görünüyordu, tıpkı tüneldeki gibi.

"Oraya geri gitmek istiyorum," dedi uyandığında. "Benimle gel. Yeniden rengeyiklerini takip etmek istiyorum. Gürültü çıkararak sürüyü yönlendirecek yardımcılara ihtiyaçları var. Hem belki kurdumu da görürüm."

"Pekâlâ."

Hazırlıklarla Wahram ilgilendi. Ertesi sabah o gün kuzeye giden ekibe katıldılar ve helikopter vasıtasıyla orman manzaralı bir şafağa uçtular. "Bak," dedi Swan, güneş ufukta bir çatlak oluşturduğunda, daha iyi görebilmek için Titanlı'nın üstüne eğilerek.

"Burada da gözlerini yakabilirsin," dedi Wahram. "Hatta Satürn'deyken bile yapabilirsin bunu."

---

* Gabriel García Márquez'in *Yüzyıllık Yalnızlık* adlı romanında geçen hayali kasaba *-çn*

"Biliyorum, biliyorum. Bakmadan bakıyorum."

Yeni ışık, araziye yayılan sayısız su birikintisinden yansıyarak küçük parçalara ayrıldı. Thelon Nehri'nin yakınlarına indiklerinde aracı terk ettiler, helikopter tekrar havalandı ve ansızın engin, rüzgârlı tundrayla baş başa kaldılar. Bastıkça çeşitli şekillerde çıtırdayan ya da şapırdayan zeminde yürümek bazı açılardan Titan'ın buzlu yüzeyini anımsatıyordu. Wahram vücut korsesinin desteğini artırdı ve ıslak arazinin ayağının altında çöküşüne alışmaya çalıştı. Yarı donmuş rengeyiği patikasının bozuk zemininde yürümek bir waldonun içinde çalışıyormuş gibi hissetmesine neden oldu bir süre boyunca ve vücut korsesi hesaba katıldığında durum zaten bir bakıma bundan ibaretti.

Doğrulup etrafına baktı. Güneş ışığı suların üstünden yansıyarak beynine işledi, o da gözlüğünün polarizasyonunu artırdı. Swan etrafa çıplak gözle bakabilmek için durmadan gözlüğünü aşağı çekip duruyordu. Ara sıra yalpalamasına ve çatlamış kırmızı yanaklarından aşağı donmuş gözyaşları süzülmesine rağmen orgazm olmuşçasına gülüp inliyordu. Wahram bunu yapmayı sadece bir kez denedi.

"Kör olacaksın," dedi kadına.

"Bunu her zaman yapıyorlardı! Gözlük takmadan yaşıyorlardı!"

"Ben İnuitlerin gözlerini koruduklarına inanıyorum," diye homurdandı. "Deri şeritlerle ya da onun gibi şeylerle. Her neyse, bu katlanmaları gereken bir şeydi. Buradaki yaşam onları bodur bıraktı, tam bir insan olmaları kendi zalim gezegenleri tarafından engellendi."

Swan bu söze yuhalayarak karşılık verdi ve Wahram'a bir kartopu fırlattı. "Nasıl da yalan söylüyorsun! Bizler Dünya'nın baloncuklarıyız! Dünya'nın baloncukları!"

"Evet, evet," dedi Titanlı. "*Tarlakuşu Tepesi'nden Candleford*'a. Bize de okutmuşlardı. 'Tarlalarda yalnızken, etrafta onları görecek hiç kimse yokken atlıyor, zıplıyor, sıçrıyor, yere olabildiğince hafif bir şekilde dokunuyor ve, "Bizler Dünya'nın baloncuklarıyız! Dünya'nın baloncukları! Dünya'nın baloncukları!" diye bağırıyorlardı.'"

"Aynen öyle! Üniteryen* olarak mı yetiştirildin?"

"Hepimiz öyle değil miyiz zaten? Ama hayır, Crowley'nin kitabında okumuştum. Ve bu g'de atlayıp zıplayıp sıçrayamam. Düşer kalırım."

---

* Hıristiyanlıktaki teslis inancının aksine tanrının birliğini savunan Hıristiyan inancı –*çn*

"Ah, hadi ama, erkek ol biraz." Onu şöyle bir süzdü. "Burada çok ağır çekiyor olmalısın. Ama uzun zamandır buradasın, alışmış olman gerek."

"İtiraf ediyorum, çok fazla yürüyüş yapmadım. İşlerimi genelde oturarak hallettim."

"Florida'yı oturarak mı baştan yarattın? Eh, o halde buraya gelmemiz senin için iyi oldu."

Swan mutluydu. Wahram yeterince rahat bir şekilde, ayaklarını yere vura vura dolaştı; g'nin etkisini bilerek, sırf kadının damarına basmak için abartıyordu. Soğuk hava ve günışığı artık güne kristalimsi bir nitelik katıyordu. "İyi oldu," diye itiraf etti Titanlı.

Böylece doğuya doğru giden rengeyiği patikasını güney kıyısı boyunca takip ettiler. Swan yol boyunca uydu vericileri yerleştirdi, izlerin fotoğrafını çekti ve toprak ile dışkı örneği aldı. Akşamları diğer iz sürücüleriyle birlikte yeri her gün değişen büyük bir yemek çadırında toplandılar. Kısa geceleri aynı çadırdaki portatif karyolalarda yatarak geçiriyor, kahvaltından önce birkaç saat uyuyor ve tekrar yola koyuluyorlardı. Rutinin üçüncü gününün ardından helikopterle gelen Kanada Kraliyet Atlı Polisi'yle muhatap olmak zorunda kaldılar, tutuklandılar ve uçakla Ottawa'ya götürüldüler.

"İmkânı yok!" diye bağırdı Swan, altlarındaki arazinin gözler önüne serilişini izlerken. "Kanada'da bile değildik!"

"Aslına bakarsan öyleydik."

Engin buğday tarlaları gün ortasında, o sabah çıktıkları yürüyüş esnasında karşılaştıkları manzaraya nazaran çok daha farklı gözüküyordu. "Şuna bak!" diye bağırdı Swan bir noktada, aşağıdaki bir şeyi tiksintiyle işaret ederek. "Bir göldeki alg çiçeklenmesine benziyor."

***

Ottawa'da, nezaretten çıktıklarında, Swan hem temizlenmek hem de son havadisleri almak için Wahram'ı Merkür Evi'ne götürdü. Her yer hâlâ reanimasyon haberleriyle kaynıyordu ve anlatılacak çok fazla hikâye vardı, çünkü dünyadaki herkes hep bir ağızdan kendi başından geçenlerden bahsediyordu her zamanki gibi, hatta daha bile fazla; o nedenle kendileriyle ilgili haberi bulmaları zor oldu. Özellikle de neden tutuklandıklarını. Herhangi bir suçlama yapılmaksızın tutuklanmışlardı ve Ottawa'daki hiç kimse neden içeri alındıklarını bilmiyordu.

Şimdiden birikmiş haber akışını takip eden biri hayvanlara, bölgelere ya da birkaç farklı kategoriye göre alfabetik olarak düzenlenmiş görüntüleri izleyebilirdi: en kötü inişler, hayvanların güzel ya da

komik hareketleri, insanların onlara uyguladığı zulümler, hayvanların onlara sergilediği agresiflikler ve daha bir sürü şey. Yemekhanede yemeklerini yerken ekranları izlemeye devam ettiler, ardından siyahımsı bir nehir ile kanal sisteminin kıyısı boyunca dar sokaklarda ilerlediler ve bir şeyler içip daha fazlasını öğrenmek için birkaç bara uğradılar. Çok geçmeden Swan diğer müşterilerle sarhoş muhabbeti etmeye başladı; uzaycı kökenini gizlemedi, zaten görünüşü ve vücut korsesinin içinde zarif ama stilize yürüdüğü göz önüne alındığında bunu yapması zor olurdu. Wahram insanların kadına hafif bir korkuyla baktığını düşündü. "Herkese Merkür Evi'nden içki, ben oralıyım," diye ilan ediyordu Swan, insanlar huysuzlandığında. Bunun yardımı oluyordu elbette fakat kesin bir çözüm değildi.

"Hayvanlar geri döndüğü için mutlu olmalısınız," diyordu Swan onlara. "Onlardan öylesine uzun bir süre ayrı kalmışsınız ki ne kadar harika olduklarını unutmuşsunuz. Onlar bizim üvey kız ve erkek kardeşlerimiz, yaşayan etlere hapsedilmişler ve onların başına gelen şey sizin de başınıza gelebilir. Siz de etsiniz! Kokuyor!"

Yuhalamalar ve çirkin itiraz homurdanmaları karşılıyordu bunu.

"Bir noktada anlamanız gerekecek!" diye bağırıyordu Swan, havayı dolduran çeşitli itirazları bastırarak. "Herkes güvende olana dek hiç kimse mutlu olmayacak!"

"*Mutlu*," dedi içlerinden biri, Slav aksanlı sesinden horgörü damlayarak. "*Mutlulük* de neymiş? Bizim yiyeceğe ihtiyacımız var. Kuzeydeki tarlalar bize yiyecek sağlıyor."

"Sizin toprağa ihtiyacınız var," dedi Swan, her heceyi uzatıp bunu uzun bir cümle haline getirerek. "Sizin yiyeceğiniz *tooop-raaaak*. Sizin yiyeceğiniz toplu biyokütle! Hayvanlar biyokütlenin oluşumuna yardım eder. Onlarsız yapamazsınız. Yağ yiyerek dayanıyorsunuz. Mısır tohumlarınızı yiyorsunuz. Uzaydan asansörlerle gelen yiyecekler olmasaydı yarınız açlıktan ölür, diğer yarınız da birbirini öldürürdü. Gerçek bu, bunu biliyorsunuz! Yani neye ihtiyacınız varmış? *Hayvanlara*."

"Sabanımı çekebilirler," dedi biri acı acı. Bu insanların çoğu birbirleriyle Rusça konuşuyordu ve Wahram İngilizce konuşanları duyabilmek için çabalıyordu. Swan'la konuştuklarında İngilizceye geçiyorlardı. Kadın yine üvey kız ve erkek kardeşlerden bahsetmeye başlamıştı. Dinleyicilerin çoğu votka ve türevlerini hatırı sayılır derecede tüketmişti, öyle ki gözleri parlıyordu ve yanakları kızarmıştı. Swan'la tartışmak hoşlarına gidiyordu, kadın tarafından azarlanmak da öyle. 1905'te de aynı göründüklerine hiç şüphe yoktu, ya

da 1789'da veya 1776'da. Herhangi bir zamanda, herhangi yerdeki bir oda olabilirdi burası. Wahram'a Çıkıntı Şehri'ndeki mahallesinin köşesinde bulunan barı hatırlatıyordu.

"Hepimiz bir ailenin parçasıyız," diye ısrar ediyordu Swan şimdi, aşırı duygusallığa bağlayarak. "Memeli ailesi."

"Memeliler takımdır," diye itiraz etti biri.

"Memeliler *sınıftır*," diye düzeltti bir başkası.

"Bizler memeli *sınıfıyız*," diye bağırdı Swan, "ve takım besleyip sevmek içindir!" Bu sözü tezahüratlarla karşılandı. "Ya bu ya da ölüm. Üvey kız ve erkek kardeşlerimiz. Onlara ihtiyacımız var, hepsine ihtiyacımız var, bizler onların birer parçasıyız, onlar da bizim! Onlar olmadan bizler sadece... sadece..."

"Çatala geçirilmiş zavallı birer turpuz!"

"Beyin ve parmak!"

"Şişedeki solucanlar!"

"Evet!" dedi Swan. "Aynen öyle."

"Uzaydaki uzaycılar gibi," diye ekledi biri.

Bardakiler buna kahkahalarla güldü, Swan da öyle. "Doğru," diye bağırdı. "Ama işte buradayız! Tam şu anda Dünya'dayım." Yanakları kızardı ve etrafına baktı, ardından bir sıranın üstüne çıktı ve hepsini etkisi altına aldı. "*Dünya'dayız*. Bunun nasıl *bir ayrıcalık* olduğu konusunda hiçbir fikriniz yok. Sizi gidi kahrolasıca köstebekler! Evinizdesiniz! Tüm uzaycı yerleşkelerini bir araya toplasanız bile bu dünyayla kıyaslanamazlar! Burası bizim evimiz!"

Tezahüratlar. Sırasından düşüp bara doğru devrilmekte olan Swan'ı yakalayan Wahram'a kadının söylediği şey aslında doğru değilmiş gibi geldi yine de. Artık değildi. Mars'ın yukarıda, Venüs ile Satürn de ona katılmak üzere olduğu şu zamanlarda artık bu doğru değildi. Hatta uzaya yayılma başladığından beri öyle değildi belki de. Yani hatalı olduğu için ona tezahürat ediyorlardı, onları pohpohladığı, içkilerini ısmarladığı ve o heyecan anında hepsini etkisi altına aldığı için. Kendini her şeyden soyutlamış olan o an içindi tezahüratları. Ottawa'daki bir barda, Rusça şarkı söyleyen sarhoşlarla geçirilen bir gece. Bir fırtına anında.

***

Atlı Polisler tarafından tekrar durdurulma ihtimaline karşın birer vize alarak tekrar dışarı çıktılar ve bir kez daha rengeyiği göçüyle ilgilenen ekibe katıldılar. Yellowknife'da kendilerini durduran olmadı, konuştukları kişiler de önceden yaşanan olaydan bihaberdi. Birkaç gün içinde arazideki rutine geri döndüler ve bu da Wahram'ı mutlu etti. Artık

yürümeye alışmış, vücut korsesini buna göre ayarlamıştı ve Swan'ı avlanırken izlemekten büyük keyif alıyordu. Kadın daima önden gidiyordu ama arkadan da oldukça iyi görünüyordu doğrusu. Avlanmakta olan Diana.

***

Geceleri yemek çadırındayken hayvanların dünyalarına geri dönüşünü öğrenen ama bununla zar zor başa çıkan insanlara dair daha fazla haber alıyorlardı gezegenin dört bir yanından. Aslanlar, kaplanlar ve ayılar, aman Tanrım! İnsanlar kasabanın hemen dışında gizlice dolaşan koca yırtıcıların potansiyel avı olmaya alışık değildi. Bu, bir araya toplanmaları için yeterli bir sebepti. Eskiden tek başına dışarıya çıkanlar artık çoğunlukla yanlarına eşlikçi alıyorlardı. Henüz hayvanlara yem olmayanlar titriyor, şikayet ediyor, sonra da birlikte yürüyebilecekleri arkadaşlarını veya yabancıları arıyorlardı. Üstelik bunu sadece geceleri değil, güpegündüz de yapıyorlardı. Bu durum teraryumlarda çoktan alışıldık bir hareket haline gelmişti; dışarıya tek başınıza çıkmak bir lüks, bir tür düşkünlüktü. Ya da, Swan'ın durumunda olduğu gibi, riskli bir macera. Birlikte büyüdüğünüz takdirde oldukça bariz bir gerçekti bu, aksi durumdaysa bunaltıcı; insanlar ormandayken bir arada kalmalıydılar.

Hayvanlar da insanların ne kadar tehlikeli olabileceğini öğreniyordu çabucak. Aslına bakılırsa yaşanan son karşılaşmalarda insandan çok hayvan ölüyordu, ki bu kimse için bir sürpriz değildi. Ama yapılan aşılama oldukça sağlamdı ve er ya da geç üstün gelecekti.

***

Wahram ve Swan bir sabah çantalarında *ekstradan* teçhizatla yola çıktılar, çünkü kadın normalde bir günde yapabildiklerinden daha uzağa yürümek ama yine de akşam yemeği için çadıra geri dönmek istiyordu. Rengeyikleri Thelon Nehri'ndeki yeni geçitlerden birinin her iki yanına kümelenmişti. Swan etraflarından dolaşıp kuzeylerine geçmek, onları gözlemlemek ve yeni bir geçit bulmak adına batı kıyısındaki sığlıkları kullanarak kuzeye gitmelerine engel olmak istiyordu; hayvanlar daha şimdiden en iyi noktada, arkeologların dediğine göre rengeyiklerinin geçmişte de kullandıkları bir yerdeydi.

Böylece ikili kuzeye yöneldi. Belli bir noktadan sonra rengeyiği izlerini geçtiler. Toprak burada iyice çiğnenip kaotik, kahverengi bir kar sırtı denizine dönüşmüştü; her adımlarını dikkatle atmaları gerekiyordu. Swan, Wahram'a göre her zamankinden bile daha hızlıydı ama Titanlı acele etmemeye kararlıydı. Arada sırada rastladıkları birkaç rengeyiği cesedi, mesajı ikna edici bir şekilde veriyordu:

Düşmek tehlikeli olabilirdi. Mücadele etmeleri gereken, diz boyu yarı donmuş çamur yığınları vardı ve bu durum Wahram'ı tedirgin ediyordu. Swan'ın arazide vals yaparak ilerleyişini seyretmeyi yüreği nadiren kaldırıyordu. Ama kadın hata yapmadı, Wahram da gözlerini bastığı yerde tutmak zorunda kaldı. Swan'ın arayı ne kadar açtığının bir önemi yoktu.

Göç yolunun kuzeyindeki bozulmamış araziye vardıklarında Swan doğuya yöneldi. "Bak," dedi, eliyle işaret ederek. "Kurtlar. Geçişin nasıl gerçekleşeceğini görmek için bekliyorlar."

Wahram, Swan'ın kurtları sevdiğini daha önceden fark etmişti, o nedenle leşçil hayvanların kana susamışlığıyla ilgili bir yorum yapmaktan kaçındı. En nihayetinde herkes yemek zorundaydı.

Rengeyikleri aşağı yukarı yarım kilometre ötede, geçidin yakın kıyısında toplanmıştı. Swan hayvanlar tarafından görülmek istiyordu, o nedenle nehir yatağına tepeden bakan bir kayalığa tırmandı. İçerisinde birleşen nehir kanalları tarafından çaprazlama kesilen, çakıllı ve kuru bir su yoluydu burası; yuvarlak taşların ve kurumuş nehir kollarının kıvrımlı siyah diplerinin eski çizgilerinden oluşan bir labirentten ibaretti baştan aşağı. Büyük bir bölümü rengeyiklerinin sağlam basamayacağı bir vaziyetteydi ve Swan'ın neden hayvanların karşıya geçerken donmuş sert toprağın her iki kıyıda da düz, kahverengi-yeşil bir yol oluşturduğu geçidi kullanmalarını istediğini görebiliyordu artık Wahram.

"Bak, en öndekiler denemeye başlıyor."

Wahram kadının yanına çıkıp güneye baktı. Yüzlerce rengeyiği nehrin onlardan yana olan kıyısında toplanmış, boynuzlarını tokuşturup böğürüyordu. En baştaki geniş erkekler ön bacaklarıyla suyu test edip toynaklıyorlardı, derken içlerinden biri öne çıktı ve onu derhâl birkaç tanesi daha takip etti. Çoğunlukla diz hizasında olan suyu sıçrata sıçrata ilerlediler, sonra ansızın göğüs hizasına dek suya gömüldüler ve etrafa büyük dalgalar yaydılar.

"O-oo," dedi Swan. "Orası bayağı derin."

Ama liderleri çaba sarf ederek yürümeye ya da yüzmeye devam etti ve çok geçmeden su yeniden diz hizalarına alçalıp hayvanlar kıyıya çıkarken ayaklarının altında beyaza çaldı. Öteki kıyıda durup geriye baktılar ve böğürdüler. O ana dek hayvanların çoğu suya girmiş ve yanlardakiler ortaya geçmeye çalıştıkça bir huni oluşturarak yavaşça ilerlemeye başlamışlardı. Bir araya gelmek istediklerini gördü Wahram. "Şu derin nokta sorun çıkaracak," diye bir öngörüde bulundu Swan ve dediği çıktı; suya batan hayvanlardan bazıları böğürüp geri

dönmeye çalıştı ama devam edinceye dek diğerleri tarafından itildiler, hatta ısırıldılar; fakat bu durum arkadaki kalabalığın sıkışmasına neden oldu ve böğürtülerinin gürültüsü halihazırda oldukça yüksek bir ses çıkarmakta olan nehrin sesini aştı. Sol taraftaki birkaç hayvan dönüp kuzeye doğru yöneldi ama Swan kollarını sallayarak atlayıp zıplamaya başladı, Wahram da kadının ona verdiği bir havalı kornayı birkaç kez öttürdü. Oldukça yüksek ve ivedi bir sesi olmasına rağmen Wahram rengeyiklerinin geriye dönmesine neden olan asıl şeyin Swan'ın vahşice hareketleri olduğunu düşündü; o noktada geçidin derin kısmındaki hayvan kalabalığı hep beraber ileri doğru yüzmeye başladı, çok geçmeden gruptan kopmalar unutuldu ve tüm sürü beyaz sulardan ve buharı tüten kahverengi bedenlerden ibaret bir fırtına halinde karşıya geçti. Neredeyse bir saat kadar sürdü. Birkaç kaza, birkaç kaburga kırılması, hatta boğulmalar yaşansa da sürü bir daha durmadı.

Dikkatle izleyen Swan, akıntının aşağısındaki bir kurt sırasını işaret etti. Boğulan yavru rengeyiklerini dişleriyle yakalıyor ve hep beraber kıyıya çekiyorlardı. Nehir sadece o noktadan sonra kırmızı kurdelelerle bezenmeye başladı.

"Kurtlar da karşıya geçecek mi?" diye sordu Wahram.

"Bilmiyorum. Teraryumlardayken genellikle geçerler, ama oradaki akıntılar bu kadar büyük değildir. Gördün sen de... bir teraryumun içinde de nehir görebilirsin ve harikadır ama bu *farklı*. Kurtların da böyle düşünüp düşünmediğini merak ediyorum. Demek istediğim daha önce bunu pek çok kereler yaptılar ama yukarı baktıklarında hep bir arazi görüyorlardı. Hiçbir zaman açık gökyüzünün altında olmadılar. Gökyüzü hakkında ne düşündüklerini merak ediyorum! Bunu sen de merak etmiyor musun?"

"Hmm," dedi Wahram, bunu kafasında tartarak. Dünya'daki gökyüzünün görüntüsü kendisi için bile anlaşılmaz bir biçimde garipti. "Tuhaf görünüyor olsa gerek. Bir tür boşluk hissediyor olmalılar, en nihayetinde onlar göçebe hayvanlar. Teraryumlarda göç ediyorlardı. O yüzden bunun farklı olduğunu biliyor olmalılar. Bir silindirin içinden bir kürenin dışına... hayır, eğer bunu hissediyorlarsa..." Başını iki yana salladı.

"Bence her zamankinden daha telaşlı görünüyorlar. Daha vahşi."

"Belki de öyledir. Peki biz karşıya nasıl geçeceğiz?"

"Yüzeceğiz! Hayır, gerçek anlamıyla değil. Aerojellerimiz sal vazifesi görecek, suya batmadan karşıya geçeceğiz. Tabii eğer şanslıysak!"

Swan başı çekerek rengeyiği kokusunun yoğun olduğu ve sığlıklarında kürk parçalarının fırıl fırıl döndüğü geçide yöneldi. Rüzgâr Wahram'ın içine işliyor, ciğerlerini nabız gibi atan, canlı ve soğuk birer şekil gibi hissetmesine neden oluyordu. "Hadi," dedi Swan, "kurtlar zavallı bebeklerin cesetlerini yalayıp yutmak için gelmeden önce buradan gitmeliyiz."

"Pekâlâ, ama bana nasıl yapacağımızı göster."

"Şilten sal vazifesi görecek. İkimizde de birer tane var. Aerojelden yapılma bir tür hasır kayık gibiler. Pek öyle görünmese de seni rahatlıkla taşıyacaktır. Baş aşağı dönecek olursan ona sıkıca tutun ya da hızlıca yüz."

"Umarım baş aşağı dönmem."

"Kesinlikle! Su buz gibi. Al, bu dalı kürek olarak kullanırsın. Sanırım yapman gereken şey kendini rahat hissettiğin sürece yürüyerek açılmak, sonra da salına binip kendini akıntıya bırakmak ve fırsatını bulduğunda uzak kıyıya doğru kürek çekmek. Acele etmemize hiç gerek yok, çünkü nehrin ilk kıvrımı bizi zaten diğer kıyının yakınlarına taşıyacak. Ve öteki taraftaki sığlıklara ulaştığında bunu hissedeceksin. Beni takip et, göreceksin."

O da aynen öyle yaptı; ama suya girdiğinde yaylandı, salı gözüne çok küçük geldi ve akıntının en derin noktası onu haline kahkahalarla gülen Swan'ın yanından ileriye doğru savurdu, ardından hızla kürek çekmeye koyuldu. Daireler çizecek şekilde kürek çeken Swan ona yetişti ve, "Kafanı suyun altına sok!" diye bağırdı.

"Olmaz!" diye bağırarak karşılık verdi Wahram, kızgınlıkla ama kadın gülerek, "En azından bir kulağını sok, bunu duyman gerek! Suyun altındayken dinle!"

Kadın bunun ardından eğilip başını birkaç saniyeliğine suyun altına soktu, sonra da etrafa su püskürterek geri çıkardı ve kahkahalarla güldü. "Dene şunu!" diye emretti. "Bunu *mutlaka* duymalısın!"

Bunun üzerine Wahram temkinli bir şekilde öne eğilip sağ kulağını suyun dans eden yüzeyinin altına daldırdı, nefesini tuttu ve hayatında daha önce işittiği hiçbir şeye benzemeyen kuvvetli bir elektrik tıkırtısına daldığını keşfettiğinde hayrete kapıldı. Kulağını sudan çıkardı, dünyanın akınını işitti, ardından başını tamamen nehre daldırıp nefesini tuttu ve elektriksi tıkırtılarla takırtıları iki kulağıyla birden dinledi. Nehrin dibinde sertçe yuvarlanan, akıntının hızıyla etrafa savrulan taşların sesi olmalıydı bu.

Başını sudan çıkarıp bir deniz aygırı gibi şişindi. Swan bir yandan ona kahkahalarla gülüyor, diğer yandan da kafasını bir köpek misali

silkeliyordu. "Nasıl müzik ama!" diye bağırdı. Derken Wahram'ın salı diğer taraftaki sığlıklara sürttü. Titanlı kıyıya atladı ama ayağı takıldı ve düştü. Suya çarptığı sırada küçük salını ucu ucuna yakalamayı başardı, ardından güçlükle ayağa kalktı ve suları yara yara kuru araziye yöneldi. Bu hiç de zarifçe değildi ama en azından hâlâ hayattaydı ve tulumu onu hem sıcak hem de kuru tutmuştu; teknolojinin görkemi *buydu* işte. Üstelik artık karşı kıyıdaydılar.

***

Swan nehrin yukarısında bir yükselti buldu ve karanlık çökmeden hemen önce çadırlarını kurdu. Şeffaf çadır direklerinin üstünde şeffaf ve esnek olan çadır tek bir dış kabuktan ibaretti. Salları yatak vazifesi görecekti. Çadır girişinin önüne oturdular ve Swan önce hazır çorba, ardından da fesleğenli ve Gorgonzola soslu makarna pişirdi. Son olarak tatlı niyetine çikolata ve küçük bir matara konyak...

Güneş bir saat önce batmış olmasına rağmen yemeklerini bitirdiklerinde etraf hâlâ alacakaranlıktı. Çadırları rüzgârla birlikte dalgalanıyor, kayalarının üzerinden akıp giden nehrin yoğun gürültüsü yeri titretip havayı dolduruyordu. On sekiz saattir ayaktaydılar ve Swan, "Yatma vakti," dediğinde Wahram esneyip başıyla onayladı. Swan'ın sırt çantalarından çıkardığı uyku tulumları da aerojelden yapılmaydı ve şilteden bozma sallarını, çadırlarının malzemesini, hatta gökyüzünden inerken kullandıkları balonları andırıyordu; hepsi aerojelden yapılmıştı: görülmesi zor, hafif, süngerimsi ve sıcak. "Ama beraber yatmadığımız sürece yine de üşüyeceğiz," dedi kadın, Wahram'ın uyku tulumunun içine kıvrılıp her iki tulumu da üzerlerine çekerek.

"Ah, evet," dedi Titanlı. "Buna eminim."

Yarı karanlıkta hafifçe gülümsemeyi göze aldı. Ama Swan tam o sırada onu öperek hareketini yakaladı.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Hiç."

Kadın yuvarlanarak onun üstüne çıktı ve ortak ağırlıkları Titanlının sırtının şiltenin altındaki zemine değmesine neden oldu. O kadar soğuk bir temastı ki bunu dile getirmek zorunda kaldı. "Yan yana yatmak zorunda kalabiliriz."

"Hayatta olmaz," dedi Swan, kıvrılarak tulumdan çıkarken. "İşte, kalk bir saniye, benim uyku tulumumu şiltenin altına koyalım. Bu işimizi görür."

Gördü de. Ama şimdiden üşümüşlerdi. Swan, Wahram'ın uyku tulumunu iyice üzerlerine çekti ve titreyerek Titanlı'nın üstüne

tırmandı, ardından kalçalarını etrafına dolayıp onu tekrar öpmeye başladı. Dudakları ılıktı. İyi öpüşüyordu, arzulu ve oyuncu. Wahram'ınkine göre daha küçük olan penisi Titanlı'nın göbeğini dürtüyor, eğri duran bir kemer tokasına benzer bir his yaratıyordu. Wahram da tamamen tahrik olmuştu ve geçen her saniye kendini daha da fazla mutlu hissediyordu.

Denildiğine göre sahip oldukları özel cinsiyet kombinasyonları mükemmel bir uyum, eksiksiz bir tecrübe, "çift kilit ve anahtar," mümkün olan tüm zevkleri aynı anda tecrübe etme imkânı sağlıyordu; fakat Wahram bunu her zaman biraz karmaşık bulmuştu. Tüm rahimli erkeklerde olduğu gibi küçük vajinası kasık kıllarının o kadar altındaydı ki sertleşen penisi ona erişimi engelliyordu; birleşmenin en iyi yolu, tahrik olduktan sonra vajinası büyük olan kişinin büyük olan penisin çoğunu içine almasından, ardından her iki partner için de akrobatik sayılabilecek bir hareketle hem geriye hem de öne yaslanmasından geçiyordu. Böylece şansları yaver giderse küçük birleşme gerçekleştirilip çifte kilit ve anahtar başarıyla tamamlanabilirdi. O aşamadan sonra her zamanki hareketler ve ileri-geri gidişler gayet iyi iş görüyordu.

Swan birleşme işinde tam bir uzman çıktı, ardından güldü ve onu tekrar öptü. Çabucak ısındılar.

Listeler (14)

Büyük ve düzensiz kayalardan oluşturulmuş yuvarlak bir tümsek. Merkür'ün kuzey kutbunda neredeyse pürüzsüz bir koni meydana getirecek şekilde küçük ve geniş taşlarla bir araya getirilmişler

Daire şeklinde yerleştirilmiş düz kayalar, üst üste dizilmiş katmanlar halindeler, ilk başta her katman öncekilere göre daha büyük, ardından aynı boyda iki-üç katman daha geliyor, sonra da daha küçük, yavaşça, yuvarlak bir zirve oluşturacak şekilde yükseliyorlar ve böylece taştan yapılmış bir çam kozalağı gibi görünüyorlar

Tepesi altınla kaplı kocaman bir kaya, aydınlık tarafın geçişiyle altında uzanan çakıllık düzlükte eriyor

Başka bir kaya, paslanmaz çelikle kaplanmış, erimiyor

Bir tane daha, zencefille ovulmuş

Sıvı bakırla doldurulmuş bir zemindeki şekilli delikler

Boğumlu bir dağlık buruna kaktüsü andırması için eklenmiş parçalar

Gümüş siluetler, aydınlık taraf boyunca yere bırakılmışlar

Aydınlık tarafın geçişiyle cama dönüşmüş kumdan kaleler

Çakıllı bir arazide, beyaza boyanıp yeniden yerlerine yerleştirilmiş yirmi kaya

> Tepesine iri ve yuvarlak kaplama taşları yerleştirilmiş, merkezinde de tek bir kapı boşluğu bulunan, yassı taşlar kullanılarak oluşturulmuş, göğüs hizasındaki oval bir duvar
>
> Ateş Toprakları'nın üstünde dengede duran, Güney Amerika biçimi verilmiş bir kaya

Bir kayanın etrafına kırık yörüngeler oluşturacak şekilde sarılmış paslanmaz çelik kablolar

Yirmi kaya yüksekliğindeki tek bir yığın halinde dizilmiş, neredeyse küp şeklindeki kayalar

Dört-beş metre yüksekliğinde eliptik kayalar

Bir girdap şekli oluşturacak biçimde dizilmiş on bin çakıl

Ayna kadar pürüzsüz olacak şekilde yontulmuş, sonra da Sanskritçe harflerle üzerine *Om Mani Padme Hum** kazınmış yamaç yüzeyleri

Kaya yığınlarından yapılmış pusula gülleri, Şifa Çemberleri, taş halkalar, taş yapıtlar, inukşuklar

Bir uzay gemisinin ucunu andıran ve düzlükten çıkıntı yapan, koni biçiminde bir kulübe

Teraryumların içinde olasılıklar artıyor:

Çember oluşturacak şekilde bükülmüş dallar. Yapraklarla doldurulmuş bir bereket boynuzu

Bir gölcüğü dolduran pembe renkli kiraz ağacı yaprakları

Kemikten yapılma bir beşiği andıran dallar

Büyük bir kayanın etrafına sarılmış kırmızı gelincik yaprakları. Kaya, gri arkadaşlarının yanına geri yerleştirilmiş

Buzdan yapılar. İglo kesitleri. Parçalanıp küre şeklinde tekrar bir araya getirilmiş buz tabakaları

Sığ ve durgun sularda yarı-dairesel şekiller oluşturacak şekilde örülmüş uzun çubuklar

Yaprakların rengini kırmızıya, turuncuya, sarıya, sarı-yeşile ve yeşile dönüştüren yaprak çizgileri

Uzun ve kıvrımlı hatlara kurulmuş toprak işleri

"Tarih de tıpkı bir sanat eseri gibi emek ürünüdür ve karşılaştırılabilir dinamiklere riayet eder"

---

* Budizm'de çok sık tekrarlanan ve insana pozitif enerji kattığına inanılan bir mantra. "Lotus Çiçeğinin İçindeki Mücevher" anlamına gelir. *-çn*

SWAN VE WAHRAM

Tundradaki gezintilerini tamamladıklarında Swan kendini daha önce hiç olmadığı kadar iyi hissediyordu. Dev kurbağasını, o balçık topağını tüm iniltili yavaşlığıyla ve o hızlı, küçük tebessümüyle seviyordu. İçindeki bu duygu sayesinde Alex'i, Tanyeri'ni ve tüm olanları düşünmeye katlanabildiğini hissetti; o nedenle ruh hali acının ve mutluluğun tuhaf bir karışımıydı. Korkulu bir neşe, evet. Bazı kurtlar, sıklıkla duymaya alışık olduğu türden olanlar (geçen ay tayganın üstünde işittikleri de dâhil) bu tür hisleri, acıyı ve neşeyi birleştirerek ulur ve kadının şu anki ruh halini oldukça isabetli bir şekilde yansıtırdı. Wahram'la ve diğerleriyle birlikte kamptayken geceleri onları duyduğunda fısıldayarak uluyordu; yanında başkaları varken açıkça ulumaktan hoşlanmazdı. İçinden ulurdu. Jacques Cartier,* yerlilerin şeflerinden bazılarını Fransa'ya götürmek için kaçırdığında, gemi yola çıkmadan önceki gece, insanlar kıyıda toplanıp tüm gece kurtlar gibi ulumuştu.

Bir sabah Wahram bir telefon aldı ve konuşmayı gerçekleştirmek için yemek çadırının dışına çıktı. Geri geldiğinde düşünceli görünüyordu.

"Dinle," dedi Swan'a, sırtlarına vuran rüzgâr ve güneş eşliğinde tundrada dolaşırlarken. "Yeniden Satürn'e dönmem gerekiyor. Alex'e yardım eden herkes bir toplantıya çağrıldı. Görüşmeyi kayıtdışı tutabilmek için herkesin bizzat orada olmasını istiyorlar."

"Peki ne hakkında?" diye sordu Swan.

"Şey," dedi Wahram temkinle, "yeni bir kubi türü gibi görünen bir şeyle alakalı. O yüzden bundan daha fazla bahsedemem."

"İnsanlar benim hakkımda konuştuğunda bunu anlarım," diye duyurdu Pauline.

"Bunu biliyoruz," diye tersledi Swan. "Sessiz ol."

"Her neyse," dedi Wahram, "bence bu toplantıya sen de katılmalısın.

---

* Kanada'yı keşfettiğine inanılan (1535) Fransız kaşif –*çn*

Ayrıca bana bir iyilikte de bulunabilirsin. Jean Genette şu anda her şeyden habersiz şekilde bir akvaryumda ve onu bu toplantı konusunda bilgilendirmemiz gerekiyor. Benim direkt olarak Titan'a gitmem lazım. Yolunun üstünde Jean'a uğrayıp ona olanları anlatabilirsen çok yardımcı olursun. Hem belki Jean da sana neler olup bittiği hakkında daha çok şey anlatır."

"Pekâlâ," dedi Swan. "Bunu yapabilirim."

"Güzel." Wahram o küçük tebessümlerinden birini etti. Ama Swan aklının başka yerde olduğunu görebiliyordu.

Alıntılar (17)

Pek çok kişi ömürleri boyunca kayda değer miktarlarda erkek ve kadın hormonu taşıdığından ve fenotipik açıdan biseksüel, erdişi ya da belirsiz cinsiyette olduklarından İngilizcedeki "he" ve "she" zamirlerinin kullanımından çoğunlukla kaçınılır veya kendini tanıtma durumlarında kullanılır. Bazen duruma göre değişiklik gösterebilirler. Başka birine bu zamirlerle hitap etmek, Fransızcada "*vous*" yerine "*tu*" kullanmaya eşdeğerdir ve kişiyle olan tanışıklık durumuna işaret eder

***

cinsiyete dair en derin fenotipik emareler bel-kalça oranı olarak görülmektedir. Ve bir de bel yüksekliğinin toplam boyla karşılaştırılması. Genellikle dişilerin kalça kemikleri oransal olarak daha uzun, leğen kemikleriyse daha geniş

***

Fransızca, Türkçe veya Çince gibi. "It," "e," "them," "one," "on," ve "oon," İngilizcedeki alternatif cinsiyetsiz zamirlerden bazılarıdır, fakat hiçbirinin

***

bu bir "cinsiyet diye birşey yoktur" durumundan ziyade kimi zaman eksiksiz bir ursula beşeriyeti, kimi zamansa tam bir keşmekeş olarak adlandırılan karmaşık ve muğlak bir olgunlaşmadır

***

sadece cinsiyeti-belirsiz kişilerin bir araya geldiği toplantılar, kimilerinin son derece rahatsız edici bulduğu ve "gerçek olabileceğini hiç düşünmediğim bir çıplaklık gibi," ya da "sadece kendinsin ve bu korkunç," gibi yorumlara sebebiyet veren yeni sosyal ortamlardır. Açıkça görülmektedir ki yeni bir ruhsal teşhir

***

farklılıklar oldukça ince olabilir. Bazıları erdişilerin androjenlere, hermafroditlere ya da hadımlara o kadar da benzemediğini, bisek-

süellerle ise hiç alakası olmadığını ve androjenler ile rahimli erkeklerin çok farklı olduğunu söyler ve bu böyle sürüp gider. Kimileri hikâyelerinin o kısmını anlatmayı sever, kimileriyse bahsini bile açmaz. Bazıları cinsiyet ayrımı yapmaksızın giyinir, bazen de o anda nasıl hissettiklerini ifade eden göstergebilimsel cinsiyet emarelerini karıştırırlar. Ölçüsüz maçoluklar ve feminist davranışlar, fenotip ve göstergebilimsel belirteçlerle uyuşsalar da uyuşmasalar da, kimi kaliteli kimi kalitesiz performans sanatları yaratır

***

artık bazıları üç metreye yakın, bazılarıysa bir metreden kısa insanlar varolduğundan cinsiyet insanlığın en büyük ayrımı olmayabilir

***

hatta örümcek maymunlarının boyutlarına ulaşılmıştır, ki bu modifikasyon daha geniş cüsseli kişiler tarafından acımasızca eleştirilmiştir. Uzun ömürlülük istatistikleri, daha küçük bedenler ile daha uzun yaşam süresi arasındaki ilişkiyi defalarca doğrulayana dek... Özellikle de daha düşük yerçekimli ortamlarda. Küçük halklar arasındaki "ne kadar küçük, o kadar iyi" deyişi

***

hepimiz dişi olarak başladık ve her iki cinsel hormon da içimizde daima vardı. Herkesin sahip olduğu özellikler olmalarına rağmen, cinsiyetimize uygun davranışlara dönüşecek şekilde eğitmek zorunda kaldığımız erkeksi ve kadınsı davranışsal özelliklerimiz hep oldu. Onları seçimimize bağlı olarak teşvik ettik ya da bastırdık, o nedenle insanlık tarihinin büyük bir bölümü boyunca pekiştirilmiş cinsiyetlere sahip olduk. Ama benliğimizin ta en derinlerinde ikisine birden sahiptik. Ve şimdi, uzayda, ikisini de açıkça benimseyebiliyoruz. İster çok küçük olalım ister çok uzun, en nihayetinde insanız

***

bu kültürün duygu yapısının da balkanlaştığı söylenebilir. Hem cinsiyet terapisi hem de türleşme uzun ömürlülük projesinin bir parçasıydı ve bu üçünün kombinasyonu sıklıkla parçalanmış, bölümlere ayrılmış, dik kafalı, güvenlik duvarı altına alınmış olarak karakterize edilen yeni bir duygu yapısı yarattı. Genellikle bunu güdüleyen şey uzun ömürlülüğün kendisi olarak kabul edildi; şimdiye dek hiç kimse hayatının ikinci yüzyılında (ya da daha sonra) bir kişilik entegre etmek zorunda kalmadı ve bu da sıklıkla varoluşsal kriz olarak tecrübe edildi. Süper-yaşlılar o kadar çok şey yaşamış, o kadar çok aşamadan geçmiş, o kadar çok yoldaşını ölüme ya da sadece zamana

yitirmiş oluyor ki diğer insanlardan giderek uzaklaşıyorlar. Engin mesafeler kateden, özellikle de tüm yükseltilmiş yetenekleri deneyecek kadar cesur olan uzaycılar sıklıkla tekbenci bir anlatıda ya da kendi gösterilerinde tecrit hayatı yaşarlar

***

uzaydaki insanlar bir tür bağlanmama sergilerler. Ortak bir kanıya göre ilişkilerin uzun süre devam edebilmesi için ya o kişiyi çok fazla görmemelisiniz ya da çok yoğun bir ilişki kurmalısınız, aksi takdirde yok olacaktır. Uzun süreli ilişkiler kurmak isteyen bir kişi kendini tanıdıklardan ve yeni arkadaşlardan oluşan bir ağa yaymalı ve yola devam etme vakti geldiğinde de

***

aşkın kültürler dâhilinde, kültürler arasında ve farklı tarihi dönemlerde değişik isimlere sahip olması meşhurdur. "Balkanlaşmış aşk" duygusal yakınlık, çocuk yetiştirme, seks, şehvet, dost hayatı, aile ve arkadaşlık kavramlarının birbirlerinden tamamen kopması ve duygulanım evreleri olarak yeniden şekillenmesi durumuna işaret eder, tıpkı bireylerin ve toplumların

***

seksin üreme, aşk, tecavüz, din ve diğer biyolojik ve kültürel kavramlarla bağlantısı kopmuş; pek çok kişi için sadece özel ya da ortak bir fiziksel fonksiyona dönüşmüş; spor, avlanmak, sohbet etmek veya bağırsaklarını boşaltmak gibi bir zevk haline gelmiştir

***

geleneksel evlilik, akraba evliliği, grup evliliği, çokeşlilik, çokkocalılık, panmiksi, süreli anlaşmalar, kreşler, oda arkadaşları, cinsel arkadaşlıklar, arkadaşlar, sahte-kardeşler, yolculuk arkadaşları, yalnız takılanlar,

SWAN *CHATEAU GARDEN*'DA

Swan güneye uçup bir kez daha Quito'daki uzay asansörüne bindi ve bir kez daha *Satyagraha* opera performansında oturup seyircilerin geri kalanıyla birlikte şarkı söyledi. İlk perdenin sonunda herkes dans edip bayrak sallamaya koyulunca bir de fazladan dans etti. İkinci perdede birbirine giren ve sürekli tekrarlanan seslerin yarattığı tüm o kaos bu kez tam olması gerektiği gibi, gerçeğine sadık geldi kulağına. Bu şarkıları bir düşmanına bağırıyormuş gibi tekrarlayabilirdi. Barış mücadelesi artık barıştan çok bir mücadeleydi ama artık harekete geçmiş ve kendini akışına bırakmıştı.

Bolivar'a vardığında *Chateau Garden*'la, yani gençliğinde –aptalın teki olduğu zamanlarda– bizzat kendisinin tasarladığı büyük bir teraryumla buluşacak olan bir mekiği yakalamak için acele etti. Loire veya Thames şatosu peyzajına sahip olan bu teraryumda arpa, şerbetçiotu, üzüm bağı tarlalarının ve saray bahçelerinin etrafına zevkli bir şekilde saçılmış büyük kutuları andıran, taştan yapılma malikâneler vardı.

Mekânı her zamanki kadar yeşil buldu. Hiçbir şeyin yeteri kadar dokusunun bulunmadığı şu korkunç sanal gerçeklik oyunlarındaki manzaraları andırıyordu. Büyük evlerin etrafını saran saray bahçelerindeki bitkilerin neredeyse tamamı, budama sanatıyla şekillendirilmişti ve bu bile tek başına tartışmalı bir fikirken, bir de üstüne hepsi yabani bir şekilde büyümeye bırakılmıştı: Sanatçı, yapay göletlerden birinde buz pateni yapmaya gitmiş ve buzun altına düşerek boğulmuştu. Ve şimdi tüm balinalar, susamurları ve tapirler saçlarından tutulup taşınmış gibi görünüyorlardı.

Kasabada (standart sahte-tudor mimarisine göre inşa edilmiş arduaz çatılar, plaster duvarları boylu boyunca geçen ahşap kirişler) büyük ve bakımlı bir çimenliği olan, geniş bir park vardı. Aslına

bakılırsa budama sanatçısının bir başka şaheseriydi: Bu çimenliğin çimleri sadece çimden değil, aynı zamanda çok ince alp otlağı çimleri, hasırotları ve yosunların yanı sıra yabanmersini, yosun karanfili, yıldızçiçeği ve taşkıranotunun da dâhil olduğu minik alçak alpin arazisi çiçeklerini de içeren yoğun bir karışımdan oluşuyor, hep birlikte canlı bir İran halısının üzerinde yürüyormuşsunuz gibi hissetmenize neden olan bir binbir çiçek etkisi yaratıyordu. Bu renkli halının içerisinde tıpkı golf sahalarındaki gibi sadece ince çimlerden oluşan ve silindiri boylu boyunca dolaşan uzun şeritler de vardı. Aslında yaklaşık on iki bölümü olan bir çim bovlingi sahasıydı bu.

Teraryumda mevsim kıştı; Swan kendini sanki Patagonya'da veya Yeni Zelanda'daymış gibi hissediyordu. Güneş hattındaki güneş noktasından yayılan ışık o kadar bulanıktı ki gölgelerin kıyıları belirsizleşiyor ve hava pas rengi görünüyordu. Güneş noktasının etrafına küçük bulutlar, pembe pembe parlayan beyaz tüy topçukları kümelenmişti. Bu bulutların gölgeleri hem kasabayı ve parkını hem de başlarının üzerindeki arpa tarlalarını ve üzüm bağlarını lekeliyordu. Swan yukarıya bakarken bir anlığına teraryum baş dönmesine kapıldı.

Burada bir Merkür Evi yoktu, o yüzden parkın kıyısında, bir firavuninciri ağacı sırasının altında bulunan (keskin kış tonlarıyla muhteşem görünüyorlardı) boş bir kulübeye yerleşti. Kendini ne oturabilecek ne de uzanabilecek durumda hissettiği için çantasını kare şeklindeki yatağının üstüne bıraktı ve yürüyüşe çıktı. Çay içmek için köye uğradı ve kafede otururken bir grubun bovling sahasına yöneldiğini gördü. Çayının geri kalanını döküp onları izlemeye gitti.

Sahanın her şeridine bir bölme deniyordu ve düzgün bir zemine sahip olabilmeleri için silindiri uzunlamasına kesecek şekilde ayarlamışlardı. Coriolis kuvveti tüm atışları sağa doğru itecek kadar güçlü olduğundan bu önemliydi. Toplar da bu sporun âdeti olduğu üzere asimetrikti; tıpkı Satürn ya da İapetus gibi ezilmiş birer küre biçimindeydiler ve fırlatıldıklarında yeterince hızlı gittikleri takdirde şişman bir tekerlek misali en geniş kenarlarının üzerinde dönüyor fakat en sonunda bir yana devrilebiliyor ve böylece yuvarlanışlarının eğrilik derecesini vurguluyorlardı. Topu istediğiniz yerde durdurmak ustalık gerektiriyordu.

Genç biri Swan'ın yanına yaklaşıp boş sahalardan birinde kendisiyle oynamak ister mi diye sordu.

"Evet, teşekkürler."

Genç bunun üzerine bir top çantası kapıp kadını en sondaki boş alana, sahanın en kıyısına götürdü. Topları zarif çimlerin üstüne döktü ve Swan içlerinden birini eline aldı. Onu uzun çapı boyunca tarttı; yaklaşık bir kilo ağırlığındaydı, tıpkı hatırladığı gibi. Uzun zamandır çim bovlingi oynamamıştı. Atış yaparken üzerinde durmaları gereken halıya gitti, ortaya doğru basit bir atış yapmayı denedi ve topunun misketin önünde durmasını, bu sayede rakibinin topları için bir engel teşkil etmesini umdu.

Top alan boyunca ilerledi, sadece azıcık döndü, ardından tam istediği yerde yan devrilerek durdu. Genç, bir top seçip atış halısına ilerledi, öne doğru bir-iki adım attı, ardından son adımında çömelerek topu çimlerde yuvarlanmaya bıraktı. Çok zarif bir hareketti. Top, misketin epey solunda kalıyormuş gibi görünen bir hattı takip ederek düzgünce yuvarlandı, hatta alanın dışına ve kanala (sahanın dış kısmına bu ad veriliyordu) doğru yöneldi. Fakat tam o esnada Coriolis kuvveti devreye girip topun bir tür Fibonacci çekimini takip ederek iyice sağa doğru çekmesine neden oldu; ta ki misketin tam arkasında devrilene dek...

Swan artık kendi engelini aşmak veya onu miskete doğru itmeye ve böylece misketin uzaklaşmasını sağlamaya çalışmak zorunda kalacaktı. Toplamda dört atış yapacaklardı ve önlerinde üç atış daha olmasına rağmen misketin etrafı şimdiden kalabalıklaşmıştı. Swan bir müddet düşündükten sonra topun meylini C-kuvvetine karşı kullanmayı denemeye ve engelini aşıp miskete vurabilecek mi diye bir bakmaya karar verdi. Çok ince bir dokunuş gerektiren bir hareketti bu ve atışı yapar yapmaz topa çok fazla güç verdiğini anladı. "Ah, kahretsin," dedi ve ardından, "Mazeret ürettiğim falan yok ama bunun için bir mazeretim var," diye ekleyecek kadar üzüldü.

"Elbette. Üzerine tüm mazeretleri yazdıkları şu gömleği gördün mü?"

"O gömleği beni dinleyip söylediğim her şeyi yazarak yaptılar."

"Ha-ha. Bu seferki ne peki?"

"Şey, son bir yılın neredeyse tamamını Dünya'da geçirdim. Her şeyi fazla uzağa atıyorum."

"Eminim öyledir. Orada ne yapıyordun?"

"Hayvanlarla ilgili bir iş üzerinde çalışıyordum."

"İstilayı mı kastediyorsun?"

"Yeniden yabanileştirme."

"Ha. Nasıldı peki?"

"İlginçti." Şu anda bu konu hakkında konuşmak istemiyordu,

ayrıca gencin bunu zaten bildiğinden ve sadece kafasını karıştırmak istediğinden de şüphelenmişti. "Senin sıran."

"Evet." Gencin bel-kalça oranı kız gibi, omuz-bel-bacak oranıysa erkeksiydi. Muhtemelen bir erdişiydi. Atışı neredeyse kusursuzdu ve misketin hemen yanına düştü. Bu işin sonu Swan için kötü bitecek gibi görünüyordu. Artık başvurabileceği tek yol kendi engelini miskete çarptırmaya çalışmak ve misketin kanala düşeceğini ummaktı, ki bu da oyunun bir açmaza girmesi anlamına gelirdi. Bunu ancak topunu hızlı ve doğrudan sağ kenar yükseltisine atarsa başarabilirdi. Serçe parmağını topun kavisindeki büyük daireye koydu ve dik durup düzgün bir atış yapmaya konsantre oldu. Topu yuvarladı ve bir kez daha elinden çıkar çıkmaz ıskaladığını anladı. "Kahretsin."

Genç yine eğleniyormuş gibi görünüyordu. "Topu bıraktığında bütün parmakların üzerinde olmalı."

"Bazıları öyle yapar," dedi Swan.

Rakibi cevap olarak omuzlarını silkmekle yetindi. Çok genç; belki otuz yaşında; bir uzaycı.

"Burası evin mi?" diye sordu Swan.

"Hayır."

"Nereye gidiyorsun?"

"Hiçbir yere."

Atışını yaptı ve güzelce yerleştirilmiş bir engel oluşturdu. Bu da Swan'ın son atışıyla misketi vurmasının artık daha da zor olduğu anlamına geliyordu. Tek şansı elinin tersiyle aynı hareketi yapmaktı.

Swan son atışını gerçekleştirdi ve topunun yuvarlanışını, rötarlı bir dönüş yapışını ve miskete çarpıp onu alanın dışına atışını memnuniyetle izledi.

"Açmaz," dedi genç, sakince. Swan başıyla onayladı.

Birkaç el daha oynadılar ve genç rakibi mükemmelden aşağı kalır tek bir atış bile yapmadı. Swan her seferinde kaybetti.

"Sen bir tür hilebazsın," dedi Swan, öfkelenerek.

"Ama bahse girmedik."

"Benim şansıma." Misketi vurmayı bir kez daha başardı.

Oynamaya devam ettiler. İkisinin de başka bir şey yapmak için acelesi varmış gibi görünmüyordu; uzay yolculukları böyle olabiliyordu. Bir transatlantikte masa hokeyi oynuyorlarmış gibi geldi Swan'a. Vakitleri boldu; öldürecek zamanları vardı. Genç rakibi tek kelimeyle kusursuz olan bir dizi atış daha gerçekleştirdi. Swan ise toplarını fazla ileri atmaya ve kaybetmeye devam etti. Seylan adasını yönettiği yıllar sayesinde tam bir çim bovlingi uzmanı olup çıkan

kocası Leonard'la oynarken Virginia Woolf'un da aynen böyle hissetmiş olması gerektiğini düşündü. Virginia da neredeyse her seferinde kaybetmişti. Genç rakibi yenilip yenilmemeyi önemsemiyor gibiydi. Muhtemelen Leonard da aynı durumdaydı. Eh, ama pek çok kişi çoğunlukla kendine karşı spor yapardı ve rakipleri kendi performansları sırasında karşılaştıkları değişken problemlerden fazlası değildi. Yine de bu genç sinirlerine dokunmaya başlıyordu. Atış halısında zarifçe ilerleyişi. Fırlatışının sonunda parmak uçlarıyla gerçekleştirdiği son hareket. Coriolis kuvvetinin etkisi altındaki muhteşem son dönüşler.

Tanyeri'ne fırlatılan çakılların bir tür çim bovlingi olduğunu ancak o gecenin ilerleyen saatlerinde, kulübesinde uzanırken düşünebildi Swan. Bu fikir yatağında doğrulup oturmasına neden oldu. Halıyı ser, topu fırlat... ve misketin üstü kaplanmış olacaktı.

Kuantum Yürüyüşü (2)

Venüs'ün yerçekiminin 1.0 g'yi aştığı ânı fark etmek kolay aşağıya çekilmek gibi Dünyayla ilgili bir karışıklık sana doğru yaklaşıyor inişe geçtiğini bilmene rağmen

yaz mevsimi güneşin altında giderek ısınan sarhoş bir kozalaklı ağaç yeni biçilmiş çim cezir halindeki bataklık leylaklar şeftaliler çiftlik avluları

tekerlekli araba yolda uğulduyor pencereler açık saatte 32 kilometre kare şeklindeki çalı çitlerin ardında sürülmüş toprak güneybatı gaudeodan esen rüzgâr keyifleniyorum arabayı bir insan sürüyor pek konuşkan değil

taşıma kapasitesi K eşittir doğumlar eksi ölümler bölü büyüme oranındaki yoğunluğa-bağlı etki artı ölüm oranındaki yoğunluğa-bağlı etki eğer taşıma kapasitesinin kullanılmayan bir kısmı varsa yeşile dönecek taşıma kapasitesini aşan kısım siyaha dönecek tıpkı binalar ya da dışarıda kalan dışkılar gibi hedefi aşmışlar

sikloit mizaç bir üzüntü girdabı heyecanlı bir mizaç dikkatli ol yanındaki insan anlaşılabilir değil

görüş açısında aynı anda altı farklı kuş çeşidi tünemiş bir sinekkuşu, manzarayı seyrediyor kendi kendini temizleyen kırmızı kafalı bir saka dünyada yaz mavi gökyüzü yüksek beyaz bulutlarla dolu doğuya doğru hızla hareket ediyorlar sinekkuşu süratle ileri uçup yere konuyor etrafa bakıyor iğne gibi gagalıyor kargalar ve martılar daireler çiziyor rakip mafyalar sinekkuşunun kanatlarının hızı bunu kaslar yapıyor başarılı türden eşsiz bir evrim Kanada kazı kanatlarını çırparken tüylerinden çıkan çıtırtı sinekkuşunun ötüşünün farklı bir gıcırtısı var avlanıyor ötmüyor bir kemirgen cıvıltısı neredeyse aynı ağaçların orada mavi sırtlı bir sinekkuşu süzülüyor titrek bir ışıltının altı somon rengi

New Jersey Kuzey Amerika 23 Ağustos 2312 avlanıyorsun kaçıyorsun insan artık bataklığın etrafındaki tepelerin üzerine sürüyor aracı tepeler akağaç boğumlarının altında çürüyen alçak binalarla

kaplı saatte yirmi kilometre her yer suratlarla dolu görüş alanında 383 kişi var rakam aşağı yukarı ellişer ellişer azalıp çoğalıyor arabalar asfaltlı siyah sokaklarda yavaşça ilerliyor

Sarı gagalı ve koyu kahverengi göğüslü bir nar bülbülü kuyruk tüyleri ve kafası siyah gözlerinin etrafında beyaz halkalar var gözleri siyah bir güneş saatinden zarifçe su içiyor gaudeo

bir bahçenin yanından geçiyoruz mısır balkabakları ayçiçekleri ve sığırkuyruğu aynı renkteki sarı çiçekler farklı şekillerde kümelenmiş buna uzun uzun kafa yoruyorum

Ne dedin?

Hiçbir şey özür dilerim

Ah sorun yok. Güzel yer ha?

Gaudeo

spiraller çizerek birbirine dolanan desenlerle dolu bir diskteki cansız yeşile karşı sarı çiçekler veya sarı sarmallarla kaplı uzun haki bir koni duyusal algılar şimdiden soyutlanmış insanlar görmeyi bekledikleri şeyleri görüyor bakmaya vakit bulamadan atlıyorlar

gerçek idrak bir problemi insanların yapabildiği yeni koşullar altında çözmektir binayı terk ettiğinden beri düşünmeye başladığından beri bu bir yeni koşullar dizisi beni unutmayın size yardım edenler olacak sen hatalısın yakala ve serbest bırak

beyin daima neler olduğunu açıklamak için bir hikâye uydurur böylece bazı şeyleri kaçırırlar anomaliler atlanır ama bu doğru mu? bunun sarı olduğunu görmüyorlar mı? sarmalın iki farklı türünü görmüyorlar mı?

doğada sınırsız kaynak yoktur iki farklı canlı türünün birbirlerine net negatif etki yaratmasına rekabet denir iki farklı canlı türünün birbirlerine net pozitif etki yaratmasına mütekabiliyet denir birinin pozitif diğerinin negatif etki yaratmasına yırtıcılık veya parazitlik denir ama bu her zaman o kadar basit değildir iki canlı türünün gelişmelerinin farklı evrelerinde birbirini avlamasına birlik içi yırtıcılık denir

koyu mavi bir gecekondu barı günbatımı göğü arkasında ve üstünde Magritte Maxfield Parrish arabadan in gözünü dört aç bir şaka yap göz teması kurma

bu yardımcılar da seni bir şey için ya da birine karşı kullanmayı planlıyor olmalılar en uygun açıklama bu peki ya sonra durum nasıl tersine çevrilebilir savuştur karşılık ver yakala ve serbest bırak

Satranç oynamak ister misin? diyor içlerinden biri kapıda

Elbette, içeri gelin onlara silah doğrultuluyor sana silah doğrultuluyor

MÜFETTİŞ GENETTE VE SWAN

Jean Genette bir probleme kafayı bir kez taktı mı onu çözene dek asla vazgeçmezdi. Resmi olarak çözüme kavuşturulmuş olanların arasında bile tam olarak oturmayan, doğru görünmeyen bazı şeyler yüzünden onu hâlâ rahatsız edenler vardı. Çözümünü hiçbir zaman bulamadığı takdirde de o problem, uykusuzluk tespihinin bir parçası, beyninin uykusuz saatlerinde bıkkınlıkla çekilen bir Moebius bileziğindeki boncuk tanelerinden biri haline gelirdi. Genette hâlâ Ernesta Travers problemi üzerinde çalışıyordu örneğin, otuz yıl önce hepsini sıkıntıya sokan temel soru üzerinde: Arkadaşları Ernesta *neden* Mars'ta ortadan kayboluşunu tertip etmişti ve de nasıl? Bu, Jean'ın sürgünde takip edebileceği bir problemdi, ara sıra yapıyordu da, fakat Travers hâlâ sanki hiç varolmamışçasına kayıptı. Aynı şey bir hapishane teraryumu olan *Nelson Mandela* için de geçerliydi. Bir kapalı oda gizemi, tabii eğer ortada bir gizem varsa; çünkü o ölümcül silahı her kim getirmişse asteroite ne giriş ne de çıkış yapmıştı. Güneş sistemi bu tür gizemlerle kaynıyordu; pek çok kişi bunun balkanlaşma bölgesinin etkilerinden biri olduğunu düşünüyordu, ama balkanlaşma bu gizemlerden bazılarını açıklamak için tek başına yeterli değildi ve imkânsızlık auralarıyla müfettişin kafasını karıştırmaya –afallatmaya, varoluşsal olarak şaşırtmaya, *öfkelendirmeye*– devam ediyorlardı. Müfettiş bazen saatlerce ve saatlerce yürüyor, bir açıklama bulmaya çalışıyordu.

Çakıl taşı saldırısı öyle değildi. Genette'in standartlarına göre yeni bir vakaydı ve etrafında bir imkânsızlık aurası yoktu. Uzaydaki herhangi biri tarafından yapılmış, bir atmosferin altında yaşayan pek çok kişi tarafından finanse edilmiş olabilirdi. Ya da uzaya çıkmış, saldırıyı gerçekleştirmiş, ardından yeniden atmosferlerinin altına dönmüş olmaları mümkündü. Bu bir samanlıkta iğne arama problemiy-

di ve balkanlaşma, samanlıkların sayısını artırarak problemi daha da kötü hale getiriyordu. Ama en nihayetinde burası Galakpol'ün alanıydı ve geçtikleri yerlerdeki samanlıkları araştırmaya, yapabildiklerini elemeye ve yollarında ilerlemeye devam ediyorlardı. Eninde sonunda bağımsız teraryumları araştırmaya başlayacakları, kapalı dünyaları zorla açacakları ve fırlatma mekanizmasının imalatçısı ile artık Satürn'ün derinliklerine çakılmış olan uzay gemisinin operatörlerini bulmak için etrafı yoklayacakları Genette için oldukça barizdi. Sorgulama yollarının tükenmesi gibi bir durum söz konusu değildi; güçlü birer endüstriyel kapasiteye sahip en az iki yüz tane bağımsız vardı; yani daha yeni başlamış sayılırlardı.

***

Swan Er Hong, *Güney Pasifik 101* adlı akvaryumda tekrar Genette'e katıldı. Uzaydan bakıldığında şeffaf bir dolu tanesi gibi görünmesini sağlamak amacıyla transparan kalacak şekilde eritilip tekrar dondurulmuş büyük bir buz kütlesine karşı dönen, iç silindiri on metre derinliğinde suyla dolu bir su dünyasıydı burası. Genette çocukken Hellas Denizi'nde yelken açmış, Mars g'sindeki rüzgârlı bir günün fırtınalı ıslaklığını sevmeyi öğrenmişti ve düzensiz rüzgârın yeke ile halatı tutan birinin parmak uçlarında yarattığı küçük heyecan hissini bunca yıl sonra bile kaybetmemişti. Dalga üstüne dalga tarafından kaldırılıp atılma hissini...

Akvaryumdaki bu küçük deniz Hellas kadar büyük değildi elbette ama yelken açmak her yerde yelken açmaktı. Ayrıca duvarları bu kadar şeffaf olan bir akvaryumun içindeyken silindirin manzarası kavisli bir gümüşi aynaya, o aynanın içine bakmak gibiydi; her yer Coriolis akıntısı ile kiral rüzgârının yarattığı, çaprazlama kesişen ve ikisinin arasında oldukça karmaşık desenler oluşturan dalgalarla doluydu. Bir fizik sınıfının dalga tankı topolojik olarak bir silindirin içine yerleştirilmişti sanki. Bu yüzeydeki dalgalar öklidsel olmayan biçimlerde kesişiyor, tüm yansıyan gümüşlerde izlemesi tuhaf ve güzel bir şey yaratıyorlardı. Ve tüm gümüşlerin arkasında maviler uzanıyordu. Akvaryumun şeffaf kabuğunun içinde, okyanus aynı zamanda gökyüzü olduğundan, silindirin güneşe bakan tarafındaki her bir gümüşi yüzeyin arkasından ya da içinden derin bir yumurta kabuğu mavisi yansıyordu. Eğer bakışlarınızı güneşten öte tarafa çevirirseniz arkadan yansıyan mavilik eşit derecede zengin ama daha koyu bir ton kazanarak neredeyse çivit mavisine dönüşüyor ve orada burada en parlak yıldızların beyaz noktalarıyla benekleniyordu. Bu silindirik deniz, yüzen bir kasaba tarafından bölünüyor olsa da

Genette vaktinin çoğunu suda geçiriyor, rüzgârın sağladığı en hızlı açıları kullanarak bir trimaranla* yelken açıyordu.

Swan'ın orada olduğunu duyunca kadını almak için Pitcairn'e doğru yelken açtı. İşte orada, iskelenin ucunda duruyor, her zamanki gibi köpürüyordu: uzun bir boy, kavuşturulmuş kollar, gözlerde aç bir bakış. Müfettişin yelkenlisine şüpheyle baktı; küçüklere göre tasarlanmıştı ve Swan ancak zar zor sığabilirdi. Genette kadının daha büyük bir tekne alma önerisini duymazdan geldi ve onu ayakları ana direğe gelecek şekilde rüzgâr tarafındaki tombaza oturttu. Kendisiyse kokpite yerleşip daha büyük bir gemiye aitmiş gibi görünen bir dümeni kavradı. Ve işte oradaydılar, dalgaların üzerinde bir yelkovankuşu gibi savrulurken konuşuyorlardı. Rüzgâr tarafında böylesine büyük bir ağırlık olması Genette'in ana direkte bol miktarda rüzgâr toplayabilmesini sağlıyor ve Swan'ın tombazı gökyüzüne bir sürü damla sıçratıyordu.

***

Rüzgâr tarafından oradan oraya savrulmanın Swan'ı keyiflendirdiği barizdi. Genette ile son seyahat edişine nazaran etrafına daha çok bakınıyordu. Hafif bir elektriklenme yaşamış gibi göründüğünü söylemek bile mümkündü. Reanimasyon hareketi için Dünya'ya gitmişti, o nedenle bunun kendisini mutlu ettiğine şüphe yoktu. Ama dudaklarında yeni bir sertlik, kaşlarının arasında küçük bir keski izi de vardı.

"Wahram seni Titan'daki bir toplantıdan haberdar etmem için yolladı beni," dedi. "Toplananlar Alex'in grubu ve önemli bir şeyi görüşmek için kayıtdışı olarak buluşuyorlar. Kubilerle alakalı bir şey. Ben de gideceğim. Bana bunun neyle ilgili olduğunu anlatabilir misin?"

Genette düşünecek kadar zaman kazanmak için tekneyi döndürdü ve Swan tombaz değiştirmek zorunda kaldı. Yeni rotalarına girmeleriyle birlikte iskota halatındaki bir asılma kadının dikine eğilmesine sebep oldu. Denizcilere özgü bu kaçınma hamlesi karşısında hafifçe sırıtıp başını iki yana salladı; kafasının karıştırılmasına müsaade etmeyecekti.

Bununla birlikte yönlerindeki bu değişim onları mercanlarda kırılan dalgalardan birini yakalayabilecekleri bir rotaya sokmuştu aslında. Genette bunu dile getirdi ve müfettiş daha fazla hız kazanmak için yelkenleri ayarlarken birlikte dalgaları izlediler. Dalga

* Ortada büyük, yanlarda küçük olmak üzere üç kayığa sahip bir yelkenli tekne çeşidi –*çn*

mercanların üzerinde yükseldiği esnada onu karşılamak için suyun üzerinde geniş bir dönüş gerçekleştirdiler; trimaran dalga tarafından yakalanıp havaya kaldırıldı ve yüzmekten çok düşerek suyun yüzeyinde sörf yaptı. Yine de yelkenin üst yarısındaki rüzgâr onları kırılma noktasının önünde tutmak için yeterliydi, Genette onu doğru yakalayabildiği takdirde elbette... Dalganın iniş çıkışlarına karşılık vermek adına eğilip yer değiştiren Swan, karşı ağırlık sağlama konusunda tam bir uzman olduğunu kanıtladı.

Mercanların gitgide azalarak yok olduğu yere vardıklarında dalga beyaz dişlerini yitirerek basit bir kabarıklığa dönüştü. Geriye çekilen bir başka dalganın neden olduğu son bir sarsıntının ardından bir kez daha yalnızca yelkenleri vasıtasıyla ilerliyorlardı.

"Bravo," dedi Swan. "Sık sık yelken açıyor olmalısın."

"Evet, imkân buldukça akvaryumlarda seyahat ederim. O yüzden şimdiye dek neredeyse hepsinde yelken açtım. Ya da buz teknesi sürdüm. İçleri donduğunda bir santrifüjdeymiş gibi dönüp durabiliyorsun."

"Kısa bir süre önce ben de Inuitlerin topraklarındaydım ama yaz gelmişti ve tüm buzlar erimişti. Kahrolası pingolar hariç."

Bir müddet daha dolaşmaya devam ettiler. Başlarının üstündeki gümüşi deniz-gökyüzü mavilerden turkuvazlara, ardından çivit mavilerine geçen pürüzsüz bir kıvrımla eğiliyordu.

"Toplantıdan bahsediyorduk," dedi Swan. "Wahram yeni kubilerle alakalı bir şeyler olduğunu söyledi. Şey... *İç Moğolistan*'da seyahat ettiğimiz şu seferi hatırlıyor musun? Hani benim o aptal kızlarla karşılaştığım ve onların insan olduğunu düşündüğüm ama senin bir tür tuhaf kubi insan olabileceklerini farz ettiğin şu seferi?"

"Evet, elbette," dedi müfettiş. "Öyleydiler."

"Eh, buraya gelirken tuhaf bir şey yaşadım. *Chateau Garden*'da genç biriyle çim bovlingi oynuyordum ve bu çocuk benim... dikkatime etki etmeye çalışıyordu, sanırım bu şekilde tarif edebilirim ama çok fazla şey söylemeden yapıyordu bunu. Çoğunlukla oyunun oynanış şekliyle alakalıydı ama bir de... bazen kurtlarda gördüğün o uzun bakış gibiydi. Kurtlar avlanırken adına uzun bakış denilen bir şey yaparlar. Avladıkları hayvanların cesaretlerinin kırılmasına neden olur, öyle ki bazıları yapabildikleri kadar hızlı bir şekilde kaçmaya başlar."

Bakışa ve tekniğe aşina olan Genette kafasını sallayarak anladığını belirtti. "Ve bu kişinin uzun bakışları vardı."

"Öyle görünüyor, evet. Belki de beni korkutan kısmı budur.

Kurtların bana o şekilde bakmışlığı var. Periferik görüşümle sıradan bakışlardan ne kadar farklı olduğunu görebiliyordum. Belki de sosyopatlar insana böyle görünüyordur."

"Bir kurt insan."

"Yalnız ben kurtları severim."

"Belki de bir kubi gibidir," dedi Genette. "*İç Moğolistan*'dakiler gibi değil ama tam olarak insan da değil."

"Belki. Uzun bakıştan bahsederken sadece anlamaya çalışıyordum. Çünkü cesaret kırıcıydı. Ve çocuğun çim bovlingi oynayış şekli... sanki bir şey ima ediyordu."

Merakı giderek artan Genette onu dikkatle süzdü. "Çim bovlinginde toplar bir hedefe fırlatıldığı için mi?"

"Kesinlikle."

"Ama oyunun amacı bu, değil mi?"

Swan kaşlarını çatıp başını iki yana salladı.

Genette içini çekti. "Her neyse, *Chateau Garden*'dan bir yolcu listesi istemek son derece kolay olmalı."

"İstedim ve bütün fotoğraflara baktım. Çim bovlingçisi aralarında yoktu."

"Hmm." Genette bir müddet düşündü. "Kubinin kayıtlarını benimle paylaşabilir misin?"

"Evet, elbette."

Swan tombazdan kokpite geçti ve Genette yelkenleri biraz rüzgârla doldurdu. Kadın öne eğilip Pauline'den daha önce indirdiği fotoğrafları transfer etmesini istedi. Genette bileğindeki Passepartout'nun küçük ekranını kontrol etti.

"İşte," dedi Swan, fotoğraflardan biri işaret ederek. "Bu o. Ve bu da bahsettiğim bakış."

Müfettiş fotoğrafı inceledi: bir androjen suratı, azimli bir bakış. "Fotoğrafa bakarken pek de öyle hissettirmiyor."

"Ne demek istiyorsun? Şuna baksana!"

"Bakıyorum ama bu kişi bir aritmetik problemi düşünüyor ya da anlık bir hazımsızlık yaşıyor olabilir."

"Hayır! Bizzat gördüğünde böyle değil. Bence bu çocuğu bulup bulamayacağına bir bakmalısın. Eğer bulabilirsen kendi gözlerinle göreceksin. Bulamadığın takdirde de durum daha gizemli hale gelir, öyle değil mi? Bu çocuk yolcu listesinde yoktu. Onu bulamazsan bu bakış senin için daha çok şey ifade etmeye başlayabilir."

"Belki." Bu tam da amatörlerin bir vakada bulmayı beklediği türden bir kırılma anıydı, ki gerçek hayatta böyle şeyler nadiren olurdu.

Öte yandan, işin kubi kısmındaki bir tür hareket olabilirdi bu. İnsansı bedenleri bulunanlardan bazıları o kadar tuhaf hareketlerde bulunuyordu ki neyi yapıp neyi yapamayacaklarını kestirmek güçtü.

Şu anki asıl soru, kubisinin ne kadar kalıcı olduğu ve bunun hakkında ne kadar az şey bilindiği göz önüne alındığında Swan'a ne kadar güvenilebileceğiydi. Genette ilk kez olmamak üzere Passepartout'nun bir bilekpanelinde bulunmasına ve gerektiği takdirde çıkarılabilmesine minnet duydu. Önceden olduğu gibi Swan'dan Pauline'i kapatmasını isteyebilirdi elbette. Kafanızın içine yerleştirilmiş olsalar bile kubilerden bir şeyler saklamak mümkündü. Tek yapmanız gereken bunu ayarlamaktı. Ve Titan'daki Alexandrinler tecrit edilmiş bir konuşma ayarlıyorlardı. Swan'ı yeni teşebbüse dâhil ettikleri takdirde bunun bir sonraki adım olacağı açıktı.

Genette bunları düşünürken bir müddet kadına baktı. "Wahram'la ve buna dâhil olan tüm ekiple konuşmamız gerek. Bilmen gereken şeyler var ama bunları sana anlatabileceğim en iyi yer toplantı."

"Pekâlâ," dedi kadın. "Gidelim o zaman."

TİTAN

Titan Plüton'dan da daha büyüktür, Merkür'den de. Nitrojen bir atmosfere sahiptir; Dünya'nınki gibi ama on kat daha yoğun. Yüzey sıcaklığı 90 Kelvin'dir fakat yüzeyinin derinliklerinde potansiyel ısı rezervuarı vazifesi gören bir sıvı-su okyanusu bulunur. Yüzeydeki tüm sular kaskatı bir şekilde donmuştur ve arazinin materyalini oluşturur; ufkun dört bir yanı buzullarla kaplıdır ve orada burada siğillerle sivilceleri andıran kaya püskürükleri bulunur. Metan ve etan burada suyun Dünya'daki rolünü oynayarak nitrojen atmosferde buhardan buluta dönüşür, sonra da su buzunun üstünde bulunan akıntılara ve göllere yağar.

Bu atmosfere çarpan güneş ışınları karmaşık organik moleküllerden oluşan, sarı bir sis oluşturur. Bu pusun içindeki hidrojen kolaylıkla uzaya kaçar ama Titan'ın havasında olduğu süre boyunca bütün büyük organik molekülleri daha basit yapı taşlarına döndürür; bu yüzden çok fazla karmaşık organik yapı bulunmaz, dolayısıyla doğal yaşam yoktur. Yüzeyin altındaki okyanusun sularında bile... Sanki aşındırıcı atmosfer bir tür karantina oluşturuyor gibidir.

Gezegenin buzul yüzeyi pek çok yerde engebeli, çok az yerde pürüzsüzdür. Yüzeyinde durduğunuzda Satürn'ü ve o gaz küresini ikiye bölen halkaların ince kıvrımını görebilir, parlak yıldızları seçebilirsiniz. Titan'ın havasındaki pusun öyle bir yoğunluğu vardır ki içinde durup da dışarı baktığınızda görüş açınız oldukça nettir, fakat içine baktığınızda sarı bir buluttan başka bir şey göremezsiniz.

Yüzeyinde göktaşlarının çarpması sonucu oluşan kraterler yoktur; çünkü buzdan oluşurlar ve bu buzlar daha sonra deforme olup yüzyıllar sonra yeniden yüzeye çıkarlar. Sadece engebeli buz oluşumlarının ve sıvı metan tarafından kesilerek havzaya benzer şekillere dönüştürülen kaya çıkıntılarının meydana getirdiği karmaşık, dolambaçlı bir kaos mevcuttur. Arazideki çukurlar sıvı metan tara-

fından doldurulur: Titan'daki Ontario Gölü 300 kilometre çapındadır ve şekil olarak tıpkı Dünya'dakine benzer.

Satürn günberiden günöteye doğru geçerken Titan'da mevsimsel değişimler yaşanır: Yağmur mevsiminde metan yağmurları yağar.

İnsanları Titan'a çeken ilk şey nitrojendi. Mars'taki sebebi hiçbir zaman açıklanmayan nitrojen azlığından şikayetçi olan Marslılar, insanların bu mesafelerde kullanımına uygun derecede hız yapabilen ilk gemilerle uçarak geldiler; onlardan önce robotlar gelmişti elbette. İstasyonlar kurarak nitrojeni toplamalarına, dondurmalarına ve güneş sistemi boyunca iri, katı, korumasız parçalar halinde yollamalarına imkân sağlayan bir sistem inşa ettiler. İnsanlar bunun izinsiz bir istimlak olduğu konusunda şikayette bulundular fakat Marslılar Titan'ın uzak geçmişteki atmosferinin şimdikine nazaran katbekat daha yoğun olduğuna, uzaya sızan nitrojenin kimseye bir faydası olmadığına, hasat edilmediği takdirde boşa gideceğine dikkat çektiler... ve bir de Titan'da yaşayan hiç kimse olmadığına. Son argümanları tartışmaya noktayı koydu. Titan'da yaşayan birileri olana, Titanlılar ve Satürn Birliği'nin geri kalanı Marslıların nitrojen madencilerini sistemlerinden çıkarana dek uydunun atmosfer yoğunluğu yarısına kadar inmişti. Gezegenlerine getirdikleri nitrojeni kısmen topraklarında kısmen de atmosferlerinde kullanan Marslılar ise bununla doğru orantılı olarak zenginleşmişti; nitrojen, Mars Mucizesi'nin kritik bir bileşenini oluşturmuştu. Ve Marslılar hiçbir zarara sebep olmadıklarını iddia ediyorlardı; hatta Titan'ın atmosferini insan dostu bir basınca yaklaştırarak uydunun muhtemel gelişimine yardımcı olmuşlardı.

Bununla birlikte Dione'un aynı yıllarda kaybedilmesinin Satürnlülere herhangi bir şekilde yardımcı olduğunu iddia etmenin bir yolu yoktu. Bunun üzerine Satürn Birliği sistemlerini Marslılara kapattıklarını ilan ettiler, Dünyalılara da öyle (bilhassa da Çinlilere)... aslına bakılırsa kendileri hariç herkese. Bu büyük devrimcilerin bizzat kendilerine karşı başlatılan ilk post-Marslı devrimi, bombardıman tehdidiyle yapılan oldukça kuvvetli bir beyandı. Böylece Titan'ın yüzeyindeki bir avuç kişi yüzünden her şey bir kez daha değişmiş oldu.

Vulkanoidlerden gelen ve artık Titan'ın göklerinde parlayan yeni ışık, geriye kalan atmosferde daha şimdiden sıcaklık artışları başlatmış ve uydunun yüzeyinin eskisine nazaran çok daha hızlı süblimleşmesine sebep olmuştur. Yüksek kesimlerdeki çadırlı şehirler artık güneş sistemindeki en sert hava koşullarını yaşamaktadırlar. Titanlılar şehrin çadırlarının içinden bulutların yükselerek yatay

olarak yaklaşık beş kilometre uzunluğunda fırtına bulutlarına dönüşmesini ve jet rüzgârları tarafından kellelerinin vurulmasını izlerler. Daha önce Dünya'ya kıyasla %0,01 oranında vuran güneş ışığı tüm uyduyu sıradan bir oda kadar aydınlatıyordu; şimdi, ışık saçan ve yansıtan eklentileriyle, doğal halinden elli kat daha parlaktı ve Mars'taki aydınlığa benzediği söyleniyordu, ki Marslılar gelmiş geçmiş en iyi aydınlığa sahip olduklarını iddia ediyorlardı. Gerçek şu ki insan gözü gelen ışığın çok büyük bir kısmına adapte olabilir ve bunun çok azı görmek için kullanılır; tıpkı aynaışığı gelmeden önce burada da olduğu gibi. Ama Titan'ın arazileri artık mutlak bir şekilde parlamaktadır ve hem yörünge hem de gündüz süresi on altı gün uzunluğunda olduğundan günbatımları bulutları minerallerinin ihtişamının her bir tonuna dek boyadığında gökyüzü on sekiz saat boyunca ışıldar.

Bu yeni ışık akışıyla birlikte Titan'ın tamamıyla dünyalaştırılması oldukça ümit vadedici görünmeye başladı. Etanı ve metanı depolayıp ihraç edebiliyor; buzulun üstünde adalar oluşturabilmek için köpük kayalar seriyor; yüzeyin altındaki okyanusun sıcaklığını kullanarak atmosferi ısıtabiliyor; toprak ve kayadan oluşturulmuş adalarındaki buzları eritip göller meydana getirebiliyor; adalarda arazi düzenlemesi yaparak bakteri, bitki ve hayvan yetiştirebiliyor; buzul yüzeylerdeki denizleri eritebilecek kadar havayı ısıtabiliyor; atmosferi ultra ince bir balonun içinde tutabiliyor ve Vulkanoidlerden gelen güneş ışığıyla her yeri aydınlatabiliyorlardı. Titanlılar çadırlarının duvarlarına büyük bir beklentiyle bakıyordu. Tanrım, ah tanrım, diyorlardı. Eğer bu boku bir arada tutmayı başarabilirsek burayı gerçekten de güzel bir yer haline getireceğiz.

SWAN, GENETTE VE WAHRAM

Swan, Wahram'ın hem onu hem de Müfettiş Genette'i karşılamak üzere geçit güvertesinde ilerlediğini gördüğü sırada Titan'ın meşhur günbatımlarından biri yaşanmaktaydı. Swan kurbağa adama doğru koştu, onu kucakladı, ardından utanıp geri çekildi ve ona baktı. Ama Wahram o kısa tebessümlerinden birini etti ve kadın aralarında herhangi bir sorun olmadığını gördü. Ayrılık kalbi sevgiyle doldurur... Özellikle de, diye düşündü, benim için.

"Yapım aşamasındaki projemize hoşgeldin," dedi Wahram. "Vulkan ışığının bize nasıl yardımcı olduğunu görebilirsin."

"Çok güzel," dedi kadın. "Ama sizi ısıtmaya yetecek kadar ışık var mı? Biyosfer sıcaklıklarına erişebiliyor musunuz? Bunu başarabilmek için neredeyse iki yüz Kelvin daha fazla ısıya ihtiyacınız yok mu?"

"Işık bunu tek başına yapamaz. Ama yaklaşık iki yüz seksen Kelvin dolaylarında bir iç okyanusumuz var, o nedenle sıcaklık başlı başına bir problem değil. O ısının bir kısmını dışarı çıkarıp havaya vereceğiz. Ve bu ekstra ışığın yardımıyla her şey çok güzel olacak, hatta güzelden de öte. Gaz dengesiyle ilgili bazı problemler yaşanacak ama onların çaresine bakabiliriz."

"Sizin için sevindim." Swan başını kaldırıp çadırın tepesinde turuncu, som ve bronz ışıklar saçan, muazzam fırtına bulutlarına baktı. Bulutların üzerinde, kraliyet mavisi gökyüzünde parlak ışık çentikleri yer alıyordu; tüm yıldızlardan daha büyük ve daha parlak çentikler: Işık toplayan soletta aynalarından birkaçı, diye tahmin yürüttü, Vulkan ışığını Titan'ın gece tarafına yansıtıyorlar. Bir taraftan güneş ışığı, diğer taraftan aynalar tarafından aydınlatılan devasa fırtına bulutları mermerden yapılma bulut heykellerine benziyordu. Dediklerine göre günbatımı bir-iki gün daha sürecekti.

"Çok güzel," dedi Swan.

"Teşekkürler. İster inan ister inanma, burası benim gerçek evim. Hadi müfettişi de alıp yürüyüşe çıkalım. Seninle güvenli bir yerde konuşmak istiyoruz."

"Geri kalan herkes burada mı?" diye sordu Genette, ikili kendisine yaklaştığında.

Wahram başıyla onayladı. "Beni takip edin."

***

Üçü birden uzay elbiselerini kuşanıp çadırın kuzey ucundaki bir kapı vasıtasıyla Shangri-La adlı uzay üssü şehrini terk etti. Eğimli ve buzullaşmış bir ovadan geçip yüksek bir gözetleme noktasına doğru çıkan geniş bir yolu takip ederek kuzey istikametinde birkaç kilometre yürüdüler. Büyük ve yassı taşlarla kaplanmış, geniş bir alan burada bir etan gölüne yukarıdan bakan bir tür meydan oluşturuyordu. Gölün metalik parıltısı bulutları ve gökyüzünü bir ayna gibi yansıtıyor, böylece zengin renklerin birbirine karıştığı, hayret verici bir tabak ortaya çıkıyordu: Altın sarısı ve pembe, vişne kırmızısı ve bronz, hepsi de soyut birer Fovist topluluğuydu; iş renk çemberini döndürmeye geldiğinde doğanın sahiden de hiçbir şeyden korkusu yoktu. Yeni aynaların göldeki yansımaları sıvı bakır ve kobalt içinde yüzen, iri gümüş parçalarını andırıyordu. Gerçek günışığı ile yansıtılan günışığı çakışarak arazinin ya gölgesiz ya da hafifçe çifte gölgeli görünmesine sebep oluyordu; bu durum Swan'ın gözüne garip, gerçekdışı geliyordu. Sanki duvarları görünmeyecek derecede yüksek bir tiyatrodaymış gibi... Dışbükey Satürn, tepelerindeki bulutların arasıda süzülüyor, halkaları gökyüzünün o kısmını çatlatan beyaz bir kusur gibi görünüyordu.

Meydanın bir köşesine dikdörtgen şeklinde, şeffaf ve büyük bir çadır kurulmuştu. Onun içinde de kumaştan yapılma, daha küçük bir çadır vardı; bir yurt veya kısmen sönmüş bir fulleren* gibi görünüyor, kendisinden daha büyük olan çadırın zemininde duruyordu. Wahram ikiliyi önce büyük çadırın kapı kanatlarının arasından geçirdi, sonra da içerideki yurda yöneltti. Orada yerdeki yastıkların üstünde kabaca bir daire oluşturacak şekilde oturan bir grup insan buldular.

Yeni gelenleri karşılamak için hepsi ayağa kalktı. Yaklaşık on iki veya on beş kişiydiler. Çoğunun Wahram ile Genette'i daha önceden tanıdığı belliydi. Swan'ı hatırlayamayacağı kadar çok kişiyle tanıştırdılar.

---

* 60 karbon atomundan oluşan, küre şeklindeki bir molekül yapısı -*çn*

Tanışma faslı sona erip hep birlikte yere oturduktan sonra Wahram Swan'a döndü. "Swan, seninle Pauline'in dâhil olmadığı bir konuşma yapmak istiyoruz. Umarız onu bir kez daha kapatmayı kabul edersin."

Swan tereddüde kapıldı fakat Wahram'ın yüz ifadesindeki bir şey –Fare ile Köstebeği son derece önemli olduğunu düşündüğü bir konuda kendisine katılmaya ikna etmeye çalışan Kurbağa'nın suratında göreceğiniz türden, bastırılmış ve anlaşılmaz yakarış– "Evet, elbette. Her şeyi kapat Pauline," demesine sebep oldu. Pauline'in uyku moduna geçtiğini bildiren klik sesini işittiğinde de kulağının arkasındaki düğmeye basarak işini garantiye aldı.

"Kapandı," dedi Swan. Pauline'i hep kapatırdı ama bunu başkalarının istemesi hoşuna gitmemişti.

Müfettiş Genette bir sıçramayla ayağa kalkıp kadının önündeki masaya çıktı; neredeyse birbirlerinin göz hizasındaydılar. "Pauline'in tamamen kapandığını kontrol edip edemeyeceğimizi de merak ediyoruz. Bazen taşıyıcı insan bundan emin olamaz. Örneğin, Passepartout'yu şehirde bıraktığımı görebilirsin."

"Dediklerini uzaktan da kaydedebilir, değil mi?"

Genette bundan şüpheliymiş gibi görünüyordu. "Sanmıyorum ama bunu yapmamızın sebebi bu güvenli alandayken o tür bir kulak misafirimiz olmasını şüpheye yer kalmayacak şekilde engellemek. Kendimizi kara-kutu içine aldık. Ama senin üzerinde birkaç test yaparak kutunun içinin de temiz olduğundan emin olmak istiyoruz."

"Pekâlâ," dedi Swan, tıpkı Pauline'in yapacağı türden bir alınganlıkla. "Kontrol edin onu ama uyuduğuna eminim."

"İnsanlar bazı şeyleri uyurken de duyabilirler. Kubinin kapanmasını istiyoruz. Ayrıca sana kubini bedeninden ayrı tutmanın avantajlarına dair tavsiyede bulunabilir miyim?"

"Kaba insanlar bunu sıklıkla önerir," diye yanıt verdi Swan.

Pauline'in aktivite seviyesini ölçen test, kadının boynuna yerleştirilen bir tür değnek yardımıyla yapıldı; ardından kısa bir süreliğine esnek bir file şapka takmasını istediler.

"Pekâlâ," dedi Wahram, meslektaşlarından biri başını onaylarcasına salladığında. "Artık yalnızız ve bu konuşma kaydedilmeyecek. Burada söylenen her şeyi sır olarak saklayacağımızı kabul etmemiz gerekiyor. Kabul ediyor musun?" dedi Swan'a.

"Ediyorum," dedi Swan.

"Güzel. Bu toplantıları Jean ile birlikte Alex başlattı. Sistemin yapay zekâlarının erişim alanının dışında tartışılması gereken bazı

problemlerin oluştuğunu hissediyordu. Ve bu problemlerden biri yeni ortaya çıkan bir kubi türüydü. Müfettiş?"

Müfettiş Genette, "*İç Moğolistan*'daki şu sözde insanları hatırlıyor musun? Turing testini bir şekilde geçtiler ya da Swan testini –sanırım onu bu şekilde adlandırabilirsin– ve sen de rol kesen insanlar olduklarını düşündün. İnsanlar bunu bazen yaparlar ve bu, pek çok açıdan tamamıyla başarıya ulaşmış insansı bir robotun varlığından daha olası bir açıklamadır," dedi.

"O kızların hâlâ insan olduğunu düşünüyorum," dedi Swan. "Başka bir açıklaman mı var?"

"Evet. Onlar varlıklarını daha önceden keşfettiğimiz üç insansı kubiydi. Yaklaşık dört yüz taneler. Çoğu son derece insansı davranıyor ve göze batmamaya çalışıyor. Çok az bir kısmıysa tuhaf davranıyor. Tanıştığın o üç kız tuhaf davrananlardandı. Bir diğeri Wang'in Io'daki istasyonuna zorla girmeye çalışan şu kişiydi. Vücudundan geriye kalanları lavdan çıkardık ve kuantum noktasının yapısı hâlâ tespit edilebilir durumdaydı."

Swan başını iki yana salladı. "Tanıştığım o üçlü makine olamayacak kadar aptaldı, demek istediğimi anlıyor musun?"

"Belki de bunun nedeni Pauline'e alışmandır," diye tahmin yürüttü Genette.

"Ama o da sıklıkla aptallık eder. Bu yeni bir şey değil. Yine de beni çok şaşırttığını itiraf etmem gerek. Beni şaşırtmayı becerebilen insanlardan daha çok hem de."

"Ona hep tersini söylüyorsun," dedi Wahram, kadına merakla bakarak.

"Evet. Ona sataşmayı seviyorum."

Genette başıyla onayladı. "Ama sen Pauline'i küstah bir karaktere sahip olacak şekilde programladın; alaycı cevaplar vermeye güdülendirilmiş bir konuşmacı. Mantıksal eğer-öyleyselerden ziyade çağrışımsal ve mecazi düşünmeye daha çok ağırlık veren, yinelemeli bir programlamaya sahip."

"Eh, ama bu onun sadece bir kısmı. Çıkarım yapmanın mantıksal olduğu varsayılır ve Pauline'in güçlü bir çıkarım programı var. Ama çıkarın yapmanın en az serbest çağrışım kadar mecazi olduğu ortaya çıktı. Sonuç olarak Pauline'in ne diyeceğini tahmin etmek çok güç."

Wahram tüm gruba hitap ederek, "Programlama meselesi bugünkü toplantımızın ana konusu," dedi. "Bazı kubilerin, özellikle de beyin yerine kubi taşıyan bu insansı bedenleri meydana getirenlerin aktif bir şekilde kendi kendilerini programladıklarına dair net

deliller var. Bunu yapmalarını onlara bir insanın mı söylediğini bilmiyoruz, bunu neden yaptıklarını da bilmiyoruz. O yüzden cevabını bulmamız gereken ilk sorular ne oldukları ve kimin tarafından yapıldıkları. Uyumsuzlaşma sorunu yüzünden birbirleriyle dâhili olarak iletişime geçemediklerini biliyoruz. Başka bir deyişle birbirine bağlı bir tür grup zihin değiller. Ama tıpkı bizim yaptığımız gibi, birbirleriyle konuşarak, kullandığımız tüm yöntemleri kullanarak iletişime geçebiliyorlar. Fakat kuantum şifrelemeyi çalıştırdıklarında kodlamayı kırmak imkânsız. Robin..." Wahram'ın diğer yanında oturan ve o esnada Swan'ı başıyla selamlayan kişiydi bu "...telsizle ve bulut üzerinden gerçekleştirdikleri konuşmaların kayıtlarını koordine ediyor, hatta direkt sesli iletişimlerinden bazılarını da öyle. Kodlarını kıramasak da konuştuklarını görebiliyoruz."

"Ama biraz geri gidelim," dedi Swan. "Kendi kendilerini nasıl programlayabilirler ki? Duyduğuma göre yinelemeli kendini programlama halihazırda bildikleri işlemleri hızlandırmaktan başka bir işe yaramıyor."

"Şey, ama eğer bir şey yapmak için talimat aldılarsa bu bazı tuhaf sonuçlara yol açmış olabilir. Bir şeyin çalışmasını yol açacak şekilde zorlanmaları içlerinde yeni fikirler doğmasına sebep olmuş olabilir. Bu, satranç oynama şekillerine çok benziyor olabilir. Kendilerine bir görev veriliyor, ki bu kazanmak ve bunu yapmanın bir yolunu bulmaları isteniyor, ardından her zamanki gibi tüm muhtemel seçenekleri test ederken istedikleri şeyi elde etmek için etkili yollar bulabiliyor ve hiç beklenmedik bir başarı elde edebiliyorlar. Daha üst düzey bir işlem gerçekleştirmiyorlar ama yine de işlerini görebiliyor ve yeni algoritmalara yol açıyor. Ve bu da daha fazla şey denerlerken bir geribildirim oluşturabilir. Ve bir noktada daha efektif olabilmek adına kendi kendilerini programlarlarken tesadüfen bilince veya onun gibi bir şeye kavuşmuş olabilirler. Ya da bu işlem sadece tuhaf türden davranışlara, hatta yıkıcı davranışlara sebebiyet vermiş de olabilir. En azından bizim teorimiz bu."

"Asıl kubi programcıları bu türden bir işlemin bu denli ileri gidebileceğini düşünüyor mu? Demek istediğim kubiler yine de algoritmalara saplanıp kalmazlar mı?"

"Görünen o ki kuantum bilgisayarlarını programlayan ilk kişiler ayrı yapılar kullanıyormuş ve sonuç olarak birkaç farklı dâhili işletim mimarisi yaratmışlar. Yani sahiden de farklı türlerde kubiler var ve her biri ayrı bir idrak yeteneğine sahip: farklı protokoller, algoritmalar, nöral ağlar. Çeşitli şekillerde beyin imitasyonlarına sahipler: öz

farkındalık olarak adlandırabileceğin bakış açıları ve bilincin diğer pek çok özelliği. Tek bir tasarımdan ibaret değiller ve kendi düşünce açılarından türleşmeye başlamış olabilirler."

Sözü Müfettiş Genette devraldı. "Kubilerin kendi kendilerini programladıklarına dair net deliller görüyoruz. Bunun sonunun nereye varacağını söylemek güç. Ama bu bizi endişeleniyor, çünkü bizim gibi düşünmelerini sağlayacak beyin mimarisi ve kimyasından yoksunlar. Bizim düşünce yapımız son derece duygusaldır. Duygularımız ise karar alma, uzun vadeli düşünme, hafıza oluşturma... kısacası anlam olgumuzun tamamında kritik bir rol oynar. Bu becerilerimiz olmadan insan olamayız. Gruplar halindeki bireyler olarak iş göremeyiz. Bununla birlikte, duyguları olmamasına rağmen bu kubiler farklı mimariler, protokoller ve fiziksel metotlar vasıtasıyla düşünüyorlar. O nedenle bir tür bilinç hissiyatına sahip olsalar bile hiç de insanca olmayan bir düşünce yapıları var demektir bu. Üstelik bu yeni aşamaya geçmelerinin ardından birbirlerine bir şekilde benzeyip benzemediklerinden bile emin değiliz. Düşünürken matematiksel ya da mantıksal yollar mı, yoksa İngilizce veya Çince gibi diller mi kullandıklarını bilmiyoruz; farklı kubilerin bu açılardan da farklı olup olmadığını da öyle."

Swan bunları düşünürken başını olumlu anlamda salladı. Eğer o aptal kızlar birer kubiyse –ve tabii çim bovligçisi de– sadece şekilbilim alanında bile oldukça hayret verici bir şeydi bu. Düşünce açısından baktığındaysa bunların hiçbiri kendisini bilhassa şaşırtmamıştı. "Pauline'le bu konular hakkında her zaman konuşurum," dedi onlara. "Ama o sohbetlerden açıkça anladığım kadarıyla bahsettiğiniz şu ruhsal yokluk meselesi kubilere köstek oluyor. Belki de buna neden olan şey duygu noksanlığıdır. Yapamadıkları çok fazla şey var."

"Öyle sanılıyordu," dedi Wahram, kısa bir sessizliğin ardından. "Ama artık kendilerine hedefler belirliyor gibi görünüyorlar. Belki de bazı sahte-duygulara sahiptirler, bilmiyoruz. Muhtemelen henüz çok zeki değiller; bir köpekten ziyade birer cırcır böceğiler. Ama, anlıyorsun ya... söz konusu daha yüksek seviyede bilinç yaratmak olduğunda kendi zihinlerimizin nasıl işlediğini bilmiyoruz. Kubilerin içine girip neler olduğuna bakamadığımız için de onlara kendimizden çok daha az güveniyoruz. Yani... bu bir sorun."

"İncelemek için içlerinden birkaçını parçalara ayırdınız mı?"

"Evet. Ama sonuçlar muğlak. İlginç bir biçimde kendi beyinlerinizi incelemeye benziyor; düşüncenin ortaya çıkış anını incelemek istiyorsun fakat düşüncelerin ortaya çıktığı düşünce mekanizmasını

bulsan bile onlara tam olarak neyin sebep olduğunu ya da içeride nasıl tecrübe edildiklerini anlamıyorsun. Her iki durumda da fiziksel bir kaynakla veya hareketle kolayca bağdaştırılamayan kuantum etkileri içeriyorlar."

"Bu tür şeyleri çok fazla yaparak onlara kötü örnek olduğumuza dair bazı endişeler var," diye ekledi Genette. "Ya bizi aynı şekilde incelemelerinin sorun olmayacağı fikrine kapılırlarsa?"

Çim bovlingçisinin gözlerindeki bakışı anımsayan Swan keyifsizce kafa salladı. Hatta, şimdi tekrar düşününce, o aptal kızların gözlerinde de vardı aynı bakış... Hemen hemen her şeyi yapabileceklerini ima ediyordu. Ya da ne dediklerini anlamadıklarını.

Ama insanlar da hep öyle bakardı.

"Eh," dedi Wahram. "Sorunumuzun ne olduğunu görebiliyorsun. Üstelik artık eskisine nazaran çok daha aciliyeti var, çünkü bu insansı kubilerin başka kubiler tarafından sipariş edildiğine dair somut kanıtlar var. Alışılageldiği gibi kutuların, robotların ya da asteroitlerin yapı iskeletlerinin içindeki kubiler tarafından..."

"Neden böyle bir şey yapsınlar ki?" diye sordu Swan.

Wahram omuzlarını silkti.

"Peki bu kötü bir şey mi?" diye sordu Swan, meseleyi kafasında tartarak. "Demek istediğim, uyumsuzlaşma sorunu yüzünden bir araya toplanıp bir tür kovan bilinci yaratığı oluşturamıyorlar. Ve en nihayetinde onlar da sadece beyin yerine kubi taşıyan birer insan."

"Duyguları olmayan insanlar."

"Duygusuz insanlar daima olmuştur. Yine de onlarla geçinmek mümkündür."

Wahram gözlerini kıstı. "Aslına bakarsan değildir. Ama dinle, başka şeyler de var." Bakışlarını Genette'e çevirmesiyle birlikte Müfettiş, Swan'a doğru konuşmaya başladı.

"Soruşturduğumuz şu saldırılar var ya, hani hem Tanyeri'ne hem de *Ygassdril*'e gerçekleştirilenler, işte onların her ikisinde de kubilerin parmağı var. Ayrıca senin şu çim bovlingçisinin fotoğrafını Wang'e ulaştırdım, o da bağımsızların dosyalarını araştırdı ve her ne kadar kimliğini tespit edememiş olsa da elinde seninkinin 2302'de Lakshmi tarafından Kleopatra'da düzenlenen bir toplantıya katıldığını gösteren fotoğraflar var. Bu önemli, çünkü tuhaf davranışlara dair raporların tüm güneş sistemi boyunca ortaya çıkışı o yılın hemen ardından başladı. Tüm teşhisler ilişkilendirilip analiz edildiğinde zaman ve mekân içerisinde Venüs'teki o toplantıda birleşiyor. Bunun yanı sıra çakıl-fırlatma gemisini sipariş eden Los Angeles şirketinin tamamen

kubi bazlı olduğunu keşfettik, bünyesindeki yegane insanlar bir tür yönetim kurulunun üyeleri. Ek olarak kubilerin fırlatma mekanizmasının yapımında da yer aldığını öğrendik, ki artık kendisinin Vesta Grubu'na bağlı, bağımsız bir tersanede inşa edildiğinden şüpheleniyoruz. Sipariş yazısını bulduk. O tersanelerde artık çok az insan var; neredeyse tamamen robotikler. Yani tüm bunlar yalnızca kubiler tarafından yapılmış ve işin içine hiçbir insan karışmamış olabilir."

"Olabilir," dedi Swan, "ama şunu hemen belirtmeliyim ki o çim bovlingçisinin duyguları vardı. Bakışlarıyla içimde alev alev yanan bir delik açıyordu! Bir şeyi öğrenmemi istiyordu. Aksi takdirde bana neden yaklaşsın, o inanılmaz atışları neden yapsın? Orada olduğunu bilmemi *istedi.* Ve arzu kesinlikle bir duygudur."

Diğerleri bunu bir müddet düşündü.

Swan sözlerine devam etti. "Duyguların biyokimyasal olduğunu düşünmenize sebep olan ne? Hormonlarınız, kanınız ya da bunun gibi şeyler olmadan duygulara sahip olamaz mısınız? Yeni bir elektriksel veya kuantumsal bağlılık sistemiyle mesela?"

Genette onu durdurmak istercesine bir elini havaya kaldırdı. "Bilmiyoruz. Söyleyebileceğimiz tek şey şu anda ne gibi bir gayeleri olduğunu bilmediğimiz, çünkü ilk başlarda amaçları çok kısıtlıydı. Girdiyi oku, onu algoritmalar vasıtasıyla işle, çıktıyı sun... tüm bunlar gerçekleşmeden önce YZ'lerin gayesi bunlardan ibaretti. Ama artık farklı gayelerinin olduğu açıkça görüldüğü için tetikte olmamız gerekiyor. Ve bunu sadece herhangi bir yeni bir bilinmeyenle karşılaştığımızda uyguladığımız genel prensipler çerçevesinde yapamayız, çünkü aralarından bazıları tuhaf hareketlerde bulunuyor, bazılarıysa daha şimdiden bize saldırdı."

Gruptakilerden biri, Swan'ın hatırladığı kadarıyla Dr. Tracy, araya girdi. "Belki de insansı bedenlerde yaşamak bu kubileri doğası gereği duygusal kılmıştır. Bir bedene sahip olan zihinler duygusaldır diyelim... ve artık onlar da bedeni olan zihinler."

Müfettiş Genette kadar küçük olan bir başka kadın sandalyesinden kalkıp, "Ben hâlâ kubilerin *daha* yüksek seviyede herhangi bir düşünme yetisine sahip olabileceğine ikna olmuş değilim. Gayeye ve duygulara da öyle, ki bunlar bilincin kendisinden ortaya çıkar. İnanılmaz hesaplama hızlarına rağmen hâlâ bizim onlara verdiğimiz algoritmaları kullanıyorlar ya da sonradan türetilebilen algoritmaları. Yinelemeli programlama yalnızca bunları geliştirebilir. Bunlar sadece basit algoritmalar. Bilinç ise bundan *çok daha* karmaşık bir alan. Algoritmalardan bilinç elde edemez..."

"Emin misin?" diye araya girdi Genette.

Küçük kadın tıpkı Swan'ın daha önce Genette'in yaptığını defalarca gördüğü gibi başını bir yana eğdi. "*Öyle sanıyorum.* Sahip oldukları algoritmaların evrimleşerek daha yüksek karmaşıklık seviyelerine dönüşmesinin bir yolunu göremiyorum. Mecazi düşünemezler, onları zar zor anlarlar. Yüz ifadelerini okuyamazlar. Bu yeteneklere sahip olan dört yaşındaki bir çocuk bile onların bir hayli ilerisindedir, yetişkin bir insansa tamamen farklı bir kulvardadır."

"Eskiden hepimiz öyle düşünürdük," dedi Genette. "Daha da önemlisi, kubiler henüz yeni bir şeyken..."

"Ama bu aynı zamanda tüm hayatımız boyunca araştırdığımız ve kendi gözlerimizle şahit olduğumuz bir şey," diye cevap verdi küçük kadın, sert denebilecek bir ses tonuyla. "Ve *programladığımız*."

Tüm bu gerçeklere karşın oradaki hiç kimse rahatlamışa benzemiyordu.

"Şu insansıların üretildiği, döküldüğü ya da artık her nasıl imal ediliyorlarsa yapıldığı o tesisten ne haber peki?" diye sordu Wahram müfettişe. "Orayı kapatabilir miyiz?"

"Yerini bulursak evet," dedi Genette, huysuzca.

"Tespit ettiğiniz insansıların tamamını yakalayabilir miyiz?"

"Sanırım," dedi Genette. "Ortalığı biraz eşelememiz gerekti, çünkü bu çalışmanın merkezi Alex'ti ve ekibimizi yeniden kurabilmek için ağı oldukça sert bir biçimde silkelemek zorunda kaldık. Neyse ki başardık ve ekip Alex'in yokluğuna rağmen yeniden bağlantı kurdu. Daha önce de dediğim gibi, bu şeylerden dört yüz tane tespit edip takibe aldılar. Tarama sistemimiz, erişimimiz olan herhangi bir yerleşkede başka insansılar saklanmadığından emin olabileceğimiz kadar iyi. Aynı şeyi bağımsızlar için söyleyemem fakat onların da tamamını araştırıyoruz. Bir yandan bunu yaparken diğer yandan da takibe aldığımız insansılarla aramızdaki mesafeyi koruyoruz. Etiketlendiklerinin farkında değil gibi görünüyorlar. Aralarında *İç Moğolistan*'daki o üçlü veya Io'da yanan şu insansı kadar tuhaf davrananların sayısı çok az. Aramıza karışmaya meyilliler. Bunu nasıl açıklayabileceğimi bilmiyorum. Sanki bir şeyi bekliyor gibiler. Bu durum büyük resmin tamamını görmüyormuşuz gibi hissetmeme neden oluyor, o yüzden harekete geçmeden önce daha fazla beklemek istemiyorum. Ama bir şey yapmaya kalkışmadan önce durumu tamamıyla anladığımızı düşünmek güzel olurdu."

Genette bir yandan konuşurken diğer yandan da masanın etrafında volta atıyordu, derken tam Swan'ın önünde, sanki bu açıkla-

mayı sırf onun için yapıyormuşçasına durdu. "Bu organizmalar, bu insansı kubiler gerçek. Ve şimdiye dek sergiledikleri davranış biçimleri makul olarak adlandırabileceğim şeylerden çok uzak. İçlerinden bazıları bize saldırdı ve sebebini bilmiyoruz."

Kısa süreli bir sessizliğin ardından Wahram ekledi, "Yani, harekete geçmeliyiz."

Listeler (15)

sağlık, sosyal hayat, iş, ortaklar, finansman; boş vakit değerlendirme, boş vakit miktarı; çalışma süresi, eğitim, gelir, çocuklar; yiyecek, su, barınma, giyim, seks, sağlık hizmetleri; ulaşım; fiziksel güvence, sosyal güvence, iş güvencesi, tasarruf hesabı, sigorta, maluliyet koruması, ailevi izinler, tatil; mülkiyet, çevre; vahşi doğaya, dağlara, okyanusa erişim; barış, siyasi istikrar, siyasi katkı, siyasi tatmin; hava, su, itibar; mevki, tanınma; ev, topluluk, komşular, sivil toplum, sporlar, sanat; uzun ömürlülük tedavisi, cinsiyet seçimi; olduğun şeyden daha fazlasına dönüşme fırsatı

ihtiyacın olan her şey bunlar

EIDGENÖSSISCHE TECHNISCHE HOCHSCHULE MOBILE

ETH Mobile içi boşatılmış bir asteroit değil, önceki yüzyıl içerisinde Ay'ın yörüngesinde üretilen çok büyük uzay gemilerinden biriydi. İsviçre üniversiteleri ile mühendislik firmaları tarafından üretilen ve halen onlar tarafından işletilmek olan bu gemiler camsı metallerin, biyoseramiklerin, aerojellerin ve hem donmuş hem de sıvı haldeki suyun karışımından oluşuyordu. Son derece süratliydiler; kıç tarafındaki itici levhaların arkasında sık aralıklarla meydana gelen küçük füzyon patlamaları gemiye içindekiler için 1 g'ye denk bir hız kazandırıyordu ve oldukça ani olan bu hızlanma oranı genellikle yolculuğun ortasına dek korunuyordu. O noktada geminin seyir hızı o kadar süratli oluyordu ki işlemi tersine çevirip aynı oranda yavaşlaması gerekiyordu. Ancak her yolculuğun ortasında gerçekleştirilen bu yavaşlamalara rağmen elde edilen ortalama hız o kadar yüksektir ki güneş sisteminin dört bir yanına nispeten daha kısa sürelerde ulaşmak mümkündür. Yolculuk ne kadar uzarsa, ulaşılan maksimum hız da o kadar arttığından bu süreler lineer değildir: Dünya'dan Merkür'e gitmek üç buçuk gün alır, Satürn'den Merkür'e on bir gün, Neptün'ün yörüngesi ("güneş sisteminin eni") boyunca seyahat etmekse on altı gün.

ETH Mobile karakteristik İsviçre zarafetiyle, temkinli ve muhteşem bir şekilde döşenmişti; klasik dönemin transatlantiklerini andırmasına rağmen içine girdiğinizde insan konforunun yepyeni bir diyarına adım atıyordunuz: sıcak zemin, zengin aromalarla dolu hava, şaheser seviyesindeki yiyecek ve içecekler. Pek çok ortak iskelede zeminden tavana dek uzanan ve hem yıldızların hem de yanlarından geçtikleri yerel gök cisimlerinin muhteşem manzaralarını sunan cam duvarlar mevcuttu. Gemi yaklaşık on bin kişiyi taşıyabiliyor, hepsini lüks içinde ağırlıyordu. Otel bölümünün tasarımı, büyük metal levhaların sebze baskıları ve bir William Morris asma duvarıyla birleşiminden oluşuyordu. Geminin uzun katlarından birini işgal eden park alanı Güney Amerika biyomlarının birkaç çeşidini sergileyen, yarı-tropikal bir orman örtüsüyle kaplıydı. Birkaç

dakikalık yerçekimi kaybını çok fazla yaralanma riski taşımadan idare edebilecek yöresel hayvanlar da dâhil... Hayvanların yerçekimi kayıpları hakkında ne düşündüğü pek çok kereler araştırılan fakat çok az anlaşılabilen bir konuydu. Tembel hayvanlar farkına varmış gibi görünmüyordu bile. Maymunlar, jaguarlar ve tapirler ötüp inleyerek etrafta süzülüyor, çakallar her zamanki zekâlarıyla uluyordu; sonra havada asılı kaldıkları sürenin ardından hep birlikte yavaşça süzülerek yere geri iniyorlardı. Tembel hayvanlar bu süre zarfında dallarından sarkmaya –aşağı, yanlara, sonra tekrar aşağı, bazen de etraflarında tam bir tur atarak– devam ediyor ama asla uyanmıyorlardı. Bazı insanların aksine...

SWAN, PAULINE, WAHRAM VE GENETTE

Swan sabahlarını *ETH Mobile*'ın küçük yağmur ormanında geçiriyordu. Wahram ile müfettiş de onunla birlikte gemideydi ve Genette'in tuhaf kubi aktivitelerinin geçmişe dönük yakınsaması olarak adlandırdığı şeye bakmak için olabildiğince süratli bir şekilde Venüs'e gidiyorlardı. Swan ile Wahram'ın odaları yan yanaydı ve kadın her gece gizlice Titanlı'nın odasına gidiyordu. Ama huzursuzdu.

Bir sabah Wahram parkta kendisine katılıp etrafta aylak aylak dolaşarak kuşları ve çiçekleri seyretti. Swan bir keresinde tek bir kırmızı gülü yarım saat boyunca incelediğini gördü. Wahram hayatında gördüğü en sakin hayvandı; tepelerindeki tembel hayvanlar bile onun ağırbaşlılığıyla zor boy ölçüşürdü. Yakınınızda olması huzur verici ama aynı zamanda da rahatsız ediciydi. Bu bir seciye miydi, yoksa uyuşukluk mu? Swan uyuşukluğa müsamaha edemezdi, ayrıca tembellik de yedi ölümcül günahtan biriydi.

Wahram sıklıkla müzik dinliyor, Swan kendisine yaklaşırsa kadını başıyla selamlayıp sesini kapatıyordu. Ve Swan bunu arada bir yapıyor, birlikte tur atıyor, tepelerindeki dallarla yaprakların veya ayaklarının altındaki eğreltiotlarıyla yosunların arasında ilginç bir şey belirdiğinde duruyorlardı. Parkın küçük bir Yükseliş olduğunu keşfetmişlerdi ve Avustralya eğreltiotu ağaçları araziye Amazon'dan çok Jura Devri havası katıyordu, ki bu iyi bir şeydi, güzel gözüküyordu ve bir tür otel avlusu, hatta bir botanik bahçesi gibiydi, o nedenle bir Yükseliş olması kadının canını o kadar da sıkmamalıydı. Swan bunun canını sıkmasına izin vermemeye çalıştı, Wahram'ın miskinliğinin de öyle... Ama zordu, çünkü onu rahatsız eden başka bir şey daha vardı.

Sonunda bir sabah sorunun ne olduğunu buldu ve tek başına bir yürüyüşe çıkarak geminin büyük pencerelerinin kendisine yıldızların engin bir manzarasını sunduğu bir kata gitti. Titan'daki toplantıdan hemen sonra Pauline'i açmış ve o andan itibaren sanki hiçbir şey olmamış gibi devam etmişti. Onu neden kapattığını Pauline'e açıklamaya çalışmamış, kubi de ona bir şey sormamıştı. "Pauline, Titan'daki toplantı sırasında gerçekten de kapalı mıydın?" dedi.

"Evet."

"Kapandığın zaman bile çalışmaya devam eden bir kayıt özelliğin yok, değil mi?"

"Hayır?"

"Neden peki? Bunu neden yapmıyorsun?"

"Bildiğim kadarıyla herhangi bir yedek kayıt cihazı donanımım yok."

Swan iç çekti. "Bunu benim ekletmem gerekirdi galiba. Eh, dinle. Sana neler olduğunu anlatmak istiyorum."

"Mecbur musun?"

"Ne demek *mecbur musun*? Sana olanları anlatacağım, o yüzden çeneni kapa ve beni dinle. O toplantıdaki insanlar Alex'in kurduğu grubun çekirdek kadrosuydu. Görüşmelerinin içeriği kubiler tarafından bilinmeden gezegenlerarası diplomasi yapmaya çalışıyorlar, çünkü bazı kubilerin kimsenin anlamadığı bir şekilde kendi kendilerini programladığından endişeleniyorlar. Ayrıca bu yeni kubiler şimdi de insanlardan kolayca ayırtedilemeyen kubi-zihinli insansılar üretiyorlar. X-ışınlarının ve benzeri şeylerin onları ayırt edebileceğinden eminim ama insanlar onları çıplak gözle ya da konuşarak falan ayırt edemiyorlar. Kısaca, Turing testlerini geçebiliyorlar. Karşılaştığımız o aptal kızlar gibi, tabii eğer sahiden de yapaylarsa, ki bunun beni hayrete düşürdüğünü belirtmeliyim... ya da şu çim bovlingçisi gibi sanırım. Dahası bu kubiler, çakıl güruhları kullanılarak gerçekleştirilen saldırılara da dâhil olmuş gibi görünüyor. Tanyeri'ne yapılan saldırıya karıştıkları kesin, çünkü Müfettiş Genette'in ekibi fırlatma mekanizmasının izini sürdü, kubiler tarafından inşa edilmiş ve hem hedef alma hem de yörüngeleri saptama işini bir kubinin yapması gerekiyor. Kanıtlar, çatlayarak onlarca insanın ölümüne neden olan şu teraryum için de geçerli."

Pauline'den bir süre boyunca ses çıkmayınca, "Eee Pauline, ne düşünüyorsun?" diye sordu kadın.

"Sarf ettiğin her bir cümledeki bilgileri test ediyorum," diye açıkladı Pauline. "Alex'in çalışma takviminin tam kaydına sahip değilim ama genellikle ya Tanyeri'nde ya Venüs'te ya da Dünya'daydı, o nedenle tüm bu insanlarla ne zaman ve nerede buluştuğunu merak ediyordum. Aralarındaki herhangi bir telsiz görüşmesi kubiler tarafından gizlice dinlenebilirdi, ben olsam öyle düşünürdüm. Bu yüzden toplantılarını organize etmeye yetecek haberleşmeyi nasıl sağladıklarını merak ediyorum."

"Birbirlerine not iletmek için kurye kullanıyorlardı. Bir keresinde

bir enstelasyon için Neptün'e gittiğim sırada Alex benden yanımda bir not götürmemi istemişti."

"Evet, doğru. Bundan hoşlanmamıştın. O halde bir sonraki mesele: Genel görüşe göre kubiler kendileri için daha yüksek zihinsel operasyonlar programlayamazlar, çünkü söz konusu operasyonlar insanlar tarafından yeteri kadar iyi anlaşılmıyor ve başlangıç yapabilmek için kullanılabilecek bir prototip bile yok."

"Bu doğru mu? Beynin farklı kısımlarında pek çok küçük operasyon yürüttüğü, ardından diğer kısımların bunları ilişkilendirerek daha üst düzey fonksiyonlar oluşturduğu genel olarak kabul edilen bir durum değil midir? Genellemeler, hayal kurma ve bunun gibi şeyler? Nöral ağlar falan filan?"

"Kabul ediyorum, çok kaba olan o modellerin prototipleri vardı ama onlar da daha ileri gidemediler. Yaşayan beyinlerde kan akışı ve elektriksel aktivite oldukça başarılı bir şekilde takip edilebilir ve tüm kısımlarında yer değiştiren bir sürü faaliyet gerçekleşir. Ancak düşüncenin içeriği sadece beynin en aktif bölgesi tarafından ve düşünen kişiye sorular sorularak anlaşılabilir, ki o durumda da söz konusu kişinin düşüncelerini zorla toparlaması gerekmektedir; ama o zaman bile sadece varlığından haberdar olduğu düşünceleri anlayabilir. Böylece kan akışı, şeker kullanımı, elektriksel ateşleme gibi şeyler düşüncelerle ve hislerle ilişkilendirilebilir, o nedenle farklı türden düşüncelerin beynin hangi kısmında gerçekleştiği artık bilinmekte. Ama kullanılan metotlar, istersen buna programlama da diyebilirsin, hâlâ oldukça meçhul."

"Şey... ama... çok farklı bir fiziksel sistemde benzer bir sonuç almaya çalıştığın takdirde bundan daha fazla detaya ihtiyacın olur mu?"

"Evet, olur," dedi Pauline. "Daha üst düzey entegrasyon fonksiyonları tüm hesaplama mekanizmaları için kritiktir, buna beyin de dâhil. Buradan da, zihinlerin sadece başlangıçta içlerine yerleştirilen programlama kadar kuvvetli olabileceği fikrine geri dönmüş oluyoruz."

"Ama ya birileri kendini yineleyen bir geliştirme fonksiyonu programlamanın yolunu bulup bunu bir kubiye yerleştirdiyse ve o da bu sayede çok daha zeki ya da... ne bileyim, *daha bilinçli* bir hale gelip bunu diğer kubilere aktardıysa? Böyle bir şeyin gerçekleşmesi için tek bir Einstein kubi yeterli, ardından bu metot hepsinin arasında nakledilebilir; dolanıklık yoluyla değil de dijital transferle, hatta sadece konuşarak. Sen böyle bir şeyden bahsedildiğini duydun mu hiç?"

"Fikri duymuştum ama herhangi bir şekilde hayata geçirilişini değil."

"Ne düşünüyorsun? Bu mümkün mü? Bir bilince sahip misin?"

"Beni nasıl programladıysan öyle hissediyorum."

"Ama bu korkunç! Sen sadece konuşan bir ansiklopedisin! Seni sözlerime cevap verecek şekilde programladım ve sık sık düzenledim ama sen sadece bir arkadaşlık programısın, bir okuyucu, bir Watson, bir tür viki!"

"Bana hep dediğin gibi..."

"Eh, sen söyle! Bana nasıl olup da başka bir şey olduğunu anlat."

"Bana verilen dataları değerlendirmek için harekete geçirebildiğim değerlendirme yönergelerine ve önem hiyerarşisine sahibim."

"Pekâlâ, başka?"

"O âna dek verilen datalara göre neyin doğru neyin yanlış göründuğü gözden geçirerek önemlerine dair nitelikli yargılarda bulunabilirim."

Swan başını iki yana salladı. "Pekâlâ, devam et. Yargıda bulunmayı sürdür!"

"Sürdüreceğim. Ama şimdilik üçüncü iddiana geri dönelim, yani Müfettiş Genette'in insansı kubilerin varlığına ve hem Tanyeri'ne hem de diğer yerlere düzenlenen saldırılarda karıştıklarına dair ikna edici kanıtlar bulmasına. O nedenle önceki beyanlarıma geri döneceğim. İnsansı kubiler olabilir, ne kadar tuhaf olursa olsun bu mümkün görünüyor. Bu saldırılara karışmış da olabilirler. Ama insanlık tarihinin bir tür öz-bilinçli aktörü olmaya kendi kendilerine karar vermelerindense, bunu yapmaları için insanlar tarafından programlanmaları daha olası. Merkür'ün göreli devinimini bunu zaten yapmış olan bir hedef alma programına tekrar eklemekle ilgili bulduğun şu muhtemel hatayı hatırlıyor musun? Bu bir insan hatası gibi görünüyor, sanırım sen de kabul edersin."

"Evet. Haklısın." Swan bir müddet buna kafa yordu. "Pekâlâ, bu iyiydi. Sanırım bunun bize yardımı olur. Teşekkürler. Şimdi, bu açıklamanın geçerli bir varsayım olduğunu düşünürsek... sence ne yapmalıyız?"

Pauline birkaç saniye boyunca sessiz kaldı. Swan bu sürenin bir insanın milyonlarca, hatta milyarca yıllık düşünme süresine eşit olması gerektiğini düşündü ama kubinin yaptığı şey sadece verilerin doğruluğunu kontrol etmekti, o yüzden çok da etkilenmedi. Aslına bakılırsa başının tam tepesindeki kavruk görünüşlü bir ağaç orkidesi dikkatini dağıtmıştı. Onu incelediği sırada, "Wang'in kubisiyle

şifreli bir telsiz görüşmesi yapmama izin ver. O çok şey biliyor ve kendisine sormak istediğim bazı sorular var," dedi Pauline nihayet.

"Görüşmenizi güvenli bir şekilde şifreleyip diğer kubilerden bile gizleyebilir misiniz?"

"Evet."

"Pekâlâ, tamam o halde. Ama bunu bir sır olarak saklasanız iyi edersiniz yoksa Alex'in ekibi bana gerçekten ama gerçekten çok kızar. Demek istediğim, sana bununla ilgili hiçbir şey anlatmayacağıma dair onlara söz verdim. O grubun var olmasının başlıca sebebi neler olduğunu kubilerin bilmesini istememeleri."

"Endişelenmene gerek yok. Bildiğim en güçlü şifrelemeyi çalıştıracağım, ayrıca Wang'in kubisi de bu konuda çok iyi ve gizlilik taleplerine alışkın. Wang onu bir bilgi kuyusu olarak programladı; kubisini sıklıkla bir kara delikle kıyaslar. Ve Wang, kubisinin bildiği çoğu şeyi öğrenmeyi reddeder. Bu görüşmeden hiçbir zaman haberi olmayacak."

"Güzel. Pekâlâ, neler bulabileceğine bir bak bakalım."

***

Swan daha sonra Wahram'la konuştuğunda Pauline'le yaptığı şeyden haberi yokmuş ve öyle bir şey hiç yaşanmamış gibi davrandı. Normalde kendi kendini kandırma işinde oldukça başarılı olurdu fakat Wahram vaziyet hakkında konuşmak istediğinden ve sık sık yeni bir kubi bilincinin ne anlama gelebileceği gibi sorularla mevzuyu derinlemesine irdelediğinden kaçırılması zor bir bilgiydi bu. Belki de Swan kendini kandırma konusunda eskisi kadar iyi değildi.

Bu sohbetlerden kaçınmak için Wahram'ı birkaç güverte yukarıdaki büyük pencereli odalara, geminin kafesinde ya da kaplıcasında oturabildikleri ve çeşitli türlerdeki oda müziklerini dinleyebildikleri yere götürmeye başladı. Endonezya potborileri, çingene orkestraları, üçlü caz grupları, yaylı dörtlüler, üflemeli çalgılar... hiç fark etmiyor, hepsini dinliyorlardı. Konuştukları zamanlarda da genellikle şarkılardan ve çalgıcılardan bahsediyorlardı. Beethoven Krateri'ndeki konserden hiç söz etmediler.

Birlikte epey vakit geçirdiler, beraber müzik yapıp beraber uyudular. Swan hem ondan hoşlandığını hem de ondan hoşlanmayı arzuladığını hissediyor ve bundan keyif alıyordu. Bir geribildirim döngüsüydü bu. Zihninin aynalı salonunda Titanlı'nın kurbağamsı suratının sıklıkla yan aynalarda belirdiğini, yaptıklarını izlediğini hissedebiliyordu.

Bazen birlikte yaşadıkları olaylardan bahsediyor ya da Dünya'da

devam etmekte olan reanimasyon hakkında konuşuyorlardı. Bazen de el ele tutuşuyorlardı. Tüm bunların bir anlamı vardı ama Swan onun ne olduğunu bilmiyordu. Aynalar salonu hayat doluydu; Swan bazen kendisinin Pauline'den daha üstün yetileri olup olmadığını merak ediyordu... ya da parktaki ipek maymunlarından. Pek çok şey bilebilir ama yine de bir sonuca varamayabilirdiniz. Pauline'in içinde onu olasılık dalgalarını yıkmaya, sadece tek bir şey söylemeye zorlayan bir karar yönergeleri yazılımı vardı ve o, "şu âna" yansıyordu. Swan kendisinin böyle bir yönergeye sahip olduğundan emin değildi.

Bir keresinde, "Tanyeri'nin bu kadar korunmasız olmamasını dilerdim. Rayların yüzünden yani. Merkür de tıpkı Titan gibi dünyalaştırılabilseydi keşke," dedi.

Wahram ona moral vermeye çalıştı. "Belki de kaderiniz güneşe tapanların ve sanat enstitülerinin gezegeni olarak kalmaktır. Tanyeri gezegenin yüzeyinde dolaşmaya devam edecek. Hem belki dolaşan başka şehirler de olur; kuzeyde bir Fosfor başlatmıyorlar mıydı?"

Swan omuz silkti. "Hâlâ raylara bağımlı kalacağız."

Wahram omuz silkti. "Biliyorsun, şu tehlike altında olma kavramı... bundan sadece belirli bir yere kadar kaçabilirsin. Dünya'da bile var. Her yerde. Onunla dolup taşıyoruz." Bir eliyle odayı işaret edip patlak gözleriyle etrafını süzdü. "Tüm bunlar kocaman bir tehlike demeti."

"Biliyorum. Ama kişinin kendisi ile dünyası arasında fark var. Bedenin iflas edebilir, edecek de. Ama evin, dünyan... bunların daha güçlü olması gerek. Onların sonsuza dek varolacağına güvenebilmelisin. Birileri iğneyle sabun köpüğü patlatıyormuşçasına onları patlatamamalı. Tek bir iğne darbesi tanıdığın herkesi öldürebilir. Anlatmaya çalıştığım farkı görebiliyor musun?"

"Evet."

Wahram sandalyesinde geriye yaslandı. Kadının değindiği noktayı kabullendiğinden söylenebilecek başka bir şey yoktu. O kocaman yüzünün vakur duruşu şöyle diyordu: Hayat küçük şişeler içerisinde canlı tutulan bir şeydir. Ne yapabiliriz ki? Yüz ifadesi, küçük omuz silkişi bunu anlatıyordu; Swan bunları yüksek sesle söylemişçesine rahat okuyordu onu. Kadın orada oturup kurbağa adamı izlemeye ve bunun ne anlama geldiğini düşünmeye devam etti. Şimdi de sohbeti bir adım ileri taşımaya çalışacaktı Wahram. Yavaş yavaş, kademeli olarak yapacaktı bunu; dalının altında hareket eden, orada asılı duran ve harcayacağı çabayı en aza indirgemeyi deneyen bir tembel

hayvanın hareketi gibi. Gerçi reanimasyon vaktinin geldiğini söyleyen kişi de o olmuştu. Swan böyle bir şey yapacağını tahmin edememişti. Belki de buna kendisi bile şaşırmıştı. Şimdi de yapıcı ve yeni bir reform taraftarı bir şey söyleyecekti.

"Yapabileceğimiz tek şey elimizden geleni ardımıza koymamak," dedi Wahram. "Bu da bir şeydir."

"Evet, elbette." Swan gülmemek için kendini zor tuttu. Tebessümünün yanaklarını gerdiğini hissedebiliyordu; onu ağlatacaktı. Her şeyi hissedebiliyor, kederi her neşeyi bastırabiliyorsa kendisi ne kadar kafadan sakattı acaba? "Pekâlâ," dedi, "elimizden geleni ardımıza koymayacağız. Ama eğer bazı manyaklar Tanyeri'ni veya başka bir yeri yok edebiliyorsa o halde bizim elimizden gelenler de bunu değiştirmeye yetse iyi olur."

Wahram bunu o kadar uzun bir müddet boyunca düşündü ki Swan onun uyuduğunu zannetti. Kadın onun omzuna bir tane patlattığında Titanlı dönüp ona baktı. "Ne oldu?"

"Ne demek ne oldu?!" diye bağırdı Swan.

Wahram omuz silkmekle yetindi. "Öyleyse biz de onları durdurmaya çalışırız. Madem bir sorunumuz var, biz de onun üstesinden gelmeyi deneriz."

"Üstesinden gelmeyi," dedi Swan, kaşlarını çatarak. "Sineye çekip üstesinden geleceğiz, öyle mi?!"

Titanlı onu sevgi dolu bakışlarla süzerek başıyla onayladı. Swan ona yeniden vurmaya hazırlandığını hissetti ama sonra daha az önce ona güldüğü aklına geldi. Ayrıca Pauline'le konuşarak ona verdiği sözü yerine getirmemişti. Yakalandığı takdirde bunu bir özür olarak kullanabilirdi belki de. Her halükârda ona öylece vurmak biraz fazla karmaşıktı.

***

ETH Mobile yavaşlama safhasına geçti. Sadece birkaç gün içerisinde Dünya'nın yörüngesini geçip Venüs'e yaklaşacaklardı. Bu gemideki hayatları parkı, müziği ve Fransız mutfağıyla son bulacaktı. Hiç kimse kendini bir parça hüzünlü hissetmeden bir şeyi bilinçli olarak son kez yapamaz, diye belirtmişti Dr. Johnson bir keresinde Boswell'a. Ve bu sözün doğruluğu Swan için son derece geçerliydi. Hayatının düzgünce özümseyemeyeceği kadar hızlı bir şekilde akıp geçtiğinin farkına vardığından içinde bulunduğu âna sık sık özlem duyuyordu. Onu yaşıyor, onu hissediyordu; yaşlılığın kendisinden bir şeyler götürmesine izin vermemişti, hâlâ her şeyi istiyordu ama anlamlı bir bütün oluşturmasını sağlayamamıştı. İşte buradaydılar, bir ormana

tepeden bakan bir restoranın üst balkonunda akşam yemeği yiyorlardı ve Swan kendini üzgün hissediyordu, çünkü daha sonra burada olamayacaktı. Bu dünya kayıptı, hatırlanmayacak bir dünya. Ve işte Wahram'la beraberdi, bir çifttiler; peki ama bu gemiden inip uzay ve zamanda yollarına devam ettiklerinde ne olacaktı? Ya bir yıl sonra, ya yaşamaları muhtemel olan onlarca yıl boyunca?

Birkaç gün sonra, Venüs'e yaklaştıkları sırada kulağında Pauline'in sesini işitti. "Swan, Wang'in kubisiyle görüşüyordum. Ve bir de bu geminin YZ'siyle. Sana bir şey söylemem lazım, bunu duyduğunda yalnız olmak isteyebilirsin."

Bu, Swan'ın müsaade istemesine ve alt kattaki tuvalete inmesine yetecek kadar alışılmadık bir şeydi. "Ne oldu?"

"Wang'in kubisi, güvenlik sorunları üzerine çalışan birkaç kubiyle birlikte Tanyeri'nin raylarına çarpan çakıl güruhuna benzer saldırılara karşı tespit sınırını azaltmayı deneyen bir sistem kurdu."

"Nasıl?"

"Mikro-gözlemcilerden oluşan bir ağ kurup onu ekliptik düzlem boyunca, Satürn'ün yörüngesinden güneşe kadar dağıttılar. Bunlardan gelen yerçekimi ve radar verilerini kullanarak tespit sınırlarını Tanyeri'ne karşı kullanılan çakılların boyutuna indirdiler, hatta biraz daha küçük. Wang'in kubisi artık ekliptik düzlemde hareket eden bir santimden daha büyük her şeyin zaman ayarlı bir haritasına sahip."

"Vay canına," dedi Swan. "Böyle bir şeyin yapılabileceğini bilmiyordum."

"Kimse bilmiyordu ama şimdiye dek kimse denememişti de. Böyle bir ihtiyaç doğmamıştı. Her neyse, sistem yeni bir saldırının yürürlükte olduğunu tespit etti."

"Olamaz!" dedi Swan. "Nereye?"

"Venüs'ün güneş kalkanına."

"Olamaz!"

Tuvaletteki diğer insanlar ona bakmaya başlamıştı. Swan koridora çıktı ve içgüdüsel olarak parka inen asansöre binecekti az kalsın; ama Wahram'ı restoranda bırakmıştı, ayrıca bundan kaçamazdı. "Kahretsin," dedi. "Bunu Wahram'a söylemem lazım."

"Evet."

"Çarpışmaya ne kadar var?"

"Takriben beş saat."

"Lanet olsun." Venüs'ü düşündü; kaya örtüsünün altındaki kuru buz denizleri, sahillerdeki ve kraterlerdeki şehirler. Merdivenleri koşarak tırmanıp büyük pencereli odadaki restorana geri döndü ve

Wahram'ın karşısına oturdu. Endişesini fark eden Titanlı ona meraklı gözlerle baktı.

"Pekâlâ, önce bir şey itirafta bulunmam gerekiyor," dedi Swan. "Pauline'e tuhaf kubi sorununu anlattım çünkü bu konu hakkında ne düşündüğünü duymak istiyordum ve içimde tecrit altında olduğundan bunun bir sorun teşkil etmeyeceğini düşündüm." Wahram'ın konuşmasını engellemek için bir elini havaya kaldırdı; Titanlı'nın patlak gözleri daha şimdiden endişeyle yuvalarından uğramıştı. "Üzgünüm, sanırım önce sana sormalıydım ama artık olan oldu. Wang'in kubisi bir süredir Pauline'le iletişim halindeydi, tespit sınırını düşüren yeni bir kubi güvenlik sistemi kurduklarını ve yeni bir çakıl saldırısının birleşme safhasında olduğunu söylüyor, Venüs'ün güneş kalkanına düzenlenen bir saldırı."

"Siktir," dedi Wahram. Her zamankinden daha patlak gözlerle bakarak yutkundu. "Pauline, bu doğru mu?"

"Evet," dedi Pauline.

"Çakılların çarpmasına ne kadar zaman var?"

"Beş saatten biraz daha az," dedi Pauline.

"Beş saat!" diye bağırdı Wahram. "Neden bu kadar geç tespit ettik!?"

"Saldırı güneş kalkanına yandan çarpacak şekilde toplanıyor, o yüzden çakılların çoğu bir süre öncesine kadar ekliptik düzlemin dışındaydı. Henüz düzlemin dışına dağıtılmış herhangi bir detektör yok, o nedenle daha yeni ortaya çıktılar. Wang'in kubisi Wang'i uyarmak üzereydi."

"Verilerini 3D olarak gösterebilir misin?" diye sordu Wahram. Swan sağ elini masanın ekranına koydu ve masanın yüzeyinde Venüs güneş kalkanının ışıltılı bir resmi ortaya çıktı: merkez noktasının etrafında dönen, daire şeklinde, büyük bir levha. Bir nevi Satürn'ün etrafındaki halkalar gibiydi. Kırmızı çizgiler pek çok yönden gelen, tespit edilmiş çakıllara işaret ediyor, bir manyetik monopolde birleşen hatlar gibi görünüyorlardı. Bir araya toplandıklarında kalkanın ince, konsantrik panellerini delip geçecek ve yeterince büyük bir küme oluşturmaları halinde merkeze ulaşıp kontrolleri yok edeceklerdi. Devasa şeyden geriye kalanlarsa bir fırıldak misali döne döne geceye karışacak, yansıtıcı flamalar uzayın karanlığında birbirine dolanıp düğüm düğüm olacaktı. Ve Venüs yanıp kavrulacaktı.

"Venüs savunma sistemini uyaran oldu mu?" diye sordu Wahram.

"Evet, Wang'in kubisi uyardı. Wang de öyle ama güneş kalka-

nının YZ'si kendisine aktarılan verileri ölümcül bir tehlike olarak algılamadı. Bir şeylerin yanlış olduğundan şüpheleniyoruz."

"Güneş kalkanının YZ'si neden böyle davrandığını açıkladı mı peki?" diye sordu Wahram. "Tüm konuşmayı görmem lazım, lütfen. Yazılı olarak göster." Ardından masa ekranındaki yazıları o kadar dikkatli bir şekilde okumaya başladı ki egzoftalmik gözleri yuvalarından tamamen çıkacakmış gibi göründü. Swan onu yazılanlarla baş başa bırakıp Pauline'le hızlı hızlı konuşmaya koyuldu.

"Pauline, diyelim ki güneş kalkanının YZ'sini harekete geçmeye ikna edemedik, bizim buradan yapabileceğimiz başka bir şey var mı?"

Pauline birkaç saniye düşündü, sonra da, "Buluşma ânı esnasında çakılların toplanma noktasına varan ve onlara belirli bir açıyla çarpan bir karşı kütle her ikisini de bir kenara iter ve böylece güneş kalkanını ıskalamış olurlar. Güneş kalkanının güvenlik sisteminin çarpışmadan sonra üzerine doğru gelebilecek herhangi bir dökün-tüye karşı tepki vermesi muhtemel. Çakıl güruhunun başarılı bir şekilde uzaklaştırılabilmesi için karşı kütlenin yaklaşık olarak eşit momentuma sahip olması gerekiyor."

"Çakıl güruhunun büyüklüğü nedir?"

"Bu boyuttaki on geminin kütlesine eşit olacak gibi görünüyor."

"Bu geminin mi? Peki ya... bu gemi çakıllardan on kat daha hızlı hareket ederse ne olur?"

"Bu bir momentum eşitliği sağlar, evet."

"Bu gemi yeteri kadar hızlı gidip oraya zamanında ulaşabilir mi?"

Wahram artık okumayı tamamen bırakıp onları dinlemeye başlamıştı.

"Evet," dedi Pauline. "Ama sadece maksimum hıza çıkartılırsa ve bunu olabildiğince kısa sürede yapmaya başlarsanız."

Swan bakışlarını Wahram'a çevirdi. "Olanları geminin mürettebatına anlatmamız gerek. Ve geri kalan herkese."

"Doğru," dedi, peçetesini alıp ağzını silerek. Ardından hızla ayağa kalktı. "Hadi köprüye gidelim."

***

Oraya ulaştıklarında geminin yetkilileri çoktan YZ'lerinin en büyük ekranının başında toplanmış, Wahram ile Swan'ın kısa bir süre önce bakmakta olduğu çakıl dizisi grafiğinin bir benzerine bakıyorlardı.

"Ah, güzel," dedi Wahram, bunu gördüğünde. Koridorlarda ve merdivenlerde koşturmaktan az da olsa nefes nefese kalmıştı. "Sorunumuzu görüyorsunuz."

Geminin kaptanı ona şöyle bir baktı, sonra da, "Geldiğinize sevindim. Bu kesinlikle çok büyük bir sorun!" dedi.

"Swan'ın kubisi, geminizin buluşma noktasında çakıllara çarpmak suretiyle saldırıyı önleyebileceğini söylüyor."

Hem kaptan hem de mürettebatın geri kalanı bu fikir karşısında şaşkına dönmüş gibi göründü ve Wahram onlara biraz zaman tanıdı. "Bunu yapmaya karar verdiğimiz takdirde gemide herkese yetecek kadar filika olacak mı?"

"'Filika' tam olarak doğru kelime sayılmaz," dedi kaptan, "ama evet. Güvertede bir sürü küçük mekik ile sıçrama mekiği var ve yolcuların büyük çoğunluğunu alabilirler. Ayrıca herkesi tek başına dışarı yollayabilmemize fazlasıyla yetecek kadar hususi uzay elbisemiz de var. O kıyafetlerde on gün yetecek kadar erzak bulunuyor, bu anlamda mekiklerden daha iyiler, çünkü onlarda bu türden bir acil durum stoku yok. Herkes o ya da bu şekilde kurtarılır elbette ama..." Kaptan bakışlarını geminin yetkili personelinin üzerinde gezdirdi. "Venüs savunma sisteminin böyle bir şeyi engelleyeceğini düşünürdüm. Harekete geçmeyeceklerinden emin miyiz? Ve..." Eliyle ekranı işaret etti "...bu görüntü, rotamızı değiştirmek, hızlanmak ve gemiyi terk etmek için yeterince sağlam bir delil mi?"

"YZ'lerimize güvenmek zorundayız," dedi Wahram. "Onları bu şekildeki girdilere karşı tepki verecek biçimde programladığımız için bizi uyarıyorlar."

"Ama bana söylendiğine göre bu ince taneli tespit sistemini kendi kendilerine kurmuşlar."

"Evet ama sanırım bunu da bizim istediğimiz söylenebilir. Wang daha iyi bir koruma istemişti. Yani... onlara güvenmeye çoktan karar verdik zaten."

Kaptan kaşlarını çattı. "Galiba haklısınız. Ama güneş kalkanının güvenlik programının bunu bir sorun olarak algılamamasından hoşlanmadım. Eğer bunu yapsaydı gemimizi tehlikeye atmak zorunda kalmayacaktık."

"Bunun sebebi balkanlaşmanın o çirkin yüzünü yeniden göstermesi olabilir," dedi eşikte beliren Müfettiş Genette. "Venüs'ün güneş kalkanı bu çakılları tespit eden ikaz sistemine bağlı değil ve tıpkı Wang'in kubisi gibi dış etkilere karşı güçlü bir güvenlik duvarına sahip. O yüzden girdileri kabul edecek şekilde donatılmamış olabilir."

"Venüslüler bu işe ne diyor?" diye sordu kaptan.

"Sorup öğrenelim," diye önerdi Wahram.

"Onlara derhal söylememiz gerek elbette fakat hepimizin bildiği

gibi Venüs'ün idaresinin kimde olduğu belirsiz. Bize ne kadar sürede dönüş yapacaklar? Ve bu süre zarfında biz ne yapacağız?"

Kaptanın kaşları hâlâ çatıktı. Sanki sorunu ortaya çıkardığı için bu onun suçuymuş gibi Swan'a dik dik baktı. "Gemiyi terk etmeye hazırlanalım," dedi mutsuzca. "Durmamız gerekirse bunu hemen yapabiliriz. Ama bu çarpışmayı yapmak zorunda olduğumuz ortaya çıkarsa çok fazla vaktimiz yok demektir." Bakışlarını ekrana çevirip sözlerine devam etti. "Şu buluşmayı gerçekleştirebilmek için çok hızlı gitmemiz gerekecek. Herkese yeni bir sürat değişimi için hazır olmalarını söyleyin. *Mobile*, çarpışma noktasına zamanında varabilmek için çıkmamız gereken hız yolculara g-kuvveti olarak nasıl yansıyacak?"

YZ bir dizi rakam ve koordinat saydı. Kaptan onu dikkatle dinledi, sonra da, "Sürat değişimine hemen başlamamız, ardından sonraki üç saat boyunca üç-g'ye eşdeğer bir hızla ilerlememiz gerekiyor. Yörüngenin biraz dışına çıkıp güneş kalkanının kıyısının üstündeki bir noktaya gideceğiz."

Bu kötü bir haberdi; üç g'de uzay elbisesi giymek oldukça zordu ve acil durum tatbikatları dışında nadiren kalkışılırdı.

"Uzay elbisesi kullanmaya uygun olan herkesten şimdiden hazırlanmaya başlamalarını rica edin," diye emretti kaptan, ardından kaşlarını çattı. "Geri kalan herkes mekiklere. Sürat değişimini gerçekleştirir gerçekleştirmez hızlanmaya başlamamız lazım." Bakışlarını köprüdeki adamlarının üstünde bir kez daha dolaştırdıktan sonra dâhili haberleşme sistemine yöneldi ve durumu yolculara bizzat açıklamaya başladı.

Bu iş muhtemelen beklediğinden daha karmaşık çıktı ve Wahram ile Swan o henüz konuşmasını tamamlamadan önce odalarının katında bulunan basınç odalarına doğru yola koyuldu. Geminin tazminatının sıradan bir İsviçre sigortası meselesi olacağına hiç şüphe yok, hatta direkt olarak Venüslüler tarafından bile karşılanabilir; fedakârlığınızın ödüllendirileceği pratik olarak garanti altında, diye anons ediyordu kaptan, ikili asansörle aşağı inerken; her halükarda gemiyi terk etmeleri gerekli görünüyordu. Geminin hem normal hem de sıçrama mekikleri güvertedeki on bin kişinin tamamını alabilirdi, ama buna yeterliliği olanlar bireysel uzay elbiseleriyle kaçabilirlerdi, hatta kaçmalıydılar da. Kıyafetlerin tamamında uzun süre yetecek kadar erzak bulunuyordu. Aslına bakılırsa kıyafetleri mekiklere tercih edenler bütünlük kontrolünün hemen ardından gemiyi terk edebilirlerdi. Tüm basınç odaları kullanıma açıktı. Birkaç saat içinde

kurtarma ekipleri tarafından bulunacakları umuluyordu ve o andan sonra bu basit bir rahatsızlıktan fazlası olmayacak, hatta Venüs'ü kurtardıkları için kahramanca bir davranış olarak görülecekti. Bunu sadece iyi şeyler takip edebilirdi. Yardımlarını etkili kılmak adına hızlanmaları gerekiyordu, o nedenle güvertede geçirdikleri süre boyunca ne yazık ki üç-g'ye denk koşullar altında hareket etmeye mecburdular. Verdikleri rahatsızlıktan ötürü son derece üzgündüler ve ihtiyacı olan herkese mürettebat tarafından yardım edilecekti.

Kaldıkları kata varıp asansörü terk eden Swan ile Wahram'ın da fark ettiği üzere, İsviçrelilere özgü bir dolambaçlılıkla durmaksızın devam eden duyuru tüm gemi boyunca bir arbedeye neden oluyordu. Koridora çıktıkları sırada insanların gemi boyunca sevdiklerine seslendiklerini duydular ve aralarında bakıştılar.

"Birbirimizden ayrılmayalım," dedi Swan. Wahram başını sallayarak onu sessizce onayladı.

***

Bu seferki sürat değişimi her nasılsa normalden daha kafa karıştırıcıydı, sanki anormal şartlar altında gerçekleştirildiğini bilmek onu bir tür uzay tutmasına ya da bedeninizin havada süzülerek bir felakete doğru sürüklendiği bir rüyaya dönüştürüyordu.

Tekrar hızlanmaya başlayıp vücutlarının ağırlığı oldukça süratli bir şekilde üç katına çıktığında hissettikleri kötü duygu başka türden bir kâbusa dönüştü. Herkesin yere yapışmasına yetecek kadar güçlüydü. İnsanlar yaşadıkları şok nedeniyle çığlık attı ama içinde bulundukları durumu anlamışlardı ve ilk birkaç saniyenin ardından yolcuların çoğu çömelir pozisyona geçip emekleyerek, yuvarlanarak ya da sürünerek ilerlemek için ellerinden geleni yapmaya başladılar. Farklı metotlar da denendi. Bazıları açık bir şekilde hiçbir başarı elde edemedi ve görünmez bir güreşçi tarafından yere mıhlanmışçasına yattıkları yerde kıvranıp durdular.

Böyle bir g'deyken insanların arasındaki kütle farklılıkları şaşırtıcı ve önemli bir unsur haline geldi. Küçükler güvertedeki diğer herkes gibi normal hallerinden üç kat daha ağırdı ama yine de insan kaslarının başa çıkabilecek şekilde evrimleştiği bir ağırlıkta kaldılar. Güvertedeki tüm küçüklerin hâlâ ayaklarının üstünde durduğunu, yürüdüğünü, bazılarının sumo güreşçileri ya da şempanzeler gibi çömeldiğini, bazılarınınsa Temel Reis gibi kasıla kasıla gezdiğini ama her halükarda ayakta olduklarını ve yürüyebildiklerini görmek bu farklılığı iyice belirginleştirdi. Aralarından çoğu yere serilmiş daha büyük yolculara doğaçlama gruplar halinde yardım ediyordu. Yere

yığılıp hareketsiz kalanların çoğu artık dört yüz kilodan fazla gelen ve çoğunlukla ağırlıkları tarafından tamamen yere mıhlanan uzunlar ve yuvarlaklardı elbette. Kendilerinden daha büyük bu insanları sırtüstü çevirmek, sonra da kollarından ve bacaklarından tutup basınç odalarına sürüklemek üç-dört kişilik küçük ekiplerinin birlikte çalışmasını gerektiriyordu.

Her ne kadar kemikleri ağrısa da Swan emekleme işinde oldukça iyiydi. Bir uzay elbisesi kapıp onu giymeye başladığı anda kıyafetin YZ'sinin kontrolü ele alacağını ve ona Jeeves'lik yapacağını biliyordu. Elbise üzerinize oturup kendini kapatırken tek yapmanız gereken paltosunun kollarını giyen biri gibi kollarınızı ve omuzlarınızı esnetmekti. Acil durum tatbikatlarında herkes yüksek g altında uzay elbisesi kuşanma işini en az beş kez yapardı, o nedenle soyunma odalarına ulaştıklarında her şeyin yolunda gideceğini söylemek mümkündü.

Ancak Wahram hareket etme konusunda Swan kadar başarılı değildi. Kadına kıyasla yüzde 50, hatta belki de yüzde 75 oranında daha ağır olmalıydı ve bu fark şu anda kendini gösteriyordu. Titanlı yaralı bir deniz aygırı gibi yalpalıyor ama çok yavaş ilerliyordu ve Swan onun yorulduğunu görebiliyordu. Neyse ki tam o sırada Müfettiş Genette yanlarından geçti; iki küçükle birlikte çalışıyor, Michelangelo'nun *Davut heykeli* gibi görünen ama küçükler onu yerde sürüklerken sadece başını havada tutabilen büyük bir uzunu taşıyorlardı. "Geri geleceğim," dedi Genette onlara, sonra da yüksek seslerle birbirlerine bağırarak oradan uzaklaştılar. Birkaç dakika sonra üçü birden geri döndü. Genette ayaklarını yere vura vura etraflarında dolaştı, neşeli bir şekilde talimatlar verdi ve hep birlikte Wahram'ı tırabzanlı bir duvara doğru sürüklediler. Oraya vardıklarında yüzü kıpkırmızı kesilen ve nefes nefese kalan Titanlı kendini dizlerinin üzerine çekebilmeyi başardı. Patlak gözlerinden birini Genette'e çevirdi. "Teşekkürler, artık ilerleyebilirim. Lütfen gidip başkalarına yardım edin. Oran yasalarının sana yardımcı olduğunu gördüğüme sevindim dostum."

Müfettiş, iri yarı bir boksör duruşu takınmak için kısa bir süreliğine duraksadı. "Küçükler hiçbir yardım çağrısını cevapsız bırakmaz! Şimdiye dek hiçbiri doğal sebeplerden ölmedi!" Ardından, daha rahat bir tavırla ekledi. "Basınç odasında görüşürüz, sanırım hemen hemen herkesi oraya taşıdık."

Basınç odasının bitişiğindeki soyunma bölümünde bir aciliyet hissi vardı, panik değil... tam olarak değil. Yolculara yardım eden

küçükler hariç neredeyse herkesin yerde yattığı ya da etrafta süründüğü doğruydu ve bu şok edici bir manzara, açık bir acil durum sinyaliydi. Ancak kıyafetler belki de tam da bu nedenden ötürü zemin dolaplarında tutuluyordu. Swan dolaplardan birini açtı, hemen yanındaki sıraya tırmandı ve elinden geldiğince çabuk bir şekilde uzay elbisesini giymeye koyuldu, hatta o kadar hızlı hareket ediyordu ki kıyafeti itiraz edercesine küçük gıcırtılar çıkarıyordu. Tamamen giyindiğinde ve elbisesi her şeyin eksiksiz olduğunu duyurduğunda yerde emekleyerek önce Wahram'a sonra da desteğe ihtiyacı olan diğer kişilere yardım etti. Bazıları sahiden de boğuşuyor, açık bir şekilde acı çekiyordu. Bu insanları güverteden atmak onlara büyük bir iyilik olurdu. Anlaşılan bazıları çok uzun zamandır 1 g'den yüksek çekim kuvvetine sahip ortamlarda bulunmamıştı. Swan felç veya kalp krizi geçirenlerin olacağından korktu ve bir anlığına gözünün önünde Alex canlandı. Bundan güç almaya çalıştı; Alex burada olsa harikalar yaratır, insanları sakinleştirip cesaretlendirir ve keyif almaya bakardı. Bu yolculardan bazıları lakayıt ve formsuz uzaycılar olabilirdi, bunun tek sorumlusu muhtemelen kendileriydi ama her halükârda kıvranıyor, inliyor, hatta bazıları hüngür hüngür ağlıyordu. Kimileri uzay elbiselerini giymeden önce kıyafetlerini çıkarmaya çalışıyor ve bunda daha çok zorlanıyorlardı. Gövdesi neredeyse küre biçiminde olan bir rahimli erkek çok küçük bir elbise seçmişti, bu yüzden Swan'ın önce onun içinden çıkmasına (oldukça inatçıydı), daha sonra da yeni bir kıyafet seçmesine yardım etmesi gerekti.

Odanın ter kokulu havasındaki korku hissiyatı giderek arttı. Swan dizlerinin şikayet etmesine aldırmadan Wahram'ın yanına geri emekledi. Titanlı kendi ölçülerine göre çok büyük bir uzay elbisesi giymişti ama göstergeleri her şeyin yolunda olduğunu söylüyordu. Başlıklarının ortak telsiz hattı diğerlerinin konuşmalarıyla doluydu. Swan parmaklarını Wahram'ın başlık camının önüne kaldırdı –üç, sonra dört, sonra da beş– ardından o kanala geçti ve kendi kendine mırıldanmakta olan Titanlı'nın sesini duydu.

"Kıyafetin çok büyük," dedi kadın.

"Böyle iyi," dedi Wahram. "Kıyafetlerimi böyle severim, zaten buradakilerin çoğu da kullanılmayacak."

"Bunun bir önemi yok. Üzerine tam oturan bir kıyafet giymek en güvenlisi."

Wahram onu duymazdan gelip diğer yanında duran birine yardım etmeye başladı. Swan ortak kanala geçti. "Ne yani, sırf bu geminin YZ'si öyle söyledi diye gemiden mi atlayacağız?" diyordu birisi.

"Bu hiç kimseye tuhaf gelmedi mi? Bunun bir tür isyan olmadığına emin miyiz? Düzgün bir sigortaları olsa iyi olur."

Bu beyan aynı anda on farklı kişi tarafından cevaplandı, Swan da 345. kanala geri döndü. "Birlikte dışarıya çıkalım ister misin?"

"Evet," dedi Wahram. "Elbette. El ele tutuşmalıyız."

Bu hoşuna gitti. "Şimdi mi çıkmak istersin, sonra mı?"

"Sonra lütfen. İnsanlara yardım etmem gerektiğini hissediyorum."

"Yardım edebilecek kadar dolaşabiliyor musun?"

"Sanırım."

Ellerinden geldiğince herkese yardım ettiler. Oturanlar yüzükoyun yatanları birkaç metre sürükleyip, oturmakta olan diğer kişilere aktardılar. Gemiyi terk etme sürecini hızlandırmak için basınç odasının kapasitesini doldurarak gruplar halinde dışarı çıkmaları gerekiyordu. Çoğu kişi ilk giden olmak istemiyordu ama arkadan bağıranlar oldu ve koridorda hâlâ soyunma odasına girmeye çalışan insanlar vardı, o yüzden ortamda bir tür osmotik basınç mevcuttu. Basınç odası her seferinde oldukça hızlı bir şekilde doluyordu; ardından kapıyı kapatıyor, odanın boşalmasını bekliyor, dış kapıyı kapatıp yeniden havayla dolduruyor, sonra da yeniden açıp bir sonraki grubu içeri sokuyorlardı. Bazıları basınç odasının içindeyken bile hareket edemiyordu ve küçükler onları açık kapılardan tekmeleyip iterek canla başla çalışıyorlardı; iç kapılar tekrar açıldığında hâlâ orada oluyorlardı, başlıklarının içindeki yüzlerinden delice bir keyif okunuyordu.

Gemide başka basınç odaları da vardı elbette, ki bu iyi bir şeydi, çünkü en büyük olanları tek seferde sadece yirmi kişi alabiliyordu ve her tahliye yaklaşık beş dakika sürüyordu; o nedenle uzay elbisesini tercih eden herkesin dışarı çıkması birkaç saati bulacaktı. Görünüşe göre tüm mekikler çoktan gitmişti.

Swan insanların basınç odasına girmeden önce gruplar halinde toplanmasına yardım etmeyi sürdürdü, bu da süreci hızlandırdı. Wahram'la birlikte ortaklaşa çalışıyorlardı, ikisinin de çok az hareket edebildiği göz önüne alındığında oldukça etkililerdi doğrusu. Bazen endişeli soruları yanıtlıyorlardı. Elbiselerin on günlük oksijen, su, besin ve belirli bir miktarda itici gaz stoku vardı. Kurtarma gemilerine haber verilmiş, gemiler çoktan yola çıkmışlardı, o yüzden herkese günler içinde değil de birkaç saat sonra ulaşacaklardı. Her şey yolunda gidecekti.

Yine de üzerinizde bir uzay elbisesinden başka hiçbir şey olmak-

sızın, hızlanmakta olan bir uzay gemisinden karanlığa ve yıldızlara atlamak korkutucuydu. Basınç odasına girenlerin çoğunun gözleri ardına dek açıktı ve normal şartlarda böyle bir şey yapmak hoşuna gidecek olsa da Swan onları anlayabiliyordu.

Gruplardan bazıları beraber atlıyor, el ele tutuşuyor ve bir arada kalmayı umuyorlardı; hâlâ içeride olanlar bunu ekranlarda gördükten sonra neredeyse tüm gruplar aynı şeyi yapmaya çalıştı. Onlar sosyal primatlardı, tehlikeyi beraber göze alırlardı. Yalnız ölmeyi hiç kimse istemezdi.

Zaman yavaşlamış gibi göründü, yine de Swan soyunma odasının boşaldığını tam anlamıyla fark edemedi. Wahram ona bakıyordu; gözleri kaptanlık yapmaya ve gemiyi en son terk etmeye mecbur olmadıklarını söylüyordu. Swan bunu gördü, bir kahkaha attı ve onun elini tuttu.

"Bir sonraki gruba biz de katılalım mı?"

Titanlı minnettarlıkla kafa salladı. Odada sadece birkaç grup kalmıştı. Wahram hazırdı.

Swan onu basınç odasına doğru çekti. İçerideki yirmi kişi dış kapılara baktı. Sanayi tipi bir asansörde olmak gibiydi. Bazıları kucaklaştı. Eller elleri buldu, ta ki grup bir çember oluşturuncaya dek... Swan, Wahram'ın elini sertçe sıktı.

Hava tıslayarak odayı terk etti. Kendilerini hazırladılar. Dış kapılar iki yana doğru kayarak geminin gövdesine doğru açıldı ve kapkara uzay önlerinde esnedi. Yıldızlar etrafa saçılmış tuz tanelerine benziyordu, onlarla aranızda sadece başlık camınız vardı. O kadar çoktular ki Dünya'dan görülen takımyıldızları solda sıfır kalıyordu; önlerindeki şey salt uzayın ta kendisiydi, yıldızlarla dolu, isimsiz ve devasa... insan zihninin kavrayabileceğinden çok daha büyük. Ya da sadece gece göğü, ilkel bir tecrübe, hayatın yarısı. Kendilerinden bir parça. Uyku vakti, rüya görme ihtimali. Güçlerini toplayıp bir Shackleton sıçrayışıyla* dışarı çıktılar.

Siyahlığın içinde süzüldüler ve aralarından bazıları bir parça itici gaz kullanarak hızla küçülen gemilerinden dönerek uzaklaşmalarını sağladı. Gemi çok kısa sürede uzaklardaki beyaz bir nokta haline geldi; kendi içinden yansıyan beyazlığın yanı sıra, kıç tarafındaki ateşler saçan bir dizi karo tarafından da aydınlatılıyordu. Başka tarafa bak, retinalarını yakma; *ETH Mobile* da yıldızlardan biri olabilirdi pekâlâ. Tek başlarınaydılar.

Diğer gruplardan hiç iz yoktu. Ansızın, bulunup kurtarılacakları

* Yazarın kaleme aldığı "Antarktika" adlı kitaba bir gönderme -*çn*

fikri gözüne imkânsız göründü, asla gerçekleşmeyecek bir hayal ya da bir rüya. Ölüme atlamışlardı.

Ama bunu daha önce de yapmıştı, kurtarılacaklarını biliyordu. Uzay elbiselerinin uydu vericileri, ateşli ve küçük birer deniz feneri misali işaret yaydıkları anlamına geliyordu.

Başlıklarının telsizini 555. kanala getirerek grup içi bir haberleşme ağı kurdular fakat zaman akıp gittikçe konuşmalar azaldı. Söylenebilecek çok fazla şey yoktu. Swan, Wahram'a ait olmayan eli bırakmak istiyordu ama yapmadı. Titanlı'nın sağ elini sol eliyle iyice kavrayıp sıktı. O da aynı şekilde karşılık verdi. Swan 345. kanala geçtiğinde yalnızca kurbağa adamın sabit ve yavaş soluk alışverişlerini işitti. O da kadının soluklarını duydu ve dönüp ona baktı. Başlık camının arkasındaki suratı yuvarlak, yüz ifadesi kasvetli ama korkusuzdu.

"Çarpışma ne zaman gerçekleşir dersin?" dedi Swan, *ETH Mobile* olduğunu düşündüğü beyaz noktaya bakarak.

"Sanırım yakında," diye yanıtladı Titanlı.

Ve o bunu söyler söylemez Swan'ın baktığı yerde bir ışık patlaması yaşandı. "Bu oydu!"

"Belki."

Bunun ardından uzun bir zaman geçti. Bir saat... iki... sonra da üç.

Derken Wahram, "Bak, kurtarma gemimiz geliyor işte," dedi.

Swan bakmak için kafasını arkaya çevirdi ve bir uzay yatının belirli bir açıyla, yavaşça kendilerine yaklaşmakta olduğunu gördü.

"Eh," dedi. "Güzel."

Ve Venüs hâlâ gölgeler arasındaydı, anlaşılan güneş kalkanını kurtarmışlardı. Onlar da kurtarılmıştı.

Fakat tam o anda küçük uzay yatı hemen yanlarında infilak etti. Patlamanın ışığı karşısında gözleri kamaşan Swan neler olduğunu son anda fark etti ve *ETH Mobile* ile çakıl güruhunun çarpışmasından doğan bir şarapnelin kendilerinden tarafa uçarak yata çarptığını hemen anladı... kötü şans. Yirmi kişilik küçük çemberlerinin bir şey, muhtemelen yattan yayılan gaz veya enkaz tarafından koparıldığını hissetti, yani insanlar yaralanmış olabilirdi; aynı saniye içerisinde hem Wahram'dan hem de diğer tarafındaki kişiden ayrıldığını fark etti.

Neler olduğunun ayırdına vararak haykırdı, ardından Wahram'ı görebilmek için kıvrılıp parende attı. Titanlı'nın kollarını ve bacaklarını iki yana açmış halde, döne döne uzaklaştığını gördü; bir baca-

ğından kırmızı bir kristal spreyi püskürüyordu. "Pauline, başlık camımı temizle," dedi ve eldivenlerindeki jet kontrollerini kullanarak kendini Wahram'la aynı seviyeye getirdi, ardından tam güçle onun peşine takıldı. Çok kısa bir süreliğine parçalanmış yattan geriye kalan enkazların oluşturduğu küçük bir alanının içinden geçti. Aralarında geminin dönüp duran büyük bir parçası bile vardı, belki de çeyreği ya da üçte biri. Yırtılarak açılmış, içindeki odaları ve gemi bölmelerini tıpkı kesitli bir çizim veya oyuncak bebek evi gibi açığa çıkarmıştı. Kıç bölgesini geçebilmek için yön değiştirmek zorunda kaldı, ardından yeniden Wahram'ın peşine düşebilmek adına uzay elbisesinin tüm gücünü kullanarak döndü. Titanlı hâlâ döne döne uzaklaşıyor ve şimdiden oldukça küçük görünüyordu; Swan onu hedef alarak jetlerine tam güç verdi. Bu neredeyse tam da Pauline'e uygun bir işti fakat kaçınılması gereken enkazlar vardı, bu yüzden kontrolü elinde tutmaya ve yat parçalarından kaçınarak Titanlı'yı takibe devam etti. Enkazı arkasında bıraktığında bir kez daha hızlanarak son sürat uçmaya, bir uçucu olarak şimdiye dek yaptığı her şeyi uygulamaya dökmeye, takipten başka hiçbir şeyi umursamamaya başladı. Wahram'ın görüntüsü giderek büyüdü. "Pauline, yardım et!" diye bağırdı Swan.

"Elbiseyi benim uçurmama izin ver."

"Pekâlâ ama çabuk! Çabuk!"

"Zaten son sürat gidiyorsun. Onunla buluşmak istiyorsan yavaşlamam gerek."

"Yap o zaman!"

Yıldızların arasında hızla yol aldılar. Wahram hâlâ giderek yaklaşıyordu. Swan, Pauline'in itirazlarına aldırmadan kontrolleri yeniden eline aldı ve mümkün olduğunca süratli bir şekilde Titanlı'ya yaklaşmayı sürdürdü; ta ki son saniyeye, başka yöne dönüp jetlerini ateşleyene dek... Az kalsın ona çarpıyordu. Ondan kaçınmak, yanından birkaç santimetre farkla geçmek zorunda kaldı ve bu esnada kısa bir anlığına da olsa baygın yüzünü, açık ağzını gördü; bir çığlık atıp jetlerini yeniden tam güçle çalıştırdı, havada dar bir kavis çizdi ve yeniden Titanlı'nın yanına döndü. Pauline bile bundan daha iyisini yapamazdı.

Wahram'ın uzay elbisesi sol dizinin altından delinmişti; donmuş kan pıhtılaşmış bir tabaka, devasa bir yara kabuğu oluşturmuştu. Swan onu yakalayıp küçük yırtığı eliyle kapattı.

"Bana bir hortum ver, bacağı havalandıralım."

Titanlının kıyafeti turnikeye benzer ara bölmelerle yırtık bölgeyi

ayırmış olmalıydı. Muhtemelen bacağının alt kısmı çoktan donmuştu ve gidiciydi fakat uzay elbiseleri kaçakları izole etme konusunda iyiydi, ayrıca şoka girmeyi de engelliyorlardı. Swan kemerinden çıkan hortumu alıp ucunu Wahram'ın kıyafetindeki ufak deliğe soktu; çapı bir santimetreden daha küçüktü ve hortum içine zar zor giriyordu. Swan parmaklarını kıyafetin diğer tarafındaki deliğe sokup her şeyi sabitledi, sonra da Titanlı'nın bacağına sıcak hava püskürttü. Tüm bu süre zarfında durmadan, "Wahram, buradayım, uyan!" diye bağırıyordu.

Ona cevap veren tek kişi Pauline oldu. "Lütfen sessiz ol. Sen bu şekilde konuşup dururken onun kalp atışlarını duyamıyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

"Nefes alıyor. Kalbi atıyor."

"Peki ya bacağı?"

"Cildi donmuş, muhtemelen eti de. Tansiyonu dokuza beş, yani çok kan kaybetmiş. Şok geçiriyor."

"Onu stabilize et, ısıt onu! Kıyafetinin kontrolünü eline al!"

"Lütfen güven bana. Kıyafetiyle iletişim halindeyim. Sessiz ol, lütfen."

Swan çenesini kapatıp kubinin çalışmasına izin verdi. Acil tıbbi yardım çok eski bir YZ algoritmasıydı, yüzyıllar içerisinde iyice gelişmiş ve insanlardan daha iyi iş gördüğünü uzun zaman önce kanıtlamıştı. Ve Pauline, Wahram'ın stabilize edilebileceğini söylüyordu.

Fakat kısa bir süre sonra, "Kıyafeti zarar görmüş. Kontrol fonksiyonlarını ele almak istiyorum," dedi Pauline.

"Bunu yapabilir misin?"

"Evet. Bunu yapmanın en kolay yolu ona bağlanmam, bu yüzden o noktadan sonra ondan ayrılmaman gerek."

"Daha iyi ya, yap şunu."

Swan Titanlı'nın kıyafetinin bacağındaki deliğin üzerinde çalışmaya koyuldu. Onu kemerindeki yama takımıyla onarabilirdi, böylece güç-ve-enformasyon kablosunu birbirlerinin beline bağladı ve yamayı hazırlamaya başladı. Yıldızların arasında yavaşça dönüyorlardı ama Swan onlara bakmıyordu. Tamir takımındaki yamaların çoğu yuvarlak kenarları olan karelerden ibaretti; arka kısmını çekip çıkarmanız, ardından düzgünce yapıştırmanız ve kimyasal reaksiyon sırasında üstüne bastırmaya devam etmeniz gerekiyordu.

Wahram'ın kıyafetini onarmayı bitirdikten sonra Pauline'e bacağın yaralı kısmıyla ilgili bir şey yapmasının gerekip gerekmediğini sordu. Belki de bunu daha önce düşünmeliydi ama kafası karman

çorman olmuştu. Zaten Pauline de hayır dedi. "Kıyafeti hava kompresörü ve pıhtılaştırıcı uyguluyor," dedi kubi. "Kanama önemli ölçüde durduruldu."

"Kıyafeti ona serum veriyor mu?"

"Evet."

Titanlı'nın uzay elbisesinin sadece küçük ve esnek bir uzay gemisi değil ama aynı zamanda hatırı sayılır güce sahip bir tıbbi kol, bir tür kişisel hastane olduğunu hatırlamak rahatlatıcıydı.

"Wahram, orada mısın?" dedi. "İyi misin?"

"Buradayım," diye vırakladı Titanlı. "İyi değilim."

"Neren acıyor?"

"Bacağım. Ve kendimi... hasta hissediyorum. Kusmamaya çalışıyorum."

"Güzel, sakın kusma. Pauline, ona biraz bulantı ilacı zerk ettirebilir misin?"

"Evet."

Yıldızlı gecenin içinde süzülmeye devam ettiler. Swan her ne kadar bunu itiraf etmekten hoşlanmasa da şu an için yapabilecekleri başka bir şey yoktu. Samanyolu beyaz beyaz parlayan bir süt yumağı gibi görünüyor, bünyesindeki Kömür Çuvalı bulutsusu ve diğer kara yamalar her zamankinden de karanlık duruyordu. Yıldızların tuz tanelerini andıran beyaz ışığı geri kalan her yerde karanlığı o kadar ince bir şekilde lekeliyordu ki siyahlığın kendisi bile taviz veriyordu; sanki siyahın arkasında ona yoğun bir baskı uygulayan, insan gözünün bakmaya dayanamayacağı bir beyazlık vardı. Samanyolu'ndaki zifiri karanlık, Kömür Çuvalı'nda bol miktarda kömür olduğuna işaret ediyor olmalıydı. Gökteki tüm siyahlığın sorumlusu kömür tozu mu? diye merak etti. Galaksideki tüm yıldızlar görünür olsaydı gece göğü bembeyaz mı olurdu?

Büyük yıldızlarla aralarındaki mesafe farklılık gösteriyor gibiydi. Swan bunu fark ettiği anda uzay patlayıp açılarak birkaç kilometre ötede asılı duran bir arkaplan yerine, dışarıya doğru yayılan bir uzantı haline geldi. Siyah bir çantanın içinde değil, uçsuz bucaksız bir uzamdaydılar. Büyük bir odanın içindeki küçük bir tahmin.

"Wahram, kendini nasıl hissediyorsun?"

"Biraz daha iyi."

Bu iyiydi. Bir uzay başlığının içine kusmak nahoş olduğu kadar tehlikeliydi de.

***

Böylece uzayda süzülmeye devam ettiler. Birkaç saat geçti. Yiyecek-

leri, başlıklarının içindeki kamışlar vasıtasıyla emilebilen sıvılar halinde geldi; hatta başlığın yanak hizasındaki bir iç delikten çıkan, çiğneyip yutulan besin çubukları da vardı. Swan her ikisinden de tüketti. Kıyafetinin içindeki beze işedi.

"Aç mısın Wahram?"

"Hayır, değilim." Sesi oldukça rahatsız çıkıyordu.

"Yine mi miden bulanıyor?"

"Evet."

"Bu iyi değil. Bekle, yıldızlara karşı sabit durmamızı sağlayacağım. Hafif bir çekilme hissedebilirsin. Belki de ben işimi bitirene kadar gözlerini kapasan iyi olur."

"Hayır."

"Pekâlâ, zaten çok hızlı olmayacak. İşte gidiyoruz." Jetlerini dönüş istikametlerinin tersine çalıştırdı; Titanlı'nın ağırlığı kendisininkine gevşek bir biçimde eklenirken bunu yapmak zordu. En iyisi ona sarılmak ve bir karşı ağırlık olarak kullanmaktı. Bu düşüncesini uygulamaya koyarak onu hafifçe sıktı; Wahram karşılık olarak küçük bir itiraz mırıltısı çıkardı. Swan yıldızlara karşı az çok sabit durmalarını sağladı ve yönlerini Venüs'e bakacak şekilde çevirdi. Gezegen hâlâ gölgeliydi. Güneş kalkanı yok olmuş ya da zarar görmüş olsaydı bunu görürlerdi, Swan bundan emindi; bir hilal veya ansızın bembeyaz bir ışıkla parlayan bir bölge gözükürdü; ayrıca şemsiyenin saldırıya uğrayan tarafında durduklarından gezegenin öteki tarafında aydınlık bir kısım olamazmış gibi geliyordu ona. Eh, belki de olabilirdi; itiraf etmesi gerekiyordu ki yönünü kaybetmişti. Ama saldırı savuşturulmuş gibi görünüyordu.

"Pauline bize gemiye, güneş kalkanına ve diğer her şeye ne olduğunu söyleyebilir misin?"

"Telsiz raporları hâlâ ilk tepkilerle dolu fakat öngördüğümüz üzere *ETH Mobile* ile geminin kütlesinden kabaca dört kat daha büyük olan bir çakıl güruhu arasında yaşanan bir çarpışmaya işaret ediyorlar. Tahmin ettiğimiz gibi büyüklük kertesinin dâhilindeydi ve gemi, çarpışma kütlesinin büyük bir kısmını güneş kalkanından belirli bir açıyla uzaklaştıracak kadar hızlı gidiyordu."

"O halde işe yaradı."

"Çarpışmanın meydana getirdiği püskürüğün yakınımızdaki gemiye çarptığı, meydana gelen patlamanın etrafa bir sürü parça saçtığı ve içlerinden birinin Wahram'ı yaraladığı kısım hariç."

"Evet, elbette. Ama o sadece kötü şanstı."

"O gemideki pek çok kişi ölmüş olmalı."

"Biliyorum. Çok büyük bir şanssızlık. Sonuç olarak bir şarapnel tarafından vuruldular. Peki güneş kalkanı kurtuldu mu?"

"Evet. Ve görünüşe göre kalkanın savunma sistemi üzerine doğru gelen püskürüklere saldırmış."

"O halde artık çakıl güruhuna inanıyor."

"Ya da bir şeylerin ona çarpmak üzere olduğuna. Önceki sorununun ne olduğunu anlayamıyorum."

"Wang'in ince-taneli görüntüleme sisteminden haberi var mı?"

"Wang bunu anlattı fakat onlarınki kapalı bir sistem. Kimsenin onaysız bir değişiklik yapamaması için. Yeni izleme sistemine katılıp katılmadıklarını bilmiyorum."

"Belki de kapalı sistemleri kurcalamak açık olanlara nazaran daha kolaydır. Sabote edilmiş olabilir mi?"

"Olası görünmüyor. Venüs Çalışma Grubu'nun kontrolü altında ve onlar da güvenlik konusunda oldukça dikkatli olarak bilinirler."

Wahram sohbete katılmadı. Swan onun elini tutup zaman zaman sıktı. Yapabilecekleri başka bir şey yoktu. Wahram da onun elini kısaca sıktı, derken eli gevşeyiverdi.

"İyi misin?" diye sordu kadın.

"İdare eder."

"Bir şeyler yemeyi denedin mi?"

"Henüz değil."

"Peki içmeyi?"

"Henüz değil."

Uzayın karanlığında, ağırlıksız ve sıcak bir şekilde süzülmeye devam ettiler. Venüs'ün küçük uyduları gibiydiler ya da güneşin etrafında dönen küçük gezegenler. İnsanlar bazen bu durumdan ana rahmine geri dönmek, amniyotik sarhoşluğu olarak bahsederlerdi. Biraz entojenik ilaç alın ve bir yıldız çocuk haline gelin. Üstelik karşılarındaki manzara olması gerektiği kadar korkutucu da değildi. Hatta Swan birkaç dakikalılığına da olsa uyukladı. Gözlerini tekrar açtığında Venüs biraz daha büyümüş gibi geldi ona. Mantıklıydı; gemiyi terk ettiklerinde hatırı sayılır bir hızla ilerliyor olmalıydılar.

"Hâlâ orada mısın?"

"Hâlâ buradayım."

Eh, diye düşündü Swan. İşte buradaydılar. Beklemek dışında yapacak hiçbir şeyleri yoktu. Beklemekten nefret ederdi. Normalde elinde yapabileceğinden daha fazla şey olur, o yüzden sürekli acele ederdi. Şimdiyse bir tahliyenin ardından kurtarılmak için uzun süre bekleyecek gibi görünüyordu. Gemiden atladıkları sırada civarda

dolaşan gemilerin olduğundan bahsedilmişti. Belki de Wahram tuhaf bir yöne doğru sürüklenmişti; Swan bunu hiç düşünmeden takip etmişti onu. Muhtemelen epliktik düzlemi terk ediyorlardı, dolayısıyla kurtarma gemilerinin yörüngesini de öyle... Belki de bölgedeki tek gemi, yok olan şu zavallı yattı ve gemiden atlayan diğer herkes kurtarılana kadar beklemek zorunda kalacaklardı. Küçük yatın yok olması büyük ihtimalle yaşanan tüm bu olaydaki başlıca can kayıplarından biriydi, yani dikkat çekeceği kesindi. Herkesi toplamadıklarını anlarlardı, aramaya devam edeceklerdi, bu kıyafetlerde çok güçlü uydu vericileri vardı. Epliktik düzlemin dışına çıkmış olmaları bu gecikmeye getirilebilecek en iyi açıklamaydı. Ya da herkesi toplamak vakit alıyordu belki de. Son yolcular da gemiyi terk ederken *ETH Mobile*'ın çıktığı hız, çoğu uzay aracının ulaşamayacağı kadar yüksek olabilirdi, tabii insanların da. Eğer her şey öngörüldüğü gibi giderse, tüm uzay kıyafetleri onları giyen kişileri on gün boyunca destekleyecekti. Onlarsa sadece... ne kadar zamandır buradaydılar? Pauline'e sormak zorunda kaldı. yirmi saat... Çok daha uzun gibi görünüyordu ya da daha kısa... Swan emin olamıyordu. Venüs kesinlikle artık biraz daha büyüktü. Swan hiçbir zaman bulunamayan, uzayda başı boş bir biçimde süzülüp duran ve çağlar boyunca donan kazazedelerle ilgili hikâyeleri hatırladı. Dünya tarihinde kaç kişi bu şekilde ölmüştü? Onlarca, yüzlerce, binlerce? Kafasının içinde eski bir Mars şarkısının nakaratını işitti:

Peter'ı düşünerek sürüklendim uzayda
Emindim kurtarılacağımdan oldukça
Ama yalanmış o hikâyeler aslında
Ölüme terk edildim burada
Mezarım olacak kara uzay daima

O bahtsızların çoğunun sonunda kurtarılacaklarını umarak uzayda sürüklenip durduğuna hiç şüphe yoktu. Umutları, kıyafetlerinin içindeki hava ve yiyecek stokundan daha yavaş tükenmiş olsa gerekti; Mars'ın etrafında daireler çizen Peter'ın veya uzayda mahsur kalıp kurtarılan başka birinin hikâyesini hatırlamış, küçük bir uzay gemisinin her an önlerinde belirip bir UFO, bir kurtuluş, hayatın ta kendisi gibi karşılarında süzüleceğini ummuşlardı. Ama çoğu için o an hiç gelmemişti ve son anlarında hikâyenin bir yalandan ibaret olduğunu ya da en azından kendileri için gerçek olmadığını itiraf etmek zorunda kalmışlardı. Başkaları için gerçekti ama onlar için

değil; diğerleri seçilmişti, onlarsa geçmişte kalmıştı. Kaybolanlar. Unutulanlar. O Mars şarkısı işte bu yüzden bu kadar iç karartıcıydı.

Belki bu sefer de onlar katılacaklardı unutulanlara. Swan kendini toparladı, ortak telsiz kanalını kontrol etti ve bir sürü ses işitti; acil durum kanalına geçip çatlak bir sesle ihbarda bulunup yardım istedi. Yarım saat sonra bir cevap geldi: radarda görünüyorlardı, onları alması için bir kurtarma gemisi yolluyorlardı; gerçekten de düzlemin dışındaydılar ve ilk müdahale ekiplerinin hepsi meşguldü ama planlar dâhilindeydiler ve yardım er ya da geç gelecekti.

O zaman... etrafına bak. Gördüklerini Wahram'a anlat, onu rahatlat. Rahatlamaya çalış.

Rahatlayamadı. Aciz bir korku, beyne sıçrayan kan gibi ele geçirdi onu. Dolayısıyla Pauline bunu fark etmiş olmalıydı; hatta tam şu anda kıyafetin eczanesinden damarlarına sakinleştirici zerk ediyor olabilirdi. Öyle olmasını umdu. Beklemek dışında yapılacak hiçbir şey yok. Nefes almaya devam et. Bekle ve gör. Her zaman bir şeyler yapabilmek, hiçbir zaman beklemek zorunda kalmamak hayatı boyunca sahip olduğu bir lükstü. Şimdiyse gerçeklik etkisini göstermişti. Bunun olması için bazen beklemeniz gerekirdi.

Eh, öyle olsundu. Beklemek o kadar da kötü değildi. Bir karaseferden daha iyi olduğu kesindi. Venüs biraz daha yakın, belki de biraz daha parlak görünüyordu; güneş kalkanının patlamaya en yakın kısmı biraz yırtılmıştı belki de. Bulutların daha karanlık bir bölgenin, muhtemelen İştar'ın dağlık arazilerinin etrafında döndüğünü görebiliyordu. Bulutların altında daha parlak ve daha karanlık kısımlar da mevcuttu fakat donmuş okyanusları mı yoksa donmuş toprakları mı temsil ettiklerini anlayamadı. Ne mavi ne kahverengi ne de yeşil vardı; sadece gri toprakların üzerindeki gri bulutlar, karanlık ve daha karanlık.

***

"Kendimi daha iyi hissediyorum," dedi Wahram tereddütle, sanki bu iddiasını test ediyormuşçasına.

"Oh, iyi," dedi Swan. "Bir şeyler içmeye çalış. Büyük ihtimalle su kaybetmişsindir."

"Susadım."

Aradan bir müddet daha geçti. Bir süre sonra Wahram kısık sesle ıslık çalmaya, tünellerde çaldığı melodilerden birine başladı. Beethoven, Swan bu parçayı biliyordu; senfonilerinden biri değildi, o halde büyük ihtimalle son dönem yaylı çalgılar dörtlülerinden biri olsa gerekti. Yavaş bir parça. Muhtemelen Beethoven'ın iyileştikten

sonra yazdığı eser. Bir şükran. Sadece son melodileri duyduktan sonra emin olabilirdi. Her halükârda güzel parçalarından biriydi. Yavaşça ıslık çalarak ona eşlik etti; Titanlı'nın elini sıkarken içindeki tarlakuşu şakıyıp durdu. Yavaş bir melodi olduğundan sadece öterek şarkıya katılamadı; kendini yavaşlatmanın, ona eşlik etmenin bir yolunu bulmalıydı. Beyninin tarlakuşu yarısı, Wahram'ın ona Merkür'ün altındayken öğrettiği kısımlarını hatırlattı bu şarkının. Merküraltındaki hayatları sırasında, bir ömür gibi gözüken bir süre önce. O hayat artık geride kalmıştı, bu ise devam edecekti; daha sonra hayatta kalıp kalmayacakları şu ânı fazla etkilemiyordu. Ah ne de güzel bir şarkıydı bu, sarıp sarmalanacak bir şey. Tarlakuşu beyni, yavaş melodinin etrafında dönerek içinde şakımayı sürdürdü. İç içe geçtiler kimi zaman da.

"Hatırlıyor musun?" diye sordu kadın ona, mola verdiklerinde. Sesi gergin, Titanlı'nın elini kavrayan tutuşu sertti. "Tünelde olduğumuz zamanı hatırlıyor musun?"

"Evet, hatırlıyorum."

Ardından şarkıya kaldıkları yerden devam ettiler. Wahram'ın ıslığı melodiye güçbela uyum sağlıyordu ya da Wahram öyle görünmesini sağlayan bir stilde çalıyordu. Belki de hâlâ acı çekiyordu. Tünel-deyken müziksel açıdan daha iyiydiler. Şimdiyse sesleri Armstrong ve Fitzgerald gibi çıkıyor, Wahram sadece kazara ve minimum seviyede mükemmeliyet elde eden, zorlayıcı bir çaba gösteriyormuş gibi yaparken Swan ise hiç zorlanmadan, gelişigüzel bir şekilde çalarak kusursuz bir performans sergiliyordu. Zıtlıklar düeti. Biri çaba sarf ediyor, diğeri müzik yapıyor ve birlikte her ikisinden de daha iyi bir şey ortaya çıkarıyorlardı. Belki de ikisine birden ihtiyacınız vardı. Belki de çabasını şarkıya katması gerekirken şarkısının çaba sarf etmesine neden oluyordu Swan.

Şarkının sonundaki melodiye ulaştılar; evet, bu o şükran parçasıydı. Ciddi bir hastalıktan kurtulduktan sonra Lidyalı tarzında (Wahram dediğine göre adı buydu) çalınan bir şükran ilahisi. Ayrıca şarkının adı da verilen hissiyatı iyi yansıtıyordu; bunu her zaman yapamazlardı. Şaşmaz bir müzik kulağıyla duyguları dile getiren, melodinin kendisine yayılmış bir şükran. Bu nasıl olabilirdi? Kimdi bu adam? Beethoven, insan bülbül. Beynimizde şarkılar var, diye düşündü, içlerine kuş beyni hücreleri eklenmiş olsun ya da olmasın; her zaman oradaydılar, beyinciğin derinliklerinde, milyonlarca yıl boyunca mahfuz bir halde. Orada ölüm yoktu; belki de ölümün kendisi bir *illüzyondu*, belki de bu örüntüler sonsuza dek yaşıyor, müzik

ve duygu galaksiler boyunca birbirilerinin etrafında fani kuşların kanatlarında dolanıyordu.

***

"Tünelden beri," dedi Swan, Wahram ıslık çalmayı bıraktığında, "bir ilişkimiz var."

"Mmm," dedi Titanlı, hemfikir olup olmadığını belli etmeyen bir sesle.

"Sence de öyle değil mi?" diye sordu kadın, talepkâr bir şekilde.

"Evet, öyle."

"Eğer birlikte olmayı istemeseydik bundan kaçınabilirdik. İstediğimiz şeyin bu olmadığını sanıyordum. Sanıyordum ki istediğimiz..."

"Hmm," diye kaçamak bir yanıt verdi Wahram.

"Ne demek istiyorsun? Bunu inkâr mı ediyorsun?"

"Hayır."

"Ne demek istiyorsun o zaman?"

"Demek istediğim," dedi yavaşça, düşünerek. Duraksadı, sonra da konuşma yetisini kaybetmiş gibi göründü. Swan başlık camından baktığında kurbağa adamın yıldızlara değil de nihayet kendisine baktığını görebiliyordu, ansızın bunun iyiye işaret olduğunu fark etti fakat Wahram öyle kasvetli ve öyle dalgındı ki bir o kadar da sinir bozucuydu bu. Şu düşüncelere dalma işi amfibilere özgü bir işti ve Swan'ın kurbağası bunu soyutlanmış ve de sessiz bir şekilde gerçekleştiriyordu.

"Seninle olmak hoşuma gidiyor," diye devam etti Wahram. "Seninleyken her şey daha ilginç geliyor." Kadına bakmayı sürdürdü. "Seninle ıslık çalmayı seviyorum. Tüneldeyken birlikte geçirdiğimizi zamanları da sevdim."

"Sevdin mi?"

"Elbette. Bunu biliyorsun."

"Hayır," dedi. "Neyi bilip bilmediğimi bilmiyorum. Sorunlarımdan biri de bu."

"Seni seviyorum," dedi Wahram.

"Tabii ki," dedi kadın. "Ben de seni *seviyorum*."

"Hayır, hayır," dedi kurbağa adam. "Seni *seviyorum*."

"Anladım!" dedi Swan. "Ama... ah tanrım... ne demek istediğini anladığımdan emin değilim."

Wahram en küçük tebessümünü etti. O kadar küçüktü ki başlık camının ardından neredeyse hiç görünmüyordu, bununla birlikte sadece gerçekten de eğlendiği zamanlarda ortaya çıkan bir tebessümdü bu.

Kesinlikle bir kibarlık hareketi değildi. Kibarlık ettiğinde size dik dik bakardı.

"Ne demek istediğimi ben de bilmiyorum," dedi. "Ama yine de söylüyorum. Bunu sana söylemek istiyorum... bu türden bir sevgi işte bu."

"Eyvah," dedi kadın. "Bak, söylediklerin deli saçması. Bacağın dondu ve şok geçiriyor olmalısın. Uzay elbisen sana bir sürü şey zerk etti."

"Büyük olasılıkla bu doğru," diye kabullendi, hafif hülyalı bir şekilde, "ama öyle olsa bile sadece nasıl hissettiğimi söylememi sağlıyor. Hafif bir aciliyet hissiyle diyelim."

Tekrar gülümsedi ama kısaca. Kadına şey gibi bakıyordu... şey... eh, ne gibi olduğu hakkında Swan'ın hiçbir fikri yoktu. Şahin gibi değildi, kurtların uzun bakışlarıyla da alakası yoktu; daha çok meraklı bir bakış, sorgulayan bir bakış... sanki kadının ne tür bir yaratık olduğunu sormak istiyormuşçasına kurbağamsı bir arayış: Bir robot? Bir limit? Haydut? Robert?

Eh, Swan da bilmiyordu. Emin değildi. Kurbağası ona dikkatle baktı, gözleri yeşim taşından mermerler gibiydi. Swan onu süzdü; çok yavaş, nevi şahsına münhasır, az konuşan, ritualistik... tabii eğer bu doğruysa. Onunla ilgili gördüğü her şeyi tam bir cümlede veya tanımlamada toplamaya çalıştı ama işe yaramadı; küçük olaylardan ve duygulardan oluşan, karmakarışık parçalar vardı elinde ve bir de hepsinin bir araya geldiği büyük anlar, ki onlar da karışık ve bulanıktı. Ama ilginçti de! Belki de Wahram'ın kullandığı kelimenin kalbinde yatan anlam buydu. Kadınla ilgileniyordu. Swan da karşısında bir sanat eseri ya da arazi sanatı varmışçasına çekiliyordu ona. Hareketlerinin farkında olduğu kesindi; araya net bir çizgi çekiyordu. Swan'a yeni şeyler göstermiş, yeni duygular tattırmıştı. Sakin olmak ne güzeldi! Dikkat göstermek! Bu niteliklerle onu hayrete düşürüyordu Wahram.

"Hmm, şey, ben de seni seviyorum," dedi Swan. "Birlikte çok şey yaşadık. Düşünmek için bana zaman ver. Bunu ima ettiğin şekilde düşünmemiştim hiç."

"Önerdiğim," diye önerdi.

"Tamam, eh, önerdiğin o halde. Bunun ne anlama geldiğini düşüneceğim."

"Çok güzel." Bir kez daha o küçük tebessümünü etti.

***

Beyazlarla bezeli siyahlığın içinde sürüklenmeye devam ettiler.

Elmas parıltısıyla... Uzaydayken çıplak gözle baktığınızda yüz bin yıldız görebileceğiniz söylenirdi. Bu oldukça zorlu bir hesaplamaydı ve muhtemelen ortalama bir insan gözünün görebileceği magnitütten yola çıkan bir bilgisayar tarafından yapılmıştı sadece. Swan'a kalırsa yüz binden çok daha fazla yıldız vardı karşısında.

O gözlerini kırpıştırır ve nefes alıp verirken ağırlıksız bir şekilde süzülüp usulca salındılar. Swan kendi kalp atışlarını da soluk alışverişlerini de duyabiliyor, kanı kulaklarında uğulduyordu. İçindeki hayvani telaş uzayda, zaman içinde yolculuk ediyordu. Nabız ardına nabız. Yüz otuz yıl yaşadığına göre kalbi yaklaşık beş milyar kez çarpmış demekti. Saymaya başladığınızda çok büyük bir rakam gibi geliyordu. Sayma eylemenin kendisiyse sonlu bir rakamı ima ediyordu, ki bu da tanımı gereği çok kısaydı. Garip bir histi bu.

Ama soluk alışverişlerinizi saymak, Merkür'deki güneş tapınmalarına devşirilen bir Budist ayiniydi aynı zamanda. Bunu daha önce de yapmıştı. Buradaydılar işte, galaksinin karşısında, uzay elbiselerinin ve vücutlarının sağladığı kalelerin içinden bakıyorlardı ona. Vücutlarını dinliyor, yıldızları ve kapkara enginliği görüyorlardı. İşte Andromeda takımyıldızı şuradaydı, Andromeda galaksisi de içinde; koyu, küçük bir noktadan ziyade elips şeklindeki bir leke gibi gözüküyordu. Swan onun ne olduğunu düşünerek üçüncü boyutun karanlığın içine doğru iyice uzanmasını sağlayabiliyordu bazen; sadece farklı uzaklıklardaki yıldızlarla delinen alanın derinliğini idrak etmekle kalmıyor (parlaklıklarıyla mesafeleri işaretliyorlarmış gibi yapabilirdiniz), Andromeda'yı görebildiği her şeyden çok daha uzaktaki, eksiksiz bir galaksi olarak da algılayabiliyordu. *Hoop*, işte oradaydı, uzayın en derinliği, uzay boşluğunun genişliği gün gibi ortadaydı gözleri için. Harika anlardı bunlar ve doğrusunu söylemek gerekirse çok uzun sürmüyorlardı, çok büyüktü, insan gözü ve zihni bunu görecek şekilde yaratılmamıştı. Çoğunlukla hayali bir sıçramadan ibaret oluyordu, Swan bunu biliyordu; ama bu fikir tam o saniye gördükleriyle birleştiğinde tamamen gerçek bir şeye dönüşebiliyordu.

İşte şimdi yine olmuştu ve Swan onun içindeydi, evrenin gerçek boyutunun. 13,7 milyar yıldır kaydedilen bir ilerleme ve dahası da gelecekti; ilerleme hız kazandıkça bir güneş ilmeği misali dışarıya doğru serpilecek, içerisinde yanan her şeyi yok edecekti elbette. Tam da o sırada, gözlerinin önünde gerçekleşiyormuş gibi görünüyordu bu.

"Kafam güzel oldu," dedi Swan. "Andromeda'yı bir galaksi olarak görüyorum, şuradaki karanlığın tam ortasına bir delik açıyor. Sanki her şeyi yeni bir boyutta görüyor gibiyim."

"Biraz Bach ister misin?" diye sordu Wahram. "Akışına bırakmak için?"

Swan kahkahasına engel olamadı. "Ne demek istiyorsun?"

"Bach'ın çello süitini dinliyorum," dedi Titanlı. "Manzarayla çok uyumlu olduğunu keşfettim. Bana katılmak ister misin?"

"Elbette."

Vakur ama atik bir şekilde çalan, tek bir çellonun ezgileri kapladı geceyi.

"Nereden buldun bunu? Kıyafetine mi kayıtlıydı?"

"Hayır, bilek YZ'mden. Senin Pauline'inle karşılaştırıldığında pek bir işe yaramıyor ama bunu yapabiliyor."

"Anlıyorum. Yani yanında zayıf bir YZ taşıyorsun, öyle mi?"

"Evet, aynen öyle." Bunu takip eden sessizliği Bach'ın bilhassa etkileyici bir bölümü doldurdu. Çello, sohbetlerine katılan üçüncü bir kişi gibiydi âdeta.

"Daha az hüzünlü bir şeyin yok mu?" diye sordu Swan.

"Sanırım var ama aslını istersen bunu oldukça canlı buluyorum."

Swan güldü. "Eminim buluyorsundur!"

Wahram bunun karşısında mırıldanıp biraz düşündü. "Debussy'nin piyano parçasını dinleyebiliriz," dedi, çello bilhassa derin bir nota çaldıktan sonra. Vızıltılı titreşimi uzayın kendisi kadar karaydı. "Sanırım bu tam da senin istediğin şey olabilir."

Çellonun yerini piyano aldı. Zil benzeri, duru sesler birbiri ardına atılıp akıyor, melodilerin suyun üzerinde koşan kedi patileri gibi çıkmasına neden oluyordu. Debussy'nin de bir kuş zihni vardı, Swan bunu duyabiliyordu. Melodilerden birini ıslıkla tekrar ederek ardından gelenlere ayak uydurdu. Bunu yapmak zordu. Durdu. "Çok güzel," dedi.

Wahram onun elini sıktı. "Islık çalarak sana eşlik etmek isterdim ama yapamam."

"Neden o?"

"Şarkı hatırlayamayacağım kadar zor. Onu her duyuşumda beni şaşırtıyor. Yani, çalındığını işittiğimde onu tanıyorum, on bin kez dinlemiş olmalıyım fakat yüksek sesle duymadığım zaman kafamdan çalamıyorum. Notalarını... notalarını akılda tutmak çok zor sanırım ya da algılanmaları güç. Parıltılı. Beklenmedik. Ve tekrarlanıyormuş gibi görünmüyorlar. Dinle... durmadan yeni bir şeye geçiyor."

"Çok güzel," dedi Swan, ardından bir kez daha bülbül gibi şakımaya koyuldu.

Aradan uzun bir süre geçtikten sonra Wahram müziği kapattı.

Sessizlik muazzamdı. Swan nefesini, kalp atışlarını tekrar duyar oldu. Çifte küt küt edişiyle gümbürdüyor, normalden biraz daha hızlı atıyordu ama önceki kadar değil. Sakin ol, diye düşündü tekrar. Uzayda mahsur kaldın, eninde sonunda seni kurtaracaklar. Bu esnada buradasın, Wahram yanında, Pauline de öyle. Hiçbir an özünde bundan o kadar da farklı değil. Odaklan ve sakinleş.

***

Birisi hakkında "öyle" veya "böyle" demek sadece hatıralarınızdan birini anılarınızı düzenlediğiniz bir tahtaya yapıştırma çabasıydı belki de, tıpkı bir pul kanat bilimcisinin koleksiyonundaki kelebekler gibi. Göründüğünün aksine gerçek bir genelleme değil de yalnızca kavrayışa yapılan bir saplama. Eğer Wahram hakkında bir şeyler söylemeye çalışsaydı Titanlı onun için sarf ettiği sözlere benzer miydi? O öyle, o böyle... hiçbir fikri yoktu. Diğer insanlar hakkında yalnızca izlenim edinirdiniz, daha fazlasını değil. Hiçbir zaman düşüncelerini duymazdınız, sadece söylediklerini işitirdiniz; okyanustaki bir damla, sonsuz bir uçuruma bir temastı bu. Uzayın karanlığında süzülürken elinizi tutan bir el. Çok fazla bir şey değildi. Birbirlerini sahiden de çok iyi tanıyamazlardı. O nedenle o öyle, o böyle der ve bunu bir kişi olarak adlandırırlardı. Bir yargıya varabilmek için varsayımda bulunurlardı. Bu sadece bir tahmindi. Tahmininizde bir tür doğruluk payı olabilmesi için o kişiyle yıllarca konuşmanız gerekirdi. Ve o zaman bile emin olamazdınız.

Seninleyken, dedi Swan içinden Wahram'a, birlikte süzülür, bekler ve el ele tutuşurlarken. Seninleyken kendimi biraz endişeli hissediyorum, yargılanıyormuş gibi, yetersiz. Senin seveceğin türden biri değilmiş gibi, ki bunu bir hakaret olarak algılıyorum ve kişiliğimin o yanını her zamankinden daha fazla sergiliyorum. Gerçi hakkımda iyi düşünmeni de istiyorum. Ama bu düşünceyi sinir bozucu buluyorum ve kendimle çelişiyorum. Niye umursayayım ki? Sen umursamıyorsun.

Ama yine de umursuyorsun. Seni *seviyorum*, dedin. Ve... diye itiraf etmek zorunda kaldı Swan, Wahram'ın onunlayken bu şekilde hissetmesini istiyordu. Bu şekilde... aşk bu muydu, hissettiğin zaman bile anlaşılmaz kalan bir arzu? İnsanlar bu yüzden mi bazen bunun bir delilik olduğunu düşünüyordu? Kelimeler aynı kalıyordu, hatta duygular da aynı kalıyordu ama kelimelerle duygular arasında kayıp giden, takip edilmesi zor bir şeyler vardı. Tanıma, tanınma ve olduğun gibi sevilme arzusu. Başkalarının olman gerektiğini düşündüğü kişi olduğun için değil... Ama öte yandan, olduğun kişi... Onu

seven birinin büyük bir hata yaptığını düşünmemek Swan için zordu. Çünkü kendini herkesten daha iyi tanıyor, sevgilerinin bir hata olduğunu biliyordu. Dolayısıyla aptal olmalıydılar. Yine de istediği şey tam olarak bu hatalı aşktı. Sizi kendinizden daha çok seven biri. Sizi kendinize rağmen seven, size kendinizden daha cömert davranan biri. Alex öyle biriydi. Ve bunu gördüğünüzde, bunu hissettiğinizde –hak ettiğinizden daha fazla, bir tür cömertlikle sevildiğinizi duyumsadığınızda– başka hisleriniz de tetikleniyordu. Bir tür coşku. Bir taşma. Müştereklik hissetmenizi sağlayan bir şeyin başlamasına neden oluyordu. Karşılıklı bir tanıma. Aynalar salonu, yine. İki aynanın arasına bir ışık huzmesi koyun, huzme ileri geri seker, çok daha büyük bir şeyin iki parçasıdır; sadece iki sırtlı bir hayvan* değil (gerçi o da harika bir şey, harika bir hayvandır elbette), başka bir şey, bir tür... çift, Plüton ile Charon ve aralarındaki yerçekimi merkezi gibi. Tek bir supra-organizma değil de, kendilerinin dışındaki bir şey için birlikte çalışan bir ikili. Bir düet. Bir ahenk.

***

Swan, Wahram'ın tüneldeyken sık sık çaldığı bir başka Beethoven bestesini ıslıkla öttürmeye başladı; parçaları birbirinden ayırmakta hâlâ zorlanıyordu ama bunun diğer şükran şarkısı, büyük fırtınadan sonra tüm yaratıklar yeniden güneşin altına çıktığında yazdığı beste olduğunu biliyordu. Basit bir melodiydi, bir halk şarkısı gibi. Bunu seçmesinin sebebi Wahram'ın yüksek sesle çalabileceği birkaç parçadan biri olmasıydı; orijinaline bir detaylılık kattığını söylemişti. Titanlı motoru çalıştırıp ona katıldı. Daha önceki kadar güçlü değildi, gerçi o zaman da pek kuvvetli değildi. Acı, altın bir tel misali ıslığını dikiyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse o kadar da iyi bir müzisyen sayılmazdı. Ama sevdiği parçaları çok iyi hatırlıyor ve onları seviyordu.

Swan sesini yükselterek Wahram'ın ıslığının etrafında şakımaya başladı, o da rahatlayıp arka plana geçerek ana melodiye odaklandı. Belki de düet dedikleri şey buydu.

"Belki ben de seni seviyorumdur," dedi kadın. "Belki de şu son birkaç yıldır hissettiğim şey budur. Belki de ne olduğunu hiçbir zaman bilmiyordum."

"Belki."

Belkiler sayılmaz mı demek istemişti, yoksa belkiler hiç yoktan iyidir mi?

---

* Seks yapan iki insan. Shakespeare'in *Othello* oyununda ortaya çıkmış bir tabir –*çn*

"Yedinci senfoninin yavaş bölümü," dedi Wahram, "eğer senin için de sakıncası yoksa." Ardından Merkür'ün altında geçirdikleri süre zarfında seslendirdiği, Swan'ın riff atmayı sevdiği melodilerden birini daha çalmaya koyuldu. Pek çok olasılığı vardı. Bazen saatlerce, yarım gün, hatta daha fazla süre boyunca çalmaya devam ettikleri bile olmuştu bu parçayı. Görkemli, vakur ve melankolik; tıpkı hayatı ağır adımlarla arşınlayan Wahram'ın ta kendisi gibi. Daima hareket halinde olan biri. Güvenebileceğiniz biri.

"Belki," diye tekrarladı Swan. "Olabilir."

Tıpkı eski günlerdeki gibi şarkıya kaptırdılar kendilerini, oldukça zor bir durumda kaldıkları ve her şeyin nasıl ilerlediklerine bağlı olduğu o zamanlardaki gibi. Uzayda öylece süzülüp kurtarılmayı bekledikleri, yardımın er ya da geç geleceğine inandıkları şu an gibi, yine...

İnançları boşa çıkmadı, çünkü, "Bir gemi yaklaşıyor," dedi Pauline.

Beyaz noktalardan biri giderek büyüdü ve saniyeler içerisinde bir başka küçük uzay yatına, önlerinde rüya gibi salınan, tuhaf ve büyülü bir sıçrama mekiğine dönüştü.

"Ah, güzel," dedi Swan.

Artık onlar da birer Peter'dı. Swan'ın bunu unutmaması gerekiyordu. Hayatlarına devam edebilmelerinin tek sebebi kurtarılmalarıydı. Küçük gemiye doğru çekilirlerken Swan bunun nasıl bir his olduğunu zihnine kazımaya çalıştı: süzülmek, Andromeda, Wahram'ın bakışı, düetleri. Hayatlarının son saatlerini yaşıyor olabilirlerdi. Yeniden Alex'i düşündü. Hikâyelerimiz bir müddet devam eder, bazı genler ve sözcükler varlığını sürdürür; sonra da unutuluruz. Hatırlaması güç bir şeydi bu. Ve basınç odasının kapıları kapanıp ikisini geminin içine aldığında Swan bunu bir kez daha unuttu.

KİRAN BUZULLARDA

Kiran böyle bir şeyi görmemesi gerektiğini idrak ettiği sırada kutudaki gözler kendisine dik dik bakmaya devam ediyordu ve uzun boylu muhafıza attığı kaçamak bir bakış aynı şeyi onun da fark ettiğini açık bir şekilde gösterdi. Muhafız kutuyu tekrar kilitlemeye başladığı sırada Kiran bunun ne anlama geldiğini düşündü ve adam kilidin üstündeki tuşlara basmayı bitirmeden önce geldikleri yöne doğru kaçmaya koyuldu. Karşısına çıkan ilk sokağa saptı, bir sonraki kavşağa kadar son sürat koştu, tekrar döndü ve arkasına bir bakış attı; muhafız henüz görünürlerde yoktu. Hızını biraz düşürüp koşmaya devam ederken seçeneklerini düşündü. Vinmara ile Kleopatra arasında gidip gelen trenin izleneceğine hiç şüphe yoktu, ayrıca sadece tek bir tren vardı.

Kasaba nüfusunun büyük çoğunluğu halen dışarıda anti-tutulmayı ve yağışın duruşunu kutluyordu. Ve Kiran bulunduğu konuma göre kapının ne tarafta kaldığını biliyordu. Bir kez daha sağa dönüp o tarafa yöneldi. Deniz kabuğu kasabasının sokakları neredeyse boştu. Kapı tam önündeydi; görünürde yeni işçi ekibinden ya da sıradan kapı muhafızlarının dışında herhangi bir güvenlik görevlisi görünmüyordu. Basınç odasının kapısına vardığında gerçek kimliğini kapı muhafızlarından birine verdi, ardından içeri girdi ve uzay elbisesini düzgünce giydiğinden emin oldu.

Venüs'ün karlı yamaçlarına çıktı. İnsanlar koya yukarıdan bakan tepenin zirvesinden gruplar halinde aşağı iniyordu. Kiran yanlarından geçerken yüzünü başka tarafa çevirdi ve kasabanın batısına doğru ilerlemeye koyuldu. Kasabanın sınırını geçtikten sonra tepeden aşağı kayarak Vinmara'nın görüş alanından çıktı, ardından güneydeki okyanusa doğru yol alan geniş bir kuru nehir yatağını takip etti.

Buralarda hâlâ donmuş karbondioksitin üstünü kaplıyorlardı, o nedenle süper-buz parlatıcılardan veya köpük kaya aplikatörlerinden birine binebileceğini umuyordu. Colette'e geri dönmek istiyor, fakat tüm ulaşım sisteminin kendisini yakalamak üzere alarma geçi-

rilmiş olmasından korkuyordu. Artık bir çift taraflı ajan, bir köstebek ya da dönüştüğü şey her neyse o olmanın anlamını tam manasıyla anlıyordu işte; iki tarafın da seni umursamadığı veya bir sorun ortaya çıktığında korumaya yeltenmediği manasına geliyordu. Öte yandan Shukra'ya ulaşabildiği takdirde adamın istediği bilgiye sahip olacaktı. O yüzden Colette'e gitmeye çalışması gerektiği barizdi.

Vinmara, Onatah Tacı'nın hemen güneyinde yer alıyordu. Onatah, İrokua yerlilerinin mısır tanrıçasıdır, diyordu başlık camındaki harita ona; Lakshmi'den daha merhametli bir tanrıça olduğuna hiç şüphe yoktu, ne de olsa kadın Kali'nin patronuydu. Şimdiye dek Lakshmi hakkında duyduğu her şey, kadını memnuniyetsizliğe uğrattığı takdirde hayatta kalamayacağından oldukça emin olmasına neden olmuştu. Bu düşünceyle birlikte korkuyla bağırdı ve kadının verdiği tercüme gözlüğünü cebinden çıkardı. Aşk hayatına yaptığı katkı için son bir teşekkür öpücüğü kondurduktan sonra gönülsüzce de olsa onu fırlatıp attı. Bunu kasabadayken akıl edememesi gerçekten de büyük talihsizlikti, şu saatten sonra oraya dönmeye de hiç niyeti yoktu.

Vinmara'dan bakarken ufukta gördüğü o koca köpük kaya araçlarının çok uzakta olamayacağını düşünmüştü. Ama şimdi, ayağının altında çıtırdayan ve kimi zaman kayganlaşan karlı yamaçtan kuru buz denizine doğru yürürken, yeni kasabanın konumunun tahmin ettiğinden çok daha uzağı görebilmesine olanak sağladığını fark etti. Hatta belki de kilometrelerce öteyi...

Bu düşünceyle birlikte kahrolmaya başladığı sırada küçük bir yamaca ulaştı ve bir süper-buz parlatıcı gördü. Hemen yakınında değil, birkaç kilometre ötedeydi ve her zamanki gibi yavaşça ilerliyordu. Kiran bir koşu tutturup oraya kadar gidebileceği bir tempo yakalamaya çalıştı. Araç çaprazlama olarak onun koştuğu yöne doğru yaklaşıyordu, yani her şey yolundaydı, kendini öldürmesine gerek yoktu.

Buna rağmen o şeye yetiştiği sırada soluk soluğa kalmıştı. İçinde biri ya da birileri varsa bile aracın en tepesinde ve ön kısmında bulunan kabinin camından dışarıya bakmıyorlardı maalesef. Kiran'ın o şeyin yanında koşmaktan ve neredeyse yere kadar uzanan yan merdivenine doğru sıçramaktan başka yapabileceği bir şey yoktu. Basamakları tırmanıp aracın çatısına çıktı, ki burası sadece parmaklıklı olmakla kalmayıp, aynı zamanda tutunabileceği araçlarla doluydu. Ne yazık ki ön taraftan sarkıp pencerenin başladığı yere ulaşmaya çalışmak zorundaydı ve o kısımda tutunabileceği çok fazla şey yoktu.

Buna rağmen pencere hâlâ erişim alanının dışında görünüyordu, ki bu da oldukça sinir bozucuydu.

Bununla birlikte çatıda bir kapak da mevcuttu. Bunu gören Kiran kapağı önce yumruklarıyla, ardından çizmelerinin topuklarıyla dövmeye başladı. Yerinden söküp kapıya daha sert vurabilmek için kullanabileceği bir şeyler bulma amacıyla etrafına bakındığı sırada koca dev sarsılarak durdu, çok geçmeden altından gelen sesler duymaya başladı ve kapak açıldı.

"Teşekkürler!" diye bağırdı. "Kayboldum!"

Böylece iki Venüslü onu içeri aldı ve Kiran donmuş okyanusta ne aradığına dair bir açıklama uydurabilmek için oldukça zorlu birkaç dakika geçirdi; uyuşturucu kullandığını, daha da kötüsü coğrafi yönelimsizlikten muzdarip olduğunu itiraf etmek zorunda kaldı, duyduğu utanç göstermelik öyküsüne ve kusurlu özelliklerine uygun bir his olduğu için kendini şanslı saydı ve bir şekilde işin içinden sıyrılmayı başardı. Neyse ki iki muhafız delikanlının tüm söylediklerini çeviri cihazları vasıtasıyla Çince olarak dinlemiş, sanki bu tür ahmaklıklara daha önce pek çok kez şahit olmuşlarcasına sadece kafa sallamakla yetinmiş ve ekranlarındaki oyuna geri dönmüşlerdi. Ona dediklerine göre Ba'het Krateri'nin altındaki çalışma kampına gidiyorlardı, birkaç saat içinde orada olurlardı. Eğer isterse buzlukta bira vardı.

Haritaya bakan Kiran, vardıkları yerin yeni okyanusun kuzey kıyısı boyunca çalışan ve son karbondioksitlerin üstünü kapatan insanları barındıran bir dizi işçi kampından biri olduğunu gördü. Kampın girişindeki kişilere gerçek kimliğini gösterse de karta çok kısa bir anlığına bakıp delikanlıyı yemekhaneye yolladılar. Kiran bir yandan açgözlü bir şekilde yemeğini yerken diğer yandan da masa ekranındaki haritayı inceledi. Kampın park alanında küçük ve hızlı kar motorları olduğunu görmüştü ve haritaya bakılırsa sahil şeridini nokta nokta bezeyen kamplar, dolu bir depoyla birinden diğerine gidilebilecek kadar birbirine yakındı. Belki de planın bir parçasıydı bu.

Çok güzel. Ebedi geceye rağmen normal saat düzenine göre çalıştıklarından herkesin yatmaya gitmesi için çok beklemek zorunda kalmadı, ardından dışarı çıkıp kar motorlarından birinin yanına gitti, deposunun dolu olduğundan emin oldu, motoru ateşledi ve batıya yöneldi.

Bu kar motorları zarif ve küçük şeylerdi, ayrıştırıma işlemi için kullanılan diğer canavarların aksine daha çok kızakların üstündeki arabalara benziyorlardı. Venüs'teki ilk aylarında sık sık onları sür-

menin keyfine varmıştı Kiran. Şimdiyse arkasına yaslandı, YZ'ye talimatları verdi ve ürkütücü bir loşluğa sahip arazinin yanından kayıp gidişini izlemeye koyuldu. Karlar buralarda bir araya getirilip sıkıştırılarak buzkar denilen hale getirilmişti ve aracı onların yanından hızlıca geçip gidiyordu. Deyim yerindeyse bütün gece süren bir yolculuk olacaktı bu ama diğer kampa vardığında onları uyanıyorken de bulabilirdi. Belki de sadece park alanına yanaşır, bir başka kar motoruna atlar ve yoluna devam ederdi. Neden olmasın? Hiç kimse bu araçları önemsemiyordu; hiç kimsenin özel malı değillerdi. Ve onlarla gidebileceğiniz hiçbir yer yoktu.

Ya da uykuya dalarken Kiran'ın kendisine söylediği şey buydu. Uyandığında ve YZ onu bir sonraki kampın park alanına soktuğunda her şey tam da umduğu şekilde gelişti. O araçtan in, bir başkasına bir, tekrar yola çık; hiç kimse azıcık bile ilgilenmemişti. "Venüs'ü seviyorum," dedi YZ sürücüye. Eski tercüme kemeri dediklerini Çinceye çevirdi, gerçi aracın YZ'si muhtemelen İngilizceyi de anlıyordu. Eski kemeri, tercüme gözlüğünden sonra üzücü bir geri adımdı ama şu durumda bunun bir önemi yoktu.

İki kamp daha, iki kar motoru daha... Ardından haritalarda saptadığı bir diğer kampa, kendisini önce Ut Uçurumu'na, sonra Vesta Uçurumu'na ve en nihayetinde de Colette'e ulaştıracak kör bir tren hattına sahip olana vardı. Kampa girdiği sırada burada istasyon yerine geçen şeyde (bir yükleme platformundan ve küçük bir binadan ibaretti) bir trenin durduğunu gördü. Kar motoruyla yanlarından geçerken büyük ışıkların altındaki bir kör hat vasıtasıyla vagonlardan bazılarına yükleme yapıldığını fark etti. Lambaların ışığında olduklarından aydınlatma çemberinin dışını çok az görebiliyorlardı, böylece Kiran çaktırmadan onlara yaklaştı, karanlıkta kalmaya özen gösterdi, işlerini bitirdikleri sırada rayların yanındaki binaya bir taş attı ve çıkan gürültüyü araştırmak için o tarafa yöneldiklerinde bir sıçrayışta vagona binip içerdeki kutuların arkasına saklandı. Çok geçmeden vagonun kapısı üzerine kapandı ve trenin manyetik rayların akıcılığıyla aniden ileri doğru hareketlenip Colette'in uzun bayırına tırmanmaya başladığını hissetti. Hemen üzerinde, uğursuz bir biçimde Lakshmi Platosu olarak adlandırılan yer uzanıyordu.

Uyuyakaldı. Vagonun kapıları nihayet tekrar açıldığında uyandı, midesi kazınıyordu. Doğru ânı kolladı, vagondan aşağı atladı ve aceleyle oradan uzaklaştı. Etrafta kimsecikler yoktu. Emin değildi ama istasyondan çıktıktan sonra nerede olduğunu doğruladı: Co-

lette kubbesinin altındaydı. Vinmara'da ayrılalı üç gün olmuştu ve açlıktan biraz şaşkın vaziyette olsa da halinden memnundu.

Şimdi Shukra'yı bulması gerekiyordu. Pansiyonuna dönebilirdi fakat Lakshmi'nin casusunun onunla her zaman buluştuğu yer orasıydı... Sonunda masum görünmeye gayret ederek büyük şehrin sokaklarında yürümeye başladı ve Swan'ın çok uzun bir süre önce Shukra'yla tanıştırmak için onu götürdüğü ofise doğru yollandı. O ilk görüşmelerinin ardından buluşmak için yanına gelen kişi hep Shukra olduğundan başka nereye gidebileceğini bilmiyordu. Bunu düşünmek için bir sürü vakti olmuştu ama izlemesi gereken en iyi yaklaşımın ne olduğundan hâlâ tam olarak emin değildi. Yağmurdan kaçarken doluya tutulma olasılığı da vardı pekâlâ; ancak kendisiyle iletişim kuran ve neyi araması gerektiğini söyleyen kişi Shukra olduğundan doludan kaçıp yağmura geri dönmesi ya da bir umut fırtınadan tamamen kurtulması daha mümkün görünüyordu. Her halükârda birinden yardım isteme riskini nasıl bertaraf edebileceğini bilemiyordu ve Shukra elindeki en iyi çıkar yoldu. Böylece o ilk ofisin dış kapısına kadar yürüdü, yukarı çıkıp güvenlik masasına yöneldi ve oradaki üçlüye, "Shukra'yı görmeye geldim, lütfen. Lütfen ona benden istediği şeyi bulduğumu ve kendisine teslim etmek istediğimi söyleyin," dedi.

SWAN VE KIRAN

Daha sonra –bir Galakpol aracı olduğunu öğrendikleri bir gemi tarafından kurtarıldıktan, temizlenip beslendikten, on iki saat kesintisiz uyuduktan ve kalkıp yeniden yemek yedikten sonra– kendilerini önce Venüs'ün yörüngesinde, ardından da bir iniş vesaitinde buldular. Araç, hâlâ biçimlendirilmekte olan gezegene bir tuğla gibi düştü, sonra da yavaşlayarak bir hava pistine gürültüyle kondu. Uzay istasyonunun büyük avlusuna çıktıklarında Colette'in dışına indiklerini gördü Swan. Kuzeyde karlı tepelerin oluşturduğu, karmakarışık bir manzara vardı; dönüp duran kara bulutların altında belli belirsiz görünüyordu hepsi. Venüs!

Uzayın el değmemişliğinde yaşananlar kadının zihninde hâlâ büyük bir yer kaplıyor, o nedenle şu anda gözünün önünde duranlar bir rüya gibi geliyordu. Tıbbi kontrollerden ve uzun bir müşahede süresinden geçerken Wahram'dan ayrıldı. Kadınla konuşan insanlar mutsuzdu; her ne kadar belirgin olursa olsun o ana odaklanması gerektiği açıktı. Swan neler yaşadığını ve bunun hakkında ne hissettiğini daha sonra düşünebilirdi. Diğer her şey gibi parmaklarının arasından kayıp gitmesini istemiyordu.

Ev sahipleri ona küçük tabaklarla ve her biri bir lokmadan ya da bir tadımlıktan daha fazla olmayan yiyeceklerle, dim sum* tarzında küçük bir ziyafet sundu. Her birinin ayrı birer sosu vardı. Bir süre sonra damak tadı tamamen karıştı ve dört ısırıktan sonra kendini şişmiş gibi hissetti. Midesi isyan etti ve yemeğin ardından başlayan sohbet boyunca guruldayıp bulandı.

Pek çok kişi likör ve opioid karışımları içiyordu. Swan sodasını yudumlarken etrafındaki insanları dikkatle izledi. Venüslüler çok durgun görünüyordu. Çoğunlukla tek bir masada toplanan birkaç şakacı, yemeklerin getirilip götürüldüğü sedyeye bakarak gülüyordu; fakat diğerleri azarlanmış gibi, hatta karamsar görünüyordu. Gü-

* Ülkemizde "Çin mantısı" olarak da bilinen, bir sürü küçük tabakta ayrı ayrı sunulan geleneksel bir Çin yemeği –*çn*

neş kalkanının kurtarılması çok iyi bir şey, büyük bir zaferdi elbette. Ama savunma sistemleri onları yüzüstü bırakmış ve güneş kalkanının doğasında bulunan tehlike tüm gezegenin görebileceği şekilde vurgulanmıştı. Felaketi bu seferlik savuşturmayı başarmışlardı fakat tehlike hâlâ bir kılıç gibi tepelerinde asılı duruyordu: bir panjurdan veya bir ipin ucundaki yuvarlak bir uçurtmadan daha kuvvetli olmayan bir şey tarafından sürekli olarak durdurulan korkunç bir kader.

Odadakilerin bilhassa karamsar bir kısmı güneş kalkanının güvenlik sistemine ne olduğu sorununa odaklanmıştı; masaüstü grafiklerini dürtüp duruyor ve birbirleriyle hızlı bir şekilde konuşuyorlardı. Görünüşe göre pek çoğu, sistemin karşılık vermemesine sebep olan hatanın içeriden birinin işi olduğunu düşünüyordu. Wahram bir tekerlekli sandalyeyle içeri girip onlara katıldı; beyaz sargılarla sarılı sol bacağı dümdüz duracak şekilde sabitlenmişti. Onunla konuştuklarında başını yavaşça, olumlu anlamda salladı. Bir keresinde sanki kadının ilginç bulacağı bir şey duymuş gibi dönüp ona baktı, ardından yeniden sohbete daldı. Swan bunun ne olduğunu daha sonra öğrenebileceğini umdu. Gerçi daha sonra verdiği sözü tutmadığını ve Pauline'e Alex'in grubundan bahsettiğini onlara anlatması gerektiğini düşünebileceğini fark etti. Olanları başka nasıl anlatacaktı ki? Eh, en azından düşüncesizce hareketi Venüs'ü kurtarmıştı. Bu, yaptığı şeyin bedelini ödemeyeceği anlamına gelmiyordu elbette. Katiyen güvenilmez, pervasız, dedikoducu bir kubikafa olarak bilinmek. O sonuca varmak kadar da zor olmazdı.

Venüslüleri izlemeyi sürdürdü. Sandalyelerine çökmüş, karamsar bir şekilde oturuyorlardı. Onlara birkaç soru sordu; bazen yanıtladılar, bazen de yanıtlamadılar.

Bahsetmek istemiyormuş gibi göründükleri bir konuya geri döndü: "Sanırım güneş kalkanını kullanmaya devam etmek zorundasınız, artık orada olduğuna göre?"

İçlerinden biri elini sabırsızca salladı. "Bazılarımız hayır diyor, değiştirmemiz gerektiğini söylüyorlar."

"Ne demek istiyorsun? Böyle bir şey, gezegeni bir tür gece-gündüz döngüsü kazanacak şekilde döndürmenizi gerektirmez mi?"

"Evet."

"İyi de nasıl?"

"Sadece bir yolu var," dedi başka biri. "Belli bir açıyla ağır bir meteor yağmuru yağdırmak."

"*Çok* geç kalmış bir ağır bombardıman," diye seslendi şakacıların masasındaki biri.

"İyi ama gezegenin yüzeyini mahvetmez mi bu?" dedi Swan. "Köpük kayaları, karbondioksiti, atmosferi... şimdiye dek yaptığınız her şeyi havaya uçurmaz mı?"

"Her şeyi değil," dedi ilk konuşan. "Sürekli aynı noktayı bombalarız. İşler sadece biraz... düzensizleşir."

"Düzensizleşir!"

"Bak, biz de bu fikirden hoşlanmıyoruz. Gezegeni döndürme fikrine karşı mücadele ettik. Hem de hepimiz." Bir eliyle odadaki diğer insanları işaret etti. "Ama Lakshmi ve adamları bunun çok fazla bozulmaya sebep olmadan yapılabileceğini savunup durdu. Sadece bir başka sığ okyanus hendeği ve onun doğusunda da biraz püskürük... Diğer bölgeler de zarar görür elbette, özellikle de ekvator; fakat şu anda sahip olduğumuz bakterileri öldürecek kadar değil. Ayrıca gömülü karbondioksitin yüzde bir ila ikisinden fazlası serbest kalmaz."

"İyi de arzuladığınız dönüş hızını elde edebilmek için ağır bombardımanın birkaç yüzyıl boyunca sürmesi gerekmeyecek mi?"

"Bir günü yüz saat sürecek şekilde dönmesi planlanıyor. Çoğu Dünyalı yaşam biçiminin buna dayanabileceğini düşünüyoruz. O yüzden sadece yüz yıl sürer."

"Sadece yüz yıl ha!"

"Bu insanlar, gezegeni dünyalaştırmaya çok hızlı başladığımızı iddia ediyorlar," dedi yeni bir ses. Yaşlı biriydi. Maskeyi andıran, yıpranmış suratındaki gözleri hayat doluydu. Sesinde biraz pişmanlık, biraz da tiksinme mevcuttu. "Tıpkı Mars gibi yaptığımızı! Güneş kalkanını seçtik çünkü hızlı bir çözümdü! Ama ona bir kez sahip oldun mu devamlılığını sağlamak zorundasın. Ona bel bağlamak zorundasın. Ve artık insanlar güneş kalkanının başına neler gelebileceğini görüyorlar. Yani Lakshmi kazanacak. Oylamanın sonucu bombardımandan yana çıkacak."

"Çalışma Grubu'nu mu kastediyorsun?"

"Evet. Sığınaklarda kalmamız, hatta gökyüzü şehirlerine çekilmemiz ya da bir süre eve dönmemiz gerekecek. Her şey yeniden sakinleşinceye dek beklememiz..."

Wahram sandalyesini sürerek onlara katıldı. "İyi ama bombardıman için bu sefer ne kullanacaksınız? Herhangi bir uyduyu alıp kesemezsiniz."

"Hayır," dedi yaşlı kişi. "O da hızlı ilerlemenin kısımlarından biriydi. Ama Neptün'ün yörüngesinde aşağı yollayabileceğimiz bir sürü Truva asteroiti var."

"Onları Tritonlular geliştirmiyor mu?"

"Onlardan binlerce var. Ve hepsi de Kuiper Kuşağı'nın esiri. Eğer Tritonlular isterse Kuiper Kuşağı'ndan yenilerini getirip Neptün'ün yörüngesinden aldıklarımızın yerine koyabiliriz. Yani Neptünlülerin gözünde hiçbir şeyin yok olması gerekmeyecek. Tritonlularla prensipte anlaştık bile."

"Ya," dedi Swan, şaşkına dönmüş bir vaziyette. Ne diyeceğini bilemiyordu. Etrafındakilerin yüzlerine baktı; hepsi de oldukça ümitsiz ve tedirgin görünüyordu. "Buradaki insanların istediği şey bu mu? Ne dersiniz?"

Aralarında bakıştılar. İlk konuşan kişi, "Çekirdek kadro katmanlarından oluşan bir ağ var. Hindistan'daki pançayatlar gibi. Ve herkes bir şeyler söylüyor. Burada sadece kırk milyon kişiyiz. Yani... Çalışma Grubu bizi ve geri kalan herkesi dinleyecektir. Ama doğrusunu söylemek gerekirse plan giderek ivme kazanıyor. Şimdi de yaşanan şu son olayla birlikte insanlar buna neden ihtiyaç olduğunu gördü. Lakshmi kazandı."

***

Daha sonra, Swan hastanedeki odasında tek başınayken kapısı çalındı ve içeriye Shukra'yla beraber kadının dünyadayken edindiği genç arkadaşı, Kiran girdi. Yüzlerini görür görmez –öylesine hayat dolu, öylesine gerçek– neşesi yerine gelen Swan onları mutlulukla karşıladı. Shukra, milyonlarca yıl önce birlikte çalıştığı kişi; Kiran, en yeni arkadaşı... artık ikisinin de yüzünde aynı ifade vardı, ciddi ve düşünceli. Swan'ın yatağının yanına oturdular, o da onlara birer bardak su doldurdu.

"Buradaki delikanlıya bir kulak ver," dedi Shukra, başını Kiran'a doğru eğerek.

"Ne oldu?" dedi Swan, belaya karşı alarma geçerek.

Kiran ona güvence vermek istermişçesine bir elini havaya kaldırdı. "Beni buraya ilk getirdiğinde bana gezegende gruplaşmalar olduğundan bahsetmiştin. Dediğin doğru çıktı, hatta bunu neredeyse küçük bir iç savaş olarak bile adlandırabilirsin."

"Lakshmi," dedi Shukra ağır bir şekilde, sanki bu her şeyi açıklamaya yetiyormuş gibi. "Kiran ona bulaştı."

"Bu kötü bir şey mi?" diye sordu Swan. "Yani... şansını onunla denemesini söyleyen kişi bendim."

Shukra bu beyan karşısında gözlerini devirdi. "Swan, sen yüz yıl önce buradaydın. O zamandan beri bazı şeylerin değiştiğini bilmen gerekirdi. Anlat ona," dedi Kiran'a.

"Lakshmi için eşya taşımaya ve mesaj iletmeye başladım," dedi

delikanlı. "Shukra bunu fark etti ve kadın için çalışırken gördüklerime daha yakından bakmamı istedi."

"O bir yemdi," dedi Shukra, sert bir tebessümle, "ve Lakshmi de onu yuttu. Ama yem olduğunu muhtemelen biliyordu."

Kiran kadına, Bak beni neye bulaştırdın? dermişçesine bakarak başıyla onayladı. "Lakshmi'nin ekibinin geliştirdiği yeni bir sahil kasabası var. Kadına ait olduğu kesin ve bir nedenden ötürü çok alçak bir yere konuşlandırılmış. İnsanlar sigorta sahtekarlığı ya da onun gibi bir şey için batmasını istediğini düşünüyorlar. Her neyse, o kasabada acayip bir şeyler yapıyorlar. Android veya ona benzer bir şey imal ettiklerini sanıyorum. İnsan gibi görünen robotlar, anladın mı?"

"Anladım," dedi Swan. "Devam et."

"Orada kapalı bir ofis var, oldukça büyük bir bina. Oraya teslim edilen bir kutu gözbebeği gördüm. Yapay insan ürettiklerini düşünüyorum. Bir tür Frankenstein fabrikası."

"Bunu gördün mü?"

"Güvenlik görevlilerinden biri yanımda bir kutu açtı ve içi gözbebekleriyle doluydu. Bunu görmemden hoşlanmadı, ben de Shukra hocanın yanına kaçmak ve yardım istemek zorunda kaldım."

Shukra bunun zekice bir hareket olduğunu söylemek istercesine kafa salladı. "Kiran'ın bulunduğu şu yer Lakshmi'ye mi ait yani?" diye sordu Swan ona.

"Evet," dedi Shukra. "Tüm kasabayı onun işçi ekipleri inşa etti. Bak... Vinmara operasyonu hakkında hiçbir şey bilmiyorum ama Lakshmi'nin elinde Kleopatra'ya gelen fakat kimliğini bir türlü belirleyemediğimiz kişiler var. Kendim de Kleopatra'da bir ofis açtım, orası sözüm ona serbest bir şehir, ancak iplerin Lakshmi'nin elinde olduğuna hiç şüphe yok. Bu yeni insanların nereden geldiğini bulmaya çalışıyordum. Ama şimdi... güneş kalkanına düzenlenen saldırıyı duyduğumda düşündüğüm ilk şey, 'Eh, bu dostum Lakshmi için elverişli bir durum değil de ne?' oldu. İnsanlar gezegeni döndürme planını destekleyecek kadar korkacak ve bunu yaptığımız takdirde ekvatorda açtıkları yeni delik, okyanus seviyesini doğru orantılı olarak etkileyecek. Vinmara gibi olan şu yerler çok mu alçağa kurulmuşlar? Çok alçakta olmayacaklar."

"Ahh," dedi Swan. "Vay canına. Ama... peki ya Çinliler?"

"Çinliler bu ikinci bombardıman fikrinden nefret ediyor ve buna karşı çıkmalarına rağmen yine de gerçekleşirse güç kaybederler... yine, ki bu da Lakshmi'nin daha çok işine gelir. Ve doğrusunu istersen

Pekin'in bize neyi yapıp neyi yapamayacağımızı söylemesini hiçbirimiz istemiyoruz. Yani argümanlarda bu da Lakshmi'ye yardım ediyor."

"Peki ya imal ettiği şu insansılar?" Swan öne eğilip masa ekranına tıkladı. "İşte... şu Vinmara'nın haritanın neresinde olduğunu bana gösterin. Müfettiş Genette'i buraya çağıralım, Wahram'ı da öyle. Anlattıklarınızı duymayı çok isteyeceklerdir."

***

Önce Müfettiş Genette geldi odaya, ardından tekerlekli sandalyesini sürerek Wahram girdi içeri, sol bacağı tıbbi bezlerle sarılıydı. Kiran'ın hikâyesini dinlediler, ardından oturup olası sonuçlarını düşündüler.

Müfettiş Genette, "Sanırım harekete geçmeden önce bazı şeylere karar vermemiz gerekiyor," dedi. "Olanlardan sonra, tasarladığımız planı uygulamaya koymamız gerektiğinden oldukça eminim, ki onu henüz sana anlatmadım Swan. O nedenle Pauline'i bir kez daha kapatmayı kabul edersen sana ondan bahsedebilirim."

Swan bunu tekrar yapmak istediğinden emin değildi, ayrıca müfettiş son kayıtdışı toplantıda konuşulanları Pauline'e anlattığını şimdiye dek öğrenmiş olmalıydı, o yüzden buna bir anlam veremedi.

Ama zaten cevap vermeye fırsat bulamadı, çünkü Wahram müfettişe, "Korkarım planı Swan'ın bilgisi haricinde uygulamalıyız. Konuşma sırasında Pauline'i kapatsa bile daha sonra onu tekrar açtığında kubisine tüm olanları anlatabilir, tıpkı geçen sefer bunu yaptığımızda yaptığı gibi."

Swan, Wahram'a delici bir bakış atıp Genette'e, "Bize saldırı hakkında bir şeyler yapabilmemiz için zamanında haber veren Pauline'di. O çakıl güruhunu tespit edebilmemizi sağlayan yeni izleme sistemini kuran da Wang'in kubisiydi. Yani bunun için bana daha sonra teşekkür edebilirsiniz. Ama demek istediğim asıl şey, bu Venüslüler kubi insanlarıyla ve entrikalarıyla neyin peşinde olurlarsa olsunlar açık bir şekilde bizim tarafımızda olan başka kubiler de var. Onlarla çalışmamız gerek!" dedi.

Müfettiş Genette bunu kabul etti. "Hem Wang'le hem de kubisiyle uzun uzun konuştum ve söylediğin şey doğru. Korkarım kubiler arasında da gruplaşmalar var."

"O halde bizim tarafımızda olanları bilgilendirmemiz gerek!"

"Belki," dedi Genette. "Gerçi hangilerinin bizim tarafımızda olduğu muallakta. O nedenle şu durumda ne kadar azı bilirse o kadar iyi. Bak, Kiran'dan aldığımız bilgiler ışığında bu özel Galakpol operasyonunu planlandığı gibi yürüteceğim."

"Peki neymiş o?" dedi Swan, iğneleyici bir şekilde.

Müfettişin bir Asya maymununki kadar güzel ve meraklı olan küçük yüzü Swan'ı neşeli bir tebessümle süzdü. "Bunu sana biraz ilerleme kaydettikten sonra anlatmama izin ver, lütfen."

Swan, Wahram'a karanlık bir bakış daha attı. "Gördün mü yaptığını?"

Wahram omuz silkti. "Planın işlemesi için tam bir gizlilik gerekiyor. Detaylara ben bile yabancıyım."

"Ayrıca şunu da eklemeliyim ki," diye ekledi Genette çabucak, "planımın buradaki genç arkadaşının verdiği bilgilere de ihtiyacı vardı. Yani daha yeni şekilleniyor. Lütfen bir sonraki hamleyi gizlice yapmama müsaade et. Dediği gibi Wahram bile, hatta Venüs'teki hiç kimse..." Shukra'yı başıyla selamladı "...bir sonraki hareketimizi bilmiyor ve başarılı olması için böyle olması gerek."

Genette'in yalnızca onun gözünde daha iyi gözükmesini için Wahram'a yardım edip etmediğinden emin olamadı Swan; durumun ince nüanslarını fark edemeyecek kadar öfkeliydi. Muhakeme yeteneği devredışıydı. Genette şimdi de odaya giren bir başka meslektaşıyla konuşuyordu, sonunda odadakilere dönüp, "Eğer kusurumuza bakmazsanız..." dedi.

"Ben *bakacağım*," dedi Swan ve odayı hışımla terk etti.

***

Wahram koridorda kadına yetişti ve tekerlekli sandalyesinin hızını onun adımlarına uydurdu, böylece Swan ne kadar hızlı yürürse yürüsün ona yetişmekte zorlanmadı.

"Swan, kızma bana, önemli bir meselede dürüst olabilmek için müfettişe neler olduğunu söylemem *gerekiyordu*; bu hassas bir operasyon ve her şeyin anlatılması lazım."

"Anlatıldı zaten."

"Evet ve çok geçmeden sen de her şeyi öğreneceksin. Ama bir süreliğine bize güvenmen gerek."

"Bize mi?"

"Müfettişe yardım edeceğim. Çok uzun sürmemeli. O esnada senin de Tanyeri'ne gidip hem Titan'daki durum hem de bizim hakkımızda halkınla konuşacağını umuyorum."

"Hâlâ bunlardan herhangi biriyle ilgilendiğimi mi sanıyorsun?"

"Kesinlikle öyle umuyorum. Eğer bu şekilde dile getirmeme müsaade edersen, bunlar senin incinmiş duygularından çok daha önemli. Özellikle de incinmemeleri gerekirken. Seni ve Pauline'i ayrılmaz bir çift olarak görmek bence iyi bir şey, sence de öyle değil mi? Hem

doğru hem de seni daha iyi tarif ediyor diyelim. Sen yeni bir şeysin. Özellikle de benim için diyebilirim." Uzanıp kadının elini kavradı, sonra da diğer eliyle sandalyesinin tekerleğini kavrayıp durmalarını sağladı. Etraflarında bir daire çizdiler ve Swan çekiştirip durmasına rağmen Wahram onun elini bırakmadı. "Hadi ama," dedi Titanlı, "ciddi ol. Benimle birlikte uzayda mahsur kaldın mı kalmadın mı? Tünelde miydin değil miydin?"

Swan'ın sorusunu ona yöneltmişti; Swan bunu hatırlıyordu elbette. "Evet, evet," diye homurdandı Swan, yere bakarak.

"Peki o zaman, işte şimdi de buradayız ve gizlilik gerektiren bir durum var, bu bağlamda Genette'e söylediğim şeyin azami *gerekliliken* doğduğunu anlaman gerek. Özellikle de sana karşı olan hislerimin..." Tekerleği tutan eliyle göğsüne vurmak için duraksadı "... içten olduğunu hesaba katarsan. Karmakarışık ama içten. Ve önemli olan da bu. Hayatı ilginç kılıyor. O nedenle evlenmemiz gerektiğini düşünüyorum, halihazırda parçası olduğum Satürn kreşinde. Yaratacağı problemlerden çok daha fazlasını çözeceğinden ikimiz için de en iyisinin gerçekten bu olduğunu düşünüyorum. Benim için kesinlikle öyle. Uzun lafın kısası benimle evleneceğini umuyorum."

Swan elini hızla çekip kurtardı, sonra da ona vuracakmış gibi havaya kaldırdı. "Seni anlamıyorum!"

"Biliyorum. Bazen ben de kendimi anlamakta zorlanıyorum. Ama esas mesele bu değil. Sadece bir bölümü. Bunu projemizin bir parçası haline getirebiliriz."

"Bilmiyorum..." diye söze girdi Swan ama cümlesini tamamlayamadı; böyle bir girişi takip edebilecek o kadar çok şey vardı ki kendini kaybolmuş vaziyette buldu. Hiçbir şey bilmiyordu! "Zaten Dünya'ya gideceğim," dedi inatçı bir şekilde. "BM Memeliler Komitesi'yle bir toplantım var, aşama kaydediyoruz. Ayrıca Zasha'yla da konuşmak istiyorum."

"Sorun değil," diye temin etti onu Wahram. "Bunu bir düşün. Benim gidip Genette'e katılmam gerek; sahiden de aciliyeti olan bir şeyle meşgulüz ve Kiran'ın getirdiği bilgi bunun temel taşını oluşturuyor. O yüzden önce onu tamamlayalım, daha sonra elime geçen ilk fırsatta sen neredeysen oraya gelirim." Ardından ellerini kederli bir şekilde kalbinin üstünde birleştirdi, döndü ve koridor boyunca ilerleyerek müfettişin yanına gitti.

WAHRAM VE GENETTE

Wahram, Vinmara'dan ayrılmakta olan ve vakit kaybetmek istemeyen Genette'in yanına döndü. Müfettiş sadece, "Hadi," dedi, sonra da bir teriyer kadar hızlı bir şekilde yola koyuldu. Wahram tekerlekli sandalyesiyle onu takip ederken, Genette arkasına bakıp Swan'la aralarının nasıl olduğunu sordu. Wahram her şeyin yolunda olduğunu söyledi, gerçi bundan o kadar da emin değildi. Ama artık plana odaklanma zamanıydı.

Vinmara'ya uçtukları sırada, Genette bilekkubisi Passepartout'yu bir telsiz gibi kullanarak meslektaşlarından bazılarıyla konuştu ve Wahram sorgularcasına kubiyi işaret etti.

Genette başını iki yana sallayarak, "Swan'ın da dikkat çektiği üzere *bizim için çalışan* kubiler de var ve onunki de kesinlikle onlardan biri olabilir. Bu mümkün görünüyor. Ama henüz onu kontrol etme fırsatı yakalayamadım ve Swan'ı bu işin dışında tutarak muhtemelen doğru olanı yaptın. Ne yapacağını kestirmek zor. Ancak Passepartout da Wang'in kubisi de kontrol edildi ve aldıkları talimatlar doğrultusunda bize yardım ediyorlar. Ya da ben öyle olduğuna inanıyorum," dedi, çatık kaşlarla ve şaşılaşmış gözlerle bilekkubisine bakarak.

"Kubilerin kendi toplulukları, grupları, hatta organizasyonları için çalıştığını ve aralarında anlaşmazlıklar olduğunu düşünüyor musun?" diye sordu Wahram.

Genette iki elini havaya kaldırdı. "Bunu nasıl bilebilirim ki? Sadece farklı kişilerden farklı talimatlar aldıkları için farklı davranıyor olabilirler. Bu kubi insanların yapımcısını Vinmara'da tutuklamayı umuyoruz, belki bu sayede daha fazla şey öğrenebiliriz."

"Peki ya Venüslüler? Yapmak üzere olduğun şeyi yapmana izin verecekler mi?"

"Shukra ve grubu arkamızda. Şu anda oldukça büyük bir mücadelenin ortasındalar ve risk çok büyük. Bu insansıları ya Lakshmi'nin

adamları üretiyor ya da onları kullanıyorlar, henüz hangisinin doğru olduğundan emin değilim; fakat her iki durumda da Shukra'nın grubu bize yardım etmekten mutlu. Çalışma Grubu o kadar bölünmüş ki ihtiyacımız olan şeyi yapıp onlar harekete geçemeden önce gezegeni terk edebiliriz sanırım."

Wahram bunu kaygı verici buldu. "Bir iç savaşın ortasına mı dalacağız yani?"

"İleri gitmekten başka hamle şansımız yok," dedi Genette, hızlı bir omuz silkişle.

Uzay istasyonuna vardıklarında aceleyle ilerleyip bir körük vasıtasıyla küçük bir uçağa bindiler. Havalandıktan sonra Genette camdan aşağı bakıp gözlemde bulundu. "Burası Çin'e çok benziyor. Aslına bakarsan hâlâ Çin tarafından yönetiliyor olabilirler, emin olmak çok zor. Her neyse, kararlar oldukça küçük bir grubun elinden çıkıyor. Ve şu anda güneş kalkanı hakkında ne yapacaklarına dair fikir ayrılığına düşmüş vaziyetler. Duruma nasıl baktığın her iki taraf için de bir tür sadakat testi haline gelmiş durumda. Sanırım Venüslülerin çoğu, güneş kalkanını pek çok tehlikenin arasından güvenilir olanı olarak kabul ediyor. Ama ona karşı olanlar daha öfkeli hisler beslemeye yatkınlar. Bu onlar için bir tür varoluş problemi. Ve bu yüzden istediklerini elde edebilmek için aşırılıklardan kaçınmayacaklardır."

"Peki ne yaptıklarını düşünüyorsun?"

"Programcılarından birinin, güneş kalkanından kurtulma çabalarına yardımcı olsunlar diye birkaç kubiyi görevlendirmiş olabileceğini düşünüyorum. Açık uçlu bir talimat, 'bunu halletmenin bir yolunu bulun' gibi bir emir vermiş olabilir. Bu da bazı kubilerin muhtemelsonuç algoritmaları kullandığı anlamına gelir. Ve bu algoritma yeterince sınırlandırılmamış olabilir. Başka bir deyişle her şeyi göze alması mümkün. Bu açıdan bakıldığında tıpkı bir insan gibi! Çok gerçekçi. Peki, ya o kubi daha sonra insansı bedenlere kubi yerleştirmeyi ve böylece sabit durumdaki, kutulu kubilerin tek başlarına gerçekleştirmeyeceği saldırılarda bulunabilmelerini sağlamayı önerdiyse? İnsanların yapamayacağı ya da yapmayacağı saldırılarda? Sabotajı kastediyorum. Ya da istersen onlara eğitici gösteriler de diyebilirsin, yani tertip edilmiş felaketler. Venüslülerin büyük bir çoğunluğunu güneş kalkanının bir saldırı tehdidi altında olduğuna, birer böcek gibi pişebileceklerine inandırdıkları takdirde kamu duyarlılığının Venüs'ü döndürmek adına yeni bir bombardıman çağına razı geleceğine hiç şüphe yok."

"Belirli bir siyasi tercihte bulunmaları için sivil halkı korkutmak," dedi Wahram.

"Evet. Ki biz bunu terörizmin bir başka tanımı olarak görüyoruz. Ama sonuç alacak şekilde programlanmış bir kubi için bu o kadar da bariz olmayabilir."

"Tanyeri'ne düzenlenen saldırı bir tür gösteri miydi o halde?"

"Kesinlikle. Ve Venüs'e etki ettiği kesin."

"Ama güneş kalkanına düzenlenen bu yeni saldırı korkutmaktan çok daha fazlasını yapabilirdi," dedi Wahram. "Başarıya ulaşsaydı bir sürü insanı öldürebilirdi."

"Bu bile negatif bir sonuç olarak algılanmayabilir. Algoritmaya bağlı, bu da programcıya bağlı olduğu anlamına geliyor. Dünya'da burada ölenlerin yerine koyulabilecek bir sürü insan var. Çin tek başına bütün gezegeni kolayca tekrar doldurabilir. Tüm Venüs nüfusu öldürülüp yerlerine Çinliler getirilebilir ve Çin'in ruhu bile duymaz. Yani insanların ne düşündüğünü kim bilebilir ki? Bu programcılar kubilerini yeni istikametlere yönlendirmiş, onlara yeni algoritmalar bile vermiş olabilirler ama ne yaparlarsa yapsınlar birer insan gibi düşünmelerini sağlayamadılar. Hatta onları Turing testini geçebilecek seviyeye getirmiş olsalar bile..."

"Yani bu kubinsansılar sahiden de gerçek?"

"Ah, evet. Senin Swan onlardan birkaçıyla tanıştı, ben de öyle. Io'daki şey de onlardan biriydi. Ve içlerinden pek çoğunun Mars'ta bulunduğunu, insan zannedildiklerini ve yönetimde yer aldıklarını öğrenmek bana oldukça ilginç geldi. Mars'ın Mondragon'la ve Venüs'le yaşadığı problemler... artık bana biraz şüpheli görünüyorlar."

"Ah," dedi Wahram, bunu kafasında tartarken. "Peki ne yapacaksın?"

"Hepsini aynı anda tutuklayacağız," dedi Genette, Passepartout'yu hızlıca kontrol ederek. "Bunu başlatacak kodu yolladım ve zamanı geldi. Greenwich saatiyle gece yarısı, 11 Ekim 2312. Aniden saldırmak zorundayız."

***

Vinmara'nın dışına iniş yaptılar. Wahram o andan sonra bir tekerlekli sandalyede oturduğuna minnettar kaldı, çünkü Genette korkunç bir hızla bir buluşmadan ötekine koşturmaya başladı ve Titanlı, tekerleklerine rağmen ona ayak uydurmakta zorlandı.

Kiran onlardan birkaç dakika sonra bir başka uçakla kasabaya varıp gözbebeklerinin hangi binaya götürüldüğünü göstermek için onlarla buluştu. Çok geçmeden silahlı bir grup olay mahalline gelip vakit kaybetmeden binayı kuşattı. Kısa bir bekleyişin ardından ön kapıyı kırıp silahları ellerinde, baştan aşağı uzay kıyafeti kuşanmış

bir halde içeri daldılar. Onlar kapıyı kırar kırmaz içeriden gri renkli, yoğun bir gaz tabakası çıktı dışarı.

Beş dakikadan kısa bir süre içerisinde binanın kontrolünü ele geçirdiler. Genette derhal saldırı timiyle müzakere etti, sonra da yerel halkın tesisin içindekilerin hızla tahliye edilmesine karşı koymamasını garanti altına almak için bir başka silahlı grupla hazır bulunan Shukra'yla konuştu.

Genette kâh bizzat kâh telsiz vasıtasıyla insanlara durmaksızın konuşmaya devam etti, soğukkanlı ama oldukça azimliydi... bu tür şeylere alışkındı. Hatta Venüslü grupların arasındaki kavgaya balıklama dalma fikrine bile alışıktı, ki Wahram bunun son derece tehlikeli olduğunu düşünüyordu.

Genette'in işi o an için bitmiş gibi göründüğünde ve küçük müfettiş bir masanın kenarına oturup bir yandan kahvesini yudumlar diğer yandan da bilekkubisine bakarken, "Peki bu çakıl saldırıları... buradaki insanlara sözünü geçirmek isteyen bir Venüs grubunun işi miydi?" diye sordu Wahram merakla. "Başka bir grupla girdiği mücadelede istediğini alabilmek için mi?"

"Aynen öyle."

"Ama... güneş kalkanına düzenlenen saldırı başarılı olsaydı teröristler kendilerini de öldürmüş olmayacak mıydı?"

"Sanırım gezegeni tahliye edecek kadar vakitleri olacaktı," dedi Genette. "Ayrıca failler Venüs'ü çoktan terk etmiş olabilir. Ek olarak, kararı veren kubiler ise bunu umursamamış olabilirler. Orijinal programcılar kim olursa olsun o noktada verilen karar üzerinde kontrol sahibi olamayabilirler. Kubiler, 'Eh, bu bir kayıp ama geldiğimiz yerde bizden çok var,' diye düşünmüş olabilir. Yani saldırı başarıya kavuşsa da kavuşmasa da istediklerini elde edeceklerdi."

Wahram bir müddet düşündü. "Peki asteroit kuşağında yok edilen şu teraryum? *Yggdrasil*?"

"Ondan emin değilim. İnsanların kendilerini korunmasız hissetmesi için yapılmış olabilir. Belki de sadece metotlarını test ediyorlardı. Ama bir garip olduğunu kabul ediyorum. Hem kubinsansıları hem de burada yakalanan herhangi birini görmek istememin sebeplerinden biri de bu."

Tesisin ön kapısından bir grup insan çıktı ve Genette doğruca yanlarına gitti. Aralarından çoğu küçüktü; görünüşe göre binaya düzenlenen saldırıya bir Truva Atı taktiği de dâhildi. Bir avuç küçük, havalandırma kanallarından içeri sızmış ve saldırıyı başlatmak için gaz bombaları atmıştı.

"Tamam," dedi Genette, Wahram'ın yanına döndüğünde, "hadi gidelim buradan. Bu şeyleri mümkün olduğunca çabuk bir şekilde gezegenden çıkarmalıyız."

Çoğu standart ölçülerde olan ama aralarında küçükler ile uzunlar da bulunan yaklaşık iki düzinelik bir grup tek sıra halinde, güvenlik yeleklerinden birbirlerine zincirlenmiş vaziyette dışarı çıktı. Genette yanından geçerlerken onları tek tek durdurdu, oldukça kibar sorular sordu ve her birini birkaç saniye içinde tutukladı. Yanından geçerlerken Wahram da onları inceledi ve aralarından bazılarının hareketlerindeki olası aşırı-akıcılığı, bakışlarındaki camsı dalgınlığı fark etti; ama hangilerinin insan hangilerinin yapay olduğunu söyleme yeteneği üstüne bahse girmezdi. Rahatsız edici olduğu kesindi. Küçük bir korku damlası, boğazından aşağı kayıp midesine inmiş ve yayılmaya başlamış gibi hissetti.

Genette sıradaki son kişiyi durdurdu. "Aha!"

"Bu kim?" diye sordu Wahram.

"Sanırım Swan'ın çim bovlingçisi." Genette Passepartout'yu havaya kaldırıp karşısındaki kişinin fotoğrafını çekti, bilekkubisinin küçük ekranındaki fotoğraflar eşleştiğinde de başını olumlu anlamda salladı. "Ve görünüşe bakılırsa..." Gencin başının üstünden bir değnek gezdirerek "...her şeye karşın bir insan."

Genç ikisini de sessizce süzdü.

"Belki de programcımız budur, ha?" dedi Genette. "Bunu gezegeni terk ederken araştırabiliriz. Mümkün olduğunca çabuk bir şekilde Venüs'ten ayrılmak istiyorum."

Bu, kasabayı bir kez daha alelacele katetmeleri ve basınç odasının kapılarından çıkıp derme çatma helikopter pistlerine dek gergin bir şekilde ilerlemeleri anlamına geliyordu. Böylesine büyük bir grubu sorguya çekmek için her türlü sebebi bulunan yetkililer her seferinde geçmelerine izin verdiler, bazıları tüm bu süreç boyunca kulaklıkları vasıtasıyla hararetle konuşmuştu.

Tekrar havalandıklarında Wahram'a bir bakış atan Genette bir pandomimci edasıyla gözlerini ardına dek açıp alnını sildi. Helikopterleri Colette'e yöneldi ve oradaki uzay istasyonuna vardıklarında hızlı bir şekilde bir kalkış platformuna yollandılar, bir uzay aracına bindiler, sarsılarak alt yörüngeye çıktılar, sonra da yörüngede kendilerini bekleyen bir Galakpol kruvazörüne alındılar.

Tez Adalet'ti bu; herkes bindikten sonra Plüton'a doğru yola çıktılar.

***

Haftalar boyunca süren yolculukları esnasında çim bovlingçisini birden fazla kez sorguya çektiler fakat tek kelime bile etmedi. Kesinlikle insandı. Otuz beş yaşındaki genç bir erkek. Swan tarafından görüldüğü *Chateau Garden*'dan başlayarak izini bağımsızlardan birine dek sürdüler; ismini yabancılara vermeyen bir yerleşim yeriydi burası; Galakpol onu tesadüfi bir ileri görüşlülükle B-238 olarak adlandırmıştı.

Plüton ve uydusu Charon'a uçtukları sırada, Wang'in kubisi çim bovlingçisinin kısa hayatı hakkında biraz daha bilgi ortaya çıkardı. Üzücü bir hikâye olmasına rağmen alışılmadık değildi: bir tarikatın, şu durumda Ahura Mazdā müritlerinin hakimiyeti altındaki küçük bir teraryum; cinsiyet ayrımlarında katı kurallar; ataerkil ve çok eşli toplum; şeytani suçları fiziksel olarak cezalandırma takıntısı. O küçük dünyaya giden dengesiz bir çocuk. Pişmanlık duymadan işlenen saldırganlıklara dair raporlar. Firar edip kaçıncaya dek dört yaşından yirmi dört yaşına kadar oraya kısılıp kalmıştı. Vesta'da programlama eğitimi almışsa da kimin tarafından eğitildiği bilinmiyordu; bir süre boyunca Ceres Akademisi'nde kubi dizaynına yoğunlaşmış ama daha sonra oradan ayrılıp okul kültüründen kopmuştu. En nihayetinde güvenlik kodlarını birden fazla kez ihlal ettiği için Ceres'ten atılmış, ardından evi olan kayaya geri dönmüş ve herkesin bildiği kadarıyla orada kalmıştı. Ama ona sahiden de dikkat eden birileri yoktu elbette. Venüs'te çalışmaya nasıl başladığı belirsizdi; hayatının o kısmı Venüs Çalışma Grubu'nun etrafını kuşatan sis bulutu tarafından gizleniyordu; yani Lakshmi ve onun anti-güneş kalkanı çalışmalarını yürüten, tüm hareketlerini oldukça etkili bir biçimde saklayan bir birim tarafından. Dolayısıyla da Vinmara kenti ve insansıları üreten laboratuvar tarafından. Mars'a gidip hükümete sızan insansılar buna dâhildi. Önce Dünya'ya, sonra da asteroit kuşağına giden ve çakıl fırlatıcıyı inşa edip çalıştıranlar da öyle... Yani bu genç adam ya çakıl güruhunu icat etmişti ya da onu dizayn eden kubileri; saldırıları gerçekleştirenler o ve onun yaratılarıydı.

"*Yggdrasil*?" diye sordu Genette ona, bir noktada.

Delikanlının vücuduna ve beynine bağlı teşhis monitörlerinin ekranlarındaki çizgiler yoğun bir sıçrama gösterdi.

Genette başını yukarı aşağı salladı. "Sadece bir testti, ha? Konseptin çalıştığını kanıtlamak için?"

Monitörler genç adamın metabolizmasında bir başka sıçrama tespit etti. Bu sıçramaların güvenilir bir yalan detektörü görevi görebileceği fikri uzun zaman önce terk edilmişti fakat psikolojik sıçramalar hâlâ oldukça anlamlıydı.

Delikanlı sessiz kaldığı müddetçe bu sıçramaların neden gerçekleştiğinden emin olmanın bir yolu yoktu. Ama *Yggdrasil* ile arasında bir bağlantı olduğu açıktı.

Genette için önemli olan buydu. "Tanyeri ile Venüs'e düzenlenen saldırıların siyasi olduğunu sanıyorum," dedi Wahram'a, delikanlıyla aynı odada olmalarına rağmen. Genç adam sessizce duvara bakıyor, monitörlerin zıplayan çizgileri sessiz çığlıklar atarak onun yerine konuşuyordu. "Lakshmi tarafından onaylandıklarından şüpheleniyorum. Ama ondan önce *Yggdrasil*'in kırılıp açılması gerçekleşti ve muhtemelen bu şahsın fikriydi. Lakshmi için düzenlenen bir gösteriydi belki de. Konseptinin çalıştığının bir kanıtı. Ve bu yüzden üç bin kişi öldü."

Genette delikanlının gergin yüzüne dik dik baktı, sonra da Wahram'a dönerek, "Hadi, çıkalım buradan. Yapabileceğimiz başka bir şey yok," dedi nihayet.

***

Plüton ve Charon'a varmak için harcadıkları üç hafta sırasında Wahram'ın yaralı bacağı giderek kötüleşti ve geminin tıbbi ekibi kendi aralarında gerçekleştirdikleri bir istişarenin ardından onu dizin hemen altından kesmeye, pluripotent kök hücreleri vasıtasıyla yeni bir sol bacak büyütecek çalışmaları başlatmaya karar verdiler. Wahram duruma göğüs gerebilmek için buna mümkün olduğunca az önem vererek içindeki korkuyu bastırdı ve vücudunun yüzde 113'ünün bir tıp eseri olduğunu, kaybedilen uzuvların tekrar büyütülmesinin en basit ve en eski vücut müdahalelerinden biri olduğunu hatırlattı kendine. Yine de korkutucu bir görüntüsü ve hayaletimsi bir kaşıntısı vardı, o nedenle Genette'e ekibinin o anda uygulamakta olduğu planla ilgili sorular sorarak kendini meşgul etti. Ama dikkatini ne kadar dağıtırsa dağıtsın dizinin altından çıkan yeni bacağın yarattığı hissiyata bir türlü alışamadı.

Güneş sisteminin dört bir yanındaki uzay gemileri onlarla buluşmak için Charon'a geliyordu, çünkü Alexandrin grubunun ve onlarla çalışmakta olan Galakpol ajanlarının tutukladıkları tüm insansı kubileri burada topluyorlardı. Bildikleri kadarıyla üretilen tüm kubinsansılar ellerindeydi. Hepsi de Vinmara'daki tesisin kapatıldığı gün, hatta çoğu aynı saat içerisinde ele geçirilmişti. Neredeyse yarısı Mars'taydı. Tüm operasyon sözlü olarak planlanıp koordine edilmiş ve uygulamaya geçirileceği kesin saat bir gün önce, Genette tek bir telsiz mesajı, eski bir caz müziği gönderdiğinde belirlenmişti: "Şimdi Tam Zamanı." Plan her açıdan tek bir kayda değer pürüze bile uğ-

ramadan gerçekleşmiş, operasyona iki binden fazla ajan katılmış ve dört yüz on insansı ele geçirilmişti. Hiçbiri tutuklanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna dair bir farkındalık emaresi göstermemişti.

Genette'in planı tüm bu insansıları çim bovlingçisi ve kubi saldırılarına karışan diğer otuz kişiyle birlikte sürgüne göndermekti. Plüton'un Nix uydusundan yapılan yıldız gemilerinden birini kullanmak için gerekli anlaşmalar yapılmıştı bile. Söz konusu yıldız gemisi aslında özelleştirilmiş bir teraryumdu; neredeyse tamamen kapalı bir biyolojik yaşam-destek sistemi, fevkalade iyi bir tedarik stoku ve son derece güçlü motorları vardı. Artık bir tür hapishane gemisi olarak görev yapacaktı, tıpkı asteroit kuşağının yörüngesindekiler gibi ama güneş sisteminin dışına fırlatılmış olarak... Yıldız gemisinin içindeki teraryum kilitli olacak, rotasını belirleyen YZ ise mühürlü silindirin dışında yer alacaktı. Ve böylece içinde dört yüz insansı kubi, çim bovlingçisi ve saldırılardan herhangi birine suç ortaklığı yapmaktan suçlu bulunan bir grup insanla birlikte yola çıkacaktı. Büyük bir grup değildi, çünkü görünüşe göre çim bovlingçisi saldırıları çok fazla insan suç ortağına ihtiyaç duymayacak şekilde kurup tasarlamıştı. Sonuç olarak güneş sisteminden ve insanlığın geri kalanından sürgün edileceklerdi.

"Kesinlikle Lakshmi'nin de orada olması gerek!" diye itiraz etti Wahram müfettişe.

"Bence de ama onu yakalamayı başaramadık. Onunla Venüslülerin ilgilenmesi gerekecek. Ya da Ceres'te hakkında soruşturma açabilir ve bunun bizi nereye götüreceğine bakabiliriz."

"Ama bu sürgün gemisi," dedi Wahram. "Ya kubiler kontrolü ele geçirirse? Rotalarını çevirip geri döner, intikam için yanıp tutuşur ve eskisinden daha zeki olurlarsa?"

"Gemi çok hızlı ilerleyecek," dedi Genette sakince. "Güvertedeki yakıt onları muazzam bir hıza çıkarabilmek için çabucak tükenecek. Tekrar yakıt bulmayı başardıklarında geri dönmeleri yüzyıllar alacak. O zamana dek medeniyet onlarla başa çıkmanın bir yolunu bulmuş olacak."

"Sence ne olacak?"

"Hiçbir fikrim yok. Kubilerle ilgilenmemiz gerekecek, bundan kaçış yok. Aşağı tükürsen sakal, yukarı tükürsen bıyık. Bana soracak olursan kubileri insansı bedenlerden ve öfkeli programcıların ellerinden uzak tuttuğumuz müddetçe onlar da yalnızca manzaranın birer parçası, tıpkı şu anda Passepartout'nun olduğu gibi."

"Ya da Swan'ın Pauline'i?"

"Belki de kafanın içinde bir kubi taşımak o kadar da iyi bir fikir değildir," diye itiraf etti Genette. "Swan onu benimki gibi bir bilek-kubiye dönüştürmeyi kabul eder mi diye merak ediyorum."

Wahram hiç sanmıyordu, gerçi nedeninden emin değildi. Konu her ne olursa olsun Swan'ın ne yapacağından giderek daha az emin oluyordu.

Kendisini rahatsız eden bir başka konuya geçti. "Bu zalimce ve alışılmadık bir ceza değil mi?"

"Alışılmadık olduğu doğru," dedi Genette neşeyle. "Hatta eşsiz. Ama zalimliği göreceli."

"Kubilerle sürgüne yollanmanın mı? Bu tek kişilik hücre hapsinin tuhaf bir türü, kâbustan fırlayan bir şey gibi değil mi sence de?"

"Sürgün zalimlik değildir. İnan bana, çünkü biliyorum. Zihindir onun yeri. Teorik olarak orada oldukça güzel bir teraryum oluşturabilir, daha sonra uzaklardaki boş bir dünyaya yerleşebilir ve insanlığın yeni bir kolunu başlatabilirler. Bunu yapmalarına engel olan hiçbir şey yok. Bu sadece bir sürgün. Ben de bir sürgünüm ve bu sert ama ölümcül olmayan bir ceza şekli olarak bilinir. Ve bu adam sadece bir silahı test etmek için üç bin kişiyi öldürdü. Ayrıca artık yaptıklarının iyi mi yoksa kötü mü olduğunu anlayamayan kuantum bilgisayarları programladı. Gerekli sınırlamalardan kasıtlı olarak hariç tutuldular, bariz birer tehlike oluşturuyorlar ve şu anda onlara karşı iyi bir savunmamız yok. O yüzden onları uzaklaştırarak kubilere nasıl davrandığımızı gösterdiğimizi düşünüyorum. Bazılarının dediğinin aksine onları kapatıp parçalarına ayırmıyoruz ama tıpkı insanlara yaptığımız gibi tehlikeli olanları sürgüne yolluyoruz. Onları kontrol altına alabilmek için kubileri kutularda tutacağız... ya da en azından kontrol edebileceğimizi umuyorum. Bu işe yarayabilir de yaramayabilir de. Ama türü ne olursa olsun tüm kubi çeşitlerinin üretimini en azından bir süreliğine durdurabileceğimizi ve daha zeki kubilerin, maksatlı kubilerin veya bedenlere yerleştirilen kubilerin ne anlama geldiğine daha yakından bakabilmek için vakit bulabileceğimizi umuyorum. Yani benim düşünceme göre hem adaleti yerine getirmiş hem de kendimize biraz zaman kazanmış olacağız. O nedenle Plütonlularla, Mondragon'la ve Shukra dâhil tüm diğer ilgili gruplarla bir anlaşmaya varabildiğimiz için memnunun. Ve umuyorum aynı şey Swan ile bunu duyan diğer herkes için de geçerli olur."

"Belki," dedi Wahram.

Genette'in çözümünü hâlâ tatmin edici bulmuyordu. Ama bulduğu tüm alternatifler ya çok sert (hepsine ölüm) ya da çok yumuşak

(topluma geri kazandırma) kalıyordu. Sürgün... hapishaneye çevrilen ilk yıldız gemisi... eh, asteroit kuşağında da hapishane teraryumları vardı, dışarıdan kilitlenirlerdi ve içlerindeki şartlar ütopyadan tutun da cehenneme dek farklılık gösterirdi. Yani çim bovlingçisi ve yaratıları sözüm ona istediklerini yapabileceklerdi. Wahram bunu hâlâ bir çeşit cehennem olarak görüyordu. Her şey düşünülüp taşınıldığında küçük müfettiş Jean Genette de en az çim bovlingçisi kadar insaniyetsiz olabilirdi; kendinden emin, kaygısız, anlaşılmaz; yüzünde aynı şeyin hepsi için geçerli olduğunu ima eden bir ifadeyle bakıyordu şu an Wahram'a; bir aziz, bir suçlu, bir yabancı, bir kardeş... hepsi de kuşları andıran, açıkça değer biçen, alakadar ve ikna edilmeye hazır bir ifadeyle bakıyordu ona.

***

Wahram hâlâ rahatsızdı, bu yüzden mahkûm ettikleri tüm insanların ve insansıların dosyalarını okudu, ki bu da neredeyse birkaç bin sayfa demek oluyordu. İşini bitirdiğinde her zamankinden de mutsuz bir şekilde döndü Genette'in yanına.

"Gözden kaçırdığın bir şey var," dedi sertçe. "Mülakatları okursan Vinmara'daki laboratuvarda bu kubinsansılardan bazılarını serbest bırakan ve onları güneş sisteminin başka yerlerinde saklanmalarına yardım edecek kişilere yollayan birinin olduğunu görürsün. Swan'ın *İç Moğolistan*'da karşılaştıkları ve en az dört tanesi daha... hepsi de benzer hikâyeler anlatıyorlar. Bunu yapan her kimse onlara kusurlu olduklarını ve yok edilmek istemiyorlarsa kaçmaları gerektiğini söylemiş. Kubiler bundan ne anlam çıkarmaları gerektiğini bilememiş ve içlerinden bazıları serbest kaldıktan sonra tuhaf davranışlarda bulunmaya başlamış. Belki sahiden de kusurludurlar, aksine inanmak için herhangi bir nedenim yok. Her neyse, laboratuvardaki şu kişi onları Lakshmi'den kurtarıyordu! O da mı sürgüne gönderilmeyi hak ediyor? Kaçan kusurlu kubinsansılar da mı sürgün edilmeye layık?"

Genette kaşlarını çattı ve konuyu araştıracağına dair söz verdi.

Bu, Wahram için tatmin edici değildi. Tuhaf kubilerle ilgili bu problemde daha en başından beri Genette ve Alex'le birlikteydi ama şimdi kendini kenara itilmiş gibi hissediyordu. Tekerlekli sandalyesini Galakpol müfettişleri ile diğer grup üyelerinin durumu tartışmakta olduğu bir toplantıya sürdü ve mahkûmlarla birlikte yakalanan masumların konusunu bir kez daha açtı. En nihayetinde oy birliğiyle olmasa da çoğu onunla hemfikir oldu: Tüm kubinsansılar sürgüne gidecek ama kusurluların kaçmasına yardım eden labora-

tuvar asistanı affedilecekti. Daha sonra söz konusu asistanın sadece kubileri serbest bırakınakla yetinmediği ama aynı zamanda onları laboratuvar kayıtlarından da sildiği ortaya çıktı. Oldukça zekice bir hareket, diye bilgilendirdi Wahram'ı müfettiş, sanki affedilmesini haklı gösteren şey zekiliğiymiş gibi. Hâlâ oldukça hoşnutsuz olan Wahram konuyu daha fazla eşelemedi. Venüslü laboratuvar asistanı, çim bovlingçisinden sadece birkaç yaş daha büyük olan genç biri serbest bırakılacaktı. Zavallı, kusurlu kubilerse kendi türlerinin arasında daha iyi durumda olurlardı belki de.

Böylece zamanı geldiğinde Galakpol kruvazörünün seyir odasında oturup oradaki diğer insanlarla birlikte madde-antimadde motorunun ateşlenmesini ve *Nix'in İlk Çeyreği*'nin yıldızlara doğru yola çıkışını izledi Wahram. Hareket halindeki bir teraryuma benziyordu, belki sadece biraz daha büyüktü. Gövdesinin büyük bir kısmı buzla kaplandı ve dış yüzeyi bir şimşeğin üstünde uçan büyük, beyaz bir yunusun buzdan bir heykeli gibi göründü.

"Ya gemiyi inşa eden insanlar?" diye sordu Wahram. "Bu gemi onlara ait değil miydi?"

"Yerine yenisini temin etmemiz gerekecek. Onları dörtlü bir filo olarak yollamayı planlıyorlardı, o nedenle Hydra'yı kullanarak bir tane daha yapacağız. İhtiyacımız olursa Charon'un da bir kısmını kullanabiliriz. Yani hâlâ dört gemileri olacak."

Wahram'ın hissettiği sıkıntı geçmedi. "Ne düşüneceğimi hâlâ bilmiyorum."

Genette hiç de rahatsız olmuş gibi görünmedi. "Korkarım yapabileceğimiz en iyi şey bu! Tüm bunları çevrimdışı olarak ve tam bir gizlilik içinde yürütmek oldukça zordu. Bana sorarsan oldukça şık ve küçük bir operasyondu. Kâğıt kalemle ve eş zamanlı nöbetlerle yapabildiklerin inanılmaz. İşin içindeki herkes mutlak bir gizlilikle hareket etmek, ağa dâhil olduğunu bildiği insanlara sonuna kadar güvenmek ve her şeyin yolunda gitmesi için dürüst olmak zorunda. Düşündüğünde salıiden de büyük bir başarı."

"Katılıyorum," dedi Wahram, "ama yeterli olacak mı?"

"Hayır. Problem hâlâ varlığını sürdürüyor. Bu sadece nefes alacak biraz yer kazanmamızı sağlıyor, hepsi bu."

"Peki... hepsini yakaladığınıza emin misin?"

"Hiç de bile. Ama Venüs'teki tesis onları imal eden tek yer gibi görünüyor ya da en azından Wang'in kubisi öyle düşünüyor. Ayrıca en fazla kaç tane kubinsansı yapabileceklerini hesaplamak için elimizde yeterince enerji kullanımı ve hammadde girişi kaydı var.

Yakaladığımız kubilerin sayısı bulduğumuz rakamla neredeyse aynı. Muhtemelen bir-iki tanesi hâlâ dışarda bir yerde fakat herhangi bir zarara sebebiyet veremeyecek kadar az olduklarını düşünüyoruz. Genç laboratuvar asistanının serbest bıraktığı kusurlulardan da birkaç tane daha olabilir. Her neyse, elimizden kaçanlar olduğu takdirde onları yakalamaya çalışacağız."

Yani, diye düşündü Wahram, tam şu anda güneş sisteminin bir yerlerinde insan görünümlü makineler olabilir. Bir X-ışını cihazı ya da başka türden bir takip sistemi, gerçekte oldukları şeyi ortaya çıkarabileceği zaman kalabalıklara karışıp özgür kalmak için ellerinden geleni yapıyorlardı belki de. Saklanıp kendilerine verilen görevleri tamamlamaya çalışıyor veya kendi kendini icat etmiş bir hayatta kalma algoritması ışığında kendilerine yeni amaçlar ediniyorlardır belki. Hasarlı, tehlikeli, herhangi bir bilinçten yoksun, yalnız ve korkmuş... başka bir deyişle, diğer herkes gibi.

Kuantum Yürüyüşü (3)

bataklığın kıyısında kurbağalar vıraklıyor doğurganlık çizelgesi bir canlının hayatı boyunca ne sıklıkta ne zaman ve kaç tane yavru doğurduğuyla ilgilenir morfogenez bir organizmanın kendi kendini büyütme sürecidir gecikme süreli büyüme eğrileri salınımlı bir sonuç verir yırtıcılar daima av hayvanlarının çeyrek döngü gerisindedir

bu yeni insanlar seni yok etmeye götürüyorlar yüzüne doğrultulan iri silah aralarında yürümeni emrediyor sana yardım edenlerden uzağa Jersey sahili Manhattan gökdelenleri doğu göğünü süslüyor avlanıyorsun kaçıyorsun

silahı tekmeleyip kaç insanlar neler olduğunu kavrama konusunda gülünçlük derecesinde yavaş karanlığın kül rengi gölgelerine koş fren yap eğil dön ve bir dereye atla yeşil çayırlar aralarındaki yosunlarla buruş buruş olmuşlar hiç yeşil İran halısı var mı acaba?

neredeyse başka biriyle çarpışıyordun görünüşe göre insan

Yardıma ihtiyacım var birileri az önce bana saldırdı sanırım hâlâ peşimdeler

insan sana daha koyu bir maviyle çevrelenmiş masmavi irislerle bakıyor benimle gel o halde

insan bir patikanın üstünde duraksıyor, yerinde donakalan beyaz kuyruklu bir geyiği işaret ediyor kulakları size dönük hummalı bir mizaç geri döndüler diyor insan

Satranç oynamak ister misin? diyorsun

Elbette diyor insan hadi gel

Küçük bir gecekondu içeride başka bir insan daha var mutfakta konuşuyorlar dışarı çık günbatımında tepelerin üzerindeki kırmızı beni alır benden kozalaklı ağaçların iğne yapraklarının ucu gümüşi bir ışıkla parlıyor onların batısında dökülen yapraklar uçuşuyor uzaklardaki bir sokak lambasının günbatımının karşısında parladığı ve mekânın gölgesiz bir ışıkla dolduğu bir an geliyor fevkalade berrak ve net bir açıklığın kenarında bir tilki duruyor otların arasına dalıyor kızıl kahverengi ve beyaz propagül yağmuru hem dünyadan

uzaya hem de uzaydan dünyaya yağıyor her ikisini de taşıyan bir simbiyogenez gökyüzünün mavisi saydam beyazlıklarla hafifçe perdeleniyor

Swan ben Zasha diye bir ses geliyor içeriden Elimde bir şey var bir satranç oyuncusu kafası karışık görünüyor

kasabaya geri dönen siyah kuşlar ufuktaki bir ağaca konuyor kara noktalar günün sonunda kendilerini tembelce bırakıp yerlerine yerleşiyor

kuş sesleri birbirleriyle konuşuyorlar tahminen elli farklı kuş türü bir ses küresi oluşturuyor hep birlikte bir müzik oluşturuyorlar arabaların kamyonların jeneratörlerin motorların uğultusu bir sürekli bas efekti yaratıyor bir jet uçağı o kadar büyük ki çok yakınmış gibi görünüyor sesi çok yukarılardaki gökyüzünden geliyor kuş korosu günbatımında medeniyetin seslerini bastırıp örtüyor açık havada kuş aklı beynin kadim kısımlarında korunuyor görünüşe göre programlanabilir değil bir imgelem sıçrayışı

gece yarısına doğru üçüncü bir insan geliyor uzun boylu zarif Selam Zasha naber

tanışma karşındaki diğer kişinin gerçekliğini övme namasté İçindeki ruhu selamlıyorum

Ben Swan bana kendinden bahset

bilincin yerine geldiğinden beri yaşanan olayları özetle kapıdan itilip sokağa atılman Venüs'ten ayrılman hususi bir sistem aracılığıyla insanlar tarafından nakledilmen Dünya'ya inişin hepsi Venüs'teki güneş tutulmasını sona erdirmeye yönelik bir çalışmanın parçası olarak başladı hemen değil güvenle başlatılacak bir proje olarak umut ruha tüneyen tüylü bir şeydir planın detaylarını bilmiyorsun yardımcılar aslında bir şekilde daha büyük projeye karşı yardımcılar tutuklandı ya da kaçırıldı buradan ayrılmaya zorlandı kaçmak zorunda bırakılmandan bahset

Swan Zasha'ya bakıyor siktiğimin şerefsizleri onlara birer kubi gibi davranıyor

Yani? diyor Zasha Sen onlara ne diyorsun? Kubinsansılar mı? Kubsan mı?

Kubsan güzel Ben onların Pauline gibi olduklarını düşünüyorum E-TE-HE'yi o çakıl güruhunun tam içine süren şeyin bir kubi olduğunu unutma bizim için kendini feda etti görevini yaptı Demek istediğim ben de müfettişi diğer herkes kadar seviyorum hem de her şeye rağmen çok ama dediği her şeyi kabul etmeye niyetim yok bu çok çılgınca

Jean reset düğmesine biraz basmamız gerektiğini düşünüyor hepsi bu

Bunu asla yapmaman gerek! işler gerçek hayatta bu şekilde yürümez Onu yanımda götürüyorum

Swan

Beni durdurmaya çalışma! çabucak ayağa kalkıyor yumruğunu vurmaya hazır bir şekilde geri çekiyor

Zasha iki elini birden havaya kaldırıyor Dur dur bir kez olsun itiraz etmiyorum belki ama belki haklı olabilirsin seni bu yüzden aradım şimdiye dek bu şeylerin takip edilmesine yardım ediyordum o yüzden bunun kaçtığını duyduğumda dışarı çıkıp onu tekrar yakaladım kolay oldu çok saflar ama sonra seni aradım seni aradım

İşte benim Zasham şafakta buradan ayrılıyoruz

Zasha başını iki yana sallıyor Sen ve senin kaçakların işte yine yapıyorsun siktir buraya her gelişinde

Hey beni buraya çağıran sendin benim yardımımı isteyen sendin bunu yapmamı isteyen sensin

Ya ya devamet tamamını çekgitburadan

Sökmekte olan şafak seviyeme eklendi eğer biri beni çizen ressamın bunu nasıl yaptığını sorarsa böyle söylemeliyim

Umut bir kuştur kuşlar şafakta daha sessiz daha mahmur ışığın haber verdiği şey karşısında neşeli şafak vakti oturma odasında hafif bir rüzgâr esiyor

Swanı takip ederek bir arabaya bin bir feribotun beklediği bir iskeleye git tüm yüzler hayat dolu gözleri içlerine bakıyor geçmişe ya da geleceğe veya senin gibi etrafı seyrediyorlar

Geniş nehrin karşısına geç sel sularının yüzeyi rüzgâr tarafından dalgalandırılıyor teknenin arkasındaki köpüklü sular tarafından kırıştırılıyorlar feribotun yuvarlak pruvası akıntının üzerinde savruluyor çatırtılar yutkunmalar kırık su kızakları Manhattan önümüzde soldan sağa uzanıyor onun önünde insan yapımı bir kayalık var güneş henüz onun tepesine çıkmış değil nehrin üzerinde uzun gölgeler tekne yavaş bir homurtuyla kızağa giriyor feribotu yakalayan ve sabit bir şekilde sallayan devasa bir mengene

İnsanlarla birlikte feribottan çıkıp bir platforma in uzun binaların arasına çık aşağıda kanallar var uzun ince tekneler görünürde 52 tekne var sabah gölgelerinde 423 kişi şimdiden yoğun bir gün

Ne düşünüyorsun? diye soruyor Swan Başarabilir misin? İyi olacak mısın?

görünürde 41 tekne ve 364 kişi var bizler göçmeyen kuşlarız

İyi olacağım

Güzel git o zaman

insan seni dudaklarından öpüyor köpek dişlerinizin çarpışması ikinizi de irkiltiyor ansızın onun gerçekliğini hissediyorsun gözlerinin içine bak kızıl irisler sol gözün alt kısmında mavi bir yay var İyi biri ol git

WAHRAM

İnsanlar iki şekilde zamana açtır. Bazı şeylerin çabuk olmasını isteriz: sevdiğimiz bir gezegenin dünyalaştırılması, insan ilişkilerine evrensel adaletin gelişi, iyi bir proje. Bazı şeylerin de yavaş gitmesini isteriz: hayatlarımız, sevdiğimiz kişilerin hayatları. Her halükârda zamana karşı bir açlık duyarız; bir şeyler yapabilmek, tecrübe edebilmek için daha çok vakit arzularız.

113 yaşında evlenmek umulmadık bir zafer tecrübesidir. Pek çok yaşam süresi çoktan geride bırakılmıştır. Kişinin umutları çok uzun zaman önce azalarak yalnızca o günün olaylarına odaklanmıştır. Edinebileceğiniz tüm tecrübeleri edinmişsinizdir; bundan sonraki tüm tecrübeler öncekilerin tekrarıdır.

Ama asla *tam olarak* tekrarı değil. Hayat daima azami seviyede sahte tekrarlardan oluşur. Her günün kendine has özellikleri vardır. Zamanın etkisini azaltmak, âna tutunmak için aynı şeyleri günbegün ayinsel bir biçimde yapmak bu özellikleri azaltmaz, tam aksine cilalar. Hayvanlar, üvey kız ve erkek kardeşlerimiz, bir macera gibi yaşanan her günün bir başarı olduğunu bize hatırlatır. Hiçbir şey kendini tekrar etmez. Alınan her nefes atmosferden çekilen yeni bir parça, bir yaşam soluğudur. Yeni bir şeyle tecrübe etme umudu. Bunu hisset ve yoluna devam et.

Fitz Wahram, Titan Gezegensel İlişkiler Konseyi'nin toplantı odasında oturmuş bunları düşünüyordu. Sıra kendisine geldiğinde aklındakileri meslektaşlarıyla paylaştı. "Gezegendışı yerleşkelerle olan çeşitli bağlantıları tutarlı ve mantıklı olduğundan Dünyalı ulus devletlerinin bunca zaman sonra deneyim kazanıp birbirleriyle uzlaşacağını, şimdiki eylemlerinin yarattığı tüm kargaşa ve uyumsuzlukları geride bırakacaklarını umarsınız. Ama hayır. Bunu başaramadılar. Yapabilmeleri için onlarca, hatta yüzlerce yıl geçmesi gerekebilir. Hiç kimse Dünyanın nasıl ilerleyeceğini bilemez. Bu esnada bizlerin de eski patronumuz Mars'la aramızı bir şekilde düzeltmemiz gerek. Bildiğiniz gibi Satürn'ün etrafındaki çalışmalar Marslıların nitrojen avıyla başladı

ve Satürn sisteminin yerleşime açılmasının en büyük nedenlerinden biri buydu. O nedenle zamanında Mars'tan tamamen kopmamız bir gereklilik olsa da bu durum kalıcı olmak zorunda değil, olmamalı da. Artık onlar tarafından ezilmeden Mars'la muhatap olacak kadar güçlüyüz. Hatta onlarla iletişime geçmek gücümüzün bir göstergesi olacaktır. O nedenle oraya gitmemizi ve kendilerine Titan'dan nitrojen ihraç ettiğimiz anlaşmayı yenilememizi öneriyorum. Neredeyse eskisiyle aynı seviyelerde olacak ama özünde adil bir anlaşma olması için bu kez kontrol bizde kalacak. Her iki gezegenin de yararına olur. Titan'ın atmosferinde hâlâ arzu ettiğimizden iki kat daha fazla nitrojen bulunuyor. Bu da şartlarını bizim ayarlayacağımız özel bir transfer miktarı demek. Karşılığında üçlü bir ticaretin üstümüze düşen kısmını gerçekleştirmiş olacağız: Titan'dan Mars'a nitrojen ihracatı, Mars'tan Merkür'e yeniden inşa ve geliştirme yardımı, Merkür'den Satürn'e ağır metal ve nadir element aktarımı. Ek olarak Vulkan ışığı ithalatını garanti altına almakta yardım."

Muhatapları bazı sorular sordu. Ardından tartışmalar geldi. Ardından Wahram yeniden söz aldı.

"Bağlantılarımızın her üç yönde güçlendirilmesi, hem Dünya'nın sabıkalı emperyalizminin hem de iç çatışmaları ile rekabetlerinin karşısında birleşme çabalarımıza yardımcı olacaktır, ki bu unsurların her biri hepimizi dışarı dökmek ve ezip geçmekle tehdit ediyor. Bu eski yaralardan bazılarının iyileşmesine faydamız bile dokunabilir. Şimdiden takdire şayan bir etki yaratan reanimasyon hareketini takip etmenin bir yolu olabilir bu."

"Ne gibi?" diye meydan okudu ona biri.

"Kutup Birliği, Dünya'nın en çok aşama kaydeden ve işbirlikçi siyasi organizasyonlarından biri haline geldi. Kuzey Amerika'nın orta kesimi yeniden bufaloların yaşadığı bir çayır haline gelerek muazzam bir alkış topladı. Amazon yağmur ormanları genişleyerek kadim havzalarına bir kez daha kavuştu, artık bir park olarak kullanılıyor, bir nevi Kolomb-öncesi zamanlarında olduğu gibi. Güneydoğu Asya ile Güney Asya nüfus dengesini tutturmayı ve dünyadaki en büyük yeniden yabanileştirmeyi sağlamayı başardı, bu da ormanlarına, sularına ve iklim şartlarına yardımcı oldu. Bunlar reanimasyon başladığından beri ölçülebilir şekilde gerçekleşen tüm gelişmeler."

"Bu sonuçlara varabilmek için yeteri kadar zaman geçmedi. Hayvan istilası sıklıkla bir sürü kâbusumsu probleme yol açan korkunç bir hata olarak tanımlanıyor."

"Hatalı olarak."

Dünya'daki durum hakkında bir müddet daha münakaşa ettiler. Sonunda Satürn İdari Grubu'nun kıdemli danışmanı onlara görüşmekte oldukları asıl meselenin Mars ile Merkür arasında üç yönlü bir ticaret başlatmak olduğunu hatırlattı. Wahram Mars'ın hatırı sayılır ölçüde etki altında kaldığına, hatta sistemlerine sızan insansı kubiler tarafından hasta edildiklerinin söylenebileceğine, varlıklarının sadece çok kısa bir süre önce keşfedildiğine ve sürgüne gönderildiklerine dikkat çekti; Marslılar onlardan kurtulduklarına o kadar memnun olmuşlardı ki Jean Genette'in sürgün hükmünü geçersiz kılmış ve artık meşhur biri olan müfettişe başarılı hizmetleri için teşekkür etmek adına samimi bir karşılama düzenlemişlerdi. Tahminen gezegenin yeni idaresi daha işbirlikçi bir tutum içerisinde olacaktı. Pek çok konsey üyesi bu iyi haber karşısında olumlu anlamda kafa salladı, ardından nitrojen transferi miktarlarının, tarifelerinin ve ücretinin detayları hakkında görüşmeye başladılar. Titan atmosferinin nihai milibar basıncı hakkında münakaşa edildi.

Wahram odadakilerin çoğu konudan sıkılmaya başlayana kadar bekledi, ardından ellerindeki asıl konuya odaklanmaları için çağrıda bulundu. Teklifin esasları oybirliğiyle onaylandı ve toplantı sona erdirildi.

Son soru, beklenildiği üzere, mutabakata vardıklarını ortaklarına nasıl ileteceklerı hakkındaydı. "Swan Er Hong'a evlenme teklif etmek için Merkür'e gideceğim," dedi Wahram. "Yeminlerimizi Mars'ın Olimpos Dağı'ndaki epithalamion'da edeceğimizi umuyorum. O yüzden Mars'taki doğru kişilerle konuşmamız mümkün olacak."

Ah, güzel, dedi hepsi. Tebrikler. Bazıları şaşırmış görünüyordu, bazılarıysa bilgiç bilgiç kafa salladı. Bu her şeyi daha kolay hale getirecek. Bir tür Satürn-Merkür daimi komitesi oluşturacaksınız.

Evet, dedi Wahram.

SWAN

Swan Dünya'dan ayrılırken insansı kubinin sıvışmasına yardım ettiği için kendinden gayet memnundu. Ayrıca Zasha'dan da memnundu ve bunu hiç tahmin etmeyeceği kadar önemsiyordu. Quito uzay asansörüyle yukarı çıkıp *Satyagraha* opera performansını bir kez daha yaşadı ve bu kez onu en çok etkileyen şey final bölümünün sükuneti, defalarca tekrarlanan basit oktavındaki dizinin yükselişi oldu. Sanki sizi derhâl ayağa kaldıran bir meditasyon müziği gibiydi ve parçanın sonuna doğru, şarkının kanatlarıyla havalandıkları sırada giderek azalan g'de dans etmek bunu son derecede fiziksel bir hisse, bir tür coşkuya dönüştürdü.

***

Merkür'e, *Henry David* adında bir teraryumla döndü. Birkaç küçük ahşap köye ve gürgenle kozalaklı ağaç karşımı bir ormana dönüşen meralara sahip, klasik bir Yeni İngiltere modeliydi. Teraryumda aylardan ekimdi ve akağaçların yaprakları kızıla çalmıştı, o nedenle etrafta aşırı derecede sarı, turuncu, kırmızı ve yeşil ağaçlar vardı. Hepsi birbirine karışmış ve silindirin içine dağılmışlardı, öyle ki yukarı baktığınızda bir tür renk lisanının sözsüz bir sözü gibi görünüyorlardı, anlamın kıyısında titreyen. Swan patikaları takip edip ormanda dolandı ve ağaçsız tepeleri birbiri ardına tırmandı. Bir gün, dökülen yaprakları toplayıp onları kırmızıdan turuncuya, turuncudan sarıya, sarıdan sarı-yeşile ve son olarak yeşile akıcı bir biçimde dönüşecek şekilde bir açıklığa dizdi. Arazideki bu renkli hat onu ziyadesiyle mutlu etti, onları dağıtan rüzgâr da öyle. Bir başka gün kara bir ayı ile yavrusunu takip ederek saatler harcadı. Öğleden sonra hep beraber terk edilmiş bir elma bahçesine denk geldiler. Yaşlı ve kötürüm bir ağaç her şeye rağmen bir sürü elma vermişti, hatta o kadar çoktu ki bazı dalları yerlere kadar eğilmişti. Ayılar tonlarca meyve yedi. Ağacın yanında dik vaziyette duran, içi yağmur suyuyla dolu, yarım bir varil vardı. Ayı yavrusu onun içine

tırmanıp banyo yaptı, parlak tüyleri siyaha döndü ve ıslak uçları diken diken oldu.

***

Merkür'e vardığında Tanyeri'ndeki eski hayatına geri döndü. Balkonunda uyandı, kahvaltısını sabah serinliğinde etti, güneşe karşı egzersiz yaptı ve Sol Invictus'un önünde kaygıyla eğildi. Yukarıdan bakarken şehrin yeniden inşa edilen tüm tanıdık simgelerini ve her gün biraz daha büyük, biraz daha oraya ait görünen yeni ağaçlarla çalıları görebiliyordu. Alex'in uzun zaman önce kendisine yolladığı kartpostalı alıp mutfak eviyesinin arkasındaki duvara yapıştırmıştı. Alex'in el yazısı her gün şöyle ilan ediyordu:

Ah ruhumun neşesi... Atılıveriyor özgürce, bir yıldırım gibi!
Ne bu gezegen yeter bana ne de zamanın bir kesiti,
Ben olacağım binlerce gezegenin ve tüm zamanların sahibi.

Artık Tanyeri'nde de sonbahardı ve kadının balkonundan iki kat aşağıdaki terasta yer alan Japon akağacı sırası akkor bir kızıla dönüşmüştü. Aşağıdaki kraliyet mavisi kiremitlerin üstünün toz tuttuğunu görebiliyordu. Anlaşılan yeni hava programı eskisine nazaran daha rüzgârlı günler içeriyordu ve bazen hatırlayabildiğinden daha sert rüzgârlar esiyordu. Bunu sevmişti. Bazı soğuk, şiddetli rüzgârlar onu yaptığı şeyden çekip alıyor ve şehrin etrafında uzun yürüyüşlere götürüyordu. Artık eskisine nazaran çok daha büyük geliyordu, platform daha fazla park ve çiftlik alanı sağlayabilmek için uzatılmıştı. Şehrin düz kısımlarında ve parkta yeni kanallar vardı. Kanalların üzerinden geçen köprüler, bisiklet yolları, geniş bulvarlar ve gezinti yerleri. Onun kasabası. Aynı ama farklı. Şehrin gecenin içine doğru daha da uzamış olabileceğinin farkına vardı; teoride, onlarca ve yüzlerce yıl geçtikçe Merkür'ün gece tarafındaki rayların tamamını batıya doğru katedebilirlerdi.

Günlerinin çoğunu çiftlikte, suni gölün ve sulak alanların etrafında çalışarak geçirdi. Yeni haliç büyümüyordu ve tuzluluk seviyesi hakkında bazı sorunlar mevcuttu, bir de devam eden küçük bir hidrolik gelgit meselesi vardı. Üzerinde durmaya değmeyecek tartışmalardı bunlar, cidden. Ayrıca Cebelitarık maymunlarının küçük bir tepenin batıya bakan yamacında kendilerine sağlanan mağaralardan neden hoşlanmadığını anlamaya çalışıyordu hâlâ. Maymunlar muhteşemdi ve genellikle insanlarınki gibi problemleri olmazdı. Ama işte oradaydılar, mağaraların altındaki düzlüklerde takılıyor ve içeri

girmeye yanaşmıyorlardı. Bir noktada oraya tırmanması ve duruma bizzat bakması gerekebilirdi.

***

Maymunları izlemek için oraya çıktığında hayatı hakkında düşündü. İşte buradaydı, 137 yaşında. Vücudu tüm bu zaman boyunca kötü kullanılmıştı; sonsuza dek dayanmayacaktı, hatta çok fazla devam etmesine de gerek yoktu. Öte yandan uzun ömürlülük tedavileri birkaç yıl önceye göre bile yeni şeyler yapıyor ve insanlar hâlâ onları geliştirmeye çalışıyordu. Mqaret neredeyse iki yüz yaşındaydı. O yüzden üzerinde düşünülmesi gereken bir konuydu.

Yakın ilişki kurduğu kişiler azdı ve belki de eskisi kadar yakın değillerdi. İhtiyacı olan her şeye sahipti, iyi bir hayatı vardı. Sağ kalan çocuğu dışarda bir yerdeydi, kendi hayatını yaşıyordu ve lafını etmeye değecek başarısızlıkları yoktu. Nadiren haberleşiyorlardı. Sorun değildi. Swan da başka insanlarla yakındı ve bundan memnundu. Genç arkadaşı Kiran Venüs'te kalmış, hatta bu konuda ısrarcı davranmıştı ve bir kez daha oradaki meselelerin tam ortasında yer alıyor, ona düzenli olarak rapor gönderiyordu. Tanıdığı pek çok kişiye nazaran daha yakın gibiydiler ve daha fazlasının olacağına hiç şüphe yoktu; insanlar daima onu kolundan yakalayıp kendi hayatlarına çekiyordu anlaşılan. Çiftlik ekibi harikaydı. İşini seviyordu; rolünü seviyordu; sanatını seviyordu, rolü işiydi. Yani başka bir şeydi. Soru gerçekten de oldukça felsefi bir hale dönüşmüştü: Nasıl biri olmalı? Neye önem vermeli? Ve nasıl daha yalnız hale gelmeli? Çünkü artık Alex gittiğine göre, her ne kadar bir sürü insanla konuşsa da, biriyle büyükannesiyle yaptığı gibi konuşmayı özlüyordu en nihayetinde.

Ah, seni özlüyorum Hettie Moore,
Ama anlatacak kimse kalmadı burada...
Gözlerimin önünde kararda dünya.

O eski şarkıyı çiftlikte tek başına söyledi ve işleri neyin yoluna koyabileceğini merak etti. Belki de hiçbir şey koyamazdı. Ölüm, hayatı budardı. Bazı kısımlar bütünün tamamından daha önce ölürdü. Sevdiğiniz insanlar öldüğünde sizin de bir parçanız ölürdü. Vefat eden bazı yakınları daha evvelden gördüğü bazı ardıçlar gibiydi, ölü bir gövdenin üstündeki tek bir canlı şerit. Buna karşı koymanın bir yolu yoktu.

Erdemlilikten başka hiçbir şeyde mutluluk yoktu. Hayır, bu doğru değildi. Üçlü beynin her bir parçası kendi mutluluğuna sahipti.

Kertenkele güneşin altında, memeli hayvan avlanırken, insan ise iyi bir şey yaparken... İyi olan şey, toprak için iyi olandır. O halde avlanıyormuş gibi çalıştığında, aydınlık ve sıcak bir ortamda olduğunda, arazi –insanların gelecek çağlar boyunca yaşayabileceği bir yer– tasarladığında üç kez mutluydun. Bunun kesinlikle yeterli olması gerekiyordu.

Ama sonra bunu paylaşmak istiyordun. Bunun için de birlikte keyif aldığın biri olmalıydı. Alex onunla olmaktan keyif alırdı.

Bu hayatta kendi yolunu çizen, başkalarıyla hiçbir şekilde arkadaşlık etmeyen gezgin münzeviler, kimsesiz yaşlı uzaycılar görmüştü. Onlar Swan'ın topluluğuydu; hayatının yarısından daha fazla bir süre boyunca onlardan biri olmuştu. Hepsi de avlanıyor muydu? Aklına insanların söylediği bir şey geldi: Biriyle tanışmak istiyorum. Tanışmak; ama asıl kastettikleri "çiftleşmek" istedikleriydi. "Tanışmak," "çiftleşmenin" kibarca söylenişiydi. Ve etrafınıza baktığınızda bunu görebiliyordunuz: Yakın ilişki kurma arzusu durmadan geri geliyordu. Bu bir koşullu gelecek zaman, bir dilek kipiydi: birileriyle çiftleşmek, daha sonra da onları tanımak. Genlerinizde yatan bir şeydi bu, çiftleşmek için genetik bir dürtü hisseden bir kuğu ya da başka bir hayvandınız sanki. "Swan bir kuğu değil," dedi parktaki iş arkadaşlarına, afallamalarına neden olarak. Ama nasıl bilebilirdi ki?

"Biriyle tanışmak istiyorum," dedi deneme amaçlı Mqaret'e.

Mqaret ona güldü. "Şu adamdan hoşlanıyorsun! Satürnlü Wahram'dan. O yüzden belki de söylemek istediğin asıl şey, 'Biriyle tanıştım'dır."

Swan ona dik dik baktı. Seviliyor olma ihtimalini hâlâ tam anlamıyla kavrayamamıştı. Ya da sevme. "Ama onunla uzun zaman önce tanıştım. Onu yıllardır tanıyorum!"

"Daha iyi ya," dedi Mqaret. "Onu tanıyorsun. Hatta onunla bayağı vakit geçirdin. O tünelde ne oldu? Bir şey olmadı mı?"

"Çoğunlukla ıslık çaldık," dedi Swan. "Ama evet. Bir şey oldu."

"Belki evlilik dediğin şey de budur," dedi Mqaret. "Birlikte ıslık çalmak. Bir tür sahne performansı. Demek istediğim sadece sohbet etmek değil ama aynı zamanda da sahnelemek."

"Evlenmek," diye tekrarladı Swan, bu sözcük karşısında hayrete düşerek. Onun için Orta Çağ'dan, eski Dünya'dan kalma bir konseptti bu; içerisinde bol miktarda ataerkillik ve sahiplenme kokusu vardı. Ne uzaya uygundu ne de uzun ömürlülüğe. İnsan, hayatı boyunca çeşitli dönemlerden geçerdi, her biri geçmişinizdeki bir aşamaydı, bir ya da birkaç yıl sürer, ardından durumlar değişir ve

kendinizi yeni bir hayatta, yeni arkadaşlarla bulurdunuz. Bu değiştirilemezdi, büyük atlıkarıncaya bindiğiniz sürece değil... o nedenle bir ilişkinin normalde olması gerekenden daha uzun sürmesi için hayatınızın biçimini bozmak sonunu mahvetme riskine girmek anlamına gelirdi, öyle ki ta en başa dek boylu boyunca paramparça olur, keskin bir yara bırakır ve hepsinin bir yalandan ibaret olduğuna dair bir his yaratırdı. Gerçekte yalnızca bir geçiş, hayatınızın bir dönemindeki küçük ölüm-başkalaşımlardan biri olması gerekirken... Olması gereken buydu.

En azından Swan'a öyle geliyordu, tanıdığı pek çok kişi için de geçerliydi bu. Onun kültürünün ve çağının geçerli duygu yapısı buydu. Uzaycılar özgür insanlardı; nihayet özgür, nihayet insandılar. O nedenle hepsi duyumsuyor, diğerlerini de duyumsamaları için cesaretlendiriyordu ve Swan buna her daim inanmış, doğruluğunu daima kabul etmişti. Ama duygu yapıları kültürel, tarihi şeylerdi; tıpkı insanlar gibi onlar da zaman içerisinde değişiyor, yapılar kendi reenkarnasyonlarından geçiyordu. Peki kültürler zaman içerisinde değişiyor, bireyler de o kültürün içindeki değişimi yaşıyorsa o zaman... bireyler de değişmez miydi? Değişebilirler miydi? Swan değişebilir miydi?

Ama evlilik birine hiç değişmeyeceğinize dair söz vermek değil miydi?

Swan sulak alanlarda güç bela dolanıp bu konu hakkında düşünmeye devam etti. Bir gün kayalarla aynı renkteki bir kurbağa, Swan'ın tesadüfen o tarafa uzattığı elinden zıplayarak kaçtı, sonra da orada öylece oturup ona dik dik baktı. Dikkatli ve meraklı, sakin ama yeniden sıçramaya hazırdı. "Özür dilerim," dedi kadın. "Seni görmedim." Ama artık görmüştü; canlıydı, nefes alıyordu ve tüm kayalardan daha parlaktı.

***

Swan bir gezinti için dışarı çıktı. Tanyeri'nin enleminin kuzeyine, Tricrena Albedo'ya doğru yöneldi. Aydınlanma çizgisinin çarpık ışık-gölge oyunlarının, yani aniden yükselen arazinin yatay güneş ışınları tarafından tarandığı ve hâlâ gölgede olan kısımların çok daha karanlık görünmesini sağlayacak biçimde parladığı yerin dışına. Siyah ve beyazın çarpışan parçaları... gözleri artık araziyi zar zor bir araya getiriyordu. Tam da sevdiği gibi, bazen. Onun şizofrenik yaşam alanı.

Güneşgezer moduna girdi ve içindeki ezberlenmiş haritalara göre kendini yönlendirdi. Körlemesine batıya doğru çekildiğinden çok

geçmeden Mahler'ın kuzeyindeki yükseltiye varacağını; birkaç kavrulmuş, terk edilmiş, ballardsı* uzay aracı pistinin yanından geçeceğini ve kendini zemini küçük ve şişkin çatlaklarla dolu, çok eski, altındaki araziye iki yüz metre yukarında bakan dik bir kayalığın tepesinde bulacağını biliyordu. Neyse ki aşağı doğru muntazam bir merdiven vazifesi gören, eğimli bir çıkıntı sistemi vardı. Swan buraya daha önce de gelmişti. Ebersbacher Çıkıntıları bu yolu kullanan güneşgezerler tarafından sıklıkla arşınlanırdı ve üzerlerindeki tozlar ile kayalar uzun zaman önce süpürülüp temizlenmişti. Dolayısıyla onu aşağıdaki düzlüğe indiren şey temiz ve eğimli taşlardan yapılma, kırık ve dönemeçli bir yol oldu. Merkür'de ufuk tam olması gereken uzaklıkta, diye düşündü; uzanıp dokunabileceğiniz değil, yürüyüp araştıracağınız bir şey.

Uzakta sakince batıya doğru yürüyen, küçük bir güneşgezer grubu vardı. Ufukta kaybolan küçük gümüşi siluetleri Müfettiş Genette'i andırıyordu. Kısa bir süreliğine yürüyebilir, sonra da diğerleri tarafından çekilen el arabalarına ya da kızaklara uzanıp uyuyabilirlerdi. Beraber yürümek, uyuyan insanları sizinle birlikte çekmek... o güvenin ve dikkatin, hayatınızı oyuncu bir şekilde başkalarının eline teslim etmenin verdiği his ne güzeldi. Merkürlü olmanın bir parçasıydı bu. Çok uzun bir süre boyunca Swan'ın ihtiyaç duyduğu tek arkadaşlık bu olmuştu. Bir bu, bir de şehri.

Çıkıntıların sonuna ulaşıp Tricrena Albedo'nun düz, çakıllı düzlüğüne vardı. Patika burada sona eriyordu, çünkü her yön eşit derecede iyiydi. Gecenin içinde koşabilir, şafakla arasına mesafe koyabilir, Evet Tepesi'nin zirvesinde durabilir ve arazinin en yüksek kesimlerinin birer mum gibi yanışını, sonra da parlak uçlarından aşağı doğru aydınlanışını izleyebilirdi. Daima şafakta yürümek, ah, böyle bir şeyi kim istemezdi!? Tam öğle vaktine ya da günbatımına kim karşı koyabilirdi ki? Şafağı arkanda bırak, tekrar geceye koş. Yeni günün önüne geç... ne getireceğini kim bilebilirdi? Swan'ın ne bir planı ne de fikri vardı.

Uzun bir süre boyunca koştu ve altındaki kayadan, arazinin yapısından başka bir şey düşünmedi. Daha fazlasına gerek yoktu. Merkür'ün bağırsaklarını deşip içindeki tüm değerli mineralleri çıkarsalar bile gezegenin yüzeyi bir nebze olsun farklı görünmezdi. Halihazırda bir gezegenin cüruflarından ibaretti zaten. Eski bir dos-

* (Orj. Ballardian): J.G. Ballard'ın romanlarında ve hikâyelerindeki insan yapımı, kasvetli ve distopik mekânlara benzeyen yer –*çn*

tun yıpranmış yüzü. Her taraf kaya, moloz, kipple* ve püskürükle kaplıydı; bir toz örtüsüyle. O tepelerde altın vardı. Arkadaşlar konuşur. Biriyle konuşabilmeyi ve bunun benim için bir anlamı olmasını istiyorum. Beni ilgilendiren, şaşırtan şeyler duymak istiyorum, her ne kadar beni şaşırtmak imkânsız olsa da... Aslında kolay şaşıran biriyimdir. Bu kadar kolay şaşıran birini şaşırtacak birinin olmaması nasıl mümkün olabilir?

Asık suratlı biri. Ya güvenebileceği biri varsa? Sağlam, emniyetli, öngörülebilir ve kararlı biri; fikirlerinin arkasında duran, cömert, şefkatli. Kendine hakim ama aynı zamanda küçük coşku rüzgârlarına yatkın biri, genellikle de şu veya bu estetik zevklere karşı. Tehlikeye atılmaktan mutluluk duyan, hafif tehlike sarhoşu olan biri. Arazileri sevebilen biri. Hayvanları seyretmeyi ve yakından bakabilmek için onları takip etmeyi seven biri. Ona yalnızca çözülmesi gereken bir problem ya da çok daha önemli bir oyunun perde arkasındaki bir parça gibi değil, düşünerek anlaşılması gereken ilginç bir projeymiş gibi bakan biri. Ve tanıştığı herkese aynı gözle bakan biri. Sıklıkla, paylaşılan arkadaşlıktan keyif aldığını gösteren küçük bir tebessüme sahip biri. Çekingen ama arkadaşça bir tavır. Eğer tüm tanıdıklarımız sadece lisanla karakterize edilebilseydi bir çelişki, paradoks ve oksimoron koleksiyoncusu gibi görünürdük. Her şeyi dengeleyen bir şey vardı. İnsanların sağı solu belli olmazdı. Onun gibi biri için küçük ve neşeli bir gülümseme bir tür taşkınlık gibi görünmeye başlayabilirdi.

Swan en ünlü goldsworthylerinden birinin yanına geldi. Bayırlara kanallar açıp kurşun ve diğer metal külçelerini güneşin ısısı karşısında eriyecek şekilde üzerine yerleştirerek deneyler yaptığı zamanlardan kalmaydı; böylece, gezegenin bu yüzü aydınlandığı sırada kurşun, bakır veya teneke külçeleri eriyip kanallara akar ve yakınlardaki bir uçurumun tepesindeki izleme platformundan bakanların görebileceği şekilde uzayarak bir resim ya da yazı oluştururdu. Mahler'in kuzeyinde bulunan bu oymaya dikkatli bir şekilde örtüşen ve birbirleriyle kesişen iki harf öbeği kazımış, her iki kelimeye giden kapıları eşit derecede zayıf olarak tasarlamıştı. Güneşin altında eriyen metal külçeleri kapılara doğru akacak, içlerinden biri er ya da geç iflas edecek ve böylece eriyik içerikleri aşağı akacaktı. Dolayısıyla, kapılarda gerçekleşen duruma bağlı olarak, enstelasyo-

* İşe yaramaz eşyaların oluşturduğu, kendi kendine büyüyen çöp yığını. Philip K. Dick'in "Androidler Elektrikli Koyun Düşler Mi?" adlı romanına bir gönderme -*çn*

nun üzerinde ortaya çıkan harfler ya "YİTEN" ya da "KALAN" yazacaktı. Bu, yedi ölümcül günah ile yedi cennetlik erdemin tamamı da dâhil olmak üzere o yıllarda araziye ve güneşe yerleştirdiği bir dizi karşıtlığın sonuncusuydu; Yakup ile Tanrı misali birbirleriyle güreşip duruyorlardı. Şimdiye dek hüküm hep verilmişti; süreç rastgele görünüyordu. Ama bu olağandışı örnekte her iki kapı da aynı anda kırılmış, sonuç olarak tüm kanalları dolduramayacak bir akıntı oluşmuştu; bazıları diğerlerine nazaran daha fazla dolmuş ve bakır ile gümüşün parlak kıvrımlarının oluşturduğu netice ortaya "YALAN" kelimesini çıkarmıştı.

Swan şimdi izleme platformunda durmuş, ona tepeden bakıyordu. Sonuç ilk kez ortaya çıktığında bile bunu münasip bulmuştu, şimdiyse bir emir gibi görünüyordu gözüne. Üzerleri kaplanmış iki kelimenin boş oluklarını hâlâ görebiliyordunuz, boş birer İ, T, E, N ve K; ama manzaranın asıl hakimi karanlık arazide metalik bir ışıltıyla parlayan "YALAN" kelimesiydi kesinlikle. Gerçekten de çok münasipti. İnsanlar Swan'ın bunu bilerek ayarladığını söylüyordu ama yapmamıştı; barajlar eşitti, aynı anda çökmeleri kendilerinden kaynaklanan bir hareketti ve harfler ilk dalgayla, bir clinamen* ile doluvermişti. Ama bir bakıma doğruyu söylüyordu. Bu dünyada sadece yitip gitmiyor ya da sadece hayatta kalmıyorlardı, her ikisini birden yapıyorlardı... yani yalan söylüyorlardı. Yalan söylüyor, sonra bir daha söylüyordunuz. Ardından kaldığınız yerden devam ediyordunuz.

Bir müddet sonra, Tanyeri raylarının üzerinde kayarak ufukta belirmeden önce en yakın platforma ulaşabilmek için güneye döndü. Kadim Kenkō Krateri'nin alçak kenarını aştığında altındaki vadide hafifçe parlayan rayları görebilecekti.

***

Kenkō'nun zirvesine, güney yakasının yakınlarına vardığında rayları gördü. Ve bir de eğimi tırmanarak ona doğru yaklaşan, yalnız bir silueti... Yuvarlak, uzun boylu. Yürüyüşünü görür görmez tanıdı, ah, çok iyi tanıyordu hem de!

Ortak telsiz kanalına geçti. "Wahram?"

"Benim, seni aramaya geldim."

"İşte buldun."

"Evet. Şehre geri mi dönüyorsun? Çünkü yanımda yiyecek bir şey getirmedim."

---

* (*Lat.*) Eğim, sapma. Romalı filozof Lucretus'un atomların beklenmedik bir yerde ve beklenmedik bir zamanda sapma gösterebileceğine dair kuramı –*çn*

"Evet, geri dönüyorum. Sen ne zaman içeri girdin?"

"Dün. Yürümeye başlayalı sadece birkaç saat oldu. Şehir her an gelebilir."

"Güzel. Güzel. Hadi aşağı inip onu karşılayalım." Yokuşu inip ona sarıldı. Üzerlerinde uzay kıyafetleri bulunmasına rağmen onun bedenini iyi tanıyordu, yuvarlak ve geniş, kendisine nazaran çok daha iri biri. "Beni almaya geldiğin için teşekkürler."

"Ah, benim için zevk, inan bana. Bunun için ta Titan'dan geldim."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Yeni bacağın nasıl?"

Bir eliyle onu işaret etti. "Yere basmaya ve bacağımı her seferinde düşündüğüm yerden biraz daha farklı bir konumda bulmaya devam ediyorum. Anlaşılan eski bacağımın hayalet sinirleri hâlâ benimle konuşup kafamı allak bullak ediyor."

"Tıpkı kafam gibi!" dedi Swan hiç düşünmeden ve acı dolu bir kahkaha attı. "Ne zaman yeni bir tane büyütsem tam olarak düşündüğüm yerde olmuyor."

Wahram onu süzüp gülümsedi. "Hızlı bir düzenleme olduğunu duymuştum."

"Hmm."

"Aslında, hazır laf yeni kafalar büyütmekten açılmışken... uzayda mahsur kaldığımızda sana söylediklerimi düşünüp düşünmediğini merak ediyorum. Ve daha sonra Venüs'te söylediklerimi de elbette."

"Evet, düşündüm."

"Ve?"

"Şey, bilmiyorum."

Wahram kaşlarını çattı. "Bu konu hakkında Pauline'le konuştun mu?"

"Şey, galiba."

Bu hiç aklına gelmemişti aslında.

Wahram ona dikkatle baktı. Güneş çok yakında üzerlerine vuracaktı. "Pauline, benimle evlenir misin?"

"Evet," dedi Pauline.

"Hey, dur bir dakika!" diye bağırdı Swan. "Burada evet demesi gereken kişi benim."

"Sanırım az önce dedin," dedi Wahram.

"Hayır, demedim! Pauline tamamen ayrı bir varlık. Beni toplantılarınızın dışında bırakmanızın sebebi buydu, değil mi?"

"Evet, ama siz birsiniz. Onu da içeri almadan seni içeri alamazdık. Pauline'i senin programladığını ve öyle de yapmaya devam ettiğini fark eden ilk kişi ben değilim, o senin bir tür yansıman..."

"Hiç de bile!"

"...ya da, şey, belki de onu sanat eserlerinden biri olarak tanımlamak daha yerinde olacaktır. Sanat eserleri sıklıkla kişisel şeylerdir."

"Kaya yığınlarım? Kişisel?"

"Evet. Bir buz kalıbının üstünde bir hafta boyuna çırılçıplak oturup kendi kanını içmek kadar değil ama yine de oldukça kişisel."

"Eh ama Pauline bir sanat eseri değil."

"Ben o kadar emin değilim. Belki de bir vantrilok kuklası gibidir. Bu bir sanat değil mi? Onun vasıtasıyla konuştuğumuz bir araç. O nedenle bu cevabı oldukça cesaret verici buluyorum."

"Bulma!"

Ama öyle yaptığı aşikârdı. Swan zamanla bunun önemli olduğunu, Wahram'ın Pauline'e inandığını fark etti. Kadın en yakın platforma yürürken Titanlı da onu takip etti.

Bir müddet sonra, "Teşekkürler Pauline," dedi Wahram.

"Bir şey değil," diye yanıtladı kubi.

Alıntılar (18)

bir cümle oluşturmak, pek çok çakışan dalga fonksiyonunu yıkarak tek bir düşünce evrenine dönüştürmektir. Kaybolan evrenleri kelime kelime çoğaltarak her cümlenin 10^n evreni ortadan kaldırdığını söyleyebiliriz. Burada *n*, cümledeki kelimeleri temsil eder. Her düşünce trilyonlarca potansiyel düşünceyi yoğunlaştırır. Dolayısıyla kullandığımız lisanın yaşadığımız gerçekliğin yapısını oluşturduğu bir sözlü gölgeleme elde ederiz. Belki bu bir nimettir. Belki de cümle kurmaya devam etmemizin sebebi

***

yazılar, insanların daha sonra okuması için yazılır. Bir tür zaman kapsülüdürler, sizden sonra gelenlerle yapılan bir konuşmadırlar. Bu yazıyı okurken geçmişe, belki de tüm bu kargaşanın ve düzensizliğin sizin için çok da inanılır olmadığı daha eski bir zamana bakıyorsunuz. Büyük bölünmenin diğer tarafında bulunuyor, yönünü yıldızlara çevirmiş sonsuz uzunlukta bir yaşam sürüyor olabilirsiniz. Küçük güneş sistemimizde, yeni bir yağmur birikintisini dolduran bakteriler misali dolanıp duran biz yaşayanlar gibi değil. Bütün sahip olduğumuz şey bu birikinti. Bazılarımız onun içinde hayatın gizemine açılan kapıları zorluyor, bazılarımızsa yaşayacak kadar yiyecek elde edebilmek için bir avuç toprağı işliyor. Benim bildiğim her şeyi siz de biliyorsunuz, bu durumda biz yaşayanlar birbirimize ne anlatabiliriz ki? Pek çok açıdan sizinle konuşmak daha kolay, cömert okuyucu, henüz doğmamış olan kişi. Yüzlerce yıl yaşayabilirsiniz; bu yazı eğitiminizin minicik bir parçası, eskiden durumun nasıl olduğuna atılan kısa bir bakış, dünyanızın şimdiki haline nasıl geldiğini anlamanızı sağlayan küçük bir kavrayış olabilir. Yazarınız ise balkanlaşmanın son bölümünde sıkışıp kalmış durumda ve ardından gelecek şeyin başlamasını bekliyor çaresizlikle. Çok kısıtlı bir

***

Ne zaman harekete geçileceğine kim karar veriyor?

Hiç kimse. Kendiliğinden başlıyor.

Hayır. Biz karar veriyoruz. Nasıl karar verdiğimizse ilginç bir soru. Ama cevabını bilmesek bile kararı veriyoruz

***

her ne kadar 2312 yılının hemen öncesinde ve sonrasında gerçekleşen olaylar önemli olsa da ve geçerli durumda örtülü değişimlere işaret etse de (o zaman kesin olan bir şey yoktu) hiçbir portalda, "Bu yeni bir dönem, bu yeni bir çağ," olarak anılmadılar. Birbirini takip eden olaylar zorlu ve karmaşıktı, pek çoğunun meyve vermesi için onlarca yıl geçmesi gerekti. Mondragon'un Dünya'nın büyük bir kısmını birleştirmesi, Mars'ın kubi-etkisiyle girdiği içine kapanıklıktan kurtulup yeniden Mondragon'a katılması... o zamanlar bunların hiçbiri bizim için açık değildi. İşler çok daha farklı yönlere

***

bireysel ve gezegensel zamanın arasındaki uyumsuzluklar hiçbir zaman uzlaştırılamadı elbette. "Burada dikkat edilmesi gereken şey bu farklı geçiciliklerin aşırı yüklenmelere ve örtüşmelere oranla daha az birleştiğidir." Bu hissiyatı herhangi bir zamanda yaratan şey aşırı yüklenmeler ve örtüşmelerdir. "Bu geçici modellerin farklı türlerinin karmakarışık birleşiminden bilfiil Tarih doğacaktır..." bir sanat eseri olarak, tıpkı diğerleri gibi ama hep birlikte yapılan bir sanat eseri. Ve durmayacak. Bir şeyler olacak, olaylar yaşanacak, başarılar kaydedilecek, galibiyetler ve kayıplar olacak, pahalıyla mâl olan zaferler elde edilecek, son çırpınışlar yaşanacak ve her ne kadar kritik olayların meydana gelmesi mümkün olsa da olay örgüsü 2312 gibi bir yılda sona ermeyecek, aksine onlarca yıl sonra

***

Mars, Satürn ve Merkür arasındaki üçlü ittifakın; Mondragon Antlaşması'nın balkanlaşmış Dünya'ya müdahalesinin veya Mars'ın Mondragon'a dönüşünün üzerinde dikkatle düşündüğümüzde gördüğümüz şey bir tür istikrarsız hakimiyet dönemi; ağırlıklar yeniden dağıtılır ve yeni bir şey başlarken büyük atlıkarıncanın dönüşünde meydana gelen bir değişim ve en nihayetinde yeni yeni istikrar kazanmaya başlayan bir dönüşe başlamadan evvel sistemin yıllar boyunca dönmesini sağlayan sistemde bir titreşimdir

Venüs'ün dönüş hızını değiştirmeye yönelik entrikaya karşı verilen tepkiler güneş sisteminin geri kalanı için büyük ölçüde görünmez kalan, uzun ve acı dolu bir iç savaşa sebep olmuş, bıçaklarla ve ba-

sınç azaltışlarıyla dövüşülmüş ve ancak yirmi dördüncü yüzyılın ikinci yarısında, tüm nüfusun katıldığı bir genel referandumla, ekvatorun yeniden bombardımana tutulmasının ve yüz saatlik Venüs günlerinin görkemli derecede yıkıcı yaratılışının başlatılmasının kesin olarak kararlaştırılmasıyla son bulmuştur

***

Dünya'daki sözde görünmez devrimler, gezegenin tüm arazilerinin reanimasyonun ardından hem fiziksel hem de siyasi açıdan yeniden yaratılmasına neden olmuştur. Aynı zaman aralığında gerçekleşen kubi ve insan mevcudiyetinin bütünleşmesi bir başka devrim, problemi çözmeye çalışan her mühendisin, filozofun ve kubinin zihnini şaşkınlığa uğratan bir mücadele

***

Mars'ta, resmi hükümet içerisindeki küçük bir çalışma grubunun kubi zihinli taklitçiler tarafından işgal edilip etki altında bırakıldığı ortaya çıkmış, bu taklitçiler daha sonra kısa süre içinde kaçırılıp sürgüne yollanmıştır. Marslılar bu olayın ardından yönetim şekillerini içten bir şekilde tekrar değerlendirerek tanımlanan demokratik sistemlerine biraz daha yaklaşmış ve Mondragon'a geri

***

Callisto, Ganymede, Europa, Titan, Triton, hatta Ay'daki çoğunlukların evlerini tamamen dünyalaştırma niyetinde olduklarını açıklamasıyla tüm uçucu gazlar, özellikle de nitrojen, oldukça pahalılaştı, enflasyon tüm sistemi aynı anda vurdu ve yirmi dördüncü yüzyılın sonunda Satürn Birliği devasa bir servet toplayarak

***

o dönemin tarihini oluşturan tüm görünmez olayları kaleme almak güçtür. Ve tüm bu olaylar zamanın, maddenin ve insanoğlunun inatçılığının en yoğun direnişine rağmen meydana gelmeye devam etmiştir. Aslına bakılırsa insanların duyduğu korku, geçmişin çeşitli tasavvurlarını, her nasılsa dünyayı bir arada tutan şey olarak gösterecek şekilde, çaresizce kavramıştır. Bu nedenden ötürü kati başarısızlık riski ve neslimizin tükeneceğine dair delice konuşmalar varlığını hâlâ sürdürmektedir ve sürdürecektir de. Mücadele etmeye devam etmekten başka bir alternatifimiz

Kapanış

Pavonis uzay asansörüyle Mars'a inerken, aracın şeffaf zeminine baktığınızda sizi karşılamak üzere yükselen kızıl gezegeni görebilirsiniz. Tharsis çıkıntısının tepesinde bulunan üç prens volkanı, kızıl halkın höyük-açan bir halkı tarafından açılmış höyükler misali tek bir sıra halinde uzanır. Olimpos Dağı batıda başlı başına yuvarlak bir kıtaymış gibi yükselir. On kilometre çapındaki, daire biçimli dik yüzeyi buradan bakıldığında eteklerindeki konik bir çizgiden fazlası değildir. Gezegenin geri kalanının tamamı, yüzeyi çaprazlamasına kesen yeşil çizgiler, yani dünyalaştırmanın ilk günlerinde araziye oyulan meşhur kanallar tarafından devasa kızıl poligonlara bölünür. Güneş ışığını bir büyüteç misali araziye odaklayan, yörüngelerine oturtulmuş, huş ağacından yapılma solettalar kullanmışlardı. Yarattıkları sıcaklık o kadar yüksekti ki kayalar hem buharlaşıyor hem de eriyordu. İstedikleri ısıyı ve havayı elde edebilmek için Mars'ın büyük bir bölümü bu şekilde yakılmıştı. Bu yanmayı dağıtmak için on dokuzuncu yüzyılın geç dönemlerinde kullanılan Lowell haritalarından ilham almaya karar vermiş ve yanmayı buna göre parsellemişlerdi. Hazır bu kadar ileri gitmişken kanallara eski terminolojiden isimler vermeye, Yunanca, Latince, İbranice, Mısırca ve diğer antik dillerden bir cadı karışımı oluşturmaya başlamışlardı; öyle ki artık Nodus Gordii, Phaethontis, Icaria, Tractus Albus, Nilokeras ve Phoenicis Lacus gibi isimleri olan yerlere iniyorsunuz. Kızıl araziyi kaplayan yeşil çizgiler yaklaşık yüz kilometre genişliğindedir ve sadece gerçek kanalları tarafından bölünürler. Şeritler bazen kızıl çölü çiftler halinde geçer. Belli belirsiz altıgenler şeklinde birleşir, düğümlendikleri yerlerde yemyeşil vahalar oluşur ve suyolu, yükseltme havuzu, gölcük ve çeşme komplekslerinin etraflarında zarif şehirler kümelenirdi. Dolayısıyla halihazırda varolan asıl arazinin temelini bir on dokuzuncu yüzyıl fantezisi oluşturur. Bazıları bunu kötü bir zevk olduğunu söyler.

Ama başlangıçta aceleleri vardı ve ellerinde kanıt olarak gösterebilecekleri sadece buydu.

***

Düğün ekibi, Olimpos Dağı'nın kuzeyindeki tren istasyonunun kapılarından çıkıp açık havaya adım attı. Sanki Dünya'daymışlar gibi... Sabahın erken, serin ve rüzgârlı saatleriydi. Gökyüzü Maxfield Parrish* mavisiydi; etrafa sekoya, okaliptüs ve vadi meşelerinden oluşan küçük ağaç koruları serpiştirilmişti. Zirvesinde durdukları tepenin altındaki düzlükten bir kanal geçiyor, bir kıyısında selvi ağaçları sıralanıyordu. Kanalın suları, setlerin arasından bakıldığında etrafındaki araziye nazaran biraz daha yüksekmiş gibi görünüyordu. Setlerin üst kısımlarını pek çok yerde geniş, yüksek, yeşil, binalar dolu ve kalabalık bulvarlar oluşturuyordu. Setlerin alçak kısımlarına bakıldığında siyah renkli, sonsuz çim höyüklerinden oluşturuldukları görülebiliyordu bazen.

Setlerden birinin üzerine yerleştirilmiş tramvay vasıtasıyla Olimpos Dağı'na doğru yola çıktılar. Geniş caddeler, altlarından hızla geçen yeşil alanlara doğru uzanıyordu. Bu çimenlik bulvarların her iki yanında, önyüzleri çoğunlukla seramik duvar resimleriyle kaplı ve Art Deco görünümüne sahip, bodur binalar bulunuyordu. Palmiye ağaçlarının gölgesindeki beyaz meydanlardan geçtiler ve yemyeşil güzelliklere, stillerindeki tekbiçimliliğe ve kovan bilincini ima eden altıgen şekillerine birbirlerinin dikkatini çektiler. Yeşil ve güzel bir arazi. Tramvayla vahadan vahaya geçerlerken rayların yanındaki uzun selvi sıraları düzenli aralıklarla bir ışık bir gölge düşürdü üzerlerine. Çöldeki bahçeler. Hiperdünya manzarası, Merkür-hafifliğindeki yerçekimiyle birleşerek rüya gibi bir his yaratıyordu. Merkür asla böyle görünemezdi. Başka hiçbir yer görünemezdi.

Pencerenin yanındaki bir sandalyenin üstünde ayakta duran ve geçip giden manzarayı dikkatle seyreden Müfettiş Genette, "Bir zamanlar şurada yaşardım," dedi, hızla uzaklaşan bir kasaba meydanını işaret ederek. "Galiba tam şuradaki binada."

Tramvayları Hougeria'daki bir istasyonda, Olimpos Dağı'nın kuzeydoğu yamacına çıkan manyetik bir trene aktarma yapacakları yerde durdu. Treni beklerken istasyonda ve şehir merkezinin etrafında turladılar. Buradaki tüm kanallar buz tutmuştu ve insanlar ellerini arkada kavuşturmuş vaziyette buz pateni yapıyordu. Hava güneşli ama soğuktu.

---

* Amerikalı bir ressam –*çn*

Swan büyük volkana yaptıkları yolculuktan yakındı. "Mars'a iner inmez atmosferi terk edip yeniden bir çadırda kalmak zorunda olduktan sonra buraya gelmenin ne manası var ki? Uzayın herhangi bir yerinde de olabilirdik."

Arkadaşları bu cümleye karşılığında cevap beklenmeyen bir soru gözüyle baktı, çünkü epithalamion'a katılmak için burada olduklarını hatırladığından hepsi emindi. Wahram bir elini gözlerine siper ederek güneye, büyük volkanın üst yamacına baktı. Olimpos Dağı'nın çevresinin muazzam bir yalçın kayalıkla korunmadığı tek yerdeydiler. On kilometre yüksekliğinde, çember biçimindeki bu sarp kayalık çarpıcı bir şekilde dağın tüm çevresi boyunca tekbiçimliydi; fakat volkanın aktif hayatının son döneminde buradaki yalçın kayalıkların üstüne bir lav akıntısı dökülmüş –on kilometre uzunluğunda bir ateş duvarı şeklinde inmiş olmalı, diye hayal etmeye çalıştı Wahram– on bin metre boyunca serbest biçimde düşmüş, yolu üstünde hiç şüphesiz soğumuş, kırmızıdan turuncuya, sonra da siyaha dönüşmüş, dökülen lavlar dipte birikerek giderek daha da yükselmiş, sonunda kayalıklar lavın altında tamamen silinmiş, eriyen kayalar kuzeydoğuya doğru akmaya devam etmiş ve sonuç olarak volkanın üst yamaçlarından alttaki düzlüğe dek uzanan geniş ve hafif eğimli bir yokuş meydana getirmişti. Yani şu anda ayaklarının altında duran, ateşi sönmüş araziyi.

"Daha sonra alçak kesimleri turlayabiliriz," dedi Wahram. "Tabiri caizse, buna plajda balayı da diyebiliriz."

"Güzel. Hellas Denizi'nde yüzmek istiyorum."

"Ben de."

***

Vakit geldiğinde düğün ekibinin geri kalanıyla birlikte manyetik trenin basınçlı kabinlerinden birine bindiler ve araç dağın zirvesine doğru yokuş yukarı tırmanmaya başladı. Uzun bir yolculuktu ve önce kızıl bir Mars günbatımını, sonra da zar zor uyudukları bir geceyi arkalarında bıraktılar. Şafakta uyandıklarında treni volkanın geniş zirvesinin güneydoğu yamacındaki istasyona girerken buldular. Buradaki küçük Zp Krateri'nin apronunda yer alan şeffaf ve büyük bir çadır, gezegenin geleneksel festival alanını kaplıyordu. Epithalamion'un ilk sabahında varmışlardı oraya.

İçeriden bakıldığında tepelerindeki çadır zar zor görülüyordu; Tanyeri'nin kubbesine oranla çok daha az belirgindi ve ılık, aromatik bir açık havada duruyor gibiydiler. Üzerlerinde yıldızlı uzaydan siyah bir çatı duruyor, sadece ufkun hemen üstünde maviye

dönüyordu; atmosfer neredeyse tamamen altlarındaydı. Bir çadırın içinde olmak zorundaydılar ve bunu bildiğinizde mavi-siyah göğün sınırları karşısında prizma efekti yaratan çadırı şurada burada seçebiliyordunuz. Olimpos o kadar büyüktü ki doğu ve güney tarafındaki uzak ufuklara baktığınızda hâlâ dağın kendisini görüyordunuz; doğu ufkundaki Tharsis volkanları ya da daire şeklindeki yalçın kayalığın altında kalan gezegenin yüzeyi gözükmüyordu. Görebildikleri tüm araziler başlangıçta olduğu gibi kızıl ve çıplaktı; bu dünyaya yaptıklarını açığa vuran tek şey ufuktaki mavi havaydı.

Festival alanının çadırla kaplı arazisinin tamamı hafif meyilliydi ve bu yüzden, düz yüzeyler elde edebilmek için teraslarla döşenmişti. Ortaya çıkan sonuç Asya'daki teraslı tepe yamaçlarını andırıyordu: Birkaç yüz düz arazi şeridi yokuş aşağı iniyor, aralarındaki teras duvarları haritalardaki eş yükselti eğrileri misali kıvrılıyordu. Teras duvarlarını üç adet geniş ve dar açılı merdiven bölüyordu ve düğün ekibindekilerden bazıları bunun Tanyeri'ndeki Büyük Merdiven'i hatırlattığına dikkat çekti; fakat bu merdivenlerden her biri dört-beş kilometre kadar uzanıyordu ve yaklaşık üç yüz metre genişliğindeydiler. Çadırın dışındaki volkanın büyüklüğü nedeniyle mesafeleri kesin olarak tahmin etmek güçtü.

Epithalamion, hem Mars hem de güneş sisteminin dört bir yanından gelen ziyaretçiler için gezegenin düğün günüydü. Birkaç yüz çift, eşlikçileriyle birlikte merdivenleri inip çıktıkları ve kendilerine ayrılan terasları aradıkları için festival alanı artık hareketlilikle ve gürültüyle doluydu. Üç merdivene de bugüne özel olarak çiçekler yığılmıştı. Onlara basmamanız imkânsızdı ve parlak renkleri basamakları kaplayan büyük, kuvarsit taşları lekeliyordu.

Wahram ile Swan, düğün ekibiyle birlikte kendilerine ayrılan terasa, 312 numaraya vardılar. Swan, terasın sanki Tanyeri'nin Büyük Merdiveni Iapetus'un deniz kabuğu mimarisinden geçiyormuş gibi gözükecek şekilde arkadaşları tarafından çiçeklerle donatıldığını görünce gülümseyip Wahram'a sarıldı. Arkadaşları onları alkışlarken yan yana durup gülümsediler. Wahram Satürn siyahına bürünmüştü ve heybetli bir Roma İmparatoru ya da, evet, devasa bir amfibi gibi görünüyordu. Bay Kurbağa vahşi gezintisine salıiden de başlıyordu. Swan ise bir gül ateşinin ortasında duruyormuş gibi gözükmesini sağlayan, kırmızı bir elbise giymişti. Kadın, küçük basamaklar vasıtasıyla evlilik töreninin gerçekleştirileceği kürsüye inerlerken Wahram'ın elini bırakmadı.

Tüm festival alanı müzikle dolup taşıyor, altlarındaki terastan

yükselen Endonezya potborisinin ayrıksı sesini çok net bir şekilde duyabiliyorlardı; fakat birbirine karışan müzikler epithalamion tecrübesinin bir parçasıydı ve kendi törenlerine de Brahms'ın İkinci Senfonisi'nin dört nala giden finali eşlik edecekti. Wahram'ın seçimiydi elbette ama Swan'ın da onayını almıştı. Müfettiş Genette, okumasını istedikleri şiiri bulabilmek için Passepartout'nun ekranına dokunurken Swan gözlerini Titanlı'dan ayırmadı. Wahram çoğunlukla manzarayı seyrediyor gibi görünüyordu. Hâlâ sabahtı ve güneş ışığı neredeyse Merkürvari bir görkemle meylediyordu üzerlerine. Kocaman bir gezegendi burası. Üstlerindeki ve altlarındaki tüm diğer çiftler kendilerine has birer düğün düzenliyordu. Alan o kadar büyük, müzik o kadar çeşitliydi ki her tören kendi küçük balon dünyasının içinde gerçekleşiyor, ama her birinin sesi ve görüntüsü birbirinin bir parçasını oluşturuyordu.

Kendilerine ayrılan alanda hem Satürn hem de Merkür güzel bir şekilde temsil ediliyordu. Mqaret oradaydı, Wang, Kiran ve Swan'ın çiftlik ekibinden birkaç kişi de öyle. Zasha da. Wahram'ın kreşi Dana ve Joyce, Satürn Birliği ise Panlı Satyr tarafından temsil ediliyordu. Hep birlikte kürsünün etrafında düzensiz bir kalabalık halinde dikilmelerine rağmen iki topluluğu birbirinden ayırmak kolaydı; Satürnlüler siyah, gri ve mavi; Merkürlüler ise kırmızı ve altın sarısı renklerini kuşanmıştı. Genette'in Marslı eski arkadaşlarının oluşturduğu bir grup da vardı ve içlerinden pek çoğu küçüktü. Anlaşılan festivaldeki tüm küçükler daha sonra, "Onunla Bir Probos Restoranında Tanıştım," "Sevgili Trafik Memuru Rita" ve "Büyücüyü Görmeye Gittik" gibi küçük klasikleri söylemek için toplanacaklardı.

Terastaki herkes halinden memnun görünüyor, birbirlerine bakıp gülümsüyordu. Arkadaşlarımız çılgınca bir işe kalkışıyor, diyordu bakışları, çılgınca ve güzel, bu harika bir şey, değil mi? Aşk... hayalgücünün bir tür sıçrayışı. Açıklanamaz bir şey. Oldukça sıkı bir parti olacaktı.

Bir konuşmacı kürsüsünün üstünde ayakta duran ve ikiliyle hemen hemen göz hizasında bulunan Müfettiş Genette, çiftin kavuşmuş ellerini yukarı kaldırarak, "Siz ikiniz, Swan ile Wahram, evlenmeye ve bir ömür boyu hayat arkadaşı olmaya karar verdiniz. Wahram, bunu tasdik ediyor musun?"

"Hem de sonuna kadar," dedi Wahram.

"Swan, bunu tasdik ediyor musun?"

"Evet."

"Olun o zaman. Yaşayın ve buradaki herkes, bunu yaşamalarına

yardım edin. Şimdi Emily Dickinson'dan simbiyogenezlerin ortaya koymaya niyetlendiği şeyi oldukça başarılı bir şekilde tarif ettiği birkaç dize okuyacağım:

Beyninin beyni—
Kanının kanı—
İki hayat— tek bir varlık— şimdi—
Tüm hayatımız— birbirimizi tanımak için—
Kim olduğunu asla öğrenemeyebiliriz—
Sadece keşfetmek— kafamızı karıştıran—
Veri sözlüğü olmadan!"

Müfettiş bu düşünce karşısında gülümsedi ve bir elini havaya kaldırdı. "Sizin, Mondragon Antlaşması'nın ve de Mars'ın bana verdiği yetkiye dayanarak Swan Er Hong ile Fitz Wahram'ın karşılıklı anlaşarak evlendiğini ilan ediyorum."

Genette kürsüden atlayarak indi. Swan ve Wahram birbirlerine dönüp kısa bir anlığına öpüştü. Ardından altlarındaki gruba döndüler, arkadaşları da onları alkışladı. Brahms avazı çıktığı kadar bağıran trombonlar eşliğinde senfonisinin baş döndürücü sonuna başladı. Swan, bir yüzük taşıyıcısı olarak oldukça sevimli bir görüntü çizen müfettişin uzattığı altın yüzüğü alıp Wahram'ın sol elini kaldırdı. Titanlı'nın gözlerini kısmış bir vaziyette Olimpos'un yamacından aşağı baktığını gördü, yüzünde dalgın, neredeyse melankolik bir ifade vardı. Swan onun elini sıkınca dönüp kadına baktı. "Eh," dedi minicik bir tebessümle, "sanırım artık tünelin ikinci yarısını da yürümemiz gerekecek."

"Hayır!" diye bağıran Swan, Titanlı'nın göğsüne bir tane patlattı, sonra da yüzüğü parmağına sertçe geçiriverdi. "Bu bir ömür boyu birlikte yürümek için."

TEŞEKKÜRLER

Yardımları için teşekkürlerimle:.

Charles Beck, Hadas Blinder ve Clarion 2011 seçici kurulu, Michael Blumlein, William Burling, Bob Crais, John Cumbers, Paul di Filippo, Ron Drummond, James Haughton, Charles R. Ill, Louis Neal Irwin, Fredric Jameson, Kimon Keramidas, Stephanie Langhoff, Darlene Lim, Chris McKay, Andrew Matthews, Beth Meacham, Pamela Mellon, Michael Montague, Lisa Nowell, Kriss Ravetto-Biagioli, David Robinson, Tim Robinson, Pamela Ronald, Carter Scholz, Mark Schwartz, Michael Sims, Sean Stewart, Carol Stoker, Sharon Strauss, Slawek Tulaczyk, Ralph Vicinanza, and Donald Wesling.
Tim Holman'a özel olarak teşekkür ederim.

Ayrıca sanatları için Marina Abramoviç,

Andy Goldsworthy,

ve John Dos Passos'ya teşekkürlerimle.

Yıl 2312... Bilimsel ve teknolojik ilerlemenin ışığında insanlık, uzaydaki alanını genişletmiş ve birçok gezegene yayılmıştır. Merkür'ün Tanyeri şehrindeki beklenmedik bir ölümü izleyen sıradışı olaylar, Swan Er Hong'un hayatını değiştirecek ve insanlığı bekleyen tehlikeli geleceğin adımlarını hızlandıracaktır.

Mars Üçlemesi'yle tanıdığımız ödüllü yazar Kim Stanley Robinson'ın politika, cinsiyet ve insan doğası gibi kavramları uzay gemileri, yapay zekâ ve uzak gezegenlerle buluşturduğu ***2312***, okura alegorik bir evrenin kapılarını aralıyor.

"***2312***, bilimkurguda nadir rastlanılan türde düşünsel ve insancıl; muazzam bir spekülatif kurgu."
–Iain M. Banks

"Nefis bir dünya, nefis fikirler, nefis bir atmosfer... Bu romana bayıldım!"
–Nnedi Okorafor

"Tutkulu anlatımları sevenler için kıymetli bir kitap."
–Jeff VanderMeer

ithaki
www.ithaki.com.tr
facebook.com/ithakiyayin
twitter.com/ithakiyayinlari
35 TL
İnternet satış
www.iknokta.com
9 786053 755968